لطائف روایات

اون برنجی جزؤ

(عنباراق) اسمیله بر حکایه‌یی حاویدر

محرری

احمد مدحت

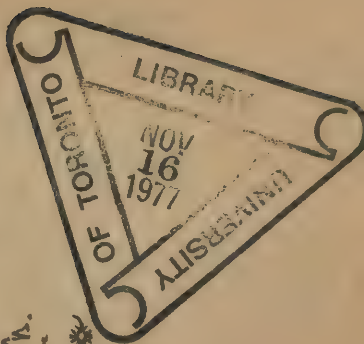
برنجی دفعه

اوله‌رق (قرق انبار) مطبعه‌سنده باصلمشدر

استانبول

سنه

١٣٠٢

❋ برنجی باب ❋

« مکتبده »

بحث ایده‌جکمز مکتب قدیم غلطه سراینك تحویلی ایله حصوله کلان مکتب سلطانیدر • جهد اولسون سایهٔ شاهانه‌ده مکتبلریمز چوغالمش ایسه‌ده سائرلری هنوز نه بر مورخك ونه‌ده خیالی بر مورخ دیمك اولان رومانجینك اشتغال ایده‌بیله‌جکاری قدر قدیم دکلدر •

برنجی بابمزك سرنامه‌سنده « مکتبده » دیدك شمدی خبر و یره‌لم که مکتبه اسناد ایده‌جکمز حال دخی مکتب سلطانینك اوچنجی سنه‌سنی تشکیل ایلیان صنفده کذار ایدیور •

مکتبلرك چوغالمسی مکتبلیلك عالمی نه دیمك

اولدیغنی یعنی کیجه‌لی کوندوزلی مکتبده بولنان
چوجقلرك یتاقخانه یمکخانه درسخانه تنفسخانه
کبی یرلری هپ آیری ایدوکنی وهر خانه‌ده اورایه
مخصوص اولان ایشلر کورولوب عکسی کوره
بله‌میه‌جکنی یعنی یتاقخانه‌ده درسه باقلق ودرسخانه‌ده
صحبت ایتمك کبی هر محلك موضوع لهنه مخالف
حرکتلرده بولنه‌لمه‌میه‌جغنی قارئلر بزه اوزون اوزادی
یه تفصیل ایتمك مجبور بنده دکلز . شوقدرجق
بر شی عرض ایده‌لم که یتاقخانه‌لر شاکردانك یالکز
اویقو محلاری دیمك اولوب اورالرده اوزون
اوزادی یه صحبت ایدیله‌مز ایسه‌ده بریسندن دیکرینه
قول یتیشه‌میه‌جك قدر اوزاق اولان قار یوله‌لرده
شاکردلر یاندقلری وقت او یقویه طالنجه‌یه قدر
یتاق قومشولر یله براز فونوشه بیلورلر . وانما
بو دخی ممنوع اولدیغندن کیجه‌لری صباحه قدر
یتاقخانه‌یی بر اوجندن اوته‌کی اوجنه طوغری
مساحه ایدرجه‌سنه عبا ترلکلر یله کزن مبصرلر
قار یوله‌لر آراسنده‌کی هر دراو مصاحبه‌یی منعه

مأمور ایسه‌لرده اویقو یه‌وارنجه‌یه‌قدر بعض احباب چوجقلرك تعاطی ایده‌جكلری كلماتی ایشتمز. لكن كلماتی بونلر ایچون شاكردان حقنده بر مروت عد اولنور .

ایمدی مكتب سلطانینك اوچنجی سنه شاكردا‌نلك یتاقخانه‌سنده ثنائی افندی ایله شناسی بك ارەسنده تنفس‌خانه بقیه‌سی اوله‌رق بر قاچ سوز تعاطی اولنمقده ایدی . ثنائی شهرلرده‌كی معیشت متمدنانه‌نك بك شدتلی و غیرتلی طرفداری اولوب شناسی ایسه بالعكس قیر و صحرا حالنی ترجیحده بولنور ایدی . بناءً علیه یكدیگرینه یتاق قومشوسی بولنان بو ایكی صنف شریكی یتاقلرینه یاتمق اوزره بولندقلری زمان دخی كوندوزدن بتیره‌مامش اولدقلری مباحثه‌یی بتیرمكه چالیشیورلرمش كبی بر حالده بولنیورلر ایدی . ثنائی دیدی كه :

— مثلا سزلك پرستش ایتدیككز كویلولك حالنده پیره‌لی برطو پراق اوزرینه سرلمش چركه اوستنده یاتمق ایله شهرلرك شویله صافز كبی چارشافلی

قار بوله‌لری اوزرنده یاتمق صاو بیدر ؟

شنامی — سزك پدریکز دخی بیرلی بر یرده چرکه اوزرنده‌می یاتیور ایدی ؟

— سز پدریمه نه‌یاقیورسکز ؟ پدرم کبی برانما اوج درت کویده بولنمز .

— صاقز کبی چارشفلی قار بوله‌لر اوستنده یاتان شهریلر دخی اوج درت محله‌ده بولنمز . بگن صباح جامه کیدر ایکن مکتب قپوسنك برمقلغی اوکنده چیتنو اوزرینه یاتمش بولنان بر فقیر قادین ایله اوج درت چوجغنه برلکده اجیمشمی ایدك ؟

— حقکز وار . فقط انسان کویدن زیاده البته شهرلرده سهولتله بختیار اوله‌بیلور . اوقادین چیتنو اوزرنده یاتیور ایسه‌ده جهانی وجهانك ترقیاتنی کویده حلالی چارشافلر اوزرنده یاتان پدرمدن زیاده کورمش طانیمشدر . جهانی اوقادینك کوروب طانیدیغی قدر تمامیله دخی پدرمك حیوانجه‌سنه یوب ایچمکدن یاتوب قالقمقدن عبارت طانیدیغی حیاته ترجیح اولنیور . ذاتاً پدرم دخی بوله سو.

یلیور ایدی. «اوغلم! باری سن بنم کبی حیوان قالمه شهره کیت! اوقو! یازا! تربیه اول! طالعکده وار ایسه پاشا بیله اولورسک. بنم کبی چفتجی قالمق بختیارلقمیدر؟» دیر ایدی.

— غریب شی! بنم پدرمده عکسنی سویلر ایدی. «شهرلرده انسانک ثروتی اقبالی نه قدر چوق نه قدر یوکسک اولورسه راحتسزلکیده اوقدر آرتار. رفاه وسعادت بیوک جمعیتلردن اوزاق یشامقده در» دیر ایدی.

— جانم! کویلولک عالمنک بو قدر عاشقی ایسه کز کویلی اولکز! کویه کیدکز! بن شهرلی اوله جغم

— اوت! کویه کیده جکم! کویلی اوله جغم. کندیمجه ایتدیکم آرزوده طالع دخی یاردیم ایدر ایسه بنی مطلقا کویلی کوره جکسکز.

— الله آرزوکزه نائل ایتسون قرداشم! بنی ده آرزولریمه نائل ایلسون. بن کندیمده استعداد کوریورم. تحصیلمه ده استعدادم درجه سنده غیرت کوستریورم. کویلرده وولترلر ژان ژاق روسولر

شکسپیرلر یتیشه بیلیرلرمی ؟ بن انلرکبی اولمق ایسته‌یو.
رم . حالبوکه بابامك ایسته‌دیکی کبی بلك باشا اولمق
ایچون دخی انسانه کوی دکل شهر لازمدر .

— بنم محاکمه‌مه قالیر ایسه انسان وطننه نافع
برآدم اولمغه چالیشمقله برابر اصل کندینه نافع برآدم
اولملیدر . نفس هرشیئه مقدمدر . شهرلرده برآدم
بنه معیشت متمدنانه مقتضاسندن اولمق اوزره اوقدر
چوق مشکلات وموانع ایچنده بولنورکه سزلك کبی
کنج متشبثلردن یکده بر بسی بونلری اقتحام ایده‌
میه‌رك دوچار فتور اولورلر . حالبوکه شهرلرده
هنوز موفقیتله دوچار فتور اولان اون یکده طقوز
یوز طقسان طقوز متشبثلر کویلرده اولسه ایدیلر
نفسلرینه وطنلرینه نافع آدملر اولمق نتیجه‌سنی دها
قولایلقله الده کتیره‌بیلیرلر ایدی . هرنه ایسه
لقردینك الك طوغریسی دینجه‌لك ایتمش اولدیغکز
تمنیدر . الله هرکسی آرزوسنه نائل وموفق ایلسون
والسلام .

ایکی مکتب ارقداشنك بقیهٔ مباحثه‌لری اولمق

اوزره بورایه قید ایلدیکمز سوزلری بونلرك حاللرینه شانلرینه دائر بزه اینجه معلومات و یره بیلشلردر . اکلاشلشدرکه ثنائی برکوی اغاسنك اوغلی اولوب شهرده تعلیم وتربیه کوره رك بیوك آدم اولمق پدرینك دخی ارزو ایلدیکی برشی اولدیغندن شهره بومقصدله کلمشدر . شناسی ایسه شهری زاده اولدیغی حالده شهرلرك دغدغه سندن بیقمش اوصانمش برآدمك اوغلی بولنمق حسبیله انسان ایچون بختیارلق دنیلان شیئك شهرلرده نصیب اوله میه جغی صورتندن عبارت بولنان و بتون عمرنده حصوله کله بیلمش اولان تجربه‌یی پدرندن حاضرجه بولمش و او حکمت مقتضاسنجه حرکتی ذهننه قو یمشدر .

بو ایکی کنجی قارئلریمزه دها کوزلجه طانتمق ایچون برآزده پدرلرینك احوالندن بحث ایده‌لم :

ثنائی افندی خداوندکار ولایتنك سوکود طرفلرنده کائن برکویده یمالی موسی اغا نامیله معروف برآدمك اوغلیدر . پدرینك یکپاره برچفتلك صورتنده اراضئ واسعه‌سی یوق ایسه‌ده قرای

مجاوره‌دن بش الیسنده متصرف اولدیغی خلیجه جسیم قطعات ارضیه‌نك یکونی یدی سکز بیك دونمه وارديغی کبی الك بیوك زروه‌سی کشیش طاغی نامیله بنام اولان طورس سلسلهٔ جبالی ایچنده طوغری حدسز حسابسز اورمان ومرعاره دخی مالکدر . بوندن ماعدا زه‌ده ایکی طاش چویرمکه قابل بر صو اقندیسی راست کتیرمش ایسه یا بر دکرمان و یاخود عباده‌یی انشا ایتمك صورتیله استفاده ایلدیکی کبی نفس سوکود قصبه‌سنده برابیك قابر . یقه‌سی و برخان و بروسه ده بش اون دکاندن عبارت عقاردخی وجوده کتیرمشدر .

موسی اغانك بومالکی بردکل بش اون موسی اغایی تماميله بختیار ایتمکه کافی اولدیغی البته قارئلر . یمزك خاطرلرینه کلمشدر . انجق بوخاطره موسی اغاده یوق ایدی . جمع ایتدیکی اراضی واملاکك حسن اداره‌سنی یورغونلغنه دکز برقاله‌جك انتاج ایدردیه بالنلق یورلقمز بن بیکلرجه کیسه اقچه قزانمق ایچون الك بیوك هوسنی التزامجیلغه ویرمش

وفی الواقع اعشارینی التزام ایلدیکی کویلرده اها‌
لینك محصولاتنی تعشیره باشلادقجه سدس و بلکه ده
ربع درجه‌سنده ادعاره بالقیام بیچاره کویلولر فریاد
وفغان ایچون حکومته مراجعت ایده‌جك اولسه‌لر
مجالس حکومتده‌کی اعضا و اعیانك همان کافه‌سی
موسی اغانك احبابی و یاهمحالی اوله‌رق ینه کویلو
لرك حقسز چیقه‌جقلری درکار بولنمغله بیچاره‌لر ملتزم
اغانك مظالمنه ایستر ایستمز کردن‌داده‌ٔ تسلیمیت
اولورلر ایدی ٠

ایشته بوصورتله یالی موسی حقیقهٔ مال قارونه
مالك اولدیغی حالده دخی کوزی طویوب دنیاده
بر بختیارلق وار ایسه اودخی استانبوللی اولمقدن
ومناصب دولتده بولنمقدن عبارت اولدیغی ذهننه
قویمش ایدی ٠ « آه ! استانبوللی بولنسه ایدم ده
بر ایالت والیسی دکل ایسه بیله هیچ اولمازایسه بر
سنجاق متصرفی اولسه ایدم باق اووقت پاره‌نك بلنی
نصل قیرار ایدم ! » دیه هر بار تحسرلرده بولنور
ایدی ٠

بو يله بر بابانك اوغلی اولان عثمان كامل پدرندن بو يولده كی سوزلری همان بشيكده ايشتديكی نغمه‌لر آره‌سنده ايشيدوب بلمه‌مكه باشلايه‌رق خطاب وجوابه قدرت كسب ايلدكدن صكره ايسه « بن پاشا اوله‌جغم » سوز بنی عادتا وردزبان ايدنمش ايدی. چوجوق كو يده كوی امامی واسطه‌سيله حروف هجايه باشلايه‌رق فقط بوكيديشله امام درجه‌سنده عالم اولسه بيله بونكله بر بيوك مأمور اولمق ممكن اوله‌ميه‌جغنی عالی موسی جزم ايتمكله چوجغی بروسه‌يه كوندروب رشديه مكتبنه بالادخال چوجغه باقق اوزره والده‌سنی ده بروسه‌ده صور تمخصوصه‌ده استحضار ايلديكی خانه‌يه كوندرمش واو صورتله تزايد ايدن مصرفدن ممكن مرتبه استفاده يولنی تأمين ايچون دخی كو يده‌قار يه‌زقالان خانه‌سنه ايكنجی برخانم كتيروب تزوج ايلمش ايدی.

واقعا عثمان كاملك والده‌سی شوحالدن اصلا ممنون اوله‌مامش ايسه‌ده عالی موسی او يله برقادينك ممنونيتنه عدم ممنونيتنه قولاق و يره‌جك طاقدن

اولمدیغی جهتله قادینجغز بول بول انکسـاردن بشقه کندیسنه مدارتسلیت بوله مامشدر .

عثمان کامل بروسه یه کلدیکی زمان التی یاشـنده وار ایدی . بش سـنه بروسه ده قالوب فی الـواقع تحصیلنی اییجه ایلرو یه کوتوردی ایسه ده بو بابده کی آفرین نه عثمانه ونه ده رشدیه یه و یریله میوب یالکز والده سـنه شایسته ایدی . چونکه قادینجغز بیلده برقاچ کره جلك بروسه یه کلوب کندیسنی کورن برزوج ایله خیالنی اشغال ایده مدیکندن بتون قوتنی اوغلنك تربیه سنه و یرمش ورشدیه دن ماعدا والی پاشانك دیوان افندیسی واسطه سیله خارجاً دخی یازومشق وفرانسزجه مقدماتی کبی درسلر ضم ایدرك چوجغنی بروسه ایچون ممکن اوله بیلان درجـه نك برازده فوقنده تربیه یه موفق اولقده بولنمش ایدی .

چوجق اون بر یاشنده ایکن بروسه رشدیه سندن برنجیلك شـهادتنامه سیله چیقدی . بعض دوستلر عثمان کاملك اعدادیه مکـتبنه و یرلمسی نصیحتنده بولنه رق والده سی دخی تربیهٔ عسـکریه نك قیمتنی

قدر مقتدر ماله بر قادين ايديسه ده بدرينك آرزوسى چوجغى عسكر ايتمك دكل ملكيه طريقنده يوتمك اولديغندن و بالخصوص هنوز سنى دخى مساعد بولنمديغندن عثمان كاملى اعداديه ويرمامشلردر.

مكتب سلطانى اوزمانلر يكى تأسيس وكشاد بولمش ومدح وثناسى كركباى تختنده وكركولايتده جمله مشتاقين معارفك قولاقلرينى طولديرمقده بولنمش اولديغندن و والده سى چوجغنك بو مكتبه ادخالنى بك على موسى يه اخطار ايدنجه موسى آغا مكتب سلطانيده نه لر اوقوتديغنى ونه اجرتله چوجغه باقلديغنى تحقيقه باشلادى.

حساب هندسه فزيق وكيميا كبى شيلرله اوله‌جقلرينه بر درلو عقل ايرديره‌مه‌يه‌رك هله فرانسزجه لسانى اناملك بالكليه صورتنى اكشيتدى ايسه ده بعدما بو مكتبدن چيقانلردن ماعدا كيمسه‌نك بيوك آدم اوله‌ميه‌جغنى و هله بوانده مأمورلرينك بيله بو مكتبدن نشأت ايده‌جكلرينى ايشيدنجه ايشته بو

آرزوبی دفع قابل اوله‌مدیغندن بربجك اوغلنی مکتب سلطانی‌یه ویرمك مجبوریتنه قاتلاندی .

چوجق مکتب سلطانی‌یه ویریلنجه‌یه قدر آرادن ایکی سنه دها زمان کچمش اولدیغندن والده‌سیله برابر اون اوچ یاشنده ایکن استانبوله کلمش ایسه‌ده ورودلری قاسم اوزری وقوع بولوب کندیلرینی طوپلاینجه‌یه قدر برایکی آی دها زمان کچدیکندن ویاز تعطیلنی متعاقب مکتبه قید اولنه‌جق چوجقلر یازیلوب صنفلر دخی درسه باشلامش اولدیغندن چوجق او سنه دخی مکتب سلطانی‌یه کیره‌مامش ایدی .

یا برسنه دها چوجق بوشده‌می قالسون؟ هیچ روسه رشدیه‌سندن باشهادتنامه چیقدقدن صکره والده‌سی کندیسنی ایکی سنه بوشمی براقش ایدی که برسنه دها بوشده قالسون؟ روسه‌ده چوجغی بر یاندن مدرسه‌یه کوندروب عربی وفارسیده ایلرولتدیکی کبی یازی قره‌لمقده دخی کرکی کبی ایلرولتمش وچوجغك استانبولده‌کی زمانی‌ده بوش کچمامك ایچون تحصیل

ونو يه سنه هپ بو بولده مداومت كوسترمشدر ٠

دنياده يكانه اميدى بو اوغلدن عبارت بولنان قادينجغز اوزمانه قدر اوغلنك ختان و بدأ بسمله جمعيتلرينى دنياجه انك بيوك مروتلردن عد ايلديكى كبى اشته بولده كى خواجه سى چوجغه كتبه و رنجه بورسمى بختيار ايتمك دها بيوكى اولمق اوزره تلقى ايلمشدر ٠ ايشته بالى موسالك اوغلى عثمان كاتبك اسمى وكتبه رسمى مناسبتيله ثانى يه نحو بال اولنمش واندن عسكرى مكتب سلطانى يه دخى ادخال ايدلمشدر ٠

ثانينك دها چوجقلقده ورد زبان ايدنمش اولديغى « بن پاشا اوله جغم » سوزى بك چوق زمانلر ديلندن دوشمامش اولديغى كبى بو سوزك حكمى هيچ بر زمان ديلندن دوشميوب ايشته ازجمله شناسى ايله اولان مباحثه سنده دخى ينه بو حكم اوزرينه بحثى بورونمشدر ٠ شوقدر كه عقلى باشنه كلدكجه « بن پاشا اوله جغم » سوزينك موافق تربيه اوله ميه جغنى بالتقدير يالكز شهرلرده آلنه جق تربيه ايله وار يله جق مراتبك غايه سنه وارمغى امل ايدنمشدر ٠

شناسنڭ باباسی شهری اولدیغنی بیلیورز . شمدی اوکرنه‌لم که مالدار برآدم دکلدر . بوآدمڭ اسمی سمیح افندی اولوب عن‌اصل طریق علمیه‌دن یتشمش وملکیه‌یه تحویل مأموریت ایده‌رك معارفجه اکتساباتی اقرانه فائق اولدیغی کبی اڭ بیوك مأموریتلرده‌ده بولنمش ایسه‌ده هرمأموریتڭ معاشی اکا کوره مصارفی مستلزم اولوب سمیح افندی ایسه بواسمدن زیاده « عفیف » اسمنه اثبات لیاقت ایلیه‌جك قدر ارباب عفتدن بولنمغله درت پاره‌یی بر یره قویه‌رق زنکینلکه چالشمغه مقتدر اوله‌مامش ایدی .

سمیح افندینڭ معارفجه اکتساباتی اقرانه فائق اولدیغی کبی قوهٔ ذکاسی یوز بیکده برآدمه نصیب اوله‌میه‌جق مرتبه‌ده اولدیغندن احوال عالم حقنده پك مدققانه تتبعاتی وار ایدی . کندی مستخرجاتی اولان حکمتی ایله دیرایدی‌که : « مأمور اولان آدم معاشی مقابلنده بتون عمرینی وقوای عمرینی دولتنه ملتنه صاتمشدر . بوآدم امور مأمو.

رهصندن ودولت وملتنك خدمتندن ماعدا هيچ بر
شيئه ذهن وزمانني صرف ايتمامليدر . صرف ايدر
ايسه بوني دخي براختلاس عد ايتمليدر .

واقعا شو سوزلري سويلديكي وقت صبحي
افندي شيخوخت وتقاعد زماني وباخصوص
اولادينك سن رشده وصوله ايله كني قزانمغه اقتدار
كسب ايده‌مه‌مه‌سندن اول كنديسيني وعائله‌سني دخي دوشو.
نه‌رك عسكرلك مسلكنده اولديغي كبي ملكيه
مسلكنده دخي متقاعدين وايتام وارامل ايچون
برچاره دوشونلمدكدن عسكره مأمورلرك كنديلري
بولنديغي فقرده بولنمالري سماحتك درجۀ افراطي
اوله‌جغني دخي دوشونور ايدي . باخصوص
آدمجكزك بو دوشونجه‌لري صنعت وتجارت طريقنك
مأموريت طريقنه رجحانني حكم ايتديرمك نتيجه.
لرينه قدر دخي وارر ايدي .. ده بر صنعت ويا تجا.
رتده فطانت وغيرت ثمره‌سي اوله‌رق مليونلر قزانمق
ممكندر . مأموريتده ايسه عفت وصداقت واستغنا.

مت فدا ایدلدکدن صکره بویله بر ثروت قزانمق قابل اولەمز » دیرایدی • نەچارەکە اون یاشنەقدر صنعت وتجارتە دائر هرشیئك جاهلی اولان آدمجکزك بردە اوجهتە تبدیل طریق ایتمەسی ممکن اولەمدیغندن هر تحسرینك نتیجەسی برآه جانکاهە منجر اولەرق اوغلی شناسی یە « بن بودنیادە بختیار اولەمدم • باری سن بختیار اول » دیە بتون بومطالعاتنی سرد ایلرایدی •

ایشتە شناسی دخی کویلولك عالمی حقندە پیدا ایلمش اولدیغی افکار ومطالعاتنی بوصورتلە پدرندن اخذ وتلقی ایلمشدر •

شناسینك معارف ابتدائیەیی نەیولدە تحصیل ایلدیکنە دائر تفصیلات و یرمکە محتاج ومجبور دکلز • سمیح افندی کبی معارفند وحکمت طینت برذاتك اوغلی مکتبە بیلە محتاجمی اولورکە معارف ابتدائیەسنی نصل تحصیل ایلدیکنە دائر اخذ معلومات لزوم ومجبوریتمز اولسون ? بناء علیه چوجغك تعلیم وتربیەسنە دائر تفصیلات ویرەجکمزە شونی عرض ایدەلمکە :

بر کون سمیح افندی برقاچ احبابیله احوال
عالمه دائر بحث ایدیور ایدی. مأموریت و صنعت
وکسب و تجارت حقنده شمدی‌یه قدر بزه معلوم
اولمش بولنان افکاربنی دوستلرینه اکلاتیور ایدی.
ایچلرندن بریسی «آه سلطانم! اوغلکزی صنعتکار
و یاخود تاجر ایده‌جك ایسه‌کز شویله بلکه‌ده زنکین
بولنه‌دیغکز حالده سنوی اوچ بش بیك غروش
مصرفه تحمل ایدرك غلطه سرایته یازدیره‌جغکزه
بر صنعته چراق و یرسه‌کز قوالکز ایله فعلکز دها
مناسب دوشمزمی ایدی؟» دینجه قوجه حکیم غایت
لطیف بر تبسم ایلدی. دیدی که:

— افندم! بن اوغلم صنعتکار اولسون دیور
ایسه‌م یورغانجی و یاخود یمنیجی چراغی اولسون
دییورم ..... بن اوغلم تاجر اولسون دیور
ایسه‌م بقال و یاخود عطار اولسون دییورم.
استانبول و غلطه و بك اوغلی مغازه‌لرینی کزوب
صنایعك درجهٔ ترقیسنه دال اولان بونجه اعجاز
کارانه مصنوعاتی کورمیورمیسکز؟ استادلرندن

کوردکارندن بشقه برشی یاپمیانلربو آثار موجدانه
و معمولات مخترعانه‌یی میدانه قویه بیلورلرمی ؟
بغچه قپوسی وغلطه کبی مراکز تجاریه‌ده بولنان
مغازه‌لری کورمیورمیسکزکه درونلرنده برریازیخانه
دن بشقه برشی بولنمدیغی حالده سزه ایکی کله ایله
ایکی بیك کیسه اقچه‌لك مال دور ایدیورلر بونلر ایله
قرق پاره‌لق قوری قهوه صاتان تاجر آره‌سنده‌کی
فرقی بوله‌میورمیسکز ؟ اعتقادمز وجهله تحصیل
وتعلم یالکز دولت مأموریتی مسلکنده بولنانلره
مخصوص اوله‌جقده بشقه‌لرینه معارفك لزومی
کورلمیه‌جك ایسه جهان ترقیده حیرتفرمای عقول
اولان اختراعات وکشفیات قابل اوله بیلورمی
ایدی ؟ بن اوغلمه معارفجه محتاج اولدیغی بهره‌یی
ویره‌یم وعالمده امر معیشتجه حاصل ایده بیلش
اولدیغم نتیجهٔ محاکه‌می دخی میراث براقه‌یم‌ده
کندیسی فعلنده مختار اولدیغی زمان نصل ایسترسه
ایسه او یله حرکت ایلسون . بن‌ شمدی کندی کند-
یمه دوشونیورم‌که بن شناسینك نصل باباسی ایسه‌م

بنم ده او بله بر بابام بولنمش اولسه ایدی بن بختیار اوله بیلور ایدم . جناب حق بر کمسه یی بختیار ایتمک ایچون نه ویره بیلور ایسه بکا ویرمشدر . وجودم فقط دکل تام ! عقلم ناقص دکل کامل ! طبیعتده تبدلات یوق چالشقانلق وار ! مطالعهٔ حکمیه‌م مسکینلکه ورضادن عبارت دکل بختیارلق آرزوسندن عبارت ! ایشته جناب حق بونلری هر کیم‌ه ویرر ایسه او آدم بختیار اوله بیلور . فقط آلدیغی تربیه و پیدا ایلدیکی مسلک بنم تربیه‌م و بنم مسلکم اولمالیدر . بنم شناسی یه ویردیکم تربیه واکا کوستردیکم مسلک اولملیدر .

ایشته سمیح افندینک احبابنه عرض ایتدیکی شو خلاصه کندی اوغلنه ویردیکی تربیه‌نک خلاصه‌سی اولوب بو حکمنه مبنی ایدی که شکودلی عالی موسانک اوغلی ثانی افندی معیشت متمدنانه ایچنده مقبل اولمق هوسنده ایکن استانبوللی سمیح افندی اوغلی شناسی معیشت متمدنانه خارجنده بختیارلق آرامغی ذهننه قویمش ایدی .

—

ایکنجی باب

« ثنائی »

بك اوغلنده فلام قهوه خانه سنی عجبا قارئلرمز اونوتدیلرمی؟ احتمال که بك چوقلری بونك وجودندن خبردار بیله اولمدیلر . اویله ایسه هیچ شبهه ایتمه‌ملیدرلرکه بوندن طولایی اك بختیار اولانلرده کندیلری ایدیلر . « نیچون » می دیدیکز؟ آنی شمدی اکلارسکز .

فلام « علو » معناسنه اولدیغندن بر زمانلر « جنتلمز فلامده علوی السدی » طرزنده‌کی ظرافتلر پك زیاده تحسین اولنورلر ایدی . غریبدرکه بوندن التی یدی سنه اول فلامك کندیسی دخی علو آله‌رق درت دیواردن عبارت قالدقدن صکره دائرهٔ بلدیه بك اوغلی بیوك جاده سنك توسیعی مقصدینه مبنی اومحترق دیوارلری دخی فدا ایلدیکندن بنا زمینه برابر بیقلمش وشمدی یرینه کوزل بر تحفجی مغازه‌سی واوزرینه دخی اوچ درت قاتلی اعلا بر خانه بنا اولنمشدر .

فلام ایچون برچوق لاقیردی سو یلدك ده حالا فلامی تعریف ایتمدك دكلمی ؟ فقط فلام او یله قولای قولای تعریف اولنه بیلورمی ؟ فلام برخانه ایدی . فقط اسكی زمان اصولنجه خانه صایلمق لازم كلدكده یك چوق خانه لر فلام ایچنده داخل بولندیغی كورر بیلور ایدی . « خانه ! خانه ! خانه ؟ » دیلوب ده مثلا « مسافرخانه » دینلدیمی ؟ فلامك بر اسمی سو یلنمش اولور . « قهوه خانه » دینلور ایسه بر اسمی دها سو یلنمش اولور . « میخانه ! » بوده بر اسمیدر . « تیاترو خانه ! .. » بوده فلامك بر آدیدر . « موزیقه و خوانده خانه ! ... » فلامك ایكی اسمنی بردن سو یلنمش اولدیكز . « قمارخانه ! ... » الخ ... آدلرندن برینی آكدیكز ..... خانه ! .. ... » دها ایلروسنه وارمیه لم .

فلامده علوی آلانلر یالكز آتش فروزان هوا و هوسدن عبارت دكل ایدیلر . اوقدر قار یانغینلری كور باور ایدی كه كول اولمش بولندقلری كیسه لرنده بش پاره قالماقی شویله طورسون بش

پاره ایده بیلور ایسه کیسه یی دخی قاره باصمق غیرتنده بولندقلری حالده رد ایدلمش اولمقله مأیوس کوریلورلر ایدی .

الحاصل فلام بر آتش سوزان ایدی . هر کسی یاقدی . نهایت آتشی کندی درونده صیغمیه رق کندی کندیسنی ده یاقدی .

شمدی شو سطرلرمزی اوقویان قارئلر میاننده فلامی طانیانلر وار ایسه مطلقا یورك یاقه جق بر حالنه دخی دوچار اولمش بولنه جقلرندن شمدیکی خاطره لری هنوز یورکلرینی جیزلاتور .

اورو پادن کلور کلمز فلامه باش اوره رق ایلك شهرتلرینی اوراده آرایان صنعتکاران نسوان استانبولجه حقیقةً اك زیاده شهرت المش اولانلردر . شمدیکی قونقوردیا شمدیکی آلقازار عجبا بر شییدرلر ؟ حالبوکه برزمانکی الحمرا لر برزمانکی قافه قریستاللر بیله فلامك یاننده پك سونوك قالورلر ایدی . واقعا بونلر قپولرك اوکنی بیکارجه غازلمبه لر یله طوناتدقلری حالده فلامك بارشون قالین اسکی کارکیر دیوارلرینه

دلنمش اولان ارتفاعی عرضندن بك آز زیاده و «مستطیل» تعبیرندن زیاده «مربع» وصفنه سزا پنجره‌لری ایچلی طیشلی ایکی قات جامدن ماعدا پرده تیوروقایاقلرله مستور اولنغله طیشاروددن باقانلره هیچ بر لمعهٔ تشویق کوسترمز ایدی ایسه ده آنك علوی درونده اولدیغندن اربابی محکماً مستور بر فنار اطرافنده دونن پروانه‌لر کبی هپ قلام قپوسنه قوشوشورلر ایدی .

بو عالملرك اربابنه مثلا «فینه‌ت» اسمنی و یره‌جك اولور ایسه‌ك درحال طابیوب دیرلرکه : «اوت! جهانی الحمرایه جلب ایدن برخوانده قیز ایدی . حالبوك خطا ایدرلر . فینه‌ت ایلك شهرتنی قلامده قازانه‌رق او پارلاقلق خلقك بقینلغیله مستور و مخصف اولدقدن صکره الحمرانك بکلرجه غازشعله‌لری میانده برده پارلامق ایچون الحمرایه التجا المشدر .

بز بوراده «فینه‌ت» دیمکله قلامك الك ماهر صنعتکارانندن بر یسنی آکش اولمدق . اصل مقصدمز

« ریزه‌ت » دیمك ایدی . ریزه‌تی کبمطانیز ؟ برقادینده امیداولنه‌میه‌جق قدر قباداودی اولان او اهتزازلی صدا حالا بو کون بیله کیمك قولاقلرنده طنین اندازاولمز ؟ اوقودیغی جدی شرقیلرك جدیاتنه متناسباً صداسی کبی چهره‌سنده دخی آثارجدیت کوسترمك بالانحصارکندی مخصوصاتندن اولان اوصنعتکارك طورلری انظارارباب دقتدن زائلمی اولور ؟ یاجدیانه زوزکالك قارشدرمق وتعبیردیکرله زوزکالکی جدیات صورتنده صاتمق مهارتی هر مهارتنه فائق اولان او صنعتکارك « مارسه‌یبرفه مینین » شرقیسی هانکی خاطرلردن چیقار ؟

برکیجه ایدی که فلامك پارلاق کیجه‌لرندن ایدی . ریزه‌ت « ماستیق ترك » دیه بتون مشروبات جهانه فائقیتنی ادعا ایلدیکی ساقز ماستیقه‌سندن آره‌لقده بر کندیسنه واقع اولدیغی اوزره بر قاچ قدح زیاده یوروته‌رك طعامده‌ینه کندی تعبیرنجه « بیفته‌ك سور بیفته‌ك » دیه ایکی بوفته‌کی اوست اوسته اکل ایچون بر شیشه دخی بوردو شرابنی صوك قطره‌سنه

قدر تقطیر ایلیه‌رك نلامه مخصوص علولرله علو-
لنمش ایدی . او کیجه فلام خنجاخنج طولمش ایدی .
ریزه‌تدن اول برقاچ خواننده چیقوب شرقیلر اوقومشلر
ایسه‌ده خلقك بونلره تحسین بولنده ایندکلری
آلقشلر تحسین دنمی بولنده صوغوق شیلر اولوب
هر کسك انتظاری مشتاقینی اوزمك ایچون انك
صکره چیقان ریزه‌ته منحصر ایدی .

ریزه‌ت ریزه‌ت دیورز . عجبا بو قادین نه‌ل
اولدیغی شهرته اثبات لیاقت ایده بیلمسنه مناسباً
کوزللی ایدی ؟

هیهات ! . . . یالکز حسن و جمال جالب
رغبت عامه اوله‌جق ایسه ریزه‌تدن اول فلامده‌کی
رسملر شهرت قازانیرلر ایدی . ریزه‌ت ضعیف بنیه‌لی
اوزونجه بویلی زیاده‌جه اسمر چهره‌لی برقیز ایدی .
حتی « قیز » دیدیکمزه باقوب‌ده کنجلکنی حکم
ایتمامیدر . . « قادین » دیه‌جك اولدق . قادین دیه
اوقادینی و قادین قادینجق اولانلره دینیله‌جکی
وریزه‌ت ایسه اورالره باناشه‌میه‌جغی ایچون بو

لفظی استعمال ایده‌مدك . « قاری » دیمك پك قبا دوشه‌جکندن بونی بالمجبوریه دیه‌مدك . باشندن هنوز نکاح چچمیانلره « مادموازل » دینلدیکی ایچون بزده قیز دیدك .

بعض کره نحیف و بویلوجه و اسمر اولانلردخی کوزل اولورلر . بونلره ده « اسمر کوزلی » دیرلر حالبوکه ریژه‌ت اولدقجه چرکین برقیز ایدی . کولدکجه آغزی قولاقلرینه وارر ایدی . مع هذا هپ کولر ایدی . کندیسنه اللی لیرالق بریوزوك ویا بیله‌زیك اهدا ایدنه ده کوله‌رك تشکر ایدر ایدی . کندیسنه اللی پاره‌لك بر بیرا احسان ایدنه ده کوله‌رك تشکر ایدر ایدی . یاهر ایکیسنه کولمکده حقی یوقمی ایدی ؟

اللی لیرالق هدیه صاحبنك مطلقا عاقبت محققه‌سنه پیشبین اوله‌رق کولر ایدی . اللی پاره‌لك بیرا تقدیم ایدن زواللی‌یه ایسه مجرد دها زیاده‌یه قدرتی اولمیان عجزه‌دن ایکن حالا فلان کلیور حالا کندیسنه علولنوب یلتنیور دیه کولر ایدی .

بوقز حقیقةً چیركین ایدی . طبق بلبل كبی !
چیركینلكی قدر سسی محرق كندی سبكروح طبعی
لاابالی برشی ایدی . چوق پاره قزانمش حالده
قازانیورایكن ریزه‌ده هنوز دنیالق دیلان شیدن
اثر اولمدیغی بدیهی ایدی . چاشیرجینك حسابی
كورر . بر مندیل ایله برزوبوننك اوتودلمسندن معارضه
چیقاره‌رق قادینك ادعاسندن بر فرانق آلتی سانتیم
كسر . ایرتسی كون چاشیرجی قادین كلور همشیره‌سی
خسته اولدیغندن بحث ایله ایلروده یقایه‌جغی چا.
شیره محسوباً پاره ایستر . ریزه‌ت محسوب یا دكل
امانةً برشی ویرمك ایستر . پاره‌سی اولدیغندن
قلام مدیرینه كیدوب علی الحساب بر مقدار شی
ایستدیكی حالده هر زمان بویله امانه‌لر صدقه‌لر
ایچون پاره آلمقدن طولایی ایكی بچق اوچ ایلغنی
اولدن آلمش بولندیغی حقنده‌كی اخطاری « سن آدم
اولمیه‌جقسین ریزه‌ت ! » آلوب‌ده بردیكنی بیلیور .
سنك ! » طرزنده برده تكدیر ایله برابر آلیور .
حالبوكه همشیره‌سی خسته اولان چاشیرجی‌یی

الی بوش کوندره میبجه قولاقلرندن قرق لیرالق کوپه یی چیقاروب چاشیرجی یه و یرر . و یرده اوحسابی چاشیرجی حسابنه صوقز و بونك ایچون ریزه نده بر پاره بولنمز .

ریزه ت چرکین ایدی . فقط چرکینلکی یالکز یوزندن عبارت ایدی . یوزندن ماعدا هر شیئی کوزل ایدی . بو سببه مبنی ایدی که قلامه مداوم اولانلرك کافه سی ده ریزه تك مهیب هو سیله علو افشان ایدیلر .

نه دییورایدك ؟ ریزه تك شوقلی برافشامنی سویلیور ایدك . مراتب معکوسه سنجه ایکنجی اوچنجی صنعتکارلر رغبةً یا کرهاً دیکلندکدن صکره هرکس ریزه تك ورودینه منتظر ایدیلر . ریزه ت چیقدی . غایت کوزل برکمیجی شرقیسی چاغیرمغه باشلادی ایسه ده اوقدر تهالکه انتظار ایدیلان ریزه تی دیکلیان وارمی ؟ برال شاقرتیسی برآیاق تپنتیسی برباستون طاقرتیسی برطباق چورینتی وطاقرتیسی میاننده « برآووا ! » آوازه لر یله برابر

بورده ، مارسه بیز قدمینین ، صدالری قلامك قالین
دیوارلری ایچنده صیغماغه باشلادی .

قیز شرقی‌یی بیتوردی . شرقی بندی اما شاقر .
نه بیتزمی ؟ بر قاچ دفعه ر یزه‌ت غائب اولدی .
ینه کتیرلدی . خلقك املی قیزه مارسه بیز قدمینی
چاغرتمق ایدی . ر یزه‌نك املی خلقه ناز ایتمك
ایدی . آرتق بو نیازو نازانناسنده ال چرپمدن پاتلا
مدق آووجی قالدی ؟

پاتلامدق آووجلری کورمدك . فقط الدیوان
پاتلادیغنی کوردك . صحنه یه غایت غریب بر تکرلك
ماصه یانسنده اوطوران بر شیق بك تابس ایتمش
اولدیغی آچیق بر رنك البسه یه متناسباً الرنده
آچیق رنك الدیوان بولندیغی حالده چپلاق ال ایله
ر یزه‌تی آلقشلامقدن اوتانه‌رق الدیوانلی اللر ایله
آلقشلامق ایچون الدیوانلری پاتلاتمش و ذکی و ظریف
ر یزه‌ت بو التفاتی بك کوزلوجه‌سنه بر نزاکت بوله‌
رق بوکا دخی آغزی قولاغنه وارر جه‌سنه کولمش
ایدی .

ایندیکی آلقش پك کویلوجه سنه قبا بر آلقش کوره‌رك ر یزه‌تك کولمش اولدیغی دلیقانلینك بزم ثنائی اوله‌جغنی ظن ایده بیلورمیسکز ؟ اوت بو دلیقانلی ثنائی ایدی . هم ده شویله ساده جه ثنائی دکل . ثنائی بك افندی ! دها زیاده آکلاتمق ایچون « یمالی‌موسی اوغلی » دیمك ایستر ایدك اما ثنائی‌نك بو شهرتی استانبولده اولمدیغندن آنی دیمکه مقتدر اوله‌مدق .

ثنائی غلطه سرایندن چیقمش ودوائر حکومتدن بر سنه دوامه باشلامش ایسه‌ده اون یدی اون سکز یاشنده‌کی زنکین وهوسکار بر چوجق ایچون مکتبدن بوصورتله چیقمق بر دار اسارتدن قورتلمق حکمنی آلمش ایدی .

شهر یلو معیشتی داخلنده بیومك آرزوسنده بولنان ثنائی بو ارزوسنی معارفجه درجهٔ اکتسابنه تبعیةً ایلرویه کوتوره کوتوره بردرجه‌یی بولمش ایدی که ادعاسنجه اصل شهر فرنکستان اولوب اکانسبتله استانبول دخی بیوجك بر کوی قالیر ایدی .

بناءً علیه برشی ایی وشان مدنیه لایق اولمق ایچون مطلقا فرنکه منسوب اولمق لازم کلوب آلانورقه اولدقدن صکره هیچ برشی ثنائینك نظرنده ممدوح اولهمز ایدی .

ثنائی عثمانلیلرك تمکینه اجتکبه یاتوب قالمقده اصوللرندن هیچ بریسنی بکنمیوب حتی دولت حکومتك اصول ادارهسنی دخی هیچ بکنمز . یکندن بویله باربارجهسنه بر اصوله تبعیتدن کندی الافرانقه هوسانه تبعیتی ترجیح ایتمش و یالکز خارجیه نظارتنه منسوب یعنی ایلروده سفیرلکه قدر یول آچهجغی مناسبتیله ممکن مرتبه آلافرانقهیه قریب کورهرك کوکلی اوداره یه ایچه میل ایتمکده بولنمش ایدی .

میلی دیپلوماتلغه اولدیغنه کوره باری او یوله سلوك ایتسه یا ؟

بویله شیلرك ثنائی نظرنده هیچ اهمیتی یوقدر . ثنائی نفسنه اوقدر مغروردرکه هانکی کون نظارته

مراجعت ایلسه ایستدیکی قلمه چراغ ایدیله بیله جکنی وهانکی سفارتده برسر کتابتی آچیله جق اولسه التماس ایدر ایمز اورایه نصب اولنه جغنی محققاتدن اولق اوزره حکم ایلرایدی کندی کندی یسنه‌دیر ایدی :

— آنلردن آیلق ایسته‌یه جکم یوق . یالکز ایسته‌یه جکم . اوروپاجه دخی سفارتلر معیتلرینه هپ زنکین اولان زاده‌کان تعیین اولنسورلر . مأمور بتلرندن آلدقلری بش اون لیرا معاش ایله او مأمور یتلرك شانی محافظه قابلیدر ؟

دقت بیور یلمیورمی‌که بزم بالی موسی اوغلی عثمان کندی خیالنده کندی مرتبه‌سنی زادکانلغه قدر نصل واردیر بیور ؟

ایشته بو تقاده اولان ثنائی اکابجه جهتنجه دخی آلافرانغه‌یی ترجیح ایدرك فلامك‌اك باشلی مداوملرندن ور یزه‌تك الك بیوك احبابندن اولمش ایدی .

ر یزه‌ت خلقك آووجلر والدیوانلر پاتلاته‌رق

وقوع بولان اتهاملر بنی قبـول ایله طلب ایدیلان شرفی بی اوقودقـدن وحتی برقاچ کره دخی تکرار ایتدیرلدکـدن صکره اسـتراحت ایچون کندی خصوصی اوطه‌سـنه چکلدکده صنعتکارمادموازله « بون‌ـوار » دیه‌کی مدنیت فرنکانه شانک برنجی مقتبساتندن عد ایدنـشانی فرلادی‌قالقـدی . قزک اوطه‌سنه قدرجان آتدی .

شانی بروننی برهـوررجه‌سنه بر «رەوەرانس» یاپه‌رق « بون‌ـوار ریزه‌ت » دینجه ریزه‌ت جواباً « بون‌سوار پرنس ! » دیمـونمی؟ شانی وتوصیفدن ایجه محجوب اولدی . دیدی‌که :

— پرنس‌می ؟ ایشته بوپك زیاده !

— نه‌دن زیاده اولسون ؟ المانیاده حکمدارلر وارکه اولکالری سزك پدریکزك کـویلرندن بریسی قدر بیله دکلدر . پدریکزك یالکز چوبانلری ایکی یوز اللی اوچیـوزه واردیغنی بکن کون‌ـوبلیور ایدیکز . بعض آلمان پرنسلرینك ایسه اردولرینك موجودی سکسان نفره‌وارمز .

— اوراسی اویله اما .....

— اماسی فلانی یوق . سز اوروپاده اولسه ایدیکز کندیکزه املا کچکزدن اك مشهور اولانك اسمیله تسمیه ایتدیرهرك مثلا « ثنائی دوسکود » دیدیرتیرر ایدیکز .

ثنائی سکودی اوقدر شبق بولمدی . کندی اراضیلری ایچنده برموقعك اسمی « براق پوکار » اولدیغندن بونی مناسبیله برابر ریزهته اخطار ایدنجه شو پارلاق اسمی اودخی بکنهرك ویالکز بونسی عنوانی بر از افراطلیجه کورهرك فقط «سز وردم براق پوکار » تسمهسنه کیمهنك دیهجك بولهمیهجغنه شطارتلی قهقهه‌لر ایله قرار ویرلدی .

بو عنوان ثنائی یه بادهوامی ویرلدی ظن ایدرسکز ؟ بادهوا اولهرق سلام بیله ویرلمز . ایرتسی کون مادموازل ریزهته یکرمی سکز لیرالق بر بروش تقدیم اولندی . غرابت بونده دکل . اصل غرابت عنوان مذکورك ثنائی طرفندن جدی اولهرق قبول ایدلمسنده در . ثنائی احمق بر حریف اولمه

ایدی بو قبوله استغراب ایدنه بیلیر ایدی. ذکامی
چولنده اولدیغی حالده مجرد الافرنجه‌لغی و محضا
عظمت فروشلغی ایچون ویله بر عنوانی قبول ایتمشدر.
آندن صکره شنی فرانسزجه یازدیغی مکتوبلری
«شه دو برانی بوکار» نامیله امضایه باشلادی.
یالکز ترکجه اولان مکتوبلرینه بو امضایی قویمز ایدی.
قوجه دیلفندن طولایی حدت ایله بیرلنیر ایدی که:
— اولا بو بلشه بزم ترکلردن کیمسه آکلایه
بیلورمی؟ ثانیا «برانی بوکارنه‌نی» دیه‌جک
اولسه‌ق؛ بونلردن اوموقه‌نک صاحبی دیمک معناسی
استخراج ممکن اولورمی؟ ایشته انجاق بو ترکجه‌ده
برانسه بر عنوان صاحبی اولمق ممکن اولمیور.
عائله‌نک والده‌سی جمهوریت طرفدارلرندن خانه متابعه
ایدرک اوغلی ایله برابر اوطورمقده و توجه‌سی عالی
موسیانک خانه مصرفی اولمق اوزره تخصیص ایتمش
اولدیغی سکز لیرا ایله کچینمسی بیلک اصلا کچینیدر.
مکتبده ایدیسه‌ده عالی موسیانک شانی به تخصیص
ایتمش اولدیغی اون لیرا آیلق کفایت ایتمک شویله

طورسون والده‌سنك دیزی آلتونلری و کردنلك
بیله‌زیك کوبه یوزوك کبی الماسلری دخی بریاندن
سوکولوب کیتمکده ایدی . حالبوکه براق بوکا
سنیوری ایچون بونلر دخی کفایت ایده‌مدیکندن
واوروپاجه زادکانك پاره‌سز قالدیغی زمانلر و ایلری
وفات ایدرك میراثه قوندقلرنده تسویه ایدلمك اوزره
بورجه کیردکاری دخی ثنائینك معلومی بولندیغندن
ثنائی بك افندی بریاندن ده بو یولده‌کی استقراضاتله
سنیورلق شانی اکمال ایلمکده ایدی .

زوالی والده‌سی اوغلنك اڭ بیوك مروتنی
کورمك ایچون ثنائی بی اولندیرمك ارزوسنده دخی
بولنیور ایدی . فقط ثنائینك تأهله تقربی قابلی ? والده
سی « اولادم ! یکنمیه‌جك نه یاشمز وار ? چتی پتی
بر قزجغز آلوب کوزل کوزل کچینه‌ورز » دیدکچه
ثنائی بو سوزلری بك ساده بك عادی بك پسپایکانه بلك
آلاتورقه بوله‌رق عادتا کندیسنه حقارت عد ایدر .
و والده‌سی بوندن اوغلنك فقرا قزی ایسته‌مدیکی معنا .
سنی چیقاره‌رق « بن اوغلمه پاشا قزی بیله آ اورم »

دیدکجه ثانی بو سوزده دها زیاده قزار ایدی . نهایت
والده‌سی‌ده یا اوغلوم دردک نه‌در؟ نه‌صل برشی ایستیور
سک ؟ — سویله‌ده ایسته‌دیککی کیمسه‌نی بوله‌یم » دیر
ایدی ایسه‌ده ثانینک مرامنی والده‌سی اکلایه‌بیلیرمی
که اکلانسون ؟

واقعا ثانی‌نک اهلک لافرانغه‌جه بیلمکده هیچ بر
ویریله‌جک شی اولمدیغی هنوز نظر دقته آلمامش
ایدی . حتی سوه‌جکی بر قز ایله تأهلی آرزو دخی
ایتمکده ایدی . آنجق انک سوه‌بیله‌جکی بر قز کبار
زاده کوزل زنکین اولمقدن ماعدا اوقور یازار
اولملی حتی فرانسزجه بیلملی موسیقی‌یه منسوبیتی بولنملی
الحاصل بر اوروپالی قز کبی اولملی . بوقدر الاجنبی
قز قادین قادنجق ایمش دیکش دیکر نقش ایشلر اوبه
یاپار بز طوقور یمک پیشیرر ایشنک کوجنک صاحبی
اوله‌بیلور ایمش !..... هیچ ثانی بونلرده‌میدر؟
حریف بر مودیسته بر آشجی بر یوقاری خدمتجیسی
ایستیور . کندیسی براق بو کارلک برنسی اولدیغی
کبی بنده براق بو کاره لایق اوله‌بیله‌جک بر پرنسس

هوسنده بولنیور . بو هوسنی والده سنه نصل اکلاتسون ؟

ایشته بزم عالی موسی اغا زاده ثانی بك افندی معیشت متمدنانه عالمنده شو مرتبه یی بولمش ایدی . واقعا تحصیل بولنده اولوب هله فرانسزجه سی پك مکمل ایدیسه ده مکتب سلطانی یه کیده لیدن بری ترکجه یه اهمیت ویرمدیکندن عربیدن فارسیدن چوجقلغی زماننده تحصیل ایتمش اولدیغی مقداری مؤخراً عثمانلیجه یه تطبیق ایده میه رك لسان مادرزادی نجه بك زیاده کیرو دوقالمش ایدی . اما ثانی بو قصوری کندیسنده بولورمی ؟ قصور هپ عثمانلی لساننده هپ عثمانلیلقده ! بویله بازبار بر خلقك غیر منتظم لسانی مکملاً تحصیل قابل اولورمی که زواللی چوجق تحصیلنه مقتدر اوله بیلسون ؟ بعض بك جانی صیقلدقجه کندی کندیسنه دیر ایدی که :

— جانم ! فارسیده « پدر » عربیده « اب » دیرلر . فارسی و عربی لسانلری عثمانلیجه نك محل اقتباسی عد اولنور . « پدر عاجزانه م » دیمك خطا

هده اوتنمزده ده اب عاجزانه‌م » دنیلدکده هرکس کولر
ارتق بوکا عقللی ایر دیر یله بیلور ؟

نتیجهٔ کلام ثانی فرانکلندن بشقه هیچ بر شیئی
بکنمز بر آدم اولمش ایدی . حتی جهانده کندیسندن
بشقه هیچ کمسه‌یی بکنمزدیکی حالده کندیسنده دخی بکنمدیکی
یالکز بر شی اولوب اوده عقللی طوغمش بولنمسندن
عبارت ایدی . بونی دوشوندیکجه کمال تحسردن
دیر ایدی که :

— آه ! بدرمك بوقدر املاکی اوروپاده اولسه
ایدی ده بن دخی اوراده طوغمش بولنسه ایدم کرچکدن
بر مارکی و یاخود قونت اولور ایدم . زنکین طوغمش
بولندیغمدن صکره و اوکه زادکاندن و اوکه اغنیادن
اول بنه ز کمسه‌نك بنه باریارسنك والسلام !

ثانینك دلیقانلیلق احوالی شوقدرجق کور-
مش اولدیغمز حالده شونی ده تخطر ایتملیز که ثانی
حن اصل کوبلو ایکی ایسه ده بوب شهرلك عالمنده
بختیارلق ارەمقده بولندیغنه کوره اکر استانبول
شهرلکینه مخصوص اولان بختیارلغی ارەمش

اولسه ایدی بو بختیارلغك ایچنده بیوك بر درجه‌سنه
نائل اوله‌رق کنجلکندن پك کوزل استفاده ایلیه
بیلور ایدی . نظرنده استانبول بر بیوك کوی منزله‌
سنه اینه‌رك اصل شهر ایسه اوروپا اولمق اوزره
تحقق ایلدکدن صکره ثنائی بر کره معیشت عثمانیه
دائره‌سی داخلنده بوله‌بیله‌جك بختیارلقدن
کندینی محروم ایتدی . حالبوکه اصل تمدن عد ایلد
یکی الافرانغه‌لق عالمنه دخی کیره‌مامشدر . زیرا
اوروپا معیشتی فلام کبی یرلرده رذیلانه سورو-
نمکدن عبارت اولمیوب ناموسلی تربیه‌لی کبار
عالمنه منسوب اولان اوروپالیلر دخی بو رذالتی
قطعاً قبول ایتمامکده‌درلر .

باری ثنائی ایچنده بولندیغی اسراف و سفاهت
عالمنده اولسون کندینی بختیار بوله بیلور می ایدی ؟
زیرا اك طوغری بر تعریفنه کوره بختیارلق دیمك
انسانك بختیار اولدیغنه اینانوب مطمئن اولمسی
دیمکدر .

هیهات ! ثنائی شو دوام ایلدیکی سفاهت

واسراف حالنده دخی کندیسنی مختار بوله‌یور
ایدی . زوالی چوجق تعقل مختار اوله‌بیلمه‌سون
که مختارلغنك اسباب متممه‌سی اولمق اوزره هرنه
خیاله بولنور ایسه خیاللرندن هیچ برینی موقع
اجرایه چیقاره‌میور ایدی . مثلا اقدم آمالی اوروپایه
کیتمك اولدیغی حالده کیده‌میور ایدی . بو املنی
اجرا ایچون اقچه‌یه محتاج اولدیغی حالده بوله‌میور
ایدی . اقچه بولمسی پدرینك وفاتنه وابسته اولدیغی
حالده باباسی برحیات ایدی . ایچنده یشادیغی
سفاهت حالنده عینیله برفرنك کبی طورانمق وکندی
یسنی عثمانیلقدن خارج کوسترمك ایسته‌دیکی
حالده بالطبع هرحال وطوری فرنکلکات عجمیلکنی
کوستروب اصحاب واحبابنه کندیسنی کولنج
ایتدیریور ایدی . مثلا ملام قهوه‌خانه‌سنده بر
قونسولید جی دلالی ثنانیك اوشاغی اوله‌مز ایکن
شو معیشت سفیهانه‌ده بنه ثنائیدن ماهر کورینه‌رك
زوالی ثنانی انك دخی مغلوبی محجوبی اولیور
ایدی .

هله بو محرومیتلرك كافه‌سنه فائق اولمق اوزره عثمانلی طاقی دخی شانیی « دوزمه فرنك » و « طاتلی صو فرنكی » كبی تشبیهات محقرانه ایله بحق استهزاده بولنیورلر ایدی كه ایشته بویله هر جهتدن محروم و بدنام اولان زواللی چوجق ایچون شو دنیا بختیارلق دنیاسی دكل حقیقة سفالت و اضطراب دنیاسی اولمش قالمش ایدی .

﴿ اوچنجی باب ﴾

« شناسی »

خداوندكار ولایتی داخلنده سلطان اوكی سنجاقنده بولنیورز . موسم دخی قاسمی یكرمی كون كچمش اولان بر زماندر .

بر اناطولی خریطه‌سنه نظر ایدلدیكی زمان وطنمزك بتون دنیا یوزنده عظیم بر باغ ارم اولمغه صلاحیت شانیله یاراتلمش بولندیغنه انسانك شبهه‌سی قالورمی ؟ قره دكز و مرمره و بحر سفید وطنمزی اوچ طرفدن مع التزیین احاطه ایتمش

وفرات ودجله كبى بيوك نهرلر دردنجى دكزمز اولان بصره كورفزينه طوغرى سوزيلوب بحر احمر دخى بشنجى دكزمز اوله رق بحر محيط هنديه طوغرى يزه يول آچمقده بولنمشدر .

وطنمزك شو لطافت عموميه سى مياننده انظار حيرت باخاصه خداوندكار ولايت جليله سنه منسوب ومنحصر قالور . نوروس سلسله سنك الك كوزل شعبه لرى و ولايت داخلنده در سقاريه قرق بوكا ونيلوفر كبى الك كوزل نهرلر بو قطعهٔ مباركه داخلنده چاغلار . طاغلرى طاغلقدن منتظر اولان لطافت ومنفعتك هر درلو سنى حاوى واوولرى اورادن بكلانيله يلان حسن ومحسناتك كافه سنى جامعدر .

قارئلريمزك خياللرينى سوق ايلديكمز سلطان اوكى سنجاغى ايسه سقاريه نهرينك ساحل يسارى اوزرنده بولنوب پورساق چايى وينه قاس دره سى كبى اقار صولرى وطاتليجه متموج اراضيسى ايله الك زياده جالب انظار حيرت اولان بر يردر .

هله عثمانليلق شعشعه سنك عيون جهانى ايلك
قاشديرمغه باشلاديغى سنجاق بوسنجاق اولمغله شو
يوزدن دخى بوراسنك عثمانليلر نظرنده كى قدسيتى
هيچ برشيئه قياس قبول ايدەمز ٠

ايشته موسمك روزقاسمدن بكرمى كون صكره
اولديغنى خبرويرديكمز برزماندن شويله كوزل برسنجاق
ايچنده بولنيورز ٠

او سنجاغك دخى وسط شمال غربيسنده يز كه
يدنه قاس درەسنك ارمنى طاغندن نبعان ايدرك
ارمنى دربندينى كچدكدن صكره بوزوق اووەسنه
طوغرى ايندىكى بربرنده يعنى اصل بوزوق قصبه -
سنك ايكى بچق ساعت قدر شمال شرقى جهتنده يز

اوكون محل مذكورده سكسان يوز قدر كويلولر
طوپلانه رق برخرق قازمق ايله مشغول ايديلر ٠
فقط بونلر كونده لكجى دكللر ايدى ٠ انغاريه يه
دخى كلمامشلر ايدى ٠ بلكه ينه كندى منفعت زرا -
عيه لرى ايچون بو عمليانده بولنـدقلرى آره لرنده
تعاطى اولنان سوزلردن اكلاشيليور ايدى ٠

ایچلرنده ایش باشی حال وطوری بنی طاقمش کوسه مختار اسمنده بریسی بولنوب « هاییکز چوجقلر! افشامدن اول بر ضربت دها » دیه عمله‌یی زیاده‌جه تشویق ایلدیکندن عمله‌دن بعضیلری « بو استانبوللی‌ده نره جهنمدن باشمزه کلدی ؟ درلو درلو ایجادلر چیقار یور » دیه مرادانمغه باشلادقلرندن کوسه مختار بونلری ارشاد ایچون دیدی‌که :

— نانکور حریفلر! استانبوللی سزه کوزل کوزل هنرلر اوکرندیکی ایچونمی فنا اولدی ؟ آیه حریفلر! بو چوجغك نه اولدیغنی هنوز آکلایه‌مدیکمزمی ؟ حریف قولوچغمزدن بلبل چیقار یور به! درت تخته‌دن بر صندیق یاپدی ایچنه راقی ایله‌می نه ایله یانان بر قندیل قودی. باصدی یمورطه‌یی! باصدی یمورطه‌یی! ایکیوز پلیجی بردن چیقارتدی! اولکی سنه قوراقدن تارلالریمزده اوت بیله یوق ایکن آنك یوقلری آدم بویی بویوکسلوب قوزه‌لاقلری نقامز قدر اولدی! حالبوکه

حریف تارلاسنی صولامق ایچون خرق آچارایکن «بورایه یطلیجانمی اکه جك؟ هیچ یموق تارلاسی صولانورمی ایمش؟» دیه کولیور ایدك. صکره شواراضی بی اون بش کونلك عملیات ایله صو آلتنه آله بیله جکنی سویلدی. چیزقاندق. ایشه باشلادق! باشلایه لی بش کون اولدیغی حالده باقکز نه قدر ایش کوردك؟ حریف او بله کورقازمه آغاچ کورك کوفه وسپت ایله ایش کورمیور! بر کره شوالکزده کی قازمه یه باقکز اطو براغه کوستر کوسترمز کومولوب کیدیور. شویله کورکاری رؤیاکزده کوردیککز وارمی ایدی؟ بردالدیر یشده اوتوز اوقه طوپراق قالدیریورلر. یاشو ال عربه لرینه نه دیرسکز؟ یوز یکرمی اوقه طوپراغی برآدم قالدیروب ایکی دقیقه ده یوز یکرمی آدیم یره کوتوریور. چوجغك دیدیکنی یاپه جق اولورایسه‌ك بیك بشیوزدونم یری صو التنه الوب یموق اکه جکز. الله دخی عنایت ایدرایسه

ایالت صندیغنك محصولی ایله بتون زحمتری چیقاره بیله‌جکز .

کوسه مختار بو سوزلری سویلرایکن اوجه اعتراض ایتمش اولانلر بلمز یاننده محجوب قاله‌رق قازمه‌لرینه کورکلرینه طیانوب مختار اغانی دیکله‌مکده بولنان صکاکان نمرکنج اختیار جماعت ایسه هپ باشلرینی صاللایه‌رق اغانی تصدیق ایتمکده ایدیلر .

بونلر مختارك تشویقی اوزرینه عمومی بر « هایدی! هایدی! » بله اوجنزینه توکوروب قازمه‌لره کورکلره هربه‌لره صارلدیلر . ینه او صره‌ده ایچلرندن بریسی بوزوق طرفنه باقه‌رق ارقداشلرینه دیدیکه :

— نا! ایشته استانبوللی کلیور .

هرکسك قفاسی استانبوللینك کلدیکی طرفه دوندی . اکر بزدخی باشمزی چویروب باقمش اولسه ایدك بو کلان استانبوللی‌یی درحال طانور ایدك .

زیرا سمیح افندی زاده شناسی افندی ایدی ·

اما مکتب سلطانیده کوردیکمز اون درت اون بش یاشنده کی شناسی دکل · اون طقوز یکرمی یاشنده قره یاغز درت قاشلی اورته بویلی طیقنازجه کوبجلی قوتلی بر شناسی که بجاقلرینه عبادن فقط بچمی کوزل بر پانتالون و بلنه قوجه مان بر قرمزی قوشاق صرتنه قار کبی بیاض یلکن بزندن غایت بچملی بر فرنك کوملکی و باشنه قالین کتان بزندن بر تاقیه او بدیروب آیاغنه دخی طولومبه جی یمنیسنه شبیه بر جفت خفیف یمنی کیدیکندن اوقدر چویك وچابك باصمقده و یورومکده ایدی که آیاقلری یره دکیورلرظن اولنورایدی ·

شناسی انسان ایچون البته درجه سنده دائمی بر احتیاج دخی سلاح احتیاجی اولدیغنه قناعت ایلدیکندن آرقه جهتندن بل حذاسنه وقوشاغی آره سنه اوزمانلر هنوز یك ده استعمالی تعمم ایتمامش اولان التی آتشلی بر طبانجه ایله برده اوفارق صالدیرمه بچاق صوقمش ایدی ·

عمله‌نك يانه كلديكي زمان غايت كولر يوزايله
سلام ويره‌رك و كوسه مختاردن بدأ ايله حاملرلجه
آدملرك كافه‌سنه اسملريله خطاب ايده‌رك حال خاطر
صوردی . عملياتی كوزدن كچيردكده تحسينلر
آفرينلر ايله حربه‌لرك كوكللرينی آلدی . فقط عربه
سورنلر « بروئت » نيلان (ل عربه‌لر) بی استعمالده
تماميله ماهر اوله‌ميوب هر عربه‌لری يالكز قول قوتيله
سوره‌رك كنديلرينی زياده‌جه يوردقلرندن شناسی
« بونی شويله سورملی ! » ديه ديكرلرنده زياده
طولديرديغی برعربه‌نك قوللرندن ياقه‌لايوب بلی
حذاسنه‌قدر قالديرنجه ايلرويه طوغری ميل ايدن
ثقلت عربه‌يی همان كندی كنديسنه ايلرويه طوغری
سورمكه باشلادی . كوسه مختار بونی كوروب
كوبلويه دخی اخطار ايده‌رك ديدی كه :

— كورديكزمی يولداشلر ؟ قوت ايله زور ايله
دكل ! عقل ايله ايش كوريلور .

شناسی كوربجيلرك عملياتنده دخی تصحيح اولنه‌
جق برجهت بولدی . حربه‌لر كوركی يالكز قول قوتيله

طالدیرمقده و یاخود بل قوتیله کورکلر اوزرینه آپانمقده اولوب شناسی ایسه بغچه وانلرك بل ایله طوپراق بللهدکاری کبی صاغ ایاغنی کورهکك قولاغی اوزرینه باصوب طوپراغه کومهرك بعده قالدیروب عربهیه دوکدیکنی تعریف ایتدی.

ساعت طقوزه کلمش اولمغله عمله ایکندیلك اکمکنی یمکه اوطوردقلرنده شناسی دخی یاریم صومون یاقهلایهرق و بر باش صوغانی بر یومروق ایله ازهرك عمله ایله برابر هم اکمك ییوب هم ده کندیلرینه یکی بر شی سویلمکه باشلادی. دیدی که:

— ارقداشلر! استانبولدن بابام بر فصولیه تخمی کوندردی. برکره بو فصولیهلر پیاده فصولیهسی اولدقلری ایچون صریق احتیاجی یوقدر. ثانیاً ویردیکی فصولیهلرك اوزونلغی بر بچوق قاریش اولوب هر برینك ایچندن اون بشدن یکرمی یه قدر دانه چیقار. بو تخم آمریقادن یکی کلمش. تعریفنامه سنده یازییورکه یالکز بر دانهجکنی صاقسی یه اکمشلر. اون التی فصولیه ویرمش. ۴ ومندن یوز

ـکلمه‌ان دانه چیقمش . حالبوکه دیکر تجربه‌لر اوزر-
ینه قطعیاً تحقق ایتمشدرکه بو فصولیه‌لر کوزل حاصلا-
تمش کوبره ایچه تارلایه آیلوب‌ده صولانمسنه دخی
دقت ایدیلور ایسه بر متکالدن آشاغی
محصول ویرمز ایمش . بن دخی حساب ایلدم :
بر دونم تارلانک کوزل محصول ویرسه اون
بش کیله ویروب بر کیله‌سی اوزر ینه اوز غروشدن
یوز اللی غروش طوتاجغنی و صاماننک اون بش غروش
ایله طوته‌بیله‌جکنی حالده ینه بر دونم تارلایه شو
فصولیه‌دن اکیله‌جک اولسه انک ماذی حساب ایله
بلک ایکی یوز اوقه توری فصولیه و بر مجکندن
اوقه‌سی اوتوز پاره‌دن لااقل طقوز یوز غروش
طوتار . کلان تخم بر ایکی قیدر . آنی بو سنه بن
اکدیم‌ده بر قاچ سنه‌یه قدر چوغالتورز .

بونی دیکلیان کویلولر انسانلیه جق بر شی
ایشیدیورلرمش کبی بر بریننک یوزینه باقه قالمشلر
ایدی . کوی مختار صوردی که :

— تخم چوغالنجیه قدر بکلیه جکمزه شوندن

بش اون اوقه‌لق کتورتسه‌ك اولمزمی ؟

شناسی — اولور اما اعتنا بولده اوقه‌سی اوتوز بش غروشه . بورایه‌آنجق قرقه‌مال اولور .

بو مطالعه کوسه‌یی محزون ایتدی . شناسی کندیسنه برآووج تخم ویره‌جکی وعدیله یأسنی تعدیل ایلدی .

بورایه‌قدر ویردیکمز معلومات شناسینك نصل بر مسلکه سلوك ایتدیکنی وکویلولر طرفندن کندی حقنده نصل بر توجه واعتماد قزانشدیغنی قارئلرمزه افهام ایده بیلمشدر . بز حکایه‌نك بو جهتنی اتمام ایچون شناسینك اورایه نصل کلدیکنی حکایه ایده‌لم :

مکتب سلطانیدن شهادتنامه آلوب چیقدقدن صکره بر اقشام شناسی ایله باباسی حسب حاله باشلادیلر . اشبو تحصیلدن صکره هانکی مسلکه سلوك ایده‌جك اولسه او مسلکجه اکتساب قازانه‌بیله‌جك اقتداری کسب ایدنجه‌یه قدر پدرندن خرجلق ایسته‌مکه محتاج اوله‌جغندن چوجق اولا کندیسنه آیده نه مقدار خرجلق ویره‌بیله‌جکنی صورمش

ایدی . باباسندن « اوغلم ! مکتب طلبه‌سنده ایکن سنك ایچون ایتدیکم مصرف قدر بنده خرجلق ویره بیلورم » جوابنی آلنجه مکتب اجرتی داخل اولدیغی حالده مصرفك مقداری سنوی درت بیك غروشه واردیغندن شاکی دیدی که :

— باباجغم هانکی مملکتده صرافلق ایده‌جك اولسه‌م بر ایکی سنه عجبا کلنی چکه‌جك دکلمی‌یم ؟ کلکز بکا شو پاره‌یی بر ایکی سنه دها ویریکز . آناطولی‌یه کیده‌یم . کویلولك حالنی تجربه ایده‌یم . او پاره ایله هم کچینورم هم تجربه حاصل ایتمش اولورم . پاره‌یی کاملاً ضایع ایله‌یه‌جك اولسه‌م استانبولده دخی او پاره زننده قالمیه‌جق ایدی یا ؟ آناطولیده مصرفم هیچ درجه‌سنده کبی رشی اولور . بو خرجلقدن هر نه ارتدیره بیلور ایسه‌م سرمایه ایتمش اولورم . جناب حق موفقیت ویرر ایسه بلکه‌ده سرمایه‌م بیور .

مصحح افندی اوغلنده شو استعدادی کورمسندن طولایی زیاده‌سیله ممنون قالدی . سوری دها زیاده

اوزاتمغه لزوم کورمیه‌رك هراوچ آیده کندیسنه بیك غروش ایصال ایتمك اوزره بابا اوغل قول وقرار ایلدیلر . شناسی دخی پدرینك النی او په‌رك وخیر دعاسنی آله‌رق اسکداره کچدی . کندیسنه قوتلیجه ربارکیر مبایعه‌سیله ازنیق یولنی طوتدی‌که بو زمان شناسی اون یدی یاشنی بتورمش ایدی .

استانبولدن حین مفارقتنده شناسی ثنائی ایله دخی کوریشوب وداعلاشدی . حتی باباسنه خطاباً ثنائیدن برده توصیه‌نامه آلمش ایدی . ثنائی هنوز شناسینك کویلولك آرزوسنده نظر استهزا ایله باقه‌ـ یغندن پدرینه یازدیغی مکتوبده مکتب آرقداشنك کویلو اولمق هوسنده بولندیغنی ایضاحدن حیا ایده‌رك شناسینك مجرد آناطولی‌یی کزوب کورمك ایچون اوراره کلدیکی بیانیله کندیسنه حرمت ورعایت ایدلمه‌سنی رجا ایتمش ایدی . شناسی اون کوبی مال تپه قارتال ازمید دیه‌رك وهر واردیغی یرده برایکی وشاید کورمجك اوکرنه‌جك برشی وارایسه اوچ درت کون قاله‌رق استانبولدن

مفارقتك تمام يدنجى كونى بروسه‌يه وارمش ايدى . مكتبده‌كى امتحانلرى حزيران نهايتنده ختام بولديغندن بروسه‌يه ورودى ايلول اوائلنه مصادف اولوب ماه مذكورى دخى بروسه وحوالى سنى تماشا وتحقيق ايچون صرف ايله بعده سكود قصبه‌سنده وثانينك باباسى يامه‌لى موسى آغا نزدينه وارمشدر .

ثانينك مكتوبنى موسى آغايه ويردكده آغانك اوقومق بيلمامسى مناسبتيله « سن اوقو اوغلم » ديه مكتوبى ينه ثانى يه ويردى . ثانى كنديسنى سانكى بر زنكين آدم ايمش ده سير وسياحته چيقمش كبى تصور ايلمش كورنجه جانى صيقلدى . هله موسى آغا ايله سوزه كيرشدكده بو جان صيقنتيسى برقات دها آرتدى .

يامه‌لى موسى ديمش ايدى كه :

— اولادم ! بورايه كزمكه كلنيور اما ايلك بهارده كلنور . قيش اورته‌سنده بورالرك نه لطافتى اولور ?

— خیر افندم! بن بورایه گزمکه کلمدم . کویلو اولمغه کلدم . بونك ایچونده حمایه‌کزی معاونتکزی رجایه کلدم .

— کویلو اولمغه‌می کلدك؟ عقلیکمی بوزدك آ چوجق؟ هیچ سنك کبی اوقومش یازمش بر آدم کویلومی اولورمش؟ سنك کبیلری کویلو ایده‌جك ایسه‌ك پاشالری بکاری کیملردن یاپه‌لم؟

شو یولده بدأ ایتمش اولان محاوره اثناسنده اوزاندی ایسه‌ده شناسی یامه‌لی موسایه سوز آکلاتیله‌میه‌جغنی کوردیکی کبی یامه‌لی موسی دخی بو چوجغه سوز آکلاتیله‌میه‌جغنی کوردیکندن ایکیسی دخی یکدیکرینی هیچ بکنمه‌دیلر . شناسی موسی ایچون « بو حریف نه‌اشك حریف ایمش » دیدی . موسی دخی شناسی ایچون « بو چوجق مطلقا عقلنی بوزمشدر ! » حکمنی ویردی .

شناسی هیچ خوشلانمدیغی یامه‌لی موسی‌نك‌و . دده بولنمدقجه اورایه کوکلی ایصینه‌میه‌جغنی کوردیکندن سوکودن قالقدی یوزوق قریه‌سنه

كلدى . قريهٔ مذكورده سوارى قول آغاسندن
متقاعد اختيار برآدمه مسافر اولوب سليمان افندى
اسمنده بولنان بو آدم دخى اورلره نه مقصدله
كلديكنى بالطبع سؤال ايلدكده بيچاره شنامى املى
بردن بره اورته يه قويه جق اولور ايسه شايد آنك
طرفندن دخى جنتله محكوم اولقدن قورقه رق كويل
اناطوليى سياحت آرزوسنده بولنديغندن بحثه
باشلادى . سوز بوراش بوراش استانبولك ذمى جهتنه
انتقال ايتدى . استانبول هركس ايچون اوطو .
ريله جق ياشانه جق براوله ميه جغى درميان ايدلكه
باشلادى . شو مقدمهٔ مباحثه ده سليمان افندى
شنامى يى تصديق ايلدكجه چوجغك دخى جسارتنى
آرتيرمقده ايدى . فكرينى براز دها آچدى . برنجى
مباحثه ده شورالرده برلشمك قابل اولسه باباسنك
نقل مكان ايتمسى متصور وممكن اولديغنه قدر سوزى
كتيروب سليمان افندى بو امكانى تصديق ايدنجه برقاچ
كون ظرفنده تكرر ايليان محاورانده چوجق تماميله
افكارينى دخى سليمان افندى يه آچدى .

دنیایی کورمش ودنیایی کزمش کون کورمش
اولان بو کامل اختیار دخی سمیح افندی قیراطنده
بر آدم اولمسیله کوستردیکی آرزولردن طولایی
شناسی‌یی تحمیق دکل بالعکس تصدیق وتشویق
ایلدیکندن بوزوق قریه‌سی کبی بر یرده اختیار
اقامته لازم کلان اسبابی تعریفه باشلادی . ایشه
الک اول هانکی اوجندن بدأ ایده‌جکنی اطرافیله
اکلاتوب حتی بعض طول قادین وکیمسه‌سز اختیار
ارککلرک کوزل کوزل اراضیلری بولندیغی حالده
اکوب بچه‌مه‌کلرندن بونلری بر خفیف بدل ایله
صاتون آلمق قابل اولدیغنه قدر بحثه واردیردی .
شناسی سلیمان افندی طرفندن بو ارشادلره نائل
اولنجه کیفیتی پدرینه دخی بیلدیرمش ایدی .
استانبولدن حرکتی اثناسنده ایلک اوچ آیلق خرجلق
اولمق اوزره المش اولدیغی بیک غروشدن اوزمانه
قدر همان هیچ برشی خرج ایتمیه‌رک کویدن کویه
ومسافرلکدن مسافرلکه وقت کچیرمش اولدیغی
کبی پدری ایکنجی اوچ آیلغی دخی بانق عثمانینک

بو صحبتده حوله ایلدیکندن صاحبی انی ده الهرق کندیسنی ایکی بیک غروشه مالك کورنجه « بو پاره ایله بر طوپراق آله‌بیلیرم » دیه‌رك سوینجندن چاغیرمغه تقرب ایتمش ایدی . پاره‌لری طوغرینجه سلیمان افندینك اوکنه کتیره‌رك دیدی که :

— پدر! فقراء الفقرا عیب دکل یا! الده شو قدر پاره وار . بنم کبی چوجقلر کندی بیلدکلرینه کیتسونلر . سزك کبی عاقل کامل اختیارلرك نصیحتنی جانه منت بیلورلر . بو اقچه ایله بکا عائد بر شی مبایعه ایتمش اولورایسه‌کز بخش ایلمش اولاق درجه‌سنده بنی کندیکزه منتدار ایتمش اولورسکز .

سلیمان افندی چوجغك بو نصیحتندن پك ممنون اولدی . کوی اختیارلری بنی بر طوپراق پارچه‌سنك انضمام رأیله یتمکاس دره‌سی کنارنده اوتوز دونم قدر تارلا ایله اللی دونم قدر دخی مرعا کبی اراضی‌یی حاوی بر بولنوب اوچ بیك غروشه مبایعه ایلدیلر که بشینی ویریله‌جك اولان ایکی بیکك اوصت طرفی ایچون دخی سلیمان افندی کفیل اولمش ایدی .

شو يره مالك اولديغندن طولايى شناسينك درجهٔ ممنونيتنى تعريف ايده بيلك اصلا قابل دكلدر . بو ممنونيت اولسه اولسه بر بيوك قطعه يى قليجى قوتيله فتح ايدن فاتحلرده بولنه بيلور .

شناسى بو كيفيتى پدرينه يازمقله برابر شو بلده على العجله آلمش اولديغى خريطه سنى دخى كوندرمش وايسترايسه آقچه سنى اوچنجى اوچ آيلق خرجلغنه محسوب ايتمسى بيانيله باباسندن قازمه چاپه بل كورك كبى ايلك ادوات زرعيه نك سريعاً ارسالنى ده رجا ايتمش ايدى . آلديغى بر بوزوق قصبه سنه يارم ساعت مسافه ده بولنديغى وموسم دخى قيش اولديغى حالده شناسى هر صباح اراضيسنه كيدر هر اقشام سليمان افنديك خانه سنه كلور . و « آه ! ياز كلسه ده شو دره كنارينه بر قولبه ياپسه م كيجه كوندوز كندى يرجكزمده بولنسه م » آرزوسنى بردرلو يكه مزايدى .

ايلك ياپمش اولديغى مسوده يوللو خريطه يى شناسى هر دفعه كيديشده كليشده تصحيح ايده ايده

عادتا بر طبوغرافیا خریطه‌سی درجه‌سنده اکمال ایدرك سطح ارضده‌کی الك خفیف میللری و الك کوچك آفندیلری بیله خریطه‌سنده کوسترمش ایدی .

بناءً علیه کیجه‌لری سلیمان افندینك خانه‌سنه کلیجه بو خریطه‌یی اوکنه آچه‌رق خیالاً زمانی بنه اراضیسی ایچنده بالامرار اوراده‌کی زراعت موسمی ایچون طوپراغك زه‌سنده نه‌ا که‌جکنی وهانکی طرفنی نه حاله قویه‌جغنی دوشونوب اشا . رت ایلر ایدی .

استانبولده پدرندن ایشیدیکی ادوات کلدی . بونلری ایلك معاینه ایتدیکی زمان شناسینك هر برینه کمال محبتندن ناشی ادوات مذکوره‌یی بر بر او پدیکنی وحتی بر عاشق شیدا آسا کوزلرندن یاش بیله اقندیغنی کورسه‌ ایدکز حیرتده قالور ایدکز .

شناسی شو اراضی‌یی کندی باشنه حاصللامقه قدرتی یتیه‌جکنی بیلیر ایدی ایسه‌ده عمله استخدامنه قدرتی اولمدیغندن هرحالده تك باشنه چالشمق مجبو-

ریتنه قاتلانمق لازم كلمش ایدی . بو مشكلی نظرنده
كوچلتمك ایچون كندی كندیسنه دیدیكه :

— زراعت دینیلان شی برنك آدمك قوتی
كندی احتیاجنه كفایتنی تأمین ایتمك حساب اسا
سیسی اوزرینه تأسیس ایدلمشدر . هركویلونك
یالكز كندی قوتی كندی احتیاجنه كافی اولیوب ده
كوندهلكجی یه محتاج قالهجق اولسه ده زراعتدن
خیری اولور ؟ ذاتاً عمله استخدام ایدنلر و یرهجكی
كوندهلكی چیقاردقدن صكره كندیسی ده فائدهسنی
حسابله كوندهلكجی قوللانیرلر . كندی كوندهلكم
اون غروش اولدیغی حالده ایكی عمله قوللانمق
ایچون بونی صرف ایدهجك اولور ایسهم نه ایله
سرمایه ایدینهجكم كندم قازمه یه صاریلهرق كندی
كندیمك كوندهلكجیسی اوللییم . اوحالده كونده
بش غروش دخی اجرتمی صایار ایسهم كونده اون
بش غروشلق آدم اولمش اولورم .

قوجه شناسی اولا بقله اكهجكی یری قازمغه
باشلادی . شباطه قدر زمانی بو خدمته تخصیص

ایدرك تازه‌جه چیلقدن بك اوصاندقجه ده بر یورغونلق
دیکر بنی دفع ایدر ه حکمجه بالطه‌سنی اوموز.
لیوب طاغه کیدر وایلك بهارده یاپه‌جغی قولبه
ایچون اغاج کسر ایدی . کسدیکی اغاجلری نقل
ایچون بر حیوانه محتاج اولوب حالبوکه اسکدارده
آلمش اولدیغی بارکیری بر وقتده صاتمش بولند-
یغندن ومرکب کبی برشی مبایعه ایده‌جك اولمه
قیش وقتی انك بوغازی دخی بر مصرف قپوسی آچه-
جغندن شتاسی بن شو اغاجلری شمدی کسه‌یم ده
قیرده اوتلامق ممکن اوله‌جغی زمان کله‌رك بر مرکب
الدیغمده نقل دخی ایلرم دیر ایدی .

شباط ایچنده شتاسی یکرمی قدر بقله تخمی
اکدی بعده اولانجه قوتیله فصولیه و مصر و پتاتس
اولکاربنی حاضرلامغه باشلادی . بقله‌لر ایکی یاپراقلی
اولدقلری زمان شتاسی‌نك نقدر سوندیکی کورلمه
ایدی کورنلر مطلقا متأثر اولورلر ایدی . قوجه
غیرتلی چوجق دیه‌جکمی کندم چیقاره‌جغم

دیه ذهنندن درین درین حسابلره باشلیه‌رق شو فرق اوقدنجه‌دن برخیلی زمان ایچون تازه و برچوق وقت ایچون دخی قورواوله‌رق اکل ایده‌جکی بقله‌یی چیقاردقدن صکره کندیسندن دها بختیار کیمسه اوله میه‌جغنی حکم ایله‌سونجندن هپ آغلاملی اولور ایدی .

یامارت کیروب ده فصولیه وساقز وکوی قبا - قلری یی و صوغان و صارمساغی و برمقدار خیاری اکدیکی زمان شناسینك کیفنه نهایتی اوله‌بیلور ایدی . اوزمانه قدر بقله‌لر کرکی کبی بوکسه‌لرك یاپراقلرندن سلطه یاپمغه باشلامش اولدیغندن غیرتلی چوجق دها شمدیدن اککی اوزرینه قویه‌جغی قاتیغی چیقاردیغی ایچون دنیاده کندیسندن بختیار هیچ برکمسه کوره‌مامکه باشلادی .

مارت ایچنده شناسی قولبه‌سنی بنایه لزوم کوره‌رك برده مرکب مبایعه ایتدی ایسه‌ده بوزوق قریه‌سندن بکرایکن برطاوغك غورولدایه‌رق قادینلر تعبیرنجه یمورطه‌طو پلامغه باشلادیغنی کوردیکی آنده

کویلویه مرکبدن اول کومس حیوانی لازم اولدیغنی دوشنوب آزقالمش ایدی که صاتون الدیغی مرکبی کیرو یه ویرهسون . هله اوکونلرده اوج آیلق خرچلغی اولمق اوزره باباسندن بیك غروشی دها کلکله شنامی کنیشلادی . وسکز اون طاووق ایکی خروس ایکی اوج هندی وقاز مبایعهسیله بونلری طوغریجه یرینه کتوروب قولبهدن اول کومهیی بنایه مسارعت کوسترددی .

شنامینك خروسلرینك صدالرندن الدیغی لذتی بك اوغلنده شاتینك قافه شانتان قیزلرینك صدا- سندن الدیغی لذته قیاس ایدهبیلك قابلیدر ؟ قوجه شنامی کومسنی تزیین ایلیان حیوانانك هر برینه عادتا یکان یکان عاشق اولوب انلر بنی بختیار ایده- جکلر بن ده انلره خدمت ایتملیم دیه چوق دفعهلر اککنی بونلره تقسیم ایتمکدن کندیسی آج قالمش ایدی .

کومسنده ایلك دفعه اولمق اوزره ایکی یموزطه بولندیغی کون شنامی جدا وحقیقة موجندن هونکور

هونکور اغلامشدر برکسه چیقوب دعوز طه‌لرك هر برینه بر التون و یرسه ایدی شناسی ایچون بو سوکیلی محصوللرینی صاتمق قطعیاً قابل دکل ایدی ·

شمدی شو سطرلری اوقورلر ایکن احتمالکه قارئلریمز مکتبدن یکی چیقمش اون سکز یاشنده اولدیغی حالده بویله باشنی اله‌رق قیرلره چیقوب « کندیمی کندی سعیم ایله اداره ایده‌جکم » ادعاسنه دوشن برچوجوغك موفقیتنی استبعاد ایدرلر · بر درجه‌یه قدر حق دخی قزانیرلر · زیرا بوشللو عملیات شاقه‌یه قوتلی بروجود لازم اولدیغی کبی کندینی قورومغه کافی جسارت و یاپه‌جغی ایشی بیلمك ایچون مهارت دخی لازمکلور · لکن قارئلریمز امین اولسونلرکه شناسی بونلرك بریسندن محروم دکلدر · وجودجه قوتنی وشجاعتنه اعتمادی اولدیغی ایچون سلاحنی او جاء خبرو یرمش ایدك ·

شمدی شونی ده خبرو یرهلمکه شناسی مکتبده تنفس واویون زمانلر یله قاریوله‌سنده اویقویه وارنجه‌یه قدر اولان زمانی «مه‌زون روستیق» یعنی «کوبلی

خانه‌سی » و « باس‌قور » یعنی « کومه‌جیلک » کبی هپ کویلیلکده عائد کتابلر اوقویوب ایله امرار ایدوب هر تعطیل کونی قاسم پاشا بوستانلرینه کیدر و صباحدن اقشامه قدر عمله کبی باغچوانلق ایدوب بو ایش اثناسنده دخی هانکی محصولات هانکی موسمده اکیله‌جکنی و نه کبی خدمتلره محتاج اوله‌جغنی باغچوانلره صوروب بلور ایدی .

قولبه‌نک اساسی وضع ایده‌جکی کون صفیان افندی‌یه یالواروب اوراجقده بر دعا ایتمک ایچون حرمتلی اختیاری دعوت ایلدی . اختیار ممنونیه قبول ایدوب کلدی . دعانی ایدرک ایلک قازمه‌یی چالدقدن صکره اطرافنه باقه‌رق دیدی که :

— اوغلم ! سن بورالره فدان دیکمامشسک . حالبوکه فدان دیکمک خصوصنده نه قدر عجله ایدیلورسه ینه کیج قالمش اولور . بو سنه ایسه موسمی همان کچمک اوزره در .

غیرتلی شامی بو خبری النجه دها زیاده وقت غائب ایدرمی ؟ قولبه بناسنی برازدها تأخیر ایدرک او.

لانجه غیرتیله اقتضا ایدن یرلره فدان دیکمکه باشلا.
دی . هر شیئك یبانیسندن بشر اوز دانه دیکدی
کوی ایچندن برقاچ دانه دخی آشیلی کراز وآرمود
والما وایوا فدانلری بولوب آنلری ده بشقدجه غرس
ایتدی .

شناسینك قولبه سی کندی قدرتنك فوقنده
عملیاته احتیاج کوسترەجك برشی دکلدر . درت
کوشه یه درت قازقدن صکره بونلرك آرەلرینه دخی
برر قازیق و پاینده قویدقدن صکره قازقلرك اوزرینه
برر طبان چاقش وبعده ایکی ضلع متقابلك اورته
لق یرینه برر آرشون ارتفاعنده بابالر دیکه رك
آنلرك اوزرینه بویلی بوینه برآغاج اطاله سیله برر
اوجی بو اغاجه ودیکر اوجلری طبانلره منتهی اولمق
اوزره مائللر قویمش یعنی درت دیوارینك اوزرینی
بشیك اورتوسی ویاخود مزارشکلنده اورتمش ایدی .
بوقاز یقلرك آره سنی طوله اوله رق اوروب طولدیر
مق ایچون کرپیچه احتیاج حس ایلدکده بوایشده
کندیسنه معاونت ایچون برعمله یه محتاج قالمش واکا

بشر غروشدن اوچ کوندهلك و برهشدر . قوابه‌-
سنك اوستنی اولا ایجه دالار و الك اوزرینه مقاربه
نهری کنارنده برصازلقدن کسدیکی صازلری اورته‌-
رك الك اوزرینه دخی برقات تزك صورمش ودها
اوستنه تکرار صاز چکمشدرکه شو عملیاتك بنهوری
کیمکه کفایتی کویلولر طرفندن دخی تصدیق
وتأمین قلنمشدر .

شناسی افندینك یاپمش اولدیغی قولبه‌یی مدح
ایچون بوکا برکاشانهٔ دلکشا مرتبه‌سنده اهمیت
و یرمکه امکان یوقدر . قپونك قارشوسنده پنجره
مقامنه قائم اولمق اوزره آچدیغی بردلیك اوزرینه
کاغد یاپشدیره‌رق انك اورته‌سنه دخی یرلشدیرمش
اولدیغی بر جام پارچه‌سندن لزومی درجه ضیا
کیره‌مدیکندن قولبه‌نك قپوسی آچیق بولنمدقجه
درونده اطرافی کورمك دخی ممکن اوله‌مز ایدی .
لکن بر کره‌ده سز بو قولبه‌یه شناسینك کوزیله باقکز .
عجبا الك کوزل قوناقلر کوشکلر بوندن دها
کوزلیدرلر ؟

شناسی قولبه سنه «بختیار خانه» نامنی ویرمش ایدی
اقشام ایشندن عودت ایدوب ده کندیسنه ارقداش
ایدندیکی حیوانلری قپو اوکنه جمع ایدرك صفا
سورمکه باشلادیغی زمان شناسی قدر بختیار آدم
تصوره دخی صیغه مز ایدی.

کندیسنه ارقداش ایدندیکی حیوانلر دیدیکمز
زمان بونلر میاننده بلکه مبایعه ایتمش اولدیغی مرکب
خاطرکزه کلور ایسه ده قوجه بر چوبان کوپکی ایله
برده اعلا کچی یی ذهنکزده بوله مزسکز. کوپك بکجی
اوله رق کتورلمش اولوب کچی ایسه «کچی فقرا
خانه سنك اینکیدر!» دیه شنامینك بر کتابنده اوقو-
مش بولندیغی فقره اوزرینه اورایه کتورلمش ایدی.

هله طاوقلر وهندیلر قولوچقه چیقاردقلری
زمان شناسی کندیسنی عادتا بر چفتلك اغاسی اولمش
ظن ایده جك مرتبه لرده بیومش کوردی. بو قولو-
چقه مسئله سنده شناسینك بولمش وکمال موفقیتله تجربه
ایتمش اولدیغی بر حیله یی خبر ویره لم:

حیوانات ایله اشتغال ایدنلره معلومدرکه

هندیلر حیوانلرك الك احمقیدرلر . شنامی بو احمقلغی
بر دفعه ایله‌رق هندینك پك فنالی بر قولوچقه
اوله‌جغنی وقفط پیلجلری یوتمك امرنده والده‌لك
وظیفه‌سندن اولقدر استفاده ایدیله میه‌جگنی
در پیش ایله طاووقلرله برابر هندیلرك دخی التلرینه
قویدیغی یومورطه‌لر پیلیج اولدقلری زمان بونلری
چالوب کزدیرمه‌لری یعنی دایه‌لك خدمتنی
کوردیرمه‌لر ایچون شنه اوسکون پیلیج چیقارمش
اولان طاووقلرك پیلجلری میاننه قاتمش وهندیلرك
آلتنه ایسه یکیدن یومورطه قویمش ایدی . احمق
هندی پیلجلرینی ضایع ایدیجه ویکی یومورطه‌لرك
دخی اوزرلرنده یاتمقدن کیرو طورمیوب ایکی دفعه
طاووق پیلیجی چیقاردقدن صکره بر دفعه دخی
اصل هندی پیلیجی چیقارمغله شنامی بر هندییی
اوچ دفعه قولوچقه یاتیرمق صورتیله استفاده‌ده
بولنمشدر .

• حقیقت هندی پك احمق بر حیوان اولدیغندن
پیلیج چیقاردیغی زمان یاوروسنی کوزلجه محافظه

ایده‌میه‌رك بر طاقلرینی کندیسی آیاقلریله چیکنه‌یوب هلاك ایدر . لکن حاقتی حسبیله برکره یاتیر. لدیغی یردن قالقمق دخی بیلمیه‌رك مرحمت ایدلمیه‌جك اولورسه بش‌التی کره‌حتی کبرنجه‌یه‌قدر یاتیریلور . برده هندینك بویله بر ایکی دفعه پلیج یورطه‌سنه یاتیرلدقدن صکره اصل کندی یورطه‌سی اوزر. ینه یاتیرلمسنده هندی یاوریلرینك بسوتمسی ایچون دخی سهولت واردر . یاوری هندیلرك کوچ بیومسی صغوق زمانده چیقمه‌لرندن نشأت ایدر . هوالر کرکی کبی ایصندقدن صکره هندی چیقاریله‌جق اولورسه وفیات دها آز اولەرق یاوریلر دها سهولتله بیور .

شناسی افندینك حسابنه کوره حیوانات اهلیه‌نك الك کارلیسی طاووقدر . بر طاووق کوز. جه محافظه ایدیلورسه ییلده یوزه قریب یورطه وصاغلاجه اون‌بش دانه دخی پلیج حاصل ایده بیلور . شو برەکت ایسه نه‌قویونلرده ونه‌اینکلرده یعنی حیوانات اهلیه‌نك هیچ بریسنده یوقدر .

ایشته بزم شناسی افندی کندی امورینده بو وجهله تشبث ایدرك بریاندن دخی کوبلرونك کوپلولك امورنده ترقیلری ایچون ایفای نصایحده مسامحت ایلر ایدی که « نوووز » دینیلان قولوچنه صندیغیله پلیج چیقارمق وزرع ایتدیکی بونلری صولامق مثللو معرفتلریله کوسه مختار کبی آدملری کندیسنه تصل بند ایتمش اولدیغنی بوبابك مقدمه سنده کورمش و ایشتمش ایدك . فقط او محاوره لك وقوعی شناسینك سلطان اوکی مجاغنه ورودیلک اوچنجی سنه سی اولوب بز ایسه بوراده هنوز ایالت بزنده بولندیغمزدن بو یازایچنده کی موفقیتنی کورمك ایچون شناسینك استوسده پدرینه یازدیغی بر مکتوبنه عطف نظر دقت ایلیه لم . بو مکتوبك صورتی شودر :

« صبب دولتم باباجغم افندم حضرتلری .

بختیارانك مطلقا کوباو عالمنده بولنه جغی حقنده کی مطالعه لر بزصحت و اصابتنی اثبات ایلدیلر . سزدن مفارقتمك هنوز سنه سی اولمدی . ایشته

باشلادیغمك تمام التنجی آینده اولمق اوزره ایشته ماه اغستوسده یز . بو مدت ظرفنده بنده کزه درت دفعه بیکر غروش خرجلق کوندردیکزکه استانبولده بولنسه ایدم بونلر کاملاً خرج ایدلمش اوله جقلر ایدی . بوراده ایسه لفاً تقدیم ایلدیکم دفترنده کوره جککی اوزره اراضی ایله برابر مبایعاتم اوچ بیك بشیوز غروشه بالغ اولمشدر اراضی ایچون هنوز بشیوز غروش بورجم اولوب بو حسابجه اون بچق ماه ظرفنده کندیمی بیك غروش ایله اداره ایتمش اولدم . بوراده انسانك احتیاجی یالکز قرن طو یورمغه‌در . ایکی صبا پانتالون ایله اوچ دانه یلکن بزی کوملك وایکی چفت یمنی انسانه برسنه‌لك البسه اولمق اوزره کفایت ایدیور . بورانك اکنجه‌لری کویلو لکنجه موفقیت ثمراتندن اولان شیلرله افتخاره منحصر اولدیغندن کوکل اکلندیرمك ایچون اصلا مصارف زائده‌یه لزوم واحتیاج یوقدر . برسنه‌لك خرجلغمدن مبایعه ایلدیکم اشیا کاملاً موجود اولدقدن ماعدا کندیلك وجوده کتیرمش اولدیغم شیلری دخی عرض

ایدیورده مختار نعمتك درجه‌سنی اكلایه‌مز . حیوانجه
محصولاتمك یكونی التی بیك بشیوز اون سكز غروشدی
اون درت تازه یاغ اوقه‌سیدر . برنجی آدم ایچون شو
حیوانلر برسنه‌لك اوازه اكلیه‌جكنی تأمین ایتمش اولمز
لرمی؟ محصولات زراعیه‌یه كلنجه بو محصولاتدن اولان
بغدایلر آیرلدقدن ماعدا یكیوز اوقه قورو بقله یكیوز
یكرمی اوقه قورو فاصولیه یتمش اوقه بزلیه اوچیوز
قوچان قورو مصر یوز اوقه‌دن متجاوز قورو
صوغان ایكی بیوك هوتك صارمسانی بش دیزی
بو بر یكرمی دانه بال قباغی طقوز دانه كوی قباغی
درانبار ایدلدكدن ماعدا قیشلق تازه سبزه والق
اوزره دخی بشیوز لحنه فدانی و بیك بشیوز پراصه
و برومقدار اصپاناق اكتمشدر . هاآز قالدیكه اونو
تیور ایدم . یمورطه‌یی بركره نكمز ایچنه یاتیروب
بعده اینجه الكدن الثمش كول ایچنه كومجه برسنه
صكره ینه تازه اوله‌رق چیقاریله‌جغنی كتابلرده
كورمش ایدم ده نیسان ایچنده ایلك یمورطه‌لردن
اوتوز قدر بنی بو صورتله تهیه ایتمش ایدم . تموزده

آچدم . هپسنی بوکون فوللقدن چیقمش کبی بوله.
یمی؟ بوسونج ایله یوز قدر یورطه یی دخی تربیه
ایلدم . بوندن صکره قیشه قدر حیوانلریمك حصوله
کتیره جکلری یورطه لری دخی بویله جه حفظ ایده جکم .
« باباجغم ! یدی سکز آیلق بر زحمتله قزانلمش
اولان بختیارلغك درجه سنه دقت بیوره بورمیسکز؟
اوقدر زنکینم که سزی بیله بورایه دعوت ایدوب ده
« ایشته بتون مدت عمرکزده آرزو ایلدیککز حالده
موفق اوله مدیغکز سعادت قرویه . بویله سکز آیلق
بر همت ایله حصوله کله بیله جك شیدر . بیوریکز
عافیتله بختیار اولیکز » دیه جکم کلیور . اویله یا !
سوکیلی باباجغمی طاووق سود یورطه پتاتس وسا.
تره ایله بسلیکه مقتدر کویلو اولدیغم حالده بودعوته
نه دن جسارت آله میم ؟ مع هذا جسارتمی کستاخلغه
حمل ایدر ایسه کز هیچ اولمز ایسه بوجسارت محضا
غیرتدن ایلرو کلدیکنی نظر انصافه آلیکزده آکا کوره
قوللکزی عفو ایدیکز . شناسی

﴿ دردنجی باب ﴾

« پارسده بر ترك »

بو سرلوحه قارئلر بزه تألیف بولدو قلمه آلمش واون سنه قدر مقدم طبع ونشر ایتمش بولندیغمز بر بیوك رومانی اخطار ایدرکه مذکور رومان بو محرر عاجزك قلمه الدیغی شیلرك اشهرلرندن اولوب قارئلر نزدنده پك بیوك بر رغبتله تلقی اولنمش وغایت اهمیت قزانمش اولمسیله احتمالکه شو بابده دخی قیمت واهمیتی اکا مناسب بر فقره اوقویه جقلرینی امید وانتظار ایدرلر .

حالبوکه « پارسده بر ترك » رومانندهاستانبولدن پارسه کوندرمش اولدیغمز نصوح افندی درجه سنده ذکی وادیب وکامل برآدم رومانلرك اشخاص مخیله سی میاننده دخی پك نادر بولنورلر . پارسده بر ترك رومانك نصوح افندیسی مدنیت جهانك پای تخت عمومیسی اولان پارسده اولور اولمز فرانسزلرك بیله کیره میه جکلری عالملره کیروب برچوق غرائب وقوعات وعجائب حالاتك مجمع اسراری کندیسی

اولمش و کوردیکی و یاپدیغی شیلر کاملاً محسناتدن اولمق اوزره بش التیوز صحیفه لك توجه مان برجلده زبین وسرمایه تدارك ایلمشدر .

بوحکایه مزك شودرد نجی بابنده پارسه عزیمتنی حکایه ایده جکمز ترك ایسه دها استانبولده کی حالنی بکنمدیکمز « ثنائی دوبراق پیکار » درکه بویله هو پیا برآدمك استانبولده کی احوال واطواوندن غیرت عثمانیه وحسیات انسانیه مز حسبیله ممنون اوله مدیغمز حالده پارسده کی احوال واطوارندن هیچ ده ممنون اوله میه جغمز آشکاردر . مع هذا سوق کلام ثنائینك پارسه اولان بوسیاحتنك دخی حکایه سنی اقتضا وابرام ایلدیکندن حکایه نك بو جهتنی نقصان براقه مامغه مجبورز .

بوندن اول بر بابده ثنائینك بوسفارت سر کتا بتیله پارسه عزیمت ممکن اوله جغی تصورنده بولندیغی خاطرلرده قالمش ایسه ده بلکه بودفعه عزیمتی اول صورتله وقوعبولمشدر دیه خاطرلره کله بیلور . فقط هیهات ! ثنائینك هرخلیاسی حصوله

کلك ایچون بتون جهانك ثناءی نقدنده اولمسی لازم کلوب بوایسه تشکر ایتملیدرکه محالدر.

ثنائینك پارسه کیتمسی باباسی موسی اغالك وفاتی اوزرینه وقوع بولمش ایدی. اوزمان ثنائی یکرمی اوچ یاشنده وارمش و فقط بویاشده عقلنی یاشنه لایق قابل اوله میوب عقلی یاشدن باشقه ضایع وزائل ایتمش ایدی. ثنائینك والده‌سی اوغلی ایله برابر بروسه‌یه نقل مکان ایلدیکی زمان موسی اغانك المش اولدیغی ایکنجی قاریدن اولان بر اوغل طوغمش ایسه‌ده وفات ایتمش وایکنجی اوله‌رق طوغان قز برحیات بولنمش ایدی. بناءً علیه عالی موسانك املاك واموالی ایکی قادین و برقز و براوغله میراث قاله‌رق بونلر میاننده تقسیم اولنمغله ووارث ذکور اولمقدن ناشی حصه‌نك الك بیوکی بالطبع ثنائی‌یه انتقال ایتمکله یکرمی بیك لیرالق قدر املاك و نقود مشیور حضرتلری بنك حصه‌سنه دوشمش ایدی. اوزمانه قدر ثنائی شوکا بوکا بامسند بش التی بیك

لیرا بوراجلنمش اولدیغندن کرك بونلرك تسویه‌سی
وکرك بر پارس سیاحتنك مصارفی ایچون نقده محتاج
اولوب الده‌کی نقود ایسه بومقداره وارەمدیغندن
املاك وعقاردن هیچ اولماز ایسه بعضلرنده اولان
حصه‌سنی صاتمغه قالقشدقده زواللی والده‌سی
آغلایوب صیزلایه‌رق اوغلنی ارشاده چالشمش
ایسه‌ده ترك اولمسندن طولایی والده‌سنی‌ده بکنمیان
شائی‌یی ارشاد قابل اولورمی ؟ » واقعا دنیاده
اوغللرینه نصیحت ویرن قادینلر دخی نادر دکل
ایسه‌لرده انلر سزلك کبی هنوز چهارشنبه قاریسنه
اینانان ترك قادینلرندن دکلدرلر . اوروپانك معارف
جدیده ایچنده یتشمش اولان نسوان فاضله‌سیدرلر .
انلرك اوغللری بر اوروپا سیاحتی ایچون کندیلرندن
رخصت وپاره ایستمش اولسه‌لرنك اوغللری دنیایی
کزسینلر کورسونلردیه نه رخصتلرینی نه اقچه‌لرینی
دریغ ایتمزلر » طرزنده‌کی سوزلر ایله بیچاره قادینجغزی
تکدیر وتحقیره قدر وارمش ایدی .

بیچاره قادینجغز شوقفاده بر اوغله نصل مرام

اكلانه بيلورسون ؟ كندى عقل قاصرانه نجه بارى
كندى منفعتنى تأمين ايده بيلمك ايچون اوغلنك صا
تەجغى شيلر نفس بروسه ده كائن عقاره منحصر
قالمسنه ثانى بى ارضا ايده بيله رك ذكر اولنان عقاردن
صاتيله جق حصه نك ديكر حصه داران طرفندن
اشتراسنه رغبت ايدلمامكله (بونك معنى صكره
اكلاشيله جقدر) قادينجغز كندو يرده كى اراضى
واملاكدن بر طاقنك حصه لرينى طالبلرى اولان
ديكر حصه دارانه صاته رق بدللريله نفس بروسه ده
كائن عقاردن اوغلنك حصه لرينى مبايعه ايلمش
ايدى . .

اشبو تسويه ده ثانى النه التى بيك ليرا قدر
پاره كچيروب بورجلرندن بر مقدارينى نقداً و بر
مقدارينى دخى ديكر املاكدن بعضلرى اوزرنده كى
حصه سنى والده سنه خبر ويرمكسزين داينلرينه
رهناً وياخود فراغاً بالتسويه اصل كنديسنك
اولمق اوزره جيبنده تمام درت بيك ليرالق بوليچه
بولنديغى حالده استانبولدن پاريسه كيتمش ايدى .

ثنائینك بو حرکتنه جنت محضه اثری دیمك لازم کلمزمی؟ فقط بر ده کندیسنه صور یکز . اکا صورار ایسه‌ڭز فلاطونلری حیرتده براقه‌جق عاقلانه بر حرکت اولدیغنی سزه تأمینه چالیشور حاضر بوقدر تحصیل ایلمش ایکن مکمل بر آووقات اولمغه شونده نه قالمش . پاره‌سنده ایکی اوچ سنه‌جك دها تحصیل ایدر ایسه مکمل بر آووقات اوله‌جق . استانبوله کله‌جك . هر نه قدر استانبول محاکمی هنوز منتظم اولمیوب آووقاتلق صنعتی دخی ترکلر میاننده هنوز معایبدن کبی بر صورتله تلقی ایدلمکده ایسه‌ده تبعهٔ اجنبیه ایله مسلمان وروم وارمنی کبی تبعهٔ عثمانیه ارەسنده مهم مهم برچوق دعوالر نادر اولمدیغندن ایشته بونلره وکالت ایده‌جك . دنیانك پاره‌لرینی قزانه‌جق! اوروپادن بورایه کلن اجنبی آووقاتلری آز پاره‌می قزانیورلر؟ فریح فخوریشادقدن ماعدا بیوك بیوك ثروتلر بیله پیدا ایدیورلر .

کوردیکزمی ثنائیده‌کی حسابی؟ بوقدر حساب عقلدن نشأت ایتمزمی؟ بویله اینجه حسابلره ترکلرك

هیچ عقلی ایرمز . ثانی افندینك عقلی ایردکه بودخی
محضا اوروپا معارفی سایه سنده میسر اولمش بر نعمت
عظمادر .

ایشته ثانی بو حساب اوزرینه قاغدی یارمه
کیندی . فقط کیدر کیتمز درسلره باشلیه جق دکلا ؟
هم برکره تحصیله باشلادقدن صکره زواللی چوجق
بر دها دنیایه بیله باقیه جق ! کیجه کوندوز تحصیله
صرف همت ایدرلزه م حقوقی بالاتمام برنجی صنفدن
بر آووقات شهادتنامه سی اله جق ! بو همته باشلامزدن
اول بر پارچه جق پاریسی کورمه سی و پاریس اکلنجه
لریله برآزجق اکلنمه سی چوقمی کوریلور ؟ براق
بو کارمه نوری ثانی بك افندی کندی کندیسنك
بو مطالعه سنی ده زیاده سیله بکندی . پاریسده
راحت کنتوردیکی بعض همشهریلریله اکلنجه
محللرینه دوامه باشلادی . تیاترولرده قولیسلر ایچنه
کیروب اقتریسلر ایله کورشمك فلامده کی بر بزدت ایله
پیدا ایتمش بولندیغی مناسبته مقیس اولدیغی کبی
بو اوارلرده قوقوتلر ارقه سندن قوشمق دخی کاغد

خانه‌عالملرینه بکزه‌مدیکنی بالاعتراف هرحالده هر خصوصده کندیسنی بکنمکده اولان ثنائی بك بو موازنه‌ده دخی کندی دقتنی القشلرده دیرایدی‌که :

— اصل شهرآوروپا اولوب بزم استانبول ایسه بر بیوك کوی اولدیغنی ادعاده حقم یوقمی ایمش ؟ پارسك بو عالملری یاننده استانبولك پارلاق عالملری عادتا کوی درنکی کبی قالیور !

ثنائی جیبدن پاره چکمك خصوصنده دخی پارس عالملرینك استانبول عالملرینه بکزه‌مدیکنی کوروب بونی ده دوشونورایدی . فقط هرحال هر حرکتی بر حکمت تحتنده اولدیغنه معتقد بولنان ثنائی بو بابده دخی کندی کندیسنی تطمین ایده بیلیر ایدی . دیرایدی‌که :

— آدم شونده بش اون کون اکلنه‌جکم . مصرف براز زیاده‌جه کیدیور ایمش نه ضرری وار ؟ یارین فن حقوق تحصیلنه باشلایوب ده طلبه‌لك عالمنه کیرنجه غایت ساده بر معیشت ایله پك آز مصرف ایدرم ده تلافی مافات ایلرم .

حالبوکه پاریسك هر طرفنی کوردیکی حالده راز
قومار خانه‌لر بیلده کورمامك پاریس حقنده‌کی
تدقیقاتی ناقص براقه‌جقندن وثانی آرتق پاریسك
هر طرفلرینی دابلمز قلاغوزسز کزه بیله‌جك
قدر پاریسی اوکرندیکندن قومارخانه‌لری کندی
کندیسنه زیارته باشلادی .

ایلك اویناديغی اویونلرده قزانمغه باشلامشمی؟
وای ثانیده‌کی غرور ! بو مهارتده فرنکلره غلبه‌سی
مطلقا هر اویون ایچون مخصوص اولان حسابه
کوزلجه صرف ذهن ایلمه‌سنك ثمره‌سی اولدیغنه
قناعتله جسارتنی آرتدیردقجه ارتدیرمغه باشلادی .
حالبوکه فرنکلرك بو بابده کندیسنه عامه آتدقلرینی
هیچ دوشونه‌میور ایدی . مقدماتنده همان دائما
کندیسی قزانه‌رق صکره‌لری کاه کندیسی وکاه
قوماربازلر قزانمغه باشلادقلری حالده ده ثانینك
جسارتی کسیلمدی . نهایت هپ کندیسی غائب
ایدر اولدی .

یا غائب ایلدیکنی چیقارمغه چالشمق غیرتی

یوقمی ؟ کیدن پاره‌لری فرنکلر یوتلرمی ؟ ایشته
بو غیرت ثانئی‌یی تداویسی غیر قابل مرتبه‌سنده
قومار علتنه مبتلا ایدرك بر یاندن سرخوشلق
بر یاندن خوارده‌لك دخی یاردیم ایتکله پاریسه
وصولنك اوزرندن طقوز ماه مرور ایتمش اولدیغی
حالده هنوز کندیسنی طوپلایوبده علم حقوق
تحصیلنه مباشرت ایده‌مامش ایدی .

قومار بازلر کبی کیجه‌لری صباحلره قدر اویقو-
سز قالملری تیز زمانده وجود بشرك خرابنی تسریع
ایده‌جکی کبی فضله اوله‌رق ثنائیده عشرته وهو-
سات شهوانیه‌یه دخی انهماك کلی اولمق حسبیله
پاریسه ورودندن طقوز آی صکره او یله بر خسته‌لکه
دوچار اولدی که هلا کنه آنجق رمق قالمشیدی .
پاریسك بر شهر اکا نسبتله استانبولك بر عظیم
کوی اولدیغی حقنده‌کی موازنه‌سنی بحق تصدیق
ایتدیره‌جك حکمی ثنائی ایشته شو خسته‌لکی
اثناسنده کوردی . زیرا او یله غریب الدیار بر
آدم شو خسته‌لکه استانبولده دوچار اولسه

یاقیندن زلفدن هلاکی محقق اولدیغی حالده یارەسك
مکمل غربا خستەخانەسنده کمال اعتنا ایله تداوی
ایلدیکی ایچون کفنی رته یتشدی .

خستەلکدن رهایاب اولەرق بر ز عقلنی
باشنه آلدقده ثانی بر حساب یاپدی . موجود
اقچەسنی ورجی فلانی هپ حساب ایدرك یارمجه
بورجلر بنی تماماً تسویه ایدەجك اولورسه
الیده آنجق بیك اوچیوز لیرامی قالەجغنی کور .
نجه بر از باشنه کلان عقلی تکرار باشندن کیتدی .
فقط عقللرك بو صورتله کیدیشلری دها غالب اولد.
فقری حالده سودتلر بنی مستلزم اولور . بناءً علیه
ثانی کندی حالی دها کوزل دوشونمکه باشلایەرق
چونکه طبیعتر حلول ایمك اوزره بولنان موسم
شتانی ماینك پارەسیله یکیرمسنه رضا کوسترمیه .
رك بو مدهش حال ایتالیانك سیجیلیا طرفنه کیتمسنی
رأی ایلدکلرندن ثانی اکرچه قومار بورجی بر
ناموس بورجی اولدیغی شایع اولمش ایسەده بو
سوز ینه قومارباز کروهندن اولان سفهانك سوزی

اولدیغنی بالتأمل نقد موجوددن اوچ درت یوز لیرایی دها قومار بورجلری بنده و یرمکدن ایسه ویرمکسزین ایتالیایه صاوشدیغی حالده النده بیك بش یوز لیراسی قاله‌جغنی دوشوندی . کندی کندیسنه دیدی که :

— البته سجلیاده دخی علم حقوق درسلری واردر . پارسده تحصیله وقت بوله‌مدم ایسه سجلیاده تحصیل ایدرم . هم ده اوراتر حکما یتاغی برلردر . دها قولای تحصیل ایدرم .

ثنائی بو مطالعه‌ده ایکن بر ایسی کاوبده برای تبدیل هوا سجلیایه کیده‌جکنه مملکتی اولان استانبوله عودت ایتمسی مرجح اوله‌جغنی اخطار ایامه ایدی عجبا ثنائی بو نصیحتی اصغا ایتمزمی ایدی؟ نه کزر؟ ثنائیده هر شیله برابر کبر دخی واردر . اوروپایه علم حقوق تحصیلی ایله آووقات اولمغه کیده‌جکنی بتون دوستلرینه اعلان ایتمش اولدیغی حالده النده برآووقات شهادتنامه‌سی اولقسزین استانبوله نصل عودت ایده‌بیلیر ایمش ؟

الحاصل پارسده کی بورجلرینی تأدیه ایتمکمزین قوجه براق پکار منیوری دخی عثمان کامل ثانی بك افندی حضرتلری ایتالیایه فرار عارینی ارتکاب ایلدی . حالبوکه ناپولی‌یه کلدکده ایتالیانك یانار طاغلرینی زیارت ایتمك اوروپالیلرجه الك مهم تتبعلردن اولدیغنی درخاطر ایدرك وکندیسی ایسه مطلقا اوروپالی‌یه بکزه‌مك ایچون هرشیئی کوزه الدیرمغه دائما حاضر بولنه‌رق اتنا ووزوف کبی برکانلری زیارت املنی بودرلو منع ایده‌مدی .

بو امل ایله شیمدی کوبلره چیقه‌رق قلاغوزلر تدارك ایتمش و برقات اعلا اوروپالی سیاه البسه‌سی اله‌رق حتی عجم رسام اولدیغی حالده کویا یانار طاغلر اوزرنده بعض محللرك رسملرینی المق ایچون قولتغی التنه قوجه مان برده رسام البومی ایدنمش ایدی . انجق طاغلرك شورالری شویله بوراسی بویله دیه کزر ایکن قارشوسنه بر بلوك حیدود چیقمسونمی؟ ایشته بووقعه اوزرینه خوشلك باغی بالکلیه کسیلمش ایدی .

ايتاليانك حيدودلرى پك مشهوردرلر . هم ده بونلر ممالك سائره حيدودلرى كبى اللرينه چكن آدملرى اولديروب اوزرلرنده هرنه‌سى وار ايسه النقدن عبارت قبا برحيدودلق ايتمزلر . باقكز برنوعه‌سنى ثنائينك سركذشتنده كوره‌جككز وجهله نه ماهرانه حيدودلق ايدرلر :

رئيس اشقيا اكر جانته آجيور ايسه اوزرنده بولنمسى لازم كلان سلاحلرى فرلاتوب برطرفه آتمه‌سنى ثنائى‌يه تكليف ايلدكده ثنائينك سكز اون كشى‌يه مقابله ايده‌بيلمسى امكانك خارجنده اولمغله جبنده بولنان التى آتشلى طبانجه‌سنى رئيسك اوكنه براقدى . رئيس اوزرنده دها سلاحى وار ايسه براقمنى وصكره سلاح ظهور ايدر ايسه مطلقا اعدام اولنه‌جغنى درميان ايدنجه ثنائى يمين ايدرك بشقه سلاحى بولنمديغنى تأمين ايتدى .

بوآنده ثنائينك يانده طوپى اللى التمش ليرا بولنه‌رق باقى اقچه‌سى روما اوزرينه چكلمش پوليچه‌لر اولديغندن يالكز نقدك ضياعى ايله حيدودلرك

اللرندن قورتیلورم ظن اتمش ایدی . حالبوکه حیدودلر کندیسنی صویدقلری زمان بو نتیجه‌لرك رومانه من بعد میدانده هر نه جبرا رهینه‌سی جولیو نامنه جیرو ایدلمسنی ثانی‌یه تکلیف ایلدی .

ثانی بو تکلیفه قارشو لال اولدی قالدی . زیرا بو حیدودلر کندی ظنی وجهله احمق حریف اولمدیغنی اکلامش ایدی . مع هذا هرکسدن زیاده کندیسنی عاقل ظن ایدن ثانی شو بلا ایچنده دخی پر مدار تسلیت بولمش ایدی . کندی کندیسنه دیمش ایدی که :

— جیرو بی ایدرم اما عربه‌جی باشی بزه‌ری الزدن اول بن رومایه وارنجه غیرت ایدرك پاره‌می اکا تسلیم ایتدیرمدکدن ماعدا عربه‌جی باشی‌یی دخی پولیسه تسلیم ایتدیررم .

واقعا که بو حساب دخی یاکلش چیقدی . زیرا حیدودلر رئیسی جیرو بی ایتدیردکدن صکره کمال نزاکتله « بیورکز افندم بزم مسافرمزسکز ! رومایه کیده‌جك آدمك عودتنه قدر بزده قاله.

چقمکزه دیه ثنائی بکی مغاره‌سنه قدر کوتورمش ایدی .

حیدودلرك مغاره‌سی عظیم بر طاغلق ایچنده غایت درین بر مغاره اولوب فقط درونی اولدقجه مکمل اوله‌رق دوشنمش وهر درلو مأکولات و مشروبات طولابلری طولدیرمقده بولنمش ایدی . ثنائی افندی بو مغاره‌ده اعلا کولباصدیلر وکوزل شرابلر ایله جان بسیله‌مکه باشلادی . حیدود رئیسی کندیسنه دیمش ایدی که :

— کوکلکز تماميله مطمئن اولسون . بزم یانمزده هر کس بزه ویردیکی اقچه‌یه کوره رعایت کورر . سزك کبی اللی بیك فرانغی الدیغمز آدمه ایتدیکمز شو رعایت ایسه حقندن بیله اشاغیدر .

رومایه کیدن آدم اوچ کون صکره عودت ایلدی . پولیچه‌لر بانقه‌جی‌یه کوستریلور کوسترلز بر آنده پاره‌لری و یرمش اولدیغنی مع التشکر ثنائی‌یه تبلیغ ایدنجه بیچاره ثنائی‌نك کوزلری اوکنده اوقراکلق مغاره برقات دها زندان کسیلدی .

رئيس اشقيا ينه بر انسانيتلى آدم ايمش كه صو يديغى آدم طاغلرده بولنى بوله‌ميه‌رق بر طرفده هلاك اولماسى ايجون يانته بر آدم قاته‌رق رومايه ايصال ايدن بوله‌قدر كنديسنه دلالت ايتديرمشيدى .

ثانيك روما بولنى ترجيح ايتمسندن مقصد نه اولدى يعنى رئيس اشقيا بك اعلا آكلامش ايسه‌ده هيچ سس چيقارمامش ايدى . مع هذا بو بابده سس چيقارمغه لزوم دخى اولمديغى رومايه واردیغى زمان ثانى ده آكلادى . زيرا طوغريجه پوليسه مراجعت ايدرك كندى بو ايچه‌سنك چكلمش اولديغى بانقه‌جى ايله صون بيور ميدانسده صرفه‌جى باشى جوانيوبى احضار ايلدكده جوانيو اوله بر اقچه قبض ايتمديكنى سويلديكى كبى بانقه‌جى دخى واقعا اقچه‌يى بر صرفه‌جى باشى جوانيويه ويرمش ايسه‌ده آنك بو آدم اولديغى درميان ايتدى . نهايت ثانى حيدودلره كرفتار اولديغى سويلنجه پوليس طرفندن كنديسنه دينلديكه :

— آ دوستم ! ايشك ايچنده حيدودلر كيرنجه

آنلر بيك دانه عربه جى باشى جوليزو بوله بيلورلر .
سزك ايچون آرتق دردكزه آغلامقدن بشقه چاره
يوقدر .

بيچاره ثانى شوايل مملكتلرنده حقيقة آجينه جق
برحالده قالدى . روماده استانبولليلرك مراجعتگاهى
نره سى اولديغنى تحقيق ايده رك اورايه مراجعتله
كنديسنى استانبوله ايصاله عنايت بيورملرينى
همشهريلك نامنه رجا ايلمش ايسه ده بو مراجعت اوبله
يلك ده يوزكولدیره جك بر نتيجه انتاج ايده مدى . زيرا
بو مثللو غربانك استانبوله اعاده سى ايچون چيويتا
وكيا اسكله سندن استانبوله بر يلكن سفينه سنك
حركتنى بكله مك لازم كلوردى . ثانى كنديسنك
قصل زنكين بر فامليادن اولديغى بيان ايله قرضاً بر واپور
اجرتى و يره جك اولورلر ايسه اقتضاسى حالنده
استانبولده مع فائض اعاده ايده جكنى تأمينه باشلادى
ايسه ده غربتده تمدح ايدن يلك چوق سرسرى كورمش
اولان بو آدملر او يله اولور اولمز سوزلره قولاق
ويرميوب همشهريلك غيرتيله اولسه اولسه براكمك

پاره‌سی ویره‌بیله‌جكلرندن دها زیاده اعانه طلبنده بولنه‌جق اولور ایسه بونی ده تشبث ایده‌جكنی و یالكز دیره عنایت اوله ! ایله اراده ایدیله‌جكنی براق بوكا سنیوری بك افندی ده اكلاندیلر . بونك اوزرینه ثانی رأیلرندن چیقمامغه راضی اولدی . چوبنیا وكیا اسكله‌سنده بعض تاجرلره توصیه‌نامه ویره‌رك اورایه كوندرادی .

حیدودلرك ثانی‌یی ابركجه واقع اوله‌جق غائبتی برازدها تعجیلدن ماعدا برخدمتی اولمدیغی حالده ثانی اوروپاجه عدم موفقیتنك سبب محضی و حیدودلر مسئله‌سی اولدیغی ظن ایله حالا علم حقوق تحصیل ایدوب ده برنجی صنفدن بر آووقات اولسه استانبولده دنیالر قدر پاره قازانه‌بیله‌جكی اعتقادینه قوركتورمز ایسه بكنورمیسكز ؟

قفط چیو ینا وكیا اسكله‌سنده برنجی صنفدن اووقاتلغی خولیاسنه بدل اكر برنجی صنفدن بركمی طائفه‌لكنی خولیا اینسه ایدی دها طوغری بر

خولياده بولنمش اولور ايدى ٠ زيرا بومثللو فقرانك برمحلدن ديكر محله مجاناً نقلى لازم كلدكده كمى اوزرنده تيمور قالدرمق پراسيه چكمك صندال مابنه ايتمك ومنافوزايه صندال ويرا ايلمك كبى خدمتلره نه قدر بارار ايسه اكا كوره عزت واكرام كوررلر ٠

يكرمى كون قدر اسكله ده بكله دكدن صكره بر بوش سفينه نول آرامق اوزره ازمير ليمانده متوجهاً يوله چيقمبور ايدى ثانئ بيچاره سى بو سفينه يه آتلايوب برابر يوله چيقدى ٠ براق پوكار سنيورى اوست باش چپلاق قرن آچ اولديغى حالده شو رذالتيله كنديسنك كيم اولديغى كمى خلقنه اكلاتمقدن حيا ايلديكى جهتله « برفقير فرانسزم » ديمش ايدى ٠

يلكن كيسيله ايديلان سياحت معلوم آ ! يا روزكار سزلقدن دكز اورته سنده چالقانوب قاللى و ياخود عكسى هوالرده غرق ايله سلامت ارهسنده محير قالهرق عاقبت حالى بكلهيوب طورملى ٠ ايشته بو حاللرك هپسى شوكيده زواللى ثنائينك غريب باشجغزينه كلدى ٠ بردن بره برفورتنه قوپار ٠ طائفه لر دخى

فورتنه ایله برابر فیامنلر قوپاررلر . مایناغابیا !
مایناباباقینغو ! اورسه آلابانده ! فلاندن صکره
طول ساعتنه باقیله‌رق برارتفاع آلنور . بولنیلان
موقعك عرض درجه‌سی بولنور . آکلاشیلورکه
تامالطه صولرینه دوشمشلر . بوبله برعکسیلك دها
اولور . باقارلرکه اسپانیایه یاقلاشمشلر . نهایت
تمام قرق بش کون مدت قوجه آق دکزده اکننه
بوینه جریده اوینادقدن صکره بر کون ازمیرکورفزینه
کیره‌بیلدیرایکن کدبزنهرینك یغندیسی اولان قوم
اوزرینه کمی صاپلانوب قالمزمی ؟ بوقدر عکسیلك
شوفقیرفرانسزك یوزندن حاصل اولدیغی ایچون
قپودان براق بوکار سنیوربنی براعلا دوکدیروب
قاره‌یه آتمزمی ؟

آرتق بو سفروسیاحتده زواللی ثانینك چکدیکی
مقالتلری هیچ صورمیکز . اوستی باشی پارچه
پارچه اولوب تعبیر صحیحی وجهله یالین آیاق باشی
قباق قرلمش وقورتلو بکسماد ویاخود یاری پشمش
بغدای چورباسی یمکدن چکدکلری دیشلری سوکو .

لوب معده‌سی فساده اوغرامش ایدی . اوزمان معیشت عثمانیه دائره‌سی داخلنده بختیارلق بولنوب بولنمدیغنی دوشوندیکجه چپلاق آیاقلو بنده بر چفت قرمزی یمنی طاقسه و بوش قرننه عثمانلیلرك الك قابا و باربارجه سنه وحشی طعامی دیه تحقیر ایلدیکی بر لنکر پلاو زرده قویسه پك زیاده بختیار اوله جغنه کندیسی دخی ایناممش ایدی .

کدیز نهری منصبندن ازمیده قدر نصل کلدیکنی صورسه ایدیکز کیده یکجوردیکی حاله چوقدن راضی اوله جغنه دائر ثنائیدن بر جواب آلور ایدیکز . چونکه نه قدر اولسه کیده طاشده طوپراقده طبانلری پاتلامق اوزره کزمك یوقدر آ ! قاره‌ده ایسه طبان چالمق بیچاره‌نك عمرنده باشنه کلمك شویله طورسون رؤیاسنده بیله کورمدیکی بلیاتدندر .

نهایت ازمیره وارنجه استانبوله کلمش قدرمنون اوله‌رق والده‌سنه برتلغراف چکدی . فلاکتنی درت کلمه ایله اکلاتوب تلغراف ایله کندیسنه بر پولیچه کوندرمسنی استرحامده بولندی . زوالی

قادنجغز ایکنجی کونی اوغلنه بوزلیرا کوندرمکله
ثانی پاره‌لری آلدیغی کبی طوغری بجه برحاضرجی
دکاننه کیدوب کوملکه مندیله چورابه وارنجه‌یه
قدر قوندوره‌سی پاصتونی ایله مکمل برقات البسه
مبایعه‌سیله قیافتی بوتله قویدی . بوحالده دخی
کندی کندیسنه دیدی‌که :

— هر زمان دیرمی‌یم؟ شهر یلک دیمک فرنکلک
دیمکدر . شو ازمیرده فرنک صنایعی فرنک تجارتی
بولنمسه ایدی بن شو بش دقیقه‌ده کیینه‌بیلورمی ایدم؟

ثانی ازمیرده چوق اوطورمیوب ایلک واپور
ایله استانبوله کلدی . طوغری بجه والده‌سنک خانه‌
سنه‌جان آتدی . واقعا اوروپادن هیچ حقوق تحصیل
ایتمکسزین و برنجی صنف آووقات اولقسزین
عودت ایتمش ایدی ایسه‌ده ایتالیاده و یاکن رفیقه‌
سنده و ازمیر صحرالرنده چکدیکی مشقات و مشکلات
بوهو بیله چوجقه بجه بر درس حکمت یرینه
قائم اولمش ایدی .

—

﴿ بشنجی باب ﴾

« تربیهٔ نسوان »

عصر جلیل حضرت عبدالحمید غازینك هر براثری هرنه زمان اولسه محسنات عصریه دن عد اولنه بیله جك قدر بیوك شیلر اولوب بونلرمیاننده الك بیوكلرندن بریسی دخی علی العموم اطفالك وعلی الخصوص اطفال اناثك تربیه وتعلیملری ایچون اقتضا ایدن پروغراملرك قطعیاً تعیین اولنملری قضیه لری عداولنسه سزادر .

بوندن اول مکاتب عسکریه نك بیله پروغراملری برچوق جهتلردن محتاج اصلاح واكمال اولوب مکاتب رشدیه ایسه همان هرمعلمك كندی درایتنه حواله اولنمش كبی برحالده وهله اطفال اناث ایچون برتعلیم وتربیه پروغرامی بالكلیه مفقود برصورتده اولدیغندن قزباباری قزلرینی نصل تربیه وتعلیم ایده جكلرینی بیله میه رك هر بری بر یوله كیتمكده ایدیلر .

مثلا بعضلری اسكی اصولجه محله مكتبلرنده

چوجقلر ینه بر قاچ ختم ایتدیرز وشو تحصیلی برآز
دها ایلرو یه کوتورمك آرزوسنده بولنور ایسه
چوجغه بر ده انشا اوقوتورایدی که نماز قیلمق ایچون
قرآن اوقومغه اولان احتیاج اکلاشیله بیلدیکی
حالده یازی یازمیان وهیچ ده یازمیه جق اولان بر قیز
چوجغه انشا اوقوتمه‌نك لزومی بر وجهله اکلاشیله‌مز
ایدی . بعضلری ایسه قیزلرینك تدریسنی کندیلری
درعهده ایدرك بر یاندن محله مکتبلرنده حافظ اولمغه
قدر جبر ایلدکلری قیزجغزلری دیکر طرفدن دخی
کندیلری امثله‌دن باشلاته‌رق بناء مقصود عزی مراح
عوامل اظهار کافیه دیه مادة بر مدرسه طلبه‌سی
کبی علوم آلیه‌یی هر بیسه بی تحصیله وتعلیم فارسیدن
نصیحة الحکمادن بدأ ایله تحفهٔ وهبی پند عطار کلستان
حافظ کبی کتابلردن فارسی اوقوتمغه مجبور ایلیه‌رك
فطنتلو لیلالر کبی ادیبه‌لر یتشدیرمکه غیرت ایلر
ایدی . تحصیلك بویله عثمانلیلغه مخصوص اولان
صورتنی بکنمیه‌رك الافرنغه هوسکاری اولانلر
ایسه قیزلرینه مطلقا فرانسزجه اوکرتمك ارزوسنده

بولنەرق بونك ایچون دخی بعض قدرتی اولنلر دها چوجق کوچك ایکن خانەلر ینەفرنك معلمەلر آلورلر ویاخود چوجغی براز بیوربیومز راهبەلر ادارەسی التندە بولنان فرنك مکتبنەویررلر ایدی کە بو قزلر دخی اورو پالی بر قزك اوکرندیکی شیلری تحصیل ایلەدکاری حالدە کندی خانەلرندە کندی معیشت عثمانیەلری دائرەسی داخلندە بوتحصیللرینك امکان تطبیقنی بولەماماق و کندی بابا اوجاغنك یبانجیەسی عد اولنمق کبی بر مدهش استقبالە مهیا ایدلمش اولورلر ایدی.

معارفجە تنسیقات اخیرەمز حد اولسون بو فنالقلرك کافەسنی برطرف ایدەرك الیوم عثمانلی قادینی اولەجق برقزك اوقویوب یازمسنی، دینینی وملتنك تاریخنی و کندینە مخصوص اولەجق و بالخصوص برقادینە موافق کلەبیلەجك صورتدەکی ادبیاتنی وحسابنی واصول دفتریسنی واقونومیسنی اوکرنمسی ایچون اقتضا ایدن ترتیبات تحصیلیەیی بولنە قونلمش وحتی بونك ایچون کتابلر بیلە تألیف

ونشر اولنمش بولندیغندن بعدما قز بابالری اولاد.
لرینك تعلیم وتربیه‌لرینی بالذات کندیلری درعهده
یله ایده‌جك اولسه‌لر نه یولده تعلیم ایده‌جکلرینی
بیله‌رك دوچار حیرت اولمیه‌بیلورلر .

زوجیت حبلی اگرچه قادینلری ارککلرك امر
ونهیلرینه مطیع ومنقاد اولمق مجبوریتی ایله باغلامش
ایسه‌ده ارککلر دائرهٔ طفولیتدن چیقنجه‌یه قدر
قادینلرك تربیه وسوقلرینه ترك ایدلمش بولندقلرندن
بر ملتك قادینلری نه قدر تربیه‌لی اولور ایسه ارککلری
دخی اوقدر تربیه‌لی اوله‌بیلك محققات طبیعیه‌دندر .
قادینلر ارککلرك ایلك مربی ومعلملریدرلر . بناءً
علیه دار المعلمینده مستعد خواجه‌لر یتشدیرلدکدن
صکره نصل که مکاتبك اصلاحی چاره‌سی بولنه‌مامش
ایسه تربیه خانه‌لردن مستعد والده‌لر یتشدیرلینجه
تربیهٔ عمومیه‌نك دخی اصل ترقیات عصریه‌یه
موافق اوله‌جق برصورتده اصلاحی قابل اوله‌مز .
ایشته بو حقیقته نظراً اولاد اناثك تعلیم وتربیه‌لرینه
نه قدر اهمیت ویریلور ایسه اصلا استکثار ایدیله‌مز .

وقتیله شو حقیقته واصل اولمش بولنانلر میاننده برده اسکندریه‌لی عبدالجبار بك وار ایدی که بر اوغلی ایله بر قزینی حسن تربیه املنه دوشوب حالبوکه استانبولده محتاج اولدیغی مکتبی بوله‌میه‌جغنی دها وقتیله درپیش ایلدیکنجه حروف والسان وعلوم شرقیه ایچون بر خواجه وغربیه ایچون دخی بر مادامه استیجار ایلیه‌رك اولادینك تدریس وتربیه‌سنی بونلره حواله ایتمش ایدی . اوروپانك « انستیتوتریس » دنیلان معلمه‌لری نه‌قدر مستعد اولورلر . چوجقلرك طبعلرینه کیرمکی نه کوزل بیلورلر ! بونلر « اتی بنم کمیکلری باباسنك اناسنك » دیه تربیهٔ اطفالی درعهده ایتمزلر . درس زمانلرینی چوجقلره بر اشکنجه ایدوب براقمزلر . بلکه چوجقلره هم کندیلرینی هم تحصیلی سودیره‌رك معین اولان زمانلرده درسلر نه سوه سوه دوام ایتدیردکلری کبی ینه معین اولان زمانلرنده دخی چوجقلرله برابر اوینایه‌رق هیچ بر زمان یانلرندن آیرلمزلر .

ایشـته اسکندر بەلی عبدالجبار بکك فرانده.
دن کتورتمش اولدیغی معلمـه دخی بویله مسـتعد
شـیلردن اولوب هر کون چوجقلرك ایکی ساعت
قدر زمانی ترکجه وعربجه تدریس ایدەجك اولان
خواجه افندی‌یه مخصوص اولمغله خواجه افندینك
دشمنی اوزرینه قلیچ صاللارجه‌سنه دکنك صاللا.
یەرق چوجقلرك تهدید واخافه‌سی بونلرك کندیسندن
نەقدر صوغوتور ایسـه معلمه مادام زنیه‌نك نازکانه
ومحبانه معامله‌لری چوجقلری کندیسـنه اونسبتده
ایصندیرر کرك منصور بك و کرك نصرت خانم خواجه
افندینك یاننه صانکه آصلمغه کیدن محکوم ویاخود
« امازین » نك اصلانی یاتمغه کیدن ـ وخته کبی
کیتدکلری حالده مادام زنیه‌نك یاننه بالعکس ردوست
ر پناه نزدینـه کلان بیچاره‌لر کبی کلوب صیغنورلر
ایدی .

معلمه‌نك حین ورودنده منصـور بك یدی یاشنده
و نصرت خانم بش یاشـلرنده اولەرق مادام
زنیه کیجه‌لری دخی چوجقلری کندی نظارتی التنده

بولنديرمغه لزوم كورمش اولديغندن يتاقلرينى كندى يتاق اوطه سنه ترتيب ايتديرمش ايدى . ايكى قادين اوكوزل كوللر يوزى اوطه‌لى لقرديسى ايله چوجقلره لاينقطع فرانسزجه سويلديكندن بش التى ماه ظرفنده بونلر هنوز يكى سوزه اليشان اطفال كبى فرانسزجه سويلمكه باشلايوب هله خواجه افنديدن شكايتلرى اولدقجه مادام ترنيددن بشقه حسب‌الحال ايده‌جكلرى كمسه اولمديغندن اوردلرينى ده فرانسزجه اوله‌رق دوكمكه واكلاتمغه مجبور اوله اوله فرانسز لسانده‌كى قدرتلرينى كيتدكجه توسيع ايتمكده بولنمشلر ايدى .

بومثللو معامله‌لرك خانه‌لرنده خصوصى اوله‌رق ويره‌جكلرى درسلر ايچون دخى مخصوصاً كتابلر ياپلمش اولديغندن مادام ترنيه‌نك بويله منتظم اوله‌رق ويرديكى درسلرك چوجقلر اوزرنده تأثيرى اناسنه باباسنه حيرت ويره‌جك وخواجه افندينك ايسه حسديني موجب اوله‌جق برصورتده كنديسنى كوسترمكه باشلادى . مثلا تدريسه بدأ ايلدكدن

بر بچوق سنه صکره چوجقلر هنوز بر ختم شریف ایتدیرمامش و ختم ایتدیره میجه « رب یسر » دن مشق الوب قاره لامه یازمق دخی خواجه افندینک اصولنه مغایر بولنمش اولدیغی حالده مادام زینه چوجقلره فرانسزلسانی یاغی درسنجه صوبنمکه باشلادقدن ماعدا الفبادن صکره کوچک کوچک قرائت کتابلری دخی اوقونه رق لطیف و مختصر حکایه لر ایله اکلندیردیکی کبی دنیا ساعت قاچدر ؟ درتدر : شرق غرب شمال جنوب اه طرزنده اوه رق اسئله و اجوبه یی حاوی رساله لر ایله چوجقلر بر سنه نک اوچ یوز التمش بوقدر کون اولدیغنی و شوقدر ماهه بوقدر هفته یه منقسم بولندیغنی وکونلرک وآیلرک اسملری شونلر ایدوکنی والحاصل دنیاده بش بیوک قطعه و شو قدر بللی باشلی ملت اولدیغنی و برجهتدن دخی حیوانلر میانده ده بزم کبی انالق بابالق اولادلق خانه و یوا ایچنده معیشت اولدیغندن انلره اذا وجفا ایتمک انسانلره جفا ایتمش قدر فنا اوله جغنی فلانی دخی اوکرنه رک شو کوچک معلو ·

مانلری ایله افتخاره باشلامشلر ایدی .

بو مینی مینی معلو مانجقلر میاننده مادام تونیه نك چو-
جقلره برده حق تعالی حضرتلری اولدیغی وانك ده مینی
مینی براوغلجغی بولندیغی وبواوغلجغك برده آ نامی
اولوب انسانلر اغورنده اوغلنك جانینی فدا ایلدیکی
وبناءً علیه انی منتدارانه برصورتده سومك اقتضا
ایده جکی حقنده و یردیکی درسلره و « ایشته بابا
اوغل والده شونلردر » دیه کتابلردن رسملرینی
دخی کوسترمسنه بوراده ایلشمیه‌لم . چونکه
چوجقلرك باباسی عبدالجبار بك افندی دخی بونلری
کورمیور ایدی بیله ! چوجقلرك مینی مینی معلوما-
تجقلرینی بیولته‌یه ایشته او منتدارانه برصو-
رتده سوملسی لازم کلان ابن الله‌ی یهودیلر آصمش
اولدورمش اولدقلرندن بحثله آنلر حقنده برخصو-
مت لازم اولدیغی درجه‌سنه قدر واردیردیغی
کبی برآره‌لق قرائت کتابلرنده محاربات صلیبیه‌یه
دائر کوریلان فقره‌لر اوزرینه مسلمانلرك دخی خر
ستیانلره نصل سیف ظلمله معامله ایتمش اولدقلرینی

تقريره باشلايه‌رق ايشـنه بو مثللو القا آتله كنج
چوجقلرى كنديسنه جلب ايدنجه ايتمكده بولنمش
ايدى ٠

احتمال كه قارئلرمز شو سوزلرمزى بر مبالغه‌يه
حمل ايدرلر ٠ فقط اورو پا معارف ابتدائيه‌سنه واقف
اولنلر بو سوزلرده اصلا مبالغه شائبه‌سى اولمديغنى
تسليم ايدرلر ٠ حتى مادام ترنبه چوجقلره بو در-
سلرى اسلام عليهنده‌كى خصومتندن و ياخود كندى
دين و ملتنه متعصبانه محبتندن نشأت ايتمك صورتيله
وير يوردكل ايدى ٠ بلكه معارف ابتدائيه اولمق اوزره
چوجقلرى بو يولده تعليم ايتمكى النده‌كى پروغرام
داخلنده كورمكله قاديجغز ايفاى وظيفه ايديور فكر
و مطالعه‌سيله درسلرينى بو يولده و يرمكده ايدى ٠

اوت ! چوجقلره معارف ابتدائيه‌يى هم ده
بو يله و يرمليدر ٠ انلره دين محبتى ملت غيرتى
وطن سوداسى كبى مقدماتك كافه‌سى هنوز حال
طفوليتلرنده و ير يلور ايسه ذهنلرينه حك اولنمش
قاله‌رق بردها چيقمق ممكن اوله‌مز ٠ فقط بر مسلمان

چوجغه خرستیانلق و برخرستیان چوجغه دخی مسلمانلق عالمی ایچون اقتضا ایدن معارف ابتدائیه‌یی ویرمالیدر . هرملت کندی دینی دیانتی ایچون لازم کلان صورتده معارف ابتدائیه‌سنی ترتیب ایتملیدر .

اما مسئله‌یه فیلسوفانه بر نقطهٔ نظردن باقیلوبده « هرملت چوجقلرینه بو یولده تربیه ویررایسه اخوت عمومیهٔ بشریه مقصدی حصوله کله‌مز . ملتلر من الازل یکدیکرینك دشمنی اولمدقلری کبی الی الابد دخی یکدیکرینك دشمنی اوله‌میورلر » دنیله‌جك ایمش . نه‌یاپه‌لم ؟ هرملت چوجقلرینی بویله تربیه ایدوب طورر ایکن ایچلرندن بریسی بشقه درلو تربیه ایتمکه قالقشه‌جق اولورسه الث ضررلی اوچیقار .

اوروپاجه معارف ابتدائیه دکل ایکنجی اوچنجی درجه‌ده کی معارف پروغراملری دخی هپ بویله‌در . حتی بوندن بیله‌میز قاچ سنه اول مکتب سلطانیده فرانسزجه اوله‌رق تدریس اولنان بر

تاریخ عثمانیدن طولایی بو جهتجه برمسئله دخی میدانه
چیقمش ایدی. اونلر بحثده ، ترکلرك اندن طوغمه
قیده سزلغی و باربارلغی ، کبی شیلر اولدیغی ایچون
حیثیت عثمانیه اربابی ، برغشاوه لی مکتبنده چوجقلر.
مزه بویه می فکر ویره جکز !.. دیه حقلی براعترا
ضده بولنمشلر ایدی. ایشته بوکا قیاس اولنور ایسه
هرملتك کندی حسیات دینیه و ملیه سنه نه قدر رعایت
ایتمسی لازم کله جکی بیانا و بوارده تعصب درجه لرینه
وارمق دخی مغلوب اوله میه جغی تحقق ایدر.

الحاصل تدریسه باشلادقلرندن اوچ سنه صکره
منصور بك ایله نصرت خانم فرانسزجه جهتنده
عادتا برفرانسز چوجغی قدر بهره منداولدقلری حالده
معارف ملیه مزجه هنوز رسالهٔ اخلاقی اوقویوب
اکلایه مامق منزله سنده قالدیغندن و هله مادام ترنیه
بونلرك ذهنلرینی کندی ایستدیکی یوله برکوزجه
سوق ایتمش اولدیغندن چوجقلر رسالهٔ اخلاقی
الکرینه آلهرق ده بونه ؟ دخی معرفت برکسه نك

اشیاسنی چالق دیمکدر . نه دیمك ؟» دیه استهزا ورده باشلامشلر ایدی . بیوکی اون بچق کوچکی سکز بچق یاشنده اولان چوجقلرك شو ترقیلری بنه آفرین دکلمی ؟......

بز ازدهاصکره چوجقلر بر حاله کلدیلرکه معلملری کندیلرینه عربیدن وفارسیدن بعض قاعده‌لر تعریف ایلدکلری زمان انلری انجق فرانسزجه قوتیله اکلایه بیلور اولدیلر . مثلا معلم افندی « فاعلك فعلی مفعول بهه تجاوز ایدر ایسه اکا فعل متعدی دیرلر . تجاوز ایتیوب ده ینه فاعلك کندی نفسنده واقع اولورسه اول فعله فعل لازم دیلور . مثالی .... در کبی تعریفلره کیرشدیکی زمان چوجقلر یکدیکرینه « ها ! متعدی دیمك آقتیف دیمك ایمش ...... الخ » اخطاراتیله خواجه‌نك تعریفنی انجق اکلایه بیلورلر ایدی .

تحصیل بودرجه‌یه واردیغی زمان خواجه ایله چوجقلر ارەسنده ظهور ایدن غوغالری دخی خاطردن چیقارمامالیدر . خواجه افندی « هیچ فرنك

لسانده فاعل مفعول اولورمی ؟ بونلر ترکجه‌ده بیله بوقدر . عربی‌یه مخصوصدر ا » دیه حایقردیغی حالده چوجقلر « فاعل مفعول هرلسانده واردر . ایشته خواجه قزدی دینلدیکی زمان خواجه فاعل قزدی فعلدر ا » دیه تمسخر ایتدکجه خواجه‌نك حدتی آرته‌رق همان الده‌کی دکنکه طوراتور و بو حالده چوجقلر طوغریجه حرمدن چیقه آنه‌رق مادام زنیده‌نك آغوش حمایه‌سنه صیغنورلر ایدی .

ایشته بو بابك مقدمه‌سنده محسنات مصریه حضرت عبدالحمید غازیدن اولمق اوزره درجه‌سی تاوراله قدر واران فنلرك معارف تنسیقات جدیده‌سی سایه‌سنده اوکی النمش اولدیغنی اکلاتمق ایستدیکمزدن ارباب فکر و اذعان بو فنلرک دوشو. ندیکچه ازاله‌لرندن طولایی پادشاهمزه نصل تشکر ایده‌جکلر ینی بیله میه‌رك مجبوره شکرانه بوزلر سوررلر .

بزم منصور بك اون اوچ یاشنه وارد قده مهندسلك تحصیل ایتمك اوزره فرانسه‌یه کوندرلدی .

زیرا پدری نك مصرده برچوق اراضیسی بولنوب بونلرك حسن اداره‌لری ایچون منصور بكك مهندس اولمسی لازم كلیور ایدی . استانبولده ایلك تحصیلی نه یولده اولدیغنه دقت ایدلمش ایسه منصور بكك اوروپاده نه قدر مسلمان نه درجه‌لرده عثمانلی اوله‌رق عودت ایده‌جكی دخی البته دوشونیلور .

نصرت خانمه كلنجه : ارتق او دخی اون بر یاشنه كلمش اولدیغندن اركك خواجه‌سنك نزدینه كوندریله‌میه‌رك منحصراً مادام ترنیه‌نك النده قالمش ایدی . تعبیر دیكرله اوزمانه قدر مسلمانلغه و عثمانلیلغه دائر هیچ برشی اوكرنه‌مامش اولدیغی و عكس تحصیلاتده بولندیغی كبی بعدما هیچ ده اوكرنه‌مامك و تحصیلات معكوسه‌سنده دها ایلرویه وارمق ایله محكوم اولمش قالمشیدی . اما بوراده بزم « معكوسه » دیه تعبیر ایلدیكمز شی مسلمانلق و عثمانلیلق نقطهٔ نظرندندر . یوقسه مادام ترنیه‌نك نقطهٔ نظرندن باقلدیغی حالده نصرت خانمك تحصیلنه تحسیندن بشقه برشی دنیله‌مز . قز فرانسزجه پك كوزل یازار

تاریخلرن اخلاقلرن فلسفیاتلرن بحث ایدر اعلا پیانو
و کیثاره چالار موسقینک الثاسکی درجه‌سندن الک
یکی درجه‌سنه قدر واقف اوله‌رق مشاهیراستادلرنی
یکدیکر یله مقایسه ایدر و کوزل صداسیله الافرانقه
شیلر اوقور اولدقجه رسملر یاپار . دهانه‌یاپسون ؟
بوفرانسز کبارزاده قزی دخی بوندن زیاده نه
اوکرنور که مادام زبیده دخی نصرت خانمه
اوکرتسون ؟

باباسی عبدالجبار بک‌افندی قزینک زبیده
وترقیسندن پک ممنون اولوب هله پیانو چالوب‌ده
شرقی دخی چاغردیغی زمان زیاده‌سیله منبسط
اولور ایدیسه‌ده نصرت خانم پدرینی بودرجه‌لرده
ممنون ایده بیلدیکندن طولایی اصلا مطمئن اوله‌مز
ایدی . زیرا پدری هیچ اکلامدیغی برشیئی بکندیکده
اولوب حتی اره‌لقده برکره « قزم الاتورقه‌ویاخود
عربجه دخی برشی چالسه‌ک‌آ » دیرایدی‌که نصرت
خانم زدنده عربجه وترکجه موسیقی هیچ اولمدیغی
کبی بولنمق احتمالی دخی اولمدیغندن وجهانده موسیقی

دنیادن شی غایت مهم بر فن اولمق اوزره الافرانغه یه
مخصوص و منحصر بولندیغندن پدرینك شورجاسی
قزی قزدیردقجه قزدیرر ایدی . فقط چاره نه ؟ امر
پدره مخالفت ممکن اوله مدیغندن بسته کار واغنرك
الك صنعتکارانه براو پهرا پارچه سنی متعاقب
« حادله قزهو پلاده کل ! شلوار بنی طوپلاده کل ! »
شرقیسنی پدرینك پك زیاده سوه سی مناسبتیله
پیانوده چالوب ده هله پدری دخی الا ینی چرپه رق
قیصه بر صدا ایله پیرو اولنجه نصرت خانم حادثا
موسقینك قدسیتنه قارشو کفر ایدیلیور شبهه سنه
بر حدتله اغلامق درجه لرینه کلور ایدی .

نصرت خانمك زواللی والده جکنی هیچ صور-
میکز . نصرت خانم پدرینه قارشو مغلوب اولدیغی
کبی والده سنه قارشو دخی مغلوب دکل ایدی .
قادینجغز بر لقردی سویلیه جك اولسه لقردیسنی خام
ارمود کبی اغزینه طیقایه رق حتی غوغایی بك ایلرویه
واردیردیغی زمانلر « بن تربیه یی بر خام ترکدن المغه
محتاج دکلم ! » دیه قادینجغزی اغلاتمق مرتبه سنده

تحقیرلره قدر واررلردی . بو ایسه قزلك یالکز لکندیکی تربیه‌یی دکل بلکه طبیعتنده اولان حدت وغضبی دخی موازنه‌یه مدار اولور .

قزنده بو حاللری کوردکجه والده‌سی مادام تزیه علیهنده بك بیوك بر خصومت پیدا ایتمش وقزینه شویله الاورانقه بر تربیه ویره‌جکنه هیچ ویرمملك جهتنی ترجیح ایدرك شو قزلك قاریسنی حاله‌سنه قبول ایتمش اولدیغنه پشیمان اولمش ایدیسه‌ده رتق مادام تزیه نصرت خانم ایچون بر والده مانده‌مقا. منی احراز ایلدیکندن خانه‌دن چیقارلمسی هم‌ان محال درجه‌سنی بولمش ایدی .

نصرت خانمك مادام تزیه‌دن عفته دائر نه کبی درسلر الدیغنی ده مراق ایدیورمیسکز؟ واقعا فرانسزلر قزلرینه قز اولدقلری مدت رومان بیله اوقوتمیوب کندیلرینك برار ککه زوجه اولمق اوزره دکل کو یا معبوده اولمق اوزره یاراتلدیغنی ذهنلرینه قویمق ایسترلر ایسه‌ده قزلر حسیات هواپرستانه‌لرینه انبساط ویرمکدن ینه منع اولنه‌مزلر .

مادام ترنیه بو بابده دخی پك كوزل بر معلمه اولدیغندن قز بیویوب ده كوكلنده یكی یكی حسلر پیدا اولمغه باشلادیغی و بو حسلره « عشق » دنیله جكی دخی معلمه طرفندن تعیین اولندیغی زمانلر مادام ترنیه عشقی قزه اوقدر صافی و مقدس برشی اولمق اوزره تعریف ایدر ایدی كه هر نه قدر توضیح مسئله ده اصلا قصوری یوق ایسه ده نصرت خانم عشقده بوقدر صفوت اولمامق لازم كله جكنی و عشقك اصل مادیاتجه نه دن عبارت اولمسی اقتضا ایده جكنی كندی ذهننده بولور تصور ایلر ایدی . هله باباسی بر قاچ دفعه پك اوغلنه كیدرك قزینه خوش كورونمك ایچون نه ایدوكنی بیلمدیكی فرانسزجه كتابلردن بر قاچ دانه سنی كتورمش اولمسی و بونلرك هپ رومانلر ایدوكنه نصرت خانم طرفندن وقوف حاصل ایدیلور ایدلمز مادام ترنیه منع ایدر خوفیله اوطه سنك هیچ كوز ایلیشمه یه جك بر یرینه صاقلامش بولنمسی قزك هوا پرستلك درسلرینی توسیعه مدار اوله رق نصرت خانم بو كتابلرك

مطالعه‌سیله «آمور» و «آمان» و «متره‌س» دیلك نه دیمك اولدیغنه و قوجه دیلان شیلرك بو بحثلرده نه قدر اوزاق قالدیغنه دخی وقوف کسب ایتمش
ایدی .

شوراده برجمله‌ٔ استطرادیه اولمق اوزره عرض ایده‌یمکه فرانسزلر قزلرینه اصلا رومان اوقوتمزلر . قوجه‌یه وارنجه‌یه قدر قزلرینی بر اسارت کلیه ایچنده بولندیررلر .

انکلیزلر ایسه بالعکس قزلرینی هر درلو رومانلری اوقومقدن منع ایتمدکلری کبی قوجه‌یه وارنجه‌یه قدر هر درلو حرکات و سکناتنده حریتلرینی اصلا تحدید ایتمزلر .

بو حالك نتیجه‌سی اولمق اوزره فرانسزلر میاننده شان زوجیته متعصبانه رعایت ایدن زوجه پك آز بولنه‌رق قادینلردن اغلبنك کندی حاللرنجه بر کوکل اکلنجه‌سی اولور . انکلیزلرده ایسه نسوانك پك آزی بو حالده بولنوب اغلبی بر زوجهٔ صادقه ولایقه اولمق لازم کلان حال وطورده بولنور .

بونك حكمتی قزلره دنیایی و دنیانك فنالقلرینی اوکرتمامك ایله تمام دنیا ایچنه کیردکاری زمان هردرلو تعرضات مادیه ومعنویه یه قارشو مدافعه قدرتندن فرانسزقزلرینك عاجزقالهرق برکره برخطا ایلدکدن صکره ارتق اوخطالرك یکدیکرینی تعقیب ایتمسنه ممانعت ایده مالری وانکلیزقزلرینك ایسه اوقودیغی رومانلر وکوردیکی آدملر ایله دنیانك ایسنی ده فناسنی ده اوکرنهرك اصل دنیا اوینه کیردکاری زمان کندیلرینه ایلك واقع اوله جق ذله دن تدافعه مقتدر اوله جق قدر واقف احوال بولنقلری قضیه سندن عبارتدر . یعنی فرانسزلر قزلرینی برر خیال آدمی اولمق اوزره تربیه ایدرك صکره بونلر حقیقت عالمنه کیردکاری زمان اوعالمی کندی خیاللرینه موافق بولهمزلر . انکلیزلر ایسه قزلرینی اولدن حقیقت عالمنده تربیه ایدرك صکره اوعالمه کیردکارزمان هرشیئی اولدن کوروب اوکرنمش اولدقلری صورتده بولورلر . طوغریسی ده ارانور ایسه انکلیزلرده بولنور . زیرا انسانلرك جهانده

کوزلری قپالی یاشایه بیله جکلر بو محتمل و برده کوز کوره ارتکاب خطا ایتمک اولوب بر کون کوزلری دلیلمز مرشدمز آچیله جقدر و حالده بردن بره جهانی کورمکدن قاشان کوزلری اصل مهالکی دخی کوره میه جکلرنده بدل اولان آچیق کوز بولنمق البته مرجحدر .

حسیات نسوانیه جه بزم عصمت خانم ایله سائر عثمانلی قزلری اره سنده بر فرق وار ایدی . معلومدرکه بزده قزلر اغلبیت اوزره زوجیت حقنده بر فکر معین پیدا ایتمکسزین قوجه یه واررلر . ذاتاً اون اوج اون درت نهایت اون بش یاشنده تأهل ایدرلر . بو زمانلر ایسه هنوز چوجق صاییله جقلرندن حیاتک الک مهم بر حالی اولان بو مسئله ده بر فکر متین پیدا ایتمه یاشلری دخی مساعد اولمامشدر . قوجه یه وارمغی انلر « کلین اولمق » تعبیری ایله یاد ایدرلر . نه قدر دقت ایدیله جک بر تعبیردر ! « عایشه خانم کلین اولدی » دیرلرکه « تللاندی پوللاندی کیندی قوشاندی » دیمکدر . و بویله اولمق هوسیله بر قز کلین اولور .

كلين اولـدقدن صكره شو معيشتخانه‌نك تعيشى نه صورت كوستره‌جكنى هيچ خاطر ينه بيله كتيرمامشدر . كلينك يانند‌ه‌برده كوه‌كى بولنمق لزومى دركارايسه‌ده داماد ايچـون دخى كنجلك كوزللك سـوس فلان مطلوب اولوب بر آدمده بونلر بولنمسـه‌ده يچنمك ايچون لازم كلان شيلرك كافه‌سى معز يادة موجود اولسـه يعنى آدمجكز هنرصـاحبى قلب صـاحبى تربيه‌لى مرد برشى بولنمسـه ينـه قزجغزلك « باشى آتشه يانمش » اولديغنى حكم ايدنلر دامادك مزيات مردانه‌سنى دوشونانلره نسبتـله برك بيكـه اولان نسبتى كبى قالورلر .

بزم نصرت خانم ايسه بو يله دكل‌ايدى . يالكز كلين اولمغى دوشـونميور ايدى . قوجه‌يه وارمغى دوشونيور ايدى . برقز قوجـه‌يه وارمغى دوشو-نديكى زمان وارهجغى‌آدمك كيم اولديغنى‌ده دوشو نور . حالبوكه نصرت‌خانمك بو دوشونجه ايچون دخى فكر ينه دلالت ايده‌جك شيلر واردر . بونجه رومانلر اوقومش . اركككلرك ذكى وظريف اولملرى

وظرافتلر ايله بر «صوصيته» ده يعنى صالونلرده جمعيتلرده پارل پارل پارلادقلرينى كورمش . حالبوكه رومانجيلر اكثريا عاشق اولان قهرمانلرينڭ ممدوح اخلاقنده و پردكارلقدن زياده الڭ مكمل آدم بر قيزڭ كندى ترجيح ايلديكى آدم اوله‌جغنه نصرت خانم كوزجه قانمش .

ايشته نصرت خانم دخى تأهلى دوشونيور اما بويله دوشونيور . قوجه‌سى اوله‌جق ذات كنديسنه «تور» ايتمسى يعنى برزمان ملازمتده بولنوب تدبيرات ايتمسى و نه‌قدر ظرافتى وار ايسه كوسترمسى كنديسنى بكندرمسى خليا ايديور . الديغى تربيه‌دن عبارت اولديغى حالده بشقه درلوسنى دوشونمك اولورمى ؟

نصرت خانم اون اوچ ياشنى بتيروب ده اون اون درت ياشنه كيرديكى زمان فرانسز جمعيتنده موسيقيده فلانده فلانده اولان مهارتى اولدقجه مكمل اولان حسنيله برابر شهرت الفه باشلاديغندن برطاقم كبار يرلردن كوروجيلر كلكه باشلامشلر ايدى .

والده‌سی قز ینه بو کوروجیلره چیقوب کندیسنی عرض ایتمکی تکلیف ایلدیکی حالده قز « بن جاریه‌می‌یم که بنی بکنسکزدیه برالای قادینك قارشوسنه چیقه‌یم » جوابیله امتناع ایلر ایسه بکنیرمیسکز ؟

برقاچ کوروجی بو یله‌رد اولندقدن صکره ایش باباسنه عرض اولنه‌دی . پدری اکر کوروجیه چیقمیه‌جق اولورسه فنا ایده‌جکندن بحثله قزی تهدید ایتمکله اکرچه دیکر برقاچ کوروجیه عرض اندام ایلدیسه‌ده بونلردن بعضلری قزك پك جرأتلی اولان طور ینی بکنمامك و بعضلری دخی نصرتك اناسنی باباسنی موافق بولمه‌یه‌رق هیچ بریسی نتیجه‌پذیر اوله‌مامش ایدی . بعض مشتریلری باباسی وخصوصیله اناسی بکنمدیکی زمان دخی چونکه اناسنك بکنمدیکی دامادلر اهل عرض اهل ادب مسلمان غریب یکیت و یاخود ینه اهل عرض اهل ادب دینی دیانتی یولنده کبار دن فلان بك اولدقلرندن بو یله مسکینلر نصرت خانمك ایشنه هیچ کلمیه‌رك تمام ایشه قرار و یریله‌جك کبی اولنجه اغلایه اغلایه بوقرارلری بوزار ایدی .

نهایت بر کون مادام ترنیه به فرانسزجه بر مکتوب کلدی . بو مکتوبده معنوی قزی دیه‌لك اولان مادموازل نصرت خانمك بختیارلغنه تعلق ایدن غایت مهم بر مسئله‌دن طولایی مذاکره ایچون بازار کونی تقسیم‌ده‌کی باغچه‌سنده بولنمسی رجا اولنیور ایدی . درحال خبر ویره‌لم که او زمانلر تقسیم باغچه‌سی یکی کشاد ایدلمش اولمق حسبیله بتون بك‌اوغلی خلقنك مراجعتکاه عمومیسی اولوب اویله شیمدیلرده اولدیغی کبی او کوزلم باغچه داخلنده میدان یالکز طاوس قوشلرینه قالمه‌رق بونلر کویا باغچه‌نك حالنه حیف ایدیورلر ایمش کبی آجی آجی آوازلر ایله بکجیلرك قولاقلرینی طرمالامیورلر ایدی . او طاوسلره بدل سعدینك « ملائك صورتی طاوس زیبی ! » دیه وصف ایلدیکی دلبرلر نظر ربا اولقده ایدیلر .

مادام ترنیه مکتوبی نصرت خانمه کوستردی . « کندی بختیارلغنه تعلق ایدن مسئلهٔ مهمه ! » نه اوله‌بیلور ؟ تأهلدن بشقه بر شیئه احتمال و یریلمیور .

مى ؟ حالبوكه بو مسئله‌نك فى الحقيقه كندى بختيارلغنه متعلق اولديغى دها شوايلك حركتدن ا كلاشيله‌بيلمكده‌در . زيرا كلان مكتوب فرانسزجه‌در . غايت اديبانه وناز كانه يازلمشدر . مذاكره ايچون دخى نصرت خانمه كريمهٔ معنويه نظريله باقن والدهٔ ثانيه‌سى دعوت اولنمشدر . بوندن اعلا بر مقدمه تصوره بيله صيغارمى ؟

مادام ترنيه قرار و بريلان محلده اثبات وجود ايتمكدن كيرو طورمدى . بغچه‌يه كيروب‌ده بر بانقه‌و اوزرنده اوطورر اوطورمز غايت كوزل كيئمش اوزون بويلى غايت ياقيشقلى بر دلى قانلى درحال يانه كله‌رك كمال تعظيم ايله سلام ويردى واول باول اوراده بولنمق حقنده‌كى رجاسى قبول ايدلمش بولنديغندن طولايى مادامه صورت مخصوصه‌ده تشكرلر ايلدى .

بودلى‌قانلى ينه فرنك تعبيرى اولمق اوزره غايت آچيق يوركلى برشى ايدى . اويله مقدمات بيهوده ايله مادام ترنيه‌يى يورمق آرزوسنده بولنمديغنى ومسا

حده‌لر یله درحال اصل مطلو بك مذاکره‌سنه کیر.
یشلسنی درمیان ایلدی . دها بدایت امرده دلی
قانلینك بوسربستلکی وه‌سر بستلك داخلنده اولان
ادب وتربیه‌سی مادام زنیه‌نك تحسیننی قازانمش
ایدی .

نصرت خانمك بتون ترجمهٔ حالنی طلبدیغندن
وشیمدی‌یه قدر قاج یردن طلب اولنمش ایسه‌ده
ایستمدیکنی ونه ایچون ایستمدیکنی دخی بیلدیکندن
بحثله خانمه مناسب برقوجه انجق بك کندیسی
اوله‌بیله‌جکنی مردانه وادیبانه برطور ایله درمیان
ایلدی . هله مادام زنیه‌نك شو ایلك تکلیفه ردی
اشراب ایدر برطور کوسترمدیکنی کورنجه دیدی‌که:

— مادام! اکر طرفکزدن حسن قبوله مظهر
اولورسه‌م مادموازل نصرت طرفندن دخی قبول
اولنه بیله‌جکمی امیده جسارت الورم . حتی بو
امید ایله کندیلرینه خطاباً شومکتوبی یازمش دون
الدیردیغم برفوتوغراف رسمی‌ده الفاً بلش ایدم .

مکتوبمی قبول بیورر ایسه ‌کز کیم اولدیغمی ده کورر اکلارسکز . دست تربیه‌کزده اکمال تحصیل ایتمش اولان او ملك خصلت قزجغزی الیه بختیار ایده جکمی تأمین ایچون مکتوبی یازدیغم کلمه‌لردن ماعدا باشقه‌جه سزی دخی ناموسم اوزرینه یمین ایدرك تأمین ایدرم !

مکتوبك ظرفی مهمور دکل ایدی . مادام ترنیه مکتوبی آچه‌رق الك اول امضایه کوز آتدی . « ثنائی » اسمنی کوره‌رك یالکز « براق بوکارسنیوری » یوق ایدیسه‌ده ثنائی مکتوبنده کندیسنك بویله برسنیور اولدیغنی آکلاته‌جق صورتده اداره لسان ایتمش وعادتا خداوندکار ولایتنك برنصفی کندیسنك اولدیغنه قدر اوکونمش بولندیغندن مادام ترنیه ثنائی‌یی دها زیاده تعظیمکارانه بر صورتله تپه‌دن طرناغه قدر سوزمکه باشلادی .

بو کونلك مذاکره‌ده دها ایلرویه وارمغه حاجت کورولمدی . مادام ترنیه یرندن قالقه‌رق ثنائی‌یه دیدی‌که :

— موسيو! كرك مزيات جسمانيه كزو كرك خصائص روحانيه كز بنى ايلك ملاقاتنده كندى اهكزده متحسس ايتمش اولديغنه سزه آچيق يورك ايله تأمين ايدرم . حتى بو حس مطمئنانه ايله ايلچيلككز خدمتنى حسن قبول ايدرك مادموازل نزدنده انى حسن ايفا ايچون دخى قدرتمك كفايتى مرتبه سنده غيرت ايده جكمى وعد ايدرم . مع هذا مادموازل كندى اختيارنده حر اولديغى جهتله قبول وعدم قبول جوابى اكا راجعدر .

— مادام! يالكز شو وعديكز بنم ايچون نهايت پارلاق بر بختيارلغى تأمينه كافيدر . يالكز مادموازلك ويره جكى جوابى تأخير ايتمه مكزدن عبارت بر رجام قالدى .

— مكتوبكزده محل اشتكاكز دخى مصرحدر . سز بونى كويا تحقيق احوالكز ايچون لزوم كورمليورديه يازمش و بر ظرافت وانسانيت دخى بوصورتده كوسترمش ايسه كزده بز انشاالله اوآدرسه سزك ايچون بر جواب قبول كوندرمكه غيرت ايدرز .

ثناتی مادام ترنیه یی بر پرنسه سی سلاملار کبی سلاملادی . قادین بغچه قپوسی اوکنده کندینی بکله مکده اولان هر به سنه بندیکی کبی استانبوله عبدالجبار بکك قوناغنه کلدی .

ثنائینك نصرت خانم ایچون تجربه تکرلنمش قپاغنی بولمشجه سنه مناسب برقوجه اوله جغنده اوزون اوزادی یه تفصیله حاجت وارمیدر ؟ مادام ترنیه نك ایلك ملاقاتده حاصل اولان تمایلی فوتوغراف رسمنی کوردیکی ومکتوبنی اوقودیغی زمان نصرت خانمده دخی حاصل اولمش ایدی . زیرا ثناتی ومکتوبده خداوندکار ولایتنك نصفنه مالك بر آدمك اوغلی اولدیغندن بحثله استانبولجه مکتب سلطانی یه وارنجه یه قدر مکاتب متخالفه ده بعد التحصیل پارسه دخی کیتدیکنی واوراده اکمال تحصیل ایلدیکنی وبالخاصه علم حقوقه انتساب ایلیه رك برنجی صنفدن برآووقات اولدیغنی و پدرینك میلیونلرجه ثروتندن ماعدا کندیسی دخی استانبولده الك مشهور دعاوی یی درعهده ایلیه رك برقادینی مسعود ایتمکه

کافی پاره قازانمقـده بولندیغی اوقدر ماهرانه شرح
ایتمش ایدی که بو تفصیلاتی کوروب ده اویله بر
اصیلزاده دلی قانلی بی بکلمامك نصرت خانم ایچون
قابل دکل ایدی ·

مادام نزیند قزده ایلك حسن قبولی کورنجه
بر کره ده تنائینك تمدحلری طوغری اولوب اولمدیغنی
تدقیقه لزوم کوردی · یانته بر اوشاق الهرق
جهانکیره کلوب خارجاً تنائینك خانه‌سنی کوزدن
کچیردی · واقعا او یله جسیم بر قوناق دکل ایسه‌ده
معموریت داخلیه‌سی معموریت خارجیه‌سندن
استدلال اولنمقده بولنوب هله محله بکجیسی کبی بعض
آدملردن بو قوناقده بروسه‌لی کبارندن زنکین بر
والده ایله بر ده اوغلی ساکن اولدقلرینی و غلبه‌لکلری
بولنیوب فقط حاللری وقتلری پك یولنده ایدوکنی
واوغلانك فرنکستاندن یکی عودت ایلدیکنی فلانی
اوکرنجه تنائینك مکتوبی حقایق احوالدن عبارت
اولدیغنه قناعت حاصل اولدی · همان اوراجقده
جزؤ داندن قو پاردیغی بر یاپراق اوزرینه مادام

ترنیه بش التی کلمه یازه‌رق بکجی‌یه و یروب برده بخشش اعطاسیله بونی ثنائی بکه و برمسنی تنبیه ایلدی ۰

اقشام قوناغه کلدکده نصرت خانم کنیز دیکی مژده‌لر دها اوآنده قزی بختیار ایتمش ایدیلر ۰ متکبر ومغرور نصرت « کوردیکزمی افندم؟ اوروپا تربیه‌سی کورمش اولان بردلی قانلی هیچ اوقبا ترکاره بکزرمی؟ » دیه‌شمدیدن قوجه‌سنك تربیه‌سی فلانی ایله افتخاره باشلادی ۰

مادام ترنیه‌نك بر اقدیغی پوصله‌ده ایرتسی اقشام تقسیم باغچه‌سنده برلشمك تکلیف اولنمش ایدی ۰ ایکیسی دخی قرارك اجراسنی ایمان درجه‌سنده مهالدن عد ایدرك برلشه‌دیلر ۰ مادام ترنیه دلی قانلی‌یی کورر کورمز دیدی که:

— موسیو! هرشیئی تحقیق ایلدك ۰ خانه‌کزی بیله ولو که خارجاً اولسون کوردك ۰ حقکزده بتون تقدیرلر بزتحسینلر بمز اجتماع ایتمشدرلر ۰ سزدخی بزی طانیمش واکلامش بولندیغکز جهتله

بنجه بو ازدواج تقرر وتحقق ایتمش دیمکدر . حتی مادموازل تعمیرت بر کره سزی شخصاً دخی کورمك آرزوسنده بولندیغنی بن ایسه بو آرزونك امکان حصولنی محافظه ایله برابر اوله بیلدیکی صورتده اجرا جهتنه تمایل قرار ویرمش ایسه‌ده نیتکزی آکلامغه لزوم کوردم .

— مادام اجرا جهتنی دخی تعیین ایده‌جککز وجهله اوله‌جقدر . فقط بن کندیکجه دوشونمش ایدم که ازدواجه مادموازل تعمیرت ومزایاسنده کرك اره‌سنده قرار ویرلدکدن صکره بنده اصول ملیه‌یی بوزماموق ایچون بن والده‌می کوندره‌یم و بشقه والده نزارلسنده قرار ویرلمش اولسون .

— تمام ایشته بزده دخی مادموازل ایله بویله دوشونمش ایدك .

مادام ترتیبه تناتینك بو قراریی دخی ازجاودك تحسین ایتدی . حتی اوکون باغچه‌دن درحال عودته دخی مجبوریت کورمدی . تناتی ایله قول قوله ویره‌رك باغچه‌یی برچوق دفعه‌لر دور ایتدیلر . هرجهته

سوزلر سوق ایدرك قونوشدیلر . ثنائینك اطوار فرنكانه سی كندیسنك بر عثمانلی اولدیغنی كوسترمیه جك و اكلاتمیه جق درجه ده بولنمسیله مادام ترنیه نك ممنونیتی آرتدقجه آرتمقده و بالمقابله اودخی مادموازل نصرتك دكه بر فرانسز قزلرنده بولنه میه جق بر تربیه ایله ممتاز بولندیغنی اكلاتمقده ایدیسه ده ایشك بوجهتی ثنائینك ذاتاً معلومی اولدیغندن قادینك تعریفاتی زائد كورلمكده ایدی .

اقشام ساعت اون بچغه كلمش اولدیغندن مادام ترنیه عودت ایتمك ایستدی . ثنائی كندیسنی غلطه كوپریسی باشنه قدر تشییع آرزوسنده بولندی . حالبوكه مادام ترنیه دخی داماد ممنونیسندن آیرلمق ایستمدیكی جهتله بو تشییعی قبولدن ماعدا حاضر عربه یه بنمش اولدقلری حالده زنجیرلی قیویه طوغری برده كزمكه چیقلمغی تكلیف ایلدی .

عربه ده بونلرك یكدیكریله نصل قونوشمقده بولندقلری كورلسه ایدی قرق ییللق جان جكر اولدقلری ظن اولنور ایدی . تا اهلدن صكره نصل بشایه

جچكلر ينه دائما بيك درلو خليلار ايديورلر ايدى .
حتى بعض كره مادام ترنيه ده سنه نك برقاچ آيني برو .
سه يه كيدر سزلك اراضيكزده چچيرر ز . كوى عالمى
نه كوزلدر ! تازه صاغلمش صيجاق صيجاق سودلر
ايچرز . طاوقلردن هنوز دوشمش تازه يمورطه لر
ييرز . ترهياغنى چيك قابقدن كندى اليمز ايله چيقا .
ررز . سبزه لى ميوه لى طاللردن اليمز ايله قوباروب
سودلرى بارمقلريمزه بولاشدقلرى حالده برى بريمزه
تقديم واكرام ايلرز آنلره بيرز . صوق صوباشلر .
ينه كيدرز . ياخود دره لرده كندى اليمزله بالق آولارز .
آه دوستم حيات ومعيشت ديلان شى شهرلرده بولنمز .
طبيعته دها قريب اولان بداوت عالمنده بولنور . شهرلرده
تنفس ايتديكمز هوا ايله صافى و پاك كردكلادر . بيك
كشينك جكرلرينه كيروب چيقمش بيك درلو متعفن
يرلردن چچمش بر هوادر كه صحرالرك صافى هواسنه
نسبتله آنلرى تنفس ايتمك قيناقلرك صوق ولذيذ
صولرينه بدل آجى ومتعفن كول صولرى ايچمك
كبيدر ده به بحثى كوبلولك عالملرينك لطافتنه انتقال

ایتدیردیجه داماد معنویسنك اساس فكر و مطالعه سنه مخالفتده بولنمش اولیور ایدیسه ده ثنائی آرزوسی حاصل اولنجه یه قدر مادام ترنیه یه اعتراض ایتمك حاضر قرارلشان ایشی بوزمق دیمك اوله جغندن بالضروره قولاً و طوراً مادامی تصدیق یلیور ایدی . بو قسمه ثنائی یه قالسه ایدی بداوت عالمنك كوزل اورمانلرندن قوشلرندن مبذولیتندن حریتندن فلاندن دكل بلكه شهری عالمنك مسیرهلرندن تیاترولرندن بالولرندن مودهلرندن فلانلرندن بحث ایتمك ایستر ایدی .

الحاصل او اقشام مادام ترنیه ماده وازل نصرتك نزدینه عودت ایلدكده قوجه سی اوله جق ذاته نصل حیران قالدیغنی حكایه ایدوب ایدوب دهبردرلو بتوره مامقده ایدی . ثنائی ایله بش خلیا ایتمشلر ایسه نصرته یوز یكرمی بش اولمق اوزره نقل ایلر ایدی . بو صره ده ثنائینك چفتلكاری كویلری و هركو بده كوشكاری شاتولری قره ده آتلری عربه لری نهرلرده صندالاری استیبوتلری اولدیغنه قدر سوق خیال ایلیه رك حربنی

کرچکدن بر پرنس قدر یوتمکده ایدی .

بو یله برده کوکده آرانلمه همان بولنه میه جق اولان یاروقلی بی بر کره نصرت خانم کندیسی کورمك ایستدی . مادام زینه تانی ابنه بو خبره تهالكت زوجیله برچهارشنبه کونی کاغدخانه ده بولشمغه قرار ویردیلر و بولشدیلر . تانیلك قدی حضرتلرینه نصرت خانم افندی دخی اولقدر حیران اولدی که تعریفنه صیغمز . معلمه سنك هنوز دقت ایده مدیکی شیلر ایله کندیسی دقت ایلدی . کوردی حکم ایتدی که تانی بکك کوز سوزمه سی تبسم اتمه سی یله صاز ارککلره بکزه میور . باشنده کی کولشنده کی اعضا قللر وادای کلام ایلر ایکن ال و باش صالاشنده کی ظرافتلر خام ترکلرده بولنمق شویله طورسون فرنکلرده بیله بولنمدیغنی معلمه سنه بالاخطار بوقدر اطوار اصیلانه اولسه اوروپالك بارون قونت غران دوق پرنس درجه سنده کی زادکانده بوله بیله جکنی و ذاتاً بروسه ولایتنك نصفنه مالك اولان برآدمك دخی پرنسدن بشقه برشی عد اولنه.

میه جغنی معامله سیله یکدیکرینه تأمین ایدر طوررلر ایدی .

بوندن صکره دو کون دخی تأخر ایتمدی . ثنائینك والده سی علی الاصول کوروجیلکه کیده رك نصرتك والده سی بونده دخی قزینك بر بلا چیقار مسندن خوف ایلدیکی حالده بالعکس نصرت خانم فوق العاده کیینوب قوشانمغه اهمیت و رنجه زواللی قادینجغز قزینك بو حالنی بر ییلدیز بار یشقلغی مقدمه سنه حمل ایدر ایدی .

شوراده دوکون تفصیلاتنه کیرشمیه جکز . قارئلریمز ایچون ایضاحی لازم اولان برشی وار ایسه اودخی ثنائینك استانبوله ورودیله بو تأهله قیامی ارەسندەکی وقوعاتدن عبارتدر . حالبوکه بو دخی اوزون برشی دکلدر . هو پپا چوجق متحسری اولدیغی اوروپانك طاده‌رق یك فنا برحالده استانبوله کلدیکی زمان شودنیاجه بختیارلق دنیلان شیئی آوروپاده بوله مامسی اوزرینه باری استانبولجه بولمغه مجبوریت حس ایتمش والتبیوك کباردن بدأ

ایله اکثر بیه‌لی قزلری آراشدیروب تحقیق ایتمکه باشلامشدر .

شائینك باشنه نه‌قدر فلاکت کلمش اولسه او زمانه قدر داغ‌ایچندن چیقمه‌مه چالشدیغی مدنیت عثمانیه دائره‌سنه تکرار عودت ایده‌بیلمی قابلدر ؟ نصرت خانمی خبر آلدیغی زمان ایسه استانبولجه الافرانغه‌لق خصوصنده آندن مکمل بولنه‌بیلن قابل اوله‌میه‌جغی درحال حکم ایله مقصودینه ایرمك ایچون پاچه‌لر بی‌صبوامش ونهایت بوقروده کورمش اولدیغمز صورتده طورانه‌رق مرامنه نائل دخی اولمشدر .

—

❁ التنجی باب ❁

« کوی دوکونی »

بوندن مقدم برقاچ اوستی قارئلر بزلك خیالی خداوندکار ولایتی داخلنده سلطان اوکی سنجاغنده یته‌قاس دره‌سی کنارنده برمحله صوق ایتمش ایدك که اوراده کو یلولردن برجماعت خرق قزمقده

ایدیلر . بوفقره‌یی حکایه ایلدیکمز بابده و یردیکمز تفصیلات سائره‌دن دخی آکلاشلمش ایدی که ذکر اولنان عملیات ترابیه‌یه قومانده ایدن ذات بزم سمیع افندی‌زاده شناسی اولوب کویلولری کندیسنه بو صورتده بند ایتمسی ایسه اورایه ورودینک اوچنجی سنه‌سی میسر اولمشدر .

شو خرق عملیاتنی تماشا ایلدیکمز زماندن درت سنه صکره بورادن تکرار کچمش اولسه ایدک کورر ایدک که ایلك آچیلان خرقك ارواواسقا ایلدیکی بیك بشیوز دونم اراضی غایت معمور بر بغچه حالنی الدقدن ماعدا پیته‌قاس دره‌سی بوینده سائر برقاچ یرلر ودها خرمنلر آچیله‌رق زراعت ایسه بوقدن ماعدا قولزا وافیون وکوك بویا مزروعاتی درجه‌سنده اینجه‌لوب اهمیت المشدر .

بزم کوسه مختاری بوزمان کوروب‌ده ثنائی‌یی صورسه ایدك حریف بو اسمی ایشیدر ایشتمز نیاز حالنده بولنسان مولوی کبی باش اکر و بواسمه اثر تعظیم کوستررایدی . کوسه مختار نزدنده ثنائی

او بله یکرمی ایکی یکرمی اوج یاشنده بردلیقانلی اولمق نظر یله تلقی ایدلیور ایدی . بلکه طقسان یاشنه قدر یشایوب هرخصوصده تجربه‌سنی اکمال ایلدکدن صکره اون سکزدن یکرمی اوج یاشنه طوغری تکرار یشامغه عودت ایتمش و او تجارب پیرانه‌سنه شوقوت وقدرت نوجوانیسنی ضم ایدرك کرك کندیسنه وکرك قونو قومشولرینه انفع بر آدم اولمشدر .

برده شناسینك ایلك قوناغی نشا ایتمش اولدیغی محله کیتملی ایدکده اوراسنی شمدی کورملی ایدك . آلت واوست قاتلرده ایکیشر اوطه‌لردن درت اوطه‌لی قوطی کبی براوجکز ایله آلت قارشو- سنده یالکز زمین قاتنده‌ن وایکی اوطه ایله اورته یرلرنده بر کوچوجك اوجاقلی صفه‌دن عبارت بر سلاملق و بوایکی بنانك ایکی جناحلری حذاسنه یاپلمش ایکی آخور ایله آخورلر اوزرینه ترتیب ایدلمش صمانلقلردن عبارت اولەجق برچفتلك کورر ایدك .

التی یدی سنه‌در بوراده چالشدیغی حالده شناسی ایچون شوقدر بر اثر موفقیتی آزمی کوریورسکز ؟ شناسی پدرندن هر اوچ آیده بیك غروش اولمق اوزره مخصص بولنان خرجلغنی آلمقده دوام ایدرك التی سنهٔ کامله ظرفنده یکرمی درت بیك غروش پاره آلمش ایسه‌ده یالکز مبایعه ایلدیکی اراضینك مقداری یکرمی بیك غروشلغی تجاوز ایتمش ایدی . چفتلکده کانجه تیمور باش اوله‌رق هر به صبان دوکن قازمه کورك وسائره مثللو آلات وادوات مکمله‌دن ماعدا درت چفت اوکوز اون ایکی رأس اعلا اینك و بونلرك یکرمیدن متجاوز بوزاغیسی یوز رأس قویون سکسان کچی طقوز قصراق و بر آیغر ایله بونلرك اون بشه قریب یاورولری ویوزلرجه طاووق قاز اوردك هندی وکوکرجندن عبارت طیور اهلیه‌سی پیدا اولمش ایدی‌که شناسی بونلر ایچون بر سجل عمومی طوته‌رق موجودینك کافه‌سنه قیمتلردخی تقدیر یله اولوجهله قیدایلدیکندن ادوات وحیواناتنك قیمتلری یکونی وابنیه قیمتلری

و ابتیه قیمتلری جمعاً اوتوز بابی بیك غروشه بالغ اولمقده ایدی . بو حسابجه دیمك اولیور ایدی که شنامی شو محلده کچیرمش اولدیغی التی سنه ظرفنده کندی کندیسنی کچندردکدن ماعدا بر بری اوزرینه سنوی آلتیشر بیك غروش دخی تصرف ایده بیلمشدر . اما برنجی و ایکنجی سنه‌لرك تصرفاتنی بومقدار تخمین ایتمك بعض امکان یوق ایسه بشنجی والتنجی سنه‌لرك تصرفاتنی آندن عبارت عد ایتمکه دخی امکان یوقدر . شنامینك التی سنه‌لك آثار موفقیتنی بدرینه یازمش اولدیغی بر مکتوبده کورمش ایدك التنجی سنه‌نك اثر موفقیتی اولمق اوزره دخی خبر ویره‌لمکه سبزه وحبوبات سائره‌دن قطع نظر اوسنه‌نك خرمنلرندن شنامی درتیوز التی کیله بغدای التیوز کیله آربه التیوز سکسان کیله یولاف قالدیر . وبیك یوز التی اوقه یموق واون بش قیه آفیونی دخی بشقه‌جه درانبار ایتمش ایدی .

قورقارزکه شو صوك سنه‌نك محصولی دخی

ذهناً استکثار ایلدیکز . برکت ارضیده هیچ بر شبهه مقیس دکلدر . بر کیله اولق اوزره اکیلان تخم جناب حق برکتنی ویردیکی زمان یکرمی بش کیله اوله‌رق خرمندن قالقه بیلیر . برتك طاووق کوزجه باقیلورسه ایلك سنه‌سی اون بش و ایکنجی سنه‌سی ایکیوز اوله بیلیر . التی سنه باقلمش اولان براینکك کندیسیله برابر انسابی اون درده وارديغی تجربه ایدلمشدر . زیرا التنجی سنه‌سی الده بش بچق یاشنده بر درت بچق یاشنده دیکر بر واوج بچق یاشنده اوچنجی بر اینك ودوه بولنوب ایلك والده‌لر ینه تبعیةً بونلر دخی تولید ایلیه‌رك آخوری غلبه لکلندیرمشلردر .

کوی عالمنده هر شی بوکا مقیسدر . کویلرده‌کی برکاتی قارئلر بزك نظرلرنده کوزجه تعیین ایتملك ایچون عرض ایده‌یم که مثلا درت بیك خانه ویکرمی بش بیك نفوسلی برشهر اطرافنده قرق قریه بولنسه و بونلردن هر برنده یوز خانه اولسه کرك خانه‌لر وکرك نفوسجه کویلرك کافه‌سی

يالکز برشهره مساوی اولور وشهر اهالیسی هب
حاضر محصولدن یر ایچرده کو بلرك برکاتی بو
حوائج عظیمه یه بنه کفایت ایلر . استاتستیق اربابی
حسابات صحیحه اوزرینه حکم ایتمشلردر که ممالك
متمدنه نك هر طرفنده شهر بلرك مقداری کویلولرك
مقدارینه همان مساویدر . قرق ملیون نفوسی
اولان فرانسه ده شهرلر وقصبه لرله یالالنغدلر اهالیسی
وقراده زراعت وچوبانلقله تعیش ایتمیوب
صنایع ومیخانه جی وآشچی کبی خدمات ایله اشتغال
ایدنلرك یکون نفوسی اون سکز میلیونه بالغ اولدی .
یعنی کوریلهرك دیکر یکرمی ایکی میلیون نفوسك
برکت مساعی بروراندسی بونلری اعاشه ایده بیلکده
بولنمشدر .

بو حسابلره کوره شنامی کبی برچوجغك آلتی سنه
ظرفنده نك باشنه میدانه کتیردیکی آثار موفقیتی نه آزونه ده
چوق کورمیوب هر حالده شایستهٔ تحسین عدایتملیدر .
شنامی اوج درت سنه دن برینك باشنه چالشیمه رق
آدم دخی استخدامنه باشلامش ایدی . ایلك الدیغی

آدم چوبان ایدی ایکنجیسی کوندوزلری کندیسی ایشه کیتدیکی زمان خانه‌سنده قالوب کوسلره نظارت ایده‌جك برچوجق ایدی . اوچنجیسی اولمق اوزره دیکر برچوجق دها الدی که چفت سوررایکن اوکوزلری دورتمکه و اقشام و صباحلری کومسجی ایله برابر آخورلرده حیوانلرك التی تمیزلمکه مأمور اولدی . بو اوچ آدمدن ماعدا اکین بچمك خرمن دوکمك کبی عملیاتده کونده‌لکجی استخدام ایلرایدی . نهایت ترلالری وسعت بولوب اوکوزلری چوغالمسی اوزرینه شناسی ایکی نفر دخی دائمی یناشمه استخدامنه لزوم و مجبوریت کوردی .

بزم شناسینك بختیارلغی درجه‌سنی بحق تفصیله کیریشه‌جك اولور ایسه‌ك سوزك ارقه‌سنی کتیره‌میز . شناسی کندیسنی خیالی درجه‌سنده زنکین اولمقده بولیور ایدی . زیرا انك نظرنده زنکینلك برچوق نقوده مالك اولمقدن و بونلری سهملره و یاخود ابرادلره یاتیرمقدن عبارت دکل ایدی .

انسانك بارەسی اولور ایسه اندن بحق نصل
استفاده ایدر؟ بر ! ایچر ! کیینر ! قوشانیر !
گزر ! یورر ! صفالر ایدر ! دکلمی؟ بونلرك
کافه‌سی شناعتده وار ایدی . چفتجیلك چوبانلق
محصولاتی یونسه‌لرك بیله کیلار بی تکملا تجهیز
ایلیه‌جك درجه‌ده اولوب ملبوسات جهتنه گلنجه
شناعتك اعلا بروسه منسوجاتی آوروپا امتعه‌سندن
زیاده خوشنه کیدر ایدی . انسان کندی
کندیسنك صاحبی قوماندانی اولور ایسه کزوب
یوریمك خصوصنده‌کی آرزولرنده نقصانی اولور؟
یالکز صوریه‌جك صفالرده شناعتك افکاری بعض
افکارمزه تطبیق قبول ایدەمز . شناعتی عشرت
رذیلانه وهوسات شهوت پرستانه عالملری صفا
دکل قناعت وذوق دکل ملائکت عدایلر ایدی . انك
صفا عد ایتدیکی شی اولا صحت و حیاته ثانیاً ناموس
ووقاره ثالثاً کیسه‌یه ورابعاً امور ضروره یومیه‌یه
نقیصه وسکته ایراث ایتامك شرطیله کوکل
اکلندیره‌جك شیلردن عبارت ایدی . یالکز مزه

شناسینك اصل کوکل اکلنجه‌سی نه اولدیغنی خبر ویره‌لم‌ده کورکز . بکنوب بکنمامکده ینه مختارسکز . فقط بو کوکل اکلنجه‌سنك مبدأنی کوسترمك ایچون برقاچ سنه اوله طوغری ارجاع نظردقت ایتملی‌یز :

ینه قاس نهری ساحلنه ورودینك ایکنجی سنه‌سی قامتندن یعنی بش اون دونم ترلاجغنی اکه‌رك ایشنی بتیردکدن صکره شناسی کندی محصولاتندن برمرکب یوکی هدیه ترتیب ایدرك سکود قصبه‌سنده عالی موسی اغانی زیارته کیتمش ایدی . عالی موسی بزم شناسی‌یی کورنجه عادتا طانیه‌مدی . زیرا مکتب سلطانیدن چیقوب کلان شناسی ایله صباني الدن براقوب کلان شناسی آره‌سنده وجودجه سیاجه طاغلر قدر فرق وار ایدی . شناسی « ایشته بابالق ! بنم کویلو اوله بیله جکمه سز اینانمامش ایدیسه‌کزده بن کویلو اوله بیلدم و دها مکمل دخی اوله‌جغم » دینجه عالی موسی واقعا بو احتمال وامکانی تصدیق ایتمش ایسه‌ده بویله مکملاً تربیه وتحصیل کورمش برچوجغك پاشا اولیوب

ده كويلو اولديغنى حالا ذهننده صحيفه برماننده بولنمش ايدى .

مع هذا آغا طولابك هر طرفنده كمال قدرتيله حكم سورديكى اوازلق و مسافر پرورلك شانندن عالى موسانك دخى رعايتى دركار اولديغندن شناسى افندى يه پك كوزل اكرام ايتمشدر .

اوچ درت كون عالى موسانك خانه سنده مسافر قالديغى اثناده آغا ايله شناسى آره سنده ثانى حقنده ده سوزلر كچمش ايدى . موسى آغا اوغلنك تحصيلندن فلاندن پك ممنون اولمقده ايدى ايسه ده دوام ايلديكى دائره ده انسانك قوب قولاى يوبوب ميدان آلمه‌ما- سندن و حرمنه آلدمسكز و ثانى‌يه اون ليرا ويرديكى حالده بيرام و سائره مناسبتيله اوغلنك يه بدرندن پاره‌لر ايستمسندن طولابى هيچ ده ممنون اولمديغنى ستر ايده‌مامش ايدى . بركت ويره‌وركه اوغلك اصل حالنى بيلور ايدى . بيلسه ايدى اولادلقدن طرد ورد ايتمكه قدر وارهجغنه شبهه يوق ايدى .

شناسينك صلاحلق اوطه‌سى اوراق اوزره

یاتیرلمش اولدیغی اوطه‌نك قپوسی قارشوسنده بولنان
ایکی پنجره بر بیوك بغچه‌یه ناظر ایدیسه‌ده قپودن
کیرلدیکی زمان صاغ جهتنده دیکر بر پنجره وار
ایدی که طیش طرفدن قالین وسیاه بر پرده ایله قپانمش
ایدی . بو اوطه‌ده ایلك یاتدیغی کیجه شناسی شو
پنجره‌نك اوته طرفی نه‌سی اولدیغنی اکلامق
ایستدی . لکن پنجره طیش طرفدن آچلمق اوزره
موضوع اولوب ماندللر دخی طیش طرفده‌قالدیغندن
پنجره‌یی آچمق قابل اوله‌مدیغی کبی طیش طرفده‌کی
پرده‌یی قلدا تمق هیچ قابل اوله‌مدی .

او صباح شناسی اویقودن اویانمش وفقط
مسافرلك ایدن هر کسك باشنه کلمش اوله‌جغی
اوزره خانه خلقی اویانمقسزین کندیسی اویانوب
قالقمق او یه‌میه‌جکندن طشاریده آیاق پاتردیلری
پیدا اوله‌جغه قدر یتاغنده اوزانوب قالمغه مجبور
اولمش ایدی .

قوجه‌شناسی یتاق ایچنده ایکن خیالنی پیته‌قاس
نهری ساحلنه سوق ایله هپ ایشلرینی کوچلرینی

دوشونور ایکن پرده معهود صباح پردهنك قالدانمسی
نظر دقتی جلب ایتمهسونمی ؟ پرده قالدیرلدی . بر
کوشهسندن قیوراندیغی دخی کورلدی . او کوشهده
ایشقره وایری وکوزل بر کوز پارلایجه شناسینك
ذهننه بك خیاللردن هجوم ایلدی . اوت پاول
کندیسنی اویور کوسترمك تدبیریله کوزلرینی
قپادی ایسهده جزئجه آچیق وانسان کوز قپاقلری
آرهسندن کرپکلرینی قفس مقامنده قوللانهرق بنه
پردهنك کوشهسنه باقیور ایدی .

پرده بر آزدها قیوراندی . کوزل کوزی اوست
طرفندن محاط ایدن بر تك قاش دخی میدانه چیقدی .
شو حالده کوزل کوزك قادین کوزی اولدیغی اکلاشلمله
شناسینك خیاللری دها زیاده بشقه شکله باشلادیلر .
فقط کوزلك صاحبی اوطه ایچنده کورمك ایستدیکی
شیئی کورهمیور ایدی . بناءً علیه پردهیی بر آزدها
قیوردی بر آزده قالدیردی . یاری صورتی میدانه
چیقنجه شناسی کندیسنه باقان قادینك حقیقةً بك
کوزل بر قادین اولدیغنی اکلادی . اورکوتمامك

ایچـون کوزلرینی برآز دها زیاده‌جـه قپادی .
قادین دخی کندیسنی کورمش واو یقوده بولندیغنه
قناعتله پرده‌یی برآزدها آچمش ایدی .

نهایت تمام صورتی میدانه چیقنجه شکلی بیضی
آغزی دوداقلری برونی کوچـك تنی غایت بیاض
غایت طراوتلی سویملی برصورت اولدیغنی شنانی
کورنجه قابندن برقینارصو دره‌سی جریان ایدیور
مش کبی برشیلر حس ایتمکه باشلادی .

بو کوزل چهره مجسمسانه برمراق ایله کاه قاشلر
ینی چاتوب دقت ایده‌رك وکاه طاتلی طاتلی تبسملرله
اطوار اطمئنان کوستره‌رك اویوماقده بولنان مسافره
قارشو جسارتنی دها زیاده آرتدیرمقده ایدی . پرده
دها زیاده آچلدی . پنجره‌نك یاریدن زیاده‌سی آچیلوب
شنانی اکلادی‌که اوته طرفی حرم دائره‌سیدر .
فقط بوندن دها زیاده اکلادیغی شی پنجره‌دن کند
یسنه باقان قادینك قادین دکل برقز اولمسندن عبارت
ایدی . بوقزك عالی مومی قزی اولدیغـنی تخمین
ایتمك کوج دکل ایسه ده قاچ یاشنده بولندیغنی تخمین

ایچه کوجدر . چهره سنه باقیلورسه هنوز بك کوربه ! بك معصوم ! بو ینه بو سنه باقیلورسه عادتا کلمه مز قز !

اما نه بوی ! نه بوس ! اوکنیش اوموزلر ! او کنیش صدر ! باخصوص که صباحك بر پریشانلق حالیله قزك سینه سی بك ده مستور اولمدیغندن سینه ده کی طراوته باقیلدقجه باشا چهره هیچ رشی دکل ! پرده یی طوتوب قالدیردیغی الار هم بیاض هم مینی مینی ! آرقه سنه برخلالی کومالك واتك اوزرینه بالکز بر یلك کیمش اولدیغندن قولانك تمامی بك قادینك بر بسنده بولنمز .

برآرهلق شنامی کندینی غائب ایدرك کوزلرینی آچیویردی . قزده معصومانه بر تبسم و توحش کوسترلدی ایسه ده شنامی درحال کوزلرینی قپادیغنجه او توحش زائل اولدی . بالعکس جسارتی آرتمش کبی قز پرده یی دها زیاده آچوب جامه دها زیاده صوقولدی . شنامی ایچون صبر ممکنمی ؟ کوزلرینی ینه آچدی . قزده کی توحش اولدیغندن آزالدی .

شنامی اینجه بر زمان طویه طویه ودها طوغریسی طویه‌میه طویه‌میه قزی تماشا ایدنجه چهره‌سنده حیرته دلالت ایدر بر تبسم ضروری پیدا اولدی . قزده دخی فکر بجست وجونك ظاهرده متجلی اولان الك لطیف علایم و آثارندن اولمق اوزره بر تبسم کورلسونمی ؟

شنامی یرندن قالقدی . فقط قزآرتق ثبات ایده‌میوب پرده‌یی براقدیغی کبی قاچدی کیتدی . پرده قپاندیغی زمان شنامی، نظرنده جهان زندان کسلمش ایدی . خیالنده قزك باقی قالان صورتنی تجسم ایتدیردکجه ایدیرمکه باشلادی . عمرنده بوقدر کوزل هیچ بر مخلوق کورمامش اولدیغنی شنامی کندی کندیسنه اعتراف ایلیور ایدی . ذی حیات اولانلرده بویله بر کوزل کورمش اولمق شویله طورسون واصل نظرکاه تدقیق اولان رسملرده بیله بو تناسب لطیفی کورمامش ایدی . نظرینه حیرت ویرن شی اونور ملاحتله پارل پارل پارلیان چهره‌یی قویو قومرال صاچلرك احاطه‌سندن صکره برقوجاغی

سینه‌سی اوزرینه ونیکری دخی ارقه‌سنه طوغری
طالغه‌لانمش و برمش اولان صاچلردن زیاده اول
سیمانک هیئت عمومیه‌سنده کوریلان طور معصومانه
ایدی که اوروپا رسّاملرینک اک زیاده اعتنا ایله
تصویر ایلدکلری ملائکه رسملرنده دخی آن معصومیت
بوقدر ظاهر و باهر اوله‌رق نقش ایدیله‌مز .

شنامی کبی عشق و شوقی یشندن کوجدن عبارت
بولنان بر دلی قانلینک بونه‌ور بر جهره‌یی کوروب کورمز
صورتنی لوحهٔ دلنه نقش و حک ایتمک مرتبه‌سنده‌کی
عجلو بیتنی استبعاد می ایدرسکز؟ احوال و اخلاق
بشریی تدقیقده ایلرویه وارمش اولان ژراق روسو کبی
اعاظمک نتیجهٔ تدقیقلرینه کوره سودانک اک بیوکی
بزم شنامی کبی جدیات ایله اشتغال ایدن آدملرده
بولنور . مثلا شنامینک بوکون یورطه‌دن چیقمش
بر پلیجه‌دن بدأ ایله الکفارت اوکوزلرینه وارنجه‌یه
قدر هرشی حقنده برر بر موجود اولان عجبی
سائر آدملرک بو یولده‌کی محبتلرینه مقیس اوله‌مدیغی
کبی بر کوزل قزی کوردیکی زمانکی عجله بیتی

دخی ساترلرینه مقیس اولەمز . سودا دینیلان شیئی کوردیکی قادینه یلیشان سربست مزاجلی آدملرده آرانق ایستنیلور ایسه بو نلرك قادینلره کوستردکاری رغبت واختصاص یالکز عادی بر زندوستلقدن عبارتدر . شناسی کبی هرایشنده عشقلی شوقلی اولان قهرمان طینت بر دلی قانلینك سوداسی آثارعتیقەدن اولمق حسبیله شمدی پك چوق کمسەلرك نظر رغبتلرندن دوشمش اولان فرهادلرك کرملرك قنبرلرك سوداسی کبی بر صورت پیدا ایدر .

بو صورت دلی قانلیده حقیقةً واقع دخی اولمشدر . هم سودانك درجەسی عینیله اواسکی ملی رومانلرمزده حکایه اولندیغی اوزره درحال آرتمشدرده ! زیرا یمالی موسانك خانەسنده مدت مسافرتی اون کون قدر دوام ایدرك قزجغز شناسینك کانون قلبندن صچرامش اولان بر شراره ایله آتش المش بولنمیدر که هر کیجه خلق اویقویه واردقدن صکره معهود پنجرەیه کلەرك واولکی توحشی غائب ایدرك ایکی کیج یکدیکرینك جانی

جاذبی اولق اوزره حسب الدرجه لزبنی بولمشلردر .

بو قزیالی موسانك ایکنجی حرمندن حاصل اولان ذلیخادرکه اوزمان اون بش یاشنی یتورمش شناسینك بر زمانکی معلمی اولان کوی امامندن بدی سکز ختم ایندیرمك درجه سنده اوقویوب تمام بو ولده اوقومق اوکرنانلرك قرائتری ایچون حرکه‌لی نسخ بازی ایله باصلمش اولان فرهاد ایله شیرین شاه اسماعیل کرم عرضو ایله قنبر کبی مصالرك کافه سنی دفعات ایله هم ده اضلابه رق اوقویوب کندینی ده بونلرك اشخاص مخیله سی عدادنه صوقق استعدادینی المش ایدی .

شناسی کبی مکتب سلطانیده تکمیل تحصیل ایتمش برچوجغك بوقاده برقزه رغبتنی استبعاد ایتملیدر جمعیت بشریه‌یی تشکیل ایدن انسانلر کبی جمعیت خیالیه‌یی تشکیل ایلیان اشخاص مخیله دخی صنف صنف اولوب رومانلرك بعض اشخاصی جباربك زاده نصرت خانم وبعض اشخاصی دخی شاه اسما. عیلك برآرار ایکن اوج بولدیغی کلمه ذاری هرب

اوزنكيه‌سی وساژه‌سی كبی اولوب خفت مزاج
ايله جديت موازنه‌سنده ايسه كامذارك نصرت
خانمه تفوقنی براق‌بوكار سنيوری ثانی دكل ايسه‌ده
سكودلی چفتجی شناسی ازجان ودل اعتراف ايلر .

شناسی هرشيئك مليه‌سنه جديسنه هوسكار
اولديغی كبی معاشقه‌نك دخی اودرلوسنی ترجيح
ايدرك هله برقاچ كيجه صكره ذليخانك اسكی معما-
لردن بلله‌ديكی بيتلری اوقومسی اوزرينه كنديسی
دخی قافيه‌لی قافيه‌سز وزنلی وزنسز برقاچ بيت او-
يدروب سويلك ايچون جبر نفس ايلديكنی كورسه
ايديكز كولر ايديكز . انلر ايسه كولميوب عادتا اغلا-
مقده ايديلر . زيرا اسكی عاشق وعاشقه‌لر بويله وصال
دملرنده يكی عاشق وعاشقه‌لر كبی يكديكرينی درا-
غوش ايتميوب اغلارلر ايمش .

عالی موسی پاشا اوله‌جق برآدم وار ايسه
او ده شناسی ايكن چفتجيلكنه هوسنی بردرلو عفو
ايده‌مامكله برابر چوجغك غيرتنی عفتنی وكويلولر
حقنده‌كی حسن توجه ومعاونتنی تحسيندن دخی كند-

بنی الهامش ایدی . بناءً علیه دوغام هوست و
ایشلره اولدقدن صکره دوام و غیرت ایتمامك بدن
نه یولده معاونت ایتمز ایسه‌لك دریغ ایتمه بولنان بر
وعد ایله شناسی‌ی ممنوناً ایقاع اولنمش ایدی .

اندن صکره شناسی عرصنده روز قاسمی تعقیب
ایلیسان برایکی آی قدر ایشامز زمانی درسعادتده
بولنان پدرینی کورمکده حصر ایدرك فقط استانبوله
کلور ایکن یکرمی کون قدر زمانی صکوددهٔ بکورر .
دیکی کبی عودتنده دیکر بر یکرمی کون وقتی ینه
صکوددهٔ بکوره‌رك باباسی صحیح افندی‌یی استانبو .
لده انجق بر هفته قدر کوره بیلور ایدی . واقعا
عاشق و عاشقه‌نك بو یله سنه‌ده بر دفعه جق کورشمکه
قناعت ایده‌میه جکلری درکار ایسه‌ده کوکللری بری
برینه اوقدر مربوط اولمش قالمش ایدی که یکدیکرینی
هیچ بر آن کوکلدن چیقارمیان بو صاف و صادق
چوجقلر حکماً وصال دائمیده بولنیورلر دیمك ایدی .

ایشته شناسینك کوکل اکلنجه‌سی بودر . الی

اوقدلق قازمه‌یی قیا کبی کسه‌لر اوزرینه حواله ایتدکجه کندینی بر فرهاد مشابه‌سنده بولوب ذلیخانك عشقیله قازمه‌یی ایندیرر . هر ایشنی ذلیخا نامنه باشلار وبتورر . فقط بو عشقله هر ایشنده موفق دخی اولورایدی .

بر آرەلق یمالی موسی وفات ایتدی . ایکی قاریسی و بر اوغلی ایله قزی ذلیخا آره‌سنده تقسیم میراث مسئله‌سی میدانه چیقدی . ثانی املاك موجودەیی نقده تحویلدن ماعدا هیچ بر آرزوده اولمیوب والده‌سی ایسه اوغلنك نه‌سفیه اولدیغنی اکلامش بولندیغندن ثانینك خارجه صاته‌جغی املاك ینه یمالی موسی اوجاغنی تشکیل ایلیان شو اوچ درت کشیدن ماعدا یبانجی اله چکمامسی ایچون حصه‌دارلری بر نقطه‌ده جمعه چالیشیور ایدی .

اوزمانه قدر شناسی ایله ذلیخا آره‌سنده‌کی مناسبته ذلیخانك والده‌سی دخی محرم اولمش وشناسینك طور مردانه‌سی قادینك خوشنه کتمش اولدیغندن

ثنائی ووالده سی ایله تقسیم میراث ایچون کوریله جك ایشده کرك قزی وکرك کندیسی طرفندن شنامی‌یی وکیل ایتمش ایدی . شنامی بروسه ده بولنان عقار‌رك اداره‌سنده‌کی مشکلاتی درپیش ایلیه‌رك وکندی تصمیماتنه کوره کوبلرده‌کی اراضینك ذلیخا ووالده‌سی نامنه مبایعه‌سنی ترجیح ایلیه‌رك بوبابده ثنائینك والده‌سیله اوبله بر مصالحه‌یه موفق اولدی که اراضینك قسم اعظمی ذلیخا ایله والده‌سی نامنه کرك مبادله وکرك مبایعه صورتنده بالانتقال بروسه ده‌کی عقار دخی ثنائی ایله والده‌سنه ترك اولندی .

فقط بو معامله‌یه ایچون شنامی استانبوله کلوب پدری سمیح افندیله عریض وعمیق بالمذاکره استانبولده نه‌سی وار نه‌سی یوق ایسه صاتدیروب پدرینی کندی چفتلکنه نقل خانه‌یه مجبور ایتدیرمش ایدی . زیرا کوردیکی ایشلر ایچنده مبایعه اولنان اراضی اثمانی اولمق اوزره شنامی‌یه ایکی بیك ایکی یوز لیرا قدر پاره ویرملك لازم کلوب سمیح افندینك بتون مالکی بیك درت یوز لیرایه انجق

بالغ اوله بیلدیکندن بو پاره‌یی و یردکدن ماعدا سکز یوز لیرا دخی اوزمان معامله‌ٔ نافعه‌سی شمدیکی حالنه مقیس اولمیان عثمانلی بانقه‌سندن یوزده یدی فائض ایله بالاستقراض حسابی تسویه ایتمش ایدی .

قارئلرمزی یورمامق ایچون بوراده پك مختصر حکایه ایلدیکمز شو معامله‌نك نتیجه‌سنده شناسی افندی عالی موسی املاکندن ترلا چایر اورمان کبی اقسام ارضیه‌نك نصفندن زیاده‌سنی بالمبایعه تملك ایتمش اولدیغی کبی باقیسی دخی عاشقه‌سی ذلیخا ایله والده‌سنك عهده‌سنه انتقال ایتمش بولند . یغندن حکماً اراضینك کافه‌سی کندی ید اداره‌سنه چکمش وکرك بروسه‌ده وکرك سکود وساره‌ده خان خانه دکان دکرمانلر عبادتکی وساره کبی املاکدن رطاقی ثانیئنك والده‌سنه بالانتقال حیفا که اوسفیه چوجغك کرك ترهیناً و کرك فراغاً بشقه‌لرینه و یروب پاره‌سنی الدیغی ملکار عالی موسی اوجاغنك اعضاسی الندن چیقمش ایدی .

بو ایشلر کور یلور ایکن شناسی ایله ثانی بالطبع

صدق صمیمی ملاقات ایدرلر ایدی . حتی مکتب
سلطانیده یتاقلری ایچنده قونوشدقلری شیئی دخی
بعض کره تکرار ایدرلر ایدی . بو مشافهه‌لرده ایسه
نائل مرام اولمق سونجنده ثانی شناسی‌یی بچوب
دور ایدی که :

— برادر سز جناب حقدن کوبلبلکی آرزو
ایدیور ایدیکز . ایشته مرادیکزه نائل اولدیغکز
تبریك ایدرم . بن دخی شهربلکی آرزو ایدیور
ایدم . شمدیکی مطالعه‌مه کوره بجه شهر اطلاقنه
شایان بر اوروپادر . ایشته او مراده نائل
اولیورم .

— بن ده سزی تبریك ایدرم برادر .

ثنائینك سوزی قیصه‌لشمسنده‌کی حکمت
معلومدر . ثنائی کبی بر آدمك ولایتنده بانقنده
نه پدرینه نه دولتنه وحتی نه ده کندی نفسنه خیری
اولدیغی حالده پارسده هیچ خیره موفق اوله‌میه‌جغنی
دها شمدیدن کوروب طوریور ایدی .

بو معامله‌نك نتیجه‌سنده شناسینك سکز بوزلیرا

قدر بورجلی قالمش اولـدیغنی جان صیقیجی برشی اولمق اوزره حکم ایلرمیسکز ؟

یه اداره سنده هم ده بك اوجوز النمش ایکی بیك بشیوز ایرالق قدر اراضی بولنـدرق ذلیخاو والده سنك حصه لرینی دخی حسابه قاتنجه درت بیك لیرالق طوپراغه عاقلانه ومقدمانه قوما. نده ایدن شناسی کبی برقهرمان ایچون سکز یوزلیرا بورج قساوتی چکیله جك برشییـدر ؟ بورج دنیلان شیدن ثانی کبی یالکز صرفیاتدن ماعدا الندن ایش کلیان ادملر قورقلیدر . شناسی کبی چالشقانلر ایچون بورج دنیلان شی ترلایه آتیلان تخم دیمکدر . اوراده چوق چوق محصول ویرمك ایچون بوفداکارلق اختیار اولنور .

اشبو التنجی بابمزك سرلوحه سی «کوی دوکونی» ایکن بورایه قدر هنوز دوکونه دائر بکزر برشی کورلمدیکنه تعجب اولنمامليدر . دوکونلر دائر بك قولایدرلر اما انك اسباب مقدمه سنی تهیه ایتمك کوچدر . ثانی بك ایله نصرت خانم اره سنده کی

ازدواج کبی دوکونلری انسان برهفته ده بیله وجوده کتوررر . باره سی یوق ایسه استقراض صاغ اولسون . فقط شناسی کبی شناسینک باباسی سمیح افندی کبی جدیات اربابی الک بیوک اکثرینی تشکیل ایده جکاری یکی اوجاقلک اسباب رفاه وسعادتنی تأمینه و بردکلرندن و بزدخی انلرک وصاف احوالی اولدیغمزدن تفصیلاتک الک بیوک قسمنی اشبو مقدمانه صرف ایلدک .

دوکونه کلنجه آنی بر آز کلمات ایله حکایه ایده بیلورز . یعنی انتقالات ارتبه ایشی بتورلدکدن صکره زوجه سنک خیلی زمان مقدم وفاتندنطولایی بیکارنلان سمیح افندی بزم کوسه مختار کبی بعض وسائطی اوکه سورمرک ذاتیکانی شناسی یه ووالده سنی دخی کندیسنه اولمغی اوزره طلب ایتدیرمش و بوطلبه موافقت دها اولدن حاضرلنمش بولنمغله جمله لکده کوزل برکوی دوکونی ترتیب اولنمش ایدی .

بودوکون ایچون التزام ایدیلان اسباب عزت واکرام میانده یالکز شناسینک اون بش رأس اوکوز وایلک کسدیرمش اولدیغنی خبر

مبدائی بونلرعد ایدلمکه لزوم کورلیور .

شناسینك کوی دوکوندن صکره نه‌ بولده چالشدیغنی وسکز یوز لیرا بورجنی نه‌ قدر زمانده اوده‌دیکنی و پدر یله زوجه‌سنی و باخصوص هم قاینوالده‌سنی وهم اوکی اناسی اولان قادینی بختیار ایتمك ایچون نه یولده طوراندیغنی بوراده تفصیل ایتمیه‌جکز . زیرا کندیسنه سعادتخانه اتخاذ ایلدیکی محلده بردیکبلی قازیق یوق ایکن اوراده برچفتلك وجوده کتورمك مرتبه‌سنده‌کی مقدمات موفقیتی حکایه ایتمش اولمقلغمز اوزرینه ارتق واسع اراضی‌یه وکافی سرمایه‌یه نائل اولان شناسینك نه‌ بولده حسن اداره‌ٔ اموره صرف غیرت ایلدیکنی تفصیله احتیاج قالمز .

شمدیکی حالده بزجه اصل نظر دقتمزی جلب ایده‌جك اولان جمعیت عبدالجبار بك قوناغنده‌کی جمعیتدر .

براق بوکار سنیوری ثنائی حضرتلری عبد‌الجبار بکه داماد اولدی . واقعا زوجه‌سی ایچون

اوجه دخی دیمش اولدیغمز وجهله تجربه ایتمش قاضی بولمش دینله جك صورتده برتوجه ایدیسه‌ده قاتن پدر ایچون ده موافق برداماد اولدیغنی درحال نظر دقته الملیز .

عبدالجبار بك مصرده کوله‌لر زمانی تخطر ایدن قدمادن و فلاحلر آرقه‌سنه قرباج صاللامش مستبدلردن اولوب الافرانغه‌لغه کلنجه واغزلك اوقتباهك او پرلرندن هیچ برشی اکلامدیغی وده عادته قز حوله‌ده کل شالواربنی طوبه‌ده کل شرفیه‌یی چالنمدقجه پیانودن ذوق المه‌دیغی حالده قزینه بیله کندیسنی بکندیره‌میان برآدم دامادینه کندیسنی نصل بکندیره بیلور .

عبدالجبار بك مصرده قول و بیوق ایکرك زنکین اولدیغی و شنامی بی انتخابنك نك بیوك حکمتی بروسه‌لی اولمرق بر چوق اراضی‌ه مالك اولمسندن عبارت بولندیغی حالده کیجه کوندوز بروسه اراضیسی برکیله تخمه قاچ کیله محصول ویره جکندن بحث ایلیان بو ذات بارمسده علم حقوق

تحصيليله برنجى صنفدن ديپلوما الديغى ادعاسنده
بولنـان چفتجيلكى چوبانلغى تحقير بـيـله ايتمك
ايستميان ثنائى بك ايله نصل اوزلاشه بيلور .

بو قوناقده برجمعيت ارانور ايسه اودخى مادام
تريـه ايله نصرت خانم افندى و دامادبك حضرتلرى
اره سـنده كى جمعيت اولوب يالكز عبدالجبـار بك
دكل ثنائيـنك والده سى بيله بوجمعيتك كلياً عجمه سى
صايلور ايدى .

ارەدن براز زمان كچدى . نصرت خانم افندى
مطلقا قوجه سـنك خداوندكار ولايتى داخلنده كى
اراضيسـنه برسياحت و برملك وسودلرى كنديسى
صاغوب يمشلرى كنديسى دوشـيروب چايرلرده
قرلرده آتلى عربه لر درەلرده كـوللرده صندالار
واستيموطلر ايله كزوب اكلنمك ارزوسيله قوجه سنى
تضييقه باشـلادى . زواللى قائن والـده سى بويله
صندالار استيـموطلر مرحوم عالى موسانك بيـله
خيالندن كچمش شـيلر اولمديغى وشمـديكى حالده
ايسـه اوغلنك النده برآخلاط اغاجى بر قوجـه

مش چالیشدیغی ایله قالدیغی بیلدیکندن کلبی حقائق
احوالدن خبردار اولمغی ایستمز ایدیسه‌ده ثانی
درلو درلو تهدیدلر ایله زوالیی قورقوتمش اولد.
یغندن اغزینی بیله آچه‌مبور ایدی.

نصرت خانم افندینک آرزولرینه مادام زینبک
درحال اشتراک ایلیه‌جکی درکاردر. حالبوکه آرزویه
بالاخره جبار بکده اشتراک ایتمش ایدی. داماد بک
اراضیسنی کوروب زمینک مصر و هندکی
طرفینک بغدای و آرپه و پرنج و پاموق زرعنه
صلاحیتی اولدیغنی تعیین ایتمک ایستیوردی.

ثانی و ثالثه قارشو طوریی دکشدیرمدیکندن
وهمان بر آچ کون قدر بروسه‌یه کیدیله‌جکنی
وعد ایتدیکندن زوالی والده‌سی یورکنده ایکی
مرتبه‌سنده اوز بیله‌رک اوغلنی بر طرفه چکوب
دیدی که:

— جانم آچوجقمسن نه یاپیورسک بوقدر خلقی
زه‌یه کتوره‌جکسک؟

— سکا نه اولیور ننه!

— نصل بکا نه اولیور ؟ بوقدر کبار آدملره قارشو رذیلی اوله‌یم ؟

— سکا هروقت دییورمیم سس چیقارمیه‌جقسك والسلام . ذاتاً بن برجانمدن بزمش برحریفم . بالله کندیمه قیارم . هم‌ده کندیمه قیه‌جق اولدقدن صکره شو قوناق ایچنده صاغ آدم براقام . خدا علیم قان کوده‌یی کتورر . بونی بیلده سس چیقارمه بن یپاجغم ایشی بیلورم .

فی الواقع ثنائی یاپه‌جغی ایشلری پك اعلا بیلیورایدی . هله مقدماتنی براز حکایه ایده‌لم ده کورکز .

تأهله قیام ایلدیکی زمان برحساب یاپدی . نقد اوله‌رق الده آوجده بر پاره‌لر بولنمق شویله طورسون برازده بورج اولدیغنی کوردی . حالبوکه والده‌سنك عهده‌سنده‌کی املاکده برازده کندی حصه‌سی اولدیغندن بونلری صاتمغه قیام ایتدی . والده‌ده نقد یوق‌که اوغلنك حصه‌لرینی السون . ثنائی ایسه اوزمانه مخصوص اولمق اوزره والده-

سنه غايت مطيع بر اوغل كوربه‌رك ده ايشنه تأهل ايديوردم ارتق عقلى باشمه الدم ؛ ميليونلر صاحبى بر حريفك قزينى اليوردم » ديه‌والده‌سنى بالاقناع الده‌قلان املاككك اوچ ربعى قدرينى دها صاتدى . بو صوره‌تله النه كچوردیكى بر قاچ بيك ليرا ايله بتون بورجلرينى دفعةً تسويه ايده‌رك داينلرى نزدنده يكيدن بر اعتبار پيدا ايلدى .

الده قلان نقدك بقيه‌سيله او قدر عاقلانه و كبارانه بر زمان كچورمكه باشلدى و عقد ايلدیكى ازدواجه لياقتنى او درجه‌لرده اثبات ايتدى كه عبدالجبار بكى طانيانلرك كافه‌سى بو قدر عاليجناب بر دامادى مالكيتدن طولايى كنديسنى تبريكه مسارعت ايلديلر .

هر كس نزدنده شايع اولديغنه كوره جبارك بتون اموريني دامادينه احاله ايلمش حتى دامادينى اصل كندى اوغلنه مرجح طوتيورمش قريباً مصرده‌كى املاكنه ناظر تعيين ايده‌جكمش .

واقعا دوستلردن بعضلرى بو خبرلرك صحيح اولوب اولمدقلرينى يكيدن سؤال ايده‌رك هنوز

او يله برشى اولمديغى جوابنى القـده ايديـسه لرده ثنائينـك طورى بو بابده قائن پدرينى بـيـله تكذيب ايلديكندن هركس جبـار بكه اينانميـوب ثنائى يه اينانمقده ايديلر . هركس داماد ايله قائن پدر اوهسنده‌كى تضاد طبيعى يه واقف اولمديغى حالده يالكز ظاهر حاله نظراً عبدالجبار بكك سترحقيقت ايلديكنى حكمنده معذور اولمزلرمى ؟

ثنائى بش التى آى قدر بو حالـده دوام اينه عموم نزدنده اعتبار وحيثيتنى اتمـام ايلـديكى كبى كرك قائن پدر وكرك زوجـه‌سى نزدنده دخى فى الحقيقـه بروسـه‌ده اراضئ كليـه‌يه مالك برسينيور اولمسى طورينه اصلا خلل كتورمامش ايدى .

نهـايت بروسـه‌ده‌كى اراضى‌يى زيارته قرار ويرلدى . ثنائى شنامى افندى‌يه غايت برادرانه بر مكتوب يازوب ميليـونلره مالك برآدمه داماد اولد ‌يغندن وارتق دنيا ومافيهايى اكلايوب عقل وحكمته قطعياً توفيق حركته باشلاديغندن بحثله قائن پدرى مصرده مالك اولديغى اراضئ كليه‌سنى صاته‌رق

خداوندکار و یاخود قونیه طرفلرنده غایت واسع
اراضی و املاك اله جغنی و بو مسئله ایله او طرفلره سیاحته
کله جکنی بیلدیردی . کندیسی اوکی همشیره سنك زوجی
اولمق حسبیله اره یرده صهریت قرابت اولدیغندن
بو سیاحتنده قرنداشنی مصحوب ایتمك ایچون قاتی
پدرینی تا مدانیه اسکله سندن بالاستقبال بر قاچ کیجه
کندی چفتلکنده مسافر دخی ایده جکی امیدنده بو-
لندیغنی اکلاتدی . بو مکتوبده و بویله بر لسان اداره
ایلدی که شناسی فی الحقیقه ثانینك کوکلدن ایتمش
بر مسعودیت مقابلانه یه قائل اولمش بولندیغنه قناعت
ایدرك بویله کبار بر فامیلیایی حسن استقبال ایتمك
کندیسنجه دخی بر شرف و سعادت اوله جغنه قطعیاً
ایناندی و ثانی یه یازدیغی جوابده عائله سنی حسن
استقباله اصلا قصور ایتمیه جکنی اطرافیله تأمین
ایلدی .

ثانی شناسیدن بویله بر مکتوب الور ایسه
تصمیماتنی اجراده نه بیوك قوت بولمش اولور .

عبدالجبار بك قوناغنده بر تربیه بر تدارك که تعریفه صیغمز نصرت خانمده خلیالرا بروسه کول ونهرلرنده بالق طوتمق ایچون غایت شیق آغلر اولطه‌لره وارنجه‌یه قدر اکلنجه لوازمی اکمال اولنوب هر بری حقنده ایدیلان خلیالر یازلمق لازم کلسه صحیفه‌لر طولدیرر ایدی.

نهایت بر پنجشنبه کونی فامیلیا خلق مدانیه واپورینه بیندیلر . ثانی ایسه بعض لوازم متباقیه ایچون هنوز واپوره کله‌مامش ایدی . فقط ثانینك فقدانی جمعیتك شطارتنی اخلال ایده‌بیلور می ؟ عبدالجبار بك ثانینك والده‌سنه بروسه اهالیسنك امر زراعتده صغر و یا بارکیر کوبره‌سی یوقسه کوکرجین کوبره‌سیمی استعمال ایلدکلرینی صوراد و یاسمندن چکه‌لرینی بچاقلر آچیان قادینجغزاوورالرده بوستاندن ماعدا ترلالره کوبره اتمدیکنی دفعاً للبلا سویلینجه عبدالجبار بك قهقهه‌لر ایله کوله‌رك مصر چیفتجیلرینك یتشدردکلری بیکارجه کوکرجینلر کبی دامادینك چفتلکلرنده دخی یتشدرمك

ایچون غلطه قوله‌سی کبی کوکرجینلکلر یاپه‌جغنی کمال شوق وشطارتله اکلانورایدی .

نصرت خانم ایسه بالقصد وشکاری آغ ایله‌سی بوقصه اولطه ایله‌سی دها ذوقلی اوله‌جغنی مادام زنیه‌دن صوروب الدیغی جوابلر اوزرینه «امان یارب! کومش کبی بالقلری طوتمقده بونلرك قیورییم قیورانوب صیچرایشلرینی سیر ایتمك نه‌ا کلنجه‌لی شیدر» دیه دها اشمدیدن چلدیره‌سی یه‌سو یئور ایدی .

ثانی بردرلو ایشنی بتوره‌مدی . واپور تیمور آلوب سرای برونی دوندیکی حالده ثانی پدری وزوجه‌سی وسازجماعت ثانینك هنوز واپوره کلمامش اولدیغنی اکلایه‌مامشلرایدی .

اطه‌لر حذاسنه کلندکده بك افندینك واپوره بنیشه‌مدیکی تحقق ایدرك بر پارچه‌جق مراقی موجب اولدیسه‌ده بروسه‌ده‌کی بندکانندن ا . . . برچوقلری آنلرعر بەلر ایله مدانبه اسکله‌سندن کندیلرینی قارشولایه‌جقلری ذاتاً معلوملری اولدیغی

کبی ایکی کون صکره دیکر واپورله داماد بك افندی حضرتلرینك دخی یتشمسی محقق اولدیغی شوجمعیتك الك بنام عقلاسندن بولنان مادام ترنیه درمیان ایدنجه جمله‌سی مستریح اولمشلر ایدی ٠

فی الواقع مدانیه‌یه واردقلرنده ثنائینك بندکانندن ظن ایتدکاری شناسی ایله معیتی خلقی وکوسه مختار قوماندا سنده برطاقم کویلیلری سکز اون عربه وبش التی بنك آتی واشیا ایچون یکرمی اوتوز قاطرایله مدانیه‌یه استقباله کلمش کورنجه اطمئنانلری آرتدیغی کبی بیچاره شناسی ثنائی طرفندن چکیلان تلغرافی بونلره عرض ایدوب ده اوچ کوندن صکره‌کی واپورله انك دخی یتیشه‌جکی اکلاشیلنجه ذاتاً پر شوق وشطارت اولان برجمعیتك کیفی هیچ بوزلمامش ایدی ٠

اوچ کون مدانیه‌ده قالوب ده داماد بك افندی حضرتلرینی بکله‌مکمی یوقسه کندیلری یوله دوزلمکمی لازم کله‌جکنی مذاکره‌یه باشلادقلرنده شناسی افندی « بوراده بکله‌مکه نه حاجت افندم ٠

بك افندی ایچون برآت ومعیتنده دخی برقاج آتلی تعیین ایدرز . صکره‌دن تشریف ایدرلر . بز بوازه دوام ایدهلم » دیمسیله داماد بك افندی حضرتلرینك چفتلکات ناظری اولدیغنه کمسه‌نك شبهه‌سی قالمیان شودلی قادینك تکلیفی آلقشلر ایله تحسین اولنه‌رق بوله‌دوزلدیلر .

قوجه شنامی بوندن التی سنه اول کورمش اولدیغمز قیافتی هنوز دکشدیرمامش اولدیغندن بویله نیم مدنی ونیم بدوی بر قیافتده بولنان آدمك تعلیم وتربیه کورمش اولمسنه وباخصوص فرانسزجه اوکرنمش بولنمسنه مادام ترنیه ایله نصرت خانم افندی احتمالی ویررلر . بناءً علیه بونلر فرانسزجه قونشدقجه شنامی قولاق قبارته‌رق قولاغنه بك فنا برصورتده چاربان برقاج کلمه‌دن حقایق احواله کرکی کبی یقین حاصل اتمکه باشلامش ایدی . مثلا مادام ترنیه دیيور ایدی که :

— شودلی قادنی مطلقا قوجه کزك چفتلکاتی

ناظری اوله‌میدر. باقسه‌کزا هرکس انك امرلرینه اطاعت ایدیور.

بوکا مقابل نصرت خانم افندی دیور ایدی که:

— ناظر عمومی بو اوله‌مامیدر. چونکه میلیونلرجه اراضی واملاکه بویله برقبا کویلی ناظر اوله‌بیلورمی؟ بواولسه اولسه شورایه الك یقین اولان برچفتلکك کهیاسی اوله بیلور.

بوندن ماعدا ایکی قادین کندیلرینه کتورلمش اولان تلك یابلی کویلی برچقه‌لرندن ممنون دخی اوله‌میورلر ایدی. پارلاق پیکار سینیوربنك مطلقا و یقتور یارلی لاندولری بولنمق لازم ایسه‌ده بس بللی انلر اوزونجه بر یولده‌خرپالنمسونلر دیه کتیرلمدیکنه قناعتله برابر چفتلك کهیاسنه عادتا حدت دخی ایدیورلر ایدی. اویله یا؟ افندیلرینك قائن پدری حرمی کاسونده الك کوزل عربه‌لری کتورلسون! بوندن بیوك ملاحظه‌سزلق اولورمی؟

مدانیه‌دن برصباح ایرکن قالقلمش اولدیغی وجهله او اقشام یاری یولده قوناق ویرلمك لازم

کلیـوردی . زیرا چفتلکـه قدر اون درت ساعت متمادیاً سرعتیجه کیدرك واریله بیلور ایسه‌ده شنا. سی افندی مسـافرلری بورماق ایچون یاری یولده برقوناق ترتیب ایتمش ایدی .

اوراپه واردیلر . فوجه شامی مسافرلری‌یاری خراب کوبـلی خانه‌لرنده یاتورماق ایچون زمرد کبی یاپراقلردن کوزل سایبانلر یاپدیرمش و برابجه‌ده چادر رکزایتدیرمش ایدی . حتی قانك والده‌سنی برقاچ کویلی‌قادینلرله اوراپه کتوره‌رك تعبیرشلنه‌لر اعلا یمکلر ایله اسـباب مهمانتوازی‌یی اکمال دخی ایتدیرمش‌ایدی .

اشبو قوناق محلی هر کیمك اولسه ذوقنه کیده‌جکی درکار ایسـه‌ده از جمله عبدالجبار بك بویله بدویانه برمهمانلقدن پك‌خوشلانمش‌ایسه‌ده‌نصرت خانم ایله مادام زنیه بوتماشادن توحش ایدرك چالی چرپی التنده وکلیم اوزرینه سرلمش یتاق اوستنده برکیجه‌نك نصـل کچوریله‌بیله‌جکنـه هنوز معنی ویره‌مامکده ایدیلر .

هرنه ایسه او اقشام آتلر یاقیله‌رق بکاریلوب قهوه‌لر ایچلدکدن صکره زراعته مراقلی اولان عبدالجبار بك دامادینك چفتلك ناظری شناسی افندی ایله مطلقا چفتلك کهیالرندن بریسی اولمسی لازم کلان کوسه مختاری یانه چاغروب اولا شو قوناق و یردکاری بر دامادینك حدود و املاکی داخلنده بولنوب بولنمدیغنی صوردی . کوسه مختار « آبه نصل داماد بها » دیه شاشالامغه باشلاینجه شناسی دیرسکیله مختاری دورته‌رك عبدالجبار بکه جواباً دیدی‌که :

— افندم ! دامادیکزك چفتلکانی حدودینه هنوز کیرمدك بوراسی قرای متجاورهنك مشترك مرعاسیدر .

جبار — سز دامادمك چفتلکانی اوزرنده ناظر عمومی میسکز ؟

شناسی — اوت افندم .

جبار — دامادم سزه آیلقمی و یاخود بوقسه محصولاتدن حصه‌می آلورسکز ؟

شنامی — دائمی خرجلغم ایچون براز معاش ویرر. فقط اصل نهتم اوله‌رق حاصلات عمومیه‌دن برهشیرآ اورم .

جبار — او ! برهشیرمی ؟ چوغه‌وار مزمی ؟ فقط سزده دامادمك ایشلرینی اکا کوره غیرتله کورریسکز دکلمی ؟

شنامی — اوت افندم . ولی نعتم اولدیغندن جان فدا ایدرجه‌سنه چالیشورم .

بوسوزلری دیکلیان کوسه مختارك نصل باطلا. مدیغنه تعجب ایدرایسه‌کز بیجادر . فقط توجه کوسه نهایت باطلادی دیدی که :

— بك افندی ! بك افندی ! سز لطیفه‌می ایدیورسکز اللهی‌سور ایسه‌کز ؟

حریفك طور بی ادبانه‌سی عبدالجبار بکك جانی صیقدی قاشلرینی چاته‌رق دیدی که :

— نصل لطیفه ؟

مختار — داماد بك فلان دیورسکزده ؟ ...

جبار — خطامی ایدیورم ؟

مختار — بزم داماد بك فلان بيلمديكمز يوق ده . . . . . . بزم عقل خواجه‌سی شناسی افنديدن ماعدا يوكز افندمز اولمديغندن . . . .

جبار — سن چلدردكی به حريف ؟

شناسی ديرسك ضربه‌لر يله كوسه مختارك قبوره‌غه كيكاريني قيرمق درجه‌سنه كلديسه ده ديك باشلی كوسه ارتق منع اولنه‌ميه‌جق درجه‌لرده متأثر اولديغندن جبارك صوك سوزينه جواباً ديدی كه :

— والله شو جمعيتده بعضلرمز چلدرمش اما كيم اولديغنی بن ده بيله‌ميورم .

مصرلی مستبد غضبلندی « قالق قارشومدن يقل ادبسز » ديه كوسه مختاری طرده قالقيشوب حريف كيتمينجه دها زياده حدتله شناسی‌يه ديدی كه :

— يا بو حريفی طرد ايدرسك يا دامادمه سو يلرم ده سنی ده طرد ايتديريرم ! كوسه مختارده بر قهقهه . فقط شناسی رذالتك دها زياده‌سنه ميدان

ویرمه‌رك کوسه‌یی برطرفه چکدی . و « بوایشك ایچنده بر یاکلشلق وار صبر ایت ده صوکنی اکلایه‌لم » دیه حریفی تسکین ایلدی .

ایرتسی کون تکرار بوله دوزلدیلر . هنوز فضبی کیتمامش اولان عبدالجبار بك کهیاتندیمز. لکنه‌دن کرك قزینه و کرك دامادینك والده‌سنه شکایت ایلیوردی . « کبرلی نصرت » بك افندی حضرتلری کاه‌ونده بن انلرك ایکیسنی بردن طرد ایده‌بیرم » دیه طفره‌فروشلق ایتدیکی حالده زواللی قاتن والده‌سی بر آنده بیك اولوم بکوره‌رك نه ایده‌جکنی و نه دیه‌جکنی بیله‌میوردی .

شناسینك چفتلکنه واردیلر . قزلق حالنده‌کی لطافتی کلین حالیله بر قاتدها آرتمش اولان ذکیه مسافرلرینی استقباله شتاب ایلدی . وقدر ذکی اوقدر مدبر برقادین اولمش ایدی‌که امور بیتیه‌سنی اداره خصوصنده نه والده‌سنی نه قاتن پدرینی یورمیوب خانه‌نك تکمیل اموری کندی اوامر واشاراتیله رؤیت اولنور ایدی . هر قادینه بر امر

و یرده بر ینا شیمه به بر امر کوندرر هر امرلری ایسه مسافرلر ینك اسباب عزت و اکرامنه منحصر قالور ایدی . بوقادینك شناسی افندی زوجه سی اولدیغی نصرت خانم افندی کورونجه حقنده بر چفتلك ناظری حرمنه ایدیله بیله جك التفاتی دریغ ایتدی . زواللی ذلیخا کبار عالمی نه اولدیغنی بیلمزکه حقنده کی التفاتك درجه سنی تقدیر ایده بیلسون . هر حالی هر طوری حقیقةً کندیسنه بر حرمت والتفات اولمق اوزره تلقی ایده رك شوقنی آرتدردقجه آرتدیررایدی .

بر کون ایکی کون مسافرلر اعزاز ایدلدیلر . اوچنجی و دردنجی و بلکه دها زیاده کونلر ایچون دخی شناسینك انبارلرنده اسباب اکرام مدخر اولدیغندن مسافرلر کندیسنه اصلا یوك اولمیورلر ایدیسه ده بونلر حالا دامادبك افندی حضرتلرینك مالکانه لرینی فیطونلرینی استبولرینی فلانی ارامقله برابر اوچنجی کونی دخی دامادك یتشوب کله مدیکنی کورونجه عدم ممنونیتلرینی کتم ایده مامکه باشلادیلر .

برینجی شاهینک ودیکری ذاتخدمت والده‌لری
اولق اوزره مرحوم بالی موسینک ایکی زوجه‌سی
باش باشه و یوره‌ک باشلادقلری حسبحالده برینجی
دیکرینک عالم بداوتده‌کی رفاهیت ومسعودیتنه
غبطه ودیکری او برینک شهریت عالمنده اوغلی
یوزندن دوچار اولدیغی فلاکت ومصائبنه مرحمت
ایله برخیلی زمان کاه اغلاشوب کاه کولشدکدن
صکره حقایق احوالی کرک جبار بک افندی‌یه
وکرک قزینه اکلاتمغه قرار ویردیلر .

ایشته ایشک قومدیاسی . فقط ترازیقومیت
دینیلان هم فاجع هم کولنج جهتی بوزمان میدانه
چیقدی . شاهینک والده‌سی اوغلنک مرکزنی
اکلایه‌رق فی‌الواقع شو یرلر بر وقت شاهینک
الیسه‌ده حسن اداره‌یه مقتدر اولمامسی حسبیله
شمدی اصل اهل وارباینک یعنی شاهینک النه
کچدیکنی وشاهی داماد بک افندینک چفتلکات
ناظری اولق شویله طورسون بورالر ایچون اصل
رنجبر اراتمق لازم کلورایسه اوده شاهی

اولدیغنی و بو محللك خانمی نصرت خانم افندی
دکل نامیده عنوانیده « ذلیخاجق » دن عبارت
بولنان شوتازه کلیندن عبارت بولندیغنی اکلادقلری
زمان جبار بکی نصرت خانمی مادام ترنیه یی اوقدر
مدهش برحیرت بورودی که بونلر دوچار اولمش
بولندقلری بلیه یه اغلامقمی کولمکمی لازم کله جکنی
بیله تعیینندن عاجزقالدیلر .

بیچاره عبدالجبار بك کرك شناسیدن و کرك
کوسه مختاردن بیك درلو عذرلردیلیه رك وکندیلرنده
مسافر اولدقلری مدت کوردکلری عزت و اکرامه
زیاده سیله تشکرلرایده رك استانبوله عودته قالقشدی .
شناسینك والده سی کندیسنی بروالده ثانیه اولمق
اوزره شناسی یه قبول ایتدیردیکندن استانبوله
عودتی قبول ایتمیوب اوراده شناسی نزدنده قالمش
ایدی .

عبدالجبار بك طاقی استانبوله کلدکده نه
کورسونلر ؟ پارلاق پیکار سنیوری شناسی بك افندی
حضرتلری قوناق ایچنده پاره ایدر نه وار ایسه

بالمزایده صاتمش اولماسیله بروسه یه نقل مکان ایلدیکی اشبو مزایده ده حاضر بولنانلره اکلانه. رق ایکی کون دوام ایدن بو مزایده نتیجه سنده تکمیل اشیانک بدلنی اخذ وقبض ایتمش مقداری اوچ بیك لیرایی یچمش .

حالبوکه دها جبار بك طاقمی بروسه یه کتمزدن برآی اولدن بری شانی بك نسویه دیون ایله اعتبار. لربنی قزاندیغی ذواته وانلردن بعضلرینك کفالتیله دیکر برچوق آدملره مراجعت ایلیه رك الماس وکومش والتون طاقمی کبی مبایعاتدن ماعدا نقداً استقراضات صورتیله دخی اون بیك لیرایه قریب بر بورجی قاتن پدری عبدالجبار بکك نامنه قید ایتدیرمش .

بو رذالتلر بوجنایتلر قوناقده فلان برایکی اوشاق طرفندن بکه اخبار اولندیغی کبی بروسه رذالتی استانبولده شایع اولمسی اوزرینه حالدن خبردار اوله رق پدر بی قوناغه مراجعت ایلیان الاجقلولر دخی حکایه نك نقصان قلان محللرینی اکمال ایتمشلردر .

جبار بك طاقمی استانبوله عودت ایلدکدن
اون بش کون صکره بروسه پوسته مأموری شناسی‌یه
بر مکتوب کوندرمش ایدی . بومکتوبی آچدقده
شناسینك کوزینه اول باول « ثنائی » امضاسی
ایلیشوب کمال استعجال ایله مکتوبی اوقودی .
مکتوب شو صورتده یازلمش ایدی .

« عزیزم شناسی افندی :

مدنیت و بداوت حقنده دها مکتبده ایکن
ایتدیکمز مباحثاتك نتیجه‌سی بودفعه فعلاً ومادةً
استنتاج اولنمشدر . سز بداوت عالمنده بختیار
اولدیکز . زیرا کوستردیککز غیرت یوز بیکده بر
آدمك کوزه آلدیره‌میه‌جغی بر غیرت فوق العاده‌در .
بن دخی مدنیت عالمنده سزك بو بختیارلغکزه معادل
اوله‌بیله‌جك بر بختیارلق قزانمق ایچون ینه سزك
غیرتکزه معادل کله‌بیله‌جك بر جرأته محتاج اولدیغمی
کوردم . و او جرأت سایه‌سنده اون یدی بیك لیرا
نقود ایله اسو یجره‌یه قپاغی آتدم . هانیا مکتبده
ایکن جناب حقك هرکسه آرزوسنی حاصل ایتمسی

ایچون دعا ایتمیورمی ایدك ؟ ایشته دعالرمز قبول اولندی . سز بوقدر املك صرفیله وجوده کتورمه دیککز اسباب رفاهی الدن قاچرمیه جقکزه بن نقدر امین ایسه‌م بنم دخی بو فلاکتلردن صکره اله بکوردیکم شو ثروتی الدن قاچرمیه جغمه سزده امین اولکز . زیرا بومقداره یقین بر سرمایه‌یی باتیران شعبه‌می ثانی هیچ اولمز ایسه شو ثروت ثانیه‌سنی محافظه‌یه مقتدر اوله جق قدر تجربه صاحبی اولمشدر »

ثانی

– خاتمه –

زوالی شنامی بو مکتوبی ایلك دفعه کمال حیرتله اوقودقدن صکره ایکنجی دفعه‌سنده ثانینك والده‌سنی چاغروب اکا دخی کوز یاشلریله اوقو. مش ایدی .

شنامی فی الواقع مدنیت عالمنده دخی ثروت قزانیله بیله جکنی حکم ایلر ایدیسه‌ده هنریله ثروت قازانمق مجمع هنروران اولان عالم مدنیتده پك کوچ

اولدیغندن اکتساب ثروت ایدنلرك مطلقا آزچوق
یوزلری قزاره جق بر وسائط ایله نائل اوله بیله جکلرینه
قانمش ایدی .

شو قدر که بغیر حق اله کچمش بر دولتك بر
اقبالك بقاسنه شناسی اصلا احتمال ویرەمیور
ایدی . بو حکمنك نه قدر طوغری اولدیغی کندیلیکیله
میدانه چیقدی . زیرا ثنائیدن بر دها هیچ بر خبر
بارلاق پیکار سنیورینك آدی باتدی کیتدی .

تمت

« مقدمه جك »

برچوق کونلر کوپریدن بکقوزه کیدرایکن شو حکایهٔ غریبه نك اساسنی وابور ایچنده بر دوستمدن ایشتدم و اساس حکایه یی حقیقة قارئلرمه عرضه شایان اوله جق درجه لرده غریب و لطیف بولدیغمدن رومانجیلق صنعتی نقطهٔ نظرنجه نواقصنی اکمال ایده رك بر وجه آتی سوکیلی قارئلرمه عرض و تقدیمه جسارت ایلدم :

« ۱ »

وقعه من فرانسه ده کذار ایدییور . فرانسه نك لیون ایالتنده پهری نامنده بر قریه دن بدأ ایدییور . اکثر رومانجیلرك عادتلری اولدیغی اوزره « پهری

قریه‌یی شویله کوزل بویله لطیف اولوب شو
موقعنده بولنلور ایسه انظار تماشایه شویله برمنظره
عرض ایدر بو طرفنده بولنلور ایسه شویله کور بنوره
کبی تعریفاتنه کریشه میه جکز . واقعا بو یولده‌کی
تعریفات رومانلره اکثر یاده چاشنی ویرن شیلردن
ایسه‌ده محرر بر محلی رأی العین کورملی و یاخود
بلانلرخریطه‌لر رسملر تدقیق و تتبعی ایله او محلی
کورمش کبی طانیملی که بو یولده‌کی تصویراتنه مقتدر
اوله بیلسون . بو شرطلر بولنمدیغی حالده ایسه اویله
از بردن ایدیلان تصویرات شاعرانه‌سنک دخی
اهمیتی اولمز .

بو قریه‌سنده غرغوار صالیت اسمنده بر دلی
قانلی وار ایدی که پدری انیه‌دن صالیت هرنه قدر
اختیار و عاجز برآدم ایدیسه‌ده قانونجه معین اولان
سنه واره‌مامش اولدیغی کبی طبعاً سقطلغی دخی
محقق اولمدیغندن بر دانه‌جك اوغلنی خدمت
عسکریه‌دن قورتاره‌مامش ایدی .

بو کونکی کونده اوروپانك همان هردولتی

نزدنده اولدیغی کبی فرانسه‌ده دخی خدمت عسکریه بر وظیفهٔ عمومیه اولدیغندن هیچ بر کمسه مستثنا دکل ایسه‌ده حکایه‌مز اوچنجی ناپولیونك اوائل حکومت امپراطوریسنده یعنی ۱۸۵۷ سنهٔ میلادیه‌سنده کذار ایلدیککندن اوزمانلر فرانسه‌ده قرعه اصولی همان شمدی بزده اولان اصولك عینی کبی برشی ایدی .

عسکره کیدن نفرلر میاننده اثنای مفارقتده کوزلردن برچوق یاش دوکیان دلی قانلی اولورمی ؟ اولورسه نادر اولوب نادرك دخی معدومدن فرقی پك آزدر . کوزلردن برچوق یاشلر دوکیلور . والده ایچون دوکیلور . پدر ایچون دوکیلور . قرنداش قزقرنداش ایچون دوکیلور . فقط الك چوغی یاوقلیلر ایچون دوکیلور .

کوکل مسائلنده ملتلرك یکدیکرندن فرقی پك آزدر . کویلرده هر دلی قانلی برابر بیودیکی قزلردن البته بریسنی دیکرینه ترجیح ایده‌جککدر . اوقز ایله کوچوك ایکن قرنداش قزقرنداش کبی یاشادیغی

حالده بو دکجه بو حس اخوت دکیشه دکیشه ایش
بر کون اولوب ده یکدیکرینك یوزلرینه باقدقلری
زمان چهره‌لرینی لطیف بر حرت حجاب استیلا
ایده‌جکدر . ایشته او حرتی متعاقب حاصل اولان
تبسملر پك معنادار اوله‌جقلردر . نهایت البته بر کون
دخی کله‌جکدر که ارکك غایت تتره‌ك بر صدا ایله
« آه ! عجبا سن ده بنم حقمده بنم سنك حقکده کی
حسیاتم کبی بر حسده میسك ؟ » دیه‌جك و البته قیز دخی
خفقاندن بوغولق درجه‌سنه کلمش اولدیغی حالده « بو
سؤاله انتظار ایدیکی جواب تصدیقی بر باش
اشارتیله اولسون ویره‌جکدر .

بو حاللر بزم غریب فوار صالبت حقنده دخی واقع
اولمشیدی . بناءً علیه کنج صالبت عسکره کیدر
ایکن کوزلرندن پك چوق یاشلر دوکمسی ضروری
اولان دلی‌قانلیلردن ایدی .

ژوزفین !... او مینی‌مینی ژوزفین ایسه حقیقةً
ملکلر کبی کوز یاشلر ینه طاتلی بکالره لطیف آهلره
سائر امثالندن دها زیاده لایق بر قیزجغز ایدی .

يكرمی ياشنده بولنمق حسبيله ايلك قرعه سنده عسكره كيدن كنج صالپتك سوديكی ژوزفين اون سكز ياشنده اورته بويلی نحيف اندامل اسمر چهره لی قاره كوزلی برقزجغز اولوب اويله سائر كوبلی قزلركبی هركورديكی دلی قانلينك يوزينه كولمز هركس ايله شاقه ايتمز ايدی . كنج صالپت ايله « سورميسك ؟ سورم ! » سوزلرينی تعاطی ايتمش اولديغی حالده بيله عاشق ايله غايت تكلفلی كوروشدرك هنوز دوداقلرينی دوداقلرينه طوقندیرمسی ايچون دخی مساعده ويرمامش ايدی .

ژوزفينك بويی بوصی حقنده درت كلمه جكدن عبارت اولسون برمقدار معلومات ويرمش اولديغمز حالده غره غوار صالپت ايچون هيچ‌ه‌ی برشی ديمه‌يه‌لم ؟

كنج صالپت اوزون بويلی كنيش صدرلی ايری كميككلی اسمر ياغز قاره كوزلی قاره توكلی برجوجقدركه انك دخی ژوزفين كبی وقاری پك زياده اولديغندن وقزی سوه‌سنك الك بيوك وجهی دخی

مجرد عفت و وقاره و بردیکی اهمیتدن عبارت بولند . یغندن کندیسی دوداقلر بنی قزلك دوداقلر ینه دكمیر- مك هوسنده بولنمق شویله طورسون بالفرض ژوزفین بو یله بر مساعدت ایده جك اولسه ایدی مطلقا قزدن صوغور بر دها یوز ینه بیله باقمز ایدی .

اره‌لر ... بر کره بازار کونلری کوی کلیساسنده صوکلیسی ایله برلشوب ده بعده قول قوله و برابر کزندکلری اثناده « ژوزفین ! سنی شویله سویورم . سنك ایچون شویله یانوب طوتوشیورم ! » کبی سوزلر هیچ بر وقتده دلی قانلینك اغزندن چیقوب بلکه یکیدن آچه جغی تارلالردن و دام اتخاذ ایده جکی قویونلردن و قولوجقه‌یه یاتیره جغی طاووق و قازلردن بحث ایدرك نهایتنده العاشقانه بر سوز اولمق اوزره دخی « ژوزفین ! زنکین اولمغه چالیشه جغم . فقط سنك ایچون یالکز سنك ایچون زنکین اوله جغم ! » دیر ایکن بو سوزه قارشو قز جغزك بر کوز سوزمسی دخی هم قبول محبته هم تشکره دلالت ایلدکدن نصکره هم ده موفقیتی ایچون

جناب حقه دعا دیمك اولور ایدی . زیرا ژوزفین
کوزلرینی هر دعانك توجهگاهی اولان سمت سمایه
طوغری سوزر ایدی .

ژوزفین کنج صالپتی نه قدر سودیکنی بیله میز .
فقط حال وطوری عاشقی ایچون هر فدا کارلغه
حاضر بر دوست برمعین اولدیغنی اثباته کافی
بولندیغنه اصلا شبهه ایده میز . شوقدر که کوی ایچنده
ژوزفیندن بشقه هیچ برقز صالپتی سومز ایدی .
بکنمز ایدی که سوسون . قزلرك کافه سی صالپتی
سرت کبرلی یوزی کولمز سویلمز بر آدم اولمق اوزره
توصیف ایدرلك حالبوکه بو اوصافك کافه سی ژوزفین
نظرنده صالپت ایچون مدایح برینه قائم اولورلر
ایدی . زیرا قزلرك ممدوحی ومرغوبی
اولان دلی قانلیلری کورر ایدی که هانکی قزلر ایله
تصادف ایتسه لر یلشوب قالورلر وحتی بونلردن
بعضلری کویا فلانجه قزك یاوقلیسی عد اولندقلری
حالده سائر قزلره یلشدقلری اثناده کندی معشوقه لرینی
بیك درلو ذملر ایله ذم ایدرك اوآنده قاوق صالللا.

دفتری قزی مدح ایدرلرایدی . ژوزفین ایسه کندی عاشقی صالپتك بو یله ایکی یوزلیلك معامله سنی قطعاً وقاطبةً قبول ایده میه جکنی رعنا بیلدیکندن کوبلی قزلری صالپتی کبرایله تنده شربلك ایله ذم ایلدیکجه ژوزفینك کیفی کلور و عاشقنه محبتی برقاتدها آرتار ایدی .

کنج صالپت ایله ژوزفین حقنده شو تفصیلاتی ویرمکدن مقصدمز قرعه سی چیقمسی اوزرینه بونلر اره سنده وقوعه کله جك اولان مفارقتك سائر مفارقتلره دخی بکزه میه جکنی اکلاتمقدر . زیرا سائر دلی قانلیلر و کنج قزلر یکدیکرلندن آیریلورلر ایکن واقعا کوز یاشلری دوکرلر ایسه ده قزلر سودکلری کنجلری زمان بشقه دلی قانلیلر ایله دخی شاقه لشه بیله جکلری و بناءً علیه کوکللرینی اکلنــدرمکه موفق اوله جقلری کبی دلی قانلیلر دخی خدمت عسکریه ایچون کیده جکلری یرلرده البته بر کوکل اکلنجه سی بوله بیله جکلرینی کنــدیلرندن اول عسکره کیتمش کلمش اولانلرك ایتدکلری حکایه لر اوزرینه بیلورلرایدی .

بو حكايه‌لر پك چوقدر . زیرا كنج عسكرلر ایچون خدمت ایلدكاری یرلرده بولنه بیله‌جك كوكل اكلنجه‌لری دخی پك چوقدر . بیوك شهرلرده بسیله‌مه قزلر سوت والده‌لك ایدن قادینلر اكثریتله قشلالرك قربنده كزمكه چیقه‌رق هر بری كنج هر بری برصورتله كوزل وقهرمان اولان عسكرلره نظر هوسله باقارلر . نهایت بونلردن اك بكندكاریني حمایه‌لری آلتنه آلورلر . قادینلرك عسكرلر حقنده‌كی حمایه‌سی نه كبی نتیجه‌لره قدر وارەجغی معلومدر . زواللی عسكرجكلر ! هرمرحمته شایان دكلمیدرلر ؟ بوندن ماعدا دها درایتلیجه اولان بعض عسكرلر ضابطان وامرایانه خدمتجی اولورلر . انلرك خانه‌لرنده ایسه آشجی قادین و بسیله‌مه قزدن بدأ ایله مادامك اوطه رفیقه‌سی مادموازله قدر درلو درلو قادینلر بولنوركه بونلرك بریسی دخی ایركج نفرجكی مرحمت وحمایه‌یه شایان كوره‌جكدر . نه حاجت ؟ بیوك مادامه‌لردن بیله عسكرلری حمایه‌لری آلتنه آلمش اولانلر بالكلیه نادر دكلدرلر . ایشته بومثللو سركذ .

قتلری عسکردن چیقوب کویلرینه عودت ایدییور هنوز عسکره کیتمیانلره حکایه ایله اغزلرینک صو-لرینی آقیتیورلر .

ذاتاً عسکره کیتمزدن اول یکدیکرینک عاشق عاشقه‌سی اولان دلیقانلی و کنج قیزلرک وقوعه‌ده رقت اوزر بنده بشقه‌لرینی صولری کبی احوال آزمی کورولمشدر ؟ عسکره کیدن دلیقانلی کویه عودت ایلدکده اسکی معشوقه‌سنک بشقه‌سنه وارمش اولدیغنی کورمسندن و یاخود کویده قالان قیزک عسکره کیدن عاشقنک بعد العوده بر کویده بشقه بر قز ایله تأهل ایلدیکنی خبر المش بولنمسندن طولایی نه‌قدر فاجع رومانلر ظهوره کلمشدرکه مطالعه‌سی انسانک کوزلرندن یاشلر اساله ایدر .

ایشته بو احوالی کرک صبابت و کرک ژوزیفین بیلدکلری و کندیلرینی ایسه مقوله عاشق و عاشقه-لردن بولدقلری ایچون خدمت عسکریه‌نک بونلری مجبور ایلدیکی مفارقت حقیقةً وجداً صارجه مفا-رقتلردن دها مؤثر و دها فاجع ایدی .

پره‌ری قریه‌سی قرعه افرادینك لیون شهرینه
سوقی ایچون بر بازار کونی تعیین اولنمش ایدی .
او بازار کونی کلیساده دعالر ایدلدکدن صکره
کویك اختیارلری وقوجه قاریلری قرعه نفراتنی
یاریم ساعتلك برمسافه‌یه قدر تشییع ایده‌جکلر ایدی .
حالبوکه بو خدمت تشییعی اصل قزلره حواله ایتمك
لازم کلدیکی حالده انلری بالالتزام منع ایتملری غریب
دکلیدر ؟ همشیره‌لری بیله قرنداشلرینی تشییعدن منع
ایدرلر ایدی که شاید کنجلر ارەسنده برسودیکی بولنو .
رده انظار اغیارده تعییب اولنه‌جق حاللر میدانه
کلورده !ه

لکن کنجلر صانکه بو بلیه‌یه چاره بوله‌مزلرمی؟
ذاتاً فرانسه‌ده عشرت اقشامی جمعه ایرتسی اقشا .
میدر . ایرتسی کونی بازار اولوب کمه ایشه یك
کتمیه‌جکی ایچون ارباب عشرت اواقشام میخانه‌لره
طولارلر . قرعه‌سی چیقانلر ایسه برقاچ کونلر
ایستدکلری کبی کزوب یورومکده سربست اولدقلرندن
صوك جمعه ایرتسی اقشامی قرعه نفراتی عادتا صبا .

حلزه‌قدر خانه‌لرینه عودت ایتمزلر . بو نشانه مخصوص اولان اوزره قزوالده‌لری دخی قزلرینی اوقدر حاکمانه برغیرت ایله ارەیوب تعقیب ایتمزلر . بناءً علیه حولیلردیبی اغاجلرالتی عاشق ومعشوقه‌لره حسبحال ایده‌جك یرلر اولوب بعض کره براغاجك برطرفنده برچفت عاشق ومعشوقه حسبحال ایدرایکن دیکرطرفنده دخی دیکرچفتی حسبحال ایدرلر . حتی دها غریبی دها موزونی اولان اوزره برطرفنده حسبحال ایدنلر شوقله کولدکاری حالده دیکرطرفده کیلر یأسله اغلارلر .

دنیا بو ! کیمی اغلار کیمی کولر ! دکلمی افندم ؟

صوك جمعه‌ایرتسی اقشامی بزم صالپت ایله زوزفین یالکز براغاجك التنده حسبحال ایدیورلر ایدی . امانه حسبحال ! شبهه‌سز برساعت قدر اره‌لرنده هیچ برکلمه تعاطی اولنمه‌مدی . یالکز یکدیکرینك یوزینه باقمقله تشرافیون کبی بری برینه افهام مرام ایدیورلرایدی . اندن صکره صالپت دیدی که :

— ژوزفین ! اوچ سنه مفارقت سنکا پك اوزون کله جکمی ؟

— اوچ سنه می ؟ حالبوکه بن بش سنه یه حاضرلانمش ایدم . عسکرلك بش سنه دکلیدر ؟

— بش سنه در اما اوچ سنه خدمتدن صکره صله یه رخصت و یررلر . اکر بر حرب اولمز ایسه بردها چاغرمزلرده .

— ایشته اصل بنی دوشوندیرن شی او « حرب » دکلیدر ؟

بلا اختیار قزجغزك کوزلرندن ایکی طامله یاش دوکولدی . صالپت دیدی که :

— هرکون جنك اولمز یا ؟ فقط بن سنك بو سوزکدن بو اغلایشندن دها زیاده ممنون اولدم . دیمك اولیورکه بر حرب اولمزده فدای جان ایتمز ایسه م عسکرده نه قدر قاله جق اولسه م مطلقا بنی بکلیه جکسك . اویله می ؟

— مطلقا !

— تشکر ایدرم ژوزفین ! سنی بو اقشام کو .

رمك ایسته‌یشم یالکز بو سوزی المق ایچون ایدی .
زیرا ارەمزده هنوز بویله بر سوز اولوب و بر.
لماشیدی . بر دها تکرار ایدرمیسك ژوزفین ؟
بنی مطلقا بکلیه‌جکسك . دکلمی ؟

— مطلقا !

— اویله‌ایسه ارتق وراده صباحی ایتمکه
لزوم یوقدر . نیچون راحتسز اوله‌جقسك ؟ برلی
یر یمزه کیده‌لم ده صباحه قدر بری برینه تأمین
صداقت ایدن عاشق و عاشقه‌لره بکزه‌میه‌لم .

— سن بیلورسك !

ایکیسی دخی اورادن آیرلغه طور اندیلر .
طانشدقلری کوندنبری ایلك دفعه اولمق اوزره
اوراده صامت دوداقلر بنی ژوزفینك دوداقلرینه
اوزاتدی ایسه‌ده قز اعتراض ایدرك دیدی که :

— بوخصوصده دخی سائر عاشق و عاشقه‌لره
بکزه‌میه‌لم .

— حقك وار ژوزفین ! بکزه‌میه‌لم ! سندن
بر بوسه دخی المامش اولدیغم حالده آیریلوب عسکره

كيدەيم كه او اشتياق او حسرت عسكردن چيقوب كلنجه يه قدر چاپرچاپر بنی یاققده دوام ایلسون !

بزم عاشق و عاشقه نك صورت معاشقه لرینی غريبی كوریيورسكز بز نه يابه لم ؟ ایشته بونلردخی بويله برر عاشق و عاشقه ایدیلر .

ایرتسی كونی قرعه نفراتی كلیساده دعا ایدرك يوله دوزلدیلر . هر كوزده یاش وار ایدی . الك چوق یاش ایسه صالپتك كوزنده وار ایدی . باباسی ایله ال اله و یورك بورومكده ایدیلر . باباسی عسكرلك يولی او يله ظن اولندیغی قدر اغر اولمدیغنی صالپته اكلاتور وباخصوص كه خدمت عسكريه ده بولنيان كويلولرك يونولمامش اوطون كبی قالەجقلرینی وكویلیلر میاننده الك تربیەليلر عسكردن چيقانلر اولديغنی تفهيم ايلر ايدی .

اختيارك حقده بوقیدر ؟ يالكز فرانسه ده دكل دنيانك هر طرفنده خدمت عسكريه ايچون كويلردن قشلالره كلان افراد تربيەدن تعلمدن بالكليه

محروم اولدقلری حالده کورنه بك مؤدب ومعلم آدملر اولدقلری حالده عودت ایدرلر . عسکرات اجتماعاتك ذکاسی ده تربیه‌سی ده بو نظره نسبتله کیروده قالور . حالبوکه عسکره کلنلرك بر طاقملری ضابط اولنجه‌قدر یول دخی بوله‌رلر . بر زمانه قدر نفراکدن یتشمش اولانلر وار ایدی وحتی مشیرلر بیله کورمزمی ایدك ؟

صالحك باباسی بونی دخی وعده‌ه اکلیه‌رق بیوك ناپولیونك بر سوزینی قولاغنه کویه‌جکنی توصیه ایلر ایدیکه او سوز دخی « هر نفر کندی چانطه‌سنده بر مارشال باستونی طاشیر » سوزندن عبارت ایدی . فرانسه‌ده مارشاللرك اللرنده کوچوجك بر باستون بولنور . ناپولیون دخی بو سوزی ایله نفرلرك مارشاللغه‌قدر یوللری آچیق اولدیغنی اکلاتمقدر .

فقط بز بو سوزلرك نه درجه‌یه‌قدر کنج صالحك قولاغنه کیردیکنی بیله‌میز . بیلدیکمز شودرکه یارین

ساعت قدر تشییع اولندقدن صکره قرعه نفراتنك
سوقنه مأمور اولان براونباشینك افادهسی اوزرینه
کرك کوکلیلر کرك نفرلر « یاشاسون امپراطور ایاشا ـ
سون وطن » دیه حایقرهرق وفقط هرکسك اغلامهسی
هونکورتی درجهسنی بولهرق مفارقت ایدلمشدر .

« ۳ »

اختیارلر و قوجه قاریلر کویه دوندکلری کبی
بز دخی خیالمزی نفراتك ارقهسندن سوق ایتمهلم ده
کویه ارجاع ایدهلم . ذاتاً انلرله برابر سوق خیال
ایدهجك اولسهق نه کورهجکز ؟ قشلا ! عسکر
سلاح ! تعلیم ! بوری ! فلان دکلمی ؟

واقعا بونلر میانه دخی بر رومان صیغار . هم ده
اوجه دخی خبر ویرمش اولدیغمز وجهله بر طاقم
قادینلر ایله عسکرلر ارهسندهکی مناسبتلر اوزرینه
بومیانه پك کوزل بر رومان صیغدیریله بیلور . لکن
بزم بو حکایهمزده وقعهنك عسکرلك عالمنه عائد
اولان قسمی هیچ درجهسنده اولدیغندن نظر دقت
وتجسسمزی صالینك ارقهسی صرهسی شمدیدن

عسكرلك عائلته قدر سوق ایجه‌جکز . هرحالده کوبك اختیارلر یله برابر ینه کوی طرفنه چویره‌جکز .

او اقشام بوه‌ری قریه‌سنده هیچ نشئه یوق ایدی . نصل اوله بیلورکه بوکویده انالرك بابالرك سودالیلرك جمله‌سنك مدار نشئه‌لری دلی قانلیلر اولوب انلر مفقود اولنجه جمله‌سنك نشئه‌سی دخی مفقود اولور .

واقعا کویده هیچ دلی قانلی قالمامش دکل ایدی . یالکز ده اك مقدملری کیتمش اولوب بونلرك مفارقتلرندن طولایی حصوله کلان تأثر عمومی‌یه کویده قالانلرك دخی اشتراکاری لازمهٔ ذمت حمیت ایدی .

ایرتسی کوندن بدأ ایله عاشقلری عسکره کیدن قزلر یکدیکری کوره‌رك حین مفارقتده عاشقلر یله نصل قول وقرار ایلدکلرینی یکدیکرینه صورارلر وسوبلرلر ایدی . دوندن کوزلرده باقی قالان یاشلرك دخی بوکون شو صورتله اماله ایدیلور وکاهیجه بعض قزلرك یوزلرنده علامت تبسم کورلسه بیله

یغمورلر اره‌سندن بعض کره دفعة ظهور ایدن ضیای شمس کبی بو تبسملر دخی یاشلی کوزلره ایصلاق یناقلره بك موقت بر لطافتجك ویره بیلور ایدی .

بو قزلرك اره‌سنده یالکز ژوزفین کورلمز ایدی . حتی قزلردن بریسی دیکر ینه « عجبا ژوزفین صاحبت ایله نه قول و قرار ایتمشدر ؟» دیه اورته یه بر سوز آتنجه او زمانه قدر جزؤی بجه اولان تبسملر عمومی بر قهقهه یه مبدل اولوب دیکر بریسی جوابا « هیچ صاحبت کبرایه کمسزین و یاخود اوشمکمزین عاشقه‌سیله قول و قرارمی ایده بیلورمش ؟» دینجه قهقهه‌لر دها زیاده آرتدی .

انسان اولادی ایشته بویله‌در . اکثریا کندی دردلرینه اغلارایکن بشقه‌لرینك دردلری میدانه چیقنجه همان کندی دردلرینی اونوتوب انلره درحال کولمکه باشلارلر . یالکز معاشقه‌لرندن طولایی دردلی اولان قزلرده بوحال کورلمکده قالمز . دها بك چوق زیاده بك چوق مهم شیلرده دخی بو حکم کندیسنی کوسترر . حتی انسان کندی دردینه چاره بولمقدن

نه قدر مطمئن اوله‌بیلور ایسه بشقه‌لرینك دخی او درده اشتراك ایله كرفتار اولمش بولنملرینی كورمكدن مخصوص اطمئنانی اولكیدن زیاده اولور .

فرصه نفراتنك كیتملری مارت آینه مصادف اولدیغندن ژوزفین كندی كندیسنه دیمش ایدی كه :

— زنكین اوله‌جق ایمش ! هم ده بنم ایچون زنكین اوله‌جق ایمش . اویله ایسه باری او كیجه‌یه قدر بن انك ایچون زنكین اوله‌یم ده اوده كورسون !

درحال خبرویرملی كه ژوزفین زنكین برقز دكل ایدی . اختیار بر والده‌سی ایله اوفاق برده قز قرنداشی واراید‌یسه‌ده قرنداشی بشقه برخانه‌ده متأهل اولدیغندن و والده‌سنی بسله‌مك دخی ژوزفینك غیرتنه قالمش ایدی .

ژوزفین محصول ادرا كنه بو ميسه ایله كیدر چوراب یاپارترزیلك ایدر هانكی ایش طهور ایتسه كورر اككنی طاشدن چیقاریرر حارات بر قز اولدیغندن اوزمانه قدر قازانجی ایله سائر انالی بابالی حالی وقتلی قزلردن دها كوزل كیئوب قوشا

تمقده وداها راحت یاشامقده ایکن بودفعه بردهزنکین اولمق عزمنه دوشمش ایدی .

کویلی نه ایله زنکین اولور ؟ نقد موجودینی ارباح ایدرك ویاخود ایرادلو عقارتلر پیدا ایلیهرك دکل آ ؟ قلیله فرچهسیله عقل وذکاسیله زنکین اولمق دخی بونلره میسر ایدلمامشدر . هیچ شبهه یو قدر که کویلونك زنکین اولمهسی یاتارلا یاکومس و یاخود آخور ایله میسر اولور . ژوفین آخور تدارك ایدهجك قدر سرمایه صاحبی اولمدیغندن چالیدن چرپیدن تدارك ایلدیکی کومسندن طاوق وقاز واوردك یتشدیرمکی کوزینه کسدیردیکی کبی خانهسی جوارنده بولنان بغچهسنده دخی مقتدر اولهبیلهجکی سبزهلری زرعدن اصلا فتور کتورمیهجك بر بغچوان اولدیغنی نظر اهمیتی اوکنه آلدی . کیجهلری ایسه چوراب ویاخود دیکش ایله وقت کچیرر ایدی . بو صورتله قازانجنی آرتدیرمهنك یولنی بولدیغی کبی مصرفنی دخی هر طرفدن تنقیح ایدرك طاشقی عسکردن کانجهیه قدر بهمحال بر ایکی ایلك

ایله بدی عسکرلکی تدارکنه قدر وزنی عزم ایتمش ایدی .

قرك و عزمنی نصل میدانه کتوره جکنی وزن اوزادی . تفصیل ایده جکز . کویلونك حالتك و صورتی ، تفصیلدن قارئلرمز بلکه ده هیچ لذت آلمازلر . انسانلر بیله ذاتاً حکایه مزك زینتی و مثلا تفصیلاته صاعد دکلدر . فقط شونی قارئلرمزك نظر دقتلرینه عرض ایده جکزکه عزمده جدیت وقوت خصوصنده قادینلر دائما ارککلره غالب درلر . ارککلر هیچ بر وقتده قادینلر قدر صحیح العزم اوله مزلر . بیك حال اولورکه انلره تبدیل عزم ایتدیرر . قادینلر ایسه کندی نفسلرینه البته ارککلردن زیاده حاکم اولدقلرندن کوزه آلدیردقلری ایشی مطلقا اتمام ایدرلر . ژوزفین ایسه بنات نوعی میاننده الك زیاده عزمنده قوی بر قادیندر .

صالپت عسکره کیتدکدن اوچ آی صکره پدرینه بر مکتوبی کلدی . ایچنده برده ژوزفینه مکتوب وار ایدی . حالبوکه کرك باباسنك وکرك

حاشـیه‌سنك مكتوبلری بزم یکی جامعـه‌دکی مكتو-
بجیلره بدل اوروپاده « اقریبون پوبلیك » دیدكاری
مكتوبجیلرك حاضر لیطوغرافیا ایله طبع ایتدیرمش
اولـدقلری اونر پاره‌لك مكتوبلردن ایدی‌كه یالكز
اسم یرلری آچیق اولدیغی حالده انلری طولدیروب
ارسال ایدرلر . بو مكتوبلردن باباله ووالـده‌لره
اولانلرك مآللری یالكز تأمین صحت وعافیتدن عبارت
اولوب سودالیلره كوندریلانلرده عمرینك صوك
كوننه قدر سودادن آیرلمیه جغنه واصلا خیانت ایتمیه
جكنه دائر تأمینـات دخی واردر . اوله بیـلورکه
نفر خسـته‌خانه‌دن مكتوب كوندررده ینه اناسـنه
باباسنه صحت وعافیتنی تأمین ایدر . اوله بیلورکه نفر
براثنجی چاشـیرجی فلان سومشدرده هنوز اسکی
سودالیسنه تأمین محبت ایدر . زیرا لازم اولان
شی یالكز مملكته مكتوب كوندرمكدر . ایچنـده
نه اولدیغی اول قدر اهمیت كوتورمز . باق شـو
مكتوب خصوصنده بزم عسكرلر فرانسه‌یه غالبدرلر .
زیرا محمدجكلر خصم اقربادن قونودن قومشودن

ماعدا بتون كوى اهاليسنه و جوار كويلرده‌كى
دوستلره دخى صلاملر يازديره‌رق هله حال وخاطر
صورمغه كلنجه قوجه اوكوزك صارى اينكك
طوپال انصراغك يله حال وخاطرلرينى صورمسنى
يازيجى افنديه امر ايدرلر . هم ده فرانسه‌ده اون
يازيه . مكتوب صوڭنى لندينى ييانه بزم
محمدجككر يكرمى يازه و يرلر .

التنجى آى صالحدن كلان مكتوب اوقوماصنه
قانب اوليوب ده كندى يازيسى ايله اولورسه
بكنورميسكز ؟ اوت ! الايلرده تفراتى تمزيس
ايدرلر . بونلردن درايتلى و چالشقان اولانلر ينى
ايلرو كيدرلر . بزم كنج صالحت جمله‌دن دهادرايتلى
و باخصوص چالشقان اولديغندن التى آى ظرفنده
يازى يازمغى اوكرنمش ايدى . وانما املاسنده‌ بك
چوق ياكلشلرى وارايديسه‌ده ذاتاً كويده مكتوبى
اوقويانلرك ياكلشلرى دها زياده اولديغندن صالحك
خطالرينك فرقنده دخى اوله‌مزلر ايدى .

بودفعه كنج صالحك معشوقه‌سنه يازديغى

مکتوب حقیقةً هر اوقویانه تأثیر ایده جك بر صورتده در. عسکرلکدن بحث ایدرك هر نفر عسکرلك علیهنه بر فکر پیدا ایتمش اولدیغی حالده صاپت بالعکس عسکرلکی پك زیاده بکنمش ایدی. «عسکرلك انسانی انسان ایده جك بر مکتبدر!» دیبور و «ژوزفینم سکا دها تربیه لی بر آرقداش اولمق ایچون ایشته چالیشوب اوقومق و یازمق بیله تحصیل ایدیورم» دیه تفاخر ایلیور ایدی.

ژوزفین بو سوزی ایشیدنجه کندیسی دخی تحصیله مجبور اولمزمی؟ هیچ او غیرتلی قزجغز بو سابقه ده دخی طاشقندن آشاغیده قالورمی؟ صاپت زنکین اولمق آرزوسنده بولندیغنی کورنجه ثروت جهتندن قوجه سنه لایق بر قادین اولمغی قصد عزم ایتمش ایسه صاپت عسکرده تربیه و تحصیل کوره رك کوبه بر مؤدب آدم اولدیغی حالده کانجه کندیسنی بو جهتدن دخی قوجه سنه لایق بر قز کوسترملك غیرتی زواللی ژوزفین ایچون زنکین اولمق غیرتنه دخی تفوق ایلدی.

بو مكتوبك جوابنى كوى باباسنه يازدردى . فقط عاشقنه هيچ برشى سويلمدىكى حالده ايرتسى كوندن بدأ ايله باباسندن بر درس الفبا باشلادى . ديكر اوچنجى آيده عاشقندن مكتوب كلدكده آنى كندى كنديسنه اوقويوب يازدردىغى جوابده دخى (شمديلك مكتوبكزى كنديم اوقودم) ديه بر اشارت ويردى اندن صكره ايسه املا يا كاشترى مستثنا اولمق شرطيله عاشق ايله طوغريدن طوغرىيه كندى ال يازيلريله مخابره ايتدكدن ماعدا صالبتك باباسى طرفندن يازيلان مكتوبلرى دخى ژوزفين يازار اولدى .

بو خبر دخى كويده شايع اولنجه قزلر وحتى دلى قانلر بيله ژوزفينى برقندها مسخره يه باشلاديلر . (ژوزفين اوقويوب يازه بيلورمش . كيم بيلور نه قدر بيوك برقادين اوله‌جق . موسيو صالبت دخى عسكرده اوقومق يازمق اوكرنمش . يازيق بر ميرالاى صالبت اولوردى .) ژوزفين دخى مادام لانو

لوتل اولورسه کورورسکز ! » دیه قهقهه‌لری
عیوقه چیقارررلرایدی .

اوت ! معارف مسئله‌سی هنوز اوروپاده
دخی بو یله‌در . ازمنهٔ متوسطه‌ده اوقومق یازمق
و بر مکتوبه امضا بیله قویمق معایبدن عد
اولنور ایدی . شمدیلرده شهریلر معارف حقنده‌کی
فکرلرینی دکشدیرمشلر وتعمیم معارفه پك چوق
اهمیت ویرمکده بولنمشلر ایسه‌ده کویلولر حالا
معارفی استهزا ایدرك «قلم طوتان پارمقلر قازمه کو-
رك طوتمزلر . حالبوکه یاشامق ایچون قلم دکل
قازمه کورکه صارلملیدر» سوزینی کویا بیوك بر
حکمت اولمق اوزره سویلرلر . بوسببه مبنیدرکه
اوروپا حکومتلری معارفی عوام ناسه قدر تعمیم
ایچون تشویقاتك برفائده‌سی کوره‌مینجه چوجقلرك
تعلیم وتربیه‌سنی مجبوریت التنه المش واولادینی بر
سن معینه قدر مکتبه کوندرمیان بابالری جزا اینمکله
قدر مجبور اولمشدر . اما کویلولر ایچون اسکی
قفایی ترك ایتمك یالکز بزم بورالرده دکل اورالرده

دخی الك كوچ موده‌دن بو نمشدر .

صحابت كيده‌لی ايكی سنه اولدی . فقط مراسله مواصله‌نك يازيسيدر . فرانسزجه بزم عاشق و عاشقه يازشدقلری مكتوبلر ايله يالكز دفع حسرت ايديورلر ايدی . بناء عليه ژوزفين كنديسنی اوقدر مختار بولبور ايدی كه توصيفه صيغمز . صاره قزلرك چوغی اسكی عاشقلرينی اونوته‌رق بشقه‌لرينی سودكلرينی و بعضلری قوجه ايله وارده‌لرينی كوروبده كنديسی عاشقنه صادق قالديغنی كورنجه يالكز بو افتخاری ايله ژوزفينی مختار ايتمكه كفايت ايديور ايدی .

ژوزفين بر اينك ايله اون درت رأس بكی بی تدارك ايتمش و ارتق آخور صاحبی دخی اولمش ايسه‌ده بورالرينی عاشقنه اصلا يازميور ايدی . كالديكی زمان بردن بره كوررسه‌ده‌نون اوله‌جغنی دوشونه‌رك اصل لذتی دخی اونك ونينه تأخير ايديور ايدی .

فقط دنیاده هانکی بختیار بلاسز قالور ؟ فلك صانکه بلاسز بختیارلغی انسانلردن قصقانیـور ایمش کبی هر بختیارلق هوسکارینه مطلقا بر چوق بلالر مسلط ایدر . بر یاندن بختیارلغنه یاردیم ایتسه بیله دیکر جهتدن البته جان صیقه جق شیلر پیدا سندن دخی کیرو طورمز .

ژوزفین ایچون میدانه چیقان بلا ایسه سوکیلی صالیتی اوزرینه رقیب اوله جق دیکر بر عاشق ظهوری اولمشدر .

مراق ایتمیکز افندم! بو قباحت ژوزفینك دکلدر . ژوزفین هیچ بر ارککك نظر دقتنی کندی اوزرینه جلب ایتمیور ایدی . واقعا هانکی صنف قادین اولورسه اولسون ارککلر طرفندن کندیلرینه بر نظر دقت عطف ایدلمسندن ممنون اولور وهیچ اولمز ایسه قزمز . ژوزفین ایسه بو خصوصده دخی سائر قادینلره بکزه مز ایدی . بر ارککك کندی یوزینه دقتلیجه باقه جق اولسه سوکیلی صالیتك حقوقنه تجاوز ایتمشجه سنه بر نظر خصو-

منه حریفی کبرته جکی کلور ایدی . حالبوکه ایشته قزجغزك صداقتنده اولان بو افراطی سبب اوله‌رق کندی اوزرینه شدتلی بر نظر جلب ایلمشدی .

بو نظر بو دری قریه‌سنه مسافر کلمش اولان ونه ایدوکی هنوز اکلاشیله‌مامش بولنان بر حریفك نظری ایدی . حریف ده لاروش اسمنده بر آدم اولوب اسمنك اولنده «ده» اداتی بولنمسندن نظراً کندیسنك زادکاندن اولدیغی اکلاشیلیور ایدیسه‌ده هانکی طرفك زادکانندن اولدیغی هنوز کیمسه بیلمیور ایدی .

موسیو ده لاروش بعض قوجه قاری ماصالرنده بن پادشاهك اوغلی هند پادشاهنك قزی حقنده بر طاقم مدایح ایشتمکله عاشق اولدیغنك حکایه ایدلدیکی کبی یالکز ژوزفین حقنده سویلنان بعض سوزلری ایشتمکله عاشق اولمشیدی .

همده ژوزفینك مردمکر بزاکی فلانی مدح وثنا یولنده‌دکل عادتا قزك ذمی یولنده سویلنمش

سوزلو اولوب کوزه لکده امثالنی کچن بعض توجه قارئلر « برسرکو پدر ! احوالندن کمسه یه رنك و یرمز اما صانکه جهان اشکمیدر ؟ اکثر یاو یله هرحالی کیزلی اولان قزلرده کرچکدن کیزلنه جك حاللر بولنورده انك ایچون کیزلر . درت کون اول هیچ برشیئه مالك اولمیان برکنج قز بو کون اینکاره کچیلره مالك اولمشدر . کیمك میراثنی یمش ده بو ثروت و سامانه مالك اولمشدر ؟ ایشته یالکز بونی دوشونمك ژوزفینك نه مال اولدیغی میدانه قویار ایسه ده مردمکریز قزدن هیچ بر اثر هیچ برسرشته المغه امکان یوقدر که کندیسنی علناً کپازه ایده‌لم » وادیسنه قدر سوق کلام ایلدکلری حالده موسیو ده‌لاروش بونلری عین مدح اولمق اوزره تلقی ایتمش ایدی .

برکون قالقوب صورت مخصوصه ده ژوزفینك خانه سنه کیتدی . هیچ ده عاشقانه اولدیغنه حکم ایدلمیه جك اولان طور ایله قزه دیدی که :

— مادموازل ! ناموسلی برآدم ایچون مقدس

اولان شیلرده کمسه لزوم کورلر. بن سزك مدحکزی ایشتدم. کوکلی سزه قبول ایتدیرمکه کلدم. سزی کندیکزه زوجه ایتدیرمکله سعادتمند اولورایسه‌کز بختیار اولورم.

ژوزفینده حدت اثری بغتةً ناموسنی اخلال ایتمش کبی برغضبله جواباً دیدی که:

— افندی! اکرچه کزی قبول ایده‌مامکده معذورم. زیرا کوکلمه بشقه‌سنك سوداسی واردر.

— انیده ایشتدم. فقط بکا سزك کبی بر زوجه‌نك اوقدر لزومی واردرکه عسکرده بولنان حریفلکمزه اولان لزومی هیچ بر وقتده اودرجه‌یه وارمز. هانکی قادین اولسه اکا زوجه اوله. بیلورایسه‌ده هرقادین بکا زوجه اوله‌مز!

ژوزفینده‌کی حدت یأس درجه‌سنه واردی. دیدی که:

— افندی! شو آنده اودن چیقارمیه‌کز؟

يوقسه کو يلودن استمداد ايده‌يم ده سزي بشقه درلو مي چيقارسونلر ؟

ژوزفينك بوطور محقرانه‌سى حربني قزديرميور ايدى . زيرا ده‌لاروشك ژوزفيني اك زياده بكنديكى شي ايشته بوسرتلكى وهيچ كمسه‌يه يوز ويرماسى و يالكز كندى عالمنده يالكز ياشاماسى قضيه‌سى اولوب بناءً عليه قزنه قدر سرت صورت كوسترييور ايسه كندى حقنده الديغى خبرلرك طوغريلغنه دلالت ايدرك موسيو ده‌لاروشك اطمئنانى آرتديرييور ايدى . ايشته بوكبى اطمئنان اوزرينه وكمال حلم ايله ديديكه :

— مادموازل ! تلاش ايتميكز ! بن سزه اركككم ايله اوقدر اديبانه سوز سويلديكم حالده سز قادينلغكز ايله بويله‌مى مقابله ايتمليسكز ؟ فرانسه زادكانندن موسيو ده‌لاروشى هانكى كويلونه‌صو . رتله طرد ايده بيلور ايمش ؟ بنى ايسته‌مز ايسه‌كز بشقه شيدر . فقط اويله ديلنجى طرد ايدركبى طرد ايده‌مزسكز .

ژوزفين ايسه هيچ ده ده‌لاروشك مطالعه‌سنه

مشترك اوله جق برحالده بولنيور ايدى . انك بوزينه عاشقانه بر نظر ايتمك بيله عرضنه ناموسنه تعرض ايدلمش قدر اغر كلور ايدى . بناء عليه دهلاروشك صوك سوزينه جواب اوله رق ديدى كه :

— افندى ! سزك بكا سو يلديككز شيلرى اديبانه ظن ايليور ايسه كز امين اولكزكه خطا ايديورسكز ؟

— نه دن ؟

— نه دن اوله جق ؟ هانكى قادين اولسه صالينه نصل زوجه اوله بيلوركه او بندن بشقه هيچ بر قادينه زوج اوله مز .

— بكده بويله سو يليكز مادموازل ! نشانليكز صكرده دكلمى ؟ كيم بيلور هرمأذون اولديغى كونلرى هانكى دايه نك و ياخود هانكى بسليه مه نك آغوش وصالنده كچيرمكده در .

آرتق ژوزفينده صبر وطاقت دكل عقل واذعان دخى قالمدى . مادنا يارى چيلديرمش برحال ايله ديدى كه :

— چیقکز افندی ؟ الله عشقنه چابوق کز زیرا بنی مطلقا جانی ایده‌جکسکز .

قزجغز بولقردیلری همان حایقیرمق درجه‌سنده حیرانلی سویلدیککندن والده‌سی دخی امداده قوشوب موسیو ده‌لاروشی طیشاری چیقاردیلر . اوچ قندن صکره زواللی ژوزفینك اوزرینه برفنالق کله‌رك بایلدی . بیچاره والده‌سی نه قدر فوجه قاری علاجی وار ایسه هیچ بریسنی دریغ ایتمیه‌رك قزینی آیلتدی ایسه ده ژوزفین ایچون اصل دوا برینه قائم اولان شی هونکور هونکور دینله‌جك برصورتده یاریم ساعت قدر اغلایشی اولدی .

حریف دنیاده ژوزفین ایچون اك بیوك شکنجه‌لری ایسه صالیت حقنده سویلنه‌جك فنا سوزلر قدر قزجغزی مضطرب ایده‌من ایدی . یالکز قزلر صالیت ایچون فنا سویلرلر ایسه طارلمز ایدی . زیرا او فنا سوزلرك مطلقا قصقانجلقدن نشأت ایلدیککنی بیلور ایدی . اما سودیکی حقنده جدی برسوز سویلنور ایسه کندی ناموسنی اخلال ایده

حس ایلك اولان آتلردن زیاده قیزجغزی بر از ایلر
ایلدی :

۳

موسیو دهلاروشك ژوزفین خانمه‌دن چیقد-
قدن صکره زوجه کندیکنی کورمك و نه‌ز یاپدیغنی
اکلامق بزم ایچون بك لازمدر . اولا بو آدمك نصل
بر آدم اولدیغنی طانیالم :

حریفك ایکی یاناغی اوزرنده دوغری ه
دیلان اوزون چاتال صقالی اولوب اگرچه بو
صقالك اوزون صاریلی کبی صاری ایسه‌ده یوزنده
پیدا اولمش بر طاقم چیزکیلره نظراً دهلاروشك هیچ
اولمز ایسه قرق بشنی کچمش بر آدم اولدیغنی اکلا-
شیلور ایدی .

بوی اوپ اوزون وجود قوجه قوری ! اندام
بر تلغراف دیرکی کبی دیم دیك ! اغزنده‌کی دیشلری
هم غایت کوچك هم ده غایت صیق ! صداسی ایسه
بر طوبیجی قوماندانی قدر دیك و سرتدر . بو حریفك
صورتنه باقان آدم اخلاقی غایت سرت و کندیسی

غايت عنادجی برآدم اولدیغنی درحال اکلار .

بوحال وطوردەبولنان آدم انسانه یلك نظردە محبت دکل عادتا خوف ودهشت احساس ایلر . زیرا کولدیکی زمان بیله تبسمنده برلطافت اولمیوب هله غضبلاندیغی زمان ایکی کوزلری ایکی جهنم اولەرق آتشلر صاچمغه باشلارکه بونی کورن کوزلرك قاشمەسی قابل اولەمز .

ژوزفینك خانەسندن چیقدقدن صکره موسیو دەلاروش طوغریجه پاپاپراصلك صومعەسنه واردی . بو پاپاپراصل کوی خارجنده کندیسنه مخصوص صومعەدە ساکن زاهد برآدم اولوب هفتەدە برکون پرەری قریەسی ایچنه صدقه طوپلامغه کلور . وهرآیك برنجی هفتەسنی دخی جوار کویلردە صدقه طوپلامغه حصرایدر ومحصول سؤالی ایله دخی کویلردە طول ویتیم اولان قادین وقزلره معاونت یتشدیرر ایدی .

بووظیفه پاپاسلرك جملەسندەواردر . شوقدرکه جملەسیدە بووظیفەیی سوء استعمال ایدرلر . فقرایه

معاونت ایده‌جکز دیه خلقدن بکارجه غروش
طوپلادقری حالده یوزلرجه‌سنی بیله فقرایه ویرمزلر .
کندیلرینه «خادم فقرا» نامنی ویردکلری حالده
الک زنکینلردن دها زنکینجه‌سنه یاشارلر . و بتون
هوغونک دیدیکی کبی فقرا نامنه اوغورلق خلقدن
الدقلری پرزولالرک اتنی کندیلری ییوب
کمیکلرینی فقرایه آتارلر . پاپالر اصل ایسه نوبو
نظرنده بو صورتله تانق اولنان پاپالردن دکلدر .
پاپالرک شو ذوق استعمالاتنی کویلولر دخی پاپه‌لرک
کندیلرینه درونی برخصوصده بو اندقلری حالده
پراصه‌لی جوار کویلرک کافه‌سی معجزه‌نی کبی بر
صورتده تانق ایدرلک پاپا پراصه‌نک صدقه حاصلاتندن
کندی استفاده‌سی شویله طورسون کندی کیسه-
سندن بیله فقرایه امداد ایلمدیکنی سویلرلر .

بر روایته کوره موسیو دەلازوش پاپا پراصه‌نک
اقرباسندن ایمش . زیرا نه‌وقت بو آدم پرەزی قریه-
سنه کلسه هپ پاپا پراصه‌نک صومعه‌سنه مسافرانه‌لرک
ایالت ملاقاتلرنده دخی صارماش طولاش اوپوشورلر .

ژوزفینك خانه‌سندن چیقار یلنجه‌یه قدر موسیو دەلاروشك صورتنده آثار یأس و حدت اولوب ممکن مرتبه ایلك حلمی ایلك سکونتی محافظه ایتمکده ایدیسه‌ده خانه‌دن چیقدقدن صکره قزدن کوردیکی معامله‌ کویلی نظرنده کندیسنی کولنج و رذیل ایده‌جکنی حسابه او حلمی ارتق محافظه ایده‌مدی.

مدهش بر حدتله طوغریجه پاپا پراصلك صومعه‌سنه واردی. اثنای راهده هیچ بر طرفه و هیچ بر کمسه‌نك یوزینه باقیوب برونینك طوغریسنه کیدر و کندی کندیسنه برچوق شیلر مرل‌انور ایدی.

صومعه‌یه واردیغی زمان پاپا پراصل بر طور استیضاح ایله دەلاروشك یوزینه باقه‌رق بعده صوردی‌که:

— نه یاپدك ژان؟

پاپاسك بو سؤالی حریفك برقاندها حدتنی و یأسنی آرتدیردی. زیرا کندیسی قدر عنود

ومتكبر اولان بر آدم ایچون اك مشكل واك آجیقلی عجزینی وعدم موفقیتنی اعتراف مجبوریتی اولوب بوآنده ایسه ژوزفین طرفندن كوردیكی معامله‌یی باباسندن انكار ایمكان یوق ایدی . بالعكس اعترافه مجبوریت وار ایدی . بناءً علیه بوندن مانده كی صولویه رق و اوزرندن آتشر صاچه‌رق دیدی كه :

— بر قیز باباسی شویله طورسون یابانجیلك امكانی دخی كوره‌مدم . بو قز عادتا دیوانه‌نك برایسیدر .

بعده ژوزفینك خانه‌سنده اولان ماجرایی نقل ایلدی . بوڭ اوزرینه بابا براصل دیدی كه :

— بن سكا دیدمی ژان ؟ بو قزسنك ایشكه‌ده كلز . سن حالده بولنان برآدم ایچون . . . .

دەلاروش حریفك اقردیسنی كسدی .

دیدی كه :

— جانم سنك هیچ بر قادینه بر قزه عاشق اولدیغك یوقیدر ؟

— ایکی بیك بشیوز قدر قادین وقز ایله معاملهٔ خفیه پیدا ایلمدم . حالبوکه هیچ بریسنه عاشق اولمدیغم بوقدر .

نصل ؟ باپا پراصلی اوزاهد حربنی بکندیکزمی ؟ ایکی بیك بشیوز قدر قادین وقز ایله معاملهٔ خفیه پیدا ایتمش . باپا پراصلك اشبو اعترافی اکرچه کویلولرك کندی حقنده‌کی اعتقادلرینه اصل موافق دوشه‌مز ایسه‌ده کندیسی کبی بر زاهدهم کویلولر نظرنده مسیح ثانی کبی تلقی اولنمق هم‌ده ایکی بیك بشیوز قادین وقز ایله معامله پیدا ایلمش بولنمق اوقدر استغراب اولنه‌جق مواددن دکلدر . باپالرك اك بیوك مرحمتلری حایه‌لری قادینلر هم‌ده کناهکار قادینلر حقنده اولمه‌سی لزومی آنلرك اك بیوك اك مهم اك زیاده مرعی الاجرا اولان دستورلرندندر . حتی بر معتبر باپاس « حضرت مسیحك بیله کناهکار قادینلر حقنده‌کی مرحمتی آرقداشلرینك نظر دقتلرینی آچمشدر » دیدیکی مشهوردر . مدت عمرینی طبیعتك اك بیوك بر

اقتضاسی خلافنده اوله‌رق بیکارلق ایله کچیره‌کده حصر ایدن پاپاسلرده بو حالی استغراب ایتمك شویله طورسون عکسنی ادعا و یاخود افاده ایدن بولنور ایسه استغراب اغلبدر . ذاتاً نصرانیت کلیساسنك مشاهیر رجالی تراجم احوالنه مراجعت اولنسه اور پاطلاسون چال اوینامسون عالملردن بشقه نه کوربلور . بنه پاپا پراصله آفرین دیه‌لی که بر تعبیر وجهله قارده کزمش ده ایزینی بللی ایتمامش ایکی بیك بشیوز قادین وقز ایله ماجراسی اولدیغی حالده خلقه کندیسنی مسیح ثانی کبی طانتمشدر . بشقه‌لری ایسه حظوظات نفسانیه‌لرندن ایتدکلری استفاده‌لری خلقك نظر حیرت وتعییبندن صاقلامه‌ده دخی لزوم کورمامشلر . در . هر نه ایسه کرك پاپا پراصل وکرك موسیو ده‌لاروش حقنده آلدیغمز بو یولده‌کی معلومات اوزرینه همان استغراب ایدی‌ویرمامليدر . براز صبرلی طورانملیدر .

پاپانك بولندیغی اوزرینه ذاتاً حدتلی اولان

موسیو دهلاروش براز دها تهور بنی آرتديره رق

دیدی که:

— بوقز بنم ایشمه کلمز ایسه اندن بشقه هیچ بر

برکسه‌ده بنم ایشمه کلمز . بن حالده بولنان برآدم

ایچون اولسه اولسه انجق ژوزفین کبی قادین زوجه

اوله بیلور . اویله برکوردیکی شیئی بیك حلاوتیله

جهانه اعلان ایده جك قدر زوزكار بنم كبی برآدمه

سنك كبی برآدمه قاری بی اوله بیلورلر ؟ دها ایتكه

سن باباهمك ده قاری المغه مأذون دخی دكلسك .

اکر سن ده عادی برآدم اولوب ده تأهل ایتسه ایدك

مطلقا ژوزفین کبی برقاری انتخاب ایلر ایدك . هله

ایشك ایچنده برده عشق اولورسه وار یا ! مطلقا

ژوزفینی کندیکه قاری ایتمیجه راحت اوله مز

ایدك .

دلاروشك کندی حالنه پاپاسی دخی تشبیه

ایتمسی و « بنم کبی آدمه سنك کبی آدمه ! ... »

دیمسی پاپاسك نظر دقتنی آچه‌رق دهلاروشك بو

سوزلرینی اویله برطور ایله دیکله‌یور ایدی که بو

سوزلرده یوجه‌لك بر تكدر رنكی اولدیغی حالده
یالكز انلری قبول ایلدیكی شو بو طورسونده‌لا
روش كندیسنه دها بشقه دراو سرزنشلرده بولنه
بولنسه انلره دخی قلاغنی مجبور بتی اولمامی
اكلاشیلور ایدی .

لكن او زمان یالكزده هیچ بركمسه و خصوصیله
دهلاروشك بو سرزنشلرندن و بلخاصه بنده دخی
بحثلرندن بر فنالق تصور اولنه‌مز .

دهلاروش سوزینی بیتوردكدن صكره بر از زمان
سكوت ایلدی . پاپاس در عقب دوشونیور ایدی .
تند چهره و تند مشرب حریفك سویلدیكی سوزلرده
حقلی اولدیغنی تسلیم و اعتراف ایده‌جك سو .
رتده قاشلرینی كوزلرینی اویناتوب قشدردقدن
صكره شو ملامت یوك ر بلا اولدیغنی اشراب
ایده‌جك بر قاچ ده آهر ایدرك دیدی كه :

— ایی اما بشقه قزینی ایستیور !

— ایی اما بشقه بن قزی ایستیورم ! ایش
انك ایستدیكی كبی اولمیه‌جق البته بنم ایستدیكم كبی

اوله‌جق ؟ او بنی ایسته‌مش اولوب‌ده بن‌انی ایسته‌مـ
مش اولسه‌م هیچ برشی اوله‌مزایدی . اما بن‌انی
ایسته‌دکدن صکره هرشی اوله‌جقدر .

— کیف سنك! ایسته‌دیکك کبی حرکت ایده
بیلورسك .

— اوت ! کیف بنم ! یالکز بن دکل سن
دخی ایسته‌دیکم کبی حرکت ایده‌جکسك !

— بنمی ؟ بو یاشدن صکره عاشق معشوق
ایشلرنده‌می بولنه‌جغم ؟

— دیدم آ ایشته ؟ من ده سنك کیفك کبی
حرکت ایده‌جك اولسه‌ك بو یاشدن صکره عاشق
معشوق ایشلرینه قاریشه‌مز ایدك اما چونکه سن
دخی بنم کیفم موجبنجه حرکته مجبور اوله‌جغکدن
عاشق ایشنده قاریشه‌جقسك معشوق ایشنه
ده . . . . . .

حریف کیتدکجه طورینی یوکسلتوب صداسنی
دیکلشدیرمکده‌ایدی . پاپاس افندی دخی اولکی
طور تواضع ومسکنتی ترك ایتمکه باشلایه‌رق

« بن بو حربنك شو درجه‌لره قدر تحكمی التنده
كیرمكه نه‌دن مجبورایمشم ! » كبی جرأتلرك یوزنده
پیدا ایلدیكی علایم بك باهر شیلر ایدیسه‌ده ده‌لاروش
بو علامتلره فلانلره اصلا اهمیت و یرمیوب سویلدیكی
سوزلری اوضاع كوناكون ایله او بله بر صورتنده
تأیید ایدیوردی كه باباسه آچیقدن آچیغه « اگر
كیفمه كوره حركت ایتمیه‌جك اولورسه‌ك كندیكی
یوق بیل ! » دیه‌جك اولسه مرامنی بو قدر فصیح
اوله‌رق اكلاتمش اوله‌مزایدی .

باباس براز دها دوشوندی . دوشوندكجه
جرأتنی آرته‌رق عادتا اودخی باباسلره یاقشه‌میه‌جق
بر درجه‌ده حدتلندی ایسه‌ده مطلقا حدتنی منعه
لزوم ومجبوریت كوره‌رك كویا ده‌لاروشك حالنه
آجیورمش كبی بر كولدی . دیدی كه :

— ژان سن عادتا چلدیرمشسك .

ژان كندیسنی طوپلادی . حقیقةً چلدیرمش
كبی برطور غضبله دیدی كه :

اگر كرچكدن چلدیرمش ایسه‌م بندن دها

زیاده قورقولی دکلمیسك ؟ دوشـون بر کره دوشون
باباپر اصـل بنم کسـدیکم بوغازلره نسـبتله سنك
کردنجکزك نه قدر اینجه قالور ! بنم دالدیکم سـینه‌لره
نسبتله سنك سینه‌ك نه قدر ضعیف وعاجزدر !

امان یارب ! ایشك رنکی نه قدر قزاردیغنه دقت
ییور یلیـورمی ؟ ژان ده‌لاروش دنیـلان حریف
قنالو کسمش سینه‌لر دلمش بر آدم ایمش ! بویله بر آدمك
یوزینه هم ده غضبناك صورتده باقانلرك بیله توکلری
اوریرمزمی ؟

بو حاله کوره باباپر اصـلك کیم بیلور نه قـدر
قورقش اولدیغنی حساب ایدرسکز ۰ دکلمی ای قارئ ؟
فقط اوجه دخی دیمش اولدیغمز وجهله باباپر اصل
دخی طوری دکشـدیرمکه باشلامش ایدی ۰ هرنه
قدر ده‌لاروش پك فرقنده اوله‌میور ایسه‌ده اختیارك
آق صـقالنك مربوط اولدیغی چکه‌سی حدتـندن
تتره‌یه‌رك کوزلرندن دخی آتشلر صـاچیور ایدی ۰
بناءً علیه انسانك الڭزیاده حدته کلدیکی زمان کو-
لمسی کبی بر ضحك ایله باباپر اصل دخی ده‌لاروشـك

تهدیدلرینه مقابله ایلدی . دیدی که :

— زواللی ! سن ده اونوتمه که اوکسدیکك قفالرك وجودلرینی بر باباراصل طوتوب ضبط ایلیورایدی . سن ده اونوتمه که اودلدیکك سینه‌لرك وجودلرینی بر باباراصل قازیغه باغلایورایدی ده اویله دلیورایدك . بن تتربقه بجه‌لرمی ترتیب ایدرك برآدمی ایستدیکم طوزاغه دوشوردکدن صکره جلادلق خدمتنده هر کیمی ایستر ایسه‌م استخدام ایلیه‌بیلورم . یك باشم صیقیلور ایسه تتره‌لك الجکزلرم ایله بو خدمتی کندیم دخی کورورم . اما بن اولمز ایسه‌م سن اون پاره ایتمزسك ! اکلادکمی دوستم ! بنی تهدید ایدیورسك ها ؟ التمش بش یاشنده‌کی باباراصل ! او بله‌می ؟ سن عقلکی باشکه آل اوغلم . یوقسه سنی اویله مضحك برحاله قویارم که حالکه کدیلر بیله کولرلر سن ده کولرسك !

حقیقت باباراصل بو سوزلری سویلر ایکن پیدا ایلدیکی حال پك زیاده شایان دقت ایدی . کوزلر.

ندن کیتدکچه دها زیاده آتشلر صاچلمقده ایدی ·
تبسم دنیلان شی کورنلره فرح و یره جك برحال
اولوب تازه دوداقلری غنچه یه بکزندیکی کبی تارت
دوداقلری دخی هیچ اولمزایسه صولغون کلبلره
بکزتمك لازم کلور ایکن پاپا پراصلك تبسملری بالعکس
کورنلرك کوزلرینی طرماله یه رق دوداقلرینی دخی
قپلان دوداقلر بنه بکزتمش براقمش ایدی ·
دهلاروشك تهورلری پاپا پراصله هیچ تأثیر
ایتمدکلری حالده پاپا پراصلك تهدیدلری ده لاروشه
زیاده سیله تأثیر ایتمش ایدی · حریف بردن بره
یلکنلری صویه ایندیروب حتی برقباحت ایدن
عارسز چوجقلر کبی یالیشق صورتله کندیسنی عفو
ایتدیرمك ایستدیکی حالده اکاده جسارت ایده میور-
مش کبی طورلر دخی کوسترمکه باشلامشیدی · لکن
پاپا پراصل طارغن پدرکبی عارسز چوجغه هیچ یوز
ویرمدی ·
دهلاروش دطارلدکمی باباجغم ؟ هیچ ایکی
دوست قدیم بو بله لطیفه‌لر اوزرینه بر برینه طار-

بلورلرمی ؟ قباحت بنده ایسه سن عفوایت ، سنده ایسه بن عفو ایده‌یم ، بزه طارغن اولمق یاقیشمه‌مز ، طارغنلق ایکیمزك ده باشمزی بلایه اوغراتور » دیدیسه‌ده باباپراصل « سور حاصیله چلدیرمش اولانلره بنم هیچ بر لقردیم اوله‌مز » دیه سوزی قیصه کسه‌رك بشقه ایشلر ایله اشتغاله باشلادی .

اوکون اقشامه قدر ایکی حریفك ارەسنده هیچ بشقه بر سوز تعاطی اولنمدی . باباپراصل حامی فقرا بر زاهد ! . . . اولدیغندن کندی خدمتنی دائما کندیسی کورمکده اولدیغندن اقشامه قدر طعامنی پشیرمك ایله اشتغال ایتدی . اقشام سفره‌یی دخی حاضرلادقدن صکره حالا چاتقین بر صورتله ده‌لاروشه دیدی که :

— کل طعام ایده‌لم !

سفره‌ده مدهش ده‌لاروش آج و دیلنجی کدیلك میاولاه‌سی قبیلندن صوکلوم بوکلوم بر صورتله دیدی که :

— جانم باباپراصل ! بنده‌ده قصور اولدی

اما سز دخی پك چابوق حدت ایدییورسکز یا ؟

باباس افندینك حدتی هنوز باقی ایدیسه ده اك بیوك انتریقه‌جی اولانلر حدت زمانی کلدکجه بیله حدتلرینی غایت احتیاطله کوستره‌رك هله دفع حدت زمانی کلنجه درحال اعتدال کوسترمك ایچون اولانجه قوتلریله جبر نفس ایده‌بیلدکلرندن بابا پراصّل دخی ارتق طارغنلقده دوامه لزوم کورمامش و بناء علیه مظفرانه برطور ایله‌دیمشدرکه :

حدکی آکلامغه باشلادك دیمك . اویله‌می خرچین چوجق ؟

باباسك شوقدر یموشامسی ده‌لاروشی زیاده‌سیله ممنون ایتمشیدی . قولر کسوب سینه‌لردلکله تفاخر ایلیان او مدهش حریف کندیسندن دها مدهش اولان باباسه مقابل کوچوکلکنی آکلایوب اعتراف دخی ایده‌رك دیدی‌که :

—— بن هر زمان حدیمی بیلورم . فقط سز کندی منافعکزی دائما اطرافیله دوشونمزسکز . صانکه بر زواللی ژانجغزی کندیکزه منتدار

اینمه‌کز نه اولور ایدی ؟ سزمراد ایتدکدن صکره صانکه ژوزفین بنم زوجه‌م اوله‌مزمی؟

— اوله‌مز ! اوله‌مز دیدم اوله‌مز .

— سز البته چاره‌سنی بولورسکز .

— خیر زوجه‌ک اوله‌مز ! متره‌سک دیر ایسه‌ك اوله بیلور . داتا متره‌س ایله زوجه‌اره‌سنده نه فرق واردر ؟

— مادام‌که هیچ برفرق بوقدر ژوزفین‌نی بکا متره‌س ایده‌جککزه زوجه ایدیو برکز . ایکیسنك اره‌سنده فرق یوق ایسه بو جهتی ترجیح ایلیکز .

— بن سنی کرچکدن عاقل برادم ظن ایدر ایدم ژان ! حالبوکه سنده هیچ عقل یوق ایمش . ای اوغل ! زوجه ایله متره‌سك فرقی اوله‌مامسی سنجه‌در . قزجه‌سنه بنجه‌سنه کانجه ایکیسی اره‌سنده عظیم برفرق واردرده انك ایچون سکا « زوجه‌ك اوله‌مز » دیدم . ژوزفین سکازوجه اولمق ایچون ازدواجه رضا کوسترمسی شرطدر . بر باباسك ویاخود دوه‌قاولات محرر بنك قارشوسنده ویاداره

بلدیه ده حاصلی رسمی بر پرده اندن بر « اوت ! » جواب موافقتی ایستیه جکلر . ژوزفینك ایسه بو جوابی و یرمیه جکی محققدر . سکا دیدم که ایکی بیك بشیوز قادین وقزه موفق اولدم . بوعدده ژوزفینی دخی ضم ایتمك ایستدیکم حالده ممکن دکل موفق اوله مدم . عسکره کیدن اوحریف حقنده کی عشقی عادتا برعناددر . اماقزی سکا ترس ایتمك لازم کلنجه ارتق انك رضاسنه اوته فلاننه احتیاج قالمز . اکلایورسك یا ؟ هیچ برشیئه احتیاج قالمز .

— اما بن چولق چوجق صاحبی اولمق ایستیورم !

پاپاس افندی برقهقهه قوپاردی . دیدی که :

— اوثروت عظیمه کزی اوکوزل اسملرکزی چوجقلرکزه میراث براقق ایچون اویله می ؟ جانم هم ژوزفینه عاشق اولدیغکدن بحث ایدرسك هم ده تزوج فلان هرزه لرینی قارشدیرسك . اکر ژوزفینه کرچکدن عاشق اولسه ایدك املك یالکز وصالدن عبارت قالورایدی . ها تأهل ایتمشسك ها ایتمامشسك !

ارەدە براز سکوت واقع اولدی . دەلاروشك طعامەدن اشتهاسی کسیلمش ایدی . غایت مسترحانه برطور ایلە باباسنك یوزینە باقوب طور یوردی . بونك اوزرینە باباس دیدی کە :

— اوغلم ! دلی چوجق ! انسان برهوسە دوشدیکی زمان او هوسك امکان حصولنی دخی برابر دوشونمليدر . اولاژوزەبین ناموسلی برقزدر . هیچ سنك کبی برآدمە ناموسلی بر قادین زوجە اولە بیلورمی ؟

— هەای او ناموسلیلغك دە الله بلاسنی ویرسون .

— اویلەیا ! بزم ایچون واقعا ناموس دیلان شی بوقدر بددعایە لایقدر . بویلە ناموسی اوزرندە مصرومعند اولان برقزك اولا ناموسنی محو ایتملیدر . اوایسە کندیسنی قاپوب برطرفە قاچیردقدن صکرە مترەس اتخاذیلە ممکن اولە بیلور . برزمان مترەس کبی استخدام ایدرسك . باقارسك اکر بویلە کامش اولدیغنی کوررایسەك بواش نکاح دیەجکك

بلاهتكارانه هوسكى ده اجرا ايدرسك . اما باقدك
كوردككه قز بردرلو يوله كلميه جك . ارتق يافه كى
اندن قورتارمق ايچون برقضايه مى اوغراتورسك؟
يوق هيچ براسراره واقف اوله مامش ايسه قپودن
طشارى يه آته رق قيچى اوزرينه برده تكمه مى
اورسك؟ اوراسى سنك بيله جكك برشى اولور!

زاهد باباپراصلك شوعاقلانه سوزلرى ده لاروش
اوزرنده بيوك برتأثير كوسترمكه باشلادى . ده لاروشدن
بشقه سى اولسه ايدى باباسدن بو سوزلرى
اصلا بكله يه ميه جكندن باباسك مطلقا چلدرمش
اولديغنه حكم و يررايدى . ده لاروش ايسه بابا
پراصلك اغزينه اصل لايق اولان سوزلر بوسوزلر
اولديغنى بيلديكى جهتله باباسك بوساعتكى عقل
ودرايتندن دهازياده عاقل ودرايتلى هيچ برزمانى
اوله ميه جغنى حكم ايليورايدى . بناءً عليه باباسك
ويرديكى نصيحتلرتماميله شايان قبول شيلراولديغنى
دوشوندى . بواميد اوزرينه غايت ممنون ومطمئن
اولدى . حتى طعامدن قالقلديغى زمان سفره

طاقلر بنی دهلاروش طو یلامغه مسارعت ایلدیکه هیچ بر وقت بو یله بر ایشکذارلق کوسترد یکی یوق ایدی . بو غیرت کندیسنه یارانمق ایچون اولدیغنی باباپر اصلا اکلامغله بیق التندن بر طور مظفرانه ایله تبسم ایتمکده ایدی .

بعد الطعام باباپر نسل قوجه مان اسکی قوتو یلی اوزرینه اوزانه رق دهلاروش دخی قارشوسنده سوموکلی بوجلک کبی بوزولدی . بر از سکوتدن صکره غایت مستمدانه بر طور ایله صوردی که :

— بن ژوزفینی متروس اوله رق الغه راضی اولسهم بیله قزی بوکبی اقناعک امکانی وارمیدر؟

— اول دخی دیمش ایدم که قزک ارضاسی اقناعی لازم دکلدر . زیرا کندیسنی قاپوب قاچیرمق یولی آچیقدر .

— کوزل اما بو قز او یله قولای قولای قاپلوب قاچیرلمغه ده کلمز . اکر بر کورولتی چیقاروبده بر کره ایشی پولیسه انتقال ایتدیرر ایسه بو موسیو دهلاروش کیم اولیورمش دیه باشلانان تدقیقدن

دهعسدهکی دهلاپیـهرایله الزاسـدهکی دهلاترهپسی میدانه چیقهرق اوچ اسم طاشیان برآدمك ارتکاب ایلدیکی جنایتلر کشف اولنمسـهلر بیله یالکز بویله اوچ اسم صاحبی اولمسی قانونك پنجهسـنه کرفتـار اولمغه مع زیادة کفایت ایلر .

— سنك بنم کبی آدملرك بویله برسوء عاقبته دائما منتظر اولملری شرط اعظمدر . اکر بو انتظـار اولمز ایسه اوقورقدیغمز فاقه کورکور ینه باصهرق صکره کندیمزدهخی شاشارز . امادائما کوزی آچیق بولنور ایسهك بو یولده کی فاقلرك طوزاقلرك یوز دانهسنی بزه قورمش اولسهلر ایاغمزی طولاشدیرسهق بیله قورتارمق امکانی بزم ایچون دها قولای اولور .

— ای بوفزی نصـل قاچیره بیلورز باباجغم ؟ کندیمزه هیچ برتهلکه کتورمکسزین انی نصل آشیره بیلورز ؟

— اندن قولای هیچ برشی یوقـدر . بکایارین دوز ینه قـدر طونوکوملك لازمـدر . ژوزفین انلری بیچوب دیکمکه مأمور اولور . بازارلق ایتمـك

ایچون بورایه کاور . صکره بنم اله جغم قاشلری اخذ ایتمکه کاور . بیچوب بروا ایتمکه کاور . دیکـدیکی برقاج پارچه یی تسلیم ایتمکه کاور . بو صورتله کاوب کیندیکی دفعانك بر یسنده دخی هانیا بنم او معهود معجونم بوقمی ؟

— بو رفیقلی معجونمی ایدی نه ایدی ؟

— ایشته اندن کندیسنه بر اکرام ایتدیکمز کبی قزجغز بر دها بورادن کیده مز اولور . بعده کیجه وقتی کندیسنی بر ۰ر یه یه او یارصلك . ایستدیکك یره کوندرملك .

— صباح اولوب ده قزکو ینه عودت ایتمامش اولورسه ؟

— انی دخی اثنای راهده بر قضایه اوغرامش اولدیغنه حمل ایدرلر . هر طرفه جاندارمه لر چیقار . قزك هیچ برایز یی بوله مزلر والسلام .

— تمام اهله بابار اصلدن کمسه بر شبهه بیسله ایتمز . دکلمی ؟

— اویله یا ! بورایه کلنلره بن ده واقعا بورایه

کلمش ایدی ٠ یاربم ساعت قالدی ٠ ایشنی بیتوروب کیتدی ! ەدیدیکم کبی بو سوزی عزیز بطرس سویلمش اولسە اندن دها آز طوغری اولماق اوزرە قبول ایدرك هرکس مطمئن اولور ٠ ایش کە انسان برکرە باباپراصل اولسون ٠

— حقکز وار افندم حقکز وار ٠

— ای شمدی قزه بو صورتە مالك اولەنك امکانە قائل اولدکمی ؟

— بن سزك هانکی تدبیر کزك محالزی ممکن ایتمیەجکنە اینانمم کە بو تدبیرك دخی سهو لتنه قانع اولمیەیم ؟

— آە اوسنك خرچنلقلوك اولسە بك کوزل برچوجق اولور ایدك اما ٠٠٠٠

— قرق یاشمدن صکرە حالا چوجقمی ؟

— عقلمی باشکە المدقدن صکرە یوز یاشنە کلمش اولسەك حالا چوجقسك ! هلە چوجقلغك دها بیوکنی ایتمش اولمق ایچون ژوزفینی برکرە الە یکیردکدن صکرە بردها قاچیرر ایسەك واریا !

ایشته او زمان بزم اسراری میدانه چیقه‌رق اوبله برفاقه باصمش اولورزکه ایاجقلرمز چانر چوتور قیر یلور .

— او بونك ایچون هیچ مراق ایله ایتمیکز افندم !

— هیچ مراق ایله ایتمامك ایچون بنی نه ایله تأمین ایدرسه‌ك باقه‌یم ؟

— اولا قزك قاچه‌جقندن امین اولنجه‌یه قدر اسرارمز دیه هیچ برشیئه کندیمی واقف ایتمامك ایله تأمین ایدرم . ثانیا قز بنم یانمدن قاچقه طورانه‌جق اولورسه ارقه‌سندن خنجری یتشدیره‌مز ایسه‌م مطلقا قورشونمی یتشدیرمك ایچون دائما احتیاطلی طوراجق ایله !

— بو سوزی قوتلی طوتار ایسه‌ك بن دخی امین اوله بیلورم . بوقز هرزمان سنك الکدن قورتیله‌جق اولورسه صاغ اوله‌رق قورتلمیلیدر . زیرا او صاغ قالور ایسه دنیاده بنم ایچون صاغلق امکانی قالمیه‌رق هلاك محققدر

— بنده بونی بویله‌جه بیلیورم . بیلدیکم

ایچون کندیم قدرسزی ده تأمین ایدرم ·

« ٤ »

بزم قوجه صالپتی اونوتدقمی ؟ حریف عسکر-
لکی او یله ایتدی که او خدمت مقدسه یی بو قدر تقدیس
ایله ایفا ایدنلر دنیانک هانکی طرفنده اولسه هانکی
ملتدن بولنسه فیض الهجنی کبی بزم صالپت دخی
فیضنه نائل اولدی · اوقو یوب یازمغی برراپور ط
تنظیمنه مقتدر اوله جق درجه یه واردیردی که بو
اقتداری کسب ایدنلر یالکز فرانسه اردوسندن دکل
هر دولتک اردوسنده باش چاوشه قدر کوچك
ضابطلك رتبه سنه نائل اولورلر ·

بزم قوجه صالپت دخی صره چاوشی رتبه سنه
نائل اولمش ایدی · ارقداشلری کندیسنی سورلر ·
ضابطلری کندیسنی سورلر · هانکی موقعده بولنسه
واوراده کیملر ایله معامله سی اولسه هرکس کند
یسنی سورلر ایدی ·

عسکر قسمی مسرف اولور · زیرا بولندقلری
مملکت جانلریله بیله جومردلك ایتمکی کندیلرینه

اوکردیکندن عسکر النده نه سی وار ایسه یالکز کندی استفاده سی ایچون دکل ارقداشلرینک دخی استفاده لری ایچون انلری اصلا دریغ ایتمز . قدرتی یتدیکی قدر دکل یتدیکی قدرده بر ایچر . بدبر ار ایچیور . بناءً علیه افراد عسکریه نک کافه سنه مملکتی طرفندن لاینقطع خرجلق کوندرلمز ایسه ضرورت چکرلر . فقط بزم صالیت عسکرلک خصوصنده سائر ارقداشلر بنه اصلا قیاس قبول ایده مز ایدی . کندی مادوننده کی آدملر میخانه لره فلانلره کیتمک شویله طورسون اصل رفیقلر یله دخی انسیتی بو بوله دوکامش ایدی . دائما کندیسندن بیوک وعاقل اولانلر یعنی ضابطلر ایله صحبته یول بولغه چالشیور ایدی . بو سببه مبنی عسکرلک حالنده بر ضرورت چکمک شویله طورسون معینات عسکریه سیله کندینی اداره ایلدیکندن آیلقلرینک یوزده سکسانی بر یکدیرمکه دخی موفق اولور ایدی .

اوزمانلر اوچنجی ناپولیونک ایتالیاجه بر طاقم مناسبات حربیه سی اولوب غره فوار صالیت بو محا.

ایچون کندیم قدرسزی ده تأمین ایدرم .

بزم قوجه صالپتی اونوتدقمی ؟ حریف عسکر-
لکی او یله ایتدی که اوخدمت مقدسه یی بو قدر تقدیس
ایله ایفا ایدنلر دنیانك هانکی طرفنده اولسه هانکی
ملتدن بولنسه فیض اله جغی کبی بزم صالپت دخی
فیضنه نائل اولدی . اوقو یوب یازمغی برابر ربط
تنظیمنه مقتدر اوله جق درجه یه واردیردی که بو
اقتداری کسب ایدنلر یالکز فرانسه اردوسندن دکل
هردولتك اردوسنده باش چاوشه قدر کوچك
ضابطلك رتبه سنه نائل اولورلر .

بزم قوجه صالپت دخی صره چاوشی رتبه سنه
نائل اولمش ایدی . ارقداشلری کندیسنی سورلر .
ضابطلری کندیسنی سورلر . هانکی موقعده بولنسه
واوراده کیملر ایله معامله سی اولسه هرکس کند
یسنی سورلر ایدی .

عسکر قسمی مسرف اولور . زیرا بولندقلری
مملکت جانلریله بیله جوامردلك ایتمکی کندیلرینه

اوکرندیکندن عسکر النده نه‌سی وار ایسه یالکز
کندی استفاده‌سی ایچون دکل ارقداشلرینک دخی
استفاده‌لری ایچون انلری اصلا دریغ ایتمز . قدرتی یتدیکی
قدر دکل یتدیکی قدرده برایچر . بدبر رایجیور . بناءً علیه
افراد عسکریه‌نک کافه‌سنه مملکتی طرفندن لاینقطع
خرجلق کوندرلمز ایسه ضرورت چکرلر . فقط بزم
صالایت عسکرلک خصوصنده سائر ارقداشلرینه
اصلا قیاس قبول ایده‌مز ایدی . کندی مادونندەکی
آدملر میخانه‌لره فلانلره کیتمک شویله طورسون
اصل رفیقلریله دخی انسیتی بو بوله دوکامش ایدی .
دائما کندیسندن بیوك وعاقل اولانلر یعنی ضابطلر
ایله صحبته یول بولمغه چالشیور ایدی . بو سببه
مبنی عسکرلك حالنده بر ضرورت چکمەك شویله
طورسون معینات عسکریه‌ یله کندینی اداره
ایلدیکندن آیلقلرینك یوزده سکساننی بریکدیرمکه
دخی موفق اولور ایدی .

اوزمانلر اوچنجی ناپولیونك ایتالیاجه بر طاقم
مناسبات حربیه‌سی اولوب غره‌فوار صالایت بو محا-

ربه‌لره‌دخی مأمور اولمش و برقاچ یرده یارالق کو-
سترەرك بر اژیون دونور نشـاندن ماعدا مكافات
نقدیه‌یه دخی نائل اولمش ایدی ٠

اوچ سـنه خدمت عسكریه‌یی ایفادن صكره
طابورندن تذكره ترکی ایچـون مصرانه تكلیـفلر
ایدلمش وتذكره ترك ایدرایسه‌ضابط دخی‌اوله‌جغی
وعد اولنمش ایسه‌ده‌كو یده ژوزفین اولدیغی‌حالده
ضابط اولمسی بالآخره ژوزفینندن مفـارقتی مؤدی
اولور خوفیله شمدیلك صیله رخصتی المقده‌وزمانی
كلنجه استبدال دخی اولنقـده اودخی عنـاد ایلمش
ایدی ٠

ضابطلری دلی قانلینك بو عنادینه هیچ برمعنی
و یرەمیورلر ایدی ٠ بیوك ناپولیونك هرنفر چانطه-
سنده بر مارشـال باستونی طاشیدیغی ایشته بو یله
صالبث كبی عسكرلر ایچون سو یلدیكی و صالبث
عسكرده‌قالسه مطلقا ترقی‌ایده‌جكی دركار بولندیغی
حالده عسكرلكی ترك‌ایتمكله بیوك براقبالی ترك‌ورد
ایلدیكنی حكم ایدرلر ایدی ٠ انجق صالبثك بوعنا-

مکتوب الور و بو مکتوبلرده قزك هر حالنه واقف اولور ایکن تمام بر بچوق آی کچدیکی حالده هنوز هیچ بر مکتوب المامش اولمسی زواللی چاوشك زیاده سیله مراقنی موجب اولمقده و قزك احوالنی استعلام یوللو کوبه بر ایکی کاغد یازدیغی حالده انلرکده جوابی کلمامکده یدی .

بو صره‌ده زواللی بابامی اتیه‌دن صالپنك وفاتی خبری دخی کلمه‌سونمی ؟ سوکیلی باباسیله کوروشه‌مکسزین مفارقت ابدیه وقوعه کلمسنده صالپت بك زیاده مأیوس اوله‌رق آشیانهٔ پدرك بالکلیه پریشان اولماسی ایچون مطلقا عودته بر قاچدها مجبور اولدی . باخصوص‌که بابامی وفات ایلدکدن صکره کندیسی یالکز قاله‌رق بومثلو یالکزلرك ایسه اوجاق او یاندیرملری ایچون خدمت عسکریه‌دن بالکلیه معافیتلری دخی قانون مقتضاسندن اولمغله صالپت ارتق بر کون بیله تأخره جواز کورمیه‌رك ایشلر ینی بعد التسویه لیونه‌وا.

رادن دخی کندی قریه سنه کلدی .

عسکردن عودت ایدنلر نصل شوق وشطارتله عودت ایدرلر ! بو شطارت بو شوق عسکره کیتدکلری کوندکی تأثراتك تماماً معکوسیدرلر . فقط بزم قوجه صالپت بو قاعده نك بر مستثناسی بر شاذی ایدی . کویه نصل شوقله عودت ایلسون که کندیسنی استقبال ایده جك اولان باباجغی بر مفارقت ابدیه ایله مفارقت ایتمش کیتمشدر .

باری سوکیلی ژوزفینجکی استقبال ایتسه ایدی یا ؟ خیر ! ایشته بو مراق و انك موجب اولدیغی یأس دخی بیچاره یه بتون اطرافی مسقط رأسی زندان کوسترمکده ایکن برده تمام کویه بر چاریك قالدیغی وبر دیگر قریه سنك شویله بر رسم لوحه سی کبی قارشوسنده کوروندیکی بر موقعده ژوزفینك بیچون الدیغی خبر جداً وحقیقةً بیچاره نك یورکنا بر خنجر صوقش کبی تأثیر کوستردی .

بو خبری کندی کویلوسی اولان بر قوجه قاریدن الدی . خبر بسیط ژوزفینك غیبو بتندن

عبارت ایدی . صالینك « یاژوزفین نصل ژوزفین؟ » سؤالنه جوابنه شوم آغزلی قوجه قاری دیمش ایدی که :

— ژوزفینمی ؟ هایدی شو سنك ژوزفینمی ؟ او ! ... ژوزفینك برنده یللر اسیور !

— امان الله عشقنه اوده‌می وفات ایلدی ؟

— یوق ! فقط غائب اولدی . نابدید اولدی .

— نره دو شمنك قنلر النه کرفتار اولق کبی بر حالمی ؟

— خیر آ اوغلم ! مراق ایتمه ! عادتا قاپیلوب قاچیرلمش !

— جانم بو نصل لقردی ؟ اول زمانلرده‌می بزکه برقزی قاپوب قاچیره‌بیلسونلر ؟

— چوجغم ! اول زمانلرده برقز ایستسون ایستمسون انی قاپوب قاچیررلر ایدی . شمدیکی زمانلرده ایسه برقز قاپیلوب قاچیریله‌جغی زمان اولا کندیسی « بنی قاپوب قاچیرمق ایسترایسه‌کز بن کندی کندیمه قاقار قوشارم » دیه ارککره

رضاسنی و پرده صکره قاپیلوب قاچریلور .
قزلری هیچ طانیمز کبی طورانیورسك ده سنی عادتا
صاغدرون برآدم ظن ایده جکم کلیور .
قوجه قارینك پیس پیس کولمسی صالپتك
عقلنی دها زیاده چلاسندن چیقارمش ایدی . کمال
تهالکله صورمش ایدی که :
— مرحمت ایت اناق ! ژوزفینی کیم قاچیر-
مش؟ نه اولمش؟ هیچ تفصیلاتنی اوکرنه مدیکزمی ؟
— اوغلم بیلورسك که ژوزفین ایچندن بازار-
لقلی بر قزدر . نه یاپدیغنی کیمی سودیکنی کمسه
بیلورمی؟ روایته کوره پاپا پراصلك صومعه سنه
کیدییورم دیه خانه سندن چیقمش . فقط یانده بر ده
بوغچه سی وار ایمش . بردها عودت ایتمامش ،
معلوم آ ؟ بر قز یانده بوغچه سی اولدیغی حالده
چیقارده بردها عودت ایتمز ایسه مطلقا پاپا پراصلك
خانه سنده قالمق ایچون کیتمز . کیم بیلور کوی کنا-
رنده کندیسنی کیم بکله دیکی ایچون کیدر . پاپا پرا-
صل ژوزفینی و ژوزفین پاپا پراصلی نه یاپسون ؟

کیم بیلور هانکی کنج آدمه قاچمشدر .

— ای هیچ بر ابزی بولنه‌مدی‌ها ؟ هیچ بر خبری الینمدی . اویله‌می ؟

— ذاتاً ژوزفین کندی ایشی هیچ بر ابزی بولنه‌میه‌جق هیچ بر خبری النه‌میه‌جق صورتده کورمش ترتیب ایتمش اولورسه ابزینی کیم بوله‌جق خبرینی کیم اله‌جق ؟

قارئلرمز شو محاوره‌یه دقت ایدیورلر یا ؟ پاپاراصلك مهارتنده « آفرین » دییورلرمی ؟ ژوزفین دکل بلکه پاپاراصل یاپه‌جغی ایشی اوقدر کوزل یاپمش که قزك ابزینی بیله غائب ایتمش . کمسه هیچ بر خبرینی بیله آله‌مامش !

صالبت قوجه قاریدن الدیغی بوخبرلرك صدقنده بردرلو امکان و برمیورایدی . حتی کویه‌عودتنی وقوجه قاری‌یه تصادفنی و انك دخی کندیسنه بوسوزلری سویلدیکنی حقیقت اولمق اوزره حکم ایده‌میوب بونلرك کافه‌سی مطلقا رؤیا اولدیغنده و براز صکره او یقودن اویانور ایسه کندیسنی

ینه عسکر قشله‌سنده بوله‌جقنه اینانمق ایستیور ایدی . زیرا شمدی‌یه قدر قاچ دفعه بوکا یقین رؤیالر ایله بیزار اولمش بولندیغی حالده اویقودن او یانجه کویا یکیدن دنیایه کلمش کبی بر اطمئنان حاصل ایلمش ایدی .

فقط هیهات ! آره‌دن بر قاچ دقیقه دکل بر چوق دقیقه‌لر کچدیکی حالده ادجکز او یانه‌میور ایدی . او یانه‌مامش ایدی . او یانه‌میه‌جغی دخی درکار ایدی . زیرا کوردی اکلادی حکم ایلدی‌که کندیسی او یقوده دکلدر . کوردیکی ایشتدیکی شیلر دخی رؤیا دکلدرلر . جمله‌سی عین واقعه‌درلر . بناءعلیه صالیپت قوجه قاری‌یه نه شکر ونه ده شکایت یوللو آرتق هیچ بر سوز سویلمدی . باشنی اوکنه اکوب کویه طوغری یورومکه باشلادی .

زواللی صالیپت کو ینه کیردی اما تا بر سر-خوش کبی کندیسنی ایاقلری اوزرنده طوته‌میه‌جق برحالده کیردی . بتون کویلی « خوش کلدک ! » دیه کندیسنه تبریك عودت ایلدکلری حالده جهت

جهت تعزیه‌یه محتاج اولان زواللی آدمجغزلرك كوز.
لرنده‌كی یاشلری كوره‌رك ایلردنجی متبسم طورلری‌نی
متأسف طورلره تحویل ایدرلردی .

صالپت طوغریجه ژوزفینك خانه‌سنه واردی .
یاری بوناق والده‌سی صالپتی كوردیكی زمان كویا
همان او آنده قرینه‌لك جنازه‌سی خانه‌دن چیقمش
كبی فریاد وفغانله آدمجغزی قارشولیه‌رق ماجرایی
من اوله الی آخره حكایه‌یه باشلادی .

ذاتاً ماجرانك اولی آخری نه اوله‌جق؟ قزجغز
باباس افندینك اصمارلامش اولدیغی چیچكلرك
برمقدارینی كوتورمكه كیتدیكی حالده بر دها عودت
ایتمامش والسلام!

اما كوپلو یه كلنجه حكایه هیچ ده بوندن
عبارت دكل! دولاروش حكایه‌سی بیله بر بشقه
صورتله كوی ایچنده منتشر اولمش . بونی نشر
ایدن زاهد بابا پراصل اولدیغی اوك یاول اخطار
ایله خبر ویرملیكه : كویا موسیو دولاروش ژوزفینك
خانه‌سنه كله‌رك صالپتك عسكرلك عالمنده بك قاری

ایله دوشوب قالقدیغنی خبرو یرمش ژوزفینی ایسه ذاتاً بر زماندنبری بیاغی بر حریف ایله مخابره ایتمکده اولدیغندن عاشقنه رغماً وانتقاماً او حریف ایله سوزی برایدوب قاچمش .

برکره قوجه بر کویی اهالیسی انسانه افترادن ذوق المه یی کورسونلر . ارتق زواللی ژوزفینک حقنده ایدلمدک روایتمی قالور؟ ژوزفینک مطلقا کیزلی کیزلی اخذواعطالری وارایمش . زیرا آزبرزمان ایچنده اینکار کچیلر صاحبی اولمش ! هیچ اوزمانه قدر النک امکی ایله انجق ایکی بوغاز بسلیه بیلان برقز خارجدن برطرفدن کلیتلی پاره قازانمیه جق اولسه بویله اینک وکچی صاحبی اوله بیلور می ایمش؟

خلقک دیلی فنالق ایچون ذاتاً اوزوندر . هله خلقک دیلنی طولادیغی بیچارکانده مدافعه اقتداری دخی اولمزایسه اودیلار اوقدر اوزانورکه هرحدک خارجنه چیقارلر .

کویلونک ویردیکی خبرلرک کافه سی عقله یلک یقین اولدقلرینه دقت بیوریلیوریا ؟ باخصوص که

بو خبرلرك برمقداری باباپراصل كبی مسبح ثانی عد
اولنان برذات طرفندن اختیار اولندیغی كبی تصوری
ده انك طرفندن تصویب اولنمشیدی . باباپراصل
برشیئك طوغری اولدیغنه اینانورایسه ارتق او
شیئك یا كلش اولدیغنه اینانمق عادتا كفر درجه‌سنده
عد اولنور . بناء علیه ژوزفینك بر كیزلی اخذواعطا
ایله زنكین اولدیغنی وفقط اسكی عاشق عسكردن
عودت ایده‌جكنی اكلار اكلامز هركیم ایله اولور
سه اولسون قاچمغه قرار و بردیكنه صالپك دخی
اینانمه‌سی لازم كلورایسه‌ده صالپت كندی ژوزفینی
كویلودن پك چوق زیاده طانیدیغی جهتله بوروایت
اولنان شیلرك هیچ بریسی ژوزفیندن اصلا وقطعا
مأمول اولمیه‌جغنه امین بولنیورایدی . نصل
اولوركه ژوزفین كبی برقهرمان قز كندیسنه بونجه
خیانتی ایده‌بیلمش اولسون ؟ بالفرض ژوزفین اوچه
و یردیكی وعد وفایی طوتمیه‌جق اولورسه او یله
برقاچ لفظده برمكتوب یازه‌رق تأییدوعدا یتمزایدی .
یالكز صالپت شو چیلردن واینكلردن خبردار اولدیغندن

قزك بونلری نره‌دن بولمش اولدیغنی برازشبهه ایله دوشونمکده ایدیسه‌ده‌یاری بوناق برحالده بولنمسندن طولایی یالان سویلکه هیچ اقتداری اولمیان والده‌سی « اوغلم! سن زنکین اولمغه قرارویردیکك کبی اودخی قرار ویرمش ایدی . دیشندن طرناغندن آرتدیروب بونلری تدارك ایلمشیدی . سکایازمامسی کلدیکك زمان بردن برە کوروب شاشمق ایچون اولدیغی ده بکا بیلك کره سویلمشدر . » دیجه شو لقردینك کرچکلکی دخی بر درلو صالپتك نظر دقتندن تباعد ایده‌میور ایدی .

صالپتك قطعیاً قرار ویردیکی شی شو اولدی . کندی کندیسنه دیدی که :

— بو ایشك ایچنده مطلقا برسر وار . ژوزفین مطلقا بردامه دوشورلدی بتون عمرمی بو سرك حلنه صرف ایده‌جکم . البته ایشی میدانه چیقاره‌جغم .

فرانسه‌ده قوجه‌لق قور بجیلق ضبطیه‌لك کبی خدمتلری اغلبیتله عسکردن چیقمه اولانلره

و يردلر . حتى عسكرده چاوش اولان بر آدم
ژاندارمه‌ده مطلقا ملازم رتبه‌سيله قبول اولنور .
بالخصوص كه اويله احوال عسكريه‌سى بولنده
اولان بر عسكر نه‌زمان ژاندارمه‌يه كيرمك ايچون
استدعا ويرسه درحال قبول ايديلور . صالبت
ژاندارمه‌يه كيرمكه قرار ويرمشيدى . همده ملازملك
ايله دكل چاوشلق ايله كيرمكه قرار ويرمش ايدى .
كندى كنديسنه ديمش ايدى كه :

— ملازم اولورسه‌م يالكز بر بولنده‌قالوب
باقلانورم . چاوش وحتى اون‌باشى اولورسه‌م هر
طرفده كزرم . ژوزفينك ازيني بولمق ايچون دخى
مطلقا كزمليدر . هر طرفى كزملى هرشيئى كورمليدر .
يالكز بونك ايچون دكل زواللى آدمجغز چار
چار جكرلرينى ياقان آتش يأسى تعديل ايچون دخى
دائما قرلرده بايرلرده كزوب يورومكه محتاج ايدى .
حقيقت سياحت بك‌چوق دردلره دوادر . مراق
كبى خسته‌لكلرك سياحتدن اعلا چاره‌سى يوقدر .
هله بيوك بر آجى ايله مأيوس ومضطرب اولانلرى دائما

سياحته کوندرملك لازم اولديغنی قوجه صالپت اوقومقی اوکرنديکی زمان اوقومش اولديغی بر قاچ کتابده‌دخی کورمش ايدی .

بناء عليه درحال ليونه جاندارمه دائره‌سنه مراجعت ايدرك چاوشلق ايله خدمته قبول اولندی . صحرالرك آسايش وامنيتنی محافظه‌يه مأمور اولان قوللرك برينه قوماندان اولدی .

صالپت کنديسی کبی قره‌سرداری اولان جاندارمه‌لرك کرك نفراتی کرك ضابطانی ايله درحال دوست اوله‌رق بونلرك هر برينه حکايه‌سنی‌ده نقل ايدر وشو خدمته کيرمکدن اصل مقصدی زواللی ژوزفيندن اثر بولمق اولديغنی اکلاته‌رق هرکيم بر اثر بولورايسه کنديسنه درحال خبرويرلسنی رجا ايلرايدی .

صالپتك بو رجاسی هرکس طرفندن قبول اولنه جغنه شبهه ايديله‌مز يا ؟ زيرا انسان اولادينك برنجی جبلتی مظلوم وعاجزه آجيمقدر . هيچ برکمسه اوله‌مزکه برزواللينك حکايه‌سنی باخصوص کندی

افندن ایشتمشوندر . اکا آجیمشون . اکا معاونت وعد ایتمیه‌جك برآدم دخی تصور اولنه‌مز . حاله بومظلومیت عشق بوزندن اولورسه بیچاره‌نك حالنه آجیانلر ومعاونتنی درعهده ایدنلر دها زیاده بولنور . زیرا انسان اولادینی الڭ زیاده مستفید ومتأثر ایدن‌شی عشق مسئله‌سی اولوب برعاشقه یاردیم ایتمکی انسانلر عادتا کندی بختیارلقلرینه خدمت کبی برنظرله تلقی ایدرلر .

بعض انسانلر واردرکه هرنصل برتأثیر ایله متأثر اولدقلری زمان الڭ بیوك شدت تأثری الك اول کوسترەرك اندن صکره ایسه هردقیقه کچدکجه تأثرلری آزالیور . بعض کمسه‌لردخی واردرکه بر بلایه مقابل اولدقلری زمان بردنبره تأثر ایتمیوب اندن صکره هردقیقه کچدکجه وهرشیئی دوشوندکجه تأثرلری آرتار . ایمدی بادی امرده شدتلری زیاده اولان تیز مزاج آدملرك انتقاملرندن اول قدر اندیشه ایتمملیدر . صبر ایدن قان ایله انتقامنه قرارویروب ده تلاشسز حرکت ایدن آدملر یوقمی؟ ایشته انلرك

اخر عمرلر ینه قدر مقاصد انتقامیه‌یی تعقیب ایده‌جکلر-
بنی حکم ایتملیدر .

بزم صالپت چاوش ایشـته بوقبیلدن اولوب
تعقیبات وتحریاتی اوزرندن زمان کچـدکجه فکر
انتقامده اعتـدال بولمیه‌رق بالعکس دهاز یاده‌آرتار
ایدی . برکون کندی قریه‌سی اولان پره‌ری قریه -
سنده بوانیـورایدی . اره‌لقـده بر مذکور قریه‌ده
باش کوسترن موسیو ده‌لاروش ینه باش کوسترمش
ایدی . یاریسی میخانه یاریسی بقـال دکانی اولان
بر یرده قوجه صـالپت موسیو ده‌لاروشـه راست
کلمه‌رك اوجاء مرقوم حقنده ایشتمش اولدیغی سوزلو
دخی ذاتاً خاطرندن چیقمـامش اولمسـیله موسیو
ده‌لاروشه کمال احتر امله سلام ویردی ویانه‌اوتوره‌رق
صوردی که :

— موسیو ده‌لاروش ! بوندن یدی آی اول
مادموازل ژوزفینه بنم حقمده بعض شیلر سویلشسکز .
انلره دائر بکا بر مقدار ایضاحات و یرر میسکز ؟

بو استنطاق اوزر ینه ده‌لاروش فنا حالـده بو-

زوالدی . سبب تغیری نه اولدیغی قارئلرمزجه معلوم ایسه‌ده بیچاره صالپت تغیری اکا حل ایتمیه‌رك کندی کندیسنه دیمش ایدی‌که :

— نایشته بنم حقمده ژوزفینه بعض سوزلری فی الحقیقه سویلمش اولدیغی حال وطوروندن دخی اکلاشلدی . زیرا سویلامش اولسه ایدی بویله بوزولمسی‌ده لازم کلمز ایدی .

ده‌لاروشك طورنده‌کی تغیر آز بر زمان دوام ایده‌بیلدی . اندن صکره کویا بك معتبر برآدمك زوالنی برچانداره به جواب ویرمکه تنزل قبیلندن برطوز تواضع ایله دیدی‌که :

— اوت ! برقاچ قوقول یابدیرمق ایچون ژوزفینی کورمش و سزك حقکزده بعض شیلر سویلمش ایدم . لکن هرکس برقزله ایسته‌دیکی لطیفه‌یی ایده‌بیلور یا !

— بن‌ده « ایده‌مز ! » دیمیورم افندم ! حتی مرامم سزی مؤاخذه ایتمك دخی اولمدیغنی تأمین ایدرم . روایتنه کوره ژوزفینه اوسوزلری

اوزرینه بندن امیدینی کسمش ده خفیاً کوروشمکده اولدیغی بر بشقه آدم ایله فرار ایتمش کیتمش . شاید کندیسیله ملاطفه‌کز اثناسنده بو آدمك کیم اولدیغنه دائر بعض سوزلر ایشتمش وسررشته‌لر المش ایسه‌کز انلرك بکا تبلیغنی رجا ایده‌جك ایدم .

ده‌لاروشك کوزلری ایچنده مظفرانه بر پارلتی پیدا اولدی . یوزنده برده تبسم اولدیغی حالده دیدی‌که :

— رقیبکز دن انتقام ایچون او یله‌می ؟

— معذور دکلمی‌یم موسیوده‌لاروش ؟ الله عشقنه اولسون بربیلدیککز وارایسه سویلیکز . بن‌ده البته سزه بر خدمتله مقابلهٔ مکافاتندن کیر و طورمم . بوعنایتکزدن طولایی عمرمك صوك کوننه قدر منتدارکز اولورم .

موسیو ده‌لاروش زواللی صالپتك رقیبنی خبر و یره‌جك اولسه « نا ایشته بنم ! بنی اولدر ! هر حشمکی بندن آل ! » دیه کندیسنی کوسترملی ایدی . بوایسه قابلمیدر ؟ فقط صالپتك کندیسندن

شبهه‌سی یله اولمامسی حریفك سلامتنی تأمین ایتمش اولدیغندن غایت دوستانه و عاجزانه اولمق اوزره بر طور طاقنه‌رق دیدی‌که :

— والله دوستم ! اوزمان ژوزفینك کزلیجه سودیکی عاشقنه دائر بکا بعض شیلر سویلمش بیله اولسه خاطرمده قالماسی طبیعیدر . زیرا بنجه بو ایشك هیچ بر اهمیتی یوق ایدی .

— سزك اکا نه دیمش اولدیغکز خاطرکزده دریا ؟

— او بیله‌ده خاطرمده یوق اما شخصه قاورسه « عاشقکز اولان صابط عسکر اوجاغنده بر طاقم قادینلر ایله معاشقه ایدیورایسه نه یاپارسکز؟» کبی ملاطفه ومطالعه طرزنده بر سوز سویلمش ایدم .

— کویلیلرك روایتنه کوره بنم حقمده سزده معلومات محققه وارایمش‌ده انی ژوزفینه سویلمش اولدیغکزدن ....

— آچوجق ! کویلولرك نه‌قدر بوش بوغاز

ژوزك حریفلر اولدقلرینی بیلمز میسکز؟ مع هذا
یالان دخی سویلمك ایستم! احتمال كه لطیفه بولاو
دها جدی لقردیلر دخی سویلمش اولیم اما ایشلك
نجه براهمیتی اولمدیغی كبی ارەدن زمان دخی چكمش
اولدیغندن بالكلیه خاطرەدن چیقمشدر .

— دیمك اولیوركه اولطیفەلركز اوزرینه قزك
سزه نه یولده مقابله ایلدیكنی ده تخطر ایده میور-
سكز .

— نه یولده مقابله ایلدیكنی دكل . نه دیدیكنی
تخطر ایده میورم . مقابلەسی خاطرەدەدر . سویلدیكم سوزلر اوزرینه قز اوقدر مأیوس اولمشیدی . حتی
بردرجەیه قدر كه اونبیله اولمشیدی . یعنی سزانی سو-
میور ایسه كز بوحسترو كیت انك دخی یكده امورنده
اولدیغنی كوسترمش ایدی . اندن برقاچ كون صكره
قزك غیوبتی خبری دخی منتشر اولنجه اكلاشلدی كه
برسودیكی وارایمش وانكله برلكده فرار ایتمشدر .

— عجایب! بو حالر ژوزفیندن هیچ مأمول
دكل ایدی!

— ای چوجغم! ایشته اصل او یله کندیسندن برشی مأمول اولیانلردن دکلیدر که هرشی صادر اولور؟ بزم بابا پراصل دخی بویله سویلیور ایدی. کوی ایچنده عزیزلر درجه‌سنه واصل اوله‌جغنی امید ایدیله بیله‌جك برقادین وار ایسه اوده ژوزفین ظن اولنور ایکن ایتدیکی ایش هیچ بر قیزك جرأت ایده‌میه‌جکی شیلردن اولدیغنی مؤخراً کمال حیرتله سویلمش ایدی. بابا پراصل افندمزك محاکمه‌سنه کوره ژوزفین غایت کبرلی و ایچندن پازارلقلی بر قز اولدیغندن سزك طرفکزدن ترك اولنمش بولنمق حسبیله کوپلویه کوسترمامك ایچون سره قدم باصمغه نه‌قدر مجبور ایسه غالبا سودیکی ایله سراً وخفیاً بشقه بر اخذ واعطامی دها اولوب و اخذ واعطانك ایسه میدانه چیقدیغنی هیچ‌ده تجویز ایتدیکی ایچون فراره مجبور اولمشدر. زیرا بك آز بر وقت اول یه‌جکی اولمدیغی حالده ایکلر [ایکیلر] کچیلر صاحبی اولمق بر عاجز کنج قز ایچون قابلیدر؟

زواللی صالینك چهره‌سی صاب صاری

اولدی . «امان موسیو دەلاروش! نەلر ایشیدیورم!»
دیمسیله موسیو دەلاروش دخی کویاسوء تفهیمه
اوغرایان سوزینی تصحیح وتوضیح ایچون دیمش
ایدی که :

— یوق ! عرض جهتندن قزك کناهنه کیرمك
ایستمیورم ! ذاتاً بر کنج قزك بالاخره تزوج ایدەجکی
ارککله بعض لطیفەلردە بولنمسنه مغایر عفت بر حرکت
معناسی دە ویریلەمز . فقط سودیکی حریفك کیزلی
بر تجارتی واردیمك ایستیورم . هانیا شو هرکسك
مالی کندیسنه مباح اولمق کبی تجارتلر یوقمی ؟

— اکلایەمدم افندم !

— جانم بونده اکلایەمیەجق نەوار ؟ قزلردن
بعضلری اویله بر طاقم آدملری سورلرکه او آدملر
کندی صفتلرینی اعتراف ایدەمدکلری کبی قزلر دخی
سودکلری کیم اولدیغنی اقرار ایدەمزلر . دنیا بو
آچوجق !

— هرکسك مالی کندیسنه مباح اولان تجارت
دیمش ایدیکز ....

— اویله یا ! خرسزلر حیدودلردن بدأ ایله بشقه‌سنك اراضیسنده آوجیلق ایدنلره وارنجه‌یه قدر جمله‌سی بو قبیلدن عد اولنه‌مزلرمی ؟

هرکس هرکسی کندیسی کبی دوشوندیکندن دلاروش قیاس نفسله موسیو یلدیکی سوزلری کندیسی اکلایور ایدیسه‌ده بیچاره صالپتك بو یله برنجارتی عمرنده خیالندن بیله کچیردیکی اولمدیغی جهتله اکلایه‌میور ایدی . صکره او دخی اکلادی . حتی اکلادیغی شی اوزرینه صالپتك چهره‌سنده‌کی صاری بلق آرتدقجه آرتمقده ایدی . کندیسنه بر بوسه‌جك بیله ویرمامش اولان ژوزفینك عفتی حقنده اصلا شبهه اولنه‌میه‌جغی تضیه‌سی بر طرفدن و بدیکی برلقمه اککك هیچ برکیمسه‌نك صدقه‌سی عنایتی اولمامسی و محضا ثمرهٔ سعیی اولمسی غیرتی دیکر طرفدن قزی غیرتلندیردیکی حالده تصل اولوب ده بویله اشنع برحرکتی قبول ایتمش اولمسنه بر درلو برمعنی ویره‌میور ایدی .

نه ایسه ارتق موسیو دهلاروشی مؤاخذه

ایچون کندیسنده هیچ بر حق کورەمدیکندن و بوقدرجق اولسون کندیسنی بورمش اولدیغندن طولایی عذر دیله‌یه‌رك قالقدی ایشنه کیتدی ۰ اما کوزلری سرشك یأس واضطرابله طوب طولی اولدیغی حالده کیتدی ۰

« ٥ »

صالیت چاوش ایله اولان محاورەسنی دەلاروشلك همان اوآقشام پاپاپراصله حکایه ایتمش اوله‌جغنی بزسویلەمش بیله اولسەق قارئلرمز البته اکلارلر ۰ بزم ایضاحنه لزوم کوردیکمز برشی وارایسه او دخی بوحکایه‌نك زاهد پاباسی زیادەسیله ممنون ایتمش اولمسی قضیه‌سیدر ۰

پاپاس افندی موسیو دەلاروش ایچون ایتدیکی خدمتی کویلو نظرنده بشقه درلو کوسترەرك کرك کندی وکرك دەلاروش حقنده کویلونك هیچ برشبهەسنه میدان براقامش اولمسی عظیم بر موفقیت عدایلمش ایدیسەده صالیت عسکردن عودتله جاندارمه چاوشی یازلمسی و باخصوص ارقداشلرینك

كافه‌سندن ژوزفینك ایز بنی بولمق ایچون معاونت ایستیوب انلرك دخی بو معاونتی و یرمش بولنمه‌سی پاپاصك پك زیاده مراقنی موجب اولمقده ایدی .

نصل مراقنی موجب اولمسون كه شاید صالبت چاوش دلاروشه‌دن وار و واسطه ایله كندیسندن شبهه‌لنه‌جك اولورسه جنایت واقعه‌ی میدانه چیقاره‌میه‌جق یالكز اولسه كندیلر بنی داغما بر نظارت ضابطه التنده بولندیره‌جغی درکاردر .

پاپا پراصل افندی ایسه هرنه‌قدر پك زاهد و تارك دنیا بر آدم ایسه‌ده ینه كندی صومعه‌سی اوزرنده ضابطه‌نك نظر دقتی بولنمه‌سنی بر درلو آرزو ایتمز ایدی .

دلاروش اوافشام كلوب ده صالبت چاوش ایله اولان محاوره‌سنی هنهنه‌سیله نقل ایلدیكی زمان پاپا پراصل اوقدر ممنون اولدی كه سوكیلی ژانی قوجاقلیوب برقاچ دفعه اوپدی . بعده دیدی كه :

— دنیاده الك عاقلانه برایش كوردك ایسه او دخی بودر ژان ! بوندن بشقه درلو طورانمش اولسه

آدم حقنده کرك کو بیلودن و کرك سائرلرندن برخبر الهجق اولورده خائنی بکا اخبار ایدرایسه کز بنی کندیکزه منتدار ایتمش اولورسکز .

نصل ؟ بیچاره صالپته برقاتدها اجیدیکز یا ؟ زوالّی چوجق بیلمزکه پاپاسلر کندیلرینه تودیع اولنان اسراری واقعا فاش ایده‌بیلورسه‌ده بیوك بیوك منفعتلر وانتریقه‌لر اوغورنده بوفنا کارلغی اختیار ایدرلر . حالبوکه صالپتدن نه فائده اوموله بیلور ؟ باخصوص که صالپتك آره‌دیغی خائنلر کندیلریدر .

اما دیه‌جکسکزکه پاپاس هیچ اولمز ایسه صالپتی آووتمش اولمق ایچون بروعد و برمژده‌در . خیر ! بویله بروعد و یرمك خرستیانلغه و پاپالر اصلاك شهرت دینداراه‌سنه طوقنور . پاپاس دیمش ایدی که :

— اوغلم ! سزك حالکزه آجیمامق هیچ بر خرستیان ایچون قابل اوله‌مز . زیرا دینزك اسامی دین قرانداشلرمزك دردلریله دردناك اولمقدر .

فقط بکا تودیع اولنان اسراری سزه فاش ایتمك دخی وظیفهٔ دیندارانه‌یه مغایردر . بز فقیر پاپاسلرز . الмزدن کلان ایلکاری دریغ ایتمیز اما او ایلکار بشقه‌لرینك مضرتنه خدمت ایتمامیدرلر . بن شمدی مرایی برآدم اولسه‌م‌ده سزه واقف اوله‌جغم اسرا. ری سویلرم دیسه‌م سز بندن ممنون اولمامیسکز . بالعکس بکا ظارلمامیسکز . چونکه سزه ایده‌جکم و خدمت بشقه‌لرینك زیاننی موجب اوله‌جقدر . بناءً علیه بونی کندی منافعکز حسابیله برقصور عد ایتمه‌کز بیله بوقصورمك عفوینی مروتکزدن رجا ایدرم .

نصل ؟ پاپاسی بکندیکزمی ؟ سز بکنمیه‌جك بیله اولسه‌کز زواللی صاندرون صالبت بك بکنمش ایدی . پاپاسه بوجوابندن طولایی هیچ ظارلمدقدن فضله تام خرستیان تام دیندار بحق پاپاس اولدیغنی قلباً تصدیق ایدرك عذرلر دخی دیله‌مش ایدی .

صالبت کیتدکدن صکره پاپاس ایله دهلاروش بیچاره‌نك آوناقلغنه برچوق کولوشدیلر . هله

صالپتی کندیلرندن بحق تأمین ایتمش اولملرندن
طولایی زیاده‌سیله ممنون اولمشلر ایدی .

بو حکایه‌نك پرهری قریه‌سنه عائد اولان قسمی ،
بوراده بر اقه‌لم ده صالپتك دیکر جهتندن دوام ایله‌لم .
یکی تحریاته باقه‌لم .

برکون صالپت چاوش لیون ولایتنك قرای
شمالیه‌سی میاننده کزینیور ایدی . میری‌یه عائد
بعض اورمانلرده قوریجیلر ایله اورتاق اولان بر
طاقم قاچاقچیلرك کومور یاقدقلری خبر آلنمسی اوزرینه
اوزاقدن اوزاغه بو حالی تحقیقه مأمور اولمشیدی .

حیوانی اوزرنده هم کیدر هم ده ژوزفینی
دوشونور ایدیسه‌ده ژوزفینك غیبوبتی اوزرندن
برسنه‌یه یقین زمان مرور ایتمش اولمق حسبیله بو
قزك یا حیاتندن یا عشقندن و یاخود کندیسنه محبت
وصداقتندن ارتق امید کسمك لازم کلدیکنی ده حکم
ایدرك اویله بر صورت مأیوسانه‌ده دوشونمکده
ایدی .

موسم شباط ماهی اولمغله صباحدن هوانك

کوزل وآچیق اولدیغی حالده اوکاه‌دن صکره
یردن یره بوزیله‌رق غایت آجی بر روزکار ایله باردا.
قدن بوشانورجه‌سنه بر یغمور در بوشاندی .
یقینده کوی اولمدیغی جهتله صاپت چاوش زه‌یه
التجا ایده‌جکنی بیله‌مامکده ایکن شو بله بشیوز
آدیم قدر مسافه‌دن کوزینه عظیم بر خان خرابه‌سی
ایلشدی .

بو خان دربند کبی بر محل اوزرنده یاپلمش اسکی
بر بنا اولوب فقط اوجوارلرد. « جنلی خان » دیه
شهرت آلمش بولنمسندن دخی آکلاشیله‌جغی
اوزره هرکس طرفندن متروك بر شی اولدیغندن
کیم بیلور قاچ سنه‌دنبرو اورایه انسان اوغلنك
ایاق باصدیغی یوق ایدی .

خانك صیوالری کاملاً دوکولمش وبعض یرلرندن
طاشلری دخی دوشمش اولدیغندن دوکولمش صیوا
محللرنده ویقنتی یرلرنده بر چوق اوتلر وچالیلر وحتی
بر قاچ بیوجك اغاجلر بیله بتمش بوکسلمش اولدقلر.
ندن بونلر دخی خانك وحشتنی آرتدره‌رق اوطرفدن

یچن کویلولر بر قاچ دفعه استاوروز چیقارمیجه
کندیلرینی بو محلی استیلا ایتمش اولان جنرلرك
شرلرندن امین عدایده مزلرایدی .

یغمور کیتدکجه صقشدیرمقده اولوب بشقه بر
التجا ایده‌جك محل دخی اولمدیغی حالده صالپت
چاوش نه یاپار ؟ البته آتك باشنی خانه طوغری
طوغرولتور . بونکله برابر قارئلرمزك درحال
معلوملری اولملیدرکه صالپت چاوش اویله کندی
کولکه‌سندن قورقار برآدم اولمیوب سلاحنه بحق
اعتماد ایدر برقهرماندر . عسکره کیرمزدن اول
دخی پروزی قریه‌سنك الثقباطایمی عداولندیغی
کبی خدمت عسکریه‌سی اثناسنده تصادف ایلدیکی
برچوق قانلی وقوعات کندی شجاعتنی دلی‌قانلینك
کندیسنه دخی اثبات ایلمش اولدیغندن هر نصل بر
وقعه‌ده اولورسه اولسون صالپت اویله بشقه‌لری
طرفندن تأییده تشجیعه محتاج اولمیه‌جغنی و بشقه -
لری کندیسنه محتاج اولورلر ایسه کوجی قوتی
انلری حمایه‌یه کفایت ایده‌جکنی چوقدن نظر

موازنه‌سندن چیقمش ایدی .

صالپت چاوش خانه تقرب ایلدیکی زمان آت بیله اورککه باشلادی . زیرا کیم بیلور قاچ سنه اول انسان وحیوان کچه‌جك بو نه قارایکن بوکون عظیم تپه‌لرك چالیلرك استیلاسیله کچلمك قابلیتی بالکلیه غائب ایتمش اولان برلردن آت دکل آیاقلرك بیله کچه‌بیلملری قولای دکل ایدی .

لکن بر طرفدن شدتلی یغمور حیوانی قامچیلار ودیکر طرفدن صالپت چاوش مهمیزلر ایسه زواللی حیوان نه یاپار ؟ البته قرمجه کبی چالیلر اوزرندن آتلایه‌رق افندیسنی سمت مطلوبه ایصال ایدر .

صالپت چاوش جسلی خانه واصل اولدی . خانك ایچنه یکارجه قارغه‌لر بایقوشلر قلانلر یووه یاپمش وهوا آچیق اولسه بونلرك استحصال ارزاق ایچون اطرافه طاغیله‌جقلری درکار ایکن انلردخی هوانك مخالفتندن ناشی بر طرفه طاغیله میه‌رق جمله‌سی اوراده مجتمع بولنمش اولدقلرندن کندیسی قپودن بولدیغی یولی‌به کیرنجه بونلر اورکه‌رك قیامتلری قوپار.

دیلر • فقط یغمورك قوپاردیغی قیامت دها مدهش اولمغله صالپت چاوش بونلره قولاق ویرمدیکی کبی برقاچ دقیقه صکره انلردخی کلان انساندن زیاده یاغان یغمورك کورولتیسندن اورکه‌رك ینه یووه‌لرینه چکلدیلر •

هوا قیش اولدیغی جهتله اوراده قاچ بیك عقرب کرتنکله یلان کبی حشراتك دخی مسکن طوتمش اولدقلری اکلاشیله‌مدی • زیرا بونلر هنوز طوپراق التنه کومولمش ایدیلر •

صالپت الی ایله حیوانك توکاربنی سیلوب صولرینی یره آقندقدن و براز دخی کزدیروب صولوقلاندیردقدن صکره حیوانی ویران اوطه‌لر-دن دها صاغلامجه اولان یعنی قپسا نوب سور-ملنه بیله‌جك قپوسی بولنان بر اوطه‌یه چکوب باغلادی • کندیسی دخی خان قپوسی اوکنده اوطوروب هوایی سیر اتمکه باشلادی •

یغمور لاینقطع یاغمقده وروزکارك شدتنه تبعیتله کاه شو طرفه وکاه بو طرفه تحویل انسجام ایدرك

کویا بر بحر بی پایان یردن کوبه فرلایه‌رق دفعته‌ده تموج ایلیورمش کبی برحال تصویر ایتمکده ایدی که او تموجلرك هر بری بر تحول دیمك واوب بو تحولارك دخی هر بری صالایت چاوشه غایت تحف منظره‌لر عرض ایلمکده ایدی .

اوه‌دن ایکی ساعت قدر زمان کچدی . حالا یغمورك دینه‌جکی اولمدقدن بشقه هر طرفدن نزول ایدن سیللر دره‌لری طاشیرمش اولدیغی کبی یکیدن دخی برطاقم موقت دره‌لر وجوده کتورمش ایدی که بونلری حیوانله دخی سلامتله مرور ایده‌بیلمك تهلکه‌لی ایدی . زیرا هرطرفدن صالایتك سامعه خراشی اولان چاغلیلر بتون روی ارضك عمومی برچاغلایان کسیلمش اولدیغنی حکم ایتدیره‌جك درجه‌ده ایدی .

اقشام اولدی . صالایت کیجه‌یی اوراده کچیرمك مجبوریتی دخی تحقق ایتمکه باشلادیغنی آکلادی . زیرا یاغمور اولکی حیزینی آزالتمه‌ی شویله طورسون دها زیاده

آرتدیرمش اولدیغی کبی اکرقهرمان صالبت ارتق
یاغموره وانك پیدا ایلدیکی کچید و یرمز سیللرهدخی
باقیه‌رق هرچه باد اباد‌ی کوزه الدیروب چیقه‌جق
اولسه قرا کلتی باصمزدن اول شوجنلی خاندن دها
امین بر یره وارهمیه‌جغنی حساب ایلیورایدی . بر
بچوق ایکی ساعت مرورینه قدر اطرافده نه‌کوی نه
خان نه‌ذکرمان هیچ برشی اولدیغی حالده بویله بر
هراده جنلی خانی ترك ایدوب‌ده یوله چیقمق کوز
کوره کندیسنی تهلکه‌یه اتمق دیمك اولدیغی درکار
دکلیدر .

کرك دکزده کرك قره‌ده هوا نه قـدر مخالف
اولورسه اولسون کوندز تهلکه برایسه کیجه‌وقتی
بش اولور . زیرا انسـان اطرافنی کورمزکه
ایده‌جکی تدبیرلری قرارلشدیرسون . بناءعلیه صالبت
چاوش جهـاندیده واموررآموخته برآدم طوریله بو
حاللری دوشونه‌رك شو بله برزمانده کندیسی ایچون الك
امین ملجأ جنلی خان اوله‌جغنه قرارویردی . شوقدرکه
هکبه سنده کندیسنی طویوره‌جق قدراتمکی اولدیغندن

کندی ایچون قساوت یوق ایسه ده حیوانده نه یدیره جکنی دوشونمکه باشلادی. فقط نه قدر دوشونسه بوشدر. یرده ذاتاً قار اولمدیغی کبی اولسه بیله یاغان یغمورلرك قارلری دفع ایده جکی درکار بولندیغندن عن اصل قار آلتندن یتشمه براز یشیل اوتك قرده بولنه جغی محال دکل ایدیسه ده یغموردن نه حیوانی چیقارمق ونه ده کندیسی چیقمق ممکن اولەمیه جغندن بیچاره حیوانجغز ایچون بو کیجه‌یی آج کچیرمك لازم کلیور ایدی.

هنوز کرکی کبی اقشام اولمامش واورته‌لغك قراکلغی هوانك فنالغندن نشأت ایلدیکی درکار بولنمش ایسه ده بو حساب دخی صالپنه امید و یره جك حسابلردن دکل ایدی. زیرا هوا اوقدر قپالی و یغمور اوقدر شدتلی ایدی که برایکی ساعت ظرفنده هواده آچلمق امیدلری خاطر و خیاله بیله کلەمز ایدی.

یادوچار اولدیغی بلیهٔ نسیمه‌دن طولایی جان صقنتیسندن و یاخود خاطرینه ینه ژوزفین کلمش

اولمسندن طولایی صالیتك حزین شرقیلردن
بریسنی چاغرمغه باشلادی . جنلی خانك قپوسی او-
كنده قدیمدن قالمش برمنتظم طاش اوزرنده اوتو-
روب شرقی چاغران صالیت كیم بیلور قاچ ییلك
سنه‌دنبری بوراده انسان نغمه‌سی ایشیدلمامش اولد
یغنی دخی دوشونور ایدیسه‌ده بومثللو دوشونجه‌لر
صالیتی اوركوتوب قورقوته‌مز ایدی .

یا ایچروكی اوطه‌ده باغلی اولان حیوانك تپنمه‌سی
دخی قورقودن اولمیه بیلورمی ایدی؟ برقاچ دقیقه-
دنبری حیوان زیاده‌جه تپنمكه وقیرتلامغه باشلامش
ایدی . واقعا قوجه قاریلرك روایتنجه ایی ساعتده
اولسونلر جنلر پریلر انسانلردن زیاده حیوا-
نلره كورینورلر ایمش ایسه‌ده صالیت چاوش
اویله طاندرنامه‌یه رعایتی اولان آدملردن اولمیوب
حیوانك تلاشی آجلقدن اولدیغنی بك اعلا بیلور
وحیوانه خطاباً دیر ایدی كه :

— قوجه یاغز! نه قدر تپنسه‌ك قیرتلاسه‌ك

فائده‌سی یوقدر . بو کیجه‌یی ریاضتله کچیرمکه محکوم اولدك .

اقشام کرکی کبی تقرب ایتمسی اوزرینه صالپت ایچون براحتیاج دها باش کوستردی . او ایسه آتش احتیاجی ایدی . آتشه هم ایصلاق اوستنی باشنی قوروتوب کندیسی ده ایصنمق وهم ده اقامتکاهنی تنویر ایتمك ایچون محتاج ایدی . انجق بو احتیاجك دفعنده هیچ مشکلات اولیوب ویران خانك بیتقین محللری انقاضندن اولمق اوزره شوراده بوراده دیرکلر وتخته پارچه‌لری کثرتله موجود ایدی .

ارتق صولرقرار دیغی اثناده صالپت بونلردن برمقدارشی طوپلایوب هم آتی ایچون آخوروهم ده کندیسی ایچون یتاق اوطه‌سی اولان اوطه‌نك اورته‌یرینه برآتش یاقدی . واقعا بوآتشی اوطه‌نك بر طرفنده بولنان عظیم اوجاق ایچنده یاقنی‌ده دوشوندی ایسه ده شاید باجادن چیقان دومان باجه ایچنده‌کی حشراتی راحتسز ایدرده کیجه‌وقتی

جمله‌سی اوطه ایچنه دوکولور ایسه ایشته اصل
مضر جنلر بونلر اوله‌جغنی حساب ایتمش ایدی .
صالیتك بو حسابی پك طوغریدر . زیرا بویله
ویران یرلرده آتش دومانندن وحرارتندن حشرات
مختفیه‌نك کاملاً میدانه چیقه‌لری پك چوق کزکنجیلرك
باشنه کلمشدر . صکره‌ده بوهجومك سببی بیلنه‌میه‌رك
درحال جن اثرینه‌و پری علامتنه حمل ایدلمشدر .
حقیقت انسان اوغلی سببنی حکمتنی بیلمدیکی
شیلری سبب وحکمتی نه اولدیغی هیچ‌ده اکلاشیله‌
میه‌جق اولان دیکر شیلره نه‌قولای حمل ایدر؟
مجهولی اولان شیئی بالکلیه مجهولی اولان دیکر
شیئه حمل ایتمکدن انسان ایچون علم یقین درجه‌سنده
بر قناعت حصوله کلور . مثلا قالین بر آینه‌نك
موضوع اولدیغی قونصول اوزرینه وآینه‌یه قریب
بر یره قوجه‌مان ایکی غاز لامباسی قویارلر . ذاتاً
رطوبتدن خالی اولمیان یرلرده بو آینه قزه‌رق پاطر
دیه پاطلار . بونك سببی نه‌اولدیغی اکلاشیله‌مینجه
دها اکلاشیله‌میه‌جق بر سببه حمل ایچون دخی بونی

نظرلر ایدر دیه تلقی ایدرلر . حتی بازه کله جك اولان بلا مالزه کلدی دیه فضـله اوله‌رق بوده سوینورلر .

صالبت چاوش آتشی یاقدقدن صکره برمقدار محروقات دخی کیجه ایچون احتیاط اوله‌رق تدارك ایلدی. بعده کلوب کندی یاته جغی برك طوپراغی براز دوزلندکدن صکره هکبـه‌سیله حیوان طاقنی یاصدیق اولمق اوزره باش طرفنه قویدی . کندی عباسی دخی یورغانلق ایده‌جـك ایدیسـه‌ده بونی قوروتمیجـه اوخـدمتی کوردیرمك قابل اوله‌میه‌جغندن قره بیناسنی دیوارده‌کی بر دلیکه صوقوب یغمورلرك یاقه‌سنده چبوییه آصمق ایچون مخصوصاً یاپلمش اولان ایلمیکی قره بیناسنك اوجنه طاقدی واتکاربنی دخی یره چاقدیغی برقاج کوچك قازیغه ربطله عبایی چادر واری یایدقدن صکره آتشك تأثیر حرارتی ایله اوزرندن قالقمقده بولنان بیاض دومانی تماشایه باشلادی .

صالبت هکبـه‌ده براکمش وار ظن ایدرایکن

ایکی اولدیغنی کورمسونمی ؟ مکر او صباح قالقمش اولدیغی کوبده بر قوجه قاری هکبه‌سنی حاضرلار ایکن بر کوزینه اکمکی قوبدقده‌دنك کلدیکنی کوره‌رك دیکر کوزینه‌ده بر اکمك دها قویمش ایمش . بونی کورنجه صالیپك کیفی کلدی . آنه دیدی که :

— بختك وارمش قوجه یاغز . ایشته هم سکا هم بکا اتو بره‌جك اقشام طعامز وار .

بر لقمه کندی اغزینه آتدیغی حالده انك اوچ درت مثلی بیوك بر لقمه‌ده آتك اغزینه صوقه‌رق طعام ایتمکه باشلادی . کندیسی برچاریك قدر اکمك یه‌رك حیوانه اوچ چاریك یدیردی ایسه‌ده اکمك بتدکدن صکره حیوان ینه دوداقلرینی اوزاته‌رق دها اکمك ایستردی . صالیپ دیدی که :

— ایشته بوکا عارسزلق دیرلر . شویله بر یرده بو قدرقرن طویورمغه راضی اولمز ایسه‌ك صکره بکا رفاقت ایده‌مزسك ها ! بوکا عسکرلك دیرلر قوزوم . بو حالده یوواق دیرلر . دعا ایت که اوزنده‌کی بر چادر دکل قوجه بر

خالدر . حتى بو واقعه ده چادر دخی اولمز شویله
بر هواده انك چامور اوستوك يغمور بر حالده قالسه
ايدك ده برلقمه يه جكك دخی بولنمه ايدی نه ياپار
ايدك ؟

لكن آت بوسوزلرك حكمنی اكلامقدن زياده
صالبتك قوجه الى ايله دوداقلری اوزرينه يديكی
شمارك حكمنی اكلايه رق صبر وسكوتی واجب كور-
مشيدی .

طشاريدن فورطنه نك واوله سی هنوز اوطه
ايچنه قدر كلكده ايديسه ده يغمورك شاقرتيسی
ارتق ايشيدلمامكه باشلامش اولديغندن ديكمش
اولديغی دخی حكم اولنمقده ايدی . انجق صالبت
چاوش بوندن زياده عبانك قورومش اولمسنه
اهميت ويردی . يغمور كسيلمش اولسه بيله اوقدر
سيللر آقار واورته لق اودرجه لرده زفيری قرا كلق
بولنور ايكن كيجه وقتی بورادن چيقه مق قابل اوله-
ميه جغنی حكم ايله ارتق او يقوسی ده كلمش اولديغندن
ياتمغه قرار ويردی . قوجه عسكر ا برچفت قوبو-

ر يني وقلبجني يانى باشنه الهرق عباسنى ده چكنديكى
كبى اوزاندى ياتدى كه بعض كره بيوواقلرده كچيرمش
اولديغى كيجه لره نسبتله بو كيجه البته دها راحت
اولدقدن ماعدا برچوق حسابلره كوره چادر التنده
كچيرديكى كيجه لره نسبتله دخى بو كيجه مرجح اولد-
يغندن صاليتده شكايته بدل شكر وارايدى .

بعض شكايت زمانلرنده تسليت ايچون « سندن
ادنايه باق ده شكر ايله » ديرلر . حالبوكه انسانك
مقايسهٔ احوال ايچون بشقه لرينه باقغه ده احتياجى
اولميه بيلور . بكنمديكى بر حالدن شكايت ايلديكى
زمانلر ينه كندى باشندن كچمش اولان سائر دها
بدتر احوالى دوشونمسى دخى كافيدر . بناءً عليه
« الله دها بدترندن اسركه سون » سوزى دهاز يادة
تسليت بخش اوله بيلور . ايشته صاليت چاوش
دخى بويله قياسات نفسيه ايله دائما ممنون
اولمغه چالشان آدملردن ايدى . جنلى خانده ياتديغى
زمان بيله ممنون اوله بيليور ايدى .

« ياجنلر ؟ » مى ديديكز ؟ ها ! واقعا بوراسى

آدیله صاپله جنلی خان ایسه‌ده صالپت او یه جنلره
فلانلره قولاق و یره‌جك آدملردن دكل ایدی .
انك اعتقادنجه انسانی الك زیاده سرعت و دهشتله
چارپان برجین وارایسه اودخی اون بش درهملك
بكلك طبانجه قورشونیدر . جانی قورشون یمك
ایسته‌یان جن وارایسه چیقسون میدانه !

لطیفه خوش اما صالپت او یقو یه یاتوب ده
اره‌دن براز وقت مرورندن صكره جنلر كندی
وارلقلرینی كوسترمكه باشلادیلر . برارهلق خانك
اوست قاتندن جینك بریسی اعلا برتنور صداسیله
شرقی چاغرمغه باشلامسون می ؟ واقعا اولوراولمز
آدملر ایچون جن شرقیسی پك‌ده خوشه كیتمیوب
انسانی طوكدیرر ایسه‌ده صالپت او آدملردن
دكلدر . « تمام ! ایشته حریفك نشئه‌سی وار
ایمش ! او چاغرسون بن دیكله‌یم ! بكانی برنشئه
قاتم اولور » دیه جنلرك شرقیسندن‌ده ممنون
اولدی .

هم‌ده بوراده قیده‌شایان احوالدندرکه صالپتك

شو قیدسزلغی حالنده ژوزفین خاطرنده یوق ایدی . خاطرنده اولمدیغی ایچوندرکه آدمجغز بیاغی کیفلی ده ایدی . اکر ژوزفینی دوشوندیکی زمانلر اولسه ایدی جنلری بالکلیه اهمیتدن اسقاط ایتمکله برابر بو یله نشئه لی و کیفلی دخی بولنمز ایدی .

براز صکره ایش دها بشقه لندی . اوسته قاتك بر پنجره سندن حولی یه غایت اغر برشی دوشدی . اما بو دوشن جسم ثقیل انسان آتلامسندن متحصل صدا کبی بر پاطردی چیقارمامش ایدی . بلکه بیوك بر قیانك یوقارودن اشاغی یه دوشمسنی آکدیرر بر کورولتی چیقارمش ایدی . بو کورولتی دخی صالیپلك امورنده اولمدقدن بشقه بونك امثالی برقاچ دفعه دها تکرر ایلدیکی حالده انلر دخی امورنده اولمامش ایدی .

براز صکره حریفك بریسی یاتدیغی اوطه نك قپوسنه قدر کلدی . قپو اییجه محکم اولوب صالیپت ارقه سندن برده اغاچ سورکی بی سورمش ایدی .

پاطردی قپو به قدر کلدیکی زمان صالپت دیك سس ایله دیدی که :

— جن افندیلر! سز بر مسافره بویله می اکرام ایدرسکز؟ مصاحبه‌یه کله‌جك ایدیسه‌کز اقشامدن وعده ایدیکز؟ بن ایسه شمدی صو بوغمش دوکولمش یتاغه چکلمش اولدیغمدن زیارت قبول ایده‌جك حالده دکلم!

اونه؟ قپونك طیشندن عادتا بر ضحك ایشیدلدی. هیچ شبهه یوقکه جن افندی صالپتك تحف سوزینه کولمکده ایدی. براز صکره ده بشقه برشرقی دخی برك دیبندن ایشیدلمکه باشلادی. صالپت دیدی که :

— هاشویله! سزك ایچون بر ناتی اوصتی اولمزایمش! بندن اوزاق اولکزده ایسترایسه‌کز مرکز ارضه قدر اینوب اتشلر ایچنده حورا تپکز! ذاتاً سزدخی برآتش دکلمیسکز؟

نصل صالپت چارشده‌کی جسارتی بکنیورسکز یا؟ حالبوکه بونی سزك قدر جنلر دخی بکنمشلر

ایدی. بشقه بریسی اولسه «جان قورتاران یوقمی؟»
دیه چیلدیرمشجه‌سنه بر قورقو ایله اورادن فرار
ایده‌جکی درکار ایکن صالپت چاوشك جنلر ایله
لطیفه ایدی‌و یریشی حقیقةً جنلری دخی دوچار حیرت
ایده‌جك جسارتلردندر.

ولو سلم بوقدر جسور اولسونده «جان قورتاران
یوقمی؟» دیه حایقرسون. امدادینه کیم کله‌جك؟
بوراده جان قورتاران بولنه‌مدیغی بدیهی و آشکار
برشی! هایدی بونی‌ـ از مستثنیانه‌یی‌ده فرارده قوتنی
آرتدیرمق ایچون ایتمش اولسون. زه‌یه قاچه‌جق؟
ایکی آدیم اوکنی کورمك احتمالی اولمه قاچمه‌ده
حاجت اولمیوب بولنه دوام ایدر ایدی.

بارهلق سس صدا کسیلدی. احتمال که صالپتك
کندیلرندن قورقدیغنی کورنجه جنلر صالپتدن
قورقدیلر. حقیقةً سس صدا کسیله‌رك صالپت
دخی راحته وارمش ایدی. اما کوزلرینه بردرلو
او یقو کیرمیور ایدی. زیرا جسارت نه‌درجه‌لرده
اولورسه اولسون بو مثللو احوالده مراق دخی

دخی انسانك اویقوسنی طاغتمغه کافیدر .

بر آرهلق ویران اوجاغك ایچنده غایت خفیف بر شمانه اولدی . صالپت ذاتاً او یومیور یا ؟ یالکز اوزانمش یاتیور . اوطهنك اورته‌سنده‌کی آتشك شدتلی علوی اعتدال کسب ایلیه‌رك غایت خفیف بر ضیا اوطه‌یی نیم تنویر ایلیور . ویران اوجاق ایسه صالپتك تمام کوزی قارشوسنده بولنمغله قوجه عسکر هیچ یرندن قالداتمقسزین یالکز کوزلرینی اوجاغه چویردی . بر از صکره کوردی که اوجاغك باجه‌سی ایچندن ایکی قاریش قدر بوبلی عادتاً قوملهیه بکزر بر حریف اشاغی یه اینوب کندیسنه طوغری یاقیور .

صالپتده هیچ حرکت یوق ! هیچ صدا یوق ! نفسنی بیله کسه‌رك عاقبت حاله انتظار ایله دقت ایلیور .

باجه‌دن اینن قومله کبی حریف رقص ایتمکه باشلامزمی ؟ صالپتك کوله‌جکی کلدی ایسه‌ده جبر نفس ایدرك کولمسنی ده منع ایلدی . کندی

کندیسنه دییورایدی که :

— بوقدر یقیندن صحبت پك ده کیفه کیتمیور اما باقه‌لم . ایشك صوکی نه اوله‌جق . بندن براز اوزاق اولسون ده ایسترقص ایلسون ایسترشرقی چاغرسون نه‌یاپارسه یاپسون .

حریف بش دقیقه قدر رقص ایلدی . هیچ بر شی سویلمکسزین ینه باجه‌یه طوغری چکلدی کیتدی . ارقه‌سندن بردها‌سی ایندی که بونك بویی اوچ قاریش قدر وارایدی . اوده رقصه باشلادی . بودفعه صاالپتك دها زیاده کوله‌جکی کلدی ایسه‌ده جدی سکوتی واجب کوردی . فقط ایچندن کندی کندیسنه دیدی که :

— تمام ! ایشته حریفلر بزه برقونسرتو ویریورلر . بواوجاق دکل عادتا تیاترو صحنه‌سی ! اوستنده‌کی ده باجه دکل عادتا قولیس ! بری بری ارقه‌سندن کلوب اجرای هنرایدییورلر .

ایکنجی جین دخی بوقارویه چیقدقدن صکره اوطه قپوسنك اغاج سورمه‌سی « شیرق ! » دیه

کندی کندیسنه آچیقلی و برسوزمی؟ صالپت ایچه پرتلاش ایله همان باشنی اوطره‌یه چویردی ایسه‌ده کمسه‌نك کیردیکنی کوره‌مدی. طوغریسی یا! بو دفعه ایچه‌ توکاری اورپردی. طبنجه‌لری حاضرلایوب کندی کندیسنه دیدی که:

— فرانسز عسکری تسلیم سلاح ایتمز. وظیفهٔ عسکریه‌سنی صوك درجه‌یه قدر ایفا ایدرك هلاك اولورسه بیله شان وناموس عسکریه‌سی ایله هلاك اولور. باقه‌لم بو کیجه‌یی جنلر ایله صباحه قدر نصل ایصال ایده‌جکز.

قپودن کمسه کیرمدی دیدك یا! کمسه کیرمدی. بالعکس اوچنجی براوبونجی ینه باجه‌دن اینسدی که بونك بویی درت قار یشدن زیاده وعادتا قیصه‌بویلی برآدم قدر ایدی. اودخی رقصنی اتمام ایده‌رك چکلدی کیتدی. فقط طوغریسنی سویلمك لازم کلورایسه اعتراف ایتملیدر که صالپت بو اویونجینك مهارتنی اوقدر تدقیق ایده‌مدی. زیرا اصل نظر

دقتی اوطه‌نك قپوسی طرفنه متوجه اولوب باجه‌دن
كلان او بوبجكلرك كندیسنه هیچ بر ضررلری اولمد.
یغی حالده قپودن كیملك كله‌جكنه منتظر ایدی .

واقعا قالقوب قپویی تكرار قپامق لزومی دخی
خاطرینه كلمامش دكلدر . حتی باره‌لق قپونك
كندیگی كندیسنه آچلمش اولمسی احتمالی ده وارد
خاطری اولدی . انجق قالین دیوار ایچنده قپو
سوركوسنك برطرفنده‌كی دلیكدن چیقوب دیكر
طرفنده‌كی دلیكه قدر اوزانمش اولان قوجه اغاج
سورمه او یله كندی كندیسنه چكیلوب ده قپو
آچیلورمی ؟

قپویی مطلقا آچان وار . هم ده بركره آچش
اولدیغی حالده بیلك كره دها آچه‌بیله‌جكندن قالقوب.
ده قپامق دخی بوش شیدر .

یاغز آت كوندوزكی یورغونلق اوزرینه كوز.
لرینی قپایوب راحته وارمش اولدیغی جهتله باجه.
دن اینن او بوبجكلری كورمیور ایدی . كورسه ایدی

مطلقـا اورکه‌رك گیجـه وقتی یاطردی دها زیاده اولور ایدی .

برازصکره باجه‌دن براو بونجی اینمکه باشلادی . فقط بواو بونجی اولکیلردن دها بیوك ایدی . عادتا اوزون بو یلی برآدم قـدر اولوب باجـه ایچنـده اولکیلردن دها ماهرانه او یونلر او یناد‌قدن صکره اوجاقدن خارجه دخی برخطوه آتمه‌سونمی ! قوللر بنی قالـدیره‌رق صـالیته طوغری یورومك طور بنی الـمسونمی ؟

ارتق صـالیت ایچون هیچ قالدانمیوب یاتمقده دوام قابلی اولور ؟ همن یرندن فرلادی !....

« ٦ »

بو یله جن طـوتمش خرابه‌لر دنیـانك هیچ بر طرفنده نادر دکلدرلر . روایته کوره انسـان ایاغی باصمیان یرلری درحال جنـلر استیلا ایدرلر ایمش . هله عبادتخانه خرابه‌سی اولورسـه اورایه دهـا زیاده رغبت ایدرلر ایمش . زیرا اومحللرده عبادت ایدادیکی مدت ظرفنده جنلر شیطانلر هیچ اوغرایه

مدقلرندن معبدلر ترك اولنوب ده انسان اياغی چكلدیكی
آنده درحال جنلر استیلا ایدرلرایمش .
اسكی عبادتخانه‌لر دكرمان خرابه‌لری و یران
خانلر فلانلر جنلرك قرارگاهلری اولدقلری كبی
صیق اورمانلرك درونی اولو اغاجلرك آلتی دخی
جنلر قرارگاهی اولورایمش . هم‌ده هر یرك جنلری
ینه او یرلره مناسبت آله‌جق صورتده اولورمش .
مثلا ویران عبادتخانه‌لرده جنلرك آق صقاللیلری
وشایان حرمت اولانلری بولنورایمش . بعض یرلرده
جن قزلری كورلور واورمانلرده واولو اغاج
دیبلرنده ایسه كچی وسائر حیوانلر صورتنده میدانه
چیقارایمش .
دقت بیور یلیور یا؟ وهم نه‌یی بیولتورایسه
جن دخی او صورتده ظهوره كلیور . بو بحث حقنده
معلومات فنیه‌نك یاردیم ایده بیلدیكی حقایق « نوم
وحالات نوم » سرلوحه‌لی اثرمزده بسط وتمهید
ایدلمشدر . اورایه مراجعت بیورلسون .
دنیاده همان هیچ برمملكت یوقدركه اوراده

جنلرك وجودی تصور ایدلمسون . حتی آمریقا یکی معمور اولمغه باشلادیغی زمانلر اوروپا عقلاسی اوراده کی یکی مدنیت جنسز پریسز بر مدنیت اوله جغنی امید ایتمشلر ایسه ده شمدیلرده کوردیکی اوزره امریقاده ارواح طیبه وخبیثه مسئله سی اوروپادن دها پك چوق ایلرویه واردیرلمش و جنلر ایله طوغریدن طوغری یه مخابره یوللری بیله کشف اولنمغه غیرت ایدلمکده بولنمشدر .

جن طوتمش اولان یرلر حقنده اوقدر غرائب مدهشه نقل ایدرلر که بونلری ایشیدنلر اوتوردقلری صالونلرك جنلردن خالی اولدیغنی بیلدکلری حالده اورالرده بیله کندیلرینی برآن ایچون اولسون جن شرندن امین کوره مزلر . حکایات واقعه نك تأثیریله توکلری اوروپور .

اورادن قالقوب طاغلق لازم کلنجه هرکس احتراز ایله یرلرینه کیدر .

حتی بالذات حاضر بولندیغمز بر یرده جن پری حکایه لری آچلدقده برآرهلق « جنلر غلبه لك یرلرده

دخی بولنورلر . اکثریا بویله مجلسلرده احبابمزدن بریسنك صورتنه کیروب هم بزم اولورلر . صکره اودوستمز ایله بشقه بریرده بو کیجه‌کی صحبتی قونوشورز . یاقارزکه خبری بیله یوقدر » دیی ویرمشیدك . بو سوزلر اوزرینه هر کسك احبابنه دخی امنیتی قالمیه‌رق بری برینك یوزینه باقشمغه باشلادیلر .

ایشته جن قورقوسی انسانلرك قلوبنی بوقدر استیلا ایتمش اولدیغندن بزم صلابتلو چاوش کبی بیلورقاچ یوزسنه‌دنبری انسانلر طرفندن ترك اولنمغله جنلر طرفندن استیلا ایدلمش بریرده بولندیغنی وایشته جنلرك آثار وحرکاتنی کوزی ایله کورمکده اولدیغی حالده قورقوسندن اودی پاطلایوب هلاك بیله اولسه معذور کوریله‌جکی درکار ایکن شو یله بر طور جسورانه ایله یرندن فرلایوب قالقمسی شایان حیرت اوله‌جق جسارتلردن دکلیدر ؟

باخصوص بو طورانش قاچمق ایچون ده دکل ایدی . بلکه یرندن فرلار فرلامز همان طبانجه‌یه

طورانمسیله جنك اوزرینه آتش ایتمی ویرلمش ایدی !....

اوت ! طورانور طورانمز آتش ایتدی . زیرا قارشوسنده‌کی دشمن او یله تسلیمه دعوت اولنه‌جق ویاخود بر سوز ایله جرأتی قیریله‌جق دشمنلردن اولمیوب بر ثانیه بیله غائب ایدیله‌جك زمان یوق ایدی .

طبانجه « کوم » دیه پاطلادی . حیف که طبانجه ایکی خطوه مسافه‌دن جنك تا کوکسی اوزرینه چاقلدیغی و باروتك آتشی جنك بورونمش اولدیغی بیاض بر لباسی یاقق درجه‌سنه کتوره‌رك قرارلندیغی حالده جن اصلا فتور کوسترمك شویله طورسون طبانجه ایچندن چیقان قورشون کندی آووجی ایچنه دوشمش اولمسیله انی قالدیروب صاحبنك اوزرینه آتی ویردی .

هم‌ده او یله بر طور وقورانه و متعظمانه ایله آتدی که جن هرنه‌قدر حرف واحد سویلیور ایدیسه ده بو طور ایله « سنك آتدیغك قورشوندن نه اولور؟

مأيوسانه ايله شاشيرمش و ياخود عقلني بوزمش كبي برطورايله ايغيورايدى . پك بيوك برطور متانتله قليجه طورانمش ايدى.

اونه ؟ عجبا جنلرك طلسملرى قليجده مى ايمش؟ جن صالپتك قليجه طورانديغنى كورر كورمز هنوز آچيق بولنان اوطه قپوسنه طوغرى جان اتارجه سنه قوشوب قاچمغه طورانور ايسه نه ديرسكز ؟

ايشته اصل جنك شو حركتنه حيرت درجه سنده تعجب ايدرسكز دكلمى ؟ واقعا صالپتك جندن قورقامسى نه قدر شايان استغراب كورلمش ايسه جنك صالپتدن قورقوب قاچمسى اندن بك قات دها شايان استغراب وعادتا شايستهٔ حيرتدر . انجق صالپت كنديسنى بويله برحيرته دخى قاپديرمدى . همان اولانجه قوتيله قاچان جنك ارقه سنه دوشوب الده يالين قليج تعقيبه باشلادى .

جن قاچار صالپت قوو الار . برده جن « امان افندم! مرحمت ايدكز !» ديه حايقيرمغه باشلامزمى؟

مرحتمی؟ درت پارمق اکنده بر فولاج بونده
سواری قلیجی صالپتك النده اولور و بردقیقه اول
اوزرنده هجومه طورانان جن شمدی اوکی صره
قاچار ایسه او بله بردشمنه مرحتمی ایدیلور ؟

فقط بزم صالپت چاوش ملاحظه لی برادمدر .
اوجه کورمش اولدیغمز وجهله او بله عقلنی فکرینی
رأینی تدبیرینی غائب ایده جك مرتبه لرده شاشقنلغه
دخی دوچار اولمامشدر . بناءً علیه کندیسی مرحمت
ایدر ایسه جن ایله مصالحه ممکن اوله جغنی کوروب
اکلایجه البته جندن تحف تحف خبرلر الوب غریب
غریب شیلر کوره جکنی حکم ایدرك دیدی که :

— مرحمت ایستیور ایسه ك قاچمه ! دخالت
ایت !

جن همان دیزلری اوزرینه چوکوب دخالت
ایلدی . صالپتك کسکین قلیجی هنوز باشی اوزرینه
قالدیرلمش اولدیغی جهتله جن قورقوسندن تیتر
تیتره مکده ایدی . صالپت دها اوراجقده جنه
دیدی که :

درحال اجرایه باشلادی ۰ بر مهارت عسکرانه ایله
همان پلاصقه‌سندن ایکی فشنك چیقاروب طبانجه‌
لرینی طولدیردی ۰ بعده قاپسوللرینی قویار ایکن
سلاحك اوجنی جندن طرفه چویرمش ایدی ۰
جن قورقه‌رق « امان ! سلاحك اغزینی اوته طرفه
چویرکز ! برقضا اولمسون » دیمسونمی ?
بوراده اسپانیوللرك آمریقا کشفیاتی اثناسنده
وقوعه‌کلان برحالی تخطرایدرز ۰ آمریقانك یرلی
وحشیلری اسپانیوللری اللهك اوغللری وکیللرینی
دخی عظیم قوشلرظن ایدرك حتی طوپلری وتفنکلری
دخی رعدوبرق وصاعقه اولدقلرینه قانع اولمشلر
وجمله‌سی اسپانیوللر قارشوسنده قورقولرندن تتره
مکده بولنمشلرایدی ۰ برارەلق یرلیلرك اسپانیوللردن
کوردکاری شدت اوزرینه تهوره کلدکلری برزمانده
وحشینك بریسی النده‌کی غارغی ایله براسپانیولی
دورته‌جك ایمش کبی بروضع النجه اسپانیول قور-
قوسندن صاقینق طوری کوسترمش ایدی ۰
وحشیلر بوخوف واحترازی کورنجه « او ! بونلر

الهك اوغلی دكل ایمشلر . زیرا او یله اولسه‌لر فانی انسانلر كبی اولومدن خوف ایتمه‌لی ایدیلر . بونلر دخی بر نوع انسان ایمشلر که‌دیه بعدما شپانیوللر اوزرینه سلاح چكمكه دخی جرأت ایتمشلردر .

بو فقره صالپتك دخی خاطرینه كلنجه ارتق قارشوسنده‌كی حریفك جن اولدیغنی حكم ایلدی . حتی برقاچ دقیقه اول كندی اوزرینه پاطلایان سلاحلر‌دن هیچ قورقمدیغی حالده شمدی سلاحك یالكز اغزی كندیسنه چویرلمكدن قورقان حریفك جن دكل آجانی ایله جومردلك ایده‌بیله‌جك بكینجه بر آدم بیله اوله‌میه‌جغنی قطعیاً حكم ایلدكدن صكره صالپت قلیجی یاننده وطبانجه‌سی الده اوله‌رق دیدی كه :

— صو یله بافه‌یم شمدی چابق صو یله ! دمنجه‌كی حقه‌بازلق نه ایدی ؟

— صو یلیه‌جكم افندم ! عقد ایلدیكمز مقاوله‌یی هیچ بریمز بوزمامق یعنی بنی اولدورمامك شرطیله هر اسراری میدانه قویه‌جغم !

— تمام ! بن ده سوزمی طوتارم — كاهيچ بر ضرر ايرشديرمم . فقط شودمنجك آتديغم طبانجه لره نه افسون اوقودك ? اولا اني اكلامق ايسترم .

— سز خانك قپوسی اوكنده يغموری تماشا ايدرايكن بن باجه دن اينوب بورغو ايله هم طبانجه لرك هم ده قره بيناتك قورشونلريني — سوكوب چيقاردم .

قارئلرمز اكلارلر كه سوار يلرك طبانجه لری قوبورلقلرده بولنور . صاليت ايسه بيون قايشنه طاقلمش اولان قره بيناسني دخی چيقاروب اكرقاشنه طاقمش ايدی . جن سوزنده دوام ايلدی . ديدی كه :

— اكرقليجكزی دخی اوطه ده براقش اولسه ايديكزانی ده تاقبضه يه يقين بر يردن قيراروچقماق طاشی سورته رك قلاغيسنی محو ايدرايدم . بكاغابتی بركره اوره بيلورايسه كزده قليج دخی قير يلورايدی . بالخصوص كه شايدالله قليجی طوته بيلورايسه م بن ده بوكوب فی الحال قره بيلور ايدم . ايشته او زمان اصل جنلكمی اكمال ايتمش اولور ايدم .

مع هذا قلبجكزی بوزه‌مدیغم حالده دخی اوزرکزه کلبکه جسارت اله بیلدم . زیرا سزده بوقدر شجاعتی اصلا مأمول ایده‌مزایدم . بورالره کوندوز بیله کیرمه‌نك حدی اولمدیغی حالده کیجه‌لری جنه دائر وقوعه کله جك ایلك اشارت اوزرینه کیم اولسه یا اوده یاطلار هلاك اولور و یاخود چلدیرامی یه برخوف ایله قاچار کیدر .

ارتق صالبت نظرنده اسرارك کافه‌سی منکشف اولمش دیه‌جك ایدی . یعنی اکلامش ایدی که بو ویران خانه جندن شیطاندن اثر بیله اولمیوب بلکه بورامی بشقه برطاقم اسرارك یواسی اولمشدر .

جن سوزینی بتوردکدن صکره اره‌دن برایکی دقیقه قدر سکوتله زمان کچدی . بعده صالبت دیدی که :

— اونه‌کی ارقداشلرك زده اولدیغنی دخی شویله زحتمسزجه خبر ویره جکمیسك ؟ بوقسه وظیفه‌می ایفا ایده‌یمی ؟

صاليت بو سؤالی بر بیلمکی اوزرینه صورمامش
ایدی . شویله براورمان طاشلامق نوعندن صورد-
مش ایدی . مع هذا قارشوسنده‌کی حریفك جن
اولمدیغنی اکلادیغی حالده حریفك بوراده یالکز
بولنمیه‌جغنی‌ده کشف ایتمك اوقدر بیوك بر ذکایه
محتاج دکلدر . جن ایسه ارتق هیچ برشیئی انکاره
مجالی قالمدیغندن بو سؤالك جوابنی‌ده بلااحتراز
ویردی . دیدی که :

— اونه‌کی ارقداشلرمدن هیچ بریسی بوراده
یوقدر افندم !

شوقدرجق بر اعتراف ذکی صالیت ایچون
کافی ایدی . همان استنطاقك ارقه‌سنی براقیه‌رق
صوردی که :

— انکار ایتمیه‌جکسکز دییورم ! انکارك هیچ
برفائده‌سی یوقدر . بو یوللرده کزن آدملر بیلورلرکه
الك مدهش جنایت اوجاغنك اربابندن بریسی
بوایسه معترفنده بولنورایسه بالکلیه عفو ایدلیه‌جك
بیله اولسه جزاسی غایت خفیف اولور . مخبرینه

چکر . بونی بیلورسك یا !

— بیلورم افندم بیلورم اما بوراده یالکز بر محبوس قادیندن بشقه کمسه یوقدر دییورم . سوزمه اینانکز .

— محبوس قادینی ؟

— اوت افندم ! موسیو دهلاروشك کتوردیکی قادین !

بو صوك سوز صالپتك قلبندن بر قاینار صو کچیورمشجه سنه عجیب بر تأثیری موجب اولدی . ذاتاً برخیلی زماندنبری ژوزفینی خاطرندن چیقمش دیمك اولدیغی کبی بالخاصه اوآنده خاطر وخیالنه ژوزفینك ورود ایتمسی بالکلیه محال ایکن موسیو دهلاروش سوزینی ایشیدر ایشیتمز زواللی صالپتك بصیرتنی بردنبره آچمق ضروری دکلیدر ؟

فقط هیچ رنگ ویرمامك ایچون اولانجه قوتیله جبر نفس ایلدی . اوقادینك مطلقا کندی سوکیلی ژوزفینی اوله جغی خصوصنده هیچ بر شبهه سی قالمدی ایسه ده کلیاً ازالهٔ اشتباه ایچون عجله دخی ایتدی . دیدی که :

— بن موسیو دهلاروشی پهری قریه‌سنده
باپابر اصلاك صومعه‌سنده براقش ایدم . بورایه
نه زمان قادین کتورمش اوله‌بیلور ؟ ایشته بوسوزك
یالان اولدیغی بوندن بللی ! هم ده موسیو دهلاروش
کندی حالنده ناموسلی برآدمدر . باپابر اصل کبی
برزاهدك اقربا سندندر . او یله سزك کبی . . . . . .

صالپت بوسوزلری بالضروره منع ایده‌مدیکی
برتبسم ایله سویلمش ایدی . جن ایسه بوسوزلری
وبو تبسملری کنایه‌یه حمل ایدرك کندی اسرارلری
چوقدن میدانه چیقمش اولدیغی ظننده ایدی .
زیرا صالپت چاوشلك کوسترمش اولدیغی جسارت
انسان اوغلی ایچون قابل اوله بیله‌جك شیلردن
اولمدیغنی جن افندی نظر دقته العرق مطلقا بو جا.
ندارمه چاوشی هر اسرارك حکومتجه میدانه چیقا.
رلمسی اوزرینه اورایه کلدیکنی وکندیسنك جن
اولمدیغنی بیلدیکی جهتله اوقدر جسارتلی طوراند.
یغنی حکم ایتمکده ایدی . بناءً علیه صوردی که:

— الله عشقنه اولسون جاندارمه افندی !

لیونده ره‌یسه‌ده کیملری توقیف ایلدکلرینی بکا خبر ویرمه‌یه‌کز؟

صالپت طبانجه‌یی بتکرار حریفك اوزرینه طوغرلتدی ۰ دیدی که :

— ادبسز حریف! سنی بنی استنطاق ایده‌جکسك یوقسه بنی سنی ؟

— امان افندم! صوردیغکز شیلره جواب ویرمدمی؟ دها نه صورار ایسه‌کز هپ جوابلرینی ویرمکدن کیرو طورمم ۰ ها! یالکز شو قالشیدی که موسیو ده‌لاروشك اوقارییی شمدیلرده شو کونلرده کتورمش اولدیغی ظننده ایسه‌کز بو ظن خطادر ۰ زیرا قادین بورایه کلدکلی همان برسنه‌یه قریب اولدی ۰

ده‌لاروشك کتور دیکی قادین برسنه‌یه قریب برزماندنبری کلمش اولورسه ارتق صالپنده بو قادینك ژوزفین اولدیغنه شبهه‌می قالور؟ یالکز ژوزفین اولدیغنه دکل حتی قزجغزك معصوم بولندیغنه‌دخی هنوز کندیسی کوروب‌ده برشی سؤال ایتمکسزین

صالپتك شبهه‌سی قالمدی . زیرا هرکسلك وهرکس میاننده دەلاروشلك دخی ژوزفین برحریف ایله سوزی برایدرك قاچش اولدیغنه دائر سویلدکلری سوزلره صالپت ذاتاً ایناندمش اولدیغی کبی ژوزفین بوراده ظهورایدرایسه اولا دەلاروشلك سوزلری یالان اولمق اوزره تحقق ایدرك متعاقباً کو یلینك سوزلری دخی یالان اوله‌جغی یعنی ژوزفینك بورایه کندی ایستکی ایله کلیوب اختیارینك خلافنه اوله‌رق کلمش بولنه‌جغی آشکاردر .

صالپت شوملاحظه‌یی همان برآنده یوروتدی . متعاقباً دیدی‌که :

— قالق باقه‌یم اوقادینی بورایه کتورده‌کنده یسنه برقاچ شی صوره‌یم .

— باش اوستنه افندم کتوره‌یم !

بونی دیه‌رك جن افندی یرندن قالقمش ایسه‌ده صالپت دخی برابر قالقمش ایدی . جن « سزه زحمت ایدیورسکز افندم ؟ » دیه‌کو یا براثر نزاکت کوسترملك ایستدی ایسه‌ده صالپت برطور

استهزا ایله کوله‌رك دیدی که :

— بك صاقدرون کوروییورسکز جن افندی! نه کز‌ه امنیت ایده‌یم‌ده سزی سربست براقدیم!

سزی یالکز براقدیم‌ده صکره صباحه قدر سزی بیهوده یره بکله‌یه‌رك نهایت امنیت ایتدیکمه پشیمانمی اوله‌یم؟

— یا بنمله برابر کلمك ایچون نصل امنیت ایده‌بیله‌جکسکز؟

— بونده نه امنیتسزلك اوله‌بیلور ایمش؟

— یابن سزی بر ز یر زمینه ارقداشلرمك یانه کوتورر ایسه‌م؟ یا اوراده سزه ال براکیله برفناق یاپار ایسه‌لك؟

قوجه صالابت برخنده استهزا ایله کولدی ، دیدی که :

— او امرلرکز بو ایسه بوم راقنده‌جع بو نیکز بز ارتق جنلرك طلسملرینی اوکرندك . انتره تورشون کار ایتمز ایسه‌ده اوجه بورغو ایله طوموز یاغی ایله طبانجه ایچندن چیقاریلمو بده آووج ایچنه‌النمش

اولان قورشـون کار ایتمیور . یوقسه تازه طولمش طبانجه‌لرك قضاسندن بیله جنلرك عقللری باشلرندن کیتدیکنی دها شمدی اوکرندك .

بوقدر حقلی برسوزه جنك هیچ بر دیه‌جکی اولەمز ایدی . جن اوکده صالپت ارقه‌سنده اوله‌رق اوطه‌دن چیقدیلر . قوبورك اغزی جنك ایکی کوزکه اورته‌سنه متوجه اولوب ارقه‌سنه باقدقجه جن افندی خوفنی خبرویرر ایدیسه‌ده صالپت « جانم سنك ایچون نه قورقو اولور ایمش . پاطلاسه بیله قورشون آووجنك ایچنه دوشه‌رك بنم اوزریمه‌آتی ویررسك » دیه استهزا ایلیور ایدی .

ویران خانك ایچنده برقاچ قپودن کیروب چیقدقدن صکره نهایت زیر زمینه اینر بر نردبان باشنه کلوب اینمکه باشلادیلر .

بو نردبانك باشنده اوچ درت دانه بیوکلی کوچکلی قوقله کورلدی‌که هر برینك چهره‌لری مخوف اولوب باشلرندن قوللرندن ایاقلرندن اینجه فقط اوزون تللر مربوط ایدیلر . جن بونلری صالپته

کوستروب کولدی . صالبت دخی بونلرك نه اولدقلر-
ینی اکلایه رق وکوله رك دیدی که :

— بزم اوجاقدن اشاغی یه اینوب قارشومده
رقص ایدن جنلر بونلر دکلمی؟

— اوت افندم ! بوقوقله لر نه قدر آدمی کو-
ندوز بیله بورادن قاچیرمشلردر . حتی برکره کوپه
کوندوز اوچ درت کوبلی لرك یاندیغکز اوطه یه کیر-
مش اولدقلری حالده ارقداشلردن بریسی ایشته شو
قوقله ایله انلری قورقوتجه جله سی چالدیرمشجه سنه
قاچوب کیتدیلر . بورایه جنلی خان اسمنك قطعیا
ویرلمسی ایشته انك اوزرینه وقوع بولمشدی . هم
باقکز بوجن سسی دخی چیقارر !

دیه حریف قوقله نك قرنینه مربوط اولان بر
تلی چکدیکی کبی قوقله « جیق ! جیق جیق ! »
دیه بر صدا چیقاردی . اکلاشلدی که قرنده زنبر-
کلی برماکنه واردرده تل واسطه سیله یاپی تحریك
ایدلدکده بوصدایی چیقارر .

قارئلرمزك معلوملری بدرکه بومثللو اسکی بنالرك

طوپراق اوزرنده‌کی تقسیماتی نه‌دن عبارت ایسه طوپراق التنده‌کی تقسیماتی دخی اکا عینی اولور . یعنی تملار هپ برآیلور . بناءً علیه زیر زمینه ایندکاری زمان صالیت اوراسنی دخی یوقاروسی قدر بیوك بر بنا بولدی . بالخصوص‌که خراب دخی دکل ایدی . هنوز قرارمامش اولان کیرچ درز . لری بوراسنك تعمیر کورمامش اولدیغنی افهام ایدرلر ایدی .

زردبانك الت باشندن المش اولدقلری برفنار جنك التنده اولدیغی حالده بونلر برقاچ قپودن کیروب چیقدقدن صکره نهایت بیوجك بر اوطه‌یه کیردیلرکه اوراده دخی اعلا براوجاق یاندقدن ماعدا اوچ ایکی و بناءً علیه اوچ فتیللی براسکی زمان قندیلی اوجاغك برطرفنه آصلمش یانیور ایدی . بو قدرضیایه قارشو صالیت اوطه ایچنده کوردیکی قادینك ژوزفین اولدیغنی درحال طانیدی . فقط ژوزفین کندیسنی طانیه‌میوب حتی « ژوزفینم ! » دیه ندا ایلدیکی زمان بیله کندی قولاغنه بلك طاتلی

كلان بو صدا زەدن كليوردیه قزجغز اطرافنی آراراً طوررايدی ٠

نهایت اودخی کلان آدمی طانیدی ٠ « وای فره‌خوارم ! » دیه کاوب چاوشك بوینه صارلدی كه بو كاه صارلمق » تعبیرندن زیاده « جان آتمق » یاقیشق آلور ٠

« ٧ »

جاندارمه چاوشی ایله کندی محافظه‌سی التنده بولنان قزاره‌سنده کی شو مصادفه‌ جن افندی‌یی نه‌قدر حیرته دوچار ایتمش اوله‌جغنی قارئلرمز کندیلری دوشونه طورسونلر ٠ بز حکایه‌مزك اك طرفنی نقله دوام ایده‌لم ٠

بو مثللو ملاقاتلرده طرفینك ایلك حیرتلری پك تحف اولور ٠ بری برینی نیجه زمانلر بکلەمش ایدیلرکه اوزمانلرهانکی طرفه باقسەلر مطلق بری برینی کورییورلر وصدالو بنی ایشیدییورلرظن ایدرلرایدی ٠ صکره‌لری ایسه یأس کلی‌یه دوچار اولمش بولند . قلرندن ایشته شمدی یکدیکر بنی بولدقلری وسوز .

لر يني ايشتدكاري حالده بيله كوزلرينه قولاقلرينه اينانه‌ميوب « سنميسك ژوزفينم ؟ » و « سنميسك غره‌غوارم ؟ » ديه كوردكاري شي حقيقةً كنديلري اولوب اولمديغني تكرار تكرار سؤال ايليورلر ايدي .

بو سؤاللر تعاطي اولنورلر ايكن ايكيسنك دخي كوزلرندن ياشلر اقيورلر ايدي . واقعا سونج كوز ياشلري ايسه‌ده مقدارلري يأس ياشلرندن آز دكل ايديلر . نهايت صالپتچاوشك خاطرينه كلان بو تحقق اولا كنديسني كولدرديكي كبي متعاقباً ژوزفيني دخي كولدرمش ايدي . زيرا قوجه غره‌غوار صالپت ديمش ايديكه :

— بني يم ديه صور يورسك ژوزفينها ؟ خير ! بن دكلم . بلكه بن جنم كه سنك سوديكك غره‌غوار صالپتك قيافتنه كيره‌رك بورايه كلمشمدر .

ژوزفينك كولمكه باشلاديغني كورنجه بو سوزي برازدها اوزاتدي . ديديكه :

— اوت ! اوت ! بن موسيو دەلاروشم ! هانيا شو جنلرك سردارلرندن بر دەلاروش يوقمي ؟ ايشته

بن اویم ! بانه بم اسکی سودیکاث غره‌غوار صالپنه حالا محبتك وارمیدرد به اکلامق ایچون انك شکلنی الهرق یانکه کلدم .

قزجغزك چهره‌سنده عظیم برانبساط علامتلری نمایان اولدی دیدی که :

— هیچ شبهه ایتمیکزکه کوکلم حالا غره‌غوار صالپنده‌در . بونی موسیو دهلاروش قیافتنده بولندیغکز زمان دخی سزه دائما سویلازمی ایدم ؟

قزك بوایلك سوزی صالپت چاوشنده بیوك بیوك امیدلر اویاندیردی . کوکلی حالا کندیسنده اولمسی حقیقة امیدلر اویاندیره‌جق برحال ایدی . زیرا صالپتك دخی کوکلی حالا ژوزفینده اولوب بونی ایسه قزی کوررکورمز بتون اسکی عشقنك دفعة تجدد ایتمش اولمسیله کورمکده ایدی .

بوزمانه قدر اغزندن حرف واحد چیقمیه‌رق جهنم آتشی کبی پارل پارل پارلایان کوزلر ینی کاه صالپتدن ژوزفینه وکاه ژوزفیندن صالپته چویرمکده اولان جن دخی بونلر اره‌سنده بك قوتلی

و قديم بر محبت اولديغنی اكلامش ايدی . همده بو محبتدن كندی ايچنده صاليتك حسن معامله سنی قازانوب شرندن امين اولمق ايچون استفاده ايتمكی ذهننده ترتيب ايلمكده ايدی . بناءً عليه ديدی كه :

— ارتق جن وشيطان حكمی قالمدی . انلرك طلسمنی بولديكز . هپسنی بوزديكز .

كرك صاليت وكرك ژوزفين بو سوزه هيچ كولمديلر . اهميتيله و يرمديلر . انلر كندی ايشلريله مشغول اوله رق بر ياندن ژوزفين عاشقنه اعلا بر فنجان چای ايله كوزل بكسمادلر اكرام ايلديكی حالده ديكر طرفدن دخی صحبتلرده دوام ايدرلر ايدی .

بو صحبتلر اثناسنده صاليته عائد سوزلر بك قيصه كسيلديلر . زيرا صاليت چاوش كندی سركذشتنی ژوزفينه اكلاتمقدن زياده انك سركذشت احوالنی كندی اوكرنمكدن مستفيد اوله جق ايدی . بناءً عليه بعض حكايات متقدمه دن صكره ژوزفين

سرکذشتنی حکایه یه باشلادی .

زواللی قزجغزك سرکذشتی کندیسنجه پك اوزون اولوب بونلری دها زیاده اوزون اوزادی یه دخی اکلاندی ایسه ده کندیسنه لایق بر زوجه اولمق ایچون اینکلرو چیچکلر طاوقلر و قازلر تدارك و تکثیرینه نصل چالشدیغی واوقومق و یازمق تحصیلنه نه بیوك اهمیت و یردیکی وصکره موسیوده لاروشك نصل ظهور ایدرك کندیسنه نه بولده بیان مافی البال ایلدیکی وکندیسنك انی نصل رد ایتدیکی طرزنده اولان بر چوق پارچه لری دها اولدن بزم معلومز اولدیغی جهتله بوراده تکرار بنه حاجت قالمز . بناء علیه بز حکایه نك زوالدینی طی ایدر ایسه‌ك شایان استماع اولمق اوزره شوقدر بر بیلی بو اورزکه:

باباپر اه لك سپارش ایلدیکی التیشر طاقم طون و کوملکدن اوچ طاقنی اکمال ایدوب ده صومعه سنه کوتوردیکی زمان موسیوده لاروش دخی اوراده ایمش . باباپر اصل اوکون قهوه التیسنی بکدیرمش اولدیغندن موسیوده لاروش قهوه التی بی نه‌بسه

ایلمکده ایمش ۰ پاپاسک امری اوزرینه یمك طاقملرینی اوچ کشی ایچون ترتیب ایلمش ۰ قزجغز هرنه قدر قهوه التی ایدوب ده اورایه کیتمش ایسه ده پاپاس افندی بولکده بر دها قهوه التی ایدلمسنی امر ایلینجه ، اطاعتسزلك کوسترهبوب برابر سفره یه اوتورمشلر ۰

ژوزفین بك آز طعام ایتمش ۰ پاپاس افندی شیشه یی و قدحلری تقدیس ایدرك شراب طولدیرمش قزجغز برقدح دخی شراب ایچمش ۰ فقط شرابك لذتنی سائر شرابلره موافق بولمامش ۰ براز صکره اوقدر نشئه لنمش که سائر وقتلر بش التی قدح شراب ایچسه کندیسنه بوقدر تأثیر ایتمز ایمش ۰ بعده بر اویقو یه دوچار اولمش ۰ امانصل اویقو؟ دفعی قابل دکل !

ایشته بو اویقوده ایکن برچوق فنافنا رؤیالر کورمش ۰ رؤیاسنده کندیسنی بیوك برسپت ایچنه قویدقلرینی واوزرینه اوت طولدیردقلرینی و بعده سپت ایله برابر برعربه یه یوکلتلدیکنی کورر

ایمش . حتی عربه‌نك صارصنتیلرینی بیله حس ایدر ایمش . نهایت کوزلرینی آچدیغی واو یاتوب عقلنی باشنه آلدیغی زمان کندیسنی صیق براورمان ایچنده بولمش واطرافنه باقندقده سن نوار اورمانده اولدیغنی اکلامش .

اوزمان یاننده موسیو دهلاروش ایله قورقنج یوزلی دیکر ایکی آدم کورمش . دهلاروش کندیسنه ویریلان زحمتدن طولایی نصل عذرلر دیله‌یه‌جکنی بیله‌میور ایمش . برقاچ دفعه صاریلوب بوسه المغه دخی طورانمش ایسه‌ده ژوزفین اولانجه جرأت ونفرتی ایله کوکسندن ایته‌رك حریفی منع ایلر ایمش .

بومعانعته دهلاروش قزمش . ژوزفینه‌ آکلاتمش که بوقدر سرت اولورسه کندی حیاتنی کندیسی تهلکه‌یه قویمش اولور . قز بوتهدیددن قورقمش ایسه‌ده دوچار اولدیغی خیانتدن طولایی مأیوسیتی دخی بردرجه‌ده ایمش که اوحالده اولومه دخی رضا کوسترمکده ایمش .

رؤیاسنده کوردیکی عربه‌دخی اوراده حاضر
بولنمغله تکرار عربه‌یه بنمشلر . فقط بودفعه ارتق
کندیسنی کوفه‌یه قویمامشلر . اکرسس چیقاره‌ـ
جق وفراری قصد ایده‌جك اولورسه مطلقا اعدام
اولنه‌جغی ده‌لاروش طرفندن تأمین ایدلدیکی جهتله
سربستجه عربه‌ایله کیدییورلر ایمش . ذاتا اثنای
راهده کیمسه‌یه راست کلمیورلر ایمش که سس ویره‌ـ
سون . کیتدکاری یول دخی جاده اولمیوب اورمان
ایچنده کوروجیلرك یالکز برعربه کچه‌جك قدر
اچدقلری کچیدلردن عبارت ایمش .

عربه ایچنده ده‌لاروش کندیسنه پك چوق
نصیحتلر ویرمش . عشقندن بحث ایلمش . صالپنك
عسکردن عودت ایدوب ایته‌جکی بیله مشکوك
اولدیغنی سویلمش . کویا عسکرلك عالمنده برقادین
ایله معاشقه‌سی اوله‌رق تذکره المسنی متعاقب او
قادین ایله ازدواج ایده‌جکی وقادینك زنکین برشی
اولدیغی حقنده صالپنك اولدیغی یردن کلان برقاچ
کشینك کتوردکلری برخبر یده قزه اکلاتمش .

الحاصل قانديرمق ايچون بيك درلو برهانلر عرض ايتمش ايسه‌ده ژوزفين ايچون حربنك يوزينه بيله كولمك قابل اوله‌مامش .

حكايه‌ده صالپتك عسكردن عودت ايتميه‌جكى و باخصوص بشقه برقادين ايله ازدواج ايليه‌جكى بحثلرى ايراد اولندقجه قوجه قهرمانك كوزلرندن آتشلر صاچيلور وجه‌سنه طورنده اثار غضب مشاهده اولنور وژوزفينك دهلاروشه اصلا بوزوير . مديكى ونصيحتلرينى قبول ايتمديكى وتهديدلرندن قورقديغى بحثلرينى ديكلدكجه دخى اوعلائم غضب درحال محو اوله‌رق آكا بدل غايت لطيف لطيف برتبسم پيدا اولورايدى كه بودخى اطمئنان وانشراح درونه دلالت ايلرايدى .

اوكون اقشامه واوكيجه دخى صباحه قدر يول يورودكدن صكره ايرتسى كونى ارتق عربه چكميه‌جك برلره كلدكلرنده دهلاروش عربه‌جى يى كيرو يه چويرمش . بوعربه‌جينك دخى كنديلرندن اولديغنه ژوزفين شبهه ايده‌ميور ايمش . زيرا قزه‌آجيوب‌ده

تسلی و یره جکنه اودخی موسیو دهلاروشك بر بیوك قپودان یعنی خرسز رئیسی اولدیغندن بحثله اکر عناد ایتزایسه کندی حقنده دها خیرلی اوله جغنی اکلاتور ایمش . حتی باره‌لق دهلاروش او یقو یه واردقده عربه‌جی کو یا الشهم والعجدی بر سوز سو یلیور ایمش کبی بر طور طاقنه رق دیمش که:

ــ سز نه ظن ایلیورسکز مادموازل ؟ موسیو دهلاروشك نصل بر آدم اولدیغنی بیلسه‌کز یالکز قهرندن قورقه رق دکل بلکه انك حمایه‌سی التنده نائل اوله جغکز بختیارلغی بیله‌رك تکلیفلرینی درحال قبول ایدرسکز . عناده مخالفتده دوام ایده جك اولورسه‌کز بیلمش اولکزکه انك ایچون برقادینی اولدورمك بر قوش کسمك قدر بیله کلفتلی دکلدر . امانونیتنی جلب ایده جك اولورسه‌کز بر پرنسس کبی یاشارسکز جهانك خزینه‌لری الماسلری سوسلری هپ سزك اولور . بشقه برقوجه یه واره جق اولسه‌کز وحتی سودیککز عسکرمیدر ؟ کویلیمیدر ؟ نه‌در ؟ انکله بیله ازدواج ایتسه‌کز سزی نه قدر بختیار ایده بیلور ؟

ایکنجی کونی صباحاین اورمانك برصیق
رنده اویقویه یاتمق ایسته مشلر • دهلاروش بنه ژو.
زفین ایله برلکده یاتمق ایستدمش ایسه‌ده ژوزفین
اکر کندیسنه برخیانت ایدیله‌جك اولورسه مطلقا
وقطعیاً کندی جانته قیه‌جغنی اکلاتنجه دهلاروش
بوسوزه اینانه‌رق هله معشوقه‌سنك جانته قیمسنی
هیچ ارزو ایتمدیکی حال وطورندن مستبان اولمش •
اوراده درت ساعت قدر اویومشلر • واقعا
بر ساعت قدر قزی اویقو طوتمدیغی حالده اویو.
مش کبی تقلید یاپار ایمش ایسه‌ده دهلاروشده بر
حرکت خائنانه کورلمدکدن بشقه ارقداشلریله نائل
مرام اولمقده عجله لازم اولمدیغنه دائر ایتدیکی
حسبحالی دخی ایشیدنجه بریاندن شو امنیت و دیکر
طرفدن اویقوسزلق حسبیله بلا فتور او یقویه
وارمش •

اوکون اقشامه قدر یول یورومشلر • اقشام
اوزری اوفاق بردره‌یی کچه‌رك اوته طرفنده قره‌غول
قیافتلی برآدم بونلره پارولایی صورمغله دهلاروش

بر لقردی سویلر سویلمز حریف همان ملام طور‌مش . اللی خطوه اوته‌ده بر مغاره اولوب درونه کیرمشلر . سکز قدر حیدود بو مغاره‌ده بولنمقده ایمش که رئیسلری اون طقوز یکرمی یاشنده بر دلی‌قانلی اوله‌رق دهلاروشه‌عادتا بر جنراله ایدیله‌جک رعایتی ایدر ایمش .

مع هذا دهلاروش دخی بو دلی قانلی‌یه فوق‌الحد حرمتله معامله ایتمش . رئیسدن برچوق شیلر صور‌مش که هپسی خرسزلغه حیدودلغه دائر اولدیغی کبی بعض جهتلری دخی پولتیقه‌یه عائد ایمش . مثلا بیوک ناپولیون علیهنده بولنان فرقه‌یه منسوب بر آدمک حبسدن قورتارلمسی مقرر اولمغله بو ایش ایچون پارسه کوندرلمش اولان ارقداشلردن خبر اولدیغی سؤاللر ایراد ایدر و دلی‌قانلیدن دخی اقتضا ایدن جوابلری الور ایمش . بو حاللری کورنجه بیچاره ژوزفین نصل بر بلایه دوچار اولمش بولندیغنی اکلایه‌رق ایچندن قان کیدر ایمش ایسه‌ده بو موحش بلادن قورتلمق او یله خوفله

تلاشله ممكن اوله میه جغنی در پیش ایلیه رك فوق العاده تأنی ومتانتی واجب کورر ایمش .

دەلاروش اومغارەدە دخی ژوزفینك نائل طاطفتی اولمغه چوق چالشمش . چوق یالوارمش فقط قزده بردرلو اثر رضا کوره میوب ژوزفین غایت جدی بر طور ایله حریفی تأمین ایتمش که کرك غفلةً کرك جبراً دست تعدیی کندیسنه اوزانه جق اولورسه مقتدر اوله بیله جکی اولومك بر یسیله مطلقا کندی کندیسنه قیه جقدر .

ژوزفین حیدودی بودرلو تهدید ایتمك کندیسی ایچون الك بیوك چارهٔ سلامت اوله جغنه ارتق قطعیاً ایناتمش . زیرا حیدود حریف هر تهدیدینی ایقاعه قادر اولوب الك بیوك تهدیدی ایسه قزی اولدورمكدن عبارت اوله جغی درکار ایکن قزك اولومدن هیچ خوفی اولمدقدن ماعدا اولومی بر جای سلامت دیه تلقی ایلدیکنی کورونجه شاید قز یأسله کرچکدن کندیسنه قیار وبوبله برچوجقلق ایدر ایسه کندی امیدلری بالکلیه محو اولور دیه

قورقوسندن تترر ایمش . حتی بر دفعه سنده قزه دیمشکه :

— جانم ژوزفین ! شو « کندیمه قیارم » سوزینی ورد زبانمی ایدندیکز؟ کندیکزه قیق ایله صانکه بیوك بر ایشمی کوره جکسکز ؟ بتون جهانه حکم ایدن بر پرنسس کبی یاشامق وار ایکن کندیکزه قیق عادتا خاقت دکلیدر ؟

ذکی ژوزفین حیدودی بالکلیه مأیوس دخی ایتمك ایستهمیه رك حریفده بر پارچه جق امید بولنمسی کندی سلامتنی دها زیاده تأمین ایده جکنی دخی پك طوغری اولمق اوزره دوشوندیکندن دهلاروش بویله ناصحانه سوزلر سویلر ایکن ژوزفین کویا کمال اهمیتله دیکله یور ایمش و حتی بو سوزلره قانمق استعدادنده دخی بولنیور ایمش ایسه ده شمدیلك زیاده جه توحش حالنده بولندیغی ایچون یوله یاته میور ایمش کبی طورلر ایله دهلاروشی الداتمقده ایمش .

بش التی کون بو مغاره ده مسافر قالدقدن صکره بارکیرلره بینه رك تکرار یوله روان اولمشلر .

سكز كون دخی سیاحتدن صكره بر كیجه یاریسی شمدی ساكن اولدقلری شو ویران خانه واصل اولمشلر ایسه ده ژوزفینڭ بوراسی نزه‌سی اولدیغنی بر درلو آكلایه مامش . دهلاروش بوراده قزی دها زیاده تضییق ایتمش . قز دخی ممانعت ایچون هر تدبیره مراجعتدن صكره نهایت همخانڭ حیدود- دی بالكلیه مأیوس ایتمك وهم ده املارینه زنهار موا- فقت كوسترمامك صورتلرندن عبارت بولنان دیكر جعلی بولتیقه سنی مزج ایلمش دیمش كه :

— انسانڭ اقربا سندن بریسی وفات ایدرسه لااقل برسنه یأسنی طوتار . بن ایسه نشانلیمڭ وفات ایلمش اولمسی اعتبار یله لااقل برسنه ماتمنی طوتمینجه ممكن دكل سزه تسلیم اوله مم .

اوزمانه قدر قزدن ایجابنه كوره حقارتلرله ده برابر دائما رد قطعی وممانعت قطعیه وعنادواصرار كورمكده بولنان دهلاروشی بودفعه ژوز- فیندن كوردیكی شوقدرجق برموفقیت ییله امیدوار ایلمش . برسنه بكلمه مكه راضی اولمش برسنه

صکره کندیسنی نائل مرام ایتمزایسه اودخی ایستد-
یکی تدبیره مراجعتـده سربست قاله‌جغی قراریله
بو معاهده‌یی عقد ایتمشلر . بو صـورتله ده‌لاروش
کویا ژوزفینه نه‌قدر عشق اولدیغنی واوعشقله نه -
قدر بیوك فداکارلقلری کوزه الـدیره‌جغنی وحتی
الدیردیغنی کوسترمش اولمشدر .

ایشته ژوزفینك خلاصهٔ سرکذشتی شـوندن
عبارت اولوب حکایه ایلدیکی احـوال ایچنـده
ده‌لاروش ایله وقوعبولان مقاوله‌سی صـاحبنی الك
زیاده بختیار ایلیـان شی‌ایدی . قوجـه قهرمان
چاوش سوکیلی ژوزفینی قوجاقلایه‌رق دیدی‌که :

— ایشـته بن‌کادم ژوزفـین ! وفات ایتمش
اعتباریله یاسمی طوتدك‌ایسـه ده بن‌اثبـات وجود
ایلدکدن صکره طبیعی او مقـاولاتك حکمی قالمز
دکلمی ؟

— اکا شـبهه‌می وار سودیکم . فقـط بو
سعیدودلر ؟

دیه ژوزفین برده ده‌لاروشك رياستی التنـده

بولنان حیدود قومپانیه‌سی حقنده معلومات ویرمکه باشلادی . آیده ایکی آیده برکره جنللی خانده حیدودلرك اجتماعلری اولورمش . اسپانیادن ایتالیادن تا المانیادن بیله حیدودلر کله‌رك قرار بلرك نصل محافظه وحمایه اولنه‌جغنی واموال مسروقه‌نك بردولت الکاسندن دیکردولت الکاسنه نصل نقل ایدیله‌جکنی وفلانجه حبسخانه‌دن فلانجه حیدودك نصل قورتاریله‌جغنی وسائره‌یی مذاکره ایدرلرایمش .

حتی بوقومپانیا یالکز طاغلرده بول کسه‌رك آدم اولدوره‌رك شقاوتده بولنیوب بیوك شهرلرده کیزلی خرسزلق ودولتلرمیانده قیچاقجیلق کبی اینجه ایشلره دخی ال آتارلرایمش . قاچ کره دهلاروشی صاری صقاللی قاچ کره سیاه صقاللی حتی قاچ کره دخی سوت کبی بیاض صقاللی کورمش .

صالیب چاوش بوحکایه‌لرك جمله‌سنی کمال دقتیله دیکلردی . نهایت دیدی که :

— او یله برسوری کوپکدن عبارت اولان

خانه‌سنه تسلیم ایلدیکی آنده طوغریجه پاپاراصلك صومعه‌سنه قوشه‌رق زاهد افندی حضرتلرینی توقیف ایتمك ایستدی ایسه‌ده صومعه‌ده موشوله کبی برقوجه قاریدن بشقه کمسه‌یی بوله‌میوب زاهدك زوجه‌سی اولدیغنی قوجه قاریدن صوردقده قاری دیدی که :

— صالپت چاوش سزمیسکز ؟

— اوت ! بنم !

— پاپاراصل بکا دیدی که : « سن بوراده صالپت چاوش کلنجه‌یه قدر اوتوره‌جقسك . اوکلدیکی زمان شومکتوبی اکا ویروب بعده کندیك دخی ایشکه کیده‌جکسك ! »

صالپت مکتوبی آچوب اوقودقده شویله یازلمش اولدیغنی کوردی :

« بزی بیهوده آرامیکز ! جنسلو سره قدم باصدیلر . صومعه‌ده نه‌قدر اشیا وار ایسه ژوزفینه هبا ایتدم . اودخی کندیسنه‌ویرمش اولدیغمز زحتلردن طولایی بزی عفو ایتسون . ایکیکزده

آفرين اسز نه‌قدر جسور برآدم ايمش ايسه‌كز ژوزفين دخى اوقدر عفيف وقهرمان برقز ايمش. الله بری بر يكزه باغشلاسون اه

صالپت قوجه‌قاری بی استنطاق ايتمك ايستدی. قوجه‌قاری جوار كويلردن بریسی اهاليسندن اولوب هيچ برشيدن خبردار دكل ايدی. زمان غائب ايتمه‌رك يانته برقاچ نفر الوب تكرار جنلی خانه‌واردی ايسه‌ده اوراده دخی په‌رصانقاردن اثر كوره‌مدی. خان ايچنده اشيايه بكزر هيچ برشی دخی براقامشلر.

اوزمان په‌رصانقاری كنديسنی الداتمش اولدقنی وكنديسی پره‌ری قریه‌سنه كلمزدن اول صانقار يتشوب بابابراصله خبرويردیكنی و بعده اطرافدن نه‌قدر ارقداش بوله‌بيلمشلر ايسه انلرك معاونتيله خانی تخليه ايتمش اولدقلربنی اكلادی. نهايت خاندن حين عودتنده ديدی كه:

— نه ايسه! ايكی مهم ايش كوردك. برنجيسی سوكيلی ژوزفينی قورتاردق ايكنجيسی جنلی خانی جنلر ندن تخليه وتصفيه ايتدكدر!

صالپت طرفندن و یر یلان راپور طه اوزرینه فرانسه پولیسی مذکور جنلی خانك بر طرفنی قره غول موقعی اتخاذ ایلدی . زیرا اوجوارلرده بشر التیشر ساعت مسافانه قدر هیچ ضابط موقعی یوق ایدی . صالپت دخی ارتق پره زی قریه سنده اوتورمق وکو یلو قاریلرك لسانلرینه ژوزفینی سرمایه ایتمك ایسته دیکندن مرکز اقامتنی جنلی خانه نقل ایلدیسه ده خانك اسمنی ده تبدیل ایلدی . بعده جنلی خانه « اوغورلی خان » دینلدی . زیرا هیچ بر امید اولمدیغی حالده محضا بر تصادف کندیسنی یأس کلیدن بختیارلغك صوك درجه سنه ایصال ایتمش ایدی .

« تم »

لطائف روایات

اون اوچنجی جزؤ

(اوبور) اسمیله بر حکایه‌یی حاویدر

محرری

احمد مدحت

برنجی دفعه

اوله‌رق معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

(قرق انبار) مطبعه‌سنده باصلمشدر

استانبول

سنه

١٣٠٢

(اخطار)

رساله‌نك تکرار طبعی محررك ذاتنه مخصوص
بر صلاحیتدر

« مقدمه »

انسانك بحق زمانی اشغال ایده جك ایشی وكوچی بولنمز ایسه اوآدم مشاغل عادیهٔ انسانیه دن هیچ بریسنه بكزه مه یه جك برطاقم شیلرایله مشغول اولورکه بونلرك بعضلرندن جمعیت بشریه و بعضلرندن دخی صاحبنه درلودرلو مضرتلر حصوله كلور .

حتی سیاسیون عقلا بولتیقه فسادلرنجه دائما ایشسزكوچسز اولانلرك نظردقت واهمیته آلنملرینی رأی ایدرلر . زیرا كندی ایشلری ایچنده اولان آدملرك زمانلری شومشغولیت یومیه لرینه كفایت ایده میه جكندن اویله فسادیشه لك یولنده صرف

ایده‌جکلری وقتلری قالمزکه صرف ایلسونلر . بر آدمك مشغولیتسز قالمسندن درلودرلو فنالقلر بکلنه بیله‌جکی کبی بر ملتك مشغولیتسز قالمسندن دخی پك چوق فنالقلر بکلنه بیلور . انسانك جبلت بشریه‌سی اقتضاسنجه بوش قالمسی قابل اوله‌میوب ذهنلر بشقه برشیله مشغول اولمزلر ایسه احوال عمومیه زمان ایله مشغول اوله‌رق عقللره کلمدك شیلر دوشونورلر . بوحکمته مبنیدرکه جمعیات متمدنه‌ده انسانلر کاروکسبلریله مشغول اولدقدن صکره استراحت زمانلرنده دخی بر مشغولیت معصومانه ایله وقت کچورمه‌لری ایچون تیاترولر کبی قونسرتولر کبی درلو اکلنجه‌لر ایجاد اولنمش و بر مشغولیتك یورغونلغنی دیکر مشغولیت ایله چیقارمق جبلتنده اولان انسانلره استراحت زمانلرنده دخی بو اکلنجه‌لر ایله اشتغال ایدلمك یولی بولنمشدر .

حقیقت هر فنالق انسانك ایشسزلکندن ایلرویه کله‌جکی هانکی جهتدن دوشونلسه بداهةً مشاهده اولنور . اوی ایله بارقی ایله چولغی چوجغی ایله

صباحدن اقشامه اقشامدن صباحه قدر مشغول
اولان بر قادینك قلبنده القا آت سودا پرستی
بولنه بیلورمی ؟ بو حال یاپه جق بشقه برایشی
اولمیوب ده بتون کون پنجره اوکنده نیجه خیالاته
طالمش اولان قادینلرده اکثریت ایله مشاهده اولنور .
حتی بر قادینی کندی کندیسنه دوشونمکه ترك
ایتمکدن ایسه النه بر کتاب ویرمك اولادر .
زیرا بو کتاب الك عاشقانه یازلمش بر رومان اولسه
دخی قادین اورومانك اشخاص وقعه سندن بعضیلر.
ینی بکنه رك وبعضلر ینه بغض ایدرك ذهنی اوقدر
مشغول ایدرکه اومشغولیت کندیسنی سائرمشا .
غلدن منع ایلر . اوقودیغی حکایه نك صوکنی الە
آلمق ایچون کیجه اویقوسنی فدا ایدنلر آزمیدر ؟
ایشته یالکز بوتی دوشونمك انسانی بر شی ایله
مشغول ایتمه نك مشاغل سائره دن نه قدر منع ایده.
جکنی موازنه یه کفایت ایلرده دها زیاده ایضاحاته
لزوم دخی براقمز .

بر زمانلر استانبولمزده مشغولیت شمدیکی

درجه‌ده دکل ایدی . شمدی اون ساعت چالیشه‌رق
یاشامق قابل ایسه اوزمانلر بر ایکی ساعت چالیشمق
کافی اولدیغی مثللو ده میراث یدیه کبی ثروتلر ایله
ایشله‌مکه محتاج اولمیانلر هیچ ده چالیشمغه لزوم
کورمیه بیلورلر ایدی . شمدیلرده ایسه الڭ بیوك
زنکینلرڭ بیله ثروت موجوده‌سنی حسن اداره ایچون
اختیار ایلدکلری مشغولیت ایشی الڭ چوق اولان
نلر درجه‌سنده‌در . زیرا ادنا بر سوء تدبیر ایله
ثروتڭ الدن قاچیرلمسی دخی محققاتدندر .

بر وقتلر صفائی زاده کبی بعض ایشسزلرڭ
اکلنجه‌لری الیوم ماعسان اوله‌رق سویلنیور . بنده
بو قبیلدن اولان بعض صفاپرستانڭ قربان بیرامنده
مسافرلرینه راحت حلقوم شکری بر بنه براز شکر
ونشسته‌یه بولانمش آق جکر پارچه‌لری تقدیم ایلد.
کاری حکایه اولندیغنی مستهزئانه قهقهه‌لر ایله کولیورلر
انجق اول دخی دیدیکمز وجهله زبانزد صفاپرستانده
ه معذبلك ده نیلان بو مثللو اکلنجه‌لرڭ درلو درلو فنالقلری
کوریله‌رك اصل او فنالقلر جهانی کولدیره‌جکی ویاخود

بعض احـواله کوره آغـلانه‌جغی کبی بو جزؤده حکایه‌سنه باشلادیغمز بر او بور وقعه‌سی دخی ایشته اکلنه‌یم دیر ایکن کندیسـنی ماله اکلنجه ایدن بر صفاپرستی تصویر ایتمکدر که ماله اکلنجه اوله‌رق قارئلری قهقهه‌لرله کولدکدن قیریسی جـداً عبرت النه‌جق خصوصاتدندر .

« ۱ »

بیك ایکیوز شو قدر سنه‌سی رجالندن اسکدارده احسانیه‌ده ساکن نشاطی افنـدی عصرینك الك بیوك صفاپرسـتاننذن ایدی . استانبولده بر چوق عقار ایله طشره‌ده بر چوق املاکدن سـنوی کیم بیلور قاچ یوز کیسه اقچه کلیری اولدیغندن هیچ بر ایش ایله اشتغاله احتیاجی اولمیوب بوم بوش زمان کچیرمك دخی شو سعادتخانهٔ فانی‌یی عادتا براشکنجه خانه حالنـه قویه‌جغندن نشاطی افنـدی اولانجه زمانـی درلو درلو معذبلکار ترتیبی ایله امرار ایلر ایدی . واقعا بو معذبلکارك هر برندن بر درلو فنالق تولد ایدر ایدیسه‌ده افندی حضرتلرینی سـورکای

بر قهقهه ایله کولدورن اکلنجه‌دن تولد ایده‌جك
قضالری بلا ازی تضمینه او بوزلرجه کیسه‌لرك
کفایتی اولدقدن صکره بو اویغونسز نتیجه‌لر دخی
بشقه‌جه بر ایکنجی اکلنجه مقامنه قائم اوله‌مزلرمی؟

مثلا محله‌ده بر اختیار تریاکی وار. رمضانده
افطاره دعوت اولنمش. دمجکز چبوغك
دردندن سفره‌نك صوکنه قدر دوامه مقتدر
اوله‌میه‌رق یاریده قالقمش. اوشاق محمد چبوغی
طولدیرمغه مسارعت ایتمش ایسه‌ده نشاطی افندی
«براق محمد! افندی چوبوغنی ایسته‌دیکی کبی
طولدیرسون! هم ده شو کیسه‌دن طولدیرسون!»
دیه اصلا شالدن یاپلمش توتون کیسه‌سنی آتمش.
زوالی اختیار چوبوغنی ایسته‌دیکی کبی طولدیره‌رق
قالندیردکدن صکره تمام قهوه‌سنی دخی یاریه قدر
ایچدیکی زمان اوله بر قومبره کبی پاتلاینجه تریاکی
باباده چوبوق برطرفه قهوه فنجانی برطرفه کلاه
برطرفه کوزلك برطرفه فرلامش. کندیسی ده برطرفه
سریلوب بایلی ویرمش.

بویله بر معذبلك افندی حضرتلرینی آزمی اکلندیرر؟ شوقدرکه دها کوندوزدن اوشاق محمد باروتدن برجیر یاپه‌رق لوله‌نك دیبنه کومدیکی ونفس ایشلمه‌ی ایچون دخی جیری برقاچ یردن دلدیکی زمان اولچوبی میزانی غائب ایدرك ایکی بچق درهم باروتدن یاپدیغی جیری لوله‌یه کوزلجه صیغدیره بیلك ایچون صاپ طرفنه قدر باصه باصه طولدیردیغندن واقشامه قدر قهوه اوجاغی یاننده طوتوب اصلا قوزو تدیغندن کویا لوله « قوص ! » دیه بر آتش چیقاره‌جق ایکن « چات ! » دیه اویله برچاتلایش چاتلامشدرکه چوبوق دخی بیچاره‌نك تا آغزی ایچنه‌قدر بویلی بوینه یاریلمشدر .

معذبلك وقضا بوقدر اولسه ینه نه ایسه نه دنیلور . ایکی بچق درهم باروت ایله برطبانجه بیله طولدیرسه‌لر کیرویه اوقدر تپرکه آتانك النی پارچه‌لر . زیاکی بیچاره‌سنك چوبوغی ایسه اغزینك ایچنه طوغری کیرویه تپمش اولدیغندن ذاتاً چوروك اولان اوك دیشلرندن درت دانه‌سنی قیرمش وچوبوغك طاقی

حریفك بوغازینه طوغری صوقوله‌رق بوغولمق درجه‌لرینی بولمش . اغزدن بورندن اقان قانلر کیفیتی جمله‌یه افهام ایلدیکی زمان بردقیقه اولکی قهقهه‌لر براز زمان ایچون منقطع اولمش ایسه‌ده اختیاری خانه‌سنه کوندردکدن صکره تکرار باشلایان قهقهه‌لر سحور زمانه‌قدر دوام ایلمشدر .

ایشته‌ سزه معذبلك نتیجه‌سندن براویغونسزلق که نشاطی افندینك ارتسی کون خاطر صورمق ایچون کوندردیکی اوشاغك زواللی‌یه تسلیم ایلدیکی یاریم کیسه افچه‌لاك رصره انجق تعمیر ایده‌بیلمشدر .

شوچوبوق وقعه‌سنی بوراده یالکز برمثال اولمق اوزره ایراد ایلدك . نشاطی افندی حقنده دها بوکی بیلك حکایه‌لر نقل ایدیلور وجمله‌سنك ده ضمننده ازچوق تعذیلر فنالقلر چکدیکی کوریلور . لکن بزم اوبور حکایه‌سی بونلرك جمله‌سنه فائق اولوب عادتا تیاترو ترتیب ایدنلر ایچون مکمل برقومدیا ترتیبنه زمین موافق اولور .

بوحکایه‌ده برنجی اعضای وقعه‌مز نشاطی

افندی اوله‌جغی افندی حضرتلرینک حال و شاننه
دائر و یرمش اولدیغمز معلومات مختصره‌دن مستبان
اوله‌بیلور . حالبوکه حکایه‌مزک نام عمومیسی
« اوبور » اولمسندن دخی نه اهمیتی برنجی درجه‌ده
اوله‌جق برده او بور بولندیغی اکلاشیلور .

اوت بو او بوردخی اوزمانلرده « فیل تحسین ! »
دیه قوزغنجقده شهرت المش اولان تحسین اغادرکه
او بورلغی یالکز چوق یمکدن دخی عبارت اولیوب
بلکه بوعنوانی المسنه اصل پیس بوغازلغی سبب
اولمشدر . دنیاده هیچ بر یمک هیچ بر میوه هیچ بر
طاتلی اوله‌مزکه فیل تحسین سومسون . بر محلده
طاتلیدن بحث اولندمی ؟ تحسین اغا طاتلینک عاشقی
اولدیغنی جمله‌یه ایناندیرر . درعقب طوزلیدن
ده بحث اولنسون . درعقب طوزلینک ده
مفتونی اولدیغنی بالتأمین طاتلی اولنجه طوزلینک
و طوزلی اولنجه طاتلینک اسامیسی یله اوقونیه‌جغنی
اثبات ایلر .

حکایه ایدرلرکه برکون فیل تحسینک بولندیغی

بر مجلسده قاربوزدن بحث اولنمش . بریسی یالوه قاربوزلرینی مدح ایدرك برنجی مصدقی تحسین اغا اولدقدن صکره دیکر بریسی دیمشکه «یالوه قاربوزلری اکثریا قباق چیقارلر» تحسین اغا «قباغی ده سورم» دینجه «قباغی قباق اولمق اوزره سور ایسه‌ك ده قاربوزك قباغی سویلورمی؟» سؤالنه جوابا دخی «قاربوزك قباغی دیمك کوربه‌سی دیمکدر . خیارك کوربه‌سی سویلسونده قاربوزك کوربه‌سی نیچون سویلمسون ؟» دیه مقابله ایتمش . تمام چاغنده اولان قاربوزی هرکس کبی قبل تحسینك دخی سوه جکی درکاردر . برده چکین قاربوزدن بحث اولندقده تحسین اغا قاربوزك اك زیاده کاله ایرمشی چکین قاربوز اوله جغنی ایراد ایدنجه جمله یه حیرت کلمش . تحسین ایسه بو حیرتی ازاله ایچون دیمشکه :

— یاهو! قاربوزدکلمی؟ قباغی ده سورم مکملنی ده ! چوروشنی ده ! اسمی قاربوز اولمسی کافی اولدیغندن بکا قاربوز اولسون ده ایستر ایسه وار سون ابوجهل قاربوزی اولسون!

نصل ? بزم فيل تحسينك ظرافتیده اولدیغنه دقت ايدیوريليورميا؟ ذاتاً بويله ظرافتی دخی اولمسه فيل تحسين كبار اكابجه‌سی اولورمی ايدی ؟

بر كون هواسه‌دن هانكی موسمی سوديكنی فيل تحسيندن صورمشلر. «رمضان موسمنی سورم» ديمش. « جانم رمضان برموسم دكلدر. بهاره صيفه حريفه شتايه بكزه‌مز. اشبو مواسم اربعه‌نك هر برنده كنديسنه مخصوص ميوه‌لر بولنور. اكا كوره مواسمك هانكيسنی سورسك؟» ديلدكده فيل تحسين اوراده موجود اولان ذواتك جمله‌سنی تحمين ايدرجه‌سنده متبسمانه برنظرله يوزلرينه باقوب نهايت ديمش كه :

— نه سويليورسكز اللهی سورسه كز؟ رمضانی سورم رمضانی كه رمضان طاتلی طوزلی يمكلر موسميدر! هركسك هركسی افطاره چاغردیغی ساعت موسميدر. بن رمضانده بركون خانه‌مده قالم. افطاری برقوناقده سحوری برقوناقده يه‌رك جان بسلرم. كاشكی هركون رمضان اولسه‌ا...

اوبور تحسينك حالى وقتى ده بولنده در . زيرا
هم شوراده بوراده فرنى طوبور يرق چكيور هم
ده الدايغى بخشيشلر ايله پاره بريكديرر . بر كون
تحسينه ديمشلركه :

— تحسين اغا ! بو قدر پاره قازانورسك بر يره
خرج ايتمزسك؟ بونلرى نه ياپارسك ؟ ايرادمى ياپار-
سك بارى كوزلجه كيرا اله بيلورميسك؟

تحسين اغا ارتجالاً جواب ويروب ديمش كه :

— ايرادلرم واردر اما پاره صرفيله ايديندم .
كيرالرينى ده پك كوزل الورم .

— قاچ ايرادك وار؟

— اوتوز ايكى؟

— نه قدر كيرا الورسك؟

— هركسك مروتندن نه قوپار ايسه!

— جانم بو مروت اوزرينه النان كيرا نصل
كيرادر؟

— ديش كيراسى ! . . . . .

نصل؟ قورقارم قبل تحسينمزك ظرافتنى كيتد.

كيجه دها زياده تقدير ايليورسكز ، حر يقده ياقه‌سى آچيلمدق سوزلر وار دكلمى ؟

ازجمله بر كون موسقيدن بحث اولنور ايمش ، موسقى بى سووب سومديكى تحسيندن سؤال ايدلمش ، بعض كمسه‌لر « تحسين اغا يالكز يمك سور موسقى‌يه اهميت ويرمز » ديمشلر . تحسين بونلرك سوزينى رد وجرح ايدرك موسقيدن دخى لذت الديغنى وفقط بولذت هر سازه مخصوص اولميوب يالكز نايى سو - ديكنى درميان ايلر . بشقه سازلرى سوميوبده يالكز نايدن خوشلانديغنده‌كى حكمت سؤال ايديلنجه ديركه :

— اوت افندم ! نايدن خوشلانوردم . زيرا نايى ديمك قامش ديمكدر . قامش دينيلان نوع نباتات ميانده برقسمى واردركه اندن شكرچيقار . ايشته شكرك خاطرى ايچون نايه محبت بنم ايچون ضروريدر .

كذلك بر كون احباب ميانده بحث ايديلور ايكن حضاردن بريسى تحسينه تهورله ديمشكه :

— سن بو ذاتده دوام ایده‌جك اولورسه‌ك
سکا او بله بر صو پا آتارم که سن ده بکنورسك!

تحسین بلافتور ومنونیت طور یله دیمش که:

— الافرانقه سی اولورسه مع الممنونیه یرم.

خلقه بر حیرت کلمش. بو سوزده‌کی حکمتی
صوردقلرنده دیمش که:

— فرانسزجه «صوپه» دیه کیجه طعامنه
دیرلر. بزجه اسم قدیمی «یاتسواق» ایدی. شو
زمانلرده بو عادته رعایت اولنمدیغنه ذاتاً متأسفم!

ایشته بزم او بور تحسین شویله بر آدم اولوب
خصوصیت احوالنی قارئلرمزه تماماً کلانمش اولمق
اوزره دخی دیرزکه: بوذات متأهل دکلدر. بر والده‌سی
ایکی همشیره‌سی ایله بر کوچك برادری اولوب
بونلری یاغی رفاهله کچندیرر. هرکس ایله کوزل
کچینور. هله وکیلخرج واشجی وایواز طاقمی ایله
غایت دوست اولوب انك ادعاسنه کوره دنیاده
بونلردن زیاده دوست طوتیله‌جق ارباب صنعت دها
تصور ایدیله‌بیلور ایسه اودخی کیلارجیلردن عبا.

رت اولوب بشقه‌لری ایله دوست اولمقدن بوغاز شریف ایچون هیچ بر فائده تصور اولنه‌مزایمش .
فیل تحسین نشاطی افندینك قوناغنه صیق صیق اوغرار . زیرا شکم پرورلکده استانبولك قطبی نشاطی افندی اولدیغنه قناعت ایتمشدر . نشاطی افندینك قوناغنده دخی الڭ زیاده قاوق صاللادیغی چشم جلاد قالفه‌در . قوناغه هر نه زمان کلسه چشم جلاد قالفه‌یه هیچ اولمزایسه بر دیکیش یوکسوکی اولسون هدیه کتورور . حتی هنوز بکار اولمسی حسبیله شاید برکون اولوب ده تأهل ایده‌جك اولورسه افندی حضرتلرینك ایاقلرینه قپانه‌رق مطلقا چشم جلاد قالفه‌نك کندیسنه تزویج ایدلمك اوزره چراق چیقارلمسی نیازنده بولنه‌جغنی ده سویلر .
چشم جلاده فیل تحسینك بوقدر مدارا ایتمسنك سببنی اکلایه‌بیلدیکزمی ؟ اولاخبرویرەلم‌که چشم جلاد قالفه او یله چراقلغی تأهلی فلانی چوقدن کچیرمشدر . چونکه قرق یاشنی چوقدن کیروده

براقشدر . ولوكه براقلمش اولسون . واوكه اون
سكز يكرمى ياشنده برتازه بوانسون . چشم جلاد
اوزمان دخى بوقارو وآشاغى خدمتلردن بشقه هيچ
برخدمته لايق كوريله‌ميه‌جك قادينلردن ايدى .
شاعرلرمز كوزل قادينلرك اوصافنى « اوزون بويلى
اينجه بللى كوزلى دوداقلى كمان قاشلى اوزون كرپكلى
برقاريش كردن ..... » فلان ديه تعيين ايلدكلرى
كبى چركين قادينلر ايچون دخى بويله اوصاف
معينه تعيين ايتمش اولسه ايديلر بونلرك جمله‌سنى
چشم جلاد قالفه‌يه تطبيق ممكن اولورايدى . فقط
چشم جلاد قالفه نشاطى افنديك حرم كيلار
جيبى اولديغى ايچون فيل تحسين اكا بوقدر مدا-
هنه‌ده بولنور . نه زمان قوناغه كيدوب ده اوكه
بر طوپلى ايكنه‌دن عبارت اولسون هديه‌سنى
حرمه كوندرر ايسه چشم جلاد قالفه طرفندن او
ساعت « تحسين اغانك قرنى آجى ؟ » سؤالى كلور .
هيچ تحسينك طوق اولمسى قابلميدر ؟ بو سؤاله تصديق

جوابی کیدر کیتمز حرمدن تبسیلر سوکون ایتمکده باشلارکه بلیج سوکوشلرندن آلکزده الماسیه لره و چیلك شربتلرینه وارنجیه قدر هپسی بو تبسیلرده موجوددر ·

چشم جلاد قالفه یی تحسینك نه دن سودیکنی شیمدی اکلادیکزمی؟ فقط بر کون بو اختیار جاریه یی نیچون بو قدر سودیکی حقنده وارد اولان سؤاله اوبور تحسین بشقه بر جواب ویرمشدرکه حال و شانه حقیقةً دها زیاده یاقیشیقلی الهجق ظریفانه بر جوابدر · دیمشدرکه :

— اسمی چشم جلاد اولدیغنه دقت ایتمدیکمی؟ جلادك ساطوری اولور · ساطور ایسه کوفته لك قیمه قیمق ایچون آشجیلرده دخی بولنور · بو آلت بنجه پك مقدس بر آلتدر · ایشته او قدسیت حرمتنه چشم جلاد قالفه یی دخی پك سودم ·

بکیده عاشق اولدیغندن صکره او بوز تحسینك بویله طولایسیله دن بر ساطور حقنده ایدیله جك حرمته قدر دنیاده قصور ایتمامکده اولمسی هرحالده

شایان دقت احوالدن دکلیدر ؟

واقعا او بور تحسینك چشم جلادە قارشو یه ایتدیکی تملق محضا هر مراجعت ایلدیکی زمان نائل اولدیغی مکمل قهوه آلتیلرك خاطری ایچون اولدیغی درکار ایدیسه ده برقادین از بچق یاشنی کچنجه انکله عشقه سودایه دائر اصلا شاقه ایدیله مز . قادینلر کنجلکلرنده کندیلرینه عرض اولنان سودایه پك اینانورلر . حتی ایناندقلری حالده دخی او سودا اوزرنده ثباتلری اول قدر قوتلی اوله میوب بشقه بر سودانك اکا غلبه ایده بیلمسی محالاتدن دکلدر . فقط برکره یاشلری ایلرولەدیمی ؟ ارتق لطیفه یوللو بر یوز کوستریله جك اولمه انی درحال جدی اولمق اوزره تلقی ایدرلر وتعقیبلرنده ثبات ومتانت دخی کوسترلر .

بونك سبب وحکمتنی اکلایه بیلمك کوچ دخی دکلدر . جهانك انظار امید و هوسی کندیسنده مجتمع اولان بردلبر پیکر انظار مذکوره دن هانکیسنی ایستر ایسه کندیسنه بند ایده بیله جکنی

بيلديكى حالده بعض انظارك كنديسندن انحرافنه قساوتمى چكر؟ لكن هيچ بر كمسه‌نك جلب نظرينه موفق اوله‌ميان حسن وجمال دوشكونلرى بر كره‌جك بر نظرى جلبه موفق اولديلرمى؟ ارتق او نظرك كنديسندن منحرف اولماسى ايچون اولانجه قدرت واهميتلرى ايله طورا طورلر .

ايشته بونلردن برى‌ده دخى نشاطى افنديك چشم جلاد قالفه‌سى اولوب اوبور تحسين طرفندن ايديلان لطيفه‌لرى هپ نامنه اولمق اوزره تلقى ايدر والبته يقين بر كونده تحسينك نشاطى افندى‌يه يالواره‌رق كنديسنى چراغ چيقاره‌جغنى اميد ايلر ايدى .

تحسين ايله چشم جلاد اره‌سنده‌كى شو مناسبت تمامى تمامنه واچيقدن اچيغه قوناق خلقنك معلوملرى دكل ايسه‌ده بالكليه مجهوللرى‌ده دكل ايدى . سلاملقدن زياده حرمجه معلوم اولوب حتى تحسين دخى كلدكجه بعض حرم خلقى « سنككى كلمش » ديه چشم جلاد ايله ملاطفه ايدرلر و تحسين چشم جلاده

بر كوچك هديه كوندرديكده بنم سنك كي خاطر صورمش اه ديه استهزا ولو لطيف سرزنشلره دخي باشلارلر ايدي . چوق دفعه اولور ايدي كه سفره لردن فضله قالان بعض اطعمهٔ نفيسه‌يي چشم جلاد قالفه درحال قالديروب كيلار طولابلرنده صاقلايجه‌ق . «طلقا تحسين آغامز ايچون صاقلايور» ديه قيزيجغزي قزديررلر و چشم جلادي چيتيرق طوتسه‌سني تحسين آغا اكثريا كولوشورلر ايدي . انجق چشم جلادك تحسين آغايه اولان محبتنه هيچ بركيمسه جديت نظريله باقيوب بوني تحسين آغانك لطيفه‌لري جمله‌سندن عد ايدرلر ايدي .

فقط اديب تحسينك بو يولده‌كي لطيفه‌لري ده آز دكلدي . بر قوناقده بيله چشم جلاد قالفه كنديسنه محبوبه اولديغي كبي محبوبي دخي اوازه مركز ايدي . او بر تحسين دير ايدي كه :

— شاعر اولسه‌م شو سركزك مدحي يولنده يك بديع بر قصيده سويلرم . زيرا سن اوز محبوبلر انساني يالكز عشق و محبت لذت روحانيه‌سيله

بسیله دکلری حالده بنم محبو بم سرکز اطعمهٔ نفیسه لذت مادیه سیله متنعم ایدر .

❁

ایشته بو حالره نظراً چشم جلاد ایله اوبور تحسین ارەسندەکی مناسبتدن هیچ بر فنالق حاصل اولەمیه. جغی معلوم اولەرق بناءً علیه مناسبتمز کوره اوزرینه انظار اشتباه هیچ ده جلب اولنەمز ایدی .

شو برنجی بابمزه نهایت و یرمك اوزره او بور تحسین ایله چشم جلاد قالفه ارەسندە کذار ایدن بر حالی دخی حکایه ایدەلم که ایکیسنك ده خصوصیت احواللری قارئلرمزجه مکملاً تعین ایلسون .

بر رمضان فیل تحسینك اکثریت اوزره تطمین اشتها ایلدیکی بر نشاطی افندینك قوناغی اولوب افطار زمانلرنده دکل ایسه ده سحور وقتلرنده چشم جلاد قالفه ایله مابین قپوسی ارەلغنده دونمه طولاب ارقه. سنده و سائر فرصت دوشوردیکی محللرده لطیفهٔ عاشقانه یی برازدها ایلرو یه کوتورمش اولدیغندن بیرام حلول ایلدکده قالفه جنابلری ارتق یاوو قلیسی

هد ایتدکه باشلادیغی تحسین اغایه بر بوغچه‌لق حاضرلامش ایدی .

بوغچه‌لق قالفه‌نڭ قدرتی یتدیکی قدر مکمل اولوب تحسین اغا بونی آچنجه حلالی کوملکده هند قماشی نیم‌تنه اغابانی عنتاری به فلانه حیران قالدیغی صره‌ده برده صرمالی چوره‌نڭ قانمرلری اره‌سندن بر کاغد چیقمه‌سونمی ؟ بو کاغدبر قادین یازیسیله شو کلمه‌لری حاوی بولنمه‌سونمی ؟

« ماه ! مرحامتسز ! داها نه‌چه‌یه‌دڭ یانوب قاوروله‌جغم ! »

کلمه‌لرڭ املاسنی اصلا تغییر ایتمدڭ . بو ر تحسینڭ اوقومه‌سی دخی بو کلمه‌لری یازان کاتبڭ یازیسی قدر اولدیغندن او بور تحسین که کمله ایله کدکه لیه شو کلمه‌لری سوکوب اوقومغه غیرت ایلدیسه‌ده بادی نظرده همان هیچ بر شی اکلایه‌مامش ایدی . نهایت « قاوراق » ماده‌سنه کلنجه بونی بلڭ‌سودیکی یکارلدن تازه قاورمه قیاسیله بر دها وکال اهمیتله اوقویوب ده چشم جلاد قالفه‌نڭ مرامنی اکلاینجه دیدی که :

«آه بکا بو سوزلرك حتی بو غنچه‌لغك بیله لزومی واردر . شویله بر بوغچه‌لق کوندره‌جککنه اعلا بر قیماقلی کوللاج کوندرمش اولسه ایدی البته دها مقبوله کچرایدی . هله کندیسی قاورولمجغنه نفیس قیو برجقی اتندن بر قوش باشی قاورمه یاپسه ایدی بیك قات مرجح اولور ایدی ! »

« ٢ »

دوشم زمهریر زمانلری ایدی . قیشلك اوزون کیجه‌لری اکلنجه‌سز کچیرملك قابل اوله‌مدیغندن اکلنجه‌یه اك زیاده بو موسمده احتیاج کوریلور . هرکس کندیسنه کوره اکلنجه تدارك ایدر . واقعا بویله اوزون کیجه‌لری اك کوزل کچیرمك ایچون کتاب مطالعه‌سی توصیه اولنه‌بیلور که او زمان دخی بطال غازی طوطی نامه عاشق کرم فلان کتابلری بویله جمعیتلرده اوقونان آثاردن عد اولنور ایدی . یالکز نشاطی افندی بو مثللو مطالعه‌لردن لذت آله‌جق ذواتدن دکل ایدی . هر دقیقه‌ده بر سورکلی قهقهه‌نك مفتونی اولوب بو قهقهه‌لرك دخی هر بری

رمعذبلك نتیجه سندن حاصل اولمغی آرزو ایلر ایدی . بناءً علیه هر کیجه ایچون رمعذبلك ابتدا . دینه مجبور اوله رق هر ابتدادی ایله دخی آز چوق بر ضرر براو بغونسزلق وقوعنه میدان اچیلور ایسه ده ذاتاً معذبلك دینلان شیئك اك زیاده کو . لنه جك جهتی ایشته او ضررلو اواوبغونسزلقلر اوله جغندن بونلر نه قدر بیوك اولورلر ایسه افندی حضرتلری دخی کندیسنی اوقدر موفق عد ایلر ایدی .

بو معذبلکلر میاننده بردانه سنی دخی او بور نیسین ایچون ترتیب ایلدی که ترتیبات وانتهاسنده اك اهمیتلی ایشی بو ایشلرده ارتق مهارت پیدا ایتمش اولان اوشاغی محمد اغا کوره جك واکا نجه . دن بر بیوك حصه یه دخی قومشو شکرزاده ایله عنبر ملا وحکیم باشی دوائی افندی اورتاق اوله . جقلر ایدی .

بو اوج احبابدن اصل طالقاورق اولانی عنبر ملا ایدی که « ملا » عنوانی همان فضولی اوله رق

غصب ایتمش هر کیجه‌یی بر یرده طالقه‌ـاو قلق ایله
یچیرر هر بخشیشه آووج آچار آدملردندر . شکرزاده
دید یکمز ذات ایسه‌ـه خطاط مشهور اولمیوب بلکه
بو ذاتك اصل اسمی « شـکرجی زاده » ایکن مؤخراً
اصلزاده لك مراقنه دوشه‌رك « جی » اداتنی اسمندن
حذف ایله شکرزاده اولمشدر . باباسنك بادم ازمه‌سی
راحت حلقوم وهر نوعنـدن ایکی قاورلمش شکرلر
اعمال ایدرك قازاندیغی اینجـه ثروتله عادتا اغنیادن
صایلور وایرادیله یاشـار برآدمدر . حکیم باشی
دواتی افندی ایسه او یله شمدیکی طبیبلر کبی بر مکتبدن
یتشمش دیپلومـه الش فنون شتاده مهـارت پیدا
ایلمش اطبـادن اولمیوب طب قدیم ار بابنـدندرکه
سنه‌نك درت موسمنه کوره انواع بهـاراتدن اعلا
سفوفلر معجونلر ترتیبیله کباره عرض خدمت ایلر .
وخدمت واقعـه حذاقت طبیـه‌دن زیاده تملق
صورتنده کوریلیور برآدمدر .

الدیغی تعلیمـات اوزره محمداغا سـاعت اون
صولرنده صاله‌جق اسکله‌سندن ایکی چفته برقایغه

بینه‌رك قوزغونجغه واردی . طوغریجه او بور تحسینك خانه‌سنه كیدرك آرادی ایسه‌ده تحسین آغا هنوز كلمامش اولدیغنی والده‌سندن خبر النجه مطلقا بو اقشام كندیسنی نشاطی افندینك بكله‌مكده اولدیغندن بحثله كلدیكی انده بهمه‌حال اسكله‌یه ایتمسنی واورادن اسكله‌قهوه‌سنده كندیسنی بكله‌مكده بولندیغنی تنبیه ایلیه‌رك اسكله‌قهوه‌سنه كلدی . برنارگیله تهیه ایتدیره‌رك دكزه قارشو قورولدی .

بو مثللو ایشلرده محمد آغانك مهارتی اولدیغنی خبر ویرمشیدك . ایشته او مهارتدن بر نمونه عرض ایده‌لم : محمد آغا اورایه ایكی چفته قایق ایله كلمش اولدیغی حالده عودتی ایچون یالكز بر چفته بر قایق طوتمش ایدیكه قایقجیه‌ی دخی موشموله كبی اختیار برلازایدی . بونده اولان حكمت ایسه پك بو كدر زیرا او بور تحسینك قوناغه بهمه‌حال اقشامدن صكره‌جه واصل اولمسی مطلوب اولوب شاید تحسین ایركنجه كلوب یتشه‌جك اولورده قایق دخی ایكی چفته بولنور ایسه اقشامدن اول صله‌جغه

وار يله جكندن اوحالده يار يم و ياخود بر ساعت قدر وقت كچيرمكه وسيله بولمق كوج اولور . حتى محمد اغانك قهوه‌يه اوتورمسى و نارگيله اصمارلامسى دخى بر احتياط اولمق اوزره اجرا اولنمشدر . زيرا فيل تحسين درحال كلى و يره‌جك اولورده وقتده دخى محمدك حسابنجه هنوز اركن كوريلور ايسه تحسين اغايه دخى قهوه چوبوق و ياخود نارگيله اكرامى صورتيله براز دها وقت قازانغه يول بولنور .

محمدك حسابلى حركت ايلديكنى كوردكدن صكره ارتق او بوز تحسين ايچون ترتيب ايديلان معذبلككك نه قدر مكمل و ماهرانه برصورتده اجرا اولنه جغنى قارئلرمز كنديى كنديلرينه حساب ايده‌بيلورلر .

ساعت اون بر بچوق اولمش ايدى كه فيل تحسين صولق صولغه كلدى يتشدى . طالقاوقلرك وياخود ارباب احتياج و استراحتك افنديلردن زياده اوشاقلره تملق ايتلرى هرزمان ضروريات عاداتدن

عد اولندیغی جهتله فیل تحسین دخی محمد اغایه عادتا افندیسی نشاطی افندی حقنده ایتمیه جکی درجه‌لرده رعایتله بر سلام ویره‌رك دیدی که :

— امان آغا بولدیشی عفوکزی رجا ایدرم . براز کجکدم . سزی ده بکلتدم . فقط نه یاپارسك ؟ بوکون چاملیجه‌ده بر قوزی طولمه‌سنه دعوتلی ایدك ده . . . . . . همان کیده‌لم دکلمی افندم ؟ زیرا افندی حضرتلرینك مزاقنی بیلورم . اوزون اوزادی‌یه بکله‌مکدن جانلری صیقیلور .

فیل تحسینك کجکمسنه سبب چاملیجه‌ده ییلمش بر قوزی طولمه‌سی اولدیغنی درمیان ایتمسی شایان دقتدر . بو آدم ایچون هر قصوره قارشو الك قوتلی معذرت مشروعه طعام مسئله‌سیدر . بر قصورك وقوعنه طعام مسئله‌سی سبب اولدیمی ؟ ارتق او قصوری عفو ایتمیه جك دنیاده هیچ بر آدم اوله‌میه‌جغنی حکم ایلرایدی .

محمد اغا دخی بو تأخر قوزی طولمه‌سی ایچون وقوعه کلدیکی حالده ایشك آجیینه جق هیچ بر بری

اوله‌میه‌جغنی تصدیق یوللو بر طور کوستردی • بعده دیدی که :

— لکن بن والده خانمه تنبیه ایتمکی اونوتمش ایدم • کیجه عودت ایده‌میه‌جکزی سویلملی ایدم •

— جانم ذاتاً بیلمزلرمی یا ؟ کچن رمضان هر دفعه افطاره کلیشمده قالدیغمی کورمامشلر ایدی • احسانیه‌دن قوزغونجغه کیجه وقتی رمضانده بیله عودت ایدیله‌مدیکی حالده یاغلی کیجه‌ده عودت اولنه بیلورمی ؟

— تمام او یله ایسه کیده‌لم !

دیه محمد آغا ایله او بور تحسین قالقدیلر • قایغه بندیلر اسکله‌یه کلنجه‌یه قدر محمد آغا هپ اوکون چاملیجه‌ده ییلمش اولان قوزی‌یه دائر سوزلر اچدی • قوزیدن بشقه شیلر دخی بر انوب بولندیغنی صوردی • او بور تحسین محمد آغانك بر کلمه‌دن عبارت سؤاللرینه صحیفه‌لر طولوسی جوابلر و یره‌رك قوزو یی او قدر مدح ایلر ایدی که محمد آغا دخی بلا

اختیار بوتقوتمغه مجبور اولور ایدی . باخصوص که
موسم هنوز زمهری اولدیغی جهتله استانبولده
قویونلرده اکبدالك حالنده بولنه‌رق چاملیجه‌ده
بسلنان قوزی ایسه تازه‌لردن صورت مخصوصه‌ده
هدیه اوله‌رق کلمش برشی اولدیغندن پاچه‌لری فائق
اولدیغنی او بور تحسین یاغلاندیره باللاندیره حکایه
ایلدیکجه تحسین آغانك دکل آ افندیسی نشاطی افندینك
بیله بوتقونه‌جغنه شبهه ایدیله‌مز .

سفره‌یی تزیین ایدن شی یالکز قوزیدن ده عبارت
دکل ایمش . اینکلردن صاغیلان سوتدن چیقارلمش
اصل تره یاغی ایله یاپلمش برده قاز یلر حلواسی وار
ایمش که او بور تحسینك تعریفنه کوره او بله‌جنکدن
جدا الدن خوشلانمدیغی واهل غزادن بولنمدیغی
حالده‌دخی قاز یلرك بوقدر نفیس حلواسی اغورنده
جان فداسنی کوزه الدیرر ایمش .

بونلر شمسی پاشا اوکندن کچرلر ایکن ایازمه
جامعندن اذان اوقوندی . او بور تحسین « امان
قایقجی کج قالدق ! افندی حضرتلری کوجنورلر .

چابوق چك ! » ديه بر ياندن قايقجي‌يه يالوارور بر طرفدن دخی اوكون چاملیجه‌ده سفره‌يی تزيين ايليان بمكار ميانده برده مكمل طولمش هندی بولنديغنی اكلاتور ايدی‌كه تزفنده بر قوزی يه قارشو هندينك اكرچه اول قدر اهميتی اوليه‌بيلور ايسه‌ده بو هندی‌باشلی‌باشنه بر سفره‌ده ملك الاطعمه عنوانِنه ابراز واثبات لياقت ايده‌جكنی سويلر ايدی .

تحسينك بويله بر هندی‌يه « ملك الاطعمه » عنوانِنی ويرمش اولمسی نصل بر كلام كبار اوزرينه مبنی اولديغنی قارئلرمز البته اكلارلر . « اللحم ملوك الطعام » كلامندن بالاقتباس او يور تحسين او مكمل هندی‌يه بو عنوانی ويرمشدر . حالبوكه تحسينك ينه بو سوزدن اقتباس ايلديكی ديكر بر كوزل سوزی دها وار ايدی . سبزه‌لر ايچنده الك متنوع اطعمه تهيه‌سنه مدار اولوب هر كسيرديكی طعامك لذتنی‌ده ارتديرديغی ايچون بطلیجان حقنده بطلیجان « ملوك السبزوات » دير ايدی . بويله مركب اولديغی اوچ كلمه‌دن هر بری السنهٔ ثلثه‌دن بريسنه

مخصوص اولدیغی حالده طرز حر یده لطیفه‌کو اولمق تحسین کبی بر جاهل ایچون حقیقة استغراب ایدیله جك احوالدن دکلیدر ؟

اذانی چاریك یکه صاله جق امکله سنه چیقدیلر . همان ساعت یارم صورنده نشاطی افندینك قوناغنه واردیلر . قپودن کیررلر ایکن اوشاقلردن علی اغا « جانم ! افندی حضرتلری قرق دفعه‌در سزی صور یورلر » دیه روی تکدیر کوسترنجه او بور تحسین اوشاقدن دخی عذرلر دیله‌یه‌رك همان افندی یاننه جان اندی . قپودن کیرر کیرمز نشاطی افندی‌بی اتکله یه‌رك دیدی‌که :

— عفوکزی استرحام ایدرم ولی نعمتم ! سزی پك بکلتدم ! فقط نه یاپه‌یم ؟ قول قصورسز اولمز . افندیلر دخی قوللرك قصورلرینی عفو ایتمکله بیوکلکلرینی کوسترلر . بز سزك قوللرکز اولدیغی بز قصور ایتمه‌مك کیملرك هانکی قصورلرینی عفو ایدرك افندیلککزی کوستره‌جککز ؟

او بور تحسینده بویله چکه‌لر دخی اولدیغندن نشاطی افندی « واقعا پك بکلندك تحسین اغا ! بو دفعه‌لك قصورکه باقز ایسه‌ك‌ده بردها بوقصورلوك تکرر ایتمامسنی رجا ایلرز » یوللو التفات‌کونه‌تعذیرلو ایله ایشی کچشدیرمش ایدی ․

تحسینك بویله بر قصوری اولمسنه سبب او کون چاملیجه‌ده تناول ایدیلان ترفنده قوزی اولوزسه ارتق نشاطی افندی دخی بو قصورلری عفو ایتمزده نه‌ییار ؟ زیرا برده کور په‌قوزی‌اوقدر فوق‌العاده نوادردندرکه بویله بردعوت کندیسنه ایدلش اولسه او بیله سائر محلاره کچ قالدیغندن طولایی الك مقبول عذرلردن اولمق اوزره قوزی‌یی ایراد ایلر ایدی․ قوجه برنشاطی افندی ایچون الك مقبول عذر اوله‌بیلان بر قوزی زواللی او بور تحسین ایچون عذر اوله‌مزمی ؟ او بور تحسینکه او یله بر موسمده او یله برقوزی رؤیاسنده کوره‌جك اولسه بوررؤیادن اصلا او یانمیه‌رق اصحاب کهف کبی بیکلرجه سنه هب اوقوزی رؤیاسنی کورمکده

بيله بتمز توكنمز لذتلر بولور .

بعده اوچ مسافر و بر صاحب خانه ايله برده او بور تحسين اوتوروب صحبته باشلاديلر . محمد آغا قهوه كتوردی . او بور تحسين طعام ایچون کیج قالمش اولمسی بر جنايت عد اولنوب طورر ایکن قهوه کلمسی بولمز اولدیغنه حکم و یردی ایسه ده هر شیئك بر آدی اولدیغی کبی بالكه بونك ده اسمی « يورغونلق قهوه‌سی » در دیه سكوت ايدرك قهوه‌یی ایچدی .

مسافرلردن حکیم باشی دوائی افندی ظریف پکچیور ذواتدن اولمغله قهوه‌نك خاصیتلرندن اوفاجق بر بحث آچدی . هله طعامدن صکره هضمه یاردیم خصوصنده کی نفعنی پك کوزل تعریف ایلدی . « طعام ! » وه « هضم ! » مسئله‌لری او بور تحسینك نه درجه‌لره قدر نظر دقتنی جلب ایده‌جکی تفصیله محتاج دکلدر . شکرزاده ایسه ساده قهوه‌دن زیاده شکرلیسنك خوشه کیده‌جکنی سویلینجه عنبر بلادیدی که :

— شكرزاده‌لك صفتيله قهوه‌نك دخی شكر·
ليسنی ترجيح ايته‌كز عين ظرافتدر !

بو سوزيك بكنلدی ايسه‌ده بو مثللو ظرافتلرده جهلی
ايله برابر اوبور تحسين كيسه‌دن اشاغی قالدیغندن برازی
صكره بر كوزل مناسبت دوشوره‌رك ديدی كه :

— بن نشاط افندی حضرتلرينك نصل حيرانی
مفتونی اولمم كه بزم انسيتنده جمع ايلدیكی احباب بيله
ذوقدن اغزمی قولاقلرمه قدر يايه‌جق صورت
ظريفانه‌ده ترتيب اولنورلر · ازجمله بو كيجه‌كی افنديلرم
كه بريسی دواتی ديكری شكرزاده او چنجيسی دخی عنبر
ملا حضرتلری اولديغندن اوچنك امتزاجندن اعلا
بر دواءمسك حاصل اولور · ادرنه‌نك مدار افتخاری
اولان بو معجونه بايلرم !

حضارده بر قهقهه ! بو قهقهه‌نك عقبنده
طعامه دعوت اولنه‌جغنه او بور تحسين انتظار
ايلدی ايسه‌ده طيشاريدن هنوز ابوازك اياق ياطر·
ديسی و صحن طنغرديسی وطعام طيقرديسی ايله محمد
اغانك دخی اوفلان سركز ! او اشكمبه چورباسنی

ایرمك حلواسنك ایچنه دوکرده حلوانك سوسنی بوزار ایسه‌لر مطلقا تقانی قیرارم!» بوللی تکدیرلری ایشیدلدیکندن طعامك بویله ساعت بره بر بچوغه قدر تأخرینه کندیسی سبب اولمش بولندیغی ایچون حجابندن یوزینی زمله صاقلایه‌جغنی بیله‌میور ایدی.

نشاطی افندی‌یه اك زیاده نشئه ویرن صحبت یمك صحبتی اولوب اویور تحسین دخی افندی حضرتلرینی اصل بواخلاقندن طولایی سودیکندن و بویله اولمسه بیله تحسینك بولندیغی یرده طعامدن بشقه بحث ایدلمك هیچ ممکن اوله‌میه‌جغندن بو کیجه دخی بحث طعامه دائر اوله‌رق اچلدی.

تحسینك طعامدن بشقه بر بحثده بولنمق ایستمه‌یشنه استغراب ایتمامليدر. زیرا بو استغراب دها اول دخی ایدلمش و تحسین انكده جوابنی ویرمش ایدی. شویله برکون ینه بویله بر مجلسده تحسین طعامدن بشقه سوز سویلمدیکندن احبابدن بریسی کویا بر ظرافت کوسترمك ایچون « تحسین نزدنده یمك

بحثی ییلان حکایه‌سی کبیدر . بر کره باشلاندیغی قرقه‌قدر سوردیکی حالده بو کیجه‌کی بیك حکایه‌لری قرقی‌ده کچدی » دیمش ایسه‌ده تحسین‌ بوظرافتی اصلا بکنمدی . بیك حکایه‌لر ینی ییلان حکایه‌لرینه بکزتمکی پك صوغوق بولدی . بناءً علیه دیدی‌که :

— خیر افندم ! او یله دکل ! مساعده بیورر ایسه‌کز بن کندیم بشقه برشیئه تشبیه ایده‌یم . مشهور مثل اوله‌رق دیرلرکه « آیینك قرق مثلی واردر قرقی‌ده ارمود اوزرینه‌در » انصاف بیورلسون . برطاغ ایسه‌نك یالکز بر سوکیلی آرمودی بولنورده انك اوزرینه دخی قرق مثلی اولورسه سزك زواللی تحسینکزك بیك دراو سوکیلی طعاملری بولندیغی حالده مثللری دخی قرق بیکه وارسه بیله چوقمی کورولور .

حقیقةً ییلان حکایه‌سنك صوغوقلغنه مقابل تحسینك اشبو ظرافتی پك نازکانه پك ادیبانه کورولدی عموماً تحسین ایدلدی .

ایشته بواقشام دخی بحث طعامدن آچلمسی

اوزرینه بو بحثك نه قدر اوزانوب كیده جكنی تحسینك بو یولده کی شهرتلرندن قیاس ایتملیدر .

انسانك قرنی آج اولدیغی زمان یلك سوزلری نه قدر طاتلیلاشور ؟ اغزی صولانمدق کیمسه قالمز . هله دوائی افندی بر بامیه پشیرمه‌کی تعریف ایلدی‌که او بور تحسین‌طیقانه طیقانه از قالدی بوغوله‌جق ایدی . باقکز دوائی افندی بو بامیه‌یی نصل پشیربور ایدی . دیبور ایدی‌که :

— بشیوز دانه کوربه‌جك ! اعلا چایر بامیه‌سی ! ایکی اوقه سمیز قیوبرجق اتی ! براوقه دخی اعلا طانه اتی ! اوچ سمیز طاوق ! یاربمسیز اوردك و یاخود یاریم سمیز قاز ! . . . . .

تحسین — صایدیغکز اتلر یاننده ارتق بامیه‌نك اسامیسی اوقونمق لازم كلیه‌جك اما . . . .

دوائی — نه‌دن ؟

تحسین — چونکه بن بو اتلرك هانکیسی اولسه بامیه‌سز اولدیغی حالده دخی حتی چیك چیك بیله یرم‌ده اتك ایچون !

نشاطی — صبر ایدیکز آ افندم! صبر ایدیکز باقه‌لم نه اوله‌جق؟

دوائی — افندم! بو اتلرك هپسی بر تجربه‌یه قونیله‌جق. اله بیلدیکی قدر صو قونیلوب قیناتیله‌جق. اوقدر قیناتملی‌که اتلر جیر کبی اولملی. بعده بر آستاردن سوزوب صو یی المالی! بو....

دیرکن او بورتحسین «قیرق!» دیه او یله بر یوتقونش یوتقوندی و صالیه‌سی کگز ینه قاچه‌رق برده اوکسورمکه باشلادی‌که حریف سسیم سیاه کسیلدیکندن جداً بوغوله‌جق ظن اولندی. نهایت کندیسنی طوپلایه‌رق دیدی‌که:

— امان دوائی افندی حضرتلری! الله عشقنه اولسون مرحمت ایدکز. انسانك قاننه‌می کیره‌جکسکز؟

دوائی — نه‌دن آقرداش؟

تحسین — نه‌دن اوله‌جق؟ تعریف ایلدیککز اتصو ینك برقاشغی بیك درده درمان اوله‌جغی درکار ایکن بوکا برده بامیه قارشدیروب ده بر باد ایتمه‌نك معناسی وارمیدر؟ بریاندن ات صو ینه

ایمرن بر یاندن بامیه دانه جغنی دوشونه‌رك قیز ا
صرتمدن چات دیه چاتلاق ایشدن بیله دکل .

نشاطی — جانم بامیه دنیلان شی بو بله برات
صویی ایله پشمز ایسه اکا بامیه‌می دنیلور یا ؟

تحسین — یابو یله برات صویی ایله پشن بامیه‌یه
بامیه دنیله بیلورمی ؟ بو یله بر طعامك ایچنده هیچ
حکمنی اله‌میه‌جق بر شی وار ایسه او دخی بامیه‌دن
عبارت اولور .

عنبر ملا — ات صویی بو یله تربیه ایدیلور
ایسه اندن هانکی طعام پشسه کوزل اولور .

تحسین — هیچ بر طعام پشمه‌ده بارداق
بارداق ایچلسه بنه کوزل اولور حتی دها کوزل
بیله اولور .

نشاطی — یکی الدیغم اشجی هر طعامی بویله
پشیریور ده بر حظایدیورم که ! پراصه دینلان شیدن
نه اولور ؟ دون اقشام بول قیمه ایله و بویله بر قوتلی
ات صویی ایله بر پراصه پشیرمشدر که کوزی قپالی
بنلمه‌ده پراصه اولدیغی کورلمه انسانك پراصه

اولدیغنی اکلایه‌میه‌جغنی کلور . ایلیك افندم ایلیك هراقشام بویله بر پراصه‌نك سفره‌دن اکسیك اولما مسنی صورت مخصوصه‌ده تنبیه ایتدم .

تحسین — جداً وحقیقة کرامت بیورمشدیکز افندم !

فیل تحسین بوصوك سوزی ازجان ودل بر تحسر ایله سویلش ایدی . هله اواقشام دخی سفره ده بویله بر پراصه‌نك موجود اوله‌جغنی دوشوندیکجه کندیسنی اوقدر بختیار بولمقده ایدی که تعریفه صیغمز .

نشاطی افندی یکی آشجیسنی مدح ایلدیکی صره‌ده بالخاصه اشکمبه چورباسی ایله ارمیك حلواسنده مهارتی اولدیغنی ده سویلدی . دیدی که :

— واقعا اولکی آشجی دخی اشکمبه چورباسنی هندی دربسندن یاپار یك‌ده اعلا اولور ایدی . اما حسین اغا هندی نه‌قدر سمیز اولورسه اولسون دریسی پك تازه اولورسه چور بابچنده اریوب غائب اوله‌جغندن دری‌ بی ایکی کون آیازه آصیور

ده برازه مرتاشور کبی اولیور . ایشته بوندن یاپیلان
چوربایه هیچ سوز اولمیور .

تحسین — افندم بو چوربایه اشکمبه چورباسی
دیمکده ارتق بر مناسبت قالیورمی یا ؟ سمیز هندی
دریسی زه‌ده اشکمبه چورباسی زه‌ده ؟

دوائی — اما برکره اونوع چوربایه اشکمبه
چورباسی دنیلمش‌ده ......

تحسین — دنیلمش ایسه نه یاپه‌لم افندم ؟ بو
اسم کندیسنه کوکدن اینمدی یا ؟ ماهیتی کوزل
اکلاشلمق ایچون « اعلا سمیز هندی دریسندن
تربیه‌لی چوربا ! » دیمه‌لك کناهمی ایتمش اولورز .

عنبرملا — اما اوزمان اسمی پك زیاده اوزامش
اولور .

تحسین — نه قدر اوزانور ایسه اوزا .
سون . ایسترایسه بیك ارشون بوینده
اولسون . هرشیئك عنوان والقابی کندی اعتبارینه
کوره اولور . مثلا بعض انسانلره یالکز « غیرتلو اغا »
دیرلر . بویله الك عادی برعنوانی دخی چوربالرك ساده

صو یه پشمش اولان بولغور چور باسنه‌و یرملی .
حالبوکه بعض انسانلره دخی « عزتلو سعادتلو مزید
مرحمتلو تاج سرم باعث افتخارم افندم حضرتلری »
القابی و یریلورکه ایشته او ذات حقنده القابلك
بو قدری نصل چوق کورلمز ایسه افندی حضر-
تلرینك تعریف بیوردقلری اشکمبه چور باسنك
اسمی دخی بیکارجه ارشون اوزانمسنده هیچ بر
بأس کورلمز .

فیل تحمینك مطلقا اسکی انشالرده مقیداوله‌رق
ایشتمش اولدیغی بو متسلسل القاب احبابك یکدز یاده
محظوظیتنی موجب اولدی . سوز صره‌سی هنوز
آشجیسنی مدح ایدن نشاطی افندیده اولمغله سوزده
دوام ایلیور ایدی دیدی که :

— ایرمك حلواسنی‌ده‌او یله بادم طولدیرارق
سوت ایله حاشلایه‌رق سائر آشجیلرك یابدقلری کبی
یاپیور . حتی هیچ سوت قوللانمدیغی کبی یاغ بیله
قوللانمیور . « یاغ نه‌قدر ایی اولورسه اولسون
ولوکه تازه تره‌یاغی بولنسون ایرمك حلواسنه قیاساً

قبا قالور » دیور . عادتا تازه قایماغی قوللانیورکه هم یاغ هم ده سوت بر یی طونه رق صو به دخی بك آز احتیاج براقیور . او بله برایرمك حلواسی اولیورکه انسان یدیکی زمان جنت طعاملرندن بریسی اولدیغنه شبهه ایده میه جککی کلیور !

تحسین — ربم جنتیله جالیله واوراده کی ایرمك حلواسیله جمله مزی مشرف ایلسون !

تحسینك بودعایی نه قدر خلوص بال ایله ایتدیکنی تعریف ایلیه مز . زیرا دمنجك محمرانالك ایوازه اشکمبه چورباسنی ایرمك حلواسی ایچنه دوکماسنی تنبیه ایلدیکی هنوز او بورك خاطرنده اولمغله بو اخشام سفره ده یالکز معهود براصه دکل شو اشکمبه چورباسی ایرمك حلواسی دخی بولندیغنی حکم ایدرك کندیسنی بوقدر بختیار یاراتدیغندن طولایی خالق تعالی وتقدس حضرتلرینه نصل شکرلر ایده جکنی بیله مامکده ایدی .

شوقدرکه جوار جامعده یاتسو اذانی اوقوندیغی حالده هنوز سفره یه دعوت یوق . بوراسی اویور

تحسینك ذهننده طوقونمقده ایدی . زیرا نشاطی افندینك هیچ بر وقتده طعامه بو قدر گیج قالمدیغنی بیلور ایدی . « عجبا اقشامدن صکره گیج وقت اشجی‌یه بر شیئی اصمارلادیلر ؟ » مطالعه‌سی ذهننه وارد اوله‌رق بو مطالعه بیودکجه بیودی . زیرا بعض کره خاطرینه یکی بر طعام کلدیکی وقت اقشامدن صکره اصمارلامق و او کیجه طعامی براز گیج ایتمك نشاطی افندی‌یه واقع اولور ایدی .

اگرچه اوبور تحسین بویله بر حالی نشاطی افندیدن استیضاح ایده‌بیله‌جك قدر سربست ایدیسه‌ده دیکر اوچ مسافر ایله اوقدر لاابالی اولمدیغندن تحسینك جسارتی اودرجه‌لره وارهمیور ایدی . ذاتاً سؤاله‌ده نه حاجت ؟ ایشته طشاریده طعام حاضرلغی کوریلیور . اشکمبه چوربا‌سنی ایرمك حلواسنه قدر تماممی ایچون ایواز سرکز اغایه تنبیهلر بیله ایدیلیور . هم قیش کیجه‌لری اوزوندر . برازده چوق اوتوریله‌جق ایسه طعامی گیج ایتمك واقعا دها مناسب اولور .

بورالر بنی دوشوندیرجه او بور تحسین هپ اشتها
سنی ایاقلاندیره جق خلیالره قوت و روب کوزی
قپوده و قولاغی سسده غایت تنك برحالده بولنمقده
ایدی .

نهایت لکن ابریق حاضرلغی کورلدیکی بوکا
مخصوص اولان طنفرتیلردن اکلاشلدیغی کبی
اوشاق علی اغادن ابریقدارلق خدمتنی ایفا ایدن
دیکر ایواز بودوسه « یشکیرلری شو یله قوی ! »
دیه امرلر ایشیدلمسندن معلوم اولدی .

بش دقیقه صکره محمد اغا ایچرویه کیره رك
افندیلره بر تمنا ایلدی که معناسی « بیورکز افندم ! »
دیمك اولدیغنی هرکس اکلادی . افندیلر ایاغه
قالقار قالقمز او بور تحمیدنده دخی یرندن بر قولایش
وار ! واقعا یمك براز کچکدی ایسه ده صاغلیق فناسی
اولدی ؟ اشتهالر دها زیاده قوت پیدا ایلدیلر .
برطعامك لذتلی اولمسی ایچون انی یه جك اولنلرك
زیاده جه آجیقملری واشتهالرینك ارتق آزغین آتلر کبی
آزملری لازم کلور . حتی دکی اولان آشچیلرو بالخاصه

لوقانطه لرمدیرلری بوقاعده یه پك زیاده رعایت ایدرلر .
طعامی تناول ایده جك اولان ذواتی برخیلی بکله تورلر .
بوصورتله اشتهالرینی آرتدیررلر . اندن صکره دخی
یمکی هنوز آتشدن اینمش اولدیغی حالده صیجاق
صیجاق کتورنجه افندی بوطعامی پارمقلری یانه یانه
یمکه چالیشه رق هله الک زیاده لذتی طباقدن طوانه
طوغری بورام بورام چیقان دومانندن الور .

فقط لکن ابریق طنغرتیلری اوزرینه افندیلر ایاغه
قالقمش بولندقلری برزمانده فیل تحسین ایچون ارتق
بومطالعه لری اوزاتمغه وقت یوق ایدی . النده کاسه
طعام اوطه سنه سفره باشنه جان آتمق ایسترایدی . لکن
افندیلر طورر ایکن تحسینك الك ایلرویه کچمسی
اویه مز یا ؟ اولا دوائی افندی وثانیاً عنبر ملا
ایلرویه کچه رك چفته لکن ابریقلرك یانلرینه
چوکدیلر . تحسین بونلرك نه یاپدقلرینی کوره میه جك
قدر کیروده ایسه ده نشاطی افندی ایله شکرزاده کنند.
یسنك همان یانی باشنده دینله جك درجه لرده یقین اولد.
قلرندن انلری کوردی که قوللرینی صیغامغه باشلادیلر .

واقعا طعامدن اول ال يقاندیغی زمان دخی قوللر بر درجه یه قدر صیغانور ایسه ده بونلرك صیغانمزلری ال يقامق صیغانشی دکل عادتا آبدست صیغانشیدر . تحسین بوکا دقت ایدنجه یورکی ایچندن برقاینار صو سیل کبی آقوب کچمش ایدی . هله متعاقباً نشاطی افندینك « سزلرده آبدستکز یوقمی تحسین اغا ؟ » دیمسی بیچاره ده حقیقت احواله دائر هیچ شبهه براقامش ایدی .

قرنلر بوقدر آچ اولدیغی و اوقدرده یمك مبا . حثه سی ایدلمش بولندیغی حالده طعامی نمازدن اول ایتیوب ده صکره یه تأخیرك معناسی وارمیدریا؟ هم ده عبادت حضور قلبله اولور . ذهنلرده طعام مباحثی بر طوتمش اولدیغی و معده‌لر طغیان ایلمش بولندیغی برحالده قیلنان نمازده حضور قلبی اولور ؟

تحسین ایچون دوشونیله جك هم ده کمال اهمیتله دوشونیله جك احوالدندرکه اصول تجارتده بیله طعامك خاطرینه بك بیوك رعایتلر ایدلمشدر . رمضانده

افطار خصوصنده بر از استعجال مستحب اولمش ، اقشام نمازینك وقتی بك طار ایكن هپ طعام مساعده سی اوله رق رمضانلرده بر از نمازی تأخیر ایتمكه جواز ویرلمش ایچون؟ زیرا اساس عبادت اولان نمازده اوقدر آچ قرننه حضور قلب اوله مز . مطالعه سیله دكلمی؟ حالبوكه شمدی موسم رمضان اولمدیغی و یاتسو نمازی ایسه صباحه قدر قلنه بیله جكی دركار بولندیغی حالده نشاطی افندینك نمازی تعجیل وطعامی تأجیل ایتمسنه هیچ بر معنی و یرمامكده فیل تحسین حقیقة معذور ایدی .

حاصلی او بور تحسین بو نمازتهیاتندن هیچ ممنون اولمدی . حتی حدت بیله ایتدی . نشاطی افندینك سؤالنه و یره جك جواب بوله میه رق یالكز بر از یلوب بوزلك ایله بالمقابله ترسنه پرسنه اوجه قالقدیغی یره كلدی اوتوردی . افندیلر دخی دیكر اوطه یه نمازه كیتدیلر .

« ٣ »

او بور تحسینك حدتنه حق و یرمزمیسكز ؟

یاتسودن صکره طعامی ایدیلور ؟ رمضان دکل که بوطعامك اسمنه سحور دینلسون . واقعـا سحور دخی او بور تحسینك تقدیس ایلدیکی طعام نوبتلرندن ایسه‌ده سحور یینیلان رمضان شریفده اقشاملری تمام غروب شمسده افطاردخی ایدیلور . طـاتلی طوزلی قرق درلو شیلر یینلورده اندن صـکره نمازه کیدیلور . اوحالده اون اوچ رکعتـدن عبـارت یاتسـو نمـازی دکل تراو یح ایله برابر اوتوز اوچ رکعت نمازدن یله کیرو طورلمز . چـونکه او بور تحسینك اجتهادینه کوره هضمه دخی کلیتله مداری وارایمش .

ارتق سز او بور تحسـینده او آچلق یأسیله بومثللو محاکمه‌لرمی ایسترسکز ؟ بو یولده دهانه‌قدر مطالعه‌لر ایسترسکز ؟ حر یفجك یالکز قالدیغی ایچون ذهنی بشقه برشی اشغال ایده‌میور ایدی که ملاحظه‌ سنك مجراسنی تحویل ایلاسون . اوکون چاملیجه‌ده ساعت بش بچقده طعـام ایلمش بولندقلرندن آچلق اونیجی اون برنجی سـاعتنه‌وارمش دیمك ایدی .

باری طعامده اولسه اوقدر بختلر ایدلمسه ایدی ینه تحمل قابل ایدی . لکن زواللی آدمجغزه لقمه یی کوستروب وحتی اغزینه قدر کتوروب بعده کیرویه المشلرجه سنه بر معامله دن صکره حدت ایتمزده نه یاپار؟

فقط نه قدر اولسه تحملدن بشقه چاره سی یوق بونی کورنجه فیل تحسین دخی حدتنی تسکینه لزوم و مجبوریت حس ایلدی . باشلادی یاتسو نمازینك قاچ دقیقه ده قلنه بیله جکی حسابنه ا . . . . .

فقط بو حسابی طوغریجه بولمق قابلمی؟ نماز نه قدر آغر قلنور ایسه اوقدر اوزون سورر . مؤذنلر دیك صدا ایله نماز قلدیریورلرکه حسابی انك اوزرینه یورتمك ممکن اوله بیلسون . درت کشینك جماعتله نماز قله جقلری درکار ایسه ده ایچلرندن هانکیسی امام اولسه یالکز دیکرلری نه ایشیده بیله جك قدر جهر ایدر . اوته کی اوطه ده آجلقدن کبرمك درجه سنی بولمش اولان او بور تحسین حسابی طوغری یورتسون وتسلی اولسون ایدیه حایقره جق دکل آ؟

آرادن اون دقیقه حتی بر چاریك قدر زمان مرور ایلدی . نه ایچروکی اوطه‌دن و نه ده طیشاریده‌کی‌لردن هیچ سس صدا کلمیور . عجبا اکاغز قلنان بر یانسو نمازی بر چاریك ساعتده قلنه‌مزمی؟ هایدی یکرمی دقیقه سورسون . حالبوکه اوقدر زمان مرور ایتدی .

بوقسه مرور ایتمدیمی؟ انتظار حالنده بولنان بر آدم زمانك نه قدر سرعتلی کچدیکنی ایسترایسه زمان عنادینه اوقدر اغر کچر زمانك سرعتلی کچمسنی ارزو ایلدیکی و دها طوغریسی بو سرعته محتاج دخی بولندیغی حالده زمانك مروری کندیسنه آغر کلان آدمك نه بیوك بر الم و اضطراب ایچنده بولندیغنی اکلامق ایچون دخی « انتظار ناردن اشددر » دینلمش . ایشته بو آنده بیچاره تحسین اتش ایچنده یانوب قاوروليور کبی برشی ایدی . فقط صاقین افندیلر نمازدن صکره اوراده دخی باشلامسونلر؟ زیرا وقت کچدکجه کچیور . آه! وقت کچدکجه کچدیکی کبی بیچاره او بور تحسینك

آجلغی دخی ارتدقجه ارتیور .

تحسین اوتوردیغی یردن قالقدی . اوطه ایچنده کزنمکه باشلادی . فقط آج قرنه کزنمکده برذوقی اولور ؟ هرکس تجربه ایتمشدرکه آج قرنه هیچ بر شیئك ذوقی اولەمز . مشهور مثل اولەرق سویلرلرکه آج آیی بیله اوینامز ایمش . بناءً علیه تحسین اوطه ایچنده هر آدیمی آتدقجه کویا آصلمغه کیدن آدمك خطـوه انداز اولمسی کبی بر حال یأس ایله آتمقده ایدی . بونکله برابر دوائی افندینك تعریف ایلدیکی ات صویی کیسەنك خاطرندن چیقەجق شی اولمـدیغی کبی سمیز هنـدی در یسـندن یاپلمش اشکمبه چورباسی‌ده اوبور تحسینـك خاطرندن چیقمق محـال اندر محال ایدی . هله شو نشـاطی افندینك جنت طعامنه بکزتدیکی حلوایی دوشوندکجه عقلی چلەسندن چیقەرق چیلدیرەجغی کلیور ایدی .

بونك الشفناسی اشتهانك شودرجەلردە آیاقلانمش اولدیغی بر زمانده زوالای اوبورجغك بردیلم قوری اککله بیله راضی اولەجغی شبهەسز ایکن اندن

دخی بر اثر ظهور ایده‌مامسی قضیه‌سیدر . طعامدن اککدن فلاندن دکل قوناق ایچنده هیچ برشیدن اثر یوق . برطرفدن « چت » دیه برصدا ایله کلدیکی یوق .

پاره‌لق تحسین اغا اوطه‌دن طشاری‌یه فرلایه‌رق « جان قورتاران یوقمی آدوستلر ! آچلقدن هلاك اولانه امداد ایدن یوقمی ؟ مرحمت ایدکز ! الله عشقنه برلقمه اکك اولسون و یرکز ! » دیه حایقرمغی قوردی . انجق شو مطالعه تحسینك برآنه مخصوص اوله‌رق جنت کبی برحاله دوچار اولمش بولنمسی اثناده کلمش ایدی . اوحال سریعاً زائل اولدی . ینه عقلی باشنه کلدی . بویله برحرکت بتون قوناق خلقنی تلاشه دوشوره‌جکنی حسابله ینه سکوتی ترجیح ایلدی .

ذاتاً بکله‌دیکی قدر بکلیه‌جك دکل‌آ ؟ بوطعام صباحه قدر بکلکه‌جك دکل‌آ ؟ اوقدر بکله‌دیکی اودرجه‌لرده اضطراب چکدیکی حالده براز دها صبر ایده‌رك ایشی‌رذالت درجه‌سنه واردیرمامق

لزومنی در پیش ایلدی . زوالیجق ینه صوصدی .
افندیلرك نمازه كیتدكلری اوزرندن ارتق هیچ شبهه‌سز برساعت چكدی . بر یاتسو نمازینه برقاچ‌ده تراویح علاوه ایتسه هپسنك قلنه بیله‌جكی قدر زمان چكمش اولدی . او بور تحسینده ایسه ارتق كزینه‌میه‌جك درجه‌لرده قوت آزالدیغندن كندیسنی منذر اوزرینه براقیو بردی . دیدی كه :
— های الله بلامی ویرسون ! بو كون هیچ‌ده احتیاط ایتمامشم ! بعض كره قوشاقلرم آراسنده كاغده صارلمش یاریم طاوقجغز اولسون بولنور ایدی . آمان یارب ! نه بدبخت ایمشم ! .... شو اوزون قیش كیجه‌لری صباح اوله‌جق هنوز بنم آغزمه خردال دانه‌سی كیره‌میه‌جك .
یاتدیغی یرده فیل تحسینك وجودی كاه بوزلر كاه آتشلر ایچنده قالور ایدی . بوحالاره بره نوبته دینله بیلور ایسه‌ده نوبتلر یكدیكرینی اوقدر سریع تعقیب ایدیورلر ایدی كه آتش كلدیكی زمانده حاصل اولان ترلر بیچاره‌نك یوزینی كوزینی صو ایچنده

برافندیغی حالده بردن بره صوغوقلق کلنجه همان
تزلری اوزرنده طوکلی درجه‌لرینی بولیورایدی .

تحسین بارهلق بوعلائمی موت علامتلری
اولمق اوزره تلقی ایلدی . « عجبا اجل تزلری‌می
دوکیورم ؟ » دیه بعضی بوقلارایدی .

واقعا اوزرینه اولوم کبی برشی کلیورایدیسه‌ده
بو کلان شی اولوم دکل ایدی . کیتدکجه آجلغك
دها زیاده غلبه‌سیله او بور تحسینه بایغنلق کبی
برحال کلمکده ایدی . کوزلری قپاندی . اما بوقپا-
نشه بك‌ده اویقو قپانشی دینله‌مز . کرچه‌کدن بایغنلق
دخی دکل حتا طالغنلغی کبی بر حال ایدی . حتی
اوطالغنلقده صایقلایشی دخی حتا هزیانلرینه بکزر
ایدی . مطلقا طالغنلق حالنده کوردیکی شیلری
سویلیه‌رك شو وجهله صایقلیور ودیورایدی‌که :

— حقیقتا بن اشکمبه چورباسنك هیچ‌ده
بویله‌سنی ایچامش ایدم . آمان افندمز نه لذیذ اولمش
هله شو ایرمیك حلواسنی کیده کوسترمه‌کز نه اولدی
بغی بیله‌مز . الله اشجیسنی افندیسنه وافندیسنی

اشجیسنه باغشلاسون ...... ها ؟ پراصه‌یی‌می دیدیکز؟ افندم! بو پراصه دکل کرچکدن برخاصه کرامت‌ده او ات صوینده. ات صـو یی دکل آب حیات! حقیقت‌دوانی افندی حضرتلرینك حقلری وار ایمش.

بیچاره حریف بوسـوزلری‌سـو یلر ایکن برده آغز شاپرداتیور و یوتقونیور ایدی‌که نشاطی‌افندی بوحالی کورسه ایدی‌ترتیب‌ایلدیکی معذبلکك‌اصل بوصورت مضحکه‌سنه قهقهه‌لرله کولر ایدی.

فقط الك طوغریسنی‌ایسترایسه‌کز بوحالی کولنه جك برحال اولمق اوزره تلقی ایتمامليدر. هرنه قدر کولمك ا کلنمك ایچون بوحال ترتیب اولنمش ایسه. ده حادثا اغلانه‌جق حاللر جمله‌سـنه داخل اولمش ایدی.

هم‌ده برکت و یرسون‌که‌تحسین طالغنلق‌حالنده یملك رؤیالری کوردیکی ایچـون بو یله صایقلایور ایدی. یاماذالله‌نشاطی افندی‌کندیسنی دیکله‌دیکی زمان تحسینك دخی بر یأس‌زمانی اولوب‌ده اغزینه

هر نه کلسه سویله‌یی و یره‌جك اولسه؟ انسان مأیوس اولنجه لسانی اوزون اولور. لازم اولان شی انسانی لسانی اوزانجه یه قدر مأیوس ایتمه‌کدر. او یأس کلدکدن صکره ایسه انسان او یله سوزلر سویلرکه او سوزلری ایشتمکه قولاقلر تحمل ایده‌مز.

او بور تحسین ایچه بر زمان بو یله طالغین قالدی. بعده محمد آغانك اوطه‌یه کیرمسیله حریف‌ اویاندی. فقط نه‌ اویانش؟ دلی کبی یرندن فرلایوب «هـا؟ بیور یکزمی دیدیکز؟ آمان محمد آغا! سفره زه‌ده؟ سفره زه‌ده؟ .....» دیه کرچکدن چلدیرمش کبی اوطه‌نك ایچنده درت دونمکه و هر طرفه صالدیرمغه باشلادی. هر صالدیردیغی طرفدن مأیوس اولدقجه دخی محمدك اوزرینه صالدیررق سؤاللرینی تکرار ایدر ایدی.

محمد آغا حریفی کوچ حال ایله تسکینه موفق اولدقدن صکره دیدی‌که:

— غریب شی! افندیلر سنی بوراده اونوتی ویرسونلر؟

— نه ؟ بنی اونوتدیلرمی ؟ آمان محمد آغا ! یمك یدیلرمی بوقسه ؟

— جانم نصل یمك ؟ یمك یه‌نیله‌لی هانیدر !

— شمدی عقلمی بوزارم . یمکی نه وقت یدیلر ؟

— ساعت اونبرده .

— یا بنی بورایه نیچون چاغردیلر ؟

— صحبت ایتمکه .

— جانم آچلقله هلاك درجه‌سنده بولنان آدم ایله صحبتمی ایدیلورمش ؟ مشهور مثلدرکه «آچ ایله اجلی کلان کوروشور» دیرلر .

— باق اوقصور بنده اولدی برادر . بوکون افندی حضرتلری مسافرلریله برابر دها کوندوزدن برلشه‌رك ساعت اون بچقده طعام ایتمکه قرار و یرمشلر ایدی . سزیده یمکدن صکره بیورسونلر دیه دعوت ایتمش ایدیلر . بن بونی سزه اخطار ایتمکی اونوتدم . کوزل اما مادام‌که قرنکز آچ ایدی نیچون یه‌جك برشی ایستمدیکز ؟

— الله الله ! کلان مسافره بن آچم ! یمك ایسترم «

دیرمی ایمش ؟ انی سز دوشونملی دکلمی ایدیکز ؟

— طوغریسنی ایسترایسه کز دوشوندم دکل دوشوندم . عقلمه کلدی اما سز قابقده کاور ایکن ترفنده قوزیدن هندی طولمه سندن غازیلر حلوا . سندن فلاندن بحث ایدیورایدیکزده بلکه کیج وقت یمشلرده قرنی آج دکلدر دیه سزه تکلیف ایتمامش ایدم .

— جانم کوندوز ساعت بشده ییلان طعام ایله کیجه صباحه قدر طیانیلورمی ؟

— نه یله یم آقرداش ؟ اوتورمغه کلان برمسافرده یمك تکلیف ایدیلورمی ؟

— امان یارب ! چلدیرمق ایشدن دکل . جانم بزقپو برقومشومی یزکه یمکدن صکره یکدیکرمزه اوتورمغه کیده لم ؟ قوزغونجق ایله احسانیه اراسنده بویله برقومشولق قابلیدر ؟ ای شمدی افندیلر نرده ؟

— مسافرلر کیتدیلر . افندی حضرتلری دخی حرمه تشریف ایتدیلر .

— عجایب ! هیچ ده باشمه بویله برشی کلدیکی یوق ایدی . ساعت قاچ اللهی سورسه ك ساعت قاچ ؟

ـــ درت بچغنی کچدی . بشه کلیور .

ـــ جانم بردرلو اکلایه‌میورم ..مطلق چلدیره‌جغم . شاید بوغازکزه صار یلی ویرسه‌م قصورمه باقیـکز برادر . دمینجك طیشـاریده ایواز طابله کتـورمامشمی‌ایدی . حتی سن کندیسـنه اشکمبه چور باسـنی ایرمك حلواسـنه دوکمهسـنی تنبیه ایتمیورمی ایدك ؟ بونلو رؤیا دکل‌آ ؟

ـــ حرمك آقشام طبله‌سنی طیشاری‌یه چیقاریور ایدی‌ده‌چور باطاسنده قالمش اولان برمقدار شیئی هیچ ال سـورلمامش اولان حـلوا اوزرینه دوکسون دیه تنبیه ایدیور ایدم .

اوبورتحسین دریندن برایچنی‌اچکدی . بکزی بم بیاض کسـیلوب کوزلری فرل فرل دونمکـده ودوداقلری ترتر تتره‌مکـده ایدی . حقیقت محـمد اغانك بوغازینه صار یلی و یره‌جك استعدادلردخی چهره‌سنده کوریلان علایمدن‌اکلاشیلیور ایدی .

نهایت دیدی‌که :

ـــ امان محمداغا الله عشقنه اولسون بکا یمك !

اولیورم آدوسنلرکبریورم! بن هندی دریمیله بایلش اشکمبه چورباسندن ده فلاندن ده بکدم . برقوری اکمکه راضی یم !

-- والله نه بیله یم؟ آشجیلر آیوازلر یرلی یرلرینه چکلدیلر . کیده یم باقه یم . هرنه بوله بیلورایسه م الوب کتوره یم .

دیه محمد چیقدی کیتدی . حریف اصلا کولمیورایدی . نصل کوله بیلورکه اکرفیل تحسین بوحالت برلطیفه مرتبه اولدیغنی اکلایه جق اولسه حقیقة الندن برقان چیقمق درجه سنده جنایتلری قدر کوزه الدیره بیلورایدی .

محمدکیتدکدن صکره او بورتحسین اوطه ایچنده ینه کزنمکه باشلادی . فقط بودفعه کی کزنمه ی ایکی آی اسیرفراش اولمش برخسته نک ایلک بستاقدن چیقدیغی زمانکی کزنمسنه بکزه مکده ایدی .

ارتق دوائی افندینک تعریف ایلدیکی ات صوینه ده پراصه یه ده اشکمبه چورباسنه ده هرشیئه لعنتلراوقویه رق بویله برفلاکتک دنیاده هیچ بر

کیسه‌نك باشنه کلدیکنی و کله‌جکنی حکم ایلیور
ایدی .

بلایه باقکزکه محمد دخی چکمکه باشلادی .
او بورتحسینك قرنی اوقدر غورولدامقده ایدی که
اوطه قپوسندن بر یمی دیکله‌مش اولسه مطلقا
ایشیده بیلورایدی .

ایاقده طورمغه درمانی قالمینجه تکرار منذر
اوزرینه اوطوردی . اوطوردی دکل عادتا اوزا-
ندی . حتی کوزلرینی تکرار قپایه‌رق اوجله کور-
دیکی طعام رؤیالرینی اولسون تکرار کورمکی آرزو
ایلیور ایدی .

فرانسزلر «اویویان طعام ایدر» دیرلر . زنهار
فرانسزلر کاوب ده بو سوزی شوحالده‌کی اوبور
تحسینه سویلامیدرلر . زیرا مطلق قفالرینی قرار .
او یویان طعامی ایدر؟ نه‌بوش شی؟ طعام ایتمیان
اویقویه وارمیه‌جغی کبی واران دخی طعام ایده‌من
بونلرنده هیچ بر مناسبت یوقدر!

بیچاره تحسین قیوریم قیوریم قیورانمغه باشلادی

معده‌سی ایچنده‌کی اوجاع وآلام انجق اولرایه طو-
تلمش اولانلرده کوریله بیلسور ایدی . آچلغک
درجهٔ غایه‌سنه وارمش بو تخفـله نفسی اوقدر قو-
تقده ایدیکه برآدم کندی نفسنک اوقوسنی آله‌من
ایکن اوبور تحسین کندی کندیسندن ایکرنمکده
ایدی .

بو اثناده تحسینک خاطرندن کچن شیلری ممکن
دکل قید ایده‌میز . قیده قبوده صیغمزکه قید ایده‌لم .
برآنده بیک شی فکرینه هجوم ایلدیکندن بیک دانه
استه‌نوغراف کتورلسه‌ده بونلری قید ایتمکه موفق
اوله‌مزلر . حتی بردقیقه اول نه‌لر دوشوندیکنی
کندیسنه صورمق لازم کلسه اودخی نه‌لر دوشو-
نمش اولدیغنی بیله‌من . زیرا خاطره‌سی قوهٔ حافظه
سی حاصلی بیچاره‌نک انانیتی دخی کندیسنه عصیان
ایدرک هیچ برحواس هیچ برخواصی کندی اختیا-
رینه اتباع ایتمامکده ایدیلر .

حالا محمد یوق . حالا طعام امیدندن اثر یوق .

هیچ برشیدن اثر هیچ بر شیدن امید یوق زواللی تحسین بر پاره‌لق اوطه‌نك قپوسنه قدر کیدوب خانه‌نك هر طرفنه طوغری قولاق کزدیردی . هیچ بر طرفده چیت یوق ....

استغفرالله ! یالکز قهوه اوجاغنده اك درین اویقویه وارمش اولان علی اغانك خورلتیسی وار . او بور تحسین بویله طاتلی اویقویه طالمش اولان بر آدمك مطلقا طاتلی طاتلی طعام دخی ایتمش اوله‌جغنی وآجلقدن هلاك درجه‌سنده قالان یالکز کندیسی بولندیغنی دوشوندکجه حدتی برقات دها آرتمقده ایدی .

تحسینك بو حدتی حسددن متولد بر حدت ایدی . حقیقت دنیاده انسانی اك زیاده حسد حدتلندیرر . اما بیچاره‌نك علی اغایه حسد ایتمسنده حقی یوقیدر ؟ علی اغا وقتیله طعامی تناول ایتمش وایلك هضم مدتنی کچیرمش وشمدی هرشیدن طاتلی اولان اویقویه دخی وارمش اولسون‌ده کندیسی ایسه حالا بر لقمه اکمکك محتاجی اوله‌رق اولوم عذابلری

كبى آلام ايچنده قيورانسون قالسون ؟

اكر اوآنده علی اغا قبل تحسينك النه چكمش اولسه ايدى مطلقا حريفك بوغازينه صاربله‌رق « قيغ » ديه بوغوو برر ايدى .

علی اغانك نه قباحتى وارمى ديديكز ؟ يالكز علی اغانك دكل دنيا يوزنده بولنان هر كسك تحسين نظرنده قباحتى اوقدر بيوك ايدى كه هيچ بر بسنى عفو ايتمك قابل دكل ايدى . كنديسى آجلقـدن هلاك درجه‌سنده بولنديغى حالده بشقه‌لرينك قرنلرى طوق اولمقدن بيوك جنايتمى اولور ؟

دوشونمليدركه رمضانلرده هركسده برتر ياكيلك اولور . بوتر ياكيلك ايسه يالكز توتون قهوه آفيون انفيه تر ياكيلكندن عبارت دكلدر . اك بيوك قسمى آجلق تر ياكيلكيدر . آجلق انسانك حدتنى ده آر-تديرر يأسنى ده هرشيئنى ده !

زوالى تحسينك صوك امیدى محمدده اولديغندن قپويه قدر كيدوب اطرافى ديكله‌يشى محمددن براثر المق ايچون ايدى . محمددن براثر كوره‌ميجه تكرار اوطه‌سنه

كلدی وآجلغـك غلبه سـيله بیچاره آدمجکزده عادتا جنت مقدماتی کبی حاللردخی کورلکه باشلادی · هله بتی بکزی کول کسلدیکندن اکر نشاطی افندی کنایسنی بوحالده کورسه ایدی مطلقا قورقوسندن قاچار ایدی ·

او بور تحسینده تاب وتوان صبر وسامان بالکلیه توکنـدی بتدی · « انلرك بکا ایتدکاری ادبسزلکه کوره بنم بویله صبر وسکوت ایدیشم عین ادبسزلك عداولنور · انلره مقابلة بن دخی بوکیجه شوقوناغی التاوست ایدهیم ده هپسی کورسونلر! » دیه مجنونانه اطلاقنه شایان اولان بر جرأت انتقام ایله یرندن فرلا- مش واوجرأتله اوطه قپوسنه قدر وارمش ایدی ·

دیرکن خانه نك ایچری طرفلرندن برقپو آچلسو- نمی ؟ خفیفجه برآیاق پاطردیسی پیدا اولسـونمی ؟ او بور تحسینده کندیسنه یکیدن امید کلمشجه سـنه برحرکت وار · برقولاق قبارتیشی وارکه کورسه کز قومیکالکنه کولمدن زیاده حریفك چهره سـنده کی چیلغنلق طورندن اورکرسکز ·

آچیلان قپو حرم طرفندن آچلمش ایدی • او یور تحسین دها بو حاله دقت ایدر ایتمز بو کلان ذات محمد اغا اولدیغنی اکلایه‌رق و بناء علیه امداده کلدیکنی حکم ایدرك بر لحظه‌جك ایچون حاصل اولمش بولنان امیدینی کسمش ایدی •

فقط بو قطع امیدك تحسینده موجب اولدیغی حالی او یله ایکی کلمه‌جکله اکلاتمق قابل دکلدر • امیدینی پیدا ایلدیکی زمان سوینجندن طور ینه نه قدر چلغنلق علامتلری کلمش ایسه بر آن صکره ده امیدلرینی غائب ایلدکده ینه چلغنلغك بشقه درلوسی اولمق اوزره بر چوق علائم مدهشه و موحشه بیچاره‌نك طوربنی استیلا ایلمش ایدی‌که ایکیسی دخی بری برندن دها مضحك و دها طوغریسی دها مدهش ایدیلر •

فقط بونلره برده اوچنجی حال منضم اولدی •

فیل تحسین کندی کندیسنه دیدی‌که :

— کلان محمد اغا اولسه سلاملق طرفندن

كلور ایدی . هم ده الندهکی تبسینك البته طیقردیسی طنغردیسی فلانیده ایشیدیلور ایدی هیچ اولمزایسه سربستجه یورو یه رك كلور ایدی كه بو كلان بالعكس كمال احتراز ایله یواش یواش كلمكده در .

واقعا حرم طرفندن كلان هركیم ایسه كمال احتراز ایله یواش یواش باصیور ایدی . اوقدر یواش كلیور ایدی كه اوطه ایچنده فیل تحسین كبی اویانق برآدم بولنمسه وبالخصوص اوآدم اون اوچ اون درت ساعتدنبری آج قاله رق كندیسنه حیات تازه كتوریور مشجه سنه برطرفدن محمد انانك ورودینه بالانتظار سیوری سینك وزلدیسی قدر بروزلدی یی ده ایشیتمك مرتبه لرنده اطرافه قولاق قبارتمش بولنمسه ایدی كلان ذاتك ورودینی اصلا خبر الەمزایدی .

فقط بو كلان كیم اوله جق؟ قپونك اچلمسی اوزرندن ایكی اوچ دقیقه زمان مرور ایلدیكی حالده هنوز كلوب یتیشه میور! دیمك اولیور كه ایكی اوچ دقیقه ده ایكی اوچ خطوه انجق آته بیلیور .

اوبور نجمینك ذكی برآدم اولدیغنی طانیدیكزیا حرم طرفندن چیقه‌رق بوقدر احتراز ایله یانه كلان كیم اولدیغنی دخی اكلامقده تأخر ایتدی . بواقشام دوچار اولدیغی حالات كندیسنی بركیجه آچ براقق ایچون مخصوصاً التزام ایدلمش وترتیب اولنمش بولندیغنی ارتق آكلامامش اولەمز . هرحالده بونی اثبات ایلدیكی كبی محمدك دخی بیده‌جك كتورمكه كیتدیكی حالده عودت ایتمامش اولمسی دخی بوحالی تأیید ایلرایدی . اویله‌یا! برلقمه اكمك بیله بولنه‌مامش اولدیغی فرض ایدلسه هیچ اولمز ایسه عذر دیله‌ـ مك یولنده برجواب كتورمك ایچون محمد كلملی ایدی .

شوحالده حقیقت نه‌دن عبارت اولمق لازم كلور؟ مطلق محمد كندی هلاك درجه‌لرینه واران آجلغی ارتق انسانی كوله‌كدن هلاك ایده‌جك درجه‌یه كلدیكنی افندیسنه خبرویردی . كندیسی برطرفه چكلدی . نشاطی افندی دخی شمدی یواش یواش كلوب الداتدیغی بیچاره‌نك حالنه باقه‌رق كوله‌جكدر .

نصل ؟ او بور تحسينك بو كشفنـه ديه جك وارمی ؟ « هيچ يوق ! » او يله دكلمی ؟ سزك بو بابده برشبهه كز برديه جككز اولسـه بيله تحسينك هيچ برشبهه سی هيچ بر ديه جكی اولمديغندن تحسين درحال نشاطی افندينك كنديسنه اوينايه جغی اويونی دوشوندی . زيرا تحسين معذبلك خصـوصنده دخی كيمسه نك التنده قالمز برآدم ايدی .

فيل تحسين يالكز چوق يمك خصوصنده فيله مشابه دكل ايدی . ذكاسی دخی فيلك سائر حيوانلره فائق اولان ذكاسی كبی سـائر بك چوق انسـانلره فائق ايدی . هله كنديسنی بوحاله كتورمش اولانلره مقابل او ينايه جغی او يونه برده فكرانتقـام قائق ضروری اولديغی دخی نظردقت واهميتدن اوزاق طوتلميه جق احوالدندر .

يازديغمز قدر زمان بيله چكمكسزين فيل تحسين نشاطی افندی يه مقابل او ينايه جغی او يونه ده قرار و يردی . كندی كنديسنه ديدی كه :

ـــ شومندراوزرينه اوزانور ياتارم . كويا

رؤیاده صایقلایورایدم کبی نشاطی افندینك
یدی اجدادندن الهرق یدی احفادینه قدر ایصندیکم
کفرلری ایدرم . او بله یا ! او بقو حالنده بولنان بر
آدم ذاتاً حرکاتندن مسئول اوله میه جغی کبی انك بکا
ایتدیکی ایشلره کوره شو قدرجق بر سب وشتم هیچ
درجه سنده بر انتقام صایلور .

تحسینك مطالعه سی فنا دکل ! او بله دکلمی ؟
باخصوص که حرم قپوسی آچلدیغی و ایلك ایاق
سه سی ایشیدلدیکی زمانلری او بور تحسین آجلغی
دخی همان اونوته رق شو انتقام او بونی پك کوزل
او ینامغه اهمیت و یرمکده اولدیغندن قرارلشدیر .
دیغی شیئی کوزل اجرا ایده جکی دخی محققاندر .

تحسین همان کندیسنی مندر اوزرینه آتدی .
فقط یوزینی دیواردن طرفه چویرمکه لزوم کوردی . زیرا حس انتقام ایله سوکوب صایدیغی زمان
شاید یوزینه تبسم کبی شوایشده ساختهلکنی میدانه
قویه جق بر علامت کلورسه بونی نشاطی افندینك
کورمامسی لازم اولدیغی کبی او یقوسندن او یا-

توبو یا او یاندیر یلوبده یوزینی نشاطی افندیدن
طرفه دونجه‌یه قدر او یانقلق حالنده دخی اغز
طولوسی شتملر ایله سوکمك ایچون کندیسنه اصل
بووضعیت مناسبت الور ایدی .

او بور اغا مندر اوزرینه یاتوبده یوزینی
دیواره‌چویردیکی زمان‌حرم طرفندن کلان‌افندینك
ورودینی ارتق‌نصل بر خلجانله بکله‌دیکنی قارئلرمز
کندیلری دوشونملیدرلر . بزایسه شونی‌ده خبر
ویرملی‌یزکه صایقلامق خصوصنده بر تعلیم اولمق
ودهاطوغریسی شایدنشاطی افندی سسی ایشیده‌
جك بر یره قدر ایلروله‌مش ایسه ایشتمك ایچون
تحسین اغا برقاچ مقدمهٔ شتم فرلاتمش ایدی . دیمش
ایدی‌که :

ـــ طارسز اذعانسز حریف ! آجلـق ایله
شاقه‌می اولورمش ؟ کراته‌نك اوتانمسی طارلانمسی
اولمینجه ایشته بویله طالمك بیچاره‌لر ینی آج براقه‌رق
اکلنمـك یولنی دوشونور . طالم سـنك اکلنجه‌کی
اشك اوغلی اشك !

تحسین بولقردیلری صابقلامق نوعندن برصو.
رتله سویلنیجه طشار یدەکی ایاق پاطردیسی زیادە.
لشدی . خطوەلر دها صیق و دها جرأتلی آتلمغه
باشلادی . ارتق شبهه قالدیمی ؟ ایشته مطلقا نشاطی
افندی تحسینك سوزلرینی ایشیدەرك یاقزدیغی
و یاخود نەسویلدیکنی کوزلجه اکلامق ودها نەلر
سویلیەجکنی دە ایشتمك ایچون حیزلیجه یورویوب
یتشمکه مجبور اولدی .

اوبور تحسینك هرحسابی طوغری اولدیغی
کبی بوحسابی دخی طوغری ایدی . واقعا کلان ذات
دها زیادە عجله ایدرك اوطەنك قپوسنه قدر کلمش
وتحسینك دها نەلر سویلیەجکنی ایشتمك ایچون
اورادە ایرکیلمش طورمش ایدی . حسابنده یالکز بر
یاکلشلق وار ایدی که اودخی کلان ذاتك نشاطی
افندی اولدیغنی حساب ایتمش بولندیغی حالده کلا
نك نشاطی افندی اولماسندن عبارتدر .

« امان محمد اغامی کلدی ؟ » دیدیکز؟ خیر
کلان ذات محمد اغا دخی دکل ایدی . ارکك بیله

دكل ايدی . برقادين كلدی برقادين! هم ده كورمش اولسه ايديكز چشم جلاد قالفه اولديغنی ده اكلار ايديكز!

چشم جلاد قالفه اعلای صوت ايتمكسزين بر قيصيق صدا ايله كندی كنديسنه خطاب ايديور مشبجه سنه «آ يانك بيله يابماسلرا» ديدی . معلومدر كه انسان فيصلداماق نوعندن سسسز اوله رق سوز سويلينجه سو يليانك كيم اولديغی صداسندن اكلاشلمز . صدادن انسان طانيمق صدانك ديكاشد . يكی زمانه مخصوص اولوب فيصلدامق نوعندن سو يلنان سوزلر متكلمك كيم اولديغنی اكلا تمه مزلر .

بناء عليه او بورتجسين قپويه كلان ذاتك مطلقا نشاطی افندی اولديغنی حكم ايلدی . حريفده فكر انتقام دهاز ياده شدت بوله رق صايقلامسنی آرتدردی . بياغی تهورلی بر طور وصورتله ديدی كه :

— اشك كراده ده انصاف اذعان دينيلان

شی یوق که ! انسانی آجلقدن کبر تمک ایله معذب ایتمکمی اولور ایمش ؟

اختیار جاریه بو سوزلری ایشیدنجه بر طور حیرتله قپونك ایشکی اوزرنده مخلانمش کبی طوردی قالدی . نه دیه جکنی نه یاپه جغنی بیله میور ایدی . او بور تحسین ایسه صایقلایشنه آنالری صورتلری سیتلری کافلری دخی قاته رق اوقدر انبساط و یریور ایدی که شمتلرك بوقدر ایضاحنه صحیفه لرمز مساعد دکلدر .

حدتلی برآدمك سو یلدیجه سو یلیه جکی کلور . هله او حدتلی آدمك سوکدیجه سوکه جکی کلمك دها زیاده طبیعیات اموردندر . بناء علیه او بور تحسین کو یا او یو یورایمش و صایقلایور ایمش کبی بر تقلید یاپه جق ایکن حدتنی آرتدیره ارتدیره تقلیدی تحقیق درجه سنه واردرمش ایدی .

چشم جلاد قالفه بو حدتك بو غوغانك او یقو حالنه مخصوص اوله میه جغنی دوشونه رك ینه اولکی کبی صولور جه سنه بر فیصلتی ایله « او یقوده میسك

تحسين ؟ يوقسه او يانقميسك ؟ » ديبجـه تحسينده
اوفكه برونى آشـدى . صـايقلاق تقليدى ايله
ايتديكى شتملرك صدره شفا و يره جك درجه يه واره
مديغنى كوروب ده نشاطى افنديك بو سؤالنى دخى
او يقو حالنده اولمديغنى افنديك اكلامش بولنمسنه
حل ايدنجه وهله آجلق صوك درجه يه قدر تأثيرا.
تنى كوستره رك بيچاره يه جـدى بر قير غنلق كلنجـه
هرچه باد آبادى كوزه الـديروب يرندن فرلادى .
دينى ايمانه انابى‌ه ورته قاته‌رق نشاطى افندى ظن
ايلديكى چشم جلادقالفه‌نك بوغاز ينه صاريلورجه.
سنه بر هجوم كوستر دى .

اكرچشم جلادقالفه ياشنى باشنى المش وقوعات
كورمش تجربه حاصل ايتمش متانتلى بر قادين اولميوب
ده كنج وتجربه‌سز برشى اولسه ايدى «يانغين‌وار
امت محمد ! » و ياخـود « جان‌قورتاران يوقى ؟
آدوستلر ! » ديه آوازى چيقديغى قدر حايقيره جغى
شبهه‌سزايدى .

نشاطی افندی ذاتاً توکمزجه برشی اولوب صورتنده‌کی بش اون قیل دخی اغارمش بولندیغندن کیجه وقتی کیجه‌لك صتربه‌سی و تاقیه‌سیله بالذات کلمش اولسه ایدی چشم جلاد دینلان قوجه‌قاری ایله اره‌لرنده پك ده بیوك برفرق کوریله‌مز ایدی . بناءً علیه قیل تحسین قارشوسنده‌کی چشم جلادی حالا نشاطی افندیدر ظنیله سوککده دوام ایده‌طورسون چشم جلاد مطلقا حریفه مرام اکلاتمغه چالیشیور ایدی . دیور ایدی که :

— نه اولدك اناجنم ؟ سکا نه اولدی آ تحسین اغا ؟ عقلکی‌می بوزدك ؟ سکا یتاق یاپمدیلرمی ؟ نیچون بوراده قالدك ؟

— برلقمه اکك اعطاسنی منع ایتدیکك خانه‌ده بکا یتاغی کیم یاپه‌جق ! آ مروتسز ! لطیفه‌نك بو درجه‌سی جائز اولورمی ؟

— جانم ! تحسین اغا ! عقلکی باشنه آل ! بنمی ایتدم ؟ بنم نه قباحتم وار ؟

— قوناغك صاحبی بورانك افندیسی سن

دکلیسك ؟ سن امر ایتمامش اولسه‌ك بویله برلطیفه اوشاقلرك حدینه می دوشمش؟

چشم جلاد قالفه « واه واه‌واه ! » دیه تحسینه اجیمغه باشلایه‌رق دیدی‌که :

— اوطور افندم اوطور ! کندیکه کل ! بن افندی دکلم . بن چشم جلاد قالفه‌یم . برکره دقتلیجه یوزیمه باق‌ده اویله سویله !

واقعا تحسین دیك دیك قادینك یوزینه باقیور ایدی ایسه‌ده بو باقش برنظر دقت دکل ایدی . چیلغنجه‌سنه بر باقش ایدی . بر یاندن آجلق و دیکر طرفدن حدت ایله کوزلری قرارمش بولندیغندن حالا یانینده‌کی ذاتك نشاطی افندی اولمیوب برقادین اولدیغنی فرق ایده‌میور ایدی . تحسین ایله قالفه‌نك بومحاوره و مجادله‌سی کرچکدن کورنلری کولدکدن قیره‌جق برقومدیا تشکیل ایلدی .

نهایت او بورتحسین قارشوسنده‌کی کیم اولدیغنی اکلاینجه چونکه اودخی صفاپرست برآدم اولدیغندن براره‌لق شو حالك تحفلغنه کوله‌جکی کلدی ایسه‌ده

بنه اوآره‌لق معده‌سنده پیـدا اولان بکی بر صانجی ودها بیوك بر وجع آجلغنی اخطار ایدنجه و نوبت کلان بایغینلق بردها هم‌ده اولکیلردن زیاده شدتله تکرار ایلمینجه آدیجکز کوللکی فلانی شاشیروب معهود بلالی مندر اوزرینه سربلی و یردی ٠

چشم جلادك حالا فلاکتنك حقیقتنه دائر معلومات کامله‌سی یوق ٠ الدیغی خبر او اقشـام تحسین اغانك سلاملقده اولمسندن عبارت ٠ باخصوص که اورایه کیجه وقتی شو صورتله کلمش اولمقدن مقصدی کندیسنه یاووقلی اتخاذ ایتدیکی ذات ایله معاشقه‌دن عبارت اولمغله تحسینك سربلوب یاتدیغنی کورنجه بونی بر عاشقانه نازه حمل ایدرك و تحسینك النی آلنه آله‌رق اوقشامغه باشلادی ٠ « آه بنم قیمتلی تحسینم ! سنك قدر یکی قیمتکی بن بیلورم ٠ نه قدرده سورم آ ظالم ! » دیه دیللر دوککه چالیشیور ایدیسه‌ده هنوز لایقیله بلله‌یه‌مامش اولدیغی ترکجه‌سیله بو دیللری پك تحف دوکیور ایدی ٠

حالبوکه تحسینده بودیللری اکلایه‌جق حال یوق . حریف آجاغك یأسك حدتك وسائر بیك درلو شیلرك هجومنه تاب آور مقاومت اوله‌میه‌رق بایلوب بایلوب کیدیور . لکن چشم جلادقالفه‌ده دخی تحسینك بو حالنی بحق تقدیر ایده‌جك حالده یوق . بو نیجه زماندنبری اوهام سودا پرستانه‌یی ذهننده بیولته بیوالته اودخی دیوانه کبی برحاله کلش اولدیغندن تحسینك کندیسندن برلقمه اککه محتاج اولدیغنی اصلا تخطر ایده‌میه‌رك بالعکس کندیسی تحسیندن موجب امید اوله‌جق برکله‌جکه احتیاج حالنده بوانیور .

بایغین تحسین برآره‌لق کوزلو بنی آچه‌رق « امان چشم جلاد ! . . . . » دینجه اختیارعاشقه‌آرتق بختیارلغك بودرجه‌سنی ذهننه صغدیره‌میه‌رق « افندیجکم ! امانه دوشمکه نه حاجت ؟ نه‌زمان امرایدرایسه‌ك دوکوتزاولور» دیورایدی . تحسین « اولیورم چشم جلاد ! اولمکده ایشدن بیله‌دکل !» دیدکجه قوجه قاری

« بنم ایچونمی آسودیکم ! بن مکافربان اولهیم ! »
یوللو مقابله عاشقانهده بولنیورایدی . هله او یور تحسین « امان بر ! . . . . . . » دیه نفسنده سوزك آلت طرفنی اکمال ایدهجك قدرت قالمیهرق تکرار باتلغه یوز طوتنجه چشم جلاد « بر ... » کلهسنك الت طرفی « بوسه » اولهجغنی ظن ایدرك اولانجه طور عاشقانهسنی طاقنهرق « بر بوسهمی ایستیورسك سودیکم ! » دیه یاووقلیسنه دها بیوك بر سماحت کوسترمکه باشلامش ایدی .

احوالك قومیقلکی کیندیکجه ارتمقده ایدیسهده دیکر جهتدن آجلغلك تهیه ایلدیکی فجاعت دخی آرتهرق ایشلك رنکی کیتدکجه دهشت پیدا ایلکده ایدی .

نهایت تحسین اولانجه قوتنی طوپلایوب یرندن فرلادی . چشم جلاد بونیده بر حرکت عاشقانه ومشتاقانهیه حمل ایتمهونمی ؟ اودخی همان تحسینك بیونه صارلمسونمی ؟ حالبوکه کندیسنی ایاقده طوتمق ایچون باجاقلرنده درمان قالمیان آج تحسین

قوجه قاری‌یی قالدیرمغـه هیچ قدرت بوله‌میه‌رق ایکیسی بردن یره ییقلدیلر . تحسین کندینی قورتارمغه چالشدقجه قوجه قاری بومساعی‌یی عاشقانه براو بناشمغه حمل ایدرك ! کا کوره طورانورایدی . تحسین نه قدر اوغراشیور ایدیسه ده بردرلو کندیسنی چشم جلادك پنجۀ عاشقانه‌سندن قورتاره‌میور ایدی .

زواللی حریفجك برحاله کلدی که شو کونا کون بلالردن قورتلمق ایچون عزرائیلدن استمداد ایلیور ایدیسه ده بر یاندن قوه‌یق و دیکر طرفدن فاجع اولان شو حاله یا کولمکه یا اغـلامغه تحمل ایده‌میه‌جکنی صانکه اواوم دخی بیلیور ایمش ده کله‌میـورمش کبی بیچاره تحسین نعمت هلاکدن بیله محروم قالمشیدی .

ایش ارتق قلمـك قدرت تصـویرندن خارجه چیقدی . تحسین کبی بزدخی بیله‌میز نصل اولدی که آدمجکز قوجه قارینك الندن قورتیلوب ایکی خطوه کیرولیه‌رك وتفهیم مرام ایچون سـوزی اوزاتسه شدت حسیات عاشقانه ایله کندیسندن زیاده کوز-

لری فرارمش بولنان چشم جلادك مطلقا اکلایه‌میه.
جغنی حکم ایلیه‌رك «آجم آج!!!» دیه باغردی .
چشم جلاد عاشق و معشوقه‌نك یکدیکرینی درآغوش
ایتمك لازم کلان بر بزم وصالده بویله آجلقدن
بحث ایدلمسنی ذات عشقه مغایر کوردیکندنمیدر
نه‌در کال حیرتله تحسینك سوزینی تکرار ایدرك
« آجیسك؟! » دینجه بو سؤال بنه تحسینده‌کی نوبت
بایغینلقلرك برغلبه‌سی زمانه تصادف ایلدیکندن
آدیجکز لفظ ایله جواب ویره‌میوب یالکز مقام تصدیقده
بر باش صاللامقله اکتفا ایلدی . هله چشم
جلاد قالقه «جانم! بو اقشام یمك یمدکمی؟» سؤالنی
صوردیغی زمان تحسینك جواب نفیی اوله‌رق
باشنی یوقارویه قالدیرمسی و « کرچك یمك ایسترمیسکز؟ » سؤالنه قارشو باشنی ایندیرمسی و بو سؤاللرك تعدد و تکثری اوزرینه تحسینك باشنی ایندیروب قالدیرمسی وقالدیروب ایندیرمسی تخلفك
صوك درجه‌سنه وارمش ایدی .

الحاصل چشم جلادشو استنطاق واستجوابلرك

نتیجه‌سنده‌ عاشقنك آج قالمش اولدیغنی اكلایجه دیدی كه :

— مراق ایتمه سودیكم! ایچروكی اینجه كیلار ده افندینك یار ینكی قهوه التیسی حاضردر. یارین بنی اولدیره‌جكنی بیلسه‌م شمدی كیدر كتوریرم .

زواللی تحسین بشقه درلو عرض تشكرك یولنی بوله‌میه‌رق قادینجغزك آیاقلرینه قاپاندی . چشم جلاد « استغفرالله! » دیه چكیلوب كیتدی ایسه ده‌ اوبور تحسین ییقلدیغی یردن قالقه‌میوب اوراجقده بایلدی قالدی .

« ٥ »

اكر او بور تحسینك عقلی باشنده اولسه ایدی . كندیسنه اقشام طعامی ایتدیرمامش اولان بر نشاطی افندینك كندی نفسی ایچون ایرتسی صباحكی قهوه‌التیسنی دها اقشامدن اینجه كلارده حفظ ایتدیرمش اولمسنی ملعنت درجه‌سنده برخودكاملغه حمل ایدرك كیم بیلور نه‌قدر حدتلنور ایدی .

او یله یا! افندی حضرتلری اقشام معده‌فسادینه

اوغراق درجه‌لرنده قرنی طو یوردقدن ماعدا صباحلین ایرکندن یه‌جکی طعامی دخی اینجه کیلارده حفظ ایتدیرمك درجه‌سنده عزت نفسنی دوشونورده اوته طرفده او یوراقده کندیسنه قات قات فائق اولان وهرنه زمان طعامی برساعت تأخر ایتسه هلاك درجه‌سنده مأیوس اولمق شاننده بولنان برزواللی تحسینی بر لقمه اکمکدن محروم براقمقدن دها بیوك انصافسزلغی اولور ؟

فقط بیچاره‌نك عقلی باشنده اولسه ایدی عشق یوزندن انسانك نه بیوك بختیارلقلره نائل اوله‌بیله‌جکنی دخی چشم جلاد قالفه‌نك امداده یتشمسندن اکلایه‌رق اوزمانه قدر کندیسنه یوز ویرمسی مجرد اینجه کیلاردن طولایی ایکن بنه مجرد اواینجه کیلار- دن طولایی بعدما دها زیاده یوز ویره‌جکنه یمینلر ایدر ایدی . زیرا اینجه کیلار اولمسه وانك محافظی چشم جلاد قالفه بولنمسه ایدی اوبور تحسین ایچون بوکیجه هلاك جداً محقق ایدی .

واقعا اطبانك قولنجه انسان بش التی کون

وحتى دها زياده آجلغـه تحمل ايده بيلور ايمش ٠
اما بوقول براسى دخى «فيل» اولان او بورتحسين
ايچون صادق دكلدر ٠ او بورتحسينك اكلى شربى
بشقه انسانلره بكزه يورمى كه آجلغـه تحملى دخى
بكزه يه بيلسون ؟ انسانلر كونده على العاده ايكى دفعه
طعام ايدرلر ٠ عمليات شاقه ار بابى صباحلين برده
قهوه التى يه لزوم كوررلر ٠ روايته كوره انكليزلر
كونده درت دفعه طعام ايدرلر ايمش ٠ بزم تحسين
ايسه كندى خانه سنده صباحلين بر قهوه التى اما
او بورجه سنه فيلجه سنه بر قهوه التى ايلدكدن صكره
قوشلق طعامى ايچون هانكى كبابك قوناغنه كيده
جكنى دوشونور واوراده درت آدمك يه جكنى
يدكدن صكره ايكندى اوستى هانكى كبابجى
هانكى بوركجى هانكى بيلم نه جى مشهور ايسه انك
دكاننى زيارت ايله ساعت اوندن صكره مطلقا بر
محلبيجى ويا طاتليجى دكاننه اوغرايوب طاووق
كوكسى اكمك قطائفى باقلوا كبى شيلردن اوچ آدمك
قدر برشى يوارلار واقشام ايچون سفره سنى آلقشلا.

یه جق البته برکبار بولور وکرك اوراده قالسون وکرك کندی خانه سنه عودت ایلسون البته مکمل برده یانسوانه محتاج قالور .

طه‌ابجه بونو بتلرك اکملدیکی هیچ بر کون یوقدر . فقط ظهورات نوعندن التی‌یه یدی‌یه بالغ اولدیغی کونلر واردر . هم ده نادر دکلدر . بناء علیه بو کیجه ساعت یدی‌یه وارمش اولدیغندن بیچاره تحسین ایکندیلك افشاملق و یاتسواق کبی اوج نو بتدن بردن محروم اولمش و بو اوج نوبت میانه ظهورات نو بتلری قاتلمق حسابك خارجنده قالمشدر .

یوقاروکی یاپمزك بر طرفنده او بور تحسینك ایتدیکی حسابلرك طوغری چیقدقلرندن بحث ایلدیکمز صره‌ده حرم طرفنده پیدا اولان آیاق پاطردیسندن نشاطی افندینك کندی حال فلاکت اشتمالیله اکلمکه کلدیکنی حکم ایدیشنی دخی خبر ویرمش ایدك . واقعا تحسینك حسابلری میانده یالکز بوحسابنك یاکلش چیقدیغی مؤخرا کورلمش

ایسه ده شمدی کوریله جکدرکه ذکی تحسینك او حسابی دخی طوغری ایمش ایسه ده ثابتی صحتنك تحقیق برآز تأخر ایتمشدر .

نشاطی افندی او بور تحسینی بر کیجه آج براقق حقنده‌کی ترتیباتنك پك کوزل اجرا اولنمش بولنمسندن طولایی زیاده‌سیله ممنون اوله‌رق یاتسو نمازندن صکره یعنی ساعت ایکی بچق اوچده یتاغنه کیرمش و ساعت یدیده کندیسنی قالدیرمسنی بر جاریه‌یه تنبیه ایلمش ایدی .

افندی حضرتلرینك بو تنبیهدن مقصدی دخی اکلاشیله‌بوریا ! اقشام ساعت اونبرده طعام ایدن برآدم اوچده یاتار ایسه تمام هضم زمانی کچمش اوله‌رق بو یله براستراحت وجود ایله درت ساعت دخی او یودقدن صکره پك اعلا او یانه‌رق او زمانه قدر اچلقدن اضطرابی مرتبهٔ هلاکه تقرب ایلیان تحسین ایله کوزل کوزل اکلنه بیلور .

ایمدی نشاطی افندی تنبیهلی اولان جاریه طرفندن اویاندیرلدیغی زمان سلاملق طرفنده هیچ

بر کوراتی پاطردی ایدیلوب ایدلمامش اولدیغنی
صوردی وقزدن « بس صدا ایشدلمدیکی جوابنی
النجه « هایدی سن کیت بنده یات او یو » امریله
قزی کوندروب کندیسی بواش بواش سلاماغه
چیقدی . تحسینه هیچ سزدرمکسزین حربغك
ایلك حالنی کورمك ارزوسنده بولندیغندن کندی
یوریشیله او بورك بولندیغی اوطه یه قدر یاقلاشمش
ایدی . ادبجکزه یتاق بیله یاپلمامسی افندینك کندی
ترتیباتندن بولنمسیله اوطه قپوسندن باقوب ده تحسینی
اورته یره سرلمش کورنجه منذر اوستی طورورکن
کلیم اوزرینه یاتمش بولنمسنه هیچ بر معنی ویره مدی .

نشاطی افندی جنابلرینك شو معناسزلقلری
آرتق قزیله جق درجه یی بولمشدر یا ! زوالی
تحسین محقق اوله رق بایلمش اولدیغی حالده افندی
جنابلری حالا حریفك اویومش اولمسنی دوشونیور .
« شونی او یاندیره یم » دیه تحسینك یاننه
صوقلدی . بیچاره نك بتی بکزی کبرج کسلمش
اولدیغنی دخی کوردی . اوزمان براز اجیمش ایدیسه ده

لطیفهٔ مرتبه‌دن حاصل ایلدیکی حظ افندینك یوزنده اوقدر علایم ممنونیت و بشاشت پیدا ایتمش ایدی که قلبنده پیدا اولان مرحمت بو علایمی برطرف ایده‌مامش ایدی .

تحسینك یانه یافلاشدقده صداسیله « تحسین! تحسین ! » دیه چاغردیغی کبی آیاغنك اوجی ایله دخی آدمجکزی دورتمدی . تحسین بایغنلق حالنده دخی آجلغنی اونوتمیوب حتی ذهنی چشم جلاد قالفه‌نك کتوره‌جکی طعامی بکلەمکله مشغول ایدی بناءً علیه نشاطی افندینك صداسنی هرنه قدر ایشیده‌مدی ایسه‌ده ایاق ایله دورتمه‌سنی حس ایدرك بردنبره فرلادی .

دائما طالقاولقلردن بشقه کیسه ایله برکونه معامله‌سی اولمیان نشاطی افندی جنابلری تحسینك بوحالنی طالقاووقلق غیرتیله اختیار ایدلمش بر صو یتاریلغه حمل ایدرسه نه‌دیرسکز؟ اما بوظندن طولایی افندیمی مؤاخذه ایتمیکز . آدمجکز مداهنلردن طالقاووقلردن صویتاریلردن بشقه کیسه‌نك معاملات

خاصه‌سنی کورمش دکل ایدی که واقف حقایق اوله بیلسون. بوکیجه تحسینک فرلایوب قالقمه‌سی کبی احوال وحرکاتی ایسه شمدی‌یه قدر بیك صو بتاریدن دخی کورمش ایدی. بناءعلیه تحسین برندن فرلار فرلامز نشاطی افندی‌یی قوجاقلارجه‌سنه بر تهالك ایله دیدی که:

— آمان چشم جلاد قالقه‌جغم! آمان!...

نشاطی افندی تحسینك تهالکنی صوبتاریلغه حمل ایتدی ایسه‌ده سویلدیکی سوزلره نه‌معنا ویره‌جکنی بیله‌مدی. دیدی که:

— چشم جلاددن نه ایستیورسك تحسین؟

— امان قالقه‌جغم! هانیا بنك! بکی نه یاپدك بکی نره‌یه قویدك؟

واقعا نشاطی افندی تحسینده کوردیکی بوتهالك مجنونانه‌نك آچلقدن نشأت ایتمش بر جنت موقته اولدیغنی اکلایه‌رق قهقهه‌لرایله کولمك وترتیب ایلدیکی لطیفه‌نك شو پارلاق نتیجه‌سیله بول بول اکلنمك ایستر ایدیسه‌ده ایشك ایچنده بر چشم جلاد

قالفه بولنمسی زیاده‌سیله کیفنی قاچیرمقده ایدی .

نشاطی افندی هر نه قدر اکلنجه‌یی سور لطیفه‌دن خوشلانور بر آدم ایسه‌ده عفته متعلق خصوصاتده اصلا لطیفه‌سی اولمیوب حرمنده بولنسان عرب جاریه‌لرك بیله عفته مستور بته محجو بیتنه رعایت فوق العاده‌لر ینی مجبوریت قطعیه تحتنده بولندیرر ایدی . بناء علیه آچلقدن عقلنی ضایع ایتمك درجه‌لرینه کلمش اولان او بورتحسینك بوشاشقنلق اثناسنده چشم جلاد قالفه نامنی قاله المسندن نشاطی افندی بیوك شبهه‌لره دوچار اولمش ایدی .

برقاچ ثانیه صکره او بور تحسین دخی عقلنی باشنه الوب‌ده قارشوسنده‌کی ذاتك چشم جلاد دکل خانه صاحبی اولدیغنی کورنجه بسبتون شاشه‌لادی . افندینك اورایه ورودینی ایلك تخمین ایلدیکی زمان سوکوب صایمق ایچون و یردیکی قراری و پیدا ایلدیکی جرأتی اونوتوب غائب ایدرك نه حرکتده بولنه‌جغنی دخی بیله‌مامك درجه‌لرینه واردی ایسه‌ده افندینك حالندن طورندن غضبنی و بو

غضبك ایسه محضا چشم جلاد قالفه نامی کبی حرمه عائد بر نامك قاله النمسندن نشأت ایلدیکنی نظر اهمیته النجه ذکی تحسین ذکاوتنك اك بیوك یاردمنه شو آنده احتیاج کورەرك کندیسنی طوپلادی . نحافلغی جدیلکه قاریشدیرەرق دیدی که :

— افندمز ! انصافسزلغك بو درجەسی اولورمی ? بنی آجلقدن اولدیرمکمی ایسندیکز ? برکت و برسون که روز یامده طعام ایدیبور ایدم . اره لقده بر کبلار رضانکزدن بنی دخی حصه یاب ایلیان چشم جلاد قالفەبی روز یامده کورەرك سزك طرفکزدن محروم براقلدیغم طعامی آندن ایستیور ایدم .

واقعا نشاطلی افندی بو سوزلری ایشیده بر اهمیتله دیکلەیور ایدیسەده هیچ اینانمدیغنی دخی صورتندن ! کلا شیله بور ایدی . حریف کمال غضبله اطرافنه باقنەرق برشیلر ارانیور ایدی . آرادیغی شیلرك دخی یا چشم جلاددن ویاخود انك کتورمش اولەجغی هدیهٔ طعامیەدن بر اثر اولمق لازم کلەجکنی

قيل تحسين بك اصلا اکلایور ایدی٠

حریف سوزی بتوردکدن صکره اره‌ده بر دقیقه‌لق بر سکوت واقع اولدی٠ نشاطی افندی بو سکوت دخی حال وموقعك مشکلاتنی برقاتدها آرتدیره‌جغنه دقت ایتمکله تحسینه سویلیه‌جك بر سوز ارامقده ایدیسه‌ده‌ایش ارتق ترتیب ایدلمش بولنان لطیفه درجه‌سنی یچمش اولدیغندن او سویلنه‌جك سوزی قولای بوله‌میور ایدی٠

نهایت لقردیلر اغزندن دوکیلورجه‌سنه طاقتسز وصوغوق برطور ایله دیدیکه :

ـ یاکلشلق اولمش تحسین اغا٠ عفویکزی رجا ایدرم غالبا بورایه طعام ایتمکسزین کلمشسکز٠

ـــ اوت افندم! افندمزك دعوتی اوزرینه بورا‌ده طعام ایدلمش اولمسنه احتمال ویره‌مزدم ده انك ایچون٠

ـــ تکلیفسزمی وار ایدی؟ طعام ایتمامش اولدیغکزی سویلملی ایدیکز٠

ـــ تمازه قالقلدیغی زمانه قدر هپ طعام ایدیله‌جك دیه منتظر ایدمده٠٠٠٠٠

قباحتك اصل صاحبی نشاطی افندی ایکن شمدی زواللی تحسینك قباحتلی چیقارلمقده بولندیغنه دقت ایدیلیورمی؟ تحسین بر اوراق بودقتی ایدرك و بالخصوص آچلنك اوجاغی یله فلاکت حالنی حس ایتدیرمکه باشلایه رق حدتنی بالتجدد هرچه باداباد کوزه الدیرمق درجه لرینه کلمکده ایدی .

اویله یا! انسان مأیوس اولدیغی زمان دیلی اوزانور . برشیدن بروامی قالمز . مرام لطیفه ایسه آدیجکزی برایکی ساعت اوزملك کافیدر . جانه قصد ایتمك مرتبه سنده بر لطیفه معیوبه یی افندی ترتیب ایتمش بولنسون ده بوندن بر طاالقاووغك محجوب قالمسی نه دن اقتضا ایتسون .

ایشته اوبور تحسین شو مطالعه نك اوزرینه تمام جرأتنی طوپلایوب جسارتنی ارتدیرمش اولدیغی بر زمانده ایدی که حرم جهتندن بر قپو چاتر چوتور اچیلوب حرارت بر قادینك صیق صیق و پك پك باصمسندن متحصل آیاق پاطردیلری و الندهکی نسینك اوزرندهکی

صحن وطباقلرك طيقرديلری ایشیدلمکه باشلادی .
بو ظهورات اوزرینه تحسینك ده نشاطی افندینك
ده کوزلری فرلایوب بکزلرنده قان قالمدی . ایکیسی بردن
قپودن طرفه کوزلرینی فرلاتوب ظهوراته منتظر اولدیلر

﴿ ٦ ﴾

چشم جلاد قالفه نك او بور تحسینه نقدر عاشق اولد
یغی بر آز اولینه بو اوطه ده سبق ایتمش بولنان احوالدن
قارئلرمزك معلومی اولمشدر . قادینجغز اجلقدن هلاك
درجه سنه کلان سوکیلیسنه دوای عاجل اولمق اوزره
یمك کتیرمکه کیتمش و باخصوص ایرته‌سی صباح افند
یسی کندیسنی اولدیره جك اولسه انی دخی کوزه
الدیره رق قهوه التیسنی آلوب کتورمك ایچون بو
جرأت فداکارانه یی کوزه الدیرمش بولندیغندن مابین
قپوسندن چیقوب ده تحسینك بولندیغی اوطه نك قپو
سنه یاقلاشور یاقلاشمز بو قهرمانلغنك بو فداکارلغنك
اهمیتنی آرتدیرمق ایچون کندی کندیسنه صولداتمغه
باشلامش ایدی . دیبور ایدی که :

— افندی اوله‌جق حریف زفتك یکنی بیسك

بنم تحسینم آج قاله جغنه افندی اوله جق حریف آجلقدن کبرسون . هر کون اقشام صباح طبقندیغی یتشور . واه بو حریف مادنایمك صیمقدسی اولمش .

بو سوزلری کرك تحسینك وکرك نشاطی افندینك نصل بر طور ایله دیکلدکلر ینی و یکدیکر ینك صورتلر ینه نصل باقدقلر ینی بزم تصور یر اتمزدن اکلامق ایچون قارئلر بمز بیهوده یکله مامليدرلر . ایش ارتق تصور و تحریر امکانك خارجنه چیقمش ایدی

یالکز شوقدر دیه بیلورزکه او بور تحسین بو دفعه قومدیانك افندی علیهنه دوندیکنی کوره رك قهقهه سندن چاتلامق درجه سی بیله کندیسنه آز کله جك بر حالده ایدیسه ده نشاطی افندینك مدهش حشمندن قورقدیغی ایچون ادنا بر تبسمدن بیله اصلا اثر کوسترمامکه چالیشیور ایدی . نشاطی افندی ایسه غضب وحدتندن چاتلامق درجه لر ینی بولمش ایسه ده غضبك بو درجه سنی تحسینه کوسترملك یارین کندیسنی دیللرده داستان ایده جکی ایچون حالندن رنك و بر مامکه وحتی یوزنده اثر تبسم کوسترمکه جبر نفس ایلیور ایدی .

چشم جلادده اصلا فتور یوق . اولانجه ثقلتیله ایاغنك اوكچه‌لری اوزرینه باصه‌رق و یوقا‌رو یه قیدایلدیکمز سوزلری هم افندیسنه حدت و هم تحسینه ابراز محبت و بونلره ضمیمه برده اظهار واعلان مظفریت طورلریله سو یلیه سو یلیه قپودن کیروب اوطه‌نك اورته یرینه قدر کلمش ایدی .

اوطه‌ده اوچ کشی اجتماع ایدنجه برآن اولدی که اوچنك بردن عقلی باشندن کیتدی . اولا چشم جلاد قالفه افندیسنی اوطه‌ده کورنجه « های ! . . . . . » دیه النده‌کی تپسی یی براقی‌ویردی . حالبوکه نشاطی افندی الك اسکی جاریه‌سنك سلمه السلام بر یبانجی حریف یاننه کیردیکنی کورنجه «سنی یزیدسنی ! . . . . سنی ملعون سنی ! . . . . . » دیه یومروقلرینی صیقه‌رق قادینجغزك اوزرینه هجومه حاضرلانمش ایدی . تحسین ایسه حاشلانمش پلیجلر وارمیك حلواسی و معهود اشکمبه چورباسی کبی هر بری بر جان فداسنه دکری اولان یمکلرك یره دوشدیکنی کورنجه مدهش بر چیغلق قوپاروب پلیجلری

اوزرینه قناد کرن طاووق کبی یره قپانمش ایدی .

افندی ایله جاریه بردقیقه قدر صاچ صاچه باش باشه مبارزه ایلدیلر . زواللی جاریه نك قاچ نوقاد ونه قدر یومروق و تکمه یدیکنی بیله میز . قطاو بور تحسینك یره دوکیلوب کلیم اوزرنده کوکلنمش اولان چوربایی برقاچ آووجده سیلوب تمیزله دکدن صکره ایرمیك حلواسنه دخی هجومه وقت بولمش اولدیغنی بك اعلا بیلورز .

جاریه نشاطلی افندینك الندن قاچوب قورتلد. قدن صکره افندینك حشم وحدتی او بور تحسینه تحول ایلدی . حربیك ارقه سنه یاغمور کبی یومروقلر ایندیر ایدی ایسه ده قورومش بوغازینی آووچ ایله یردن دوشیردیکی چوربا ایله ایصلاتمامش اولان تحسینك حلوا بوغازنده قالمغله شو یومروقلرك هر بری بر یوطم صو یرینه قائم اوله رق توجه او بور لاینقطع آتشدیرمقده دوام ایلر ایدی . افندینك دسنی کیدی طوز اکك دشمنی خائن سنی ا . . . . . جاریه لریمی

باشدن چیقارر سك ها ؟ » يوللو تكديرلر ينه جواباً دير ايدی كه :

ــ امان افنـدم! ايسـتديكك قدراور! بن بو آجلقدن كبرمدكدن صكره طياقدن هيچ كبرم .

كرك حدت وغضبدن وكرك جاريه يی و فيـل تحسـينی دوكمكدن يورلش اولان اختيار ادمجكز منـدراو زرينه سرلدی فيل تحسـينك اورنده بيله اولميوب يكرمی بشر درهملك درت فرانجله نك درديی درت لقمه ايدرجه سنه تهالك ايله يمكده دوام ايليور ايدی . ايسه ده اوطه ايچنده وقوعه كلمش اولان شـو رذالت اوشاقلری اويانديرمش اولديغی كبی چشم جلاد قالفه نك باغره چاغره حرمه طوغری قاچوب كتمه سی دخی حرم خلقنی اويانديرمش اولديغندن قادين اركك هر كس سلاملقه او بور تحسينك اوطه سنه قوشمشلر ايدی .

افندی منـدر اوزرنده حالا تحسينی سـوكوب صايمقده اولوب تحسين ايسـه كليم اوزرينه دوكيلان يمكلری بتوردكدن ماعدا پرنج دانه لرينی دخی طوپلا. مق درجه سنده بر مشغوليت ايچنده ايدی .

نشاطی افندی کلنلری کورنجه قادینلره «اوادیر. یکز . اوقالتاق چشم جلادی . قپوطیشاری ایدکز . یوق ! یوق ! قیـویه اتیکز . خیر ! خیر ! دوکیکز کمیکاربنی قیریکز » یوللو امرلرو یروب اوشاقلره ایسه «الیکز شو ادیمزی . دوکه دوکه سوقاغه آتکز » دیه حایقیروب اظهار حـدت ایلیور ایدی انجق اوشـاقلر جاریه لر اول باول افنـدی بی قورتارمق لازم اولدیغنی کوره رك قولتقـلر ینه کیروب حرمه کتـوردیلر . وجاریه لرك کافه سی حرمـده قالوب یالکز اوشاقلر وآیوازلر سلاملقه دوندیلر .

محمداغادن بشقه هرکس « جانم نه اولدی اللهی سورسـه کز ؟ بوقهوه التی طاقلری نه؟ بو کـورلتی بو پاطردی نه دن؟ » دیه کاه تخمیندن وکاه یکدیکرندن سؤال ایدیورلر ایسه ده سؤاللرك هیچ بر یسنه جواب و یرن یوق ایدی . تخمین ایسه « اولدی اوله جق قیرلدی نجق » دیه بلافور قالقوب آبدستخانه یه ال موصلغنه کیده رك کوزلجه اللر ینی یقادی واوطه یه عودت ایلدیکی زمان آیواز سرکسه خطاباً دیدی که:

— نه اوله جقمش ؟ تحسين حضرتلری بنك بدی والسلام ! هایدی سن کیت براعلا کوپوکلی ساده قهوه پیشیرده ایچه یم کیفمه باقه یم .

محمد اغا هم حدتندن بورنندن صولور وهم ده ایشلك خرابتنه بیلیق اتندن کولر ایدی . قیش کیجه سی ساعت سکز بچقده تحسین اغا کبی برآدمی قپودن طیشاری یه آتمق محمد اغانك یاپه بیله جکی بر ایش اولدیغندن زواللی تحسینه آندن صکره بر یتاق یاپیلوب ایچنه یاتیرلدی . وایرتسی صباح افندی هنوز حرمده ایکن تحسین اغا قوناقدن چیقوب برده‌ها عودت ایتمامك اوزره کیتدی .

ایرتسی کونی نشاطی افندی کیفسزلنه رك احبابندن حکیم باشی دوائی افندی و عنبر منلا وشکرزاده استفسار خاطر ایچون آدملر کوندردیلر ایسه ده اصل مقصدلری اوکیجه‌یی تحسین اغانك نصل کچیرمش اولدیغنی اکلامق ایدی . محمد اغانك تعریفی اوزرینه حقایق احواله مطلع اولدقلرنده تحسیندن زیاده نشاطی افندی‌یه کولدیلر .

ایشته معذبلك ایله اکلنمك بعض کره انسانك کندیسنی جهانه اکلنجه ایدر . اکلنجه دینلان شی دخی عقل و حکمتك مقتضاسی داخلنده اولمز ایسه ضمندن درلو درلو مضرتلر حاصل اولور . برکت و یرسون که او بور تخسین علیهنه ترتیب ایدیلان اکلنجه نك مضرتی اوقدر مدهش اولمدی . بوکا سبب ایسه چشم جلاد قالفه نك اختیارلغی ایله برابر او بور تخسینك دخی حقیقتده ضررسز بر طالقاووق اولمسی قضیه سی ایدی بوقسه چشم جلاد قالفه کنج و فیل تحسین ادبسز برشی اولسه لر ایدی نشاطی افندی کبی ناموسلی و وقارلی بر آدم بو عیبه تحمل ایده میه رك احتمال که هلاك اولور ایدی . فقط احباب بو ایشده کولمکه و اکلنمکه عائد جهتلردن بشقه برشی بوله مدیلر . و بونی عارلنه جق برشی اولمق اوزره تلقی ایتمیوب ولو که نشاطی افندینك خاطری ایچون اولسون اك لطیف اکلنجه لرندن بریسی دخی بونی عد ایتدیلر .

معذبلك ایله اکلنمك معتادی اولانلر ایچون تمنی

ایلرزکه انلر دخی شـو فنا مادتلرینك بوندن زیاده سیئه‌سنی چکمسونلر .

انتها

﴿ لطائف روايات ﴾

اون دردنجی جزؤ

(برنوبه‌کار) اسمیله برحکایه‌یی حاویدر

محرری

احمد مدحت

برنجی دفعه

اوله‌رق معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله
(قرق انبار) مطبعه‌سنده باصیلمشدر

استانبول

سنه

۱۳۰۲

(اخطار)

﴿ بر توبه‌کار ﴾

« ۱ »

هرکس اخلاق وآداب عمومیه‌نك یولنده اولمسنی ایسترز ۰ هرغزته بوکا دائر بنده‌لر یازار ستونلر طولدیرر ۰ حتی اخلاق عمومیه‌نك یولنده اولماسندن مستفید اولانلر بیله بو بابده تصحیح اخلاق عمومیه‌یی تمنی یولنده بحثلر یوروتورلر ۰ بنده او بله ایکن اخلاقیونی دائما دوچار حیرت ایلیان وقوعات عاشقانه نیچون هیچ بر زمان ندرت کسب ایتمز ؟

بعضلری نتایج فاجعه و بعضلری نتایج مضحکه انتاج ایلیان بونجه وقوعات عاشقانه‌یی اخلاق وآداب عمومیه ایقاع ایتمیوب بلکه اخلاق واطوار خصوصیه طرفندن ایقاع اولندقلرینه دقت ایدیله‌جك اولسه‌ده هرکس کندی اخلاق و اطوار خصوصیه‌سنی اکا کوره تصحیح ایلسه اخلاق

وآداب عمومیه‌نك دخی بك قولایلقله حصوله كله‌.
جكنه هیچ شبهه ایدیله‌من ایدی . بوقسه هركس
كندیسنی آداب عمومیه قانونی احكامندن خارج
و مستثنا طوتوبده یشقه‌لرینك تصحیح احوال
ایتملرینی آرزو ایلیه‌جك اولورسه اخلاق عمومیه‌نك
اصلاحی هیچ بر وجهله ممكن اوله‌من .

ایشته سزه بزم فدابك افندی‌یی عرض وتقدیم
ایلیورزكه احوال و اطوارینه كوزجه بردقت
ایدرسكزده احوال خصوصیه‌سی بویله اولورسه
اوكیبلرك تأثیرات كوستره‌جكلری احوال عمومیه‌نك
دخی نه كبی وقوعاته زمین اوله‌بیله‌جكنی حكم
ایلرسكز .

بزم فدا افندی یكرمی اوچ یكرمی درت یاشنده
بر كنج آدمدر . بیاغی ذكیدر . فقط ذكاسنی
منتظم بر تحصیل ایله منبسط ایتمیوب هرماده حقنده
كندی ظنی كندیسنده نه فكر و اعتقاد پیدا ایتمش
ایسه حقیقتك دخی اندن عبارت اولدیغنی قطعیاً
حكم ایدر .

مثلا مدنیت عمومیهٔ عالمه فرانسزلرمی المانلرمی یوقسه انکلیزلرمی دها زیاده خدمت ایلمش اولدقلرینه دائر بر بحث آچیلوب ده فدا افندی انکلیزلرك دها چوق خدمت ایتمش اولدیغنی ظن ایلدیکمی؟ آرتق کندیسنی بوظندن چویرمه‌نك امکانی اولەمز. اما فدا افندی تاریخ عمومی‌یی تتبع وتدقیق ایتمش ده انکلیزلر اهنه بوحکمی اویله‌می ویرمش؟ یوق! حتی فدا افندینك تاریخ عمومی‌یی هیچ ده اوقودیغی یوقدر. مجرد کندیسی اویله ظن ایلدیکی ایچون بوحکمی ویریور. هم ده حکمی اوقدر قوتلیدرکه بش اون انکلیز کلوب ده « جانم مدنیت عمومیهٔ نوع بشره بزم فرانسزلر قدر خدمتمز یوقدر » دیه‌جك اولسه‌لر فدا افندی بونلرك جمله‌سنی تحقیر درجه‌سنده تحمیق ایلیه‌رك « سز کندی ملتکزی ده بیلمیورسکز » یوللو بر جوابده بولنور.

فدا افندی کنجدر دیدکمی؟ هم کنجدر هم ده کوزلدر اوزون بویلی طقناز جه وجودلی بیاض تنلی برشی اولوب قاشلری کوزلری دخی نظربا-

درلر . هله نظافت وسوس خصوصنده اوقدر اهميت و يررکه روايتـه کوره بوز بنڭ طراش حدودی خارجنده دائما ابريشم کزديرمرك بعض سوسلی قادينلرڭ استعمال ايلدکلری توالت لوازمندن دخی استعمال ايدرايمش .

سوس خصوصنده بك زياده اهميت و يرنلر حسنجه کندی نقصانلرينی کوروب تصحيح غيريله و نشئه ياب اولمش اوله جقلر بنه شبهه ايديلمز ايسه ده بونلر ايستدکلری کبی سوسلنديکدن صکره حسن وجمالنده کی مکمليته اوقدر قانع اولورلرکه کنديلرينی دنيا کوزلی عد ايدرلر . بوحال بزم قداده ده زياده موجوددر .

قدا افنديده بحق شايان تحسين اوله جق برشی وار ايسه اودخی ظرافتيدر . اولابجه دقتی کوزل سوز سويلمکه صرف ايلديکندن بك ظرافتلی سوز سويلر . هم ده يالکز لسانيله دکل قاشلريله کوزلريله . کاه ظرافتلی تبسملری وکاه عاجزانه تورلريله والحاصل الرينڭ وقفاسنڭ حرکاتيله دخی سويلر .

سوزلرنده یالکز حکمت و حقیقت ارانیه‌جق اولور ایسه افندینک سوزلری حقیقةً لذتله دیکله‌نور .

فدا افندیمزی طانیمغه باشلادیلریا؟ فقط مکملاً طانیتملغکز ایچون تصویر وتوصیفمزده براز دها ایلرو یه کیتملیز .

بزم فدا افندی بر صنعت صاحبی دکلدر . مأموریت صاحبی‌ده دکلدر . واقعا مأموریت اولمق اوزره اقلامدن بر یسنه منسوب ایسه‌ده ارباب دوامدن اولمدیغی جهتله ایش کوچ صاحبی ادم عد اولنه‌مز . ذاتاً چالشمغه احتیاجی‌ده یوقدر . بعض غیرتلی بابالروادرکه مدت عمرلرنده کندیلرینی یکندیره بیلدکدن ماعدا اولادواحفادلرینی دخی چالشمغه مجبور ایتمیه‌جك درجه‌لرده مظهر موفقیت اولورلر . واقعا انلر اولادواحفادلرینی سودکاری ومسعودیتلرینه چالشدقلری قدر اولاد واحفاد انلری سومك ومسعودیت اخرویه لری ایچون بر رحمت اوقومق لزومنی دخی حس

ایتزلر ایسه‌ده انظار وافکار عمومیه یینه انلرك یا زوجه‌لرینه آجیه‌رق و یاخود همتلرینی تقدیر ایدرك معناً مکافاتلندیرلمسنه همتده بولنورلر .

فدا افندینك پدرندن خانه‌لر حامه‌لر ایرادلر عقارلر ایجه قالمشدر . فدا افندیده بحق تقدیر اولنه جق دیگر بر حال دها ارانور ایسه او دخی میراث پدر اوله‌رق کندیسنه قالان شیلری ضایع ایتمیوب حقیقةً حسن اداره‌سنه موفق اولمسی قضیه‌سیدر .

اویله یا؟ فدا افندی کندیسنی زمانك اعقلی عد ایدیور . بو دعواسنی‌ده ایشته حسن اداره اموریله اثبات ایدیور . هم دعوایی بر درجه‌یه واردیریور که کبر وغرور دینلان شیلر بوکا نسبتله پك زیاده منزله دستیده قالیورلر .

بودلی قانلینك کندی ذکاسنه کندی عرفانه حسننه جالنه بو درجه‌لرده اعتمادی اولمقله برابر پاره‌جه دخی عجزی اولمدیغنه نظراً هوا وهوسی عالمنده‌کی موقعی نه‌دن عبارت بولندیغنی دخی مراق ایدلمزمی؟ حالبوکه فدا افندیده اك زیاده شایان تتبع

وتدقیق اولان حال دخی بو حالیدر .

فدا افندی نوع نسوانك الك بیوك رغبتکارانندندر . فقط رغبتنك ماهیتی سائر انسانلره بکزه‌مز . معلومدرکه انسان مرغوبی اولان شیئك قیمتنی بر صورت فوق العاده‌ده تقدیر ایتمشدر . بعض رغبتکاران مرغوبلرینی تقدیسه قدر وارورلر . فدا افندی ایسه رغبت نسوانده بونلره قیاس ایدیله‌مز .

کندیسی اولا بتون قادینلری کندی جمال باکمالی مقابلنده کلیاً وقطعیاً مغلوب اولمق اوزره اعتقاد وحکم ایلر . دنیانك بتون کوزللری کندی سوداسی ایچون جان آتوب طورورلر ایکن فدا افندیده ارتق بر کوزله اختصاص ویالکز انك سوداسیله اکتفا قابل اوله بیلورمی؟ مغرور فدا بو اکتفایی نفسنه ذل عد ایلدکدن ماعدا بتون نسوان جهانك کندیسنه مغلوبیتی کبی بر مرغوبیتی امثالسز بر نعمت عد ایلیه‌رك انك قدرینی بیلامکی عادتا کفراندر دیه حکم ایلر .

کندی هوا وهوسنه مفتون اولمش بولنان

بعض نسوانك فداده کوردکلری بوقالق اوزرینه ایتدکلری سرزنشه مقابل فدا افندینك حاضرلامش اولدیغی جواب دائمیسی دخی غریبدر . انلره دیرکه : « سائر بتون کوزللرك بکا التفات ایدیشلر ینی بنم علیهمه مدار سرزنش عد ایده جککزه کندیلهکزه مدار افتخار عد ایدیکز . بکنیله جك و سویله جك برآدم اولدیغمی بتون خلق بان تسلیم ایدیورلر دیمکدر . بوایسه سزی دخی انتخابکزده خطا ایله محکوم ایتیوب بالعکس اصابت ایله ممتاز ایلر »

نصل فدا افندینك غرور عاشقانه سنی هردرجه نك فوقنده می بولیورسکز ؟ حالبوکه افندینك غروری ظن ایده یلدیککز درجاتك کافه سنك فوقنده ایدی . بو جوابی ویرمکله تنزل ایلدیکی معشوقه لر نادراتدن اولوب اغلبی نزدنده شو یولده کی بر اعتذاره دخی کندیسنی مجبور بیلمز ایدی .

بوذاتك کوکلی بر برده ایکی آیدن فزلا توقف ایتمامشدر . « بر برده » قیدی اولدقدن صکره هیچ

توقف ایتمامشدر . هیچ برزمان وقوعبولمامشدرکه فدا افندی یالکز برکوکل اکلنجه‌سیله مشغول اولسون . کندی کندیسنه دیرایدیکه :

— کوکلم نسوان سودا پرستانك معبد عمومیسیدر . درونده انلردن برجماعت هیچ اکسیك اولمز . برطرفندن بعضلری چیقارلر ایسه دیکرقپوسندن دخی برچوقلری یکیدن کیررلر .

فدا افندینك سوزصاحبی برآدم اولدیغنه بوسوزی دلیل اوله‌مزمی ؟

انسان بومثللو ذواتك احوالنی کوردکجه وانلر یوزندن وقوعه کلان فاجع وغیر فاجع وقوعاتی دوشوندکجه بویله آفاندن صاییلان ادملرك زوالی وجودلرینی ارزو یه قدر وارمش اولسه مبالغه‌یه حمل اولنمامليدر . ازجمله بزم فدا افندی سیئه‌سیله بعض سبکمغزان نسوان میاننده معنوی او قدر ضایعات وقوعبولمشدرکه بونلرك هر بری افندی ایچون بر موقعیت بر صفا عد ایدلسه‌لر دخی بشقه‌لری ایچون بر انقراض بر فلاکت عد اولنمغی لازم کلان شیلردر .

بو افکارده بولنمقدده اولان ادملرک تأهله رغبت ایتمیه‌جکلری محتاج تفصیل دکلدر . تأهله نه‌دن رغبت ایتسونلر ؟ نه احتیاجلری واردر . جهانی کندیلرینه بر زفافخانهٔ عمومی خیال ایتمک درجه‌سنده هوا پرست اولان انسان ایچون راحت وحضور داخلنده‌کی معیشت عاقلانه وناموسکارانه عادتا بر مجنونیت عد اولنور . بناءً علیه فدا افندی او زمانه قدر تأهلی خاطرینه بیله کتورمامش اولدیغی کبی بعدما خاطرینه کتوره‌جکنی هیچ ده دوشونمیوردی .

ایشته حکایه‌مزک مبدأنده اخلاق عمومیه ایچون آفاتدن اوله‌جغنی خبر ویردیکمز اخلاق خصوصیه‌نک بر نمونه‌سی فدا افندیده کوردیکمز اخلاق واطوار درکه بومثللو ادملر بیوك بر صدمه‌یه اوغرامینجه اعتقادلرندن اصلا دونمزلر .

- ۲ -

او مغرور فدانك بویله بر صدمه‌یه دوچار اولمش بولندیغنی سزه خبر ویرر ایسه‌ك استغرابه

و استبعاد ایدرمیسکز ؟ فقط بونی بزم سویلمکلکمزه
حاجت یوقدر . فدا افندینك کندی احباسندن
بر وسیله وقوعه کلان حسب حالنی ایشیدر ایسه کز
سز کندیکز کوروب اکلارسکز .

— فدا افندینك حسب حالی کوپریدن بیوك درهیه
بر شرکت خیریه واپوری ایچنده وقوع بولمش
ایدی . حسب حال ایتدیکی سعاد افندی دخی عینیله
کندیسنه بکزر بر کنج اولوب فضله اولهرق طبعنده
برده مستهزءلك وار ایدی . واپورده بولندقلری
کون جمعه و بازار کبی ایام مخصوصه اولمدیغندن
بیوك درهیه سبب عزیمتنی سعاد افندی صوردقده
شونی دخی علاوهً درمیان ایلمش ایدی :

— خصوصی بر ترتیبی وار یوقسه ؟ چونکه
بو یله عادی بر کونده کزمکه کیدیشکز بنده کزجه
موجب استغرابدر .

فدا افندی پریشانیٔ افکاربنی صاچلرنده
حصوله کتوره جکی پریشانلقله اکلاته جق ایمش
کبی بر طور ایله اوکوزل طارانمش صاچلرینی

پارمقلریله بردها طارایوب آلت اوست ایده‌رك دیدی‌که :

— آه برادر ! هیچ صورمیکز . بن شمدی کونمی ساعتمی بیله‌جك حالده‌می‌یم ? زه‌یه کیتدیکمی نه ایچون کیتدیکمی بن‌ده بیلمیورم .

— امان برادر ! بو حالکز بنی قورقوتیور .

— اوت ! حالم قورقه‌جق و آجینه‌جق بر حالدر . .

— خاطرمه کلانلرك صحیح اولمربنی کوکلم هیچ آرزو ایتمیور ایسه‌ده صاقین ماجه ملکیجه . . . . .

— هیهات ! مال ملك کیمك کوزنده آ قرداشم ! . . .

— امان برادر ! کیتدکجه مراقم آرتیور . صاقن سوکیلی اقر بادن بر یسی . . . . . .

— دکل دکل ! اوف ! کاشکی بن کبرسه‌ده‌م . ده . . . .

— فدا ! قرداشم ! حقیقت اورککه باشلادم . نه‌در الهی سور ایسه‌ك ! اکر دردك برادرلره بیله

فاش اولنه‌میه‌جق اسراردن ایسه دخی بنی مطلقا واقف ایت .

ـــ سعادا قرداشم! بنده‌کی حال حقیقةً اولور اولمز قرداشلره دخی سویلنه‌میه‌جك احوالدندر . فقط سکا سویلیه‌یم . شاید بنم حقمده هیچ امید اولنه‌میه‌جق قره‌خبرلردن بردرلوسنی ایشیدیر ایسه‌ك تعجب بیله ایتمه . باشمده فنا برسودا وار .

فدا بوسوزی نه‌قدر جدی برطور ایله سویلدی ایسه سعاد دخی اکا معکوساً متناسب برطورمستهزیانه ایله «سودامی ؟ .... » دیه برقهقهه‌قوپاردی‌که قهقهه‌سی ارقداشنی برقاچ‌دها مأیوس ایلدیکنی کوره‌رك کلیاً نادم اولدیغی حالده بیله بردرلو یکمکه مقتدر اوله‌میور ایدی .

نهایت قهقهه‌سنه مرام اکلاته‌بیلدی . دیدی‌که :

ـــ برادرا بنی معذورکوریکز . سزك ایچون سودایه بوقدر مغلوب یتمه سز امکان تصور ایده‌بیلورمی ایدیکزکه بن تصور ایده‌بیله‌یم ؟ کندیکز

ایچون بو یله بر حال وقوعی احتمالنی سزه بن ده بیلمیه جك اولسه ایدم بنده کی حال سزده کورر بیلور ایدی . سو یلیکز اللهی سورسه کز طوغری سو یلیکز ! حقیقت حال بو یله دکلمیدر ؟

— واقعا او یله ایدی . فقط بو کون او یله دکلدر .

— حالکزدن بنده اکلادم که بو کون او یله دکلدر . هم ده نصل اولدیغنی مطلقا اکلامق مراقنده یم . سزی بو حاله قویان کیمدر ؟ هانکی قادین اوله بیلورکه فدا افندی یی بو حاله قویه بیلسون ؟

— باقکز بونی سزه حکایه ایده یم . بو موسم صونی بچورمك ایچون بکلر بکنده بر یالی طوتدیغمی بیلورسکز . بچن هفته حیوانه بنه رك باغلر باشنه قدر چیقمش ایدم . عربه لر طولیسی قادینلر ! فقط یکانه ؟ هیچ بی ییقلمش اوصانمش اولانلردن ایلرو برشی دکل . شو بله بر آشاغی یه بر یوقارو یه کزندم . برده یاسه ادجنم ! بر عربه ایچنده او یله بر یوسفی

کوره‌یم که سزدنی کورسه ایدیکز ییلدیرم ایله اورلمشه دونز ایدیکز . انسان دکل برادر ! ملك ملك ! ...

— خیر ! « ملك » دیمیکز . قادین قادین ! هیچ سزك ایچون قادینلر میانده ملك اولورمی ؟

— صبر ایدیکز سویلیه‌یم . « کوزل » لفظی بو قادینك تعریف جمالی ایچون عادتا بر کلمهٔ بی‌معنادر . حال بوکه بنی سحرلیان شی یالکز جمالندن‌ده عبارت دکل . شمدی‌یه قدر بنی بر کورن قادین بر دها کورمك ایچون انظار حسرت واشتیاقیله خلق آره‌سنده بنی آرار بولور ایکن بو قادین بنی هیچ کورمامش کبی طاورانندی . عجبا حقیقة کورمدیمی بکا دقت ایتمدیمی دیه حیوانی دورته‌رك کندیمی برازدها کوزل کوستردم . بکا باقدی اما باقشی یالکز باقق درجه‌سنده قالوب کورمك درجه‌سنه وارمدی . شاید آتلو اولدیغم ایچون بنی کوز بنه کسدیره‌مز ظنیله آتدن ایندم . عربه‌سنك یاننه صوقلدم . خیر خیر ! دقت بیله ایتدیکی یوق .

— كوزى كوكلى بشقه‌سيله الفت ايتمشلرده آنك ايچون .

— صوزمى كسيوب ده بنى ديكلر ايسه‌كز دها ايى ايتمش اولورسكز . هيچ بنم كبى بر آدمك اوكنده پرنده‌مى آتيلور ؟ دقت ايتدم . كوكلى كوزى بشقه هيچ بر كيمسه ايله مشغول دكل . هرطرفه باقيور . هرشى ايله اكلنيور . فقط كيمسه‌يه آليجى كوز ايله باقديغى يوق .

— صاقن بدلا برشى اولمسون ؟

— صوزمى كسميكز ديمدمى ؟ درحال تحقيق لازم كلان يرلره وآدملره مراجعتله كيمك نه‌سى اولديغنى اوكرندم . فقط انى سزه‌صو يليه‌ميه‌جكم . بو بنجه پك مقدس بر سردر . شو قدرجق سويله‌يم كه اوجوارلرده براوفاق باغلرى اولوب اوراده ساكن ايمشلر . شو قدرجغنى ده صو يليم كه خانم قزو ياخود طول اوليوب متأهل ايمش . حتى اعتراف ايدرم كه سعادتجغم قادين قزو ياخود طول

اولسه ایدی شمدی یه قدر فکریمه بیله کتورمامش اولدیغم تأهله درحال قالقشیور ایدم •

— سزك ایچون بویله بر کوزل قادینه نائلیتك شرط اعظمی تأهلدن عبارت دکلدریا؟

— هاه! ایشته شمدی بر طوغری سوز سویلدیکز • واقعا قادین اولهمزکه نظر رغبتنی جلبدن عاجز قالهیم بو عجزی شمدی یه قدر کوردیکم یوقدر • اکر بو قادین طرفندن دخی کورمامش اولسه ایدم سز دخی بنی بویله چیلدیرمش کبی عاشق کورمز ایدیکز • قادینك باغنه ایلك واسطه‌می کوندردیکمده نه جواب المدم بکنورسکز ؟ « او کون عربه یاننده ایتدیکی ادبسزلك الویرمیورده برده بورایه سنی‌می کوندریبور ؟ کیت! بکمیدو افندیمیدر ؟ او ادبسزه سویله • بز انك آغزینه اویه‌جق قا[illegible]ردن دکلز » جوابیله واسطه‌می ترسنه پرسنه دفع ایتمش •

دیمك اولیورکه سزده‌کی سودای مجنونانه دخی جدی بر کوکل ارتباطندن اولمیوب شویله

برجواب المقدن نشأت ایتمش بر اثر غضبدر .

— كاشكی اویله اولسه ایدی ! بن بوجواب ایله مأیوس اولمدم . حدت بیله ایتمدم . سودابازلق یولنده نه قدر مهارتم وار ایسه صرف ایتدم . قادینك بو ایلك توحشنی برطرف ایتمكه بیله موفق اولدم . حتی قادینك كوكل صاحبی برقادین اولدیغنی وقوجه سنه عاشق بولندیغنی بیله حكم ایلدم قادینی بنی نه ایله علو لندردی بیلورمیسكز ؟ « سزك حقیقة كوزل ! یاقیشقلی ! ظریف ! زنكین بر شهبازك بعض سودا دیلنجیسی عجزه كبی شوراده بوراده كزوب قادینلردن میل و محبت طلنمسی عیب دكلمیدر ؟ سز بو دیلنجیلكلكزله‌می كندیكزی موفق صایه‌رق افتخار ایدرسكز ؟ قیمت شناس برقادینی كندیكزه اسیر ایتمك درجه سنده مسخر ایتمك ایچون هیچ بر نقصانكز اولمدیغی حالده عالم سودا بازیده بوسر سریانه‌لك وتازكز سزك ایچون ذل عداولنملیدر . سزحالده بولنان بكلر كندیلرینی قادینلرك مرغوبی ظن ایدرلر ایسه‌ده طوغریسی قادینلرك مسخره‌سی

اولمقدن بشقه برشی دکلدرلر • کوکلنی بیك کشی‌یه و برن آغوشنی بیك آدمه آچان قادینلره نه دیرسکز ؟ « آشفته » دیرسکزده بونلردن کیمسه‌یه برخیر کلمیه‌جکنی دخی هم‌ده حقلی اوله‌رق حکم ایلرسکز • ایشته سزدخی ارککلرك آشفته‌سیسکز • کوکلکزی بیك قادینه و یروب آغوشکزی بیك قادینه آچارسکز • سزدن دخی هیچ برقادینه خیر کلمز » دیدی •

— عجائب ! بونصل قادین ایمش !

— یا فـدا افندی‌یی چلدیرتان قادین نصل اوله‌بیلور ؟ ایشته قادینك بو سوزلری قارشوسنده کندیمی هم مغلوب کوردم هم‌ده اصل نشوهٔ غالبیتك نه‌دن عبارت اوله‌جغنی اکلادم • کندیمی مغلوب کوردم • زیرا بزحقیقةً ارکك آشفته‌لردن عبارتز • غالبیت نشوه‌سی دخی ایشته نوعیت نسوانیه‌سنه مخصوص اولان علویتده بودرجه‌یی بولان برقادینی کندیمه بند ایتمکدن عبارت اوله‌جغنی حکم ایلدم • بونك ایچون دیورم که بو قادین دکلدر ملکدر • شمدی‌یه قدر هنوز هیچ بر ملکه عاشق

اولماش ایدم عشقك بودرلومی ایسه بزده شمدی یه قدر کورلمش اولان صورتلره بکزه یه میه جکندن بو یولده فدای جانه قدر کوزه الدیرمغه مجبوریت کوردم .

سوز بودرجه یه کلدکده سعاد بك دریچه یه بر دوشونمکه واردی . اوزمانه قدر قادین ظن ایتدیکی شیلر شورادە بوراده هم عالمله تسخر وهم ده کندیلر ینی عالمه مسخره ایدن کیازه‌لردن عبارتدر ظننده ایکن اصل قادینك نصل اوله جغنی کورنجه سعادك دخی نظر دقت واهمیتی آچلمش ایدی .

او کونك فدا افندی ارقداشنه بوندن زیاده برشی حکایه ایتمدی . ذاتاً حکایه نك کندیسنجه دخی بوندن اوته سی یوق ایدی که حکایه ایلسون . وقوعاتك بوندن صکره سنی رومانجی صفتیله بز حکایه ایده‌لم .

« ٣ »

فدا افندینك کوکل دوشوردیکی قادینك کیم اولدیغنی اوکرنمك حکایه مزك بو درجه سنجه اول

یاول لازم اولان شیلردندر .

طلعت خانم مغربی زاده دیمکله معروف اولان محمود افندی کریمه‌سی اوله‌رق یالکز بر والده‌سیله برابر استانبولده *** ده کائن یدی سکز اوطه‌لی خانه‌لرنده بیومش اولدیغی کبی اون اصل بوسنه زادکاننده‌ن مرتضی بك ایله تزوج ایلدکدن صکره دخی آشیانهٔ پدری ترك ایتمه‌رك اوخانه‌ده ساکن اولمشلر و فقط هر یاز صیجاق موسملری مرتضی بکك چاملیجه‌ده کائن کوشکنده کچیرمکده بولنمشلردر .

بو قادینك جمالی فدا افندی « کوزل » افظنك کفایت ایده‌میه‌جکی بر درجه‌ده اولمق اوزره حکم ایلمش ایدیسه‌ده بونده جهت جهت مبالغه ایلمش ایدی . طلعت خانم صنایع نفیسه نقطهٔ نظرندن حسن وجمالك شرائطنی تعیین ایتمش اولان بر رسام نظرنده اویله « ونوس ره میلو » یه قیاس ایدیله‌بیله‌جك کوزللردن اولمق شویله طورسون بو بجه‌سینه‌جه برچوق تصورلری بیله وار ایدی . هله قادینی ساز

قادینلره صوره جق اولسه کز قاب قاره بر حبش اولمق اوزره سزه ذم ایده جکلری درکاردر . زیرا قادینلر نزدنده حسن وجمال دنیلان شی هیچ بر قادینده بولنیوب بولنسه بولنسه ـ کندیسنی مدح ایتمك کبی اولسون اما ـ یالکز کندیسنده بولنور .

« برملك » سوزی یالکز قادینلرك اغزلرینه مخصوص برسوز اولوب ارککلرك بوفعلی همان هیچ تصریف ایتمه‌ملری حقیقةً ارککلری هیچ برقادینی برمامالرندن نشأت ایتمکده اولوب بو فعل قادینلره مخصوص اولدیغی کبی آنی مبین اولان لفظ دخی قادینلرك اغزینه مخصوصدر .

هله بعض تربیه‌سی نقصان اولان قادینلر طلعت خانمه « چنکانه صورتلی ! » کبی محترانه وبی‌ادبانه برتعبیری دخی روا کورمکدن چکنمیه‌بیلورلر ایدی . زیرا طلعت حن اصل مغربی اولان پدرندن براسمر-لکه وارث اولمشیدی .

حالبوکه اسمرلك برقادین ایچون معایبدنمیدر ؟ بالعکس کوزللرك الك کوزللری علی العموم اسمرلرده

بولنوب توکاری قاره اولمسی دخی انلرك مزیات منحصره سندن اولمغله قاش وکوزجه اسمرلر بیاضلره قات قات فائق اولورلر .

الحاصل طلعت خانم اورته بویلی اینجه نحیف وجودلی قاره قاش وکوزلی اغزی برونی دخی بك متناسب برقادین اولوب سائر قادینلردن همان هیچ برفرقی یوق ایسه ده کوزلرده برده «آن» و «جاذبه» دنیلور شی واردرکه کوکللری اصل اوخاصه جلب ایدر . برکوزلك جاذبه سی ایسه علی العموم هرارککك نظر رغبتنی جلب ایتمز . جاذبه بعض طبایع اوزرنده اصل حکمنی قوتنی کوسترر . دیمك اولیور که طلعت خانمك جاذبه سی دخی اصل فدا افندی اوزرنده حکم وقوتنی کوستره جك برجاذبه اولدیغی ایچون افندی یی کندیسنه چلدیره سی یه برسودا ایله ربط ایلمشدر .

طلعت خانم اینجه حال ووقتی بولنده برقادیندر . قوجه سی مرتضی بك ایسه بوسنه نك برچوق چفتلکاتنه مالك بکزاده لردن اولمیوب اورته حاللی

ارباب ثروتدن ایکن کنج یاشنده استانبوله کله‌رك ثروتنك برمقداريني دخی دنيا كورمك اوغورنده صرف و استهلاك ايلديكندن زنكينلكجه فاريسنك كفوی دكلدر . اولدقجه یاشلی بر بابا یکیت اولوب هله دائما طبیعتنده‌کی صفوتی و بجنابنده‌کی علویتی استانبولده‌کی تحصیل و تربیه‌سیله برقات دها تزيين ايتمش اولديغی جهتله انسان كامل هر اولنمغه شايان بر باباجاندر .

بونلرك ازدواجی خصوصنده سودا كبی وقبل الازدواج مخابره كبی هیچ برشی وقوعه كلمامشدر . طلعت خانمك والده‌سی بو دليقانلينك كنجلكندن بری مسافر اولديغی بوسنه واليسی اسبق صفی پاشا عائله‌سیله دوست اولديغندن شو مناسبتله مرتضی بی كنديسنه داماد ايتمشدر .

بر آدمك هیچ يوزينی كورمديكی و اخلاق و تربیه‌سنی بیلمديكی قز ایله بزم عادت عثمانيه مزجه تأهل و تزوج ايتمسنده بالاخره او قزی بكنمامك واخلاق و تربیه‌سندن خوشلانمامق كبی احتمالر

حقیقةً پك چوق ایسه‌ده بوعادتك برده ایلك جهتی واردرکه‌انی‌ده‌انکاره‌احتمال یوقدر . ارالرنده معاشقه حاصل اوله‌رق ازدواج ایلمش بولنانلر ازدواجلرندن اعتبارًا اومعاشقه‌یی تدنیدن محافظه‌یه چالشمش اولورلر . طلعت ایله مرتضی کبی تأهل ایتمش اولانلر ایسه بر برینی بکیدن طانیه‌رق بکندکلری صورتده ارالرنده بر معاشقه پیدا اولور و بر خیلی زمانه قدر کیتدکجه ارتار واندن صکره حال وقوفه واصل اولوب دها صکره دخی بالطبع اعتدال وتدنی‌یه یوز طوتار . اوروپالولرده تزوجك ذوقی صفاسی « لون‌ده‌میل » دینلان بر قاچ آیه مخصوص اولوب اندن صکره زوج و زوجه‌نك درحال بری برندن صوغوملری ایشته قبل الازدواج معاشقه‌لرندن ناشی اولذتی اولجه المش بتورمش اولملرندن نشأت ایلیه‌جکی کبی بزده یکدیکرینك یار و یاوری چیقان زوج و زوجه‌نك سنه‌لرجه مدت بری برینه عاشق شیدا درجه‌سنده‌کی مجبتلری دخی محضا سودا دینلان صفای روحانی‌یی وصال

جسمانی ایله برابر یکدیکرلرندن حس ایدرك آندن صکره بری برینك عاشق اولمغه باشلاملرندن ناشیدر .

ازدواجده‌کی احتمالاتدن شو احتمالات تمامیله حکمنی کوسترمش اولدیغی زوج و زوجه بزم طلعت خانم ایله مرتضی بك افندی اولدیغنه اصلا شبهه ایتمامليدر . طالعنامه احکامندن اوله‌جغنه شبهه ایده‌میه‌جکمز بعض روایته کوره زنکین قاری الماق قارینك اسیری اولمق ایمش . ایچ کوه‌کیمی کیرمك ذلتنه راحتسزلکه قاتلانمق دیمك ایمش . بونلرك هیچ بریسی صواب اولمق اوزره تلقی به شایان مطالعه‌لر اولدیغی کبی بعض قادینلر نزدنده طشره اهالیسنك وازجمله بوشناق وارناود کبی اقوامدن اولانلرك قاریلری ایچون تند و درشت قوجه‌لر اوله‌جغی حقنده‌کی اعتقادلری دخی کلیاً واهیدر . طلعت خانم ایله مرتضی بکك حاللری بو مثللو اوهامی رد ایچون دخی غایت قوتلی بر برهان مادیدر .

بونلر تأهل ایده‌لی اوچ بچوق سنه‌یی تجاوز ایدرك تأهلدن منتظر اولان بختیارلغك کافه‌سنه

یکدیگری یوزندن نائل اولمشلردر . اسباب مسعو دیتدن یالکز بریسی ناقص اولوب اودخی محصول معاشقه‌لری اولمق اوزره میدانه بریاوریجق چیقاره مامش بولنملرندن عبارت ایسه‌ده اکثریا بومحرومیت زوج وزوجه‌یی یکدیگرینك محبتنده بر قاتدها شدید اولمغی اقتضا ایلر بركیفیتدر . انسان برابر یشادیغی اشندن نیچون چوجق ایستر . رابطهٔ قلبیه‌لرینك برعقدی اولمسی ایچون دکلمی؟ برلکده یشامه‌لرندن ممنون اولمسه‌لر کندیلرینی ربط ایدن حبل زوجیته بویله برده دوکم اورلمسنی ارزو ایدرلرمی ایدی؟

مرتضی بك مجالس حکومتدن بریسنده اعضا اولوب هرصباح محل مأموریتنه ارقداشلرندن اول کیدر وهر اقشام جمله‌سندن صکره چیقار ایسه‌ده صباحلین خانه‌سندن چیقار ایکن حقیقةً برسعا دتخانه‌دن کندیسنی تبعید ایدیور ایمش کبی چیقار واقشام عودتنده ایسه سنه‌لردن عصرلردنبری اشتیاقیله بیتاب اولدیغی حسرتنه قاوشیور مشجه‌سنه برغیرت متهالکانه ایله عودت ایدر .

ایچکی بیلمز . توتون بیله ایچمز اماکیفیتك صفاسنی تقدیر ایده میه جك قدر احمق و یا متعصب اولدیغی ایچون دکل بونلرك مضرتنی جداً تقدیر ایتمش اولدیغی ایچون پرهیزکارلق ایدر . ذاتاً طلعت دخی قوجه سنك سرخوشلغندن خوشلانان قادینلردن دکلدر . حالت سنبده کوستریلان محبتك محضا کاذبانه بر محبت اولدیغنی ادراك ایدنلر بك چوق قادینلر تقدیر ایتمش و قوجه لرینك سرخوشلغندن مشتکی بولنمش اولدقلری کبی طلعت دخی بو قادینلردن ایسه ده یالکز مشتکی اولمق ایچون مرتضی بك طرفندن برسببیت کوره مامکده بولنمش ایدی .

قاری قوجه بونلرك یکدیکرینه دوشکونلکنی افراطه حمل ایدوب ده مؤاخذه یه احتمال یوقدر . بری برینك دیزلری دیبندن آیرلمزلر دیه حکم اولنه‌من . محبتك بو درجه فوق العاده سندن ناشی یکدیکرینی اغیار کوزندن دخی قصقانمزلر . بوکبی شیلر حقیقة محبتده صفوته صمیمیته دلالت ایده جك

شیلردکلادر . بناءً علیه مرتضی افندی‌هم موسیقی‌یی سور هم کندیسی‌ده اجرا ایدر ذواتدن اولمغله یازقیش مواسمه کوره یرلرده بعض احبابله برلشوب صحبت ایتمك وادیبانه و عفیفانه برحال وطورایله سیرله کیتمك کبی خصوصاتده مختار یتلری دخی واردر . بو یولده‌کی اختیارلرندن استفاده‌یی قاریسی قوجه‌سنه منع ایتدیکی کبی قوجه‌سی دخی قاریسنه منع ایتمز .

قصقانمق دنیلان شی واقعا محبتدن کلور . بوکا هیچ شبهه یوقدر . انسان سومدیکی شیئك هیچ قیدنده بولنمز . حتی بعض قادینلر واردرکه قوجه‌لرینك کندیلرینی قصقانملرندن ممنون دخی اولورلر . فقط براز دقیقجه دوشونیله‌جك اولور ایسه کرك ارککك قادینی وکرك قادینك ارککی قصقانمسی سودیکی حقنده اعتماد تامی اولمدیغنی کوستره‌جکی ایچون محض حقارت عد اولنور . اشنك صداقتده ثبات ومتانتندن امین اولدیغی حالده انسان نه‌دن قصقانمغه مجبور اولسون ؟

بو مطالعه طلعت و مرتضى نك ايكيسنده دخى موجود اولديغندن بر محبت صافيه نك صفاسنى نار حسدك داغلريله اضطراب آميز ايلك مصيبتى دخى كنديلرنده يوقدر .

بورايه قدر و برديكمز ايضاحات ايله بزم فدا افنديـنك كوكلنى نصل بر يره دوشورمش اولديغى اكلاشلدى يا ؟ طلعتك بيك بره كوكل دوشوران اركـكلر حقنده كى مطالعه سنى معاد افندى هر نه قدر استبعاد ايلمش ايسه ده قارئينك خصوصيت احوالى شوصورتله اكلاشلمغه باشلادقجه كنديسنده بويله حكيمانه و مدققـانه مطالعه لر بولنمسى البته استبعاد اولنمز .

بوراده بزم اصل اهميت و يره جكمز شى فدا افندى حالنده بولنان كنجلرك اخلاق عموميه ايچون نصل بر آفت اولدقلرى حقنده حكايه مزك مقدماتنده قمر بنى قالديرمش اولديغمز محاكه نك وقوعاته تطبيقى قضيه سيدر .

طلعته بادئ نظرده هركس كوز قاپديره بيلور .

براز دها ایلرو یه وارر ایسه کوکل دوشورمك دخی محققاتدن کوریلور . انجق قادین طرفندن وقوعبولان ایلك وایکنجی ردلو ولزومنه کوره آنلری تعقیباً وقوعبوله جق سائر مدافعه لر اوزرینه قطع امید ایدیله رك ال چکلمك لزومی دخی تحقق ایلر . لکن فدا افندی کبی کنجلکنه حسننه وسوداء بازلقده کی مهارتنه مغرور اولان برآدمه بوردلرك بومدافعه لرك هیچ بریسندن اوتانوب چکنمزده نهایت قادینك نوعیت نسوانیه سنه مخصوص اولان ضعفندن سوء استفاده یه قدر وارر ایسه بویله بر آدم عفت عمومیهٔ نسوان مقصدی علیهنه برآفت صاییلورمی صایلمزمی ؟

فدا افندی بیوك دره واپورنده کی ارقداشنه سویلمش اولدیغی اوزره طلعت خانم حقنده ایشته بویله بر عاشق مصر اولمغی ذهننه قویمش ایدی . حتی بو یولده کی عنادینی فدای جان درجه سنه قدر محافظه ایده جکنی دخی سویلمش ایدی .

غرور دنیلان شی انسانی تعهداتی خصوصنده

کندی وجدانه قارشو بیوك بر مجبوریت التنده براقه جقندن بر مغرورك بر متکبر و متعظمك عنادندن حقیقةً قورتلیدر . عالمدن محجوب قاله جغی ایچون دکل کندی کبر وغرورندن محجوب قاله جغی ایچون تصمیماتنی اجراده هیچ بر مانعه‌دن یوز چویرمز .

« ٤ »

فدا افندی عشقی نه قدر شدید بولقده ایسه تأنی وصبری اوقدر ضعیف بوله‌رق اکر باغ مو- سمنده ایکن موفقیتنی تأمین ایده میه‌جك اولور ایسه استانبوله کوچ ایدلدکدن صکره موفقیتك بر قاچ قات دها مشکلات کسب ایده‌جکنی وبلکه ده ایشك بتون بتون محاله صاره‌جغنی حکم ایتمکده ایدی .

بو فکرله زواللی طلعت اوزرینه اولانجه قوت وشدتیله هجومه باشلادی . کوندردیکی واسطه‌لر طرد اولنه اولنه بر دها باغه شبهه‌لی قادینلر ادخال ایدلمامکه باشلاندقده شهر پوسته‌سیله مکتوب ایصالی چاره‌سنی دوشونوب پوسته موزعی ضامنك توصیه .

سیله کندیسنه کله رك برده‌ها فلانجه باغه وفلانجه
نامه شهر پوسته سنه مکتوب ویرر ایسه محلنه کوتو-
رلیه جکی بیانیله مکتوبلرینك نافله اوله جغنی خبر
ویردکده یالکز بتون اطرافنده طولاشمغی واوق
اوجنه مکتوب باغلایوب قادینك پنجره سنه طوغری
آتمغی ابجاد درجه سنه وارنجه یه قدر جرأتلرك
عارسزلقلرك کافه سنی کوزه الدیردی .

فدا افندینك اعتقادنجه طلب واستدعای توجهده
بودرجه‌لره وارمق هیچ برقادینك متانتی کفایت
ایده میه جك درجه‌لرده برسودا ذده‌لك اوله جق
وقادینی کرك میلاً وکرك خوفاً بهمه حال یوله کله-
جك ایسه‌ده طلعت کندیسنی اوقادینلردن بولدیغی
جهتله عاشق مغرورینك بودرجه‌لره واران جرأتندن
ناشی علیهنده‌کی نفرتنی آرتدیرنجه آرتدیرمقده ایدی
قادینك نفرتی عناد کبی برصورت دها آله رق او
قدر قوتلندی که بالفرض برزمان اولوب ده کندیسی
ایچون بر مغلوبیت مقرر ایسه اومغلوبیتك فدا
افندی یه قاشو اوله میه جغنی حکم قدری بیله بوز-

مق درجه سنده برجرأت معندانه ایله کوزه الدیر.
مش ایدی .

طلعت خانمده کی متانت عفیفانه‌یی موازنه‌یه
مدار اولمق ایچون شونی‌ده اخطار ایدەلم‌که فدا
افندینك جبروشدنی ارتق هر اولچونك حدودینك
خارجنه چیقمغه باشلادیغنه بر اراق کیفیتدن قوجه‌
سنی خبردار ایتمکی دوشونمش ایدی . انجق نتیجه
ملاحظه‌سنده بو تدبیری بنه موافق بولمدی .
قوجه‌سنه خبر ویرمدی . زیرا قوجه‌سنی بشقه
بر طرفدن فدا افندی مسئله‌سنه واقف اوله‌جق
اولسه البته خبیثك مصرانه هجومنه زوجه‌سنك
متانتکارانه ثباتنی‌ده خبر آلمش اوله‌رق بو حالده
زوجه‌سنی اتهام دکل تقدیس ایده‌جکدر . بناءً علیه
وقعه‌یی قوجه‌سنه خبر ویرمامك جهتنده کندیسی
ایچون تهلکه دکل بر شان اولدیغی کبی شاید کیفیتی
قوجه‌سنه خبر ویرسه مرتضی بك او یله ناموسنه
قارشو ارتکاب ایدیله‌جك ادنا بردنائتی بویله
جزاسز براقیوب اراده قانی اسالەسنه قدر فلاکتلر

کوره‌جکی مناسبتیله طلعت خانم دوچار اولدیغی بلایه کندیسنه بالتحمل ایشی قوجه‌سنه سزدیرمامکی موافق مصلحت بولمشدر .

کوزل طلعت کندیسندن حقیقةً نفرت و استکراه ایتسه مرتضی بکك جایه‌سنه صغینه‌رق قوجه‌سنی کندی اوزرینه مسلط ایلیه‌جکنی فدا افندی در پیش ایدنجه بوحاله نه معنا و یرسه بکنورسکز . کندی کندیسنه دیمش ایدی‌که :

— طلعتك قوجه‌سنه خبر و یرماسی مطلقا بکا اولان میلندن ناشیدر . ایرکج بوقادین الیمه کچه‌جکدر . شمدی‌یه قدر کوستردیکی امتناع ایسه نازك واستغنانك بردرجهٔ فوق‌العاده‌سیدر . جمالی اخلاقی کبی نازی استغناسی ده فوق‌العاده‌در . ذاتاً بنی دیوانه ایدن حالی دخی بودکلمی یا ؟ هیچ شبهه ایتمامیلی‌که یوزوب یوزوب قویروغه کلمشزدر . براز دها ثبات براز دها دوام ایستر .

فدا افندینك فکر واعتقادنده بومرتبه‌یه واران قوتی بالکلیه تعییب ایدیو برمامیلیدر . واقعا بو مثللو

شیلر اصلا تحسینه شایسته کوریله مزلر . برشی انسانك ذهننده بودرجه لره قدر بر طوتار ایسه نوعما بر ذهن خسته لکی صورتنی المش اوله جغندن انسان ارزو دخی ایتمش اولسه اوشئی ذهندن چیقاره مز .

ایشته بوخسته لك بر شدت سریعه ایله فدا افندی یی کلیاً استیلا ایلدی . بر کیجه یی صباحه قدر اویقوسز کچوروب صوك تدبیر اولمق اوزره ایده جکی بر حرکتك امکان وعدم امکاننی و بو حرکتدن بر نتیجهٔ موفقیت حصولنك احتمال وعدم احتمالنی دوشونمکده ایدی .

خاطرینه کلان تدبیر مرتضی بکك قوشو باغلرندن بریسنه مسافرلکه کیده جکی بر کیجه هرچه باداباد طلعتك خانه سنه کیرمك ورجالر یی قبول ایتدیره مز ایسه بدمسلحه ایله تهدیده قدر وارمق ایدی .

اوت ! بو بر جنایت ایدی . فقط بر پریشانیٔ افکاری بیوك دره واپورنده کوردیکمز درجه سندن

بر قاچ قات ارتمش اولان فدا افندی ایچون ارتکاب جنایتی دخی استبعاد لازم کلورمی ؟

بر طاقم اسافل آشفتکان اغورنده طاغ کبی بابایکیتلرك یکدیکره بچاق چکدکلرینی جارح وحتی قاتل اولدقلرینی آزمی کورییورز . اغورلرنده بو صورتله جانلر قربان ایدیلان اراذلك اوقدر اهمیتده دکللری اولوب اولدقلری قانلرینك سرین اولدیغی بر زمانده بو آدملره صوراسه ذکر اولنان آشفتکانك کندیلری طرفندن بر لحاظهٔ رغبته بیله لایق اولدقلرینی ینه کندیلری اعتراف ایتزلرمی ؟ اویله ایسه محققدرکه انلری بو مقاتله یه سوق ایدن شی بر آنده حصوله کلمش بر اختلال دماغدر . فدا افندینك اختلال دماغی ایسه بر آنده دکل ایچه بر زمانده حصوله کلمش ایدی . طلعت خانم ایسه اویله سوقاق سوپورکه لرینه مقیس دکل فدا افندی کبی یوزلرجه قادین کورمش بر آدمك بر یوزنده بر مثلنی دها کوره مدیکنه قناعت ایلدیکی بر یکانهٔ روزکار ایدی .

اره‌دن بر ایکی کون دها مرور ایدوب ده بر اقشام جوارباغلردن برینده احبای متجاورهنك طوپلانه‌جقلر یتی و بو جمعیته مرتضی بکك دخی مدعو اولدیغنی فدا افندی بعض دوستلرندن خبر النجه ارتق ضمیرنده مضمر اولان صولك هجومی دخی اجرایه قرار ویردی .

بو آره‌لق شونیده خبر ویره‌لم‌که فدا افندی سودیکی طلعت خانم حقنده‌کی تحقیقاتنی اکمال ایلدیکی صره‌ده توجهنی مرتضی بکه‌ده اوکرنمش وحتی اسکدار واپورنده بر قاچ کره کوروب قونوشمغه دخی موفق اولمش ایدی . مرتضی افندینك بوشناق اولمسی یالکز منسوبیت قدیمه‌دن عبارت قالمش اولوب بوقسه کندیسی اوقدر تربیه کورمش اوقدر تأدب ایلمشدرکه استانبول زادکانك اطوار نازکانه‌لرندن هیچ بریسنی کندیسنده ناقص اولمدیغنی فدا افندی دخی کوروب آکلامش ایدی . شوقدرکه مرتضی بك یالکز بوشناقلقندن دکل خلقة دخی آغر باشلی قهرمان طورلی بر بابا یکیت اولمسیله .

فدا افندی عمرنده ایلك دفعه اوله‌رق انصافی اله
الوب کندیسی کبی برزوبیه‌یه بویله عالی وقار بردلی
قانلینك اوجده مرجح طوتیله‌جغنی حکم ایتمش وفقط
شو عشقنده بر نتیجهٔ موفقیت استحصال ایده‌بیلور
ایسه یالکز طلعت خانمك نخوت درجه‌سنه واران
وقار زنانه‌سنه دکل مرتضی بکك شان قهرمانیسنه
دخی غلبه چالش اوله‌رق ایکیسنك دخی فوقنه
چیقمش اوله‌جغنی حساب ایلمکده بولنمش ایدی .

ایشته بو قدر مطالعه‌لر حسابلر قرارلر اوزرینه
فدا افندی مرتضی بکك قومشویه مصاحبه‌یه
کیده‌جکی اقشام طلعت خانمك باغنه کیرمکی قطعیاً
قرارلاشدیره‌رق اقشام طعامنی ارکندن ایتمش وطعام
التنه برمقدار راقی ایچدیکی کبی عشرتك آرتدیره
دیغی جرأت وجسارتی محافظه ایتمك ایچون دخی
جیبنه براوفاق شیشه سرت قونیاغی اوازم احتیا .
طیه‌دن اولمق اوزره قویمش ایدی . بوندن ماعدا
یانده برره‌وولور ایله برده اوفاق نجر المش ایدی .
بکلر بکلمه‌دن چاملیجه‌یه قدر حیوانله کیتدکدن

صکره بر برده حیوانندن اینوب انی سایسنه تودیعاً
ینه یالیسنه کوندردی وکندیسی پیاده اوله‌رق
باغك قپوسندن کیروب چیقانلری کوره بیله‌جکی
برموقعده طوردی . اورایه واردیغی زمان اقشامك
ساعت یاریمی اولوب جبندن چیقاردیغی چفته
دور بینك کوزلره کله‌جك جهتنده کیجه کورمکه
مخصوص اولان جاملری ینه کتورمك ایچون
اوفاجق مندالی بوکدی . دور بین کوزده اولدیغی
حالده باغ قپوسنی نظرده باشلادی .

ارتق بوحالده فدا افندینك خاطرندن کچن
شیلری تصور ایدیکز . کندیسی طلعت خانمه نه
دیه‌جکنی وطلعت خانمك نصل برجواب ویرایسه
اکانه‌یولده مقابله ایده‌جکنی و نهایت سلاحه نصل
صارله‌جغنی ونه‌یولده تهدیدلره کیریشه‌جکنی هپ
برر برر خاطرندن کچیروب هله نهایت قادینك بونجه
تضییقاته تاب آور مقاومت اوله‌میوب ده اظهار
مغلوبیت ایلدیکنی تخیل ایندکجه کندیسنی اوقدر
قهرمان بولقده ایدی که کندیسنه نسبتله الك قهرمان

عاشقلر عادتا معجزه مساكين منزلەسندە قالەجقلرينى
درحال حكم ايلمكدە ايدى .

ساعت بره ياقلاشوب برازده بچمديكى حالده
مرتضى بكك باغ قپوسندن چيقوب دە هنوز
قومشويه كيتماسى فدا افنديتك مطالعاتنى دكشدير-
مكه باشلادى . عجبا اولديغى خبر ياكلشميدر ؟ او
اقشام احباب اجتماع ايتميەجكميدر ؟ يوقسه مرتضى
بكمى كيتميەجكدر ؟ هرحالده مرتضى بكك خانه-
سندن چيقميەجق او اورسه كنديسى نه يابەجقدر ؟
باغه كيرمكدن وازمى كچەلى ؟ يوقسه قوجەسى
دخى اوراده اولديغى حالده كيروب طلعت عليهنه
قرارده ويرمش اولديغى تهديداتى ايقاعمى ايتمليدر ؟
اينشته يكيدن ظهور ايدەكلن شو مسائلى فدا افندى ذهننده
درحال حل ايدەميەرك بيوك بر انديشەيه دوچار
اولمشيدى .

الده دوربين باغ قپوسنى ترصد ايتمكدن هم
اللرى هم كوزلرى يورولدى . براەلق دوربينى
اللدن براقدى ايسەده كيجەنك ظلمتى وكوزلرينك

یورغونلغی اقتضاسندن اولان اوزره هرآن قپودن فنارلی انسانلر چیقیور کبی کوزلری او کنده خیالات بلوردیکی ایچون بنه صیق دوربینه طوراثور قهوه باقاروبرشی اولمدیغنی کورنجه یأس و اندیشه‌سی آرتار ایدی ۰

نهایت ساعت ایکی‌یه طوغری آبو آچیله‌رق ایکی موملی برجام فنار طیشاری‌یه چیقدی ۰ فنارك ارقه‌سنده دخی مرتضی بك خفیف کورکنی ارقه‌سنه کیمش اولدیغی حالده چیقوب دها ارقه‌دن ایکی اوشاق دخی افندی‌یه پیرو اولقده ایدی ۰

بونی کورنجه فدا افندی سوینجندن رقص ایتمك درجه‌لرینی بولدی ۰ یالکز مرتضی بکك خانه‌دن چیقمش اولدیغنه سوینور ایدی ۰ بلکه ایکی اوشاغك دخی برلکده کیتدکلرینه سوینور ایدی ۰ زیرا بو ایکی اوشاق مرتضی بکك اصل کندی اوشاغیله برده سایسلك و مربه‌جیلق خدمتلرینی کورن آدم اولوب انلردن ماعدا باغده برباغ بکجیسی ایله برده ایواز قالمش اوله‌جقلرینی و باغ

بکجیلری هیچ بر وقت بکجیلك وظیفه سنی بحق ایفا ایتمیوب برقاچی بر باغـده طوپلانه‌رق اکلندکلرینی بالحساب باغده یالکز بر ارمنی ایواز قالدقدن صکره هیچ بر کیمسـه قالمامش اولدیغنی استنتاج ایلیور ایدی .

« ٥ »

مرتضی بك باغدن اوزاقلاندقدن صکره فدا افندی باغـه تقرب ایلدی . قپودن کیرمك ایچون قپویی دق ایتمك اویه‌میه‌جغی درکار اولمغله باغك بر طرفندن دیواری آتلامغه قرار ویرمشیدی . دیواری آتلایه‌جغی بر تمام حرم جهتنه کیرمك ایچون داخلاً بشقه بر دیوار آتلامغه لزوم براقیه‌جـق یر اولمسیله فدا افندی شورادن بورادن برقاچ بیوك قیایی تکرله‌یه‌رك کندیسنه بر باصـمق یاپدی . انك اوزرینه چیقدقده اللری دیوارك کنارلرینه بر وجه مطلوب واصل اولمغله قوللرنده‌کی قوتنه بالاعتماد کندیسنی قالدیردی دیوارك اوزرینـه چیقـدی . اوته طرفی دیوارك طیشندن دها یوکسك اولدیغندن آتلادیغی

کبی بلا نهایتکه کندیسنی باغ ایچنده بولدی .

بو آنده حرمده ساعت ایکی‌یی اوردی .

بو یله خرسزکبی بر آدمك خانه‌سنه کیردیکندن طولایی فدا افندینك قلبنده خلجانمی واردر دیه ظن ایلرسکز ؟ حاشا ! هیچ خلجانی یوق ایدی . فدا افندی هر احتمالاته قارشو بر جواب بر تدبیر بر حرکت حاضرلامش اولوب حتی کندی اوزرینه خانه درونندن سلاحله برمقابله کوستریله‌جك بیله اولسه « بونلر نه بطاقجی آدملر ایمش ! بنی هم چاغردیلر هم جانمه قصد ایدیورلر » دیه حایقرمغی اولدن قورمش ایدی . حسیات عاشقانه‌سی دخی فدانك قلبنده خلجان حاصل ایتمامشدر . اکر طلعت خانم کندیسنی کوکل رضاسیله چاغرمش اولسه ایدی ایدی بلکه حسیات عاشقانه‌نك حاصل ایده‌جکی بر طاتلی خلجان دلی‌قانلینك قلبنی استیلا ایلر ایدی . بو کیجه ایسه فدا افندی شو باغه بر عاشق کبی کیر- میوب نوعا بر منتقم کبی کیرمکده بولندیغندن حس انتقامدن بشقه قلبنی هیچ بر حس استیلا ایتمامشدر .

حس انتقامك ایسه موجب خلجان اولمدیغی درکاردر .
فدا افندی بو اش بواش خانه یه قدر صوقولدی .
بری الت قاتده و دیکری اوست قاتك بر طرفنده یالکز ضیا کورلمکده اولدیغندن کشف احوال ایچون براز توقف ایلدی . الت قاتده کی ضیا خلایقك سفره طاقمنی طوپلامغله اشتغال ایلدیکی بر اوطه ده اولوب اوست قاتده اولان اوطه ده ایسه ایکی قادین بولند . یعنی فدا افندی طیشاریدن کوریور ایدی .

بو قادینلرك بریسی طلعت خانمك کندیسی و دیکری دخی والده سی اولوب والده سی خانم بورده اوزرندن بر شمعدانی الهرق هم یاقمقده هم ده قزینه بر شیلر سویلمکده اولدیغندن فدا افندی انك اوطه دن چیقه جق اوزره بولندیغنی آکلایه رق براز توقف ایلدی . طلعتی اوطه ده یالکز ایکن تضییقه باشلار ایسه دها زیاده موفق اوله جغنی حکم ایتمش ایدی
فی الواقع بر ایکی دقیقه صکره طلعتك والده سی اوطه دن چیقدی . هانکی طرفه کیده جکنی کوره بیلورمی‌یم دیه براز دها توقف ایلیان فدا والده

خانمك پنجره‌لری کندی بولندیغی طرفه اچلمش اولان اوزون دیوانخانه‌دن بوروبه‌رك نهایتنده‌کی قپویی آچوب کیردیکنی کوردیجه وکیردیکی یر دخی نره‌سی اولدیغنی اکلامق ایچون باغچه‌ده براز طولاشه‌رق بنانك اوته جهتنه باقدی . پنجره‌لردن کلان ضیادن اکلاشلدی که والده دخی بر بشقه اوطه‌یه ومطلقا کندی اوطه‌سنه کیره‌شدر .

فدا ینه اولکی یرینه کلدی . طلعتك پنجره‌لرینه باقدقده کوردی که کوزل طلعت پنجره یاننده‌کی او . زون رقنایه اوزرینه اوزانمش والنه دخی بر کتاب المش اوقیور . بو مشاهده فدایی بر قاتدها مطمئن ایلدی . زیرا قادینلك النده کتاب اوله‌رق بویله اوزانمسی اوزون اوزادی‌یه بووضعیتده قاله جغنی و بناء علیه والده‌سنك دخی یاتمغه کیتمش اولدیغنی اشراب وافهام ایلر ایدی .

ازنقی نظر دقتنی اشاغیده‌کی جاریه‌نك بولندیغی اوطه‌یه دیکدی . هم ده بنانك تاقپوسنه قدر صوقو . لمش اولدیغی حالده بوترصده باشلادی . تمام جاریه

بندن قورتیکز ! یالکز سو یلیه جکم برایکی سوزی دیکله یکز ! سزه هیچ برفنالغم طوقونمز » دیه عاجلاً تأمینات و یرمکله طلعت دخی سس چیقارمامقده‌کی مجبوریتی اکلادی .

فدا افندی ایچون اول باول لازم اولان شی طلعت خانمك بر واو یلا قوپاروب ده کمال اهمیتله ترتیب ایلمش اولدیغی شو تدبیری موقع اجرایه چیقارمغه میدان قالمقسزین رذالتك عیوقه چیقارلسنی منع تصفیه سی ایدی . حالبوکه بو مطالعه برازبشقه درلوجه اولمق اوزره طلعت خانمده دخی واقع اولدی . شاید بر تدبیر ساکنانه ایله دفع بلا قابل اوله جق ایسه نافله یره جسورانه ولوله و یرمامکه لزوم کورمکده ایدی . بناء علی ذلك فدا « خانم افندی ذکاکز سائر جمله قادینلره دکل پك چوق ارککلره بیله فائق ایکن بنم بورایه نصل برمقصدله کلمش اولدیغمی اکلامقسزین اورته لغه تلاش و یره جك اولورسه کز کندیکزی او یله بر صورتده اسانه دوشورمش اولورسکزکه بوندن پك فاجع نتیجه‌لر

دخی ظهور ایده‌بیلور .» دینجه، قادینجغز بو مطالعه‌نك طوغریلغنی درحال حکم وقبول ایلمش ایدی.

بوندن صکره طلعت خانم بنه اولکی یرینه اوتوردی. فدا افندی ایسه اولا طیشاری‌یه سس کیتمامك ایچون اوطه‌نك قپوسنی قپاندقدن صکره براسکمله الوب خانمك یانه اوتوردی. شو آنده فدانك خاطرندن «آه بوقدر سرکش اولمسه‌ك ده سنکله شویله دیزدیزه اوتوروب حسبحال ایتسه‌ك نه اولوردی ؟» کبی شیلرده کچمکده ایدی. لکن بو خاطرکذارلر شو آنده کندیسنی اصلا مطمئن ایده‌جك خیاللر اولمدیغندن اصل مقصوده شروع ایلدی. دیدی که :

— طلعت خانم افندی ! اول امرده سزه نه درجه‌لرده محبتم اولدیغنی اکلاتمقدن سوزه باشلایه‌جق اولمه‌م اصلا اینانمیه‌جغکزدن کاردر. زیرا محبتمه اینانه‌جق اولسه ایدیکز شمدی‌یه قدر کوسترمش اولدیغکز معاملات محقرانه‌ده بولنمز ایدیکز.

طلعتده نه تصدیق و نه ده رد بولنه بر کلمه اولمدیغی کبی حال وطورنده بر علامت بر اشارت بیله کورونمدی . ینه فدا افندی سوزنده دوام ایله دیدی که :

— فقط بو کیجه شو خانه یه جانیلر کبی دخولمدن محتمل اوله بیلان فلاکتلردن طولایی بنم نه قدر معذور اولدیغمی و هرحاله هر فلاکته هپ سزك سببیت کوسترمش اوله جغکز کبی سزك دخی نظر انصافکزده اثبات ایتمش اولمق ایچون مطلقا سزه اولان محبتمك درجه سنی عرض ایتملی یم .

قادینك طورنده دهشت علامتلری کورلدی ایسه ده هنوز فدا افندی یه قارشو متانت کوسترمك ایچون جبر نفس ایتمکده اولدیغی دخی اکلاشیلیور ایدی . فدا افندی شاید طلعت خانم بر سوز سویلر بر جواب و یر ردیه یاریم دقیقه قدر یوزینه باقوب ده قادینده هیچ بر جواب اولمدیغنی اکلاینجه ینه سوزنده دوام ایدرك دیدی که :

— بن ده برکبار زاده یم . بو یله بر خانه یه

خیرسز کبی کیرمشم بکا دەیاقشمز . هله وقعەدن دها فاجع
نتیجەلر دخی میدانە چیقارایسە بتون جهانك نظرندە
اسممك نسل لعنتلر ایلە یاد اولنەجغنی دخی بیلیورم .
کندیمی بو قدر بیوك بر رذالتە القا ایدیشم سزی
سودیکمدن نشأت ایتمزدە نەدن نشأت ایدر ؟ فدا .
کارلغك بو درجەسی اکر براثر جنت بیلە اولسە او
دخی مخصاً سزه اولان عشقمك چلغینجەسی بر سودا
اولمسندن عبارت دکلیدر ؟

قادینده سکوت حالا دوام ایدییور ایدی . حتی
سکوتك بو درجە دوامی فدا افندینك دخی نظر دقتنی
آچەرق طلعتك نەیولدە مقابلە ایدەجکنی مطلقا
بر آن اول اکلامغە مجبوریت حس ایتمکلە باشلادی .
قادین مطلقا برشی سویلسون دیە یوزینە باقەرق
قادین هنوز سویلیەبیلەجک حالدە کندیسنی سوزدە دوامە
اقتدار بولەمدیغندن یوزینە باقیشی دخی بردە باقە
قالمق حکمنی الدی .

ارەدن برایکی دقیقە قدر زمان سکوتلە کچدی .
سکوت مدتی اوزادقجە فدانك جسارتی دخی

آزالديغنی کندیسی بیله کورمکده ایدی . نهایت طلعت خانم اولانجه جسارتنی طوپلایه رق وفقط بو جسارتی ایله حلنی آرتدیره رق تلاشسز خلجانسز برحال ایله دیدی که :

— بك افندی ! سز عاشق اوله بیلورسکز . خسته اوله بیلورسکز . حتی چلدیره ده بیلورسکز . خانه سنده اوتوروب سزکله هیچ برمناسبتی اولمیان برقادینك بوحاللرکزدن مسئول اولمسی نه دن لازم کلسون ؟

اوخ ! شو قدرجق اولسون برجواب ویردی یا ؟ ارتق فدا افندی یه دخی برمدار کلام پیدا اولمش اولدی . همان غائب اولان جسارتنی طوپلایه رق دیدی که :

— عشقمك حصولندن طولابی مسئول اولمیه بیلورسکز . فقط بن سزه کلوب ده عشقکزبنی بر باد ایلدیکنی و بکا دخی یازیق اولمامق ایچون مرحمة التفات بیورمکزی رجا ایده جك اولورسه م بو رجامی رددن طولابی مسئول اولورسکز . زیرا بنی

بو حالده خراب اولمقـدن قورتارمق ایستمدیککز اکلاشیلور .

— او حاله بن سببیت و برمامش اولـدیغم ایچـون قورتاروب قورتارمامقده دخی بن اصـلا مسئول اولم .

— اولورسکز

— اولهمم !

مسئله برکره بویله « اولورسکز ! اولهمم ! » صورتنی آلنجه ارتق بو ایکی کلمه بی بیك دفعه تکرار ایتمکدن برفائده اولورمی ؟ هیچ بر فائده اولهمیه جغنی فدا افندی کوروب اکلاینجه ارتق نوبتك تهدیده کلدیکنی حکم ایلدی . فقط هرحالده الکزیاده لازم اولان شی قاندینی اورکوتوب حایقرتمامق اولدیغنی اصلانظر دقتی اوکندن اوزاق طوتمیوردی . بناء علیه دیدی که :

— سزه برسؤال صوره جغم افنـدم ! سز قز اولسه ایدیکز و یاخود طول بولنسـه ایدیکزده بن کلوب مشروعاً سزك ازدواجکزه طالب چیقسه

ایدم یته بنی رد ایدرمی ایدیکز ؟

— بو سؤالك حکمتنی اکلایه مدم افندم !

— اکلامق ایستیورم که افندم بنم شخصمی کرچکدن شایان نفرت برآدم اولمق اوزره‌می تلقی ایدیورسکز؟ یوقسه بنده اوقدر نفرته استکراهه شایان برآدم دکل ایسه‌م‌ده دفتکز و یاخود دزوجه‌کزك حقوقنه رعایتکزمی سزی بکا التفاتدن منع ایلیور ؟

نو بتـلك تهدیده کلدیکنه قرار و یردیکی زمان فدانك چهره‌سی دکشه‌رك کوزلری هم قزارمغه هم‌ده پارلامغه باشلادیغندن بیچاره طلعتـك دخی متانتی ازالوب خـوف و هراس قلبنی استیلایه باشلامش ایدی . بناءً علیـه « اوت ! سزك کبی هتاك العرض اولمق ایله مدار افتخار ارەیان ملعونلر هر اهل عفت قادین نزدنده منفور و مستکره اولور » کبی برجواب و یرسه شاید حریفك آتش غضبنی یلپازەلەمش اولور دیه دوشوندیکی کبی شاید خبیثده‌زره‌قدر مروت مردانه و نصفت انسانیتکارانه

وار ایسه حقوق زوجیتی دخی تقدیس ایلر مطالعه‌سیله بو جواب محترانه‌یی و یرمکدن استنکاف ایلدی دیدی که :

— سزه اول دخی دیدیرمش ایدم که برقادینی کندیکزه اسیر ایتمک درجه‌سنده مغرانلاث ایچون یارککده نه بولنمق لازم ایسه جمله‌سنی جامعسکز . شبهه یوق که بنم سزه قارشو کوستردیکم مدافعه سزك کبی بر بلك افندی‌یی مستکره عد ایتمکدن نشأت ایتمیوب فقط ازجان ودل سودیکم زوجه‌مك حقوق مقدسه‌سنه رعایت وظیفه‌سی سزی دخی او حقوق تقدیسه دعوت بولوبر مدافعه‌یه بنی مجبور ایتمکده‌در .

بو سوز اوزرینه فدا افندی غایت ملعونانه بر طور ایله کولومسه‌دی . وکوزلرندن آتشلو صاچه‌رق قادینجغزك حشیتنی آرتدیردیغی آنده دیدی که :

— اویله ایسه تأسف ایدرم . تأسف ایدرم که بورایه کلمزدن اول دوشونمش اولدیغم تدبیردن بشقه

بنم چاره‌م اولمیه‌جق . قوجه کزی آره‌دن چیقاره‌ق لازم کله‌جك .

— نه ؟ قوجه‌می اره‌دنمی چیقارمق ؟ امان بك افندی ! ایاقلر کزی او په‌یم ! عقللکزیمی بوزدیکز یوقسه ؟ زواللی قوجه‌مك نه قباحتی واردر ؟

فدا افندی اوتوردیغی اسکمله‌دن ایاغه قالقدی . یأسندن حدتندن دوداقلری واللری وحتی بتون اعضای وجودی تتره‌دیکی حالده هر کلمه‌یی بری برندن آییره‌رق آهسته برطور مدهش ایله دیدی که :

— اولا رجا ایدرم که یواش سویله‌یکز ! اوته‌کی اوطه‌ده اولان والده‌کز و یاخود اشاغیده‌کی جاریه‌کز صدامزی ایشیدوب ده کله‌جك اولورلر ایسه هیچ شبهه ایتمیکز که بو اوطه‌نك ایچنده قان کوده‌یی کوتورر !

بیچاره طلعت تهدیدك بو صورتی اوزرینه طوکه قالدی . غایت مستهزئانه برطور ایله دیدی که :

— مسئله‌نك او یله قانلی بر درجه‌یه وارمسنی بن هیچ آرزو ایتمم ! تهوری براقکزده بر کزه اوتورکز . عاقلانه سویلشه‌لم !

طلعت خانمك بو سوزی فدا افندی نزدنده مغلو بيتك ايلك امارەسی اولمق اوزره تلقی اولندی . بر كره قادينی بويله بر تهديد پنجەسی آلتنده الدقدن صكره ارتق نتيجهٔ موفقيته قدر الە المق محال اولميەجغنی دوشوندی . مع هذا طلعت اوزرنده الڭ زياده تأثير نفوذ ايدن شی تهديد اولديغنی كورمش بولنديغندن اوطور تهديدی الدن براقيەرق ديدی كه :

— اوتوروم افندم! نصل امر ايدر ايسەكز اويله حركت ايدەيم . فقط شونی بيلكزكه دنجك چلديرديغمی و ياخود نه اولديغمی اكلايەمديغكزه دائر بر سوز سويليور ايديكز . بن سزه دها اول نه حالده بولنديغمی ده سويلدم . چيلديروب چيلديرمدم. يغمی بن ده بيلەميورم . فقط توجه كزه كاچجه نه قبا. حتی اولديغنی بكا صورمق اقتضا ايتمز . بنم ايچون بختيارلق مرتبەسی اولان بر درجەيه وصول يولنده هانكی مانعی كورر ايسەم برطرف ايدرم . بر كوزل باغچەيه كيرەجك اولسەق يول اوزرنده انسانك تكلرينه

صار یلان تیکنلرك دخی بر قباحتی یوق ایسه ده انسان بدنلری بو طیغلریله اوروب بردن قاح ایدر ٠

قوجه‌سنك عاشق فداکاری اولان بیچاره طلعت فدانك بوتهدیدندن دها زیاده اورکدی ٠ بتی بکزی کول کسیلدی ٠ اوتوردیغی یرده اوتوره میوب و ایاقده طوره‌جق قدر دخی دیزلرنده درمان بوله‌میوب بر قاچ دفعه یردن قالقوب اوطوردقدن صکره دیدی که :

— افندی ! الله عشقنه مرحمت ایدکز ! براز انصافله دوشونکز ! قوجه‌مك نه قباحتی واردر که بیچاره‌یه قصد ایده‌جکسکز ! حشمکز بکا اولمق لازم کلور ٠ بنی اورکز بنی اولدورکز !

— خانم افندی ! خانم افندی ! سز هنوز احوالك دهشتنی اکلایه‌مدیکز ٠ بو فاجعه‌نك نهایتنده قانلر کوده‌لری کوتوره‌جکدر ٠ صحیحاً کوده‌لری کوتوره‌جکدر ٠ اوت ! سز دخی پنچه‌ٔ انتقامدن قولای قورتیله‌مزسکز ٠ زیرا الله الدیغم کلك تیکنی پارمغمه باته‌جق اولورسه البته

کلی دخی بر بیچاره یه‌رم . هله ایچنده بر آری بر عقرب
کوره‌جك اولورسه‌م کل ایله برابر ایاتلرمك التنده
ازه‌رم . سز بنم اوله‌جق اولورسه‌کز سزی رفیقم
اولان مرتضی بکك بد انحصار استفاده‌سنه تسلیم
ایده‌رمی ظن ایدیورسکز ؟ مسکین مسکین بیوتمی
بوکوب کیدرمی قیاس ایلیورسکز ؟ بنم اوله‌جق
اولدیغکز حالده البته هیچ بر کیمسه‌نك دخی اولماکز
ایچون سزی‌ده بو دنیابه هیچ کلمامشه دوندریرم .

رجانك استرحامك فائده‌سی اولمدیغنی طلعت خانم
کرکی کبی اکلامغه باشلادی . هله کندیسی ایچون
دخی چاره‌ٔ سلامت اولمدیغنی کورنجه بو یأس
ونومیدی جسارتنی آرتدرمغه دخی سبب اولدی .
ایچه برتهور مأیوسانه ایله دیدی که :

— احوالك دهشتنی اکلامیان بن دکلم .
سزسکز افندی سز ! وای سز قوجه‌می و یاخود
بنی و یاهر ایکیمزی اولدوره‌جك اولورسه‌کز کندیکز
دخی اولومدن قورتیلورمیسکز ؟ عدالتك ساطوری
سزك کبی قاتلیلر قاتللر ایچون دکلدرده کیمك

ایچوندر ؟ اوسـاطور عدالتـه دخی نه حاجت ؟ باقه‌لم قوجه‌م علیهنـه وقوعبوله‌جق قصـدکزده موفـق اوله بیلور میسـکز ؟ او سزدن دهـا جسـور برقهرماندر . التی اتشلی طبانجه‌سی دخی هیچ برزمان یاندن اکسیك اولمز . کوزکزدن نشان آلور ایسه کوزکزدن اورر . النکزدن نشان آلور ایسـه النکردن اورر . بزم هلاککزی محقق کورـ دیککز حالده کندی هلاککزی دخی محقق کورـ ملیسکز .

ـــ احوالك دهشـتنی اکلامیان بن دکلم خانم مطلقا سزسـکز . ایشـته بوسوزکز دخی اثبـات ایلیورکه احوالك دهشتنی هنوز اکلامامشدسکز . اکلامش اولسـه ایدیکز بنی ده اولوم ایله تهـدید ایتمز ایدیکز . سز بنم ایچون اولومی اورکه‌جك بر شیمی قیاس ایدیورسـکز ؟ بالفرض بن قوجه‌کزه غلبه ایده‌میه‌جك اولورسه‌م ده اوبنی قتل ایده‌جك اوـ لورسه بنم مطلوبم بنه حاصلدر . زیرا بکا بشیرایلدیککز سـاطور عدالت اوحالده قوجه‌کزك تماسنی قویا.

ورکه بنم مطلوبم ینه حاصل اولمش اولور . بن سزه نه دیمش ایدم ؟ اکر سز بنم اولمیه جق اولور ایسه کز سزی رقیبك انحصار استفاده سنده ده ترك ایتمیه جکم دیمش ایدم . بن التفاتکزدن قطعیاً محروم قاله جق اولدقدن صکره بو دنیانك حیاتنی ذاتاً آرزو ایده جك بر حیاتدر دیه تلقی ایتمم . کندی هلاکمی کوزه آلدیردقدن صکره ایسه هاقوجه کزی بن اولدورمشم ده آصلمشم ها او بنی اولدورمش ده بعده قصاصاً قفاسی کسیلمش هپ نتیجه بردر . سز بر طفل قادین اولدیغکز ایچون ایشته بو رالرینی نظر محاکه کزه عرض ایتمکده کلدم . بو قصه‌دن دیکك قطعیا تحقق ایلدیکی بر آنده سزدن استیذان ایتمکه و مساعده کزی استحصال ایلمکه هیچ اقتضا قالمیه جقدر .

فدا افندی شو لقردیلری ییوردکدن صکره دخی اره ده بر سکوت واقع اولدی . قادینه نه جواب ویره جك دیه یوزینه باقیور ایدیسه ده طلعت خانم حریفه بر جواب ویرمیوب و یوزینه دخی

یاقیوب کوزلر ینی بره‌دیکمش اولدیغی حالده درین درین‌دوشونمکده ایدی .

« زور ابله کوزلك اولمز » دیرلر . نه‌طوغری بر سوزدر ! اکر فدا افندی قادینی بو صورتده تهدید ایدرك کوکلنی جلب ایدرم خلیاسنه دوشمش ایدیسه شمدی قطعیاً حکم و بره‌بیلور ایدی‌که قادینك کوکلنی جلب ایتمش اولمق شو یله طورسون بالعکس کلیاً وقطعیاً نفرتنی جلب ایتمشدر .

او یله یا ! جلاد اوسته‌سی کبی آصمقدن کسمکدن بیچمکدن بحث ایدن بر حریف سو یلورمی ؟ هله آصیلوب کسیله‌جك اولانلر انسانك کندیسیله ینه کندی جانی کبی سودیکی خویشانی اولورلر ایسه بو یله‌جانلر ینه قصدایده‌جك حریفه میل اولنورمی؟

عجبا نه جواب و یره‌جك دیه طلعت خانمك یوزینه باقمقده بولنان فدا افندینك دخی حقیقت حالی وشو آنده‌کی مافی‌البالی تدقیق ایدیله‌جك اولورسه اکلاشیلور ایدی‌که کوزلری قادینك یوزنده ایسه‌لرده یوز ینی کوره‌میورلر ایدی . طالغین بر نظر اولمق

اوزره بو كوزلر قادينه ديكلمشلر ايدى ، زيرا بو اثناده فدا افندى دخى بردن دوشـونجه‌يه وارمشيدى .

دوشونجه‌سى نه اولديغنى مى سؤال ايديورمكز؟ مرتضى بكك كنديسندن دها جسور برقهرمان اولديغنى دوشونيور ايدى . نه ظن ايلديكز يا ؟ سز فدانك بيچاره طلعتى تهديد ايچون سويلديكى سوزلرك كافه‌سنى جدى اولرق اوزره‌مى تلقى ايلديكز ؟

مرتضى بكك نه قدر شجيع بر آدم اولديغنى زوجه‌سندن زياده كنديسى بيلمبور ايدى . هله عفته ناموسه عائد خصوصاتده هيچ شاقه‌سى اولمديغنى دها اعلا بيلمبور ايدى . كندى سلامتنه ناموسنه عائد مسائلده دكل بركون اسكدار اسكله‌سنده اختيار برآدم اوزرينه تهديد قصديله قاچيرمش اولان بركرده خدايى برشمار عشق ايلديكى آنده قوجه كردك فرلداق كبى برطوپوغى اوزرنده ايكى برتوبه كار .

دفعه دوندكدن صكره يردتكرلنه رك بعده بيلكني
بوروب قرارجه سنه قاسني دخي الندن المش اولديغني
رأي العين كورمشيدي . فدانك كنديسي اوكرده
هيچ بكزمز ... بودفعه زوجه سنه ايتديكي تعرض
و تهديد كردت اختياره اولان تهديدينه ده قياس
اولنه ميه جغي حالده مرتضى بكدن قورقاسي
اوركامسي قابل اولورمي ؟
بو حالده فقره مزك نوعي بر صورت مضحكه پيدا
ايلكه باشلاديغنه قارئلرمز البته دقت ايدرلر . احتمال كه
كندي حالنه نظر انصافله باقيلاجق اولسه فدا افندي
دخي كندي يوركندن قورقو آتشلري علور يزاشتعال
اولديغي حالده بر عاجز قاديني قورقوتوب طور-
مسنه كنديسنك دخي كوله جكي كلور ايدي . لكن
خاطرينه طلعت كاه كبي مرتضى بكدن اولان
خوفني دخي اونوته رق و خبيث حريف بنه درحال
كنديسني قهرمان قاتل كوره رك قاينجغزك كول كبي
رنكسز قالان چهرهٔ معصومانه و مظلومانه سنه
هيچ بر نظر مرحمت ايله باقيوب كوزلرنده بر

اوق اولسه اتوب اورمق ایستدیکی اکلاشیلور ایدی .

سکوتك مدتی اوزاندقجه عاشق افندینك جانی صیقلمسندن زیاده زواللی طلعت خانمی برقاچدفعه اورکوتمکه مدار اولمق ایچون جیبندن رووولوری چیقاروب قورجالامغه باشلادی . طلعت بونی کورنجه صانکه کندی اوزرینه نشان المش و اورمغه طورانمش اولمق درجه سنده خوف وتلاشه دوشه رك دیدی که :

— امان الله عشقنه برافیکز اونی الکه لی شیئی اودم قوپیور !

— بو ساعت سلاحی الدن براقه جق ساعت دکلدر افندم ! بو ساعت سلاحه طورانه جق ساعتدر .

— مرحمت ایدیکز افندم ! کنجلککز باشی ایچون !

— مرحمتی سزدن استرم افندم ! یالکز بکا دکل هم کندیکزه هم ده اوسوکیلی بختیار قوجه کزه

مرحمت ایدکزده بکا بر کلمه‌جك سویلیکز ! امید ویره‌جك بر کلمه بکا کافیدر . درحال بورادن قالقار کیدرم .

— بن کمسه‌یه امید ویرمم افندم ! کمسه‌یه بر کلمه سویلیه‌مم . بن او امیدی او کلمه‌یی وقتیله قوجه‌م اولان ذاته بر تعهد مشروع صورتنده ویردم . شمدی قانك دوکولمسنه راضی‌یم ده تعهدمی بوزمغه قطعیاً راضی دکلم !

— بو سوزکز قطعی ایسه بنم ده طبانجه ایله اوینادیغمه اعتراض ایتمیکز . سزك قانکزی دوکك قوجه‌کزی اولدورمك قدر سزی مضطرب ایتمیه‌جکندن قوجه‌کزی بکلمیه‌جکم . فقط ذره قدر سس چیقاره‌جق شماته ایده‌جك اولورسه‌کز اولا سزك ایشکزی بتورمك لازم کلور . اندن صکره ده کیدر قوجه‌کزك یولنی بکلرم . بنه حقندن کلورم .

— امان فدا افندی ! الله عشقنه اولسون .

— یمینك آندك هیچ برفائده‌سی یوقدر افندم !

جمله‌مزك كناهنده سزك بو حاديكز كيره‌جكدر . سز بنى عادى بر حوصله‌كار ظن ايدوب ده ديلنجى قوغار كبى هر بردن قوغه‌ يله‌جككزى دوشونديككز ايچون ايشته بو فلاكتلرى كورتيورلر . سومك سويلك عادتنى بز ايجاد ايتمدك . بونلر طبيعتده موجود اولان شيلردر . سز فوق الطبيعه بر قادين اوله‌جق دكلميسكز ؟

اوت! طاعت اكر بو تعبير جائز ايسه فوق الطبيعه بر قادين ايدى . ويا خود دها طوغريسى تام طبيعى بر قادين ايدى . زيرا حقوق زوجيته رعايت ايتمك طبيعت بشريه‌نك وطبيعت مصلحتك مقتضيات اساسيه واصليه‌سندن اولوب بو حقوق مقدسه‌يه رعايت ايتميانلردركه حكم طبيعتى اخلال ايله هر حدودك خارجنه چيقمش اولورلر .

الحاصل سوزلرى سويلك ايچون ايكيسى دخى اياغه قالقمش اولدقلرى حالده تكرار يرلرينه اوتوره‌ميوب حقيقةً شاشقنلقدن بشقه هيچ بر شيئه حمل اولنه‌ميه‌جق بر حال ايله اياقده قالمشلر ايدى .

فدا افندی ایله طلعت خانم آره‌سنده بورایه قدر حکایه ایلدیکمز ملاقات برساعتدن زیاده امتداد ایتمش ایدی . دیکر طرفدن طلعتك والده‌سی او یقویه وارمش اولدیغی کبی جاریه دخی هر خدمتی بتوروب « بك افندی‌یی خانم افندی بکلر! » دیه یورغون قادینجغز یتاغنه جان آتمش ایدی . بناء علیه فدانك هیچ تهدید ایتمسنه حاجت قالمقسزین طلعت خانم صبر وسکوته مجبور ایدی . زیرا سس چیقاره‌جق تلاش ایده‌جك اولسه بیله والده‌سی وجاریه‌سی او یقودن او یانجه‌یه قدر فدا افندی ایچون برچوق حرکات مدهشه‌یه زمان قاله‌جق ولو سلم والده و جاریه‌سی او یانوب کلسه‌لر بیله انلرك دخی باغرمقدن چاغرمقدن بشقه یاپه‌جقلری برشی اوله‌میه‌جق ایدی .

ایشته کیجه وقتی ساعت درت راده‌لرنده مرتضی بکك خانه‌سنده براوطه‌ده زوجه‌سی طلعت خانم ایله عاشق غداری فدا افندی اره‌سنده‌کی حال شوندن عبارت ایکن برده باغك سوقاق قپوسی

طیشاریدن اناختار ایله اچیلهرق مرتضی بك
وایکی اوشاق ایچرویه کیردکدن صکره ینه قپانمش
واوشاقك بریسی حرمه قدر فنار کوسترمك ایچون
اوکنده یورویهرك مرتضی بك دخی ارقهدن
کلمکده بولنمش اولدیغنی اوطه ایچندن فدا ایله طلعت
کورمشلرهم ده کمال تلاش ایله کورمشلرایدی .

« ۷ »

تیاترو اویونلرینی یازانلر نزدنده الك بیوك
مهارت عد اولنور برشی واردرکه « قوده‌سن »
دیرلر . بو ایسه اویونك واو یونی تشکیل ایلیان
وقوعات وانتریقهلرك صورت جریانه نظراً بتون
ارباب تماشا میدانه بر نتیجهنك چیقه‌جغنه منتظر
ایکن جملهنك انتظارینه بالکلیه مخالف اولهرق بشقه
برحال چیقیویرمسندن واو یونك اوزمانه قدر
کورلمش اولان صورتنی بالکلیه دکشدیریویر.
مسندن عبارتدر .

ایشته بویله بر قوده‌سن » شورومانمزده دخی
کورلمشدر . شویله‌که :

سوقاق قپوسندن مرتضی بکك ورودی اوز-
رینه فدا افندی‌ده نصل بر حرکته انتظار اولنور
ایدی؟ ذاتاً الندە بولنان سلاحنی بردرلو عفو قابل
اوله‌میان خصمی رقیبی مرتضی افندی علیهنده
استعمال ایچون بر موقع اتخاذینه شتاب ایده‌جکی
بکله‌نیلور ایدی . اویله دکلمی ؟

فقط هیهات ! . . . . . . بو جسارت کیده ؟

اکر مرتضینك جیبنده دخی طبانجه اولدیغنی
بیلسه وکندی سلاحنی کوسترر کوسترمز مرتضینك
دخی طلعت خانم کبی قورقوب آمانه دوشه‌جکنی
حساب ایتمش اولسه هیچ شبهه یوقدرکه فدا او
حالده الك بیوك قهرمان کسیله‌رك خصمنه ذره قدر
بیله مرحمت کوسترمز . چونکه قورقاقلرك حالی
بویله‌در . جزئی تهلکه‌یه قارشی بالکلیه آپشوب
قالدقلری حالده تهلکه‌سزلکی کورنجه اوقدر
قهرمان اولورلرکه مرحمت ومروت نه اولدیغنی
دخی غائب ایدرلر .

مرتضینك ورودی اوزرینه فدا افندیده

کورنلان حال حقیقة بالکلیه خلاف انتظار ایدی. اوطه ایچنده دیوانه کبی فرل فرل دونیور ایسه ده مبارزه ومقاتله ایچون برموقع طوتمق اوزره دکل! مقاتله ومبارزه کیمک خاطرنده قاله جق؟ بلک افندمز صانکه قارشوسنه بیک مرتضی چقوب ایکیشر اللرنده طبانجه‌لر الهرق هرطرفنی احاطه ایتمشلردهانکی طرفه باش اورسه کندیسنی آتش ایله تهدیده باشلامشلر کبی برآنده بیک کوشه‌ده کوشه‌یه باش اوریور ودرحال ترسنه پرسنه دونه‌رك بشقه طرفه صالدیریور ایدی.

زواللی طلعت بو تلاشلرك فرقنه براز کیج واره بیلدی. اکر فدا «آمان خانم! زه‌یه قاچه‌یم! آمان زه‌یه کیره‌نه‌یم! ایکیمزده بیتدك!» دیه استمداد واسترحام ایتمامش اولسه ایدی قادینجغز بو تلاشلری بر مقصد قاتلانه‌یه حمل ایدرك بلکه ده آوازی چیقه‌بیلدیکی قدر حایقیرمغه باشلار ایدی.

شیمدی بکده اوخائفانه تلاشلری کورونجه

قهقهه سندن چاتلایق درجه سنی بولدیغنی ظن ایدرسکز؟ خیر! بالعکس زواللی طلعت ایشك نهایتی مطلقا بر رذالته مطلقا بر فاجعه یه منجر اوله جغنی بالبداهه کوردیکندن اولکی قدر و بلکه دها زیاده قورقیور ایدی .

واقعا بو قورقو آرتق فدا طرفندن کلیور ایدی . قوجه سی طرفندن کلیور ایدی . قوجه سی طرفندن ایدی که فدانك کولکه سنی کوره جك اولسه قبور صیقه جغی محقق اولوب حریف ایسه حرم بغچه سی قپوسندن دخی کیرمش بولندیغندن فدا افندی کندیسنی زردباندن اشاغی یه آتوب ده بغچه قپوسندن فرلاسه بیله مرتضی ایله قارشو قارشو یه کله جکندن ارتق بو فرارك امکانی قالماش ایدی .

فقط قوجه سی کاسونده فدایی اوطه ایچنده بولسونمی ؟ معاذالله ! بشقه بر چاره وتدبیره دخی زمان و امکان قالمدیغندن طلعت اولانجه ذهننی طوپلایوب بوك ایچنده کی باجه دن

طوان اره‌سنه چیقیله‌بیله‌جکنی دوشوندی و درحال یوکاث قپوسنی آچه‌رق حاضر بقیه‌لی یشانلر زدبانلق خدمتنی کورملر بله فقدابی طوان اره‌سنه قدر چیقارته بیلدی .

تمام یوك قپولر بنی قپامش ایدی که قوجه‌سی دخی زدبانك اوست باشنی بولدیغندن قادینجغز تلاش ایله قوجه‌سنی استقباله قوشدی . اکر مرتضی قرانلقدن آیدنلغه کیرلمك حسیله کوزلری قاشمامش اولسه ایدی قاریسنك پك پریشان بر حالده بولندیغنی فرق ایدرك طلعته اعتماد وامنیت نامه‌سی وارسه‌ده البته بر شیدن قورقش و اورکمش اولدیغنی حکم ایلر ایدی .

واقعا اوطه ایچنده کیروب‌ده کوزی آیدنلغه الشدیغی زمان دخی بو حالك فرقنده اولدی وسببنی طلعتدن صوردی ایسه‌ده طلعت اوقومقده اولدیغی رومانك پك تأثیرلی اولمسندن فلاندن بحث ایدرك قوجه‌سنك سؤالنی دفعه مقتدر اوله‌بیلدی .

طلعت خانم شارق دیه دوشدی بایلدی . تفنکلرك صداسی یالکز حرمده بولنان قادینلری دکل سلاملقده‌کی آدملری دخی اویاندیردیغندن هر کس طلعتك اوطه‌سنه قوشدی . قادینجغزی برقالب بی‌روح آما بره‌یاتمش کوردکلری زمان ذاتاً قلبلری خلجانلی اولان خانه خلقنك خوفلری برقات دها آرتدی ایسه‌ده ایدیلان کورلتیلر پاطردیلر اوزرینه طلعت ینه کوزلرینی آچمش ایدی .

پاطردینك الك چوغی طوان اراسندن کلیور . کیم بیلور مرتضی ایله فدا بوغاز بوغازه مبارزه‌می ایدیورلر ؟ فقط هرحالده بربری دیکرینی سوروکلیوب یوکده‌کی دلیکه طوغری کتیردیکی بو حرکته مخصوص اولان سسلردن اکلاشیلیور .

هله چوق شکر یوکك اغزنده‌کی دلیکدن مرتضینك صداسی کلدی « طلعت ! طلعت ! یاردیم ایتده شو خبیثی ایندیره‌لم » دییور ایسه‌ده طلعتده یاردیم ایده‌جك قوتمی وار ؟ آیواز ایله اوشاق یوك ایچنده کیره‌رك معاونته مهیا اولدیلر

ایسه ده مرتضی افندی « سزلک بوراده نه ایشیکز
وار بو!» دیه تکدیره باشلایجه حریفلرکده « اوته
جرأتلری قالمدی . واقعا « آمان افندم! سلاحلر
پاطلادیغنی ایشتدکده کلدک » دیدیلرسه ده افندیلری
بو عذری مقبول طوتمیه رق « سلاحلرک سببی اولمق
اوزره دخی « ایشته خبیثی اولدردم شرندن قور.
تلدق .» دن بشقه ایضاحات ویرمدیکندن بوقدر.
جق بر سوز کیمسه یه اطمئنان ویرمدی .

الحاصل اشاغیده اولانلرک دخی انضمام معاو
نتیله مرتضینک مقتولنی اوطه ایچنه ایندیردیلر .
جمله ده بر حیرت اما طلعتک حیرتی بالطبع جمله یه
غالب! قارئینمز عادتا چیلدیرمق درجه لرینه
واریور . فقط نیچون بیلورمیسکز؟ بلکه دیکی نعش
فدا افندینک نعشی اوله جق ایکن اورته یه قوص
قوجه مان قوزی قدر بر بلکی یاتیرمش اولرینه
حیرتندن بودرجه لری بولمش .

مرتضی افندی طوز طوپراق ایچنده اولدیغی
حالده اوطه ایچنه ایندی . قاریسنی قورقوسندن

بتی بکزی کیوج کسیلمش کورنجه کمال شطارتله بو.
یورلنوب کوله‌رك دیدی که :

— نه قورقدکبه ! طوان اره‌سنده محاربه
وارمی ظن ایتدك ؟

— آمان آبکم ! قورقلیه‌جق شیمی ؟ کیجه
یاریسی سلاح پاطردیسی !....

— جانم *** پاشانك باغنده کی وحشی
حیوانلر کومسلرینك تلنی قیرمشلر . هپسی باغچه‌یه
یایلمشلر . واقعا بغچوانلر درحال یتشوب طوپلا.
مشلر ایسه‌ده یالکز بر تلکی فراره یول بولمش .
بر قاچ کیجه‌در طوان اره‌سنده بر پاطردی ایشیدیور
ایدم‌ده مطلقا تلکینك بزه التجا ایلدیکنی حکم
ایلمکده ایدم . نهایت بو کیجه کشفمك طوغری
اولدیغنی ایشته تلکی‌یی اوکزه سره‌رك اثبات ایلدم .

(خاتمه)

حکایه‌مزك صوکنده « قودوسن » فدا
افندیدن جسارت بکلنور ایکن بالعکس قورقاقلق
ظهور ایتمش اولمسی زیاده شایان استغراب دکلمیدر ؟

بو مسئله‌ده شدت سوداسیله عقلی باشندن کیدوب قاتله کوده‌لری کونورمك درجه‌سنده تهدیدلره وارمش اولان فدا افندینك حالی حقیقةً کوله‌جك بر حال ایدیسه‌ده بیچاره عاشق کندی حالنه کندیسی کوله‌مامش ایدی . مرتضی افندی طوان اره‌سنده خارل خارل نیلکی اره‌مقده ایکن بیچاره فدا طام اوسته‌نده و تاصچاقه قریب بر یرده بولنه‌رق یکدیکرینی تعقیباً ایکی ال سلاح پاطلادیغنی ایشیدنجه قالدیروب کندیسنی بغچه‌یه آتیویرمش ایدی .

برکت و یره‌سونکه کوشکك یالکز برقاتلی اولدیغندن عاشق مأیوسك آتلادیغی یر آنجق یدی سکز ارشون ارتفاعنده اولدیغی کبی اشاغیسی دخی کوبره‌لی و یومشاق یکی قازلمش بر تولا اولدیغندن صدمهٔ سقوط یالکز شیق بکمزك طار پانطالونی دیزلرندن قیچندن برقاچ یرندن پاطلانمقدن بشقه برزیانی موجب اولمامش ایدی .

بونکله برابر زواللی دلیقانلی جان هولیله سوقاق قپوسی طرفنه هجوم ایدرك یرینه قونمش اولان قول تیمورینی کوچ حال ایله آچمش ودها اینمه‌سون که قپو ایچرودن کلیدلنمدیکی حالده اناختاری اوستنده بولندیغندن کندیسنی سوقاغه اته بیلمشدر . بوقسه حولی و یاخود بغچه ایچنده قاله‌رق یاقه‌یی اله ویره‌جکی درکار ایدی .

بوتهلکه‌لی قومدیادن یاقه‌یی قورتارمش اولمسنه فدا افندی اوقدر ممنون اولدی که بر دها طلعت خانمه دکل هیچ برقادینه قبا طابیلق کوسترمامك ایچون توبهٔ نصوح ایدرك نهایت مناسب برقزجغز ایله تأهل دخی ایلدی .

کوردیکزمی عشقده مطلقا برفیض واردر . مبسوطاً دکل ایسه بیله معکوساً اولسون بوفیضدن نتایج حسنه انتاج اولنه بیلیورایمش .

تمت

لطائف روايات

اون بشنجى جزؤ

(چنگانه) اسميله بر حكايه يى حاودر

محررى

احمد مدحت

برنجى دفعه

اولەرق معارف نظارت جليلەسنك رخصتيله

(قرق انبار) مطبعەسندە باصلمشدر

استانبول

سنه

١٣٠٤

چنکانه

« ۱ »

زمان تمام ماه نیسانك اون یدیسی ! کیدیله‌جك یرده کاغدخانه !

کاغدخانه‌یه بیك دفعه کیتمشسکزدر یا ؟ فقط بیله‌م نظر دقتکز هر بری بر زهر سیار حکمنده اولان رنکارنك فراچه‌لی جارلی قادینلره‌می منحصر ایدی ؟ یوقسه لطافت طبیعیهٔ موقعیه‌یی تتبع وتدقیقمی ایلیور ایدیکز ؟

بو حکایه‌مز مقتضاسنجه کاغدخانه‌نك اول باول لطافت موقعیه‌سنی تدقیق ایتمش بولنمقلغکزی آرزو ایدرم .

کاغدخانه‌نك برشهرت تاریخیه المسنه وذوقنی صفاسنی بیلن لطافت طبیعیه‌یی تقدیر ایلیان برپادشاه معظم طرفندن تزیینی اغورنده بونجه

فداکارلق اختیار ایورلمسنه سبب هپ لطافت موقعیه‌سیدر . بر روایته کوره وقتیله پاریسه کوندرلمش اولان بر عثمانلی سفیری ورسایل بغچه‌لرینی کورمشده اوپلان اوزرینه کاغدخانه‌نك‌ده تنظیمنی متبوع مفخمنه توصیه ایتمش ایمش . اوراسی بزه لازم دکل آ ! فقط کاغدخانه حقیقةً تنظیمه تزیینه اك زیاده مستعد اولان یرلردن بریسیدر . حتی استانبول اطرافنده اندن دها مستعد بر یر بولنمدیغی دعوا ایدلسه‌ بیله قولای قولای رد اولنه‌مز .

فرض ایدکزکه کاغدخانه‌یه بحراً کیدیورسکز . ایکی طرفی واسع بر باغچه‌نك قطعه‌لری تحدید ایلیان برلیمان سزك ایلك کذرکاه بحریکزدرکه دنیا اوزرنده بوندن دها امین بر لیمان بولنمدیغنده جغرافیون متفقدر . خلیجده سزك قایغکزی بیزار ایده‌جك قدر طالغه پیدا ایتمکه کافی بر فورطنه تصور ایدلمك لازم کلسه بتون دنیانك زیر و زبر ایدلمسنی دخی برلکده تصور اقتضا ایدر . زیرا

مهندس طبیعت صانکه کاغدخانه‌یه بحراً کیده‌جك اولانلری تلاطم دریا ایله مضطرب ایتمامکی حساب ایلمش ده اوکورفزجکزی اکاکوره رسم ایتمش کبی هیچ بر روزکار خلیجك مرآت سطحنی « تموج » لفظنك حکمی طوغری عد اولنه‌جق درجه‌لرده تمویج ایده‌مز .

کاغدخانه‌یه طوغری کتدکجه خلیج طارالمغه باشلار . هم طارالور همده صولری ینك قویو مائی رنکی آچلمغه باشلار . آچلدقجه بر زمانسق یشیلترك بر رنك پیدا ایدر . کیتدکجه صارارر . نهایت خلیج برلیمان حالندن چیقوب واسع بر نهر حالنی المغه باشلار .

اما هنوز نهر اولمدی . دها کاغدخانه‌دره‌سنه کیرمدك . هنوز ایوب اوکلرنده‌یز . صولر دخی نهر صولری کبی طاتلی دکل هنوز طوزلیدر . یالکز پیدا اولان طاراق ایله صولرك رنکنده عارض اولان صاریلق اوراسنی بر بیوك نهر حالنه قویمشدر .

براز ده‌ـا کیدرسکز . طارلق وصارپلق زیاده‌لشور . شوراده بوراده اطه‌جقلر کورمکه باشلارسکزکه اوزرلرنده بیتن اوجلری تیکنلی حصیر صازلری اثره‌عظیم وزمردین برر کربی صورتنی ویرمشدر . بعضلری ایسه غایت لطیف چمن ایله مستور اولدیغندن ماهر بر بغچوانک الندن چیقمش صاقصی دنیلسه بجادر .

قایغکز حالا ایلرولمکده‌در . تمام علی بك کوبی دره‌سیله کاغدخانه دره‌سنك برلشدیکی یره کلدیکزکه ایشته بو راسی کرچکدن برنهر منظره‌سی تشکیل ایلدی . سز کاغدخانه‌یه کیده‌جك اوله‌یغکزدن علی بك کوبی دره‌سنی صول طرفکزده براقه‌رق صاغده‌کی دره‌یه قایغکزی سوق ایلدیکز .

اندن صکره مجرانك اکو جاجلری وکاه‌کاه آلتلرندن بچدیککز کوپریلرو صولرك طاتلیلانملری برنهر داخلنده سیاحت ایلدیککز خصوصنده اصلا شبهه براقمزلر . موسم نیسانك اون یدیسی دیمدکمی یا؟

بالخاصه اوموسمنده بونهرك ایکی ساحلی تسریر عیون ایتمکده چمنزار جنانی آکدیره جق صورتده یشیلدر .

یولکزده دوام ایدیورسکز . میراخور کوشککنی دخی کچمشسکز . برده تمام مجرانك بر قیور یمنی طولاشور طولاشمز قارشوکزه عظیم برچایر چیقار که عرضاً و طولاً اکا مساوی بر چایر دها استانبول اطرافنده بوقدر دنیلهمز ایسه‌ده لطافت یالکز وسعتده اولمیوب بلکه کاغدخانه چایری کبی اورته‌سندن بیوك بردره اقمقده و او دره‌نك ایکی ساحلی ریختیم ایله تنظیم ایدلمش بولنمسنده وتمام چایرك اورته‌لق یرنده حقیقةً صنعتلی بر چاغلایان وجوده کتورلمسنده و او چاغلایانك برطرفنده جنت قصرلری کبی برقصر همایون بولنمسنده و هله دره‌نك چاغلایاندن یوقارو قسمنك بر خط مستقیم اوزره بیکارجه متروبه قدر اوزانوب کیتمسنده وسائر بوراده برتم قلمزك بحق تصویرندن اوشندیکی بیك درلو اسبابده

زينتی جمع ايلمسندەدر .

بو مجرای مستقیمەنك اورتە باشندەکی کوپرینك اوزاقدن کورینمسی حقيقة بر رسام ماهرك فرچەسندن چيقمش کوزل بر لوحە تشکیل ایدر . زیرا کاغدخانه قریەسی دخی بوکوپرینك صول طرفندن اغاجلر ایچنه کيرلنمش اولدیغی حالده کاه کاه کندیسنی کوسترەرك تابلونك ایکنجی پلانی مقامنه قائم اولور .

سزی چاغلایانه قدر کتورمش اولمغله کاغدخانه‌نك اولا بجەلطافت موقعیەسنی سزه کوسترمش اولەمیز . هله برکوپری به قدر کلکزده اندن اوتەیه جندره بوغازينه طوغری اولان قسمنه باقکز . بوراده درەنك مجرامی ایکی ساحلنه رنجبیم انشامی بی کلفتلردن دخی زانه اولەرق باخصوص اغاجلربنی دها زیاده آرتدیرمشدر . لکن چایرك زمینی کویا تسویه ترازوسیله تسویه اولنمش کبی اوقدر دوزدرکه درەکاه درینه کوملك وکاه سطح مرغزاره چیقمق کبی انتظامسزلقلر

اولمیوب بتون اعوجاجلری بر صـورت منتظمه‌ده
تشکل ایلر .

طولی بر بچق ساعتدن زیاده ممتد اولان بو
اوزون وادینك عرضی گاه طارلشور گاه گنیشلرکه
الك طار یری یدی سکز یوز متردن اشاغی دکلدر .
ایکی جناحنی‌ده یکدیکری اوزرینه یوکلنمش تپه‌لر
تحدید ایدرلر . اکر بو تپه‌لر بکقوز طرفلرینك
طاغلری کبی اورمانلق اولسه‌لر ایدی جداً کاغدخانه‌
نك لطافتنی درجهٔ غایه‌یه ایصال ایتمش اولورلر
ایدی . نه چاره که یالکز چنله مستور اوله‌رق
اندن فضله زینتی ایسه اوزرنده اوتلایان قویون
سورولرندن عبارت قالور .

کاغدخانه‌نك لطافت موقعیه‌سنی اخطار
ایچون شو سویلدیکم درت لقردی‌یی بو موقع
لطیفك بحق توصیف وتصویر یلدر دیه تلقی ایتمیکز
او یله تلقی ایدر ایسه‌کز یا بکا یا کاغدخانه‌یه ظلم
ایتمش اولورسکز . زیرا بن کاغدخانه‌یی بحق
تصویر ایتمکه مجبور اولورسه‌م برجلد یازارم .

كاغدخانه‌یه ظلم ایتمش اولورسکز . زیرا بن انك تصویر لطافتی بولنده برجلد یازسه‌دم بیله کاغدخانه بندن دها ماهر محررلرك دیکر برچوق جلدلرینه احتیاج مس ایندیره‌جك درجه‌لرده لطیف اولدیغنی هرمنصفه تسلیم ایتدیرور . اینانمز ایسه‌کز بن سزی کاغدخانه‌یه مجرا کتورمش اولدیغم حالده سز برکره‌ده بك اوغلی طرفندن کاغدخانه‌یه طوغری کیدیکزده تمام وادی‌یه حاکم اولان تپه‌اوزرینه کلدیککز زمان قارشوکزده تشکل ایدن لوحه‌یی تدقیق ایلیکز . اویله بر پانوراماکه تماشای سطحیسی ساعتلرجه امتداد ایدرك سزی استغراق حالنه دوچار ایدر . فقط حکایه‌مزك درجهٔ اختصارینه کوره کاغدخانه‌نك بوقدرجق تصویر لطافتنی کافی کورکز .

نه‌دیمش ایدك ؟ « موسم تمام نیسان آینك اون یدیسی ! کیدیله‌جك یرده‌دخی کاغدخانه »می دیمش ایدك ؟ یاکیدنلر کیملر اولدقلرینی بیلورمیسکز ؟ « شمس حکمت بك » که اکثریا تخفیف ایله یاد

ایدنلر یاساده‌جه « شمسی بك » دیرلر و یاخو یالکز « حکمت بك » دیمکله اکتفا ایدرلر ·

بیندکلری بر صندال ایسه‌ده او یله بعض صندال مراقلیسی بکلرك کیکلری کبی مکیـك دکل · قریباً طـانیه‌جغکز شمس حکمت بك ذوق دنبلان شیئی تهلکه حالنه تحویل ایده‌جك بکلردن دکلدر · فکرینی حکمتله تنویر ایتمش بر کنجدرکه صورت مخصوصه‌ده یاپدیرمش اولـدیغی اوچ چفتـه صـندالی پو به‌دن پرویه‌یه طقوز مترو طولنده اولدیغی حالده اورته‌لق یرنده‌اك کنیش عرضی دخی اسقارموزدن اسقارموزه بر بچق متردر · غایت قوروزلی متین بر تکنه‌درکه کاغد خانه‌دره‌سنده هیچ بر یره اوتورمقسزین چاغلایانلره قـدر کیده بیلمسی دخی یکـه قوردونلر ینی کنـدی الدن دوشـورمیان شمس حکمت بکك صولری پك کـوزل بیلمسی سـایه‌سنده میسر اوله‌بیلور ·

بو صندالك قیچ و باش التـلرنده ایکی طولاب اولوب یدی سکز مسـافری هروجهله اکرام ایده .

جك لوازم طولابلری طولدیرلمشدر . انلردن ماعدا طشـاری یه چیقلدیغی زمان اوتوریله جق اسکمله قوللانیله جق ماصه و سـائره دخی هپ بچمه اولمق شرطیله اوتوراق تخته‌لر بنك التلرینه یرلشدیرلمشدر .

صندالك تخته‌سی ایکی طرفدن محکم واردا صو- لولی اواوب اویله بر بچمده یاپلمشدرکه اقتضاسنه کوره فره‌ده دخی قوریلنجـه غایت مکمل برچادر وجوده کتورور . صندالك یلکنلری ده منضم اولنجه چادرك مکملیتنه هیچ شبهه قالمز .

یلکنی شمس حکمت بکك حکمتنه مغایرمی عد ایلدیکز ؟ عجله ایتمیکز . شمس حکمت بك صندالنه حیزلی کیتسون دیه تحملندن فاحش یلکن ترتیب ایتمامشدر . تمام تحملی درجه‌سندکی یلکنی دخی ایکی دیرکه تقسیم ایتدیرمش اولدیغندن روزکار زیاده اولدیغی زمان یالکز برنك دیرکه یلکن آچدیرر . آز روزکارلی هوالرده ایکی دیرکه دخی یلکن فورا ایتدیرر . یلکنلری ده لاتین بچمنده

اولدیغندن اکثر روزکارلره موافق دوشر . فقط بالکلیه معکوس روزکارلرده وولته ایتمك تهلکه‌سی شمس حکمت بکك خریطه‌سنده مندرج دکلدر .

مکانی تعریفدن مکینی دخی اکلایه‌بیلور ایسه‌ك بزم شمس حکمت بکك ذوق آدمی اولدیغنی البته اکلامشسکزدر . اوت بوذات ذوقنی بیلور ذوقی سور برآدمدر . بوغاز ایچنده مرمره‌ده بوصندال ایله پك چوق ذوقلو ایتمشدر . حتی بردفعه سرای بروننده‌ن باشلایه‌رق تکفور طاغی کلیبولی صره‌سیله چناق قلعه‌سی قپو طاغی مدانیه ازمیدی طولاشوب قاضی کوبی و حرم اسکله‌سی یانلرندن کچه‌رك ینه استانبوله کلمشدر . ایشته بوسیاحتنده صندالنك تنته‌سنی چادر حالنه افراغ ایدرك برچوق کیجه‌لری دکز کنارنده دخی امرار ایلمشدرده صفاسنه طویه‌مامشدر .

کاغدخانه‌یه کیتدیکی شو نیسانك اون یدنجی کونی صندالنده کندی معلمی سلیم جان ایله ادبان بحری افندی واهل موسیقیدن داودبك ورسام

آرتین الوانیان افندی وغزته محررلرندن راقم بك برابردرلر . اما بو ذاتلری شمس حکمت بکك طبا . لقاوغی چناق یالایجیسی ظن ایتمیکز . هر بری بر علمه بر صنعته مالك اولان بو ذاتلرك هیچ بریسی شمس حکمت بکه ، کل هیچ بر کسه‌یه قاوق صاللار و یا هیچ بر کسه‌نك چنه‌غنی یالار طبقه‌دن اولمیوب هر بری کندی وقارینه صاحب واستقلال افکارله مالك آدملر اولدقلری کبی بالخاصه شمس حکمت بك دخی او یله طبلقاوقدن کاسه‌لیسدن خوشلانور آدملردن دکلدر .

هله بدی شوکافخانه‌یه صورت وصول ایله افشا ایده‌مه قدر نه یولده امرار اوقات ایدلدیکنی تعریف ایده‌یم . اول حاضر صره‌سی کلمش ایکن بو ذاتلر ایله معارفه پیدا ایده‌لم . اولمزمی ؟

« ٢ »

اولا شمس حکمت بك . یاش یکرمی ایکی . بوی اورته . وجود اته طولغون . توکلر آچیق قومرال . کوز الا . اغز برون غایت متناسب .

هانکی قادین کورسه « کوزل دلی قانلی ! » دیه بکنور .

ثانیاً معلم سلیم جان ! یاش التمش سکز بلکه ده یتمش . بوی اوزون . وجود غایت نحیف . تن اسمر . کندیسی هندلی . توکلر قوزغونی سیاهدن منقلب قیرچل . چهره پك متناسب دکل . اختیار بر هندلیکه دیکر بر رومانزده دیمش اولدیغمز وجهله اختیار برجنکانه نك تربیه و نظافت کورمشیدر .

ثالثاً سحری افندی . یاش اوتوزبش . بوی اورته دن اوزون واوزوندن قیصه . توکلر قویو قومرال . کوزلر بوالا . برون علامت وقار اولمق اوزره بیوجه . اغز کوچك . دیشلر منتظم . کوزل دنیله مز ایسه چرکین هیچ دنیله مز .

رابعاً داود بك . یاش اللی . بوی قیصه . قفا بیوك . برون برنقطه قدر کوچك . اغزنسبتسز بیوك . ایبجه ملحم . توکلر سیاه . کوزلر سیاه ! چرکین دنیله مز ایسه کوزل هیچ دنیله مز .

خامسا آرتین الوانیان افندی . یاش اوتوز بوی اورته . تن بیاض . توکلر آچیق قرال . کوزلر مائی . قاش کوز آغز بورون چکه فلان متناسب . غایت متبسم بر دلی قانلی که کوزل دیمامك خطادر .

سادسا راقم بك . یاش قرق ایکی بوی اورته دن براز اکسیك . صقال قرمزی یه میال . کوزلر یشیل . بورون اغز متناسب ایسه ده قادینلرك دیدکلری کبی نه اوکه جك کوزل نه یره جك چرکین .

ایشته جمعیتمز خلقنه شو بله بر کوز کزدیره رك شکلرینی براز طانیدق . برازده حاللرینی طانیه لم .

شمس حکمت بك مصر تجارندن متوفی نعمة الله افندینك اوغلیدرکه باباسی کندیسنی درت یاشنده اوکسز براقمش ایسه ده والده سی قول جنسی فرازنده خانم بك مدبر بر قادین اولدیغندن اوغلنی واندن ایکی یاش کوچك اولان فاطمه منور نامنده بر قز ینی هم حسن تربیه ایتمش هم ده بابالرندن منتقل ثروت عظیمه نك بر حبه سنی زیان ایتمیوب جمله سنی املاکه تحویل ایله آیده یوز اللی لیرادن

زياده برده ايراد پيدا ايتمشدر . اوغلنه وقزينه ويرديكى تربيه مكتب تربيه سى دكلدر . سليم جان هندى يى كندى خانه سنده بولنديره رق تركى وعربى وفارسى يى بوذات واسطه سيله اوكرندى . يكى كبى سليم جان چوجغه مكمل برده انكليزجه اوكرتمش وشمس حكمت بك فرانسزجه يى ده انكليزجه قوتيله كندى كنديسنه اوكرنمشدر . اخلاقى غايت كوزل مالنه متصرف حركات وسكناتنده والده سنك وسليم جانك امرلرينه نهايتنه مطيع منقاد الماس كبى برچوجقدر .

سليم جان عن اصل هندلى اولديغى حالده مصره كلوب برمدت اوراده وبعده برچوق مدت دخى اوروپاده بولنمش غايت عالم حكيم برآدمدر . وقتيله بردفعه استانبول‌ه كلدكده نعمة اللهك بك چوق التفاتنى لطفنى كورمش اولديغندن اوروپادن صوك عودتنده دخى موى اليهك خانه سنه كلمش ايسه‌ده اوچ سنه مقدم نعمة اللهك وفات ايتمش اولديغنى خبر الەرق متأسف اولمشيدى . فرازنده

خانم بو ذاتك كمالی بیلدیکی جهتله متوفی قوجه‌
سندن زیاده کندیسی اکرام ایدرك سلیم جان
کعبه‌یه کیتمکده اولدیغندن بعد الحج بنه استانبوله
کلمسنی و کندی دائره‌سنده قالمسنی رجا ایتمشیدی .
بشقه وارکیمی اولمیان بوله بر عائله ایچون سلیم
جان کبی بر ادم نه قدر لازم ایسه سلیم جان کبی
برآدم ایچون دخی بویله بر عائله او قدر لازم اولدیغندن
فی الواقع حکیم مومی الیه بعد الحج بنه استانبوله
کلمه‌رك بر دها آیرلمامش و ولانجه وقتنی ایکی
چوجغك تعلیم و تربیه‌سنه حصر ایتمشدر . علمی
فوق العاده اولدیغی کبی صحبتی ده غایت خوش
سلیم حلیم برآدمدر .

سحری افندی استانبولك پك نادر یتشدیره‌
بیلدیکی ادبادندر . باباسی علما دن اولوب حالاده
سکسان یاشنی تجاوز اولدیغی حالده متقاعددر .
سحری افندی باب مشیخته دوام ایدرك ایچه طولغون
معاشندن ماعدا اربه‌لغیله معیشتی توسع ایلمشدر .

واقعا ادبادندر اما اویله برچوق امثالنی کوردیکمز شاعرلر کبی هنری نه موزون و مقفا سوکمکدن ونه ده منظوماً ریاکارلق ایدرك جائزه خورلقدن عبارت اولمیوب «شاعره» صفتنه بحق سزا برادیبدر. وقتیله شمس حکمت بکك همشیره سنی الق ایستیوب ده کندیسنه ویرمامش اولدیغی حالده بیله شمس حکمت بك ایله اره لرنده کی دوستلق بوزلمامش اولدیغنه نظراً نه قدر حسن اخلاق صاحبی بر آدم اولدیغی اکلاشیلور.

داود بك اندرون همایوندن مخرج اولوب موسیقی یه وقوفی حاضر یاپلش بر شرقی بر اوقو یوب چالقدن عبارت دکل ویریلان کفته یه ایکی ساعتده یکی بر بسته اویدرمق درجه سنده‌در. کوزل نای اوفلر. اعلا کمان چالار. پیانوده دخی قاصر دکلدر. هله بزم ارباب موسیقینك اغلبنه مخالف اولق اوزره مکمل نوطه دخی بیلور. شمس حکمت بکه منسوبیتی کرك کندیسنه وکرك همشیره سنه موسیقی تعلیم ایتمش بولنمسندن ناشیدر. انجق بشقه

استادلر كبی بش اون پاره اجرتله برتعلیم دكل .
بلكه فامیلیانك اسكیدنبری دوستی اولمق حسیله
برتعلیمكه اصل فیض دخی بونده دكلیدر ؟ فاطمه
منور خانمه پیانو و شمس حكمت بكه هم پیانو هم
قانون مشق ایلدیكی كبی ادیب سحری افندی دخی
كندیسندن كمان مشق ایدن برشاكردیدر .

آرتین الوانیان افندی حن اصل قلبه‌لی برارمنی
اولوب پدری و انی متعاقباً والده‌سی وفات ایدنجه
دنیاده هیچ كمسه‌سز برآدم قالمش و انلردن بدیكی
میراثی دخی آزوقتده بتورمش ایدی . بونك
اوزرینه اوروپالی برنقاشه انتساب ایدرك اثناء
نبولده برخیلی زمان انكله برابر ایشلدكدن
و نقاشلغی كوزلجه اوكرندكدن ماعدا یاغلی بویا
رسمه دخی كندی كندیسنه مراق ایدرك اوستدسنك
توصیه‌سی اوزرینه ایتالیایه قپاغی آتمش و اوچ درت
سنه مدت چكمدیكی بلیه قالمدیغی حالده پك كوزل
بر رسام اولوب اندن ماعدا ماندولینا چالمقده‌ده
مهارت قازانه‌رق استانبوله كلمشدر . واقعا بوراده

یاغلی بویا رسمه چوقجه پاره ویرر آدم یوق ایسه‌ده ارتین افندی هم رسامیغه هم نقاشلغه متعلق ایشلری یاپه‌رق اولدقجه کوزل کچینور هله ذوقی صفایی بك سور بر آدمدر . اخلاقیده ضررسزدرکه ذاتاً صنایع نفیسه‌یه منسوب اولانلرك اغلبنك اخلاقی کوزل اولور .

راقم بك اگرچه بر غزته محرری ایسه‌ده اویله الندن یاللکز بر قلمی بولنه‌رق انکله نه یازه‌جغنی بیله بیله میان بضاعه‌سزلردن اولمیوب عربیدن مأذون فارسیده یکتا اولدیغی کبی فنونه‌ده منسوب لسان آشنا بر ذاتدرکه بوبضاعهٔ مکمله‌سنی بعض امثالنده کوردیکمز وجهله عالمك تحری معایبی بولنده قوللانمق دخی کندیسندن بعید بر عیبدر . مدحنیده ذمنیده بحق اجرا ایلر واکثریا ذم اولنه‌جق شیلردن ایسه مدح اولنه‌جق شیلر ایله قلمنی اتعاب ایدر . تشویق دینیلان شی بوذاتك جمله‌دن زیاده مغلوبی اولدیغی بر غیرت اولدیغندن دوستی دکل دشمنی بیله اولسه‌انی ده خیره ومساعی‌یه تشویقدن

کیرو طورمز . کندیسی شمس حکمت بکك انشته سی یعنی فاطمه منور خانمك قوجه سیدرکه واقعا بوندن اوچ سنه مقدم قز اون یدی یاشنده ایکن کندیسی اوتوز طقوز یاشنده برمرد کامل اوله رق قزی المش ایسه ده او بله یکرمی یکرمی بش یاشنده کی قوجه لر کبی کوکلی زنلرده اولدیغنی بقاله صورمق بوذاتك شاننه اولمیوب زوجه سنی هم سومکده هم حمایه ایلکده اقتداری درکار اولدیغندن راقم بکی قاریسی ده قاینی ده قاین والده سی ده زیاده سیله سورلر . خانه نك ایچنده سلیم جان بیوك بابا ایسه راقم دخی بابا مقامنه قائم اولمشدر .

شمدی کاغدخانه یه کیدن جمعیتی دها کورجه طانیدقمی ؟ ایچلرنده یالکز سلیم جان ایله راقمدن بشقه موسیقی به منسوب اولمیان آدم بولنمیوب دادوبك نایی شمس حکمت بك قانونی و سحری افندی کمانی و ارتین افندی دخی ماندولیناسنی برابر المشلر ایدی .

فقط خلیجدن کاغدخانه یه طوغری کیدن

صندال ایچنده‌کی خلق یالکز بو التی کشیدن عبارت دکلدر . صندال اوچ چفته ایسه‌ده بر کورکجی ایکیشر کورك چکمك صورتیله اوچ چفته دکل بر کورکه یالکز برآدم صارلمق صورتیله چکیلور. اوچ چفته درکه صندال درونده التی کورکجی واردر . احباب کورك چکمکله یورولمیه‌رق کورکی کورکجیلر چکرلر ایسه‌ده بونلر شمس حکمت بکك آیلقجی آدملری دکلدرلر . صندال ایله کزه‌جکی کون ذاتاً کندیسنه معلوم اولان قایقجیلردن التی کورکجی جلب ایدرك بونلره اون بشر غروش یومیه ویرر . بوقسه التی آدمی یالکز قایقجی ویا صندالجی صفتیله خانه‌سنده بسیله‌مکی شمس حکمت بك برسفاهت مسرفانه عد ایلر .

التی ارقداش والتی‌ده کورکجیدن صکره برده کیلارجیلك خدمتنی ایفا ایدن برروم دلی قانلیسی واردرکه اسمی نیقولی اولان بوآدم شمس حکمت بکك هم کیلارجیسی هم وکیل خرجی هرشیئیدر . قوناقده اوشاق وخدمتجی نامیله

نیقولیدن بشقه کمسه یوقدر . زیرا بملك حرمده پیشه‌رك شمس حکمت ایسه یالکز مسافرچاغرمش اولدیغی اقشام سلاملقده طعام ایدر . چاغرمدیغی زمان مسافر قبول ایمز . واو بله بعض کبارده اولدیغی کبی خانه‌سی لوقانطه حالنده دکلدر .

کیلارجی ایله برابر صندال خلقی اون اوچه بالغ اولمشدر . فرنکلر بو اون اوچ عددینی مشئوم عد ایدرلر . بویله بر صندالده و یابر سفره‌ده حاصلی هرنره‌ده اولورسه اولسون اون اوچ کشی اجتماع ایلدکلری زمان یا بریسنی اره‌لرندن چیقاررلر و یاخود برده‌ها آدم الەرق عددی اون درده واردیررلر . بوشئامتك حقیقة وار اولوب اولمدیغنی بیله‌میز . شوقدر بیلورزکه شئامت مذکوره فرنکجه برشی اولوب بزده دخی بوکا اینانمق برنوع الافرانغه حکمی المشدر . احتمال زیاده بعض قوملر واردرکه اون اوچ عددینی یك مسعود اولمق اوزره اعتقاد ایلسونلر . بو عددك شئامتندن قورقانلر او شئامته دوچار ویاخود مسعودیتندن

امیدوار بولنانلر اومسعودیته نائل اولورلر ایسه هرحالده تأثیری عددده بولمیوب کندی اعتقادلرنده بوللری طوغری اولور .

شمدی بز صندالمزی تعقیب ایده‌لم :

«٣»

اوجه دخی دیدیکمز وجهله صندال مجرد شمس حکمت بکك صولری طانیسی سایه‌سنده خلیجدن کاغدخانه دره‌سنه کیروب چاغلیانلرك التنه قدر کله بیلدی .

کون دخی برصالی کونی ایدی که جمعه وپازارده کاغدخانه‌نك خوارده‌لقدن بشقه کوریله‌جك برشیئی اولمدیغی حالده بوکونلرك غیری ایامده لطافت موقعیه‌دن حصه‌یاب انبساط اولمق دها زیاده محققدر .

قیمتی ایکی غروشدن عبارت بولنان براسکمله‌یی خلقه یوزپاره‌یه ایجار ایدن ویکرمی پاره‌لك برکاسه یوغورتی اوچ غروشه صاتان چادرلر هنوز قورلمش بولندقلرندن بونلردن برقاچ کشی اکرچه

صنداله قوشدیلر عرض خدمت ایلدیلر ایسه‌ده خدمتلرینه احتیاج کوسترلمدیکندن اومدقلری کبی میراث بدی اولمیان بو جماعتدن هیچ خوشلانمدقلری حالده رجعت و عودت ایتدیلر ۰

حارات بقولی امور مأموره‌سنی اوقدر مربع اوقدر او یغون کوریورکه التی مسافره بر خدمتجی از دکل چوق بیله کلیور ۰ کیمسه‌نك بر امر و برمسنه حاجت بیله یوقدر ۰ او هر شیئك صره‌سنی بیله‌رك کو یا افندیلر یك مسافرلرینك کوکللرنده‌کی ارزوبی کشف ایدیورمش کبی هر کس ایستدیکنك یاپلمد. یعنی کورر و نیقولی به تشکردن بشقه سو یلیه‌جك سوز بوله‌مز ۰

صندالدن اشیانك چیقارلمسنه کو. رجیلر دخی یاردیم ایلدکلری جهتله یاریم ساعت سورمکسزین یلکنلر حصیر مقامنده یره سر یلدیلر ۰ اوزرلرینه قره‌جه دریه‌ی تفتیك پوستکیسی خالی سجاده ارناوت یامچیسی کبی شیلر سر یلدکدن ماعدا برقاچ یاصدیق دخی

قونلدیکه اقتضـا ایده‌جك اولسه بونلرك دوشك یورغان مقامنه دخی قائم اوله‌بیله‌جکلری غربت کزمش اولانلره معلومدر .

بونلردن ماعدا ینه شو یاریم ساعت ظرفنده بیغولینك کیلار ادواتی دخی میدانه قونلدی . واقعا بوافندیلر عشرت قوللانورلر ایسه‌ده عشرتده اسپرتونك و یه‌جکی نشئه‌دن زیاده او لوازمك تهیه‌سی و او تهیه‌یه و یریله‌جك اهمیت ایله اکلنورلر . راقیلری شمس حکمت بکك مخصوصی چکدیردیکی غایت خفیف برشیدرکه یاریم اوقه‌سی بشقه راقیلرك اللی درهمی مقامنه انجق قائم اولور . بوندن مقصد عشرتك سورکلی اولمسی ومزه لوازمنك بول بول تناول ایدلمسیدر . ذاتاً مزه‌لری دخی بشقه ارباب عشرتك طعام سفره‌سی قدر زنکیندر . زیرا یالانجی طولمه‌لر حشلانمش طاوقلر اتلر دخی بو سفره‌نك خویار چیروز کبی لیقورینـا و بالق یمورطه‌سی کبی مزه‌لری میانه داخل اولور . هله پینیرك انواعی سفره‌یی بر

قاندها اكمال ايدر .

الك اول چيقان سدس داود بكك نايى صداسى اولدى . سحرى افندى درحال دم طوتمه بيلمك ايچون كامك درت تلنى بر كره طينغردانه رق مى كريشنى براز چكمك ولا كريشنى حالبله براقق وره كريشنى براز اوزاتمق وصول كريشنى ده بك آز كرمك صورتيله اهنكى بالاتمام دم طوتمغه باشلادى . شمسى حكمت بكك قانونى دها اوزوبجه براهنكه محتاج اولديغندن وداود بك ايسه نوادن باشلايه رق، برچوق مقاملره كيروب چيقمغه بولنديغندن شو استادانه تقسيمى ديكله يه بيلمك ايچون قانونى ده نظامى ده خاطرلردن چيقارمش ايدى .

تقسيم بيتدكدن صكره برده پشرو چالندى ايسه ده سماعيلره كارلره شرقيلره فلانلره كيرشلميوب يالكز پيشروك اجراسيله فصله ختام ويرلدى . اصل سبب ختام دخى بقواينك اسپرتولى بركوچك سياحت اوجاغنده درحال بر بالـق قزارتمش

اولمسی قضیه‌سی ایدی . صیجاق صیجاق بر مزه ایتمك اشتهاسی موزیقه‌یه فاصله و یرمکه سبب اولدی .

براز صکره مکمل برفصل یاپمق ایچون شمس حکمت بك دخی قانوننه آهنك و یرمکه باشلامش ایدی . بو اره‌لق برحقه‌باز یهودی یارداغیله برابر کله‌رك اوسته‌سی النده بولنان شیطان مناره‌سنی برکره اوتدردی که کویا بو صدا ایله خلقك کوزلرینی باغلار ایمش . فقط بو جماعت ایچنده اویله کوزلری باغلانه‌جق کوزلری بویانه‌جق کیمسه‌یی بوله‌مدی . اکرچه براره‌لق آرتین افندی :

— بو حریفلرك هنرلری هیچ برشی دکل ایسه‌ده تحفلقلری کوزلدر

دیدی ایسه‌ده صو یتاریلق خصوصنده دخی بونلرك‌پك طاتسزاولدقلری اتفاق‌آرا ایله حکم اولنه‌رق یهودیلر یوز بوله‌مقسزین دفع اولدیلر کیتدیلر .
بومثللو حریفلرك مدخولی اولمق عاقل نزدنده

مدوحیت صاییلور . اویله کپازه‌لکارله اکلنه بیله‌جك اولانلر وانما او کپازه‌لری یك مغبون ایتمش اولور ایسه‌ده عاقل اولانلر انلری ممنون ایده‌جکم دیه کندیلرینی ده خلقه انلر کبی مسخره ایده‌مزلر .

یهودیلر بکلرك یانندن محزوناً عودت ایلدکدن صکره قهوه‌خانه اتخاذ اولنان چادرلرك برینه کله‌رك اوسته اولان یهودی دیدی که :

— نه‌د ندینی بکم‌هو پاالا آدملر ایمشلر !

قهوه‌جی — کیم ؟ شو قوجه صالاپور یادن چیقمش اولانلرمی ؟

— اوت ! ه نه سحردر نه کرامت الچابقلغی معرفت . دیه براز هنر کوسترمك ایستدك بزی دفع ایلدیلر .

— بن ده انلره براز کاغدخانه یوغورتی صاتمق ایستدم ایسه‌ده قبول ایتمدیلر . بویله مشتریلر اوله‌جغنه هیچ اولمسون دها اعلادر . صانکه کاغدخانه‌یه کلمشلر . اویله دوندوری لیلا بکلری نه‌یاپه‌یم ؟

يهـوديلر چادرده بر سيغاره ياقه‌رق چايرك بشـقه طرفنه كيتمك ايچـون اوزاقلاندقلرى زمان اوچ درت چنكانه قار يسـنه راست كلديلركه كمال تلاشله بكلره طوغرى كيديـورلر ايدى ۰ اوسـته يهودى ديدى كه:

— نافله يورلمه مهتاب ! بونلر سزك اكلا. ديغكز بكلردن دكل ۰ كمسـه‌يه بش‌ پاره و يرمامك ايچون بورايه كلمشلر ۰

چالغى چالديريورلر يا ؟

— خير! كنديلرى چاليورلر ۰

— بن انلره كوبك آته‌رق چنكانه‌غوغاسنى تقليد ايدرك بش اون‌ پاره قو پارترم ۰

— كوبك دكل طـاقله آتسـه‌ك بنه فائده‌سى يوق ۰

— يكى شرقيلر چاغريرم ۰

— انلرده نه شرقيلر واركه !

— جانم يدكلرندن برلقمـه اولسـون ديلنه‌مزمى يم ؟

— بر قطره المه مز سك !

— الامز ایسه‌م بنده منزك كبی قوغولورم !

دیه مهتاب تسمیه اولندیغنی یهودیلدن ایشتدیكمز چنكانه قاریسی یانـنده بولنان دیگر درت قادینه اشارت ایدرك بكاره طوغری یورومكه باشلادیلر.

چنكانه قاریلرینك ورودلرینه الك اول دقت ایدن داود بك اولدی . كمال ممنونیتله ارقداشلرینه دخی ارائه ایدرك دیدی كه :

— امان ایشته بونلر ایله بك كوزل اكلنیلور .

شمس حكمت — هله شو تازه قزه باقسه كز آ نه قدر كوزل !

آرتین — كرچك نه قدر كوزل !

بونلرك نظر دقتلرینی جلب ایدن چنكانه قزی واقعا جلب انظار دقت ایده‌بیله‌جك قدر كوزلدر . مهتاب دینلان قارت چنكانه دها اوزاقدن بونلرك سوزینی ایشیدنجه بونی حسن قبوله برمقدمه عد ایدرك دیدی كه :

— كوزلدر یا بكلرم زیبا قز بك كوزلدر .

هم کوزل هم ده قز اوغلان قزدر!

باکر و یا ثیب اولدیغی کندیسندن صورلمد.
یغی حالده مهتابك بویله « قز اوغلان قزدر » دیمش
اولمسنی عبثمی بولدیکز ؟ چنکانه ایچون بوقدرجق
یوزسزلك چوقیدر ؟

زیبا قز بکلرك کندی کوزللکندن بحث
ایلدکلرینی کورنجه پك منبسط اولدی . پار.
مقلرینی شاقرداته رق کوبك آته رق صیچرایه رق
دیدی که :

— یالکز کندیم کوزل دکلم . سسمده پك
کوزلدر بکم ! سزه براعلا شرقی اوقویه یممی ؟

آرتین — فنا اولمز .

شمس حکمت — ایی اولور اما بونلرك شرقیلری.
ده دیکله نورمی ؟

مهتاب — یکی چیقمه لر وار افندم ! یکی
چیقمه لر . هایدی قزلر شو یکی چیقمه یی !

دیدی و کندیلرینه هنوز بر تکلیف وقوعبو.
لمقسزین بر امر ویرلمکسزین بش چنکانه قاریسی بردن

ال چر بەرق شرقی اوقومغه باشلادیلر که او شر-
قینك كفتەسنی بورایه یازمەدق مطبوعات مأمورلری
مطلقا منع ایدرلر ایدی . زیرا بوقدر باشی اچیق
رذالتلری کاغدخانه کبی یرلرده قاله المغه برشی
دنیلمز ایسەده صحیفه اوزرنده قلمه المغه هرشی
دنیلور .

مهتاب کنجلکندەایجه کوزل ولدیغی اکلا-
شیلان برقارت چنکانه اولدیغی کبی دیکر اوچ قاری
دخی غایت چرکین یابانیلر ایدیسه ده زیبا دنیلان
قز حقیقةً موجب استغراب اولەجق درجەلرده
کوزل اولدیغنه کمسەنك شبهەسی قالمدی . بوی
فدان ! هم ده نوع نسوان ایچنده اون بیك قادینده
بر یسنده بولنەمیەجق درجەلرده اوزون . کوزلر
سیاه . تن اسمر ایسەده سائر چنکانەلرده اولان
اسمرلك کبی دکل ! اکر بو قزیم بیاض اولسه ایدی
او بیاضلق کندیسنه بو اسمرلك قدر یاقیشەمز ایدی .
چکه یومرو ! اغز کوچك . دیشلر آق مرمردن

یاپلمش کبی بم بیاض . برون غایت کوزل ! بردقیقه قدر ذهنی برشی ایله مشغول اولوبده طورینه برسکون بر وقار کله‌جك اولسه حقیقةً کورنلری تعظیمه پرستشه مجبور ایده‌جك قدر جاذبه‌سی تأثیر کوستریور . فقط درحال یلیشنجه ویاخود ادبسز سوزلر سویلینجه و یا برشی دیلمك ایچون عارسزلانجه حالنده‌کی او هیئت اوهیبت زائل اوله‌رق چنکانه لکی میدانه چیقیور .

یا صداسی نه قدر کوزل ! قزلرده صدا اکرچه بالطبع دیك اولور ایسه‌ده بوقدر تیز صدا اولور اولمز قزلرده دخی بولنه‌مز . هم‌تیز هم تأثیرلی . نه‌فائده که شرقی اوقور ایکن اغزینی یایمسی صدانك دخی چنکانه صداسی اولدیغنی کوسترمکده‌در .

مع هذا قزی‌ده صداسنی‌ده هرکس بکندی . حتی قزك ابتدیکی عارسزلقلر بیله مرغوب کورو‌نه‌رك کرك کندیسنه کرك ارقداشلرینه هرایستدکلری شیلردن و یرلدیکی کبی برچنکانه‌لك دخی بو یولده

ایلمش اولمق ایچون برر مقدار شیلری قو یونلرینه جیبلرینه قویوب صاقلاملرینه سس چیقارلمدی .

بالخاصه داود افندی زبیـایه جمله‌دن زیاده اهمیت ویردی . کندیسی موسیقی استادی اولوب بك چوق شاکردلره مشق ویرمش اولدیغی کبی دها چوق موسیقی شناسلرك صدالرینی ده دیکله‌مش بولندیغی حالده زبیانك صداسی قدر کوزل بر سس عمرنده ایشتمامش اولدیغنی اعتراف ایلیور ایدی . حتی « قز آغزکی اویله یایمه ! او نغمه‌یی اویله یاپمه شویله یاپ ! اصولنی ده شویله اور ! » کبی برقاچ تعریفه کیرشدکده قزك ایدیلان تعریفاتی ده درحال الدیغنی کورنجه زبیانك حسندن صداسندن ماعدا ذکای فوق‌العاده‌سی دخی جمله‌نك نظر استحسانی جلب ایدر اولدی .

چنکانه‌لرك ورودی بزم احبابی اوقدر اکلندیردی که تعریفه صیغمز . بر اره‌لق داود بك « زبیـا کل سکا برشرقی یکدیم ! » دیه کندی بسته‌له‌مش اولدیغی برشرقی‌یی مشقه باشلادی .

هرنه‌قدر دیکر چنکانه‌لر دخی اشتراك ایدرك مشقه برعمومیت صورتنی ویردیلر ایسه‌ده ایچلرنده زیبا قدر هیچ بریسی چابق اوکرنه‌میور ایدی .
یاریم ساعت ظرفنده زیبا یکی شرقی‌یی اوقدر کوزل اوکرندی‌که کمان ونای وقانوندن عبارت چالغی ایله برابر اوقودی‌ده هیچ بریرنده خطاسی کوریله‌مدی .

چالغی ایله برابر شرقی‌یی یالکز زیبانك اوقومسی مطلوب اولوب دیکر چنکانه‌لرك قارشماسی بیك دفعه تنبیه اولندیغی حالده چنکانه‌لر تنبیه دیکلر مخلوق اولمدقلرینی عدم اطاعتلریله کوستریورلر ایدی . حتی الك چرکین بر قاری ممنوعیتـه قزه‌رق دیدی‌که :

— غالبا بز زیبا قدر کوزل اولمدیغمز ایچون بزه‌سویلتمیورسکز !

چنکانه‌لك بویا ! ارتق بو قدر ادبسزلکی خوش کورملیدر .

چنکانه‌لرك شرقیلرینه‌ده ختام ویرلدکدن

صکره داود بك آرتین افندی یه برازماندولینا چالمسنی و ایتالیانجه شرقی اوقومسنی رجا ایلدی .
داود افندی الافرانغه موزیقه‌دن هیچ برشی اکلامیان موسیقی شناسلرمزدن اولمیوب الافرانغه مقاماتك بعضلری بزم راست مقامنك وبعضلری دخی نهاوندك عینی اولدیغنی بك اعلا فرق ایتمشدر . حتی بعض نغمه‌لری الافرانغه‌دن الەرق الانورقه یی توسیع واکمال کبی کندیسنده برغیرت دخی واردر .

ارتین افندی ماندولینایه شویله برآهنك ویر- دکدن صکره الك کوزل اوپه‌را پارچه‌لرینی اوقدر مهارتله چالمغه و اغزیله‌ده اوقدر کوزل شیلر اوقومغه باشلادی که داودبکك دفعاتله آفرینه مظهر اولدی .

کاغدخانه‌یه ورودلری اوزرندن اوچ بچق درت ساعت کچمش اولدیغی وکویا بومدت ظرفنده عشرته دخی دوام کوسترلمش بولندیغی حالده بونلرك هیچ بریسی سرخوش اولمق شویله طورسون

زیاده جه نشئه‌لی دنیله جک حاله بیله کلمدیلر .
فقط ساعتك اونی کچمه‌سی اوزرینه یواش
یواش طعام دخی ایدزك عودته لزوم کوردیلر .
خوش طعامده اوکارنده دکلی یا ؟ یالکز نیقـولی
راقی ادواتنی قالدیروب مزه چتاللری یرینه‌ده
یمك چتال قاشق بچاقلری قویمش وبرده ایکی اوچ
درلودن عبارت یمکلری‌ده اورایه کتورمشدر .

یمك سفره‌سی اورته‌یه چیقنجه چنکانه قاریلر یتی
صاومق لازم کلدیکندن شمس حکمت بك قاریلری
برطرفه چکه‌رك دردینه ایکیشر چاریك وردی که
بوقدر بول احسانی هیچ بریرده کورمامش اولان
چنکانه‌لر آز قالدی عقللرینی بوزه‌جق ایدیلر .
زبایه کلنجه : چیقاروب برمجیدیه وردکدن ماعدا
صوردی که :

— من کاغد خانه‌لیمیمك زبیا ؟
— خیر بکم ! بزعلی بك کویلی یز .
— هپکزمی ؟
— یالکز شوقاری ایوانسرایلیدر .

— یارین دخی بورایه کلورمیسك ؟

— سز یارینده بورایه‌می کله‌جکسکز ؟

— اوت ! فقط (قولاغنه بافلاشه‌رق) ممکن ایسه سن یالکز کل .

بو یله برسوز بشقه برقزه سویلنسه رنکی یمبه‌لشمك لازم کلور ایدیسه‌ده زبیا بالعکس بیلشدی . کوزل دیشلر بنی کوسترمکله شمس حکمتك سوزنده‌کی معنایی اکلامش اولدیغنی اکلاندی . باشیله‌ده برموافقت اشارتی و یردی .

چنکانه قز یله شمس حکمتك تعاطی ایلدیکی سوزلر ارقداشلرینك طعامه صبرسزلقلرینی آرتدیرمغله « ای اما صحبتی قیصه کسه‌لمده یمکه باقه‌لم » سوزلری ایشیدلدیکندن دلی قانلی چنکانه‌لری صاوه‌رق سفره‌یه کلدی .

قاریلر کیم بیلور بکلر حقنده نه کبی مداحانه ثنا کو یانه سوزلر ایله یوللرینه کیتمکده اولسونلر ذاتاً مزه ایله قرنلرینی بیاغی طویورمش اولان بکلر بتکرار برشدتلی اشتها ایله طعام ایتدیلرکه بونی‌ده

موقعك هواسنده اولان لطافته حمل ايلمديلر .

ساعت اون بر بچق اولدقده صندال خلق اشيالر يله برابر ينه صنداللرينه كيرمش اولدقلرى حالده صندال يوله روان اولدى واواقشام تمام ساعت بر بچقده اسكدارده صالهجق اسكله‌سنه يناشدى كه بزم شمس حكمت بك ايله رفقاسنك سمتلرينه بو اسكله‌نك موافق اولان بر اسكله‌در .

« ٤ »

صالهجقده شمس حكمت بكك خانه‌سى مادتا يالى دنيله‌بيله‌جك درجه‌لرده دكزه ناظر اون ايكى اوطه‌لى بيوك بغچه‌لى بر قوناق ياور يسيدركه مفروشاتجه تزييناتجه هيچ بر قصورى يوقدر .

اكثريا طبيعتى‌شن اولان شمس حكمت بك كاغدخانه‌دن عودت ايده‌ليدنبرى درين دوشونمكده وطالوب طالوب كيتمكده اولديغندن هراقشام سليم جان ايله محاوره ومباحثه ايتمك معتادى ايكن او اقشام غايت يورغون بر آدم طوريله كندى دائره‌سنه چكلدى . حتى راقم بك ديك صدا ايله

« برادر ! برادر ! یمکه یورمزمیسکز ؟ » دیه اقشام طعامنه دعوت ایلدیسه‌ده شمسی حکمت بك « ایکی ساعت اول طعام ایدن ارتق بر دها یمك یه بیلورمی ؟ » جوابنی ویره‌رك فامیلیا خلقیله سفره‌یه دخی اوتورمدی .

اوطه‌سنده شمس حکمت بکك نه کبی مطالعانده بولندیغنی بوراده ایضاح اقتضا اتمز . ذاتاً حکایه‌نك اشاغی طرفلرنده‌قریباً بو مطالعاتك اثار فعلیه‌سی کوریله‌جکدر . شوقدرجق برشی معلوم اولملیدرکه اوکیجه دلی‌قانلی همان راحت اویقودن محروم قالدی . براز طاله‌جق اولسه بیك درلو رؤیالر ایله درحال اویانور برچوق زمانلر بشاغی ایچنده اویانق بولندقدن صکره ینه طالار ینه بر رؤیا ایله یاندیغی یردن فرلار ایدی .

ایرتسی صباحی کوج بولدی . صباح اولور اولمز قاین برادری راقم افندی یی اویاندیروب اوکون ایرکندن استانبولده کوریله‌جك برایشی اولدیغندن بحثله همان اسکله‌یه ایندی . ایکی جفته

برقایغه آتلایه‌رق :

کاغدخانه‌یه طوغری !

قوماندا‌سنی ویردی .

دونکی کیدیش ایله بوکونکی ارەسنده نه عظیم فرق وار ! دونکی مکمل صنداله بدل بوکون ایکی چفته برقایق ! دونکی نشئه‌یه شطارته بدل بوکون برطالغناق ! برایچ صیقنتیسی !

کاغدخانه‌یه واردی . دون خدمتلرینی رد ایلدیکی قهوه‌جیدن یوغورتجیدن بوکون برچوق خدمتلر ایستیور ! یالکز قهوه التی ایچوننا کمك چیروز یوغورت فلان ایستمك دکل ! دون کندیلرینه شرقی چاغیران چنکانه قاریلرینك‌ده نه‌طرفده بولنه‌بیله‌جکلرینی صوریور . قهوه‌جیلر هرطرفه باقندیلر اراندیلر هیچ برطرفده مهتاب طاقنك اثرینی بوله‌مدیلر . بریسی دیدی‌که :

— بکم دها پك ایرکندر . ساعت هنوز یاریم اولمدی . برازصکره البته کلورلر .

دره کنارینه اوتوران شمس حکمت بك

کلدی تخمیننه کوره برچوق بکله‌دی ایسه‌ده ساعتنه باقدقجه اولکی باقدیغی یردن یلقوانك انجق بدی سکز دقیقه تباعد ایتمش اولدیغنی کوروب ساعتنك نه‌قدر اغر یورودیکنه جانی صیقیلور ایدی . الندن کلسه پارمغیله ساعتی یوروته‌جك اما ساعتك بو حرکت مجبوره‌سنه تبعاً کونشك ده یورو یوب وقتك چابق کچه‌بیله‌جکی احتمالی اولمدیغندن یالکز بو دلیلکی یاپمیور .

وقت کچیرمکه مدار اولمق اوزره قالقوب براز کزینمکه مجبور اولدی . کاغدخانه قریه‌سنه طوغری یورودی . آهسته روش ایله یارمیم ساعتده کوپری یه قدر واردی . یولده چنکانه قاریلرینه تصادف ایدرم امیدنده ایکن برده بو قاریلرك علی بك کوبلی اولدقلرینی و بناءً علیه کاغدخانه‌یه کلك ایچون چاغلایانلرك الت طرفنده‌کی کوپریلرك بریسندن کچه‌جکلرینی دوشونه‌رك هم وقت کچیرمك هم‌ده یولده قاریلره تصادف ایتمك ایچون کیرویه تبدیل حرکته لزوم

کوردی و تبدیل حرکت ایلدی ·

بو دفعه اولکیدن دها آهسته یورو یه‌یم دییور ایدیسه‌ده بلا اختیار دها حیزلی کیدییور ایدی · زیرا بر امیده طوغری کیدن آدم نه‌قدر آغر یوروسه ینه حیزلی یورر ·

اولجه اوتورمش بولندیغی چادرلرك اوکندن یچمش اولدیغی حالده شمسی حکمت بکك بو چادرلری کورمدیکنی دوشونکزده نه‌قدر طالعین بولندیغنی بونکله موازنه ایلیکز ·

کیده کیده ایلك کوپری یه قدر واردی · شمدی بورادن ایلرو یه یچمسونمی یچمسونمی ؟ یا کندیسی ایلرو یه واردیغی زمان قاریلر دخی بو کوپریدن یچوب کاغدخانه یه کیدرلر ایسه ؟

ساعته باقدی · اوچه چاریك قالمش اولدیغنی کوردی · بو زمانه قدر نیچون تأخر ایتمش اولدقلرینه جانی صیقیله‌رق تام اوچه قدر ده کوپری باشنده اوتوردی بکله‌دی ·

براره‌لق برچنکانه قزینی بکله‌مك ایچون شو

درجه لرده تلاش كوسترديكنى تعييبه باشلادى . هم كنديسندن هم قزلردن هم دهعالمدن اوتانمسى لازم كلان بوحركتنى ايجه مؤاخذه ايلديسهده قارشو طرفدن على بك كوبى سمتندن برقوش كورونسه « زيباميكليور ! » ديه بوركى هوپلا . ديغندن اينديكى حركت نهقدر مذموم اولسه ينه كنديسنى معذور كوريور ايدى .

تمام ساعت اوچده قالقدى ينه كاغد خانه يه كلدى . باقدى كه قاريلر اوراده ! دلى قانليده بر سوينج ! مكر انلردها اشاغيده كى بركوپريدن يكچوب كاغد خانه يه كلمشلر ايمش .

زيبايى كورديكنه شمس حكمت بك ممنون اولديسهده دون قزه ممكن ايسه يالكز كلمسنى تنبيه ايتمش اولديغى حالده بوكون يانده ينه دونكى ارقداشلرى بولنهرق كلمش اولمسنه براز صقيلدى . مع هذا شوقدرجق نائل امل اولمش بولنمسى ده كنديسنى ممنون ايليهجك احوالدندر .

قاريلر احسانى بول اولان بك افندى يه دونكى

کبی کوبك اتمق شرقی اوقومق ایستدیلر . شمس، حکمت بك او رذالتلره حاجت کورمدی بو کون ایچون زبابی کاغدخانه یه چاغرمقدن مقصدی بشقه ایدیسه ده او مقصدی دیکر عارسز چنکانه لرك یاننده فصل آچه بیلور ؟

مهتاب دنیلان قاری براکی آشفته اولدیغندن بکك مقصدینی اکلامش ایسه ده اکلامامزلغه اوریور ایدی . بیچاره بك اولا « علی بك کویمی دها کوزل یوقسه کاغد خانه می ؟ » دیه بر سوز آچدی . فقط چنکانه قاریلرینك نه یولده جواب ویردکلرینه دقت ایده میور ایدی . بعده زبابه اناسی باباسی اولوب اولمدیغنی صوردی . انا و باباسی اولمیوب یالکز برقرنداشی و بر قز قرنداشیله برده انشته سی بولندیغنه دائر قزك ویردیکی جوابی اولکیلر کبی طائغنلقله دکل کمال دقتله تلقی ایلدی . بعده صوردی که :

— زیبا ! سنی خدمجیلکه الهجق اولسهم کلورمیسك ؟

مهتاب زیبادن اول آیله‌رق دیدی که :

— آ! آبکم! هیچ چنگانه قزندن خدمتجی اولورمی؟

شمس حکمت — نه دن اولمسون؟ رومدن ارمنیدن اولیور یا؟

مهتاب — هانیا دیرلرکه کویا چنگانه‌نك الی دکدیکی شی مردار اولور مش‌ده!

شمس حکمت — خلط ایتمشسك! چنگانه انسان دکلیدر؟ هم سزك نه‌کزه لازم؟ اکر زیبا بکا خدمتکارلغه کلورسه بن انی قبول ایدرم.

زیبا — آکلورم ظاهر! نه‌دن کلمیه‌جك ایمشم! باری هرکون طو یونجه‌یه قدر اکمك یرم، شو دیلنجیلکدن قورتیلورم.

شمس حکمت — طو یونجه‌یه‌قدرا کمك دکل! اویمزده‌کی خلق نه‌یرلر ایسه سن‌ده اندن یرسك! سنی کیدیرر قوشاندیریرم!

زیبا — عادتابرخانم‌اولورمها؟

شمس حکمت — اولورسك ظاهر! بلکه

سنی برده قوجه‌یه‌ویریرم . بزم عادتمز او یله‌در . برجاریه الورز . بش التی سنه خدمتدن صکره انی کلین ایدرز . خدمتجی اولورسه ایکی اوچ سنه صکره مطلقا قوجه‌یه‌ویریرز .

زیبانك خانم اوله‌جغنه قوجه‌یه و یریله‌جکنه دیکر قاریلر قهقهه‌لر ایله کولیورلر ایدیسه‌ده یالکز مهتاب ایشی رذالته بوزمیورایدی . کمال اهمیتله صوردی‌که :

— قوجه‌سی چنکانه‌می اوله‌جق یوقسه مسلمانمی ؟

شمس حکمت — جانم چنکانه‌لر مسلمان دکلیدرلر؟ سز مسلمان کزدیمیورمیسکز ؟

مهتاب — دیورز اما ینه بزه « چنکانه » دیورلر . مسلمان اولمدیغمزی سویلیورلر . چنکانه بشقه مسلمان بشقه ایمش حتی بزدن بعض ارککلر چنکانه اولدیغنی صاقلایه‌رق مسلمان قزی الیورده چنکانه اولدیغی طویولدیغی زمان قیامتلری قوپاریورلر .

شمس حکمت — بونلر هپ جاهللك اثریدر . هم بو سوزلره نه حاجت ! زیبا چنکانه قوجه ایستر ایسه چنکانه یه ویریرم مسلمان قوجه ایستر ایسه مسلمانه ویریرم . هانکی درلوسنی ایستر ایسه !

زیبا — قوجه اولسون ده هانکی درلوسی اولورسه اولسون قوزوم !

مهتاب — بن زیبانك یرنده اولسه‌م مسلمان قوجه ایسترایدم . شویله بر ابریشم کبی بك افندی!

قارت قاری « شویله » کلمه‌سنی ایراد ایدر ایکن صاغ قولنی باشندن یوقاری یه قالدیره‌رق برده قیرلمش ایدی که بویله قیریلوب دوکولمکده بك ماهر اولدیغنی اثبات ایلمشیدی .

یاریم دقیقه قدر بر سکوت واقع اولدی که بو سکوتك نهایتنده زیبانك خدمتجیلکنه قرار ویریله‌جك ظن اولندی . فقط سکوته نهایت ویرن بر قاری دیدی که :

— اولمیه جق ایش ! بزدن بر قز خدمتجیسی

٤

اواورمش ؟ نه بكلر قبول ايدرلر نه بز !

شمس حكمت — جانم بن قبول ايدرم دييورم .

— سز قبول ايتمه‌كز بيله‌ز يبا قبول ايتمز . قيرلرده چايرلرده سربست سربست كزوب طوزمغه هر اغاجڭ ديبنده بر مانى برشرقى چاغرمغه الشمش . اولان قز كيدرده سزڭ قوناغكزده قپانور قالورمى ؟

شمس حكمت — يته چالسون چاغرسون . هم بن اكا اوسته‌لر طوته‌رق چالغى اوكرتورم . موسيقى اوكرتورم . دونكى بك افندى‌يى كوردیكزمى؟ ايشته او بزم خواجه مزدر .

زيبا — والله بن كيدر ايدم اما اغابكم ايله انشته‌م راضى اولمزلر يوقسه ! آبلام راضى اوله بيلور اما ....

شمس حكمت — بن انلرى راضى ايدرم.

مهتاب — ايستدكلرى قدر پاره‌ويردكدن صكره نه‌دن راضى اوليه‌جقلر ؟

سوزك بوندن صکره‌سی علی بك کوینده‌ز بابانك اغابکنی نه نام ایله ارمه‌ق لازم کله‌جکی سؤالندنحو یل اولنمه‌رق « شبکجی اوغلی صولوش » دیه آرمق لازم کله‌جکی خبر الندقدن وز یبانك ایسه خانم اولمغه هوسی اکلاشلدقدن صکره شمس حکمت بك بنده دونکی کبی قاریلره اوزغروش وز ببابه بجیدیه و یردی همان قایغنه بینه‌رك اوکون ساعت آلتی بدی صولرنده اسکدارده خانه‌سنه واردی .

« ٥ »

سلیم جانك هیچ بر یرده هیچ بر ایشی اولمیوب بتون کون فوناقده کتبخانه ایچنده امرار اوقات ایلدیکندن شمس حکمت بك خانه‌سنه وارد‌قده کتاب اوطه‌سنه کیدرك سلیم جانی بولدی .

بك بوکون اویله مأیوس وطالغین حالده دکلدر . یوزی کولمکده ایسه ده ذهننده بر مشغولیت بر حساب اولدیغنی اکلاته جق بر تبسم ایتمکده‌در . سلیم جان الده بر کتاب طوتمقده اولدیغندن بونك نه کتابی اولدیغنی صورمغه اختیارهندلی دخی

حکمت فلاطون علیهنه اعتراضاتی حاوی انکلیزجه برکتاب اولدیغنی ده بلدی. شمس حکمت دیدی که:

— بن ایسه دمنزه اتنوغرافیایه دائر بر سؤال صوره جق ایدم.

— نه صوره بیلورسکز.

— بزم مملکتده چنکانه دیه هرکسک تحقیر ایلدیکی برجماعت واردر. بیلورسکز یا؟

— ها یا دونده کاغدخانه ده قاریلو ینه شرقی اوقوتمش ایدك.

— اوت! بو خلقك اصلی هندلیدر دیورلر. صحیح اولوب اولمدیغنی حکم ایده بیلورمیسکز؟

— دنیاده بوندن دها صحیح هیچ برشی اولهمز.

— لکن بر وقت غزته لرده بوکا دائر برمباحثه منظورم اولمشیدی. هندلی اولملرینه اعتراض ده ایدیلیور.

— خیر! اعتراض ایدنلر هیچ حق قازانه مزلر. بو آدملرك هندلی اولدقلری چهره لرندن

بللی اولدقدن فضله لسانلری ده هنوز هند لسانیدر . هم ده بورالره کلیشلری پك اسکی اولەرق بناءً علیه سائر اقوام ایله اختلاط ایتمش اولدقلرندن بو اختلاطله کرك چهرەلرینه کرك لسانلرینه کلی تبدل کلمش اولمق لازم کلور ده ینه هندلی اولدقلری بس بللی اولەجق قدر اصللرینی محافظه ایده بیلمشلردر .

— کچنلرده بر رومان اوقومش ایدم . بر چنکانه قزینك غایت مدهش صورتده انتقامنی تصویر ایلیور ایدی . او رومانده ایدیلان تفصیلاته کوره بونلر اکرچه پك چوق زمانلردنبری بوطرفلرده بولنمقده ایسەلرده ملیت اصلیەلرینی همان هیچ بوزمیەجق صورتده یاشامقده ایمشلر .

— ازجمله معیشت بدویەلری که .....

— اندن ماعدا دها برطاقم حاللری وارکه حقیقةً جای استغرابدر . مثلا بونلرك قاریلری غایت رذیل ادبسز فلان کوریلورلرده عفتلرینی محافظەده اقوام سائره قادینلرینه اصلا قیاس

اولنه میه جق درجه لرده متعصب بولنسورلر ایمش .

— بو یله برشی خبرالمدم .

— او کتابك بو یله سو یلدیکی کبی فی الواقع چنکانه لر ایله معامله ٔ عاشقانه سی مواصله ٔ زنجو ستانه سی اولمش آدملره پك آز تصادف اولنور .

— ذاتاً انلر قدر پیس مردار مخلوقه کیملر رغبت ایده جك ؟

— سائر ملتلرك دها مردار قاریلرینه رغبت ایدلمیورمی؟ بر ده انلرك کندیلرینه مخصوص دینلری حالا موجود ایمش . فقط بو دینی بر سر مکتوم اتخاذ ایلیه رك هیچ بر کمسه یه فاش ایتمزلر ایمش . دینلری اقتضاسنجه ده خرستیان مسلمان یهودی هر هانکی قوم اولورسه اولسون جمله سی علیهنه غایت کین باغلارلر ایمش .

— احتمالدر . زیرا ایرانده طورانده ترکستانده روسیه ده اوروپاده هر نره ده اولورسه اولسون چنکانه لر بولندقلری یرلرك قانونلرینه و اطرافلرنده

بولنان خلقك لسانلرینه دینلرینه تماميله آلشورلرده ينه اصل کندی قومیتلرینی محافظه ایدرلر . هیچ برطرفك چنکانه سی دیکرندن فرقلی دکلدر . هر زره ده چنکانه کورلمش ایسه جمله سنك شکللری صورتلری براولدیغی کبی لسانلری اخلاقلری عادتلری صورت معیشتلری ده متشابهدر .

شمس حکمت بك براز سکوت ایلدی . چنکانه لرك اصلی هندلی اولملرینك سلیم جان زدنده دخی مسلم اولمسندن مطمئن اولدیغی حالندن شانندن اکلاشیلیور ایدی . بوسکوت معندارندن صکره دیدی که :

— یاقبطیلرك اصلی هندلی اولدیغی حالده نه دن بونلر هرملت زدنده مذموم ومحقر اولیورلر ؟

— بس بللی معارف ومدنیتدن محروم اولدقلری ایچون اولملیدر .

— بوقسه هندستانده دخی چنکانه نامی ویا سائر برنامله بشقه جه برقوم محقر وارمیدر ؟

— واردر . ذاتاً انکلیزلر بزم هندلیلرك

عمـومنه بردن بر نظر حقـارتله باقارلر . بورالرده چنـكانه‌لرك دوچار اولـدقلری محقریتدن زیاده نظر نفرتله ایله كوررلر . انلری انسان بیله عـد ایتمیـوب بلكه ده كندی كلبلرینی هنـدلیلره ترجیح وتقـدیم ایدرلر . بو حال هـندلیلرك ده انكلیزلردن نفرتلرینه سبب اولور . فقط هندلیلرك كنـدیلری میـاننده بعض قسمـلری مشرف وبعض قسمـلری محقردر .

— اوقسم مشرف « محقر » دیدیككز قسمی بزم چنـكانه‌لری كوردیكمز نظر نفرتله‌می كوررلر !

— خیر ! اره‌لرنده‌كی نسبت بو یله دكلدر . استانبوللی عثمانلیلر اناطولی تركلرینی تصـل كند- یلرینك مادوننده كوروب كندیلرینی نه‌صـورتله انلردن اشرف صـایارلر ایسه هندسـتانك شرفلی قوملر یله شرفسز قوملری اره‌سنده‌كی نسبت دخی بو یله‌در .

— فقط بر فكر حكمتله دوشونیله‌جك اولور- سه چنـكانه‌لری نظر حقـارتله تلقی یه هیچ لزوم

کورلمز . اویله د کلمی ؟ هرحالده انلر دخی انسان دکلمیدرلر ؟

— کوزل اما، انسان » دیه فضائل مدنیه‌سی مکمل اولان مخلوقه دنیلور . یبان آدمنه « انسان » دنیله‌میه‌جکی کبی درجه‌سی یبانیلك ایله مدنیلك ارەسنده بولنان خلقه دخی صفت انسانیتی تماماً بخش ایده‌میز .

—خیر امرامی اکلاته‌مدم . بزجنکانه‌لرده اویله برلوث فرض ایدرزکه سائر هیچ برخلقده اولوثی تصور ایتمیز . مثلا یهود و نصارانك قزلرینی تزوج ایتدیکمز حالده جنکانه قزینی تزوج ایتمیز . عوام ناس جنکانه قزینك وصالی اوزرینده نه قدر اغتسال ایدلسه انسانك تطهر ایده‌میه‌جکنه قانعدرلر .

— احتمالکه بوحالارك منشئی چنکانه‌لرك مسلمان عداولنماملرندن عبارتدر . یهود ونصارا اهل کتاب اولدقلری ایچون طاهر صاییلورلر . جنکانه اکر بردین ایله تدین ایتمامش ایسه فی الواقع

نسوانی تزوج ایدلمز . کسدیکی یمز . شرعاً لوث کفرکلی ایله مردار عداولنور .

شمس حکمت بکه برطورغونلق کلدی . عقیدهٔ عوامی بوش صانور ایکن ضمننده برحکم شرعی اولدیغنی کورنجه نظردقتی آچلدی . فقط درحال عقلنه یکی برشی کله‌رك صوردی‌که:

— پك اعلا ! بوملوثیتی‌ده قبول ایده‌لم . یانور ایمانله تنور ایدنجه او لوثدن تطهر ایتمش اوله‌مزمی ؟

— فی‌الحال !

— حالبوکه چنکانه‌لر اسلامیت دعواسنده‌درلر . برقسمی نصرانیته قریب ایسه‌ده دیکرقسمی مسلمان اسمی ایله تسمیه اولنورلر . امامل‌ری واردر . جامعه کیدرلر . نمازقلیوب اوروج طوتارلر . اره‌لرنده حج ایتمش ادملر بیله واردر دیورلر .

— بوحالده مسلماندرلر .

— او بله‌ایسه نه‌ایچون بونلری ناپاك عدایتملی ؟

— احتمال که بومسلمانلقلرینی منافقلغه حمل

ایدرلرده انلك ایچون . زیرا ایشتدیکمه کوره چنکانه‌لر چوجقلرینی خرستیانلره وافتیراایدیورلرك برر « قومباروز » پیدا ایدرلر و اندن الهجقلری هدیه‌لر احسانلر ایله تمتع ایلرلرده دیکر طرفدن مسلمانلر ایچنده بولنجه چوجغی سنت دخی ایتدیرورك براستفاده یه دها یول آچارلر ایمش . دمنجك دیمیورمی ایدك که بونلر هانکی ملت نزدنده بولنسه او ملتك هر شیئنی الورلر ایسه‌ده کندی شیلرندن هیچ بریسنی ترك ایتمزلر ؟ ایشته بوسببه مبنی انلرك اعمالرنده کی صفوته امنیت اولنه‌میورده کندیلری ناپاك مشئوم محقر عد ایدلکده دوام اولنیور صانورم .

چنکانه‌لر حقنده کی اعتقادی سلیم‌جانه رد ایتدیرمك خصوصنده شمس حکمت بکك کوردیکی مشکلات جانتی صیقمغه باشلادی . براره‌لق اختیار حکیمی سویلتوب دیکله‌مکدن ایسه بو بحثه ختام ویرمکی قوردی ایسه‌ده بوختامی ده ویره‌میور ایدی .

اوتوردیغی یردن قالقوب بر پارچه کز بندی ٠ حتی سلیم جان ارتق بحث بتدی ظنیله حکمت فلاطونه اعتراضی حاوی اوقومقده بولندیغی کتابه تکرار کوز کزدیرمکه باشلامشیدی ٠ لکن شمس حکمت ینه بحثی تازه‌له‌دی ٠ دیدیکه :

— بو بحثمز شرعی بر بحثدر اویله دکلمی ؟ حالبوکه « هیچ بر مولود بوقدر الا اسلام فطرتی اوزرینه طوغار ٠ صکره ابوینی انی تهوید وتنصیر وتمجیس ایدرلر » حکمنده بولنان حدیث شریفه باقلیجه چنکانه دخی مسلمان فطرتنده طوغه‌رق بعده مجوسیلندیرلمش اولمق لازم کلور ٠

— اویله یا !

— پك اعلا ! برچنکانه چوجغنی السه‌ق تربیهٔ اسلامیه ایله تربیه‌ایلسه‌ك مجرد اصلی قبطی‌زاده اولدیغی ایچون اوچوجغك ینه محقر کورلمسی اقتضا ایدرمی ؟

— شرعاً بویله برشی اقتضا ایتمز ٠ حتی نچوجق دکل ولوکه بیوك اولسون ٠ ایمانی جداً

قبول ایتمش ایسه سزك بزم کبی مسلمان خالصدر .

-- یا مثلا برنازه قزی انسان السه تربیه ایتسه اکا هر فضیلتی اوکرتسه ؟

— صاف و پاك مسلمان اولور .

— طینت اصلیه سی ؟

— طینت اصلیه سی انسان اولدیغندن ینه انسان صاییلور .

بو سوز شمس حکمت بکی ممنون ایلدی . ممنونیت صانکه بر آتش اولمش ده کوزلرندن صاچیلیورمش کبی کوزلری پارلامغه باشلادی .

حتی اولکی عدم اطمئنانه علیم جان بك ده دقت ایده مامش اولدیغی حالده بو دفعه کی ممنونیتی کورنجه بکك اولکی حالنه دخی ارجاع نظر دقت ایلیه رك آرزوسی چنکانه لرك وحشیکانه اکك اهنده اولدیغنی اکلادی . ذکی و حکیم هندلی ایچون بو دقتی چوق کورمامليدر .

شمس حکمت بك او انبساطنی متعاقب ینه چهره سنی بوروشدوره رق دیدی که :

— بیچاره چنکانه‌لرك بو حال حقارتده قالدقلری ایچون کندیلری دکل بز مسئول اولملی یز . بونجه سنه‌در پای تختمزك ایچنده اطرافنده بیکلرجه نفوس شو حال بداوتده بولنیورلر . بونلری بحق دائرهٔ اسلامیته صوقه‌رق تربیه ایتملی دکلمی ایدك ؟

— تاریخلرده بویله برتشبث اولدیغنه دائر قید یوقیدر ؟

— هیچ تصادف ایتمدم .

— حالبوکه اوروپا تاریخلرنده واردر . خرستیان پاپاسلری اوروپاده بولنان چنکانه‌لری خرستیان ایتمك ایچون بك چوق دفعه‌لر تشبث ایتمشلردر .

— نه نتیجه استنتاج ایتمشلر ؟

— محال اولدیغنی کورمشلر .

— عجایب ! نه‌دن محال اولسون ؟

— چونکه چنکانه کندی چنکانه‌لکی اوزرنده اوقدر ثابت و متعصب که هر نه‌قدر ظاهر

حالده وافتیرینی قبول ایدیور ایسه‌ده قلباً خرستیا.
نلغی ایله استهزا ایدیور . کندی دینی دها قدیم
دها عالی بولیور . بناءً علیه استفاده‌سی دوام
ایلدیکی مدت نصرانی کبی یاشایه‌رق بعده برازده
باشی صیقلنجه طاسی طرانمی طو پلادیغی کبی بیوك
طاغلره چکیلوب کیدیور .

— بن بونی تسلیم ایده‌م . ولوکه ایلك
تنصر ایدنلر بویله اولسونلر . فقط چوجقلری
کوزلجه تربیه‌اولنور ایسه ....

— بن‌ده بونك هیچ عدم احتمالنی ادعا ایتمدم‌یا!
جدی بر تشبث ایدلسه بیوکلر بنه تعلیم تأثیر ایتمسه
دخی کوچکلر بنه مطلقا تأثیر ایدر ایدی اعتقادنده
یم . مشهور مثلدرکه قوجه‌دیغی قوریدیغی زمان
اکیلمك شاننده اولمیان اغاج تازه ایکن ایستنلدیکی
صورتده‌اکیلور دیرلر .

سلیم جان بوسوزلری‌سویلر ایکن شمس حکمت
بکك ذهننده شوسوزلر کچیورلر ایدی :

— آه ! یا زیبا کبی بر نهال تازه ایستنلدیکی کبی

اکیلوب مطلوب اولان حاله افراغ ایدیله‌مزمی؟

شمس حکمتك ذهنندن کچن شو سوزلر کندی کندیسنه بر اقرار بر اعتراف دیمك ایدی که بونی هنوز کندی کندیسنه بیله ایلك دفعه اولمق اوزره ایتمش ایدی . هم بو اعترافی ایتمش ایدی هم ده کندیسنه بو آهی ایتدیرن بر چنکانه قزی اولمسندن اوتانمش ایدی .

سلیم جان سوزینی بتورنجه دیدی که :

— عزیز استادم . « اغاج یاش ایکن اکیلور » دیرلر که واقعا ضرو بدندر . لکن ترقیات صناعیه قوری اغاجی ده ایصلاتوب آتشه کوسترمك صورتیله اکمك بوکمك امکانینی بولمشدر . هله ایستیم ایله ایصیتیلوب ایصلاتلدقدن صکره الك قالین دیرکلر بیله اکیلیور . اغاجك تربیه‌سی خصوصنده‌کی ترقی یه متناسب اوله‌رق برده تربیهٔ انسانیه ترقیسی تصور اولنور ایسه اوزمان یالکز « اغاج یاش ایکن اکیلور » دیمکله اکتفا ایتمیز « هر اغاج هر زمان اکیله بیلور » دیه تربیه

خصوصنده‌کی قدر تمزایله افتخار ایدرز .

بك بوصوك سوزی سرزنشه و یاخود غلبه‌یه دلالت ایدن او بلا طور غریب ایله سویلدی‌که سلیم جان تربیهٔ قبلیان خصوصنده تلمیذنده کوردیکی بو غیرت عجیبه‌یه تماشا شاشدی . فقط بونك سر و حکمتنی بعده تدقیق ایلمك اوزره شمدیلك ایشك دها ایلروسنه وارمدی . بالعکس تربیه‌نك انسان اوزرنده تأثیری پك بیوك اولدیغندن بر بحث آچه‌رق شو عصرده په‌داغوژی یعنی تعلیم اطفالك برفن مخصوص بر صنعت مستقله صورتنی الدیغی و بالخاصه المانیاده بوکا پك زیاده اهمیت و برلدیکی حقنده تفصیلاته کیرشدی .

غریبدرکه بك دخی ارتق اثبات مدعا صورتنده دکل هیچ بر صورتده مباحثه‌ده دوام ایتمیوب یالکز سلیم جانی دیکله‌مکله اکتفا ایلدی . هم ده کویا مباحثه‌یه ویرمش اولدیغی شدتك درجه‌سندن

نادم اولمش کبی بر طـور تواضعـله دیکلـه‌مکه باشلادی .

اقشام اوله‌رق راقم بك کلدیکی زمان پولتیقه‌یه وسائره‌یه دائر بیك حوادث کتورمش اولدیغندن بوحوادث اوزر ینـه ایدیلان محـاوره‌لرقبطیـان مسئله‌سنی بالکلیه اورته‌دن قالدیردی ایسه‌ده مطلقا شمس حکمتك ذهنندن قالدیره‌مامشدر .

«٦»

شمس حکمت اوکیجه‌یی ده بیك درلو احـوال ایچنده صباحه ایصال ایلدی . حالبوکه او صباح دخی برمهم ایش ایچـون ایرکندن استـانبوله کچمه‌سی ایجاب ایلیور ایدی . بومهم ایشك‌ده ینه زیبایشی اوله‌جغنی البته اکلارسکز . امابو صباح انشـته - سنه‌ده معلومات ویره‌مدی‌زیرا شفقله برابر دنیله‌جك درجـه‌لرده ایرکن قالقمش اولـدیغندن خانه ایچنده هرکس او یقوده ایدی .

همان اسکله‌یه ایندی . هنوز قایقجیلر اسکله‌یه قایق اینـدیرمامش اولـدقلرندن شمس حکمت

قصوه‌ده یاتان بکار قایقجیلردن بر یسنی قالدیروب الندقی قایقنه بیندیکی کبی « کاغدخانه طرفنه ! » قوماندا سنی ویردی .

لو صباح خانه خلقی اویقودن اویاندقلری زمان شمس حکمت بکك مفقودیتی جمله‌نك وجمله‌دن زیاده راقم بکك نظردقتنی جلب ایتمك طبیعی دکلیدر؟ زیرا صباحلری هیچ برایش ایچون خانه‌سندن بوقدر ایرکن چیقمق بکك عادتی دکل ایکن ایشته ایکی صباحدر بربری آرقه‌سی صره لمشعلی السحر قایقله استانبول طرفنه کچیور .

والده‌سی واقعا درحال تلاشه باشلامدی ایسه‌ده راقم افندی ایچه مراق ایدرك کیتدی سلیم جانی کوندروب دون شمس حکمت بکك نه حالده بولندیغنی صوردی . قبطیانك انسانیتدن درجهٔ نصیبلری بنی بیوتمك وتربیه‌یه مستعد بولندقلرینی اثبات ایتمك خصوصنده پك غیرتلی اولدیغی خبرینی النجه لوتکی کون کاغدخانه‌ده شرقی چاغیران چنکانه قاریلری میاننده بر تازه قزك جالب انظار دقت

واهمیت اوله‌جق قدر کوزللکی دخی خاطرینه کله‌رك مطلقا قایقی اوزرند. بوقزلك برتأثیر حاصل ایتمش اولدیغنه حکم ویردی. بنده درحال صاله‌جق اسکله‌سنه اوشاق کوندر بله‌رك ودون شمس حکمت بکك بندیکی ایکی چفته قایق اوسته‌سی جلب اوله‌رق بوندن بکك کاغدخانه‌یه کیتدیکی وچنکانه قزلر یله کوروشدیکی خبری النجه ویریلان حکمك استیناف قبول ایتمز درجه‌لرده طوغریلغی تبین ایدرك بناءً علیه راقم بك بو بابده سلیم جانکده نظر دقتنی آچدی.

معلوم آ! غزنه‌جی قسمی براز دقتلی اولور. صغوقدن نم قاپار. جزؤی اماره‌دن کلی نتیجه‌لر استنتاجنه چالشور.

بز کله‌لم شمس حکمت بکه:

هرنه قدر قایقجی‌یه «کاغدخانه‌یه طوغری!» قوماندا‌سنی ویرمش ایسه‌ده تمام علی بك کوپری دره‌سی مقابلنه کلنجه قایقجی‌یه کندیسی قوماندا ایتمکه باشلایه‌رق؟ «صاغه آل! صوله‌چویر!»

دیه قایغی طوغریجه علی بك كوپی ایچون اسكله اولمق استعدادنده بولنان بر محله قدر كوتوردی . بعده قره‌یه چیقوب طوغریجه كوبه واره‌رق قهوه كبی بر یرده راست كلدیکی آدملره شبكجی اوغلی سولوشك خانه‌سنی سؤال ایتمكله بونلردن الدیغی معلومات اوزرینه زیبانك خانه‌سنی بولدی كه كونش هنوز یوكسلمامش اولدیغندن چنكانه‌لرك جمله‌سی خانه‌ده ایدیلر .

زیبا احسانی اوقدر مبذول اولان بك افندی یی كورنجه چنكانه جمعیتنه قیریته‌رق یلشدی . كاشكی یلشمه‌سه ایدی . زیرا او یلایشقلق البته شمس حكمت نظرنده همان ملكانه حكمی و یریلان حسنی جمالنی درحال قیمتندن دوشوره‌رك چنكانه‌لكنی اورته‌یه قویمشدر .

بكی كورنجه زیبا پروایسز بر طور ایله دیدی كه :

— بنی كوتورمكه‌می كلدك بكم !

— كیدر ایسه‌ك كوتورورم زیبا !

— بکا قالسه قوشه قوشه کیدرم اما ....

— ای کیم مانع اوله‌جق ؟

— دون قشام اغا بکمه آبلامه انشته‌مه سویلدم هپ بنمله اکلنمی ویردیلر .

— اکلنه‌جك نه وار ایمش ؟ سنی تربیه ایدیرنه خانملر صره‌سنه قویمق اکلنه‌جك برشیمیدر ؟

— چنکانه‌دن خانم اولمز دیورلرده ....

دیرکن شبکجی اوغلی سولوش اغا میدانه چیقه‌رق قارشوسنده‌کی بکی غایت جدی طورلی آینمز قیافتلی برآدم کورنجه درحال تأدب ایلدی . زیرا چنکانه‌لرك ارککلری قاریلری درجه‌سنده رذیل و یوزسز اولمزلر . ارککلر مراتب بشریه‌یی قاریلرندن ایی تقدیر ایتمش اولدقلرندن بیوك کوچك نه‌دیمك اولدیغنی اکلارلر .

بناءً علیه سولوش « خوش کلدیکز بکم صفا کلدیکز ! » مراسمنی اجرا ایلدیکی کبی برازصکره زیبانك ابلاسی نازلی دخی کله‌رك بریاندن نازلی خانم قهوه پشیرمك ایله بالاشتغال دیکر طرفدن

صحبته‌ده باشلاندی ·

اوجه خبر ویرەلم که نازلی دخی زیبا درجه‌سنده کوزل برقادیندر · هم بعض قادینلر نا أهل ایدرک چوجقده کتوردکدن صکره قزلق حاللرینه مخصوص اولان دلبرلکلری اینجه اعتدال کسب ایلدیکی حالده نازلی بویله بر قضایه اوغرامیوب همانده زیاده دها کوزل دنیله‌جك بر حالده‌در ·

« باشلاندی » دیدیکمز صحبتك زیبای خدمتجی الق مسئله‌سی حقنده اولدیغنی اخباره حاجت بیله یوقدر · ذاتاً زیبا شمس حکمت بکی کورر کورمز بو مسئله‌یی آچمش دکلمی ایدی ؟ بناء علیه حکمت بکك سؤالوشه :

— زیبای خدمتجی الق ایستدیکمه نه‌دن کولیورسکز سولوش اغا ؟ قزجغزی تربیه ایدرك بر ده توجه ویروب خانملر صره‌سنه قویار ایسه‌م ظنمه کوره بوکا کولمامليدر · سویملی تشکر ایتمليدر ·

سوزینی سویلمسی مصاحبه‌نك مقدمه‌سنی تشکیل ایلمشیدی ·

بو سوزلك شيوه سندن ده اكلاشلمش اوله جغنه كوره بك بو سوزلری براز تلاشلیجه و حدتلیجه سویلشیدی . زيرا « چنكانه دن خانم اولمز » قضیه سی يالكز زیبایی خدمتجی ایتمك مسئله سنه دكل بلكه بكك ذهننده اولان بعض مقاصده دخی اعتراض دیمك ایدی . هم اویله مقاصدكه هنوز كندیسی بیله استصواب ایتمدیكندن بشقه لرینكده استصواب ایتمدكارینی كورمك بكك درحال سیكرلرینه طوقنیور .

سولوش مقتدر اوله بیلدیكی قدر جدیت طورینی طاقنه رق دیدی كه :

— كولدیكمز اكلندیكمز یوق آ بكم ! هانیا شو سزك افكاركزه كولدیكمز یوق . زیبانی اون التی اون یدی یاشنده بر چوجغك « خانم اوله جغم » دیمسیله براز لطیفه ایتمش ایدك .

— ایی یا ایشته ! شمدی ده ایشی اركلجه سنه قونوشه لم ! دون دكل اولكی كون زیبایی كاغدخانه ده كوردم . بك بكندم . هم كندیسنی بكندم

همده صداسنی !

نازلی — اوت بکم ! زیبانك سسی کبی نه علی بك کوینده نه کاغدخانه‌ده هیچ بر یرده بر سس دها یوقدر . مدد دوب چیقدیغی کبی .....

سولوش — سن صوص به ! بزار ککیجه‌سند قونوشه‌جغز !

نازلی — اوخ ! ارکك اولمش ده‌باش یارمش !

بو مثللو چنکانه‌لکلر شمس حکمت بکی قوصدیر-مق درجه‌لرینه کتوریور و ایتدیکی ایشلردن کندیسی حیا ایدیور ایدیسه‌ده نه چاره‌که بو ایشلری بر مجبوریت قابیه ایله یاپدیغنـدن تحملی واجب کو-ریبور ایدی .

سولوش ایله شمس حکمت بکك ارەسنده تعاطی اولنان سوزلر زیبانك خدمتجی صفتیله و بر یلوب النمسنی مشکلاته دوچار اوله‌جق کبی کوسترمدی ایسه‌ده سولوش چنکانه‌لر میانده معتاد اولمیان بویله برحاله قوپ قولای رضا کوستره‌مدیکی کبی شمس حکمت دخی هنوز فامیلیاسی خلقیله بوکا

دائرسوز ایتمامش اولمغله سولوش قزی قولندن طوتوب و یره‌جك بیله اولسه الوب کوتوره‌میه‌جکندن اوده مباحثه‌یه بر نتیجهٔ قطعیه ویره‌میور ایدی.

کرك نازلینك کرك سولوشك اصل اکلامق ایستدکلری شی زیبابه بکك کندیسنك علاقه‌سی اولوب اولمدیغی قضیه‌سی اولوب سوزی هپ بوطرفه سوق ایتمك ایستدکلری حالده چنکانه‌لکلر یله برابر ینه جسارت ایده‌مدکلری کبی شمس حکمت بك دخی بونلرك شو مقصدلرینی اکلامامزلغه اوریور ایدی. نصل اکلامش کوروئسون؟ قوجه بر بك « بن شو چنکانه قزینه اورولدم. تأثیر سوداسیله دلی دیوانه اولدم! نه یاپدیغمی بن ده بیله‌میورم » اعترافنی نصل ایتسون؟

مقصدینی یالکز شو صورتده تعیین ایدرك دیمش ایدی که:

— موسیقی‌یه پك مراقم واردر. خانه‌مك

ایچنده هرکس موسیقیدر . کوزل سسه مفتونم ! زیبانك صداسنده عاشق اولمق درجه‌سنده بکلندم . اوسته‌مز داود بکه انی تسلیم ایده‌جکم . هم اصول موسیقی اوکرنسون هم ده بر ساز مشق ایلسون . آدم چیقارتربه قبول ایدرایسه کندیسنی برده قوجه‌یه ویریرم . هله بو قزك بکا انتسابی سایه‌سنده سزده نائل رفاه اولورسکز . سزه الدن کلان ایلکلرك هیچ بریسنی دریغ ایتم .

سوالوش بو سوزلرك نره‌سنه اعتراض ایلسون؟ نهایت :

— بکم ! بز . بر ایللك کلدی الله بزی مسعود ایتمك ایستدی اما بز هنوز اکلایه‌میورز . عیب دکل آ؟ جهالتمزه چکانه‌لکمزه حمل ایدکز . فقط بزه برقاچ کون مساعده ویرکزده بر دوشونه‌لم !

دیدیکندن بك دخی بوقراره راضی اولدی .

قرار بوصورتله ویرلمسی اوزرینه ارتق شمس حکمت بك ایچون قالقوب قایغنه بینه‌رك ایشنه کیتمك لازم کلمشیدی . بیچاره دلی قانانك اك بیوك برآرزوسی

دها وار ایدی اما اوارزویی نصل درمیان ایلسون؟ آرزوسی شوز یبایی بردقیقه‌جق ایچون اولسون یالکزجه برطرفه چکه‌رك درت لقردی ایتمك ایدی. بوآرزویی بردرلو میدانه قویه‌مدی. راضی اولمزلر دیه دکل! برچنکانه قزینك شوقدرجق برشیئه راضی اوله‌جغی خاطر وخیاله بیله صیغمز. کندیسی بو تکلیفی ایتمکدن حیا ایلیور ایدی. بو تکلیفی درمیان ایدر ایسه اصل مقصدی نه اولدیغی میدانه قویمش اوله‌جغی حسابیله چکینیور ایدی.

نهایت چیقاروب بولوشه وقار یسنه بشر وزیبایه دخی اون مجیدیه احسان ایدرك چنکانه‌لری سوینجلرندن چلدیرتمق درجه‌سنه وارديردقدن صکره قایغنه بیندی. طوغریجه اسکداره کلدی که راقم بك هنوز استانبوله ایتمامش وسلیم جان ایله حالا شمس حکمتك ایکی کوندر صباحلری ایرکندن غیبوبت ایدیشنده‌کی حکمته دائر سوز ایتمکده بولنمش ایدی.

راقم بك شمس حكمتى كورنجه ديديكه :

— ينه كاغدخانه يه مى كيتديكز برادر ؟

— نه دن بيليورسكز ؟

— دون دخى كاغدخانه يه كيتمش اولديغكزى اكلادق ده .....

— ماشاالله ماشاالله ! اويله ايسه سزى ضبطيه نظارتنه جاسوس قيد ايتديرملى ! خلقك حركاتنى تجسس خصوصنده بك ماهر بولنمشسكز !

شمس حكمت بو سوزى صاب صارى كسيلمش برطور ايله سويلديكى كبى راقم بك دخى ايشيدر ايشتمز صاب صارى كسيلدى . بونك ده سببى اكلاشيله جق برشى دكلدر . شمس حكمت باشلاديغى ايشى كنديسى دخى بكنمامكده اولديغى ايچون هرطوبان ايشيدن كنديسنى تعييب ايده جك ديه بيوك بر احتراز حالنده بولنيور وبناءً عليه الك كوچك بر طور استهزادن چلديره سى يه متأثر اوليور ايدى . راقم ايسه اوچ درت سنه در قاين برادرندن اصلا وقطعا بويله بر آجى سوز ايشتمامش

اولدیغندن بوکون دفعهٔ الك آجی سوزی الك بیوك حقارتی کوردیکی ایچون وجودنده‌کی بتون قان قلبنه طوپلانه‌رق صاپ صاری کسیلمش ایدی .

ایشتدیکی سوز اوزرینه راقلك نطقی طوتیله‌رق شبهه‌سز ایکی اوچ دقیقه اغزندن حرف واحد چیقمه‌دی . شمس حکمت دخی اغزندن چیقاردیغی سوزلردن کلیاً ندامت کتور مشجه‌سنه سوزك دها ایلروسنه وارمدی . سلیم جان تألیف بین ایچون دیدی‌که :

— بری بر یکزك مرامکزی اکلایه‌مدیکز اوغللرم ! کیمسه کیمسه‌نك احوالنی تجسس ایتمیور . صباحلین خلاف عاده ایرکندن غیبوبتکز فامیلیاجه موجب مراق اولدی‌ده دون صباح سزی کوتورن قایقجیدن جمله‌مزك انضمام رأییله خبر صورلدی .

شمس حکمت — یکرمی یکرمی بش یاشنده برآدمك ایکی صباح ایرکن چیقمسنه اوقدر بیوك براهمیت و بریله‌مز .

راقم همان قاین برادرینی تأمین ایچون دیدی که :

— باخصوص سزك کبی شو یاشده کانجه‌یه قدر حالنده شاننده موجب مراق اوله‌جق هیچ برشی کورلمامش اولان بر بابا یکیت ایچون ! عفو ایدکز قرنداشم ! مقصدم سزی مؤاخذه دکل ایدی . بز سزك ارزولرکزه مخالفته مکلف دکلز . بالعکس ارزولرکزه خدمت ایتمکلکمزی شان اخوت اقتضاسندن عد ایلرز .

بو سوز شمس حکمته پك زیاده تأثیر ایلدی . سویلدیکی آجی سوزه مقابل اکر راقم بك دخی برآجی سوز سویلمش اولسه ایدی بلکه بوقدر تأثیر ایتمز ایدی .

ارزولرینه خدمتله مکلف ایمشلر اما شمس حکمت کندی ارزوسی نه‌دن عبارت اولدیغنی نصل سویلیه‌بیلسون ؟ « بن برچنکانه قزینك بلای سوداسیله مبتلا اولدم » اعترافنی نصل ایده‌بیلسون ؟

نه ایسه. براز صکره راقم افندی استانبوله عزتمه خانه سنه کیدرك شمس حکمت دخی موسیقی معلمی داود بکك خانه سنه کیتمکله شو حادثه کلیاً برطرف ایدلمش اولدی .

« ٧ »

بوندن اول داود بك ایله ایلك معارفه مزی پیدا ایلدیکمز زمان کندیسنك اویله سائر برطاقم ارباب موسیقی کبی بش اون پاره یه مقابل خلقی اکلندیرن ادانیدن اولمدیغنی کورمش ایدك . بو ذات دخی شمس حکمتی اوغلی وحتی همشیره سی منوری قزی کبی سودیکندن بیچاره دلی قانلی هیچ کیمسه یه سویلیه - میه جکی دردینی داود بکه سویلیه بیلمك جسارتیله انك خانه سنه کیتمشیدی . باخصوص که کاغدخانه یه کیدلدیکی کون زیبانك صداسنی جمله دن زیاده بکنمش اولان داود بك اولدیغی کبی قزه یکیدن برقاچ شی چکمسیله ذکای فوق العاده سنی ده تقدیر ایلمش اولدیغندن داود بکك زیبایی اویله علی العاده بر چنکانه اولمق اوزره تلقی ایدی و یرمیه جکی دخی

امید اولنه بیلور .

داود بك هر كون خانه سنده بولنور بر آدم اولمدیغی حالده او كون هر ده كیج وقتده خانه سنده بولنمسنی شمس حكمت یاوری طالعنه حمل ایلدی . درت اوطه لی خانه جكنك اك كوجكنی كندیسنه موزیقه اوطه سی اتخاذ ایله داود بك بو اوطه جغی هر نوع سازلرك بردانه سی ایله تزیین ایتمش ایدی كه بالطبع پیانو سازلرك شهنشاهی اولمق عظمتنی محافظه ایلمكده و كوناكون نوطه لر دخی پیانو یاننده بر كتبخانه تشكیل ایتمكده در .

داود بكك خانه سنه وارنجه یه قدر یولده كندی كندیسنه مذاكراتده بولنان شمس حكمت هر كس نزدنده كندیسنی مغلوب ایدن محجوبیتی داود بك نزدنده ترك ایتمیه جك اولورسه اندن اومدیغی معاونتده نائل اوله میه جغنی دوشونه رك استادینه اوكاربنی سربستانه بر یولده آكلاتمق جرأتیله یانینه كیرمشیدی . لكن نه قدر سربستانه اولسه ینه اصل كوكلنده كی سری آچه میوب حال و خاطر

صورو شمق و برقاچ یکی بسته معلم طرفندن شاکرد.
ینه کوسترلمك صورتیله مقدمهٔ مصاحبه‌دن صکره
شمس حکمت اوکونکی زیارتدن اصل مقصدینی
داود بکه شو صورتله عرض ایلدی :

— افندم ! بن بوکون سزه بر مراقی عرض
ایتمکه کلدم اما انی عرض ایتمزدن اول بزم الاتورقه
موزیقه حقنده سزه بر مطالعه‌می ده عرض ایتملی‌یم .
همان عموم بسته‌لرمز اویله بر صورتده ترتیب
اولنمش و اولنیورکه بحق اوقومغه بیکده‌بر خوانده
نك صداسی کفایت ایده‌میور . بونك ایچون
بری برندن فرقلی آهنکلر ایله پرده‌لری ایندیرمکه
مجبوریت حس اولنیور .

— الافرانغه‌ده دخی بویله دکلمی یا ؟ تمام
حقیله یاپلمش اولان او پارچه‌لری اوقویه‌جق
آقتور و آقتوریسلرك صداسی کفایت ایتمیه‌جك
اولورسه اورکستر و باشی اقتضا ایدن پارچه‌لری
بر پرده ایکی پرده حتی اوچ پرده اشاغیدن چالدیره‌رق
خواننده‌نك صداسنده‌کی مساعد درجه‌سنه

ایندیور . تمام سس دنیانك هر طرفنده نوادردندر . انك ایچوندرکه تام صدایه مالك اولان بر صنعتکار قادین اولسون ارکك اولسون اوروپاده میلیونلر قزانور .

— ها ایشته اصل مراق ایتدیکم شیئك مقدمه‌سنی ده سز اچمش اولدیکز . یا بزده تام صدایه مالك اولان نه قازانور ؟

— بزه باقیکز ! بزده هنوز موسیقینك قدر وقیمتی بحق تقدیر اولنمامشدر . مع هذا سس صاحبی اولانلر آنی کندیسنه بر سرمایهٔ تعیش ایده بیلیورلر . ولوکه دیکلهینلر طرفندن تذلیل ایدلسونلر یه صدالری سایه‌سنده یاشایه بیلیورلر .

— یا بچن کون کاغدخانه‌ده دیکله‌دیکمز قزك صداسی کبی بر صدایه مالك اولان ذاتك مجرد چنکانه اولدیغی ایچون دوچار ذلت وحقارت اولمسنه نه دیملی ؟

— کندیسی ده نه قدر کوزل ایدی ! فقط صدا دنیلان شی اویله بر احسان الهیدرکه مالك

اولان ذاتك نه كوزللكى چركينلكى ارانور نه چنكا
نه‌لكى فلانى! صدا هر كيمده اولورسه اولسون
صدادر!

شمس حكمت داود بكدن بوسوزى ايشتمكله
بيوك بر اميد وجسارت پيدا ايلدى . قلبندن كچن
شيلرك ماهيتنى كنديسى دخى تقدير ايده‌ميه‌رك
نظرنده هنوز زيبانك موقعنى تعيين ايلميه‌مامش
بولنديغى حالده ايشته بونى داود بك تعيين ايتمش
اوليور ايدى . كنديسى كبى اودخى هم زيبايى
كوزل هم صداسنى كوزل بوليور ايدى . ايشك
بودرجه‌سنى بكه تصديق ايتديردكدن صكره براز
ده‌ا ايلرويه وارمق ايچون‌ده ديدى كه:

— لكن يالكز صداده كفايت ايتمز . صدا
نه‌قدر تيز نه‌قدر كراه اولورسه اولسون اوصدايه
مالك اولان ذاتده ذكا دخى بولنمزايسه نه‌يه يارار؟
بوشيئى بيك دفعه مشق ايدرسكده ينه الهمز اجرا
ايدمز ايسه؟

— بوسوزى كوزل چنكانه‌قزى ايچون

سویلیور ایسه کز انك تجربه سنی اجرا ایتمشیدك ·
یاریم ساعت اوج چاریك ظرفنده زیبامیدر املا ـ
میدر اوقزه اوکرنه بیلدیکم شیئی بشقه شاکردلره
برکونده مشق ایده یم · بالخاصه چنکانه لرك
موزیقه یه قابلیتلری پك بیوك اولیور ·

— اوت ! اوت ! بن ده بوقزك ذکاسنی
پك بکندم · بیچاره نك چنکانه لکدن بشقه هیچ
برقصوری یوق بوله مدم · جاریه اولسه بیك لیرا
ایدر ایشته شمدی مراقمی ده سویله یم : شوقزی
تعلیم ایتمك ایستیورم · تعلیم و تربیه سیله آدم ایتمك
انسان کامل ایتمك مراقنه دوشدم · لکن بو بابده
اصل سزك همتکزی رجا ایده جکم ·

— بنم نه همتم اوله بیلور ؟ مشق ایچونمی
سویلیورسکز هرکیم بندن مشق ایستمش اولسه
دریغ ایتمك شانمدن دکلدر ·

— بوکا جهانله برابر بن ده تشکر ایدرم · فقط
سزدن ایستدیکم همت یالکز بوندن عبارت
دکلدر · بو ایش بنجه برسر حکمنده بولنه جق

اوسرك محافظه‌سی همتیده سزه قاله‌جقدر .

— سره عقلم ایرمدی .

— جانم قز کوزل دکلمی یا ؟ بزم والده وقاین برادرك حالی‌ده معلوم . برچنکانه قز ینه عاشق اولمش دیه اعتراضه قالقشه‌جق ‘ولورلر ایسه ؟

— عاشقمی اولمش دیه‌جکلر ؟ امایاپدیکزها؟ بونلر چوجقمی اولمشلر ؟ هیچ چنکانه قز ینه عاشقمی اولنورمش ؟

شمس حکمتده چهره دکشدی . چنکانه قز ینه عاشق اولنه‌میه‌جغی قضیه‌سی انتظار ینه هیچ موافق دوشمدی . لکن انتظار ینه موافق دوشمیان شیلر ایچون داود بك ایله مباحثه مناظره ایده‌جك دکل آ ؟

شمس حکمت بوز یبا مسئله‌سنی کندیسی ایچون برمسئلهٔ مهمه عد ایتمش وبوبابده غایت حکیمانه طورانمغی قطعیاً عزم وجزم ایلمش ایدی . بناءً علیه صره‌سی کلمکسزین برشیئی موقع مناظره‌یه قویمق دکل آ کندی خیالخانهٔ تصورندن بیله

تبعیده غیرت ایلیور ایدی . او بله‌یا ! حسلرنده آرزولرنده کندی کندیسنه ایلروليه‌جك بیله اولسه زیبانك چنکانه‌لکی بیچاره دلی قانلینك خیالی اوکنده چیقار چیقمز ایچی اورکمکده وکندی کندیسنی مؤاخذه ایلمکده‌در .

محاوره‌نك دوامنده عشق سودا بحثنی شمس حکمت دخی رد وحتی استهزا ایدرك زیبا بوزندن ایده‌جکی تجربه‌نك یالکز موسقیجه دکل انسانیتجه دخی بیوك برتجربه اوله‌جغندن بوبابده داودبکك عنایتندن تشدار قاله‌جغی درمیان اولندی .
شوقدرکه هرکس بوتجربه‌نك جدیتنی تقدیر ایده‌میه‌جکی جهتله ایشی شونك بونك زبان تعرض واستهزاسنه سرمایه ایتمکدن ایسه کمسه‌یه رنك ویرمامکی تنسیب ایلدیلر .

شمس حکمتك حرکاتی نه‌قدر حکیمانه اولدیغنه دقت ایتملی‌که ایشته میدانه بر بیوك مسئله چیقاردیغی حالده اصل مقصدینی نه‌سلیم جانه نه داودبکه اکلاتمق شویله طورسون هنوز زیبایه‌دخی اکلا-

ایتمامش وحتی کندی کندیسنه بیله اعتراف ایتمامش ایدی . مع هذا شو ایکی اوچ کونلك تشبثنی پك کوزل دستکاهلایوب ایشی دخی بو یله عاقلانه یوروتورایسه نائل موفقیت اوله جغنی بحق امیده باشلامش ایدی .

مشق نره ده وهانکی کون باشلانه جغنی بعدما داود بکه خبر ویرمك اوزره شمس حکمت بك معلمه پشین اوله رق تشکرلرینی بالایفا قالقدی کندی خانه سنه کلدی که بوندن مقدم کندیسنده حکمنی کوسترمکده اولان یأسدن قلبنده ذره بیله قالمیوب انك یرینه بیوك بر امید قائم اولمش بولنمسی شو حکایه مزجه الك زیاده اهمیت ویریله جك احوالدندر .

او اقشام نه سفره ده نه سلاملقده کرك راقم بك کرك سلیم جان شمس حکمته کاغدخانه وچنکانه قاریلرینه دائر حرف واحد سویلمدیلر . بوچنکانه مسئله سی اورته یه چیقمزدن اول اقشام لری نصل وقت کچیریورلر ایدیسه ینه اویله مصاحبه یه باشلادیلر . قوجه شمس حکمت هم بونلرك مصاحبه

سنه اشتراك ایدیور هم ده کندی درونجه بشقه بر عالمده بولنەرق او عالمده زیارداودیکلر ایله اشتغال ایلیور ایدی. انسانك بویله کندیسنی ینه کندیسنجه بر عالمده بولمسی نه لذتلی شیدر. بوکا بعض کبار « کثرت ایچنده وحدت » دیرلرکه عالم انی کندیلریله برابر ظن ایلدکلری حالده او آدم جهانی طولاشورده ینه بولندیغی یردن آیرلمامش اولور!.....

بوکوملك وقوعاتنی اکمال ایتمش اولمق ایچون شمس حکمت بك علی بك کوینُدن تباعد ایلدکدن صکره شبکجی اوغلی ایله زیبا و نازلی ارهسنده دوام ایدن محاورەیی ده قید ایتملیدر :

نازلی مدت عمرنده اوقدرینی کورمامش اولدیغی اقچەیی کندی النده و برمثلنی سولوشده و ایکی مثلنی ده زیاده کورنجه حیرتنی بردرجەیه وارديرمشیدیکه ارتق « خانم اولەجق! » دیه زیبا ایله استهزا شویله طورسون زیبادن ماعدا کندیسنكده خانم اولدیغنه و سولوشك ارتق بك افندیءبد اولنمسی لازم کلەجکنه قانع اولەرق بو مطالعەسنی انلرەده

اكلاتمشيدی . حتی دیمشيدی كه :

— الده بوقدر پاره بولندقدن صكره كويك الك زنكنی بز صاييلزمی يز ؟

سولوش مستهزيانه بر كولدی ده ديدی كه :

— آبدال! بو پاره چوقيدر؟ برده بو پاره يی ويرن افنديی دوشونكه شويله جه النی جيبنه صوقديغی كبی بو پاره يی بخشش اوله رق ويريور . پادشاهانه قدرينی ويره جكدر ؟ يا كنديسنده نه قدر پاره بولنملی كه بوقدر بخشش ويره بيلسون ؟

زيبا — ديمك اوليوركه اوبك افندی بزی احيا ايده بيله جكدر .

نازلی — احيا نه ديمك! بلكه ده الماسلره اينجولره صرمه لره غرق اوله جغز .

زيبا — اويله ايسه بن اكا خدمتجی اولملی يم !

سولوش بردها مستهزيانه كولدی . ديدی كه:

— سنی خدمتجی اوله رق المق ايستيان افندی بويله برقاچ ييللغك قدر پاره يی بخشش اوله رق ويرمی ؟

نازلی — نه دیمك ایستیورسك صانكه ؟

سولوش — والله بنم اكلادیغمه قالورسه بو افندی زیبایی بكنمش سومش اولملیدر . بن بو ایشك ایچنده بر كوكل اثری كوریورم .

نازلی وزیبا ایكیسی بردن كمال حیرتله « اما یاپدكها ! . . . » دیملریله سولوش ظننك اصابتنی اثبات ایچون دیدی كه :

— بن چوجق ایكن بویله بر ایش دها اولدی . افندینك بریسی بزدن بر غاجه یه عاشق اولدی . نهایت نكاح ایدوب الدی .

نازلی — هیچ ایشیدلمامش شی !

زیبا — هیچ بك افندی یه واریلورمی ؟

سولوش — ایشیدلمامش دكل اولمش شیدر . هم بر بك افندی یه نه دن وارلمسون ؟ حریفك كیفنك كهیاسی دكلسك یا ؟ خرستیان الور یهودی الور چنكانه الور كیمی ایستر ایسه الور . جیبنده پاره سی بول اولدقدن صكره نه ایستر ده یاپه مز ؟

زیبا — باقه لم بن اكا واررمی یم ؟

سولوش ایله نازلی قهقهه‌لر ایله کولدیلر ·

سولوش دیدی که :

— یابنم کبی بر فقیر چنکانه‌یی می ایسترسك ؟

زیبا — نه بیله‌یم بن ؟

نازلی — دلی قز ! افندیلرك بکارلك الك کوچکنه وارمق بزم چنکانه‌لرك الك بیوکنه وارمقدن دها ایيدر · قوجه‌لك چنکانه اولدیغی زمان هرکون یه‌جکك طبق دکلمی ؟ هرکون ایشیده‌جکك سوکمك صایمق دکلمی ؟ پك‌ده جانی ایستر ایسه سنی بشقه بر چنکانه‌یه صاتی ویرر · ویاخود بشقه‌سنك قاریسی ایله طرانپه ایدر · باق اوخانملره ! نه قدر نازلی اولیورلر ! الماسلر ایچنده ! قارشولرنده قوللر خلایقلر ال پنچه دیوان طور یورلر ·

زیبا دیدیکمز قزجغز هنوز اون التی یاشنه وارمامش هنوز ذهننه تأهلی فلانی یرلشدیرمامش اولدیغندن قوجه‌یه وارمق حقنده‌کی شو مطالعه‌یی چنکانه‌لك حالنجه ممکن اوله‌بیلن بر معصومیت طور یله دیکلمش ایدی · بو فامیلیانك محاوره‌لری

نتیجه‌لرنده قرارلشدی که هنوز اسمنی بیله بیلمدکلری بك افندی زیبابی خدمتجی نامیله‌می اولور هرنه نامله اله جق اولورسه و یرسونلر . زیرا بو آدمك ادنای احسانی کندیلرینی چنکانه‌لرك الك زنکینی الک بیوکی ایده بیله‌جکنه جمله‌سی قانع اولمشلر ایدی .

« ۸ »

شمس حکمت بك باشلادیغی ایشك مشکلاتنی بحق تقدیر ایتمش اولدیغندن کندیسندن بشقه هر هانکی دلی قانلی باشلامش اولسه یوزینه کوزینه بولاشدیره‌جغی و کندیسنی ده عالمه رذیل ایده‌جکی درکار بولنان بو ایشده غایت عاقلانه حرکتله نتیجهٔ مطلوبه‌یی الده کتورمکه فوق الحد اهمیت و یریور ایدی .

داود بك ایله کوروشدیکی کونك اقشامی انشته‌سی و خواجه‌سی ایله‌ده اقشام مصاحبه‌سنی اکمال ایلدکدن صکره یتاق اوطه‌سنه کلدی و :

— ایشلری شمدی‌یه قدر کوزل اداره ایلدك . یارین دریه خانم ایله‌ده ایشی یولنه قویه‌بیلور ایسه‌ك

مقصدی اکمال ایتمش اولورز.

دیه او کیجه پك مستریح برحالده او یقویه واردی.

دریه خانم دنیلان ذات بوغاز ایچنك برقریه سنده کوچوجك بریالیده ساکن برخانمدرکه اختیار برقوجه سی و متوفی کریمه سندن قالمه ایکی ده کوچك خفیده سی ایله یاشار. قوجه سی هیچ برایشه یاره میه جق قدر علیل اولدیغندن فامیلیانك اداره سی دریه خانم اوزرنده قالمشدر. بوقادین پك چوق فامیلیالری طانور. تأهل ایده جك ارککلر قوجه یه وارەجق قزلر هپ بوقادینك همتنه خدمتنه محتاجدرلر. دریه خانمك قلاغوزلادیغی قزلرده ارککلرده خدمتندن دائما ممنون قالورلر. زیرا کیم کیمه لایق اولدیغی حکمنده دریه خانم یکتادر. بناء علیه بعض ظریف قادینلر دریه خانمه «چوب چاتان» نامنی ویرمشلردرکه انك چوپلرینی چاندیغی ازدواجلر دائما مسعود چیقه‌رق بو نامه استحقاقنی اثبات ایلمشدر.

راقم بکی منور خانمه قلاغوزله‌یان دخی دریه خانم اولمعله شمس حکمت بك ایله‌ده مناسبت پیدا ایلمشیدی . حتی بو یله قادینلرك بك زیاده دلباز اوله‌جقلری دخی درکار اولدیغندن تحف سوزلر یله بك افندی‌یی ساعتلرجه اکلندیردیکی‌ده واقع ایدی .

ایمدی صباحلین شمس حکمت اوالکیلر کبی بك‌ده ایرکن طورانمقسزین بر حربه کتورتمه‌رك قره‌دن دریه خانمك یالیسنه واردی . قادین باشنده یالکز بر نماز بزی اولدیغی حالده بکی قارشوله‌دی .

شمس حکمت بك بوکون مهم بر ایش ایچون کندیسنه کلدیکنی مقدمه مقامنده ایراد ایلدیکی زمان دریه خانم کوله‌رك دیدی :

— قورقارم اولنمك ایستیورسك بکم !

— بونده قورقه‌جق نه وار ؟

— اویله یا ! سوینه‌لی ایدی . امر ایدکز باقه‌یم هانکی قزی ایستیورسکز ؟

— یوق! اویله قولای قولای امر ایده‌مم .

دیه تا کاغدخانه‌یه کیدرك زیبا یی نصل کور-
دیکنی نصل بکندیکنی وتعلیم و تربیه‌سنی نصل
آرزو ایتدیکنی و بو ایش ایچون داود بك ایله‌ده
نصل قونوشدیغنی اوزون اوزادی‌یه عادتا مصال
سویلرجه‌سنه اکلاتدی .

دریه بو حکایه‌یی دیکلر ایکن چهره‌سی کاه
بوزولور کاه کولومسر ایدی . نهایت شمس
حکمت بك « ایشته بوقزی سزه مسافر ایده‌جکم .
هر مصرفی‌ده مع زیادة و یره‌جکم . سزدن
بشقه کیمسه‌یه امنیت ایده‌میه‌جکم » دیدیکی زمان
بیلمکلج قادین درین بر دوشونجه‌یه واردی .

قادینك دوشوندیکی مدت ظرفنده شمس
حکمتك ده ایچندن قانلر کیدیور ایدی . یاکمال
نزاکتله عذرلر دیه‌یوب رجاسنی رد ایدرایسه ؟
هم‌ده ایتدی یا ؟ قادین دیدی که :

— بکم ! والده‌کز خانم افندی ایله اولان
حقوقك درجه‌سنی بیلورسکز . بویله بر ایشه

والده کز رضا کوستره جك اولسه ایدی البته زیبا خانمی کندی خانه کزه کوتورر ایدیکز. بوراده تربیه سی کیزلی اوله جق. والده کز بونی خبر الورسه بتله سلامی صباحی کسه جکی درکاردر.

وارسون کسمسون! والده مك قوجه سنه ویره جك برقری دها یوق که......

بو سوزدن دریه خانم فنا متأثر اولدی. دیدی که:

یوق اما اوغلم سن والده کز کبی خانملری یالکز قزلرینه قوجه بولهیم اوغللرینه قاری حاضرلهیم دیه صایم! بن بو کارمك قدرلرینی حرمتلرینی بیلور و طانور بر قادینم! اوغلمك بر معاشقه سنه خدمت ایتدیکمی خبر الورده بکا «قادین! سنده بو هنر دخی وارمی ایدی؟» دیر ایسه نه جواب ویررم؟ صکره بتون عالمك یوزینه نصل باقارم؟

دریه خانمك سوزی نه لره قدر چکوب اوزاتدیغنی شمس حکمت درحال اکلادی. عذر

دیله‌مك وادیسنده برمقدمه‌دن صکره اکلاتدی‌که
زیبا کندی خانه‌سنده بولنه‌جق ایسه‌ده کندیسی
زیبا ایله اوخانه‌ده اصلا وقطعا همدم اولمیه‌جق.
حتی زیبایه بو یوزدن عاشق اولمغی قطعیاً رد
ایدرك مقصدی یالکز تعلیم وتربیه‌سی اولدیغی
قادینه تأمینه باشلادی. واقعا دریه خانم بویله
اغزلره قولاق ویره‌جك ساده‌دللردن دکل ایدی.
انجق شمس حکمت دخی قادینی آغز قوافلغی ایله
قاندیرمغه غیرت حاقنده بولنمیوب « بالفرض
بوقزك تربیه‌سنی اکمال ایدرده وصالنی دخی آرزو
ایلیه‌جك اولورسه‌م اوآرزومی والده‌مك‌ده
تصویبنی قازانه بیله‌جکم برصورتده حاصل ایدرم.
بوقسه نه‌سزی نه کندیمی والده‌مك یانده‌دوستلرمك
نزدنده کپازه ایتم ! » دیمش اولدیغندن زیبا ایله
ملاقاتی دائما دریه خانمك کندی حضورنده وقوعه
کلمك شرط اساسیسی اوزرینه قزی قبول ایتدیره
بیلدی.

ذاتاً دریه خانم جاهدن زیاده کندی منفعتنه

خدمت ایدر بر قادین اولدیغی حالده ویردیکی رد جوابلرنده اوقدر اصرار ایده‌بیلورمی ؟

زیبانك ترتیبسنجه اصل مطلوب اولان شی کندیسنه اوچنکانه‌لك حالنی ترك ایتدیرمك اولد. یغندن و بناء علیه کله‌جکی خانه‌نك اولدقجه منتظم بر یر اولمسی لازم کلدیکندن شمس حکمت دریه خانمه یکرمی عدد عثمانلی آلتونی و برەرك بونکله خانه‌لك مفروشاتی اکمال اولنمسنی امر ایلدی . شو امر قادینی جمله‌دن زیاده اقناع ایده‌جك اوامردن دکلمیدر ؟

شمس حکمت دریه خانمك یالیسندن بر قایغه بینه‌رك آچلدیغی زمان قلباً نه قدر سوینمکده ایدیسه دریه خانم دخی او قدر سوینمکده ایدی . زیرا زیبا کندی خانه‌سنده بولندقجه او خانه شمس حکمت بکك خانه‌سی صایله‌رق اداره‌سی دخی بکه عائد قاله‌جغنی اکلامش حکم ایتمش ایدی .

ذاتاً بو خانه‌یی اداره ایتمك حکمت بکك‌ده کوزینه آلدیغی برشی دکلمیدی ؟ فقط کوزل زیبا حقنده‌کی حسیاتی

اوقدر جديدرکه شويله برمصرف دلی قانايتمك کوزينه بيله کوره‌نميوز . هم شمس حکمت اوينك حسابنی کتابنی بيلمز آدم دکلدر . دريه خانمك خانه‌سنی اداره ايچون آيده نهايت سکزاون التونك کافی اولوب کنديسی قدر ايراده مالك اولان برآدمك ايسه بوقدر برمصرفه تحمل ايده‌مامسی تصور ايده‌مز . فقط آيده سکزاون ليرا ايله دنيالرمی دريه خانمك خانه‌سنه هيچ برزمان کيرمامش اولديغندن بوده دريه خانمی کاليله سويندرمکدن کيرو قاله‌مز .

اوکون خانه‌سنه عودت ايلديکی زمان شمس حکمت سائر کونلرده امرار وقت ايلديکی اوده‌ده وقت کچيرمش اولديغی کبی ايرتسی کون دخی خانه‌سندن برطرفه آيرلمامش و حسابجه کندی اوزرينه آچلمش اولان انظار دقتی بو صورتده تخفيفه ايتمشدر .

شوراجقده شمس حکمتك علی العاده قصرده امرار اوقات ايلديکنی ده اکلاتمق ايچون شوقدر

جق بر ایضاح ایله اکتفا اولنسون که: بو دلی قانانیك هر حالی هر مراقی معتدل اولوب سائر میراث یدیلرك یاپدقلری کبی ذوق عالی بالکز عشرتده شهوتپرستلکده بولندیغی اعتقادنده دکلدر. زمانك اك بیوك قسمنی خوابجهسی سالیم جانله برلکده کتاب اوطه‌سنده کچیرر. برده ایش اوطه‌سی واردر که مرانقسوزغه تیورجیلکه عائد انواعك کافه‌سی موجود اولوب شریت دستره ماکنه‌لی بورغو پلانیا ماکنه‌سی تورنه دستکاهی کبی اوفاق تفك ماکنه‌لرله اوراسی عادتا بر فابریقه‌جق حالنده بولندیغندن دلی قانلی بوفابریقه‌ده صنعتلی کلیدلردن ماصه‌لره قوتوصولره قدر هر شیئی یاپار. حتی بردفعه کوزل بر صندل دخی اعمال ایتمشدر.

کاغدخانه وچنکانه قاریلری مسئله‌سی بر اوغلق والده‌سنك ده نظر دقتنی جلب ایتمش اولدیغی حالده بویله ایکی کون خانه‌سندن طشاری‌یه چیقماسی وهر زمانکی اکلنجه‌لریله ینه اکلنمسی اوغلنك حالنده هیچ بر تبدل اولمدیغنی قادینجغزه ایناندیرر.

مشیدی . حتی سلیم جانه دخی ایناندیرمش ایدی .
یالکز غزته‌جی راقم بك اینانه‌میوب فقط اوده‌کی
ایناتمش کورونمش ایدی .

دریه خانم ایله ملاقاتنك اوچنجی کونی شمس
حکمت بك انشته‌سی ایله برلکده استانبوله ایتوب
غزته‌خانه‌یه کیتدی . زیرا بعض وقتلر غزته‌خانه‌یه
کیدرك نشریاتله‌ده اشتغال ایدر ایدی . هم نشریا
تده اقتدارى ده کافی ایدی . حتی امضاسی که
یالکز « شمسی » کاه‌ده « حکمت » قویه‌رق بعضی
کره ایسه بر امضا ایله یازدیغی مقاله‌سنه دیکر امضا
ایله ینه کندیسی اعتراض ایدرك لطیف بر مباحثه
میدانه چیقارر اوقویانلری ده ممنون ایلر ایدی .

اوکون ایکندی وقتنه قدر غزته‌خانه‌ده اشتغال
ایلدکدن صکره ارتق اسکداره کیده‌جکنی انشته‌سنه
خبر ویره‌رك قالقدی کوپری‌یه کلدی . بو کیتشده
حکمت هیچ ارقه‌سنه باقیور ایدی . زیرا انشته‌-
سنك مطلقا ارقه‌دن بر آدم سوق ایده‌جکنی حساب
ایتمشیدی . واقعا راقم قاین برادرلرینك فی الحقیقه

اسكداره چوب چكمه‌جكنی اكلامق ایچون درحال مطبعه‌مرتبلرندن برذكی آدمی صالدیردی ایسه‌ده آدمك عودتنده قاینك طوغریجه اسكدار واپورینه بنمش اولدیغی خبرینی الهرق مطمئن اولدی .

حالبوكه شمس حكمت اسكداره چیقار چیقمز بر حیوان طوته‌رق قره‌دن دریه خانمك یالیسنه واردی . اوچ كون ظرفنده دریه خانمك اكمال مفروشات خصوصنده نه قدر ایش كورمش اولدیغنی اكلایه‌رق ایكی اوچ كونه قدر زیبایی اورایه كتوره‌بیله‌جكنی اكلاتدقدن صكره كندی خانه‌سنه كلدی كه اواقشام راقم بك كلوب ده شمس حكمتك ساعت قاچده قوناغه كلدیكنی اوشاقدن تحقیق ایلدیكی زمان واپوردن طوغریجه خانه‌سنه كیتمش اولدیغنه شبهه ایده‌مدی .

فرداسی كونی سفره طاقمنه مائد بعض اوفاق تفك اشیا الماق ایچون شمس حكمت بك غلطه‌یه چكدی . كندی خانه‌سی ایچون مبایعه

ایلدیکی شیلر اصل دریه خانمك خانه‌سی ایچون مبایعه اولنه‌جق شیلرك وسیله‌سی اولدیغندن کندی خانه‌سی ایچون یالکز برکوچك چوالیه طوالوسی طباق قدح فلان مبایعه ایلدیکی حالده دریه خانمك خانه‌سی ایچون التی کشیلك مکمل برسفره طاقمی مبایعه ایلدی که شمعدانلر بنه واوزر بنه چتال قاشق قونیله‌جق بالورلر بنه وارنجه‌یه قدر هیچ برنقصانی یوق ایدی .

بواشیایی برقایغه یوکلته‌رك طوغریجه دریه خانمك یالیسنه واردی . خانم « جانم بوکلفتـه حاجتمی وار ایدی آ اوغلم ! » دینجه شمس حکمت دیدی که :

— زیباکبی برقزی تربیه ایتمك لازم کلنجه بوکلفتلره پك بیوك احتیاج واردر . بونلری یالکز کورمسی مطلوب دکلدر . انشاالله همتکزله بونلری قوللانمغی دخی کندیسی اوکرنه‌جکدر .

دریه‌یه سائر اقتضا ایدن تعلیماتی دخی ویردکدن صکره یارین اقشام زیبایی کتوره‌جکی بیانیله قالقدی

ينه قايغه بنه‌رك كندى خانه‌سـنه مخصـوص اولان چواليه ابله وار صالهجق اسكله‌سنه چيقدى .

بتون خانه خلقى نزدنده حتى راقم بكك نظرنده دخى اوكون بك افنـدى غلطه‌يه كيدرك برچواليه طولوسى طباق چناق مبايعه اتمش صايلدى .

« ٩ »

شمس حكمتك ابز غائب اتمك خصوصـنده كى دقت ومهارتى اوزرينه ارتق راقم بكك بيله كاغدخانه وچنكانه قايلرى حادثه‌سنك نتيجه‌سزلكنه ايناندىغنى حكم ايدرسكز يا ؟

حالبوكه دقائقلى ايرتسى صـباح بنه على السحر برقايق طوته‌رق على بك كـوينه وارمش ايدى . فقط بودفعه قايغى صالاجق اسكله‌سندن طوتمامش ايدى . اسـكداره قدر كيدوب بيندبكى قايق ابله بالق بازارينه چيقدقدن صكره اوراده بشقه برقايق طوته‌رق كيتمشدركه ايشته بوده برايز غائب اتمـك ديمكدر .

احسانى مبذول اولان بك افنديك برقاچ كون

اثر کوسترماسی شبکجی اوغلی سولوش اغایی ایجه متأسف ایتمش ایکن برده علی الصباح بك افندی کلی و برنجه چنکانه نك یوزی کولدی . هم ده بك افندی غایت بشوش برحالده ایدی . سولوشه دیدی که :

— ای سولوش اغا ! بوکون زیبایی الوب کوتورمکه کلدم .

— بزده سنك افندم ! زیباده سنك ! هپسی سنك !

— فقط الوب کوتوره جکم دیدیکمه باقوب ده زیبایی بردها کورمیه جکسکز ظن ایتمیکز . نه زمان ایستر ایسه کز کوره بیله جکسکز . زیبانك چوق ایلکلرینی کوروب انك سایه سنده زنکین و بختیار اوله جقسکز .

— تشکر ایدرز افندم !

نازلی — البته زیبا کندی کوزل رو بەلرندن بکادە و یرر . دکلی ؟ اوخانم او لورسه بن انك اسکیلرینه راضی اولورم .

شمس حكمت — نه‌دن اككيلر بنه راضى اوله‌جقسك؟ بكيلر بنى ياپار .

زيبا — (يليشه‌رق) ياپارم ظاهر!

ايكى قارى‌رو به حقنده بر قاچ سوز دها تعاطى ايلدكلرى صره‌ده شمس حكمت مولوشه ديدى كه :

— زيبانك آيلغى اون مجيديه‌در . فقط بو پاره‌يى آى باى سزه ويره‌جكدر . سائر مصرفلريك كافه‌سى بندندر . زيبانك آيلغندن ماعدا بن دخى اره‌لقده سزى يوقلارم .

آيده اون مجيديه سوزى چنكانه‌نك كوزلرينى فال طاشى كبى آچدى . نصل سوينه‌جكنى بيله‌ميور ايدى . زيرا كنديسنه آيده بش مجيديه ويرسه هر خدمته قاتلانه‌ق اوزره خدمتكارلغى جانه منت بيلور . شمدى ايسه زيبانك آيده اون مجيديه‌سنى الدقدن ماعدا كندى قازنجى دخى كنديسنه قاله‌جقندن ارتق زنكين اوله‌جغنه قطعياً ايناندى .

ساعت درده قدر شمس حكمت على بك كوينده

قالدقدن صکره زیبا ایله آبلاسی و انشته‌سی قایغه قدر تشییع ایدرکبك ایله قز قایغه بندیلر . فقط طوغریجه اسکداره کیتمدیلر . کاغدخانه دره‌سنه کیدوب چوبان چشمه‌سنه چیقدیلر .

بورایه کلنجه‌یه قدر شمس حکمت زیبانك یوزینه باقدقجه درونندن او قدر شیلر بکلدیکنی حس ایلیور ایدی که بونلری بزم کبی ایشی طشاریسندن کورن بر محرر دکل آ شمس حکمتك کندیسی بیله یازمق ایستمش اولسه بحق یازه‌مز . قز بکك یوزینه باقدقجه چنکاله‌لکه مخصوص اولان عارسز لقله صیریتور و برچوق شیلر سویلیور ایدیسه‌ده بك بونلرك هیچ بریسنه قولاق ویرمیوب کندی خیالاتنه طالمش برحالده بولنور ایدی .

چوبان چشمه‌سنه واردیلر . قایقدن چیقوب چمن اوزرینه اوتوردیلر . بك برسیغاره یاقدی . بعده زیبانك قارشوسنه اهرق دیدی که :

— زیبا ! سنك حقکده نه افکارده نه آرزوده بولندیغمی بیلمزسك . دکلمی ؟

زيرا چينگانه‌لره مخصوص اولان شيوه و افاده ايله يعنى كلماتك حرف مدلرينى لزومندن زياده اوزاته‌رق قيريله‌رق دوكوله‌رك ديدى كه:

— نه ديه‌يم بن آبلهم! بنى خدمتجيلكه استديككزى كنديكز سويلديكز. خانم ايدرك قوجه‌يه‌ده ويره‌جك ايمشسكز. ايشته بنم بيلديكم بو قدردر.

— بوندن زياده‌سنى ده سكا بن سويله‌يم. بن خبر ويره‌يم. لكن قولاقلركى كوزلركى كوزلجه آچ ده بنى ايى ديكله! ولا بيلكه سن پك كوزل بر قزسك!

— هركس اويله سويليور. بتون بكلر افنديلر بكا اكلنيورلر. بكا سوز آتيورلر.

— صوص! اويله عيب لقرديلرى سويلمه! بنى ديكله! واقعا پك كوزلسك اما شمديكى حالده بر چينگانه قزيسك! سنده‌كى بو كوزللك بش پاره ايتمز. بر كوزل قز سنك كبى يليشق اولمامالى. غايت آغر طبيعتلى آغر باشلى اولملى. يوزسزجه‌سنه

سوزلرایله کندی قدرکی قیمتنی دوشورمامليدر .

قز بو سوزلری دیکله‌یور ایدی اما سوزلرك حکمتنی اونده‌برنسبتنده‌اوله‌رق بیله اکلایه‌میور ایدی . مع هذا شمس حکمت بك مطلقا مرامنی اکلاتمق ایچون سوزلرینی تکرار تکرار وکیتدکجه دها اچیق سویلیورایدی . اول قدرکه بز اودرجه‌لرده‌آچیق وواضح یعنی فصیح وبلیغ سوزلری یازمغه مقتدر دکلز . کاشکی ترجمه‌مزی اوقدر ساده‌لشدیره‌بیلکه مقتدر اولسه ایدك . اصل سهل ممتنع دینلمك لازم کلن شی بودر . هرحالده بز بوراده شمس حکمتك سوزلرینی‌ده زیبانك و سائر چنکانه‌لرك سوزلرینی‌ده قلم لسانیله یازمقده اولدیغمزدن قارئلرمز بوسوزلرك زیبا طرفندن دخی اکلاشیله بیله‌جك درجه‌لرده‌کی صورت فصیحه‌سنی کندیلری تخییل بیورسونلر .

شمس حکمت زیبایه ایلك تعلیماتی اعطاده دوام ایدرك دیدی‌که :

— سنك قدر کوزل اولان برقز نصل اولمليدر

بيلورميسك؟ اولا ارككلرك يوزينه بيله باقاملیدر. برارككك يوزينه باقمق وباخصوص اويله عارسز جه سنه يليشه رق باقمق پك بيوك عيب صايملیدر. شايد برارككك كنديسنه دقتله باقدجق اولسه محجوباً كوزلريني يره ايندیرملیدر. ايشته محجوب قزديه بويله اولانه ديرلر. بوقسه سن حالده بولنان برقزه صيريق قزديه كيمسه اعتبار ايتمز. اكلايور ميسك؟

— اكلايورم بكم! هانيا شوكاغدخانه ده عربه ایچنده اوتوران قورومه لی خانملر كبی نازلی ادالی اولیدر. دكلی؟

— اوت!

— فقط بن انلری ده كوريورم. كه بعض بكلره كولیورلر. تمنا بيله ايديورلر.

— انلر آشفته طاقيدرلر.

— اما اك چوقلری بوتمنالری ايديورلر. سيغاره بيله كوندریورلر.

— ذاتاً كاغدخانه يه جمعه و بازار كونلری

کیدنلرك الك چوقلری آچیق طاقندرلر . فقط سن انلرك ده قوروملری طورلرینی تقلید ایتدیه اویله بکاره آشنالق وتمنا ایتملری کبی عیب اولان حرکتلرینی بکنمه . ذاتاً بن بوتربیه لری سکا برکونده ویروب بتوره بیله جك . کلم آ ؟ شمدیدن شونلر قولاغکده بولنسون دیه سویلیورم . شمدی بورادن بن سنی بریالی یه کوتوره جکم که بکا متعلق برفقیر قادینك یالیسیدر . فقیر امابك تربیه لی برقادیندر . سن اوراده ایلك تربیه یی کوره جکسك . سکا برده موز یقه اوسته سی کتوره جکم . اندن ده موز یقه مشق ایده جکسك . شویله برقبا طاسلاق تربیه کوردکدن صکره دونه یاپه جغمی بن بیلورم . هله سکا ایستدیککك قدر اثواب یاپه جغم . المالرله زینتلرده اله جغم . یالکز ایلك آرزو ایلدیکم شی شو چنکانه جه یلیشقلغی براقه رق آغر باشلی قوروملی برقز اولملغکدر .

شمس حکمت دقت ایدیور ایدی که « چنکانه لك » سوزینی نه زمان سویلر ایسه زیبانك

طور بنده بر تغیر کلیور . لکن بو تغیری زبیده‌لی بر قزك محجوب اولدیغی زمانکی تغیرینه اصلا قیاس ایتاملیدر . زبیدانك تغیرنده بر معنی اولمق لازم کلور ایسه اوده « چنکانه ایسه‌م نه یاپه‌یم ؟ اوده بنم امورمده‌می ؟ » کبی بنده چنکانه جنسنه بر تغیردر . شمس حکمت تمیرك دخی ایستدیکی کبی اولمامندن طولایی مأیوس اولیور ایدیسه‌ده دهاایلك کونی اون آلتی یاشنده‌کی بر چنکانه‌نك نسان اوله‌میه‌جغنی دوشونه‌رك بنده امیدلرینی محو ایتمیور ایدی .

تعلیماتده بر ازدها دوام ایلدی . دیدی‌که :

— کیده‌جککك یالی یه خدمتجی اوله‌رق کیتمیه‌جکسك . بالعکس اوراده سکا خدمت ایده‌جکلر . فقط بیلمش اول که خدمت دخی بر کوزل قزك زینتی صاییلور . کوزل خدمت ایده‌بیلمك زبیده‌دن صاییلور . انك ایچون سن ده خدمت ایتمکی اوکرنه‌جکسك .

تربیه‌لی یرلرده کبار عالمنده نصل اوتوروب

قالقارلر نصل یرلر ایچرلر نصل یاتارلر حاصلی خانه‌نك اداره‌سی نصلدر بونلری او کرنمك ایچون خدمت دخی ایده‌جکسك . سکا اوراده اصلا بد معامله ایتمزلر . سن ده کمسه‌یه بد معامله ایتمیه‌جکسك . هرکسه جانم ایله قوزوم ایله طاتلی سوزلر ایله معامله ایده‌جکسك . اکر بو سوزلرمی طوتارده نصل بر حالدن کلمش اولدیغنی کمسه‌یه بیلدیرمیه‌جك درجه‌لرده طورانور ایسه‌ك سنی اوقدر سوه‌جکم او قدر بختیار ایده‌جکم که سن ده شاشه‌جقسك نصل سویله‌دکلرمی اکلایورمیسك ؟ دیدکلرمی طوته‌جقمیسك ؟

— هپسنی اکلایورم . هپسنی یاپه‌جغم . شویله سزه ایکی درهم برچکردك برچیتی پیتی خانم افندی اوله‌یم ده سزده کورکز .

زیبا بو سوزلری ینه قریته‌رق سویلش اولدیغندن شمس حکمت بو قریتقلغك ده اغرباشلی قیزلره لایق اولمدیغنی اکلاتمغه باشلادی ایسه‌ده سویلیه‌جکی سوزلرك هپسنی بر دفعه‌ده سویلر ایسه شاید قزه

اوصانج كلور ديه قورقيور ايدى .

مع هذا كوكلى ايستيور ايديكه دائما سويلسون . دائما وعظ ايلسون . زيرا كنديسى سوز سويليوب ده قز دخى ديكلهمكه باشلاديغى زمان طوريسنه عارض اولان جديت زيبايى چوجقانهلق حالندن بسبتون چيقارتهرق حقيقة مساوى عد اولنهبيلهجك اولان حسننه ميدان آچيور ايدى .

— ساعت اون بچوق قدر چوبان چشمهسنده قالديلر . زيرا برقاچ دفعه :

— بكم ! كچ قاليورميز ؟ كيدهجكمز ير اوزاقميدر ؟

ديدى ايسهده بك افندى :

— براز كچ كيتمك لازمدر . سنى بوقيافتله اورايه كوندوز كوتورهمم . انشاالله قيافتكى تبديل ايدهيم . خانم قيافتنه صوقديمده كوندوز كيجه هرنه زمان ايستر ايسهك سائر قادينلر ايله برابر كيروب چيقهبيلورسك .

دیه ساعت اون بچقدن اول بوله چیقیله‌میه‌جغنی اکلاتمشیدی . اون بچقده قایغه بیندیلر . کیجه ساعت برده دریه خانملک یالیسنه انجق وارهبیلدیلر .

یولده یالی قوناق هرنه کورورلر ایسه شمس حکمت زیبانک نظر دقتنی بونلر اوزرینه جلب ایلیور ایدی . بوقدر عالی بنالر هپ انسان اولادی ایچون یاپلمش اولوب فقط بوبله کوزل برلرده اوتوره بیلمك ایچون انسانك تربیه‌سنده اکمال ایتمسی لازم کله‌جکنی تفهیم ایلیور ایدی . قبطی دنیلان قوم دخی انسان اولادی اولدیغی حالده اوبله ذلیل و محقر اولمسنك سببی جهالتری و تربیه‌سزلکلری اولدیغنی قزك نظر دقتنه عرض ایلیور ایدی .

یا زیبا بو سوزلرك مفهومنی تقدیر ایدرك و یریلن تربیه‌یی اله بیلمك استعدادینی کوستریورمی ایدی ؟

بوکا هیچ برحکم ویریه‌مز . زیرا عمرنده ایلك

دفعه اوله‌رق ایشیتدیکی بو سوزلر قزك حیرتنی موجب اوله‌رق حکمت بکك یوزینه قارشو بیلیشمه‌دن کندیسنی انجق حیرتی منع ایلیور ایدی .

اویله یا ! لسان دنیلان شیئی لوازم ضروریهٔ معیشتدن صکره برده سوکوب صایمغه واسطه طن ایدن تربیه‌سز جاهل بر قزجغز انسان اوغلنك لساندن بویله انسانی لك ایدرجه‌سنه عالی سوزلر صادر اوله بیله‌جکنه نصل احتمال ویره بیلسون ؟ .....

« ١٠ »

دکز طرفندن دریه خانمك یالیسنه بناشه‌رق یالی قپوسندن کیردکلری زمان دریه خانم شمس حکمت بك افندی‌یی اتکله‌دیکینی و بکك دخی « استغفرالله افندم ! » دیه قادینه تواضع کوستردیکنی زیبا کورنجه بونی ایلك کوردیکی برشی اولمق اوزره تلقی ایلدی . بناءً علیه بك کندیسنه‌ده :

— اوپ باقه‌یم زیبا ! دریه خانمك اتکنی اوپ !

دیدیکی زمان ایشقلغه میدان بوله‌مامزین

قادینـك اتكنی اوپدی . واقعـا دریه خانم دخی « استغفرالله قزم ! » دیه حسـن مقابله ده بولنه رق بناءً علیه بك دیدی كه :

— ایشته تربیه لی كبارقزلر بو یله كندیسندن بیوكلر ینك تعظیماً یاالنی یا اتكنی او پرلر . آفرین زیبا ! بركـوزل اتك اوپدك كه تربیـه قبـول ایده جككه عادتا ایناندم .

دریه — نیچـون قبول ایتمسون اولادم ! ماشـاالله نه قدر كـوزل قزجغز ؟ بو یله كـوزل قزلرك عقللری فكرلری ده برنده اولور . بن سزه انی برتر بیـه ایده یم ده باقكز كبـارلر قزلرندن دهـا تربیه لی بولورمیسكز بولمزمیسكز ؟

اوجـه حكمت بك طرفنـدن ایدلمش اولان تعریف وو یرلمش بولنان تعلیمات موجبنجه یالینك الت قاننده كی طاشـلغه بش كشیلك برالافرانغـه سفره قورلمش اولدیغندن قایقدن چیقار چیقمز بك وزیبا دریه خانم وایكی كوچك حفیده سی جملهً سـفره یه اوتوردیلر . بوحفیـده لرك بریسی اون

ودیکری یدی یاشلرنده قزجغزلر ایدیلرده دریه نك حسن تربیه سیله پرورش بولمش اولدقلرندن غایت تربیه لی یاور یجقلر ایدی . الافرانغه سفره یی ایلك کوردکلری حالده قادین ننه لرینك کوندوزدن کندیلرینی اوکرتمش بولنمسی ثمره سیله اوقدر کوزل طعام ایلدیلرکه شمس حکمت بك هیچ بر قصورلرینی بوله مدی .

بوچوجقلر زیبا ایچون موجب عبرت اولیورلر ایدی . کندیسندن پك کوچك چوجقلر بوقدر آغر باشلی کبار طورلی اولدقلری حالده کندیسی طارمنزجه سنه یلیشمقدن جداً حیا ایتمکه باشلادی .

فقط اودخی بویله بر الافرانغه سفره یی ایلك دفعه کورمکده بولندیغندن واوجه کندیسنه بوکا دائر هیچ برلقردی ایدلمامش اولدیغندن سفره نك پك عجمیسی کوروندکه برابر هرحاله هرشیئه شاشمقدن نوعما نجنب ایتمشه بکزه یور ایدی .

سفره دن قالقدیلر . ذکی زیبا سفره یی طوپلامق ایچون دریه خانمه یاردیم ایتمکه باشلامغله بوکا هم

خانم هم بك زياده سيله ممنون اولديلر . بيوك حفيده قادين ننه سنك سورمش اولديغى جزوه ايله برساده قهوه پيشيره رك بك افنديه كتوردى . بوخدمتى بك كوزل بجره بيلمش اولديغى ايچون برده بيوك آفرين الدى .

قهوه دن صكره شمس حكمت بك زيبايى يانه چاغره رق ديديكه :

— ايشته زيبا سنك خانه ك بوراسيدر . هرنه ارزو ايدر ايسه ك انى دريه خانمه سويليه جكسك . برقاچ كون جانك صيقلمه يه له صكره اليشورسك . يارين بنم بعض ايشلرم اولديغندن كله ميه جكم . او بركون كلور سنى كورورم . اكلادكمى قزم . دريه خانم سنى اولادى كبى سوه جكدر . هايدى باقه يم شو بنم هوسلرمى يرينه كتورر ايسه ك سنك ايچون يوق يوق !

بك دريه خانمى وداع ايدرك دريه دخى بكى اتكله دى ايسه ده زيبا بولزومى بردن بره درخاطر ايده مدى . فقط ايكى كوچك قز دخى بك افنديى

وداعاً اتکله‌دکلری زمان زیبا براز صبر بنه‌رق
کلدی اتکله‌دی .

اورادن چیقسان شمس حکمت همان برکرا
حیوانی تدارك ایدرك بنـدیکی کبی داود بکك
خانه‌سنه واردی . بر ایکی احباب اکلنیورلر
ایدی . اوکـونکی مشغولیتنی بکـه اکلانه‌رق
زیبانك‌ده دریه خانمك خانه‌سنه آشیرلمش اولدیغنی
خبرویردکدن صکره :

— بزم اوده‌کیلر بنی بتون کون سزکله برابر
ایدی دیه بلله‌مه‌لیدرلر . بناءً علیه کندلرینه برخبر
کوندره‌لم !

ده محله بکجیسنی چاغردی . ذاتاً کندی
قوناقلری بکجی‌یه معلوم اولدیغندن « حکمت بك
بوکون داود بکك خانه‌سنده ایدی . بوکیجه دخی
احبابجه اکلنیورلر . بناءً علیه بوکیجه کله‌میه‌
جکدر » خبرینی کوندردی .

بوخبر قوناغه واردیغی زمان جمله‌جه درجه‌سی
اینجه‌یه وارمش اولان مراقی دفع ایتمش اولدی . واقعا

شمس حکمت خانه سندن هیچ بر کیجه بر یره آیرلمامش آدم دکل ایسه ده غیبوبتلری اویله غیر منتظم اولمیوب هر زمان خبر ایله مساعده ایله غیبوبت ایلر ایدی . هله مراقك الك چوغی راقم بکده اوله جغی درکاردر . چونکه هر نه قدر قاین برادر ینك ایکی کوندر ایزینی غائب ایتمش ایدیسه ده بعض افراط پرستانه حرکاتندن قورقسیله بو اقشامکی یکجکمسی راقی ینه بر مراقه دوشورمش ایدی .

او کیجه داود بکك مسافرلری طاغلدقدن صکره شمس حکمت داود ایله زبابه دائر اوزون اوزادی یه بر مصاحبه ومباحثه یه کیرشدی . بو سره هیچ بر کیمسه یی محروم ایتمکسزین یالکز کندی تدابیری ایله نائل موفقیت اوله میه جغنی کورن دلی قانلی زبیا حقنده کی حسیات عاشقانه سنی ده داودبکه اعتراف ایدرك دیمش دیدی که :

— سز بنم پدرم مقامنده اولمقدن فضله موسیقی کبی بر صنعت نفیسه جه دخی استادم اولدیغکزدن درونمده کی بر سر عظیم ایچون سزی محرم

اتخاذ ایده بیلورم . بیلورسکزکه بن بو یاشه کلدیکم حالده عشق علاقه دنیلان شینك عادتا بالکلیه عجمیه‌سی بیانجیسی اوله‌رق بیومشمدر . ایلك سودایه بو کره دوچار اولدم . طالع نازم ده بنی برچنکانه‌یه مفتون ایتمك صورتیله مبتلا ایلدی . فقط اویله بر سودا که اصلا وصالجویانه دکل ! کاشکی وصالجویانه اولمش اولسه ایدی ! زیرا برچنکانه قزینك نائلیت وصالنده نه کلفت اوله بیلور ؟ فقط بنده‌کی سودا بو قزی تربیه وتعلیم سوداسیدر . بر ییانی آغاجه بر آشی اوردق بعده اومله ینشدیر . دیکم میوه‌یی دیرمك وایشته بو یله بر مساعی پرورانه مراده ایرمك ایستیورم .

ایشته‌م راقم بك بونی مطلقا چاقش اولملی که علیمده حاصل اولان مراقی بکا قدر ! کلاندی . واقعا مراق اولنمیه‌جق برشی دکل ایسه‌ده بو مراق بندن بشقه‌سی ایچون طوغری اوله بیلور . بن ایسه زیبا حقنده‌کی تشبثم ایله نه قابلیامك ناموسنه نه ثروتمزه اصلا خلل کتورمیه‌جکمدن امینم . هله

سزك كبى بر كامل آدمك دخى انضمام همتيله بو مراقه خدمت ايده جك اولدقدن صكره هيچ بر تهلكه سندن انديشه ايدلميه بيلور ·

داود بك دلى قانلينك بو سوزلرينى جان قولاغيله ديكله دى · ارا ره هيچ بر لقردى قاتميه رق بكى ايستديكى كبى سوز سويلمكده مختار براقيور ايدى · نهايت سويليه جكى قدر سويليوب سكوته وارنجه كامل معلم ديدى كه :

— برچنكانه قزينه كوكل ويرمش اولديغكزدن طولايى سزى اصلا تحسين ايده مم · واقعا سودايى جنت درجه سنه وارديره جق ضعف قلب اربابندن اولديغكزى تسليم ايدرم · اما نه تشبثكزى مستحسن كوره مم · بنم ياپه جغم شى تشبثكزى تحسين ايتمكسزين ارزوكزه خدمتدر · اودخى سزى اولادم كبى سوديكم ايچون مجبور اولديغم برشيدر · بناءً عليه نه زمان ايستر ايسه كز مشقه باشلارز · بونكله برابر قزك صداسى پك كوزل وقابليتى پك زياده اولديغى ايچون ويره جكم مشقلرك

نهایتده پشیمان اولمیه جغمی ده امید ایدرم .

— تشکر ایدرم افندم ! ذاتاً ز یا حقمنده کی حسیاتمی سزه آچمقدن مقصدم بو حالی سزه تحسین وتصویب ایتدیرمکده یکل ایدی . خدا علیم محجوبیتمدن یرلره چکه رك سو یلیه بیلمدم . سزك قدر سودیکم اعتماد ایتدیکم بر آدمه حالمی بو قدر اوطانه رق سو یلیه بیلور ایسه م سزدن بشقه هیچ بر کیمسه یه هیچ بر صورتله سو یلیه میه جکمی ده بوندن استدلال ایده بیلورسکز . نه یاپه یم ؟ من جهة ، بلکه بالوجوه فلاکت عدایتك لازم کلان بو حالدن کندیمی قورتاره بیلمکی ممکناتدن کوره ایدم جبر نفس ایدر ایدم . فقط بونی هیچ ممکن کوره میورم . کوکلمی بو سودادن منع ایتمکه قالقشدقجه کوکلم بکا عصیان ایلیور .

— کوکلکز سزه عصیانمی ایدیور ؟

— اوت ! هم ده نه لر سو یلیور بیلسه کز ! خلقتده بشقه لرندن هیچ بر فرقی اولمدیغی واوده بر نطفه نك محصولی اولدیغی حالده مجرد بر قوم

محقردن کلمش اولدیغی ایچون نه‌دن مرتبهٔ انسانیه‌دن خارج عد ایدلسون دیور . تربیه‌سز ایسه انك تربیه‌سزلکی قومیتنه باغشلانه بیلور اما بعض اقوام غیر محقره‌یه منسوب اولانلرك دها تربیه‌سز اولدیغی‌ده کوزدیکمزدن بونلری انلرك نه‌سنه باغشلایه‌جغز دیور . بوچکاه قزنده حسن تربیه یوق ایسه سوء تربیه‌ده یوقدر . تربیه‌لی عد اولنانلر ایچون یوز قاره‌سی صایلق لازم کلان نیجه سیئاتدن بریدر . بربوش ترلا ایسه‌ده تیکنلر استیلا ایتمامشدر . هرنه تخم اکسه‌ك یتیشیر دیور .

— بونلری سزه هپ کوکلکز دیور . اویله‌می ؟

— اوت افندم ! هم کوکلك حقی‌ده یوقیدر؟

— بن انلری بیله‌مم اوغلم ! بن فیلسوف دکلم . موزیقه‌جی برآدمم . زیاده صداسندن بشقه نه‌وار نه‌یوق اولدیغی بن حکم ایده‌مم . فقط سزه دیدم آ بندن هرنه خدمت ایسترایسه‌کز دریغ

ایتم . یالکز فکرمده بنی مستقل براقمکزی رجا ایدرم .

بورایه قید ایلدیکمز شو سوزلر داود بك ایله شمس حکمت اره‌سنده‌کی محاوره‌نك تمام برضبطنامه‌سی دکلدر . انلر برقاچ ساعت سوز ایتمشلردر . سوزلری نه یولده اولدیغنه دائر برنمونه جك اولمق اوزره بوقدر ینی قید ایلدك .

بو نمونه محاوره‌نك نتیجه‌ٔ قرار بنی ده بزه کوسترر . او ایسه داود بك شمس حکمتی پك زیاده سو دیکندن محبتنك اجباریله بو سرینه محرم اوله‌جق ایسه‌ده زیبا حقنده‌کی هوسنی ممکن دکل تصویب ایده‌میه‌جکندن عبارتدر .

قیده‌شایان بشقه برحال اولدیغی حالده او کیجه‌یی کچیره‌رك صباحاین شمس حکمت بك داود بك دخی برابرنده اولدیغی حالده کندی خانه‌سنه کلدی انشته‌سی واقم بك « بزسز بزسز اکلنجه‌می اولور ؟ » دیه دوستانه برسر زنشدن باشلا یه‌رق داود بکدن او کیجه‌یه دائر معلومات المغه چالشدی ایسه‌ده ذاتاً

بومثللو اکلنجه‌لر داود بکك خانه‌سنده نادراتدن او.
لمدیغی ایچون داودبك اوزون اوزادی‌یه تبلیغ
ایده‌جك معلومات بوله‌مدی که ویرسون . بناءً علیه
شمس حکمت بودفعه دخی انشته‌سندن ایزینی صاقلایه .
بیلمش اولدی .

اوکون اقشامه‌قدر داودبك ایله کندی خانه‌سنده
وقت کچیردی . حتی اقشام دخی داودبکی براقدیلر .
بعض یکی شرقیلری منور خانمه دخی اوکرتمك ایچون
چالدیلر و اوقودیلر که منور خانم نوطه‌یی مشق ایدرك
خواجه‌سیله اغابکننك دخی او شرقه‌یی چالشلرینه
اوقویشلرینه اتباعاً درحال اوکرنور ایدی . بر خانه‌نك
ایچنده اوچ موزیقه‌جی بولنوب ده دردنجیسی اولمق
اوزره دخی معلم حاضر اولورسه نه کوزل فصللر
ایدیلور؟ ایشته بو کوزل فصللر ایله پك کوزل وقت
کچیرلدی .

دهاایرتسی کونی شمس حکمت اسکدار طریقیله
استانبوله ایتمك ایچون اسکداره واردقده برحیوانه
راکباً وسریعاً دریه خانمك خانه‌سنه کیتدی . زیبا

کندیسنی قارشولادی . برصورت متبسمه ایله استقبا
لنده حالا چنکانه جه سنه یایشقلق وارایدیسه ده علی
بلك کویندن کیوب کلمش اولدیغی قرمزی باصمه شلوار
قیصه بلك آمریقان کوملك فلان چیقاریلوب برینه
اوخانملرینه مخصوص عنتری فلان کیدیرلمش اولمغله
زیبا بچه تبدل ایلمشیدی .

قزه برخیلی درس و برچوق تعلیمات دها
و یردیکی کبی بر اراەلق دریه خانمی یالکزجه
کورەرك زیادن درجهٔ امیدینی صوردقده
« انسان دکلمی آ بکم البته تربیه الور . خصبه .
جق غایت آچیق کوزلیدر . نه‌یی کوسترسه‌کز
درحال الیور » دیه موافق جوابلر الدی . فقط
بو یوزدن تأمین اولنه‌جق منفعت مخصوصه‌سی
حسیله عجبا دریه بو سوزلری دلی قانلی‌یی افغال
ایچسونمی سویلیور ؟ ایشته بورامنی تعیین
مشکلدر .

برقاچ کون صکره موز یقه اوسته‌سنی کنو .

رەجکندن اوزمانه قدر زیباده بهمه حال براثر ترقی کوسترمك ایچون دریه‌یه‌ده زیبایه‌ده توصیه‌لرینی تشویقلرینی تکرار ایلدکدن صکره تعلیم ایده‌جکی ساز کمان اولدیغندن اواقشام کندیسنه برده کوزل کمان کتوره‌جکنی زیبایه وعد ایلدی وقالقدی ینه اسکداره کله‌رك واپوره راکباً راقم بکك غزته خانه‌سنه واردی . فقط غزته خانه‌ده چوق وقت قالمدی . اولجه ویرمش اولدیغی یازیلوك مرتبه‌لر طرفندن ترتیب اولنمش بولنان قالبلرینی بالتصحیح مرجان یوقوشنه کیدرك اوچیوز یکرمی سکزغروشه مبایعه ایلدیکی نفیس برمستعمل کمانی مستصحباً اسکداره کچدی و بونی دریه خانمك خانه‌سنه براقوب زیبایه برچوق کوزل وعظلر دها ویردکدن صکره اقشام راقم بکدن اول ینه خانه‌سنه کلدی .

« ۹ »

برجمعه کونی صباحلین شمس حکمت داود بکی دریه خانمك بالیسنه کتوردی که زیبانك یالی‌یه

ورودندن اوكونه قدر طقوز كون مرور ايلمشيدى .
انجق بو طقوز كون بيهوده مرور ايتمامشدر .
درية خانمك همتيله زبيا يلشقلغى انجه ترك
ايدرك كنديسنه سويلنان سوزلره متأنيانه متمكنانه
جواب و يرمكى اوكرنه بيلمشدر .

بوندن ماعدا خانه خدمتى دنيلان شى بوقزك
همان هيچ كورمديكى شيلردن ايكن برقاچ قدح
طباق قيچان فلان قرمغه متقابل قهوه و سفره
طاقملرينى ياغى قادين قادينجق كبى اداره يه اقتدار
كسب ايلمشيدى .

شمس حكمت بكك اشارتى اوزرينه استادى
داود بكك الى ياغى متأدب برقزه بكزه مك اوزره
اويله بيلديكى كبى داود بكك حال وخاطر سؤالنه دخى
اينجه كوزل جوابلر ويرمش و باخصوص نصيحت
يوللو سويلديكى سوزلرى اولدقجه حسن استماعه
بقل ماحصل اقتدار ايلمش ايسه ده حال و شانده
چنكانه لك هنوز غائب اولمديغندن داود بك
بوبلايه مجرد شمس حكمتك خاطرى ايچون قاتلانديغنى

دریه خانمه‌ده اکلاندیره جق اطوار ایله اعلان اضطراب ایتمکده ایدی .

فقط شو حقیقتی ده اعتراف ایتمکدن کیرو طورمامالیدرکه اکر قیزك اصلی چرکینه اولمسه فرضا بر ارمنی قیزی اولسه‌ده بو بیلیشقنلقلری ایتسه ایدی مطلقا داود بکك کوزینه بو قدر باتمزایدی . بیچاره زیبادن بهمه حال چرکینه‌لك بکلندیکی ایچون هر نه یاپمش اولسه وحتی محجوب قیزلرده بولنه‌میه‌جق درجه‌لرده کبارانه طورانسه بونی ده جعلیتی حسبیله بر چرکینه‌لك عد ایدرك اشتغال واستقباح ایده‌جکلری درکاردر . طبیعت احوال بویله‌در . انسان برشیده ایلك کورمه‌ده چالشورسه مطلقا کوره‌جك فنالقلری اغماض ایدرك کوزلری هپ ایلکلری کوره‌جکی کبی شاید برشیده فنالق تحری ایده‌جك اولورسه اوشیده‌کی ایلکلرك هیچ بریسنی کورمز . نه کورسه هپ فنا اولاق اوزره تلقی ایدر . داود بك زواللی چرکینه قیزی ایچون بدبین اولورسه طقوز اون کون ظرفنده قیزده کوردیکی

ترقى بى فرقى ايده بيلور ؟

نه ايسه ! داودبك اورايه زيبابى انقاده دكل تعليمه كلمش اولديغى جهتله كمانه بردوزن ويرهرك « ايشته كمان دنيلان شيئك درت كيريشى واردر . شوالك اينجه اولان كيريشه مى كيريشى ديرلر . ايكنجى اولان شو دها قالنجه كيريش لا كيريشيدر . اوچنجيسى اولان شو دها قالين كيريش ره كيريشى اولوب شو اوزرينه تل صارلمش بولنان دردنجى كيريشك اديدو صول كيريشيدر » ديه تعريفات ايتدكدن صكره « كمان شويله طوتيلور . صول ال شويله پرده لكلر اوزرينه كتورلهرك پارمقلر دخى شويله هر كيريشك اوزرينه باصمغه حاضر وآماده بولنديرلور . صاغ ال ايله ده اوقى شويله چكرلر . ايمدى بر بجى تله هيچ پارمق طوقندرمقسزين اوق سورلور ايسه چيقان صدا مى صداسيدر . اكر بوتلك شويله اوست طرفنده صولوات پارمغى شويله جه باصوب اوق سورلهجك اولورسه

دها تیز بر صدا چیقارکه انكده آدی فادر .... »
یوللو درسلری و برمکه باشلادی .

زیبا بوتعریفلری او یله برجان قولاغی ایله
دیکله‌یور ایدی‌که چنکانه‌دن بشقه برقز بوقدر
دقتله دیکله‌سه و باخصوص مؤخراً داود بکك
سؤالی اوزرینه اوتعریفاتی کاملاً تکرارصورتیله
دیکله‌دیکی شیلری بلله‌مش اولدیغنی اثبات ایتسه
ایدی بیوك بر آفرینه اثبات استحقاق ایتمش اوله‌-
جغی درکار ایکن مجرد زواللی زیبا چنکانه اولدیغی
ایچون شو دقتی شوحافظه‌سی ایله داود بکده
« چنکانه دکلمی ؟ البته کانه استعدادی زیاده
اولور ! » فکرینی حاصل ایده‌بیلمشیدی .

اوکون تعلیم اقشامه قدر دوام ایلدی .
غریبدرکه زیبا کمانك درت کیریشی اوزرندن
تمام ایکی اوقتا و صدالرینی چیقاره‌بیلدی‌که بوقدر
تحصیلك ذکی شاکردان ایچون لااقل اوچ درت
درسلك بر تحصیل اولدیغی موسیقی اربابنه معلومدر .
واقعا چیقاردیغی سسلر هنوز تام وصاغلام

مسلر دکل ایدیلر مثلا زیبا بر « دو » و یاخود
بر « سی » صداسی چیقاره جق اولسه بر یمی
اصل دودن بر نبذه زیاده جه اولمق ودیکری اصل
سیدن بر شمه اکسیك بولنمق کبی قالعه‌ولر وار
ایدی . انجق ملاحظه بیورملیدرکه چالنان
ساز کامدر . کمان ایله ساز سازلر ارەسنده کی فرقی
بیلیانلر بلکه زیبانك بوقصورلرینی عفو ایده‌مزلر
ایسه‌ده او فرقه واقف اولانلر زیبا کبی برکونلك
شاکردك دکل التی آیلق برسنه‌لك کانیلرك بیله
بو یولده‌کی جزؤی قصورلرینی عفو ایدرلر .

حاضر صره‌سی کلمش ایکن شو فرقی برازدها
ایضاحلیجه کوسترمك مناسب اولمزمی؟ احتمال که
قارئنرك بك چوقلری بو فرقی بیلرلر .

پیانو وآرمونیقو کبی سازلرك کیکدن معمول
هر پرده‌سی کندیسنه مخصوص اولان صدایی
طاس تمام چیقاردیغندن صاغلام صدا مشکلاتی
بونوع سازلرده اصلا بوقدر . طنبور کبی عود
کبی سازلرك پرده‌لکری اوزرینه کیریش ویاخود

تل ایله بوغماق بوغماق باغلانمش اولان پرده‌لر واقعا پیانو و آرمونیقو درجه‌سنده صاغلام سس چیقارمغی تأمین ایده‌میه‌رك چالان آدمك پارمغنده ده‌بر ممارسه پیداسنه احتیاج کوستررلر ایسه‌ده هرحالده‌هانکی صدانك نره‌دن چیقه‌جغنی اشارت واراءه ایتملری بر سهولت عد اولنیور . کمانده ایسه هیچ بر پرده هیچ براشارت یوقدر . پرده‌لك بویلی بوینه آچیقدر . هر صدانك نره‌دن چیقه‌جغنی شویله لا علی التعیین بولی و یرمك اوقدر بیوك برمهارتدرکه فرق سنه‌لك کمانیلرك بیله بو بابده ولوکه دیکله‌ینلر اشیدنلر طرفندن فرق اولنه‌میه‌جق درجه‌ده اولسون قصورلری واقع اولمامق محالدر . کمان پرده‌لکی اوزرنده بر صدانك نره‌دن چیقه‌جغنی کوز ایله بافه‌رق تعیین ایتمك ممکن دکلدر . پارمق الشمق لازم کلور . فقط پارمق دخی نه قدر الشدسه اصل حکم قولاقده‌در . بر پارمغك قطری پرده‌لك اوزرنده بر مسافه اشغال ایدرکه پارمق باصدیغی زمان اصل قوتی بر طرفنه و یره‌جك اولسه

چیقاره‌جغی صدا ایله اصل قوتی دیگر طرفه ویره‌جك اولسه چیقاره‌جغی سس ارەسنده یاریم پرده‌قدر فرق واردر . بناءً علیه كمانك قولاغنده اولان نماره‌سه دها چیقاره‌جغی صدا باشلار باشلامز اكسیكنی زیاده‌سنی اكلایه‌رق پارمغنك قوتنی گاه برطرفه گاه دیگر طرفه تحویل ایتمك صورتیله صدایی تصحیح ایلر .

او گون تعلیمك اقشامه قدر دوام ایلدیكنی عرض ایتمشیدم . شونی‌ده خبر ویره‌یم كه تمام ساعت اون بچوقده كاركشده در یه خانم تهیه ایتمش اولدیغی تدسی بی اورته‌یه گتورمش اولدیغندن تعلیم یاریم ساعت دها دوام ایلدیسه‌ده بومدت ظرفنده ایچیلان ایكیشر اوچر قدح ماستیقه كرك داودبكك وكرك شمس حكمتك نشئه‌لرینی تحریك ایتمش اولدیغی كبی بارەلق زیبالك یوروله‌رق برطرفه براقش اولدیغی كمانی شمس حكمت النه الوب چوق مشق ایلدكدن آهنكه عارض اولمش بولنان بوزوقلغی دوزلتدكدن صكره حجازمقامندن

کز نمکده باشلامسیله تمام خواننده نك غزل اوقومسی مناسب اوله جق برقرارده داود بك « هی هی ! » دیه برچیقمش ایدی .

بو صورتله باشلانان فصلده اون ایکی یه قدر دوام اولندی . یالی قومشولری دریه خانمك خانه سنده هیچ بویله شیلر ایشتمدکلری جهتله استغراب ایلیورلر ایدی . واقعا زیبانك اورایه ورودینی و مقصد دخی قزك تربیه سی اولدیغنی دریه خانم بر احتیاط اولمق اوزره اوجله برقاچ قومشویه خبر ویرمش ایدیسه ده سائر قومشولرك هنوز بوندن خبرلری یوق ایدی . حالبوکه استانبوللمز معلومدر یا ؟ قاعدهٔ مدنیت هرکسك کندی خانه سی داخلنده حاکم اوله رق انك خارجنه قارشمامسنی اقتضا ایتدیردیکی حالده بزم اصول مدنیتمز اقتضاسنجه بزهپمز محله کتخداسی کسیلورز . هرکسك خانه سنه قاریشورز . حتی بعضلرمز کندی خانه سنه قارشدیغندن زیاده عالمك خانه سنه قارشمق ایله اشتغال ایدر . اوقدرکه عالمك خانه لرنده بولوب تصحیحنه لزوم کوستردیکی قصورلری

کندی خانه‌سنده‌ده اراپوب بوله‌رق تصحیح ایتمش اولسه خانه‌سنک پك مکمل برخانه اوله‌جغی درکار ایکن اشتغالنی بوبله مثمر بر صورتده ایتمیوب ده بیهوده بره ایدنلرمز پك چوقدر . « مولاجمله‌سنی اصلاح ایلسون » دیه‌ارده بز بنه حکایه‌مزده دوام ایلیه‌لم .

ساعت اون ایکی‌یی بولدقده داود بك ایله شمس حکمت بك عودته قیام ایلدیلر . دلی قانلی زیبایی دربه خانمك دیکر اوطه‌سنه کوتوروب خانم دخی حاضر اولدیغی حالده برهفته ظرفنده پیدا ایتمش اولدیغی تربیه‌دن طولایی تحسین وتبریك ایلدی . هله کتاب تحصیلی خصوصنده کوستردیکی قابلیته پك زیاده ابراز ممنونیت ایدرك ایشك دها ایلروسنه‌چون ده فزه‌برچوق نصیحتلر و یردی . اوقدرکه برسو یلدیکی شیئی برقاچ دها تکرار ایتمسی زیبانك بیاغی استغرابنی موجب اوله‌رق کندی کندیسنه :

— صانکه بن بونلری اونوته‌جقمی‌یم که

بوقدر تكرار ايليور !

دبر ايديسه‌ده شمس حكمت شايد خاطرنده قالمز ديه الندن كلسه دهـا زياده تكرار ايتمك غيرتنه خلل و يرميور ايدى .

چيقاروب دربه خانمك آوجنه برخيلى التون قويدى . قولاغنده برچوق لقرديلر سويلدى . فقط و يريلان شيشه باقق و كيرلى سو يلان اقردى‌به قولاق و يرمك تربيه مقتضاسندن اوله‌ميه‌جغى جهتله بن و يرديكى پاره‌يه و سو يلديكى سوزلره كوز وقولاق حواله ايتمدم . بناءً عليه قاچ التون و يرديكنى ونه‌لر سو يلديكنى بيله‌مم . شوقدر ديه بيلورم‌كه بونلر هپ زيبا ايچون ايديلر . هپ زيبانك تربيه‌سى يولنده اختيار ايدلمش كلفتلر ايديلر .

دربه خانمك ياليسندن چيقلدقدن صكره شمسى حكمتك رجاسيله داودبك او اقشامى ده دلى‌قانلينك خانه‌سنده چكيرمكه كيتدى . هم‌ده كويا اوكون اقشامه قدر برابر كزمشلرده اقشام دخى

اورایه کلمشلر کبی کیندیلر .

بکلر کیندکدن صکره دریه خانم زیبانک اوکنه اوتوره‌رق زیبه‌سی ایچون برچوق سوزلر سویلمکه باشلادی . او سوزلری بورایه قید ایده‌جك اولسه‌م احتمال که قارئ وقارئه‌لرمه کلال و یرمش اولورم . شویله قیصه‌جق بر خلاصه ایده‌یم که بوسوزلر زیبایه چنکانه‌لکه مخصوص اولان اوضاع واطواری بالکلیه ترك ایتدیره‌رك همان کبرلی دنیله‌جك درجه‌لرده وقارلی برخانم اولمسنی تأمین ایده‌جك نصیحتلر ایدی .

« ١٠ »

حکایه‌مك مقدمانی بورایه قدر شوصورتله بسط وتمهید ایلدکدن صکره ارتق نتایجه طوغری قارئلرمك نظر مطالعه‌لرینی تعجیل ایده‌بیلورم . « مصالرده زمان تیز کچر » دیرلر . او قاعده‌یه امتثال ایتدیکم کبی بوتعجیلی ده حصوله کتوره بیلورم .

ایمدی خبر ویره‌یم که زیبانك دریه خانم یانینده

ورودی اوزرندن تمام برسنه کچدی . بومدت ظرفنده قزك قومیتنه مخصوص اولان رنکنه برده قرلرده بایرلرده کزمك صورتیله کونشلك ضم ایلدیکی اسمرلك خانه نشینلك حسبیله زائل اولدیغندن قزك رنکی اوقدر کوزل بر صمانی رنکه تحول ایلدی که بوندن اول ترجمه ایتمش اولدیغم « لؤلؤ اصفر » رومانندهکی مایانیسامانك رنکی کبی اولدی . صاچلردهکی غلظت دخی صیق صیق استحمام و درلو درلو صابونلر بومادالر استعمال ایدیله ایدیله برطرف اولهرق ذاتاً پارلاق قوزغونی سیاه اولان صاچلره برده یموشاقلق لطافتی منضم اولدی .

تنك طراوت و لطافتی یالکز خانه نشینلك ثمرهسندن دکلدر . کوزل ییوب کوزل ایچمکه باشلایان فقیر قزجغزه برازده سمن کلکله قادینلرك « بردرهم ات بیك عیب اورتر » سوزی حکمنی میدانه قویمش ایدی . بوندن ماعدا ینه شو حسن تغذی قزك یناقلری ودوداقلری رنکنی براز دها قزارتمش اولدیغی کبی وجودك زندهلکی کوز-

لرده‌کی پارلاقلغی ده آرتدرمش اولدیغنی موازنه‌دن خارجده بر اقاملیدر .

زیبانك ترقیات جسمانیه‌سی اولکی زبا ایله صکره‌کی زیبایی بری برینه اصلا قیاس ایتدیرمه‌مه‌جك درجه‌یه واردی و ترقیات معنویه‌سی دخی بو نسبتی بولدی . اولا زیبا سوز سویلدیکی زمان هر حرف مدی لزومندن فضله اوزاتهرق چنکانه اداسنه چویرمکی کلیاً ترك ایله چتیر چتیر یلك کوزل سوز سویلر بر قز اولدی . ثانیا سوز سویلر ایکن کوبلك انارجه سنه او ضماع قبطیانه بالکلیه محو اوله‌رق دریه خانمك کندی اداسی کندی شیوه‌سی بو قزه انتقال ایتمشجه‌سنه بر تبدل وقوعه کلدیکه دریه خانم صنعتنكده اقتضاسنجه ذاتاً یلك کوزل سویلر قادینلردن معدوددر . ثالثاً سوز سویلر ایکن لزوملی لزومسز صیر تمقدن و کوزلرینی مخاطبنك کوزلری ایچنه دیکه‌رك مجترآنه و بی‌ادبانه بر طور کوسترمکدن انقطاعله کوزلرینی یره ایندیرر و کولمك لازم کلنجه بر لطیف تبسم ایله کولر اولدی .

هله در يه خانمك خانه‌سنه كلديكى زمان ايلك كيديكى البسه‌يى بر درلو كنديسنه ياقشديره‌مديغى كبى يمك يمكى دخى بجره‌مديكى حالده بو برسنه‌مدت ظرفنده كيديكى البسه ياقشميه‌جق بيله اولسه انى قاصوب دوزلتوب كنديسنه ياقشديرمق درجه‌سنده « غوستو » پيدا ايلديكى كبى طعامده تربيه‌لى برمادموازل كبى طورانمق دخى زيبانك اطوار مجبوله‌سى حكمنى الدى .

يا موز يقه‌ده‌كى ترقيسنى صورميورميسكز ؟ برسنه‌ظرفنده طقوز ياشنده برقزك توطه‌يى مكمل اوله‌رق اوكرنوب هر نه امر اولنور ايسه چالى و برديكنه سز ايناتمز ايسه‌كز بن پك اعلا ايناتورم . زيرا بوتجربه‌يى كنديم ايتمشم . زيبا ايسه طقوز ياشنده برقز اولمديغى كبى معلمى دخى بنم تجربه ايلديكم معلم اولميه‌رق تعليم ايدنلك ده تعليم اولنانك ده استعدادلرى بركمال اولديغندن زيبا برسنه‌ظرفنده كمانى سائر كمانيلرك درت بش سنه‌لك تحصيلى درجه‌سنه واردير مش اولديغنه ايناتمليسكز .

شوقعولالك شمس حكمت بكى نه درجه‌لرده ممنون ایلدیکنی البته دوشونورسکز . بن سزه خبرویره‌یم که شمس حکمتك ممنونیتی عادی ممنونیتلر کبی دکل ایدی . ممنونیتنك آرتمسنی زبا حقنده‌کی عشقنك آرتمسیله موازنه ایتملیدر .

واقعا شمس حکمت زبایی ایلك کوردیکی کون بکنمشدر که بوراده « بکنمش » دیمك تمام حکمیله « سومش » دیمکدر . اما اوزمانلر شمس حکمت بوسودایی کندیسنه دل عد ایلدیکندن سوداسنی کندی وجدانته قارشو بیله اعتراف ایده‌میور ایدی . شمدی ایسه زبانك عشقنی الك زیاده افتخاره شایان سودالردن بولمغه باشلادی . زیرا کندی کندیسنه دیور ایدی که :

— بشقه‌لرینك تربیه ایتمش اولدیغی برقزی سومك واقعا قدرشناسلقدر . حالبوکه زبانك تربیه‌سی بنم کندی تربیه‌مدر . اکر زیبایی سومیه‌جك اولورسه‌م کندی تربیه‌می یعنی معنوی

اولان بنلکمی کندی کندیمی سومش اولمق لازم کلور .

ایلك کاغدخانه کونی صندالده کورمش اولدیغمز احبابك کافه‌سی زمانلری کلدکجه زیبایی دریه خانمك خانه‌سنده کورمشلردر . الك اول سلیم‌جان هندی کورمشدر که تربیهٔ قبطیان حقنده برصورتنی بوندن اول کورمش اولدیغمز مباحثه شمس حکمت ایله سلیم‌جان ارەسنده برقاچ دفعه دها تکرر ایتمش اولدیغندن شمس حکمت اثبات مدعا ایچون سلیم‌جانی دریه خانمك خانه‌سنه کوتوروب زیبایه « پره‌زانته » ایتمشیدی . ایلك ملاقاتده سلیم‌جان چنکانه قزینی واقعا پك تربیه‌لی برماده‌وازل بولمش اولدیغی کبی اندن صکره ملاقاتلرینك تکررنده دخی قز کیتدکجه حکیم هندینك کوزینه کیرمش کیتدکجه تربیه‌سنی تقدیر ایتمشیدی .

سلیم جانك ایلك تقدیمندن برازصکره‌ده زیبایه آرتین الوانیان افندی تقدیم اولندی . کاغدخانه‌ده قارشولرنده کوبك آتان چنکانه قزینك خیالی رسام

افندینك حالا کوزی اوکنده بولندیغی حالده «برده زیبایی برقاملیا قزی اوله‌رق قارشوسنده کورنجه شمس حکمت‌ـه فرانسزجـه اوله‌رق « لکن سزك قبطیه برفونتس اولمش! » دیه بیان حیرت ایلدیکه واقعـا « سزك قبطیه » تعبیری شمس حکمتك هیچ خوشنه کیتمدی ایسه‌ده آرتین افندینك حیرتنده‌کی جدیتلك خوشنه کیتدی .

صره‌سی کلمش ایکن بوراجقده عرض ایده‌لم‌که زیبانك جمالنده‌کی کمال ذاتاً شمس حکمت کبی برذاتی کندیسـنه مفتـون ایتمش ایکن برده آرتین الواتیان افندی بوقزك یاغلی بویا ایله برتصویرینی یاپه‌رق صـنعت رسامیه‌جه « مداهنه » دنیلان یولده زیبانك جمالنی برازده آرتدیرمش اولدیغندن تصـویر زیبا اوقدر کوزل اولمشـیدی‌که بیچاره شمس حکمت بولوحه‌یی حیرتله تماشا ایتمکده قوبوله قوبوله بت‌پرست اولمسنه‌رمق قالمشیدی .

زیبایه الك صکره پروزانه ایدیلان شاعر مجری افندی اولدی . معلومدرکه شاعرلر بردلبری توصیف

ایده‌جکلری زمان قارشولرنده جسماً موجود شخصاً معین اولان دلبری توصیف ایتمیوب خیاللرنده وجود ویردکلری بر دلبری توصیف ایدرلر. بوده اك قدرتلی شاعرلره مخصوص بر شی اولوب یوقسه اك چوغی اساتذهٔ ادبا کوزللری «نونهال» «طرهٔ مشکین» «کل عذار» فلان کبی نه یولده تشبیهاتله مدح ایتمشلر ایسه لفاظ مذکوره‌یی تقلید صورتیله وصف ایدرلر. واقعا سحری افندی بویله الفاظ مقلدی شاعر اولمیوب ایستدیکنی نظماً سویلکه مقتدر برادیب ایدیسه‌ده بر رسامك فرچه‌سیله تصویر ایلدیکی شیئی کندیسی‌ده قلم بلاغتیله تصویر ایتمك درجه‌سنده دکل ایدی. ذاتاً هنوز نه نظمده نه نثرده اویله بر ادیبز وجود بولمامشدر که سحری افندی دخی انلردندر دیه بیله‌لم. بونی اعتراف ایتمامك ادبامز ایچون خودبینلکه حمل اولنور.

بناءً علی ذلك زیبایی کوردیکی زمان سحری افندی آرتین الوانیان افندی‌یه امتثالاً بر «زیبا

نامه ، نظم ایتمك هوسنه دوشدی ایسه‌ده خاطرینه کلان تشبیهاتك کاغدسندن زیاده‌ی دها فائق کورنجه عجزینی اکلایه‌رق یازدیغنی صاقلامغه مجبور اولدی.

زیبانك اصل ترقیسی بو ذواتله معارفه‌دن صکره سرعت پیدا ایتمش اولدیغنه کمال اهمیتله دقت بیورملیدر. عالم نزدنده محقر عالمك رذیلی مسخره‌سی بر چنکانه قزی کبیاردن اولان بکلرك افندیلرك برقادینه نه یولده حرمت ایده‌جکلرینی عقلنه صیغدیره‌بیلورمی؟ بر مجلسده نه قدر بیوك آدملر بولنورسه بولنسون ینه او مجلسده الك عاجز برقادین بیله جمله‌نك حرمتنه تعظیمنه مظهر اولمق مقتضیات زینت انسانیت و مدنیتدن اوله‌جغنی دوشونه‌بیلورمی؟ بناءً علیه معلم جان وآرتین الوانیان افندی و شاعر صبری افندی کبی ذوات کندیسنه برقادین حقنده لازم اولان حرمت وتعظیم ایله معامله ایتمکه باشلانجه بادیٔ امرده زیبا شاشیروب قالمش ایدیسه‌ده شمس حکمتك بو بابده

دخی امداده یتیشن ارشادلری اوزرینه جمعیت بشریه‌جه قادینلرك موقعی نه‌قدر عالی اولدیغنی اکلایه‌وق و باخصوص ارککلرك قادینلره کوسترد دکلری آثار تعظیمه قادینلرك دخی تواضع تامله مقابله‌سی لازم کلدیکنه پك زیاده دقت ایلیه‌رك بومخالطته کندیسنی آلشدیرمغه جبر نفس ایده‌ایده عادتا بر الافرانغه مادموازل اولمش کیتمشدر .

برده اره‌لرنده بولندیغی ارککلر اویله عادی آدملردن اولمیوب هر بری هر نه‌دن بحث ایدر ایسه الدقیق غوامضنه‌قدر اوبحثده اکتناه اربابندن اولدقلری حسبیله ذکی‌زیبا بونلرك مباحثه‌لرینی قوه حافظه‌سنده ضبط ایده‌ایده بیوك بر استفاده‌یه دخی اویوزدن یول بولمشدر .

حاصلی ایشك ابتدالرنده شمس حکمتی «بو چنکانه قزینه کوکل ویرمش !» دیه‌نظر استغرابله کورن دوستلر زیبانك حسن تلقیلرنده اوقدر بیوتمشلر ایدی‌که کندی قلبلرنده دخی قز طرفنه بیوك بر مجلوبیت استعدادی بولدقلری حالده مجرد شمس حکمت بك کبی

بر دوستنك كزيده‌سى اولمغله قلبلرينى ميل كليدن منع ايتمك ايچون جبر نفس بيليورلر ايدى .

نعل بو استعدادى كوكلرنده بولنسونلركه اندامى كوزل يوزى كوزل كيتوب قوشيغمى كوزل صدامى كوزل اصول موسقيسى كوزل چالديغى كمانى كوزل هرشيئى كوزل اولان زيبا كمال حسن ادا ولطافتيله برفصل ايلديكى زمان حاضر بالمجلس اولانلرك عشق اولوب كيتمالرى محالاتدندر !...

بوندن اول شمس حكمتك زيبا حقنده‌كى عشقنك ترقيسندن بحث اولنمشيدى . عجبا دلى تانلى بوسوداسنى قزه اظهار ايتمشميدر ؟ انك طرفندن عجبا نه يولده مقابله كورمشدر ؟

واقعا ايشك بو جهتى ده موجب مراق اولور احوالدن ايسه ده بومراقى دفع ايچون تفصيلات مطوله‌يه محتاج دكلز . زيرا شمس حكمت هيچ بركون زيبايه اعلان عشق ايتمامشدركه زيبادن هر نصل بر يولده اولورسه اولسون مقابله‌يه مجبوريت كورسون . بركلمهٔ سودا سويلمامش

اولدیغی حالده بر پوسـهجك دیرمکه دخی طورا-
نمامش اولدیغی کندی کندیسـنه اکلاشـیلهجق
احوالدندر .

شمس حکمتك زبابه اولان معاملهسنی کورسه
ایدیکز بر بابانك قزینه اولان معاملهسی کبی بولنغه
بکلك کنجلکنی مانع کورر ایسهکز مطلقا براغابکلك
بر همشیرهیه معاملهسی کبی بولنغه هیچ برمانع کور-
مز ایدیکز . کاه « قزم زیباجغم ! » دیه خطـاب
ایدر کاه یالکز « زیباجغم ! » دیرکه ایشته بو یالکز
« زیباجغم » دیدیکی زمانلر بیچارهنك حالنه باقش
اولسـهکز غلبـهٔ سوداسیله زیبایه همـان عرض
پرستش ایدهجك ظننده بولنورمکز .

واقعـا برقاچ دفعه زیبا به مقصدینی آچـهرق
عشقنی اعتراف ایتمـدیکی جهتی شمس حکمتك عقلنه
کلمشیـدی . لکن قورقشیدی . زیرا کندیسـی
اولانجـه قوهٔ واهمهسیله زیبـایی نظرنده بیوانده
بیولته قبطیت اصلیهسنی بالکلیه خاطرندن چیقار-
مق درجهسنه کلمش اولدیغندن شاید اعلان عشقنه

مقابل زبار چنکانه‌لك ایده‌جك اولورسه بونجه زمانلق زحمتی بیهوده کیتمش اوله جغی ایچون بو باده هیچ جرأت بوله‌میور ایدی .

مادام‌که بو بابده برسنه‌لك وقوعاتدن بحث ایدیورم شونلری‌ده عرض ایتملی‌یم‌که : بو برسنه ظرفنده شبکجی اوغلی سولوش اغا شمس حکمت بکك خانه‌سنه بش التی دفعه کلوب هر دفعه‌سنده برخیلی مجیدیه‌لر ایله کیتمش ایدیسه‌ده دریه خانمك یالیسنه کیدرك زبابی‌ده کورمسی اصلا واقع اولمامش ایدی . زبابه چنکانه‌لکنی اخطار ایده‌جك اولان بو حالی شمس حکمت اصلا تجویز ایتمیور ایدی .

برسنه‌لك وقوعاتدن بحث ایلدیکم حالده هنوز شمس حکمتك نشئه‌سی راقم بك ایله والده‌سندن بحث ایتمامش اولدیغمه قارئلرم البته دقت ایتمشلردر . اوت بونلردن بحث ایتمدم . بومسئله آیریجه برباب تشکیل ایده‌جکلرده انك ایچون بحث ایتمدم . ایشته او بابی دخی کشاد ایدیورم .

« ١١ »

بو سنه‌دنبری دریه خانم خانه‌سنده برچنکانه قزی بولنه‌رق شمس حکمت بکك بوقزی تربیه ایده‌جکم دیه اوغراشمسنی والده‌سیله انشته‌سی خبرالمقده اوزون اوزادی‌یه تأخر ایتمامشلر ایدی. اولا شمس حکمت بك کارکذار وذکی اوشاغی نیقولی یی بو سره واقف ایتمکه مجبور اولور اولمز نیقولی رولر ایچون برجبلت مخصوصه اولان افشای اسرار جبلتی اقتضاسنجه درحال کوردیکی شیلره اون دها قاته‌رق خانمه وراقم بکه خبر وردیکی کبی بونلر کیفیتی داود بکدن استیضاح ایلدکارنده اودخی کیزله‌مکه مجبوریت کورمامش ایدی. فقط دیمشیدی که:

— واقعا شمس حکمت بکك بویله برتشبثه بن ده محرم ایسه‌مده تشبثده برتهلکه کورمدیکم ایچون محرم اولدم. وارسون اوغراشسون اکلنسون. انك یاشنده اولان آدملر دها تهلکه‌لی دها معیوب شیلر ایله اشتغال ایدییورلر. مع‌هذا

بوتشبثی بنم تصویب وتحسین ایلدیکم ظننده بولنیکز . هیچ تحسین ایتدیکمی بکك یوزینه قارشوده سویلکده یم . یالکز کندیسنی بوتشبثدن منع قابل اوله میه جغنی کوردیکم ایچون بیهوده یره منعنه چالشمقدن ایسه هم تماشات هم نظارتده بولنمغی ترجیح ایلدم .

داود بکك شو سوزلرینی شمس حکمتك والده سیله انشته سی بالطبع معقول بولمشلر ایدی . آره دن براز زمان دها مرور ایدوب ده سلیم جان دخی چنکانه قزینه پروزانه ایدلدکده شمس حکمت بکك اقرباسی زیبایه دائر دها زیاده معلومات المشلر ایدی . انجق اوزمانه قدر کرك بقولیدن وکرك داود بکدن الدقلری معلومات زیبا وشمس حکمتك علیهنده اولدقلری حالده بو دفعه سلیم جانك تمامیله بونلر لهنده اولدیغنی کوریجه نظر دقتلری آچلمش ایدی . بو سببه مبنی ایدی که تا اووقته قدر بکی شو تشبثدن منع ایچون بونلر هیچ برعزم وجزمده بولنمدقلری حالده سلیم جانك زیبا ایله شمس حکمت

طرفنی طوتدیغنی کورنجه بعدما شوتهلکهلی ایشه بر چاره بولمق لزومنده اتفاق ایلمشلر ایدی . زیرا سلیم جان بونلره دیمش ایدیکه :

شرعاً وقانوناً بالوجوه رشید اولان برآدمی چوجق یرینه قویوبده کندیسنجه و اوکه نابجا اولسون اهمیتی اولان برتشبثدن منعه قالقشمق طوغری اولهمز . بالفرض تربیه ایتدکده بولندیغی زیبایی کندیسنه زوجه دخی ایلسون بونده نه محذور کوررسکز؟ شمس حکمتك حسن اخلاقندن ممنون قالمیسکرکه بوقدر زماندر قزکندی الندن اولوب زیبا حقندهکی هوساتنی کاملاً قوهدن فعله چیقارمغده هیچ برمانع یوق ایکن قزه هنوز امللرینی ایمسا بیله ایتمامشدر . نه برعاشق کندی معشوقهسنه مقابل بو حالده بولنمشدر نه بر صاحب کندی جاریهسنه ! بناءً علیه بو ایشده شمس حکمته منعت کوسترمش اولورسهکز ملك بیوك براثر استبداد کوسترمش اولورسکز . اوقدر بیوككه شایدلی قانلی سزه اطاعت ایتمیهجك اولورسه قباحت ایتمش صاییلهمز .

ایشته صلبم جانك بو سوزی شمس حکمتنك کافهٔ آمالنی میدانه قویمق دیمك اولدیغی جهتله والده مسیله انشته‌سی بکه برچوجغانه قزینی ممکن دکل تزوج ایتدیرمامغه قرار ویردیلر ایسه‌ده بو قراری موقع اجرایه قویمق خصوصنده‌کی مشکلاتی‌ده کوز اوکندن اوزاق طوتمدیلر . زیرا راقم بك بوندن اول شمس حکمتك کندیسنی جاسوسلغه لایق کوردیکندن بحثله ایتمش اولدیغی بر مدافعهٔ غضوبانه‌یی هنوز اونوتمامش ایدی . بودفعه قاینی طرفندن حقارتك دها بویکنی کندیسی جلب ایدر ایسه ایشك نهایتی نره‌لره وارەجغنی شایان ملاحظه بولمزمی ؟

ایشك ایچنده کوربلان بوکوچك والده ایله انشته‌یی آیلرجه مدت دوشوندردی . اول قدرکه بوندن اول کشاد ایدیلان بابده وقوعاتی خلاصه اولنان برسنه ظرفنده بونلر فعلاً هیچ بر تشبث مسانعتکارانه‌ده بولنه‌میه‌رق یالکز دلی قانلینك حرکاتی سکناتنی تجسس ایله اکتفا ایلیورلر ایدی .

باری شایان اعتراض بر حالنی بولیورلرمی ایدی ؟

دلی قانلینك برچشکانه یه کوکل و یرمش اولمسندن ماعدا هیچ برشایان مؤاخذه حالنی کوره‌میورلر ایدی . برکره بوتشبث کندیسنه « اسراف » عد اولنه‌جق هیچ بر مصرفی موجب اولمیورکه ایشك بوجهتنی اعتراضه مؤاخذه‌یه شایان کورسونلر . شمس حکمت بك کبی برآدم کندی نفسی کندی ذوقی ایچون نه‌قدر پاره صرف ایده بیلور ایسه دلی قانلی زیبا اغورنده انك درتده اوچنی بیله صرف ایتمیور ایدی . یمکدن ایچمکدن یعنی حکم تاميله یچمکدن عبارت بولنان مصارفی شایان مؤاخذه کوره‌جك هیچ برمقصد بولندمز . اسراف دیه « اور پاطلاسون چال اوینا سون » عالملرینك موجب اولدیغی مصارف تحمل فرسایه دنیلورکه بونی شمس حکمت بك زیباسیله دکل اندن اول دخی یاپمامشدر . هرنه ذوق وصفا ایتمش ایسه قدرت مالیه‌سنك مساعدهٔ تامه‌سی درجه‌سنده ایتمش

اولدیغی کبی زیبا ایله انشته باشلایه‌لیدنبری بلکه
اولکی قدرده ذوقلر ایتمامشدر . مثلا کچن سنه‌لرك
بر بسنده یاپدیغی بر مرمره سیاحت دوریه‌سی کبی بر
حرکتده بولنمامشدر . انصاف ایتملیدرکه یالکز او
سیاحت بر سنه ظرفنده زیبانه ایتدیکی مصرفك
نصفندن زیاده‌سی تخمین اولنابیلیر بر مصرفی
موجب اولمشدر .

بر سنه ظرفنده والده‌سی و انشته‌سی طرفندن
کندی حقنده بر تشبث ممانعتکارانه ایدلدیکنی کورما-
مش ایسه‌ده شمس حکمت بك بونلرك کندی اسرا-
ر سنه وقف اولدقلرینی و کندی تشبثنی هیچده تقدیر
و تحسین ایتمدکلرینی بیلیور ایدی . سلیم جان بو بابده
کندیسنی خبردار ایتمش اولدیغی کبی والده و انشته-
سنك ترومنلی لزومسز زمانلرده صوغوق معامله‌لری
کنایه‌لی سوزلری معنیدار تبسملری دخی احوالی
کندیسنه اشراب ایتمکده ایدیلر .

والده خانم بر آرالق دربه‌یی چاغیره‌رق
اوغلنك بویله بر خدمت نامزاسنده بولندیغندن

طولابی مؤاخذه ایتمك ایستدی ایسه‌ده دریه خانم اویله سویلیه‌جك سوز وویره‌جك جواب بوله‌میه‌جق قادینلردن اولمدیغی جهتله دیدی‌که :

— اوغلکزه بوخدمتی ایدیشم بنه سزه اولان دوستلغمدندر . بن خدمت ایتمامش اولسه ایدم اوغلکز بوایشنده استخدام ایده‌جك بشقه بریر بوله‌مزمی ایدی ؟ هرنه صورتله اولورسه اولسون ارتباط پیدا ایتمش اولدیغی قزی بك اوغلنده بر آپارتیمانه کوتوره‌مزمی ایدی ؟ اوزمان مصارفنه نصل تحمل اولنه بیلور ایدی بیله‌مم . بن اوغلکزه محرم اولدیغم ایچون برقصور ایتمش صابیله‌میه‌جغم کبی اوغلکزدخی بکا مراجعت ایتمش اولدیغی ایچون عقلسزلق ایتمش صایله‌مز . اما بو چنکانه قزیله تزوجی ایده‌جك ؟ ایتمیه‌جکمی ؟ اوراسنی بن قطعا بیله‌مم . بنم بیله‌جکم واثبات وتأمیننه‌ده مقتدر اوله‌جغم برشی وارایسه اوده کندی خانه‌م ایچنده بك ایله زیبا اره‌سنده شایان تعییب ومؤاخذه هیچ برحال وقوعه کلمامش اولدیغی

قضیه‌سندن عبارتدر . ایشته بمزادیه بویله بر
خدمته دنیله‌بیلور ایسه‌ده بو خدمت دخی بزم
طرفمزدن ایفا اولنمامشدر .

نهایت قاین والده و داماد دوشونه طاشینه بو
ایشده اك موافق بر صورت تشبث بوله‌رق اجرا.
سنه‌ده شروع ایلدیلر . شویله که :

زبیانك دربه خانم خانه‌سنه ورودینك اون
بشنجی ماهنده برکون شمس حکمت بکی والده‌سی
یالکز بر اوطه‌یه دعوت ایدرك تأهله دائر تکلیف
یوللو بر سوز آچدی . اما زبیایه دائر هیچ بر
لقردی یوق . اوغلی ارتق تأهل ایده‌جك یاشه
کلمش اولدیغندن بختله المثده مرونی کورمك
ایچون بر آرزو بیان ایلدی . رجالدن کباردن
هرکیمك قزینی ایستمش اولسه‌لر آله‌بیله‌جکلرینی
علاوهٔ ملاحظه یوللو درمیان ایتدی . شمس حکمت
ایسه هیچ تأهل طرفنه یاقلاشمدی .

والده‌سنك مقصدی اکر اوغلی تأهله راضی

اولورسه اولندیروب زیبادن قورتارمق وزیبابی المق ارزوسنی میدانه قویار ایسه حاضر سوزی کندیسی آچمش اولمسی اوزرینه اکا قارشو سویلیه‌جکی سوزلری سویلمك اولدیغندن اوغلنده هیچ تأهل هوسی کوره‌مینجه ایکی تخمیننك ایکیسیده بوشه چیقمش ایدی . بناءً علیه والده‌سی دیمشیدی‌که :

— اکر کوکلك سودیکی برقز وار ایسه اوغلم انی سویله‌ده ایجابنه باقه‌لم :

— کوکلك سودیکی هیچ برقز یوقدرکه سویله‌یم . اولسه البته سویلر ایدم . سزده ایجابنه باقار ایدیکز . تأهل دنیلان شی معیباتدن دکلدر آ ؟

— لکن بویاشه کلوب‌ده هنوز تأهل‌لزوم وآرزوسنی حس ایتمامش اولمق سنك ایچون قابلیدر ؟

— قابل اولمسه ایدی شمدی‌یه قدر اولزوم وارزویی حس ایتمش اوله‌رق‌والدهم اولمکز حسبیله

صترمه‌دخی عرض ایتمش اولور ایدم .

— ایی اما اوغلم بعض دلی قانلیلر کوکللرنده‌کی هوسلرینه والده‌لرینی محرم ایتمکی ایستمزلرده . . .

— بن او دلی قانلیلردن دکلم . دنیاده بنم اك بیوك دوستم اك بیوك خیرخواهم والده‌مدر .

— تشکر ایدرم حکمتم ! بونکله برابر شاید سنكده ذهنکجه تعمیم ایتمش اولدیغك برشیئه والده‌ك مانعدر ظن ایدرك . . .

— اناجغم ! شو دنیاده انسان ایچون اك جدی بر حق تصور اولنه‌بیلور ایسه اوده حق تأهلدر . تأهل دنیادن شی نه‌ امادن طوغمغه بکزرنه اولمکه ! بونلر انسانك اختیاری خارجنده شیلر اولدقلری حالده تأهل طوغریدن طوغری‌یه انسانك کندی اختیارینه ویرلمش برحقدر . او حقدن نیچون شویله استفاده ایتمیورسك بویله یاپیورسك دیه کیمسه کیمسه‌یی تضییق ایده‌مز .

— انا باباده ایده‌مزمی ؟

— هیچ برکیمسه ! بناءً علیه بن تأهل ایده‌جك

اولسه‌م هیچ سزك طرفكزدن ممانعته موافقته باقم . « فلانی اله جغم ! » دیر واوورم . — نك بیلدیکاك زمانلر کچه‌دی . بوزمانده بنم کبی بیغنی پارمغنه طولایان باباپکیتلر دکل آبکا اوغل اوله‌بیله‌جك چوجقلر بیله هر حقلر ینی هر وظیفه‌لر ینی اوکرنمکه باشلادیلر .

هانکی طرفدن سوز آچیلسه ایسه اوطرفده شمس حکمتی عاجز بولمیان والده‌سنك نهایت محاوره‌ده جانی صیقیله‌رق « اوف حکمت ! . » کلمه‌لری بلا اختیار اغزندن چیقی و برملریله حیتلی اوغلی والده‌سنی دها زیاده اوزمامکه وانك آچه‌مدیغی برسوزی کندیسی آچمغه مجبور اولدی . دیدی که :

— اناجغم ! سزی بوغیرته کتورن شی قوقارم دریه‌خانمك یانیسنده تربیه ایتمکده اولدیغم چنکانه‌قزی اوله‌جقدر . اکر حقیقةً اوایسه ایشی نه‌ازوب بوز یورمکز ؟ مرجه‌سنه درمیان ایتسه‌کز اولمزمی ؟

— اوت اودر اوغلم ! سنی کوجندیرمدیه احتراز المجبور ایدم .

— اندیشه کز وندن عبارتدرها ؟

— هم ده پك بيوك براندیشه ده یاورو جغم ! تشکر ایدرم که بو سوزی سن آچدکده بنی ده تردددن قورتاردك .

— پك اعلا ننه جکم ! سزه شویله بر مسئله ایراد ایده‌یم : نسان کبی انجون مثلا برقوج بسیلر و یاخود برقازه طاوغه برصندق چاغیسی ایله بعض شرقیلر اوکرتور ایسه بونده تعییب ایدیله جك برحال اولورمی ؟

— فقط اوغلم برقوج بر قوش هیچ برقزه بکزرمی ؟

— برقزانسانیتدن استفاده مسئله‌سی اولمزده یالکز حسی بر بسیله‌مکدن عبارت قالورسه ظن ایدرم که برقوجدن برقوشدن فرقی اولمز . مع هذا فرض ایده‌لم که بنم کبی شمدی نه قدر والده‌سنك امرندن ذره قدر طشاری به چیقمامش اولان بر

آدم حقوق طبیعیهٔ رجولیه‌سندن استفاده ایچون کندیسنه بر مستفرشه تدارك ایلمش وانی کندیسنجه الك امنیتلی بر یره کوتوروب اوه‌لقده بر هم ده کوندوزلری انی کورمکه کیدیبور . بو معامله‌سنده‌ن طولایی هیچ برر ذالتده بولنمیور . هیچ بر امرافقده بولنمیور بونك شایان تعییب اوله‌جق نره‌سنی کوررسکز ؟

والده‌سی سکوته واردی . او سکوت ایلدیکی مدت شمس حکمت کندی کندیسنه کبی بر حال و طور ایله دیبور ایدی که :

— زواللی زیبا ! کندی نفسمه ایتدیکم افترا آز ایمش کبی برده سکا افترا ایدیبورم . بویله بر افترایی هیچ اولمز ایسه معذور کوستره‌جك بولنه اره‌مزده بر سوز بیله تعاطی ایدلمامش ایکن ایشك الك قورقیله‌جق درجه‌سنی عین واقع حکمنده طونیبورم .

والده‌سی ایچه دوشونوب طاشندقدن صکره دیدی که :

— یا او قزی کندی خانه‌مزه کتورمش اولسه‌ك اولمزمی ایدی ؟

— والده‌مدن حیا ایدیور ایسه‌م ؟

— حیا ایدیشك چنکانه اولدیغی ایچونمیدر ؟

— انك ایچون‌ده اوله بیلور یا ؟ فقط ولو ، قلم چنکانه اولماسه‌ده ، ترك اولمش و یا برچرکس جاریه اولمش ، والده‌مك الی برکلینه او یدورمکله برمستفرشه اوزرینه والده‌مك نظر دقتنی جلب ایتمك اره‌سنده ازفرقمی واردر ؟

والده خانم برسکوت دها کلدی . نصل کلسون که شمس حکمتك طور عالیجنابانه ایله سویلدیکی سوزلره جواب بولمق کرچکدن مشکلاتدن اولدیغی ایشته کور یلوب طوریور .

بودفعه اولکیدن زیاده سکوتدن صکره بوله بیلدیکی سوز شو اولدی :

— ای بو ایشك نهایتی نه اوله‌جق اوغلم ؟ زیبامیدر نه‌در ؟ او قز دریه خانمك خانه‌سنده دها نه‌قدر زمان طوره‌جق ؟

— ایشـك نهایتی نه اوله جغنـه هنوز بن ده قرار ویرمدم . بیلهمم که نهایتی نه اوله جق .

— البته بر دوشوندیکك واردر یا ؟

— بر دکل بیـك دوشـوندیکم واردر اما انسـانك هر دوشوندیکی شی برقرار اوله بیلور می ؟

والده خانم بو دفعـه هیچ سوز بوله میه جـق درجه لرده سـکوته مجبور اولدی . شمس حکمت والده سنك دها بر سوی یلیه جکی وار ایسه سویلسون دیه ایجه بکله دیکی حالده محـاوره تجدد ایتمینجه همشیره سنك یانه کیده رك درت ال ایله پیانو چالمغه ووالده سی ایسه اوته کی اوده اغلامغه باشلادی .

« ١٢ »

عزم وجزم صـحبی اولان آدمك تعـاقب وتوارد آمال ومقاصدی بر صویك آقسـنه بکزر . ایجه جك بر صـویك مجراسی اوکنه براز چامور یغار ایسـه کز صو بر زمان موقت ایچـون ضبط اولنمش اولور . لکن بر یکدیجه قوتنی آرتدیره رق او چاموری سوروب کوتوره جکی کبی قازیقـدن

طاشدن صدلر یاپسه‌کز دخی صو کوب کونورمیه‌
جك اولمسه بیله صو یوکسله یوکسله البته
اوزرندن آشار وطاشار. بالعکس او صو یی
کندی حالنه براقسه‌کز احتمال که صدلك
کورمدیکی ایشی بر زمان صکره کونش کورر
یعنی صو حفری قوروتوب جریانی منع ایتمش اولور
ایدی. اکر دها عاقل ایسه‌کز صویك اوکنه بر
مجرای موافق آچه‌رق انی بر خدمته نافع اوله‌جق
صورتده اقتمش اولور ایدیکز.

دنیاده نه قدر وقوعات اولور که اسناد اولنده-
قلری آدملرك هیچ ده سببیت کوستردکلری شیلری
دکلدرلر. بشقه‌لری قاش یاپه‌لم دیه کوز چیقار-
مق نوعندن اوله‌رق او وقعه‌لرك وقوعنه سبب
اولمش بولنورلر. ایشته بو قبیلدن بریسی دخی بزم
زیبا وشمس حکمت بك وقعه‌سی اولمشدر.

راقم بکده بر چنکانه قاری سنه «ینکه» دیما-
مك غیرتی قاین والده‌سنده بر چنکانه قزینه
«کلینم» دیمامك غیرتندن زیاده بولندیغندن

بیچاره شمس حکمتده هنوز زیبا ایله تزوج نیتی میدان المامش اولدیغی حالده بونلر کو یا دلی قانلی همان بوکون یارین چنکانه قز ینی کلین کتور یورمش کبی طورانمغه واوتلاشله چاره جو. لغه باشلادیلر .

و قعا هنوز راقم بك کندیسنی اورته یه قویمامقده ایدی . یالکز قاین والده سیله کندی حرمی منور خانمی شمس حکمتك علیهنه صاتدیره رق انلر واسطه سیله ایش کورمك عقلاغنه قویو - لمش ایدی .

کندیسی غزته جی اوله رق دنیا واحوال دنیایی اکلامش اولدیغی حالده راقم بکك بوحرکت عجولانه سنی شایان استغرابمی بولیورسکز ؟ هیچ استغراب ایتمیکز . غزته جی اولمقله انسانك هرشیئی طوغری کورر طوغری دوشونور اولمسی لازم کلمز؟ کج بین وکج اندیشلر هر صنعتده بولندیغی کبی غزته جیلر میاننده ده بولنور . بلکه ده اك چوق انلر میاننده بولنور .

والده ایله وغل ارمسند وقوعنی بوندن اول
کورمش اولدیغمز محاوره آز زمان ایچنده برچوق
دفعه‌لر تکرر ایتمش اولدیغی کبی بو محاوره‌لره
منور خانم دخی اشتراك ایتمکه باشلامش وبالخصوص
محاوره‌لر اولکی قدر دوستانه وحلیمانه اولمق
صورتندن چیقه‌رق ایچه درشتانه برصورت دخی
پیدا ایتمش ایدی .

مثلا شمس حکمت بکك :

حق تأهل بنده‌در . زوجه‌می ایستدیکم
کبی انتخاب ایده‌بیلورم !

سوزینه راقم بکك تعلیمیله والده‌سی :

حق تصدیق دخی بزده‌در . سن
ایستدیکك قاری‌یی کندیکه زوجه ایده بیلور
ایسه‌کده بزدخی ایستمدیکمز قاری‌یی کندیمزه کلین
عد ایتمه‌مك حقنه مالکز !

طرزنده جواب ویره‌بیلور اولمشیدی . بو صو-
رتده‌کی محاوره‌لرك برمشاتمه صورتنه تحول ایتمه‌سی
یالکز بو فامیلیا خلقنك افراط تربیه‌سی سایه‌سنده میسر

اوله بیلیور ایدی . اکر بشقه بر فاملیا اولسه ایدی شمدی به قدر افرادی صاچ صاچه باش باشه ده کله بیلورلر ایدی . حالبوکه بیچاره شمس حکمت بوتشویقاتك کافه سی انشته سی ؛ اقم بکك باشی التندن چیقدیغنی بیلدیکی حالده انکله اوته دنبری دوام ایدهکلمش معامله سنی اصلا دکشدیرمیه رك عیب برادرانه معاملاتده بولنور ایدی . حتی زیبا مسئله سنه دائر هنوز اره لرنده هیچ بر سوز دخی سبق ایتمامش ایدی .

والده و همشیره سی ایله تکرر ایدن محاوراتك نتیجه سنده بیچاره حکمت بر وجه آتی مادهلردن برینك اختیارنده مجبر براقلدی :

اولا — کندیسنه کفو اوله جق بر کبار قزی ویامال مشترا بر جاریه ایله ازدواج ایتمك !

ثانیا — زیبایی دریه خانمك یالیسندن دفع ایدرك اوقز ایله ارهسنده کی رابطه هر نه دن عبارت ایسه قیرمق !

ثالثاً — اکر زیبا ایله تزوج داعیه سنه قیام

ایده‌جك اولورسه او زمانه قدر هنوز تقسیم ایدلمامش بولنان پدر میراثی بعده تقسیم ایتدیکلرندن آیرلمق .

نصل ؟ مسئله‌نك رنکی کیتدکجه دهشت پیدا ایتمش اولدیغنه دقت بیوریلیورمی ؟ ایشته بو ایش بشقه فامیلیالرده اولسه اعضاسنك صاچ صاچه باش باشه کله‌جکلر بنی حکم ایدییشمز ایشلك بو درجه‌لرده دهشت پیدا ایتمش اولمسندن ناشی ایدی .

بو فامیلیا نزدنده ایسه ایش بوله مدهش بر رنك پیدا ایتمش اولدیغی حالده بیله هنوز کیمسه کیمسه‌یه ادبك خارجنده بر کلمه بیله سویله‌میه‌رك هرکس کندی حقلر بنی محافظه غیرتنده بولندقلری بیانیله دیکرلری طرفندن معذور کورلمسنی رجا ایلیورایدی .

مع هذا شمس حکمتك زیبا ایله تأهل آرزو- سنه جداً دوشمش اولدیغنی هنوز حکم ایتیکز . قز حقنده‌کی سوداسنی نه‌قدر بیولتور ایسه‌کز بیولتکز . بو قز یوزندن دوچار اولمقده بولندیغی سرزنشدن طولایی نه‌قدر متأثر ومأیوس اولدیغنی حکم ایدر ایسه‌کز ایدکز ! احتمالکه زیبا ایله تزوج هوسی

كوكلنك ایچنده امامه‌لی بریر دخی طوتمش اولسون .
فقط شمس حکمت هنوز بو سوزی زبانه بیله
سویلمامش ایدی . ایشته بوقدر متأنیانه حرکت
ایلدیکی حالده فاملیاسی خلقی طرفندن بودرجه‌
لرده شدتلی هجوملره دوچار اولمسی قضیه‌سی
ایدی‌که بیچاره دلی قانلینك یأسنی پك مدهش
درجه‌لره‌قدر آرتدیرمقده ایدی .

بوزمانه قدر راقم بك ایله شمس حکمت بك
اره‌سنده زبا مسئله‌سنه دائر هیچ برمباحثه جریان
ایتمامش اولدیغی اوجه دخی بیان اولنمش ایدی .
نهایت ایشلر شو مرتبه‌یی بولنجه برصباح شمس
حکمت بك کتاب اوطه‌سنده انشته‌سیله بواوشه‌رق
سوزه اولا کندیسی شووجهله باشلادی دیدی‌که :

— برادر ! اومزك ایچنده هیچ یوقدن
برمسئله پیدا اولدی که خانمانمزی برباد ایتمك
درجه‌سنه واردی . البته مسئله‌نك درجه‌سی
سزکده معلومکزدریا ؟

— اوت ! همشیره‌کز دائما سویلیور ایسه‌ده

بن بو مسئله يه قارشمق ايستمديكمدن سكوتى ترجيح ايليورم .

— مسئله يه قارشمق ايستمديككزدن بحثه هيچ لزوم يوقدر برادر . فقط شمدى يه قدر نه يولده قارشمش ايسه كز بوندن بويله دخى او يولده قارشمكزى ايستمديكمدن وبالعكس مرتاب [illegible] قارشمكزى آرزو ايلديكمدن سزى بوكون شويله آچيق بوركله مردانه برمذاكره يه [illegible]يليورم .

— بن ده ايديلان دعوته اجابت كوستريرم برادر !

— زيبا حقنده كى نيات و آمال نه دن عبارت اولديغنى سزه عرض ايده جك اولسه م ايناتميه جغنى چوقدن حكم ايتمشمدر . بونك ايچون شو نيت بنه سزك بكا اسناد ايلديككز نيت اولديغنى يعنى بر چنكانه قزيله تزوج آرزوسنده بولنديغمى ايشته بن ده قبول ايديورم .

— اما بو آرزويى سزه اسناد ايدن بنمى يم كه « اسناد ايلديككز ! . . . » ديورسكز ؟

— پك اعلا ! او سوزی بكنمديكز ايسه «استناد اولنان» ديرم . شمدی سزك علو جنابكزدن انصاف و انسانيتكزدن رجا ايدرم كه بو بابده كی مطالعه و ملاحظه كزی بلا احتراز ولا تردد طوس طوغری سويليه سكز . بر چنكانه قزينی تزوجده نه محذور كوررسكز ؟ اما زيبا كبی بر قزی ! بعض كسه لر چنكانه لرك مسلمان اولمدقلرندن ماعدا صاحب كتاب دخی بولنمدقلرينی ادعا ايديورلر ايسه ده ......

— او ! امين اولكزكه بن اويله بر ادعاده بولنه جق قدر شريعت متبوعه مزی بيلمز دكلم .

— بن ده اويله اميد ايلرم . دين دنيلان شی حسن قبول ايله تحقق ايدر . زيبا الك تيره دل بر مجوسی بيله اولسه اليوم اسلاميتی هم اوكرنمش هم قبول ايتمش اولديغندن بزم الستدنبری مسلمان صاييلور . بوندن صكره تربيه سی بحثنه كلنور . ظن ايدر ايسه م زيبا كويا حسن تربيه

کورمش هر اولان برچوق ذیلیا قرلرندن دها زیاده تربیه کورمشدر .

— تربیه دنیلان شی ایدیلان تعلیمك میدانه قویه جغی آثاردن عبارت ایسه واقعا زیبا تربیه لیدر .

— یا بشقه درلو نصل تربیه ایستیورسکز ؟

— اصل تربیه انسانك کندی جبلتنده اوللیدر . بو تربیه مجبوله که بوکا علو جناب اصالت حسب نسب کبی بك درلو آد طاقشلر در . البته بر جنکانه ده بولنه مز . هر شینك بر بیانیسی بر اهلیسی اولدیغی کبی انسانلرك بیانیسی ده جنکانه لردر .

— اما دوشونمیورسکز که الیوم « اهلی » دنیلان شیلر دخی عن اصل بیانی ایدیلر . حیوانات و نباتات اهلیه نك کافه سی بیابان وحشنده ایکن انسانلر انلری کندی مسکنلرینه نقل ایدرك اهلیلشدیرمشلردر .

— افکارمی مطالعه‌می بلا تردد ولا احتراز عرض ایتمکلکی امر بیورمش ایدیکز . اویله دکلمی ؟

— استغفرالله ! رجا ایتمش ایدم .

— اویله ایسه مساعده‌کزله دیرم‌که الیوم اهلی کوردیکمز نباتات وحیوانات واقعا عن‌اصل یابانده ایدیسه‌لرده اوراده دخی انلر شمدی عالم اهلیتده کوستردکلری استعدادی حائز ایدیلر . یعنی یبانی کرازلر اریکلر هر زمان یبانی واهلی کرازلر هرزمان اهلی اولدقلری حالده انسانلر اعلاسنی الوب ادناسنی‌ینه عالم وحشتده ترك ایتمك صورتیله برحرکتده بولنمشلردر . حیوانلر دخی بویله‌در . قپلانلر قورتلر کبی یرتیجی حیوانلری اهلیلشدیرمك ممکن اولسه ایدی انسانلر کندیلرینه کوپکلری کندیلری الشدیروب بونلره بدل قپلانلری قورتلری یعنی دها آزیلیلرینی دها بیوکلرینی مکملرینی کندیلرینه الشدیررلرایدی .

— تاریخ طبیعیجه واقعا کوزل برحکمت تصویر ایلدیکز اما برده آشی مسئله‌سنی درخاطر

ایغلیسکز . بابای کرازلره ار بکلره اهلیلرک آشیسنی اورنجه اعلا کرار واریك و بو بیورلر . حیوانلرده دخی « آشی » تعبیری « ملز » تعبیرینه تحویل اولنمق صورتیله بر محصول النبور . هله اك برنجی حیوانلرك برنجی یاوریلری دکل ایسه‌ده ایکنجی یاوریلری بهمه‌حال انسانه الیشیور .

— عاقبت کرکزاده کرك شود !

— تو بسه ابله « کرك زاده‌سك میشود ! »

مع هذا ز یبا انساندن بشقه بر حیوانك زاده‌سی دکلدر .

— انسانلر دخی صوی صویدر . برنجی‌یی بیاض جنسندندر دیه دعوا ایده‌مزسکز یا؟ کذلك بغدای رنکلی بر هندلی هیچ برزمان بیاض تنلی قفقاسی‌یه مقیس اوله‌مز . نصل که چکمه کوزلی بر مغول دخی بووارلق کوزلی بر تاتاره هیچ بکزه‌مز . بونلردن قطع نظر ارناوت کبی اسلاو کبی جرمن روم اسپانیول کبی صویلر بیله یوزلرندن بس بللیدر . انسان هیچ طانیمدیغی بر آدمی دقتله

معاینه ایده‌جك اولورسه اشقودره‌لی ارناوتمیدر ؟ سوریه‌لی عربمی ؟ یوقسه تبریزلی عجم و یاخود لوندره‌لی انکلیزمی ؟ همان سیماسندن فرق ایده‌بیلور .

بحثك بوصورتلری بولمسی بیچاره شمس حکمتی نه درجه‌لرده دلکیر ایلدیکنی قارئلرم کندیلری تصویر بیورسونلرده بن مباحثه‌نك صورت دوامنی نقل وحکایه‌ده دوام ایلیم .

ایمدی شمس حکمت ذکی غزته‌جینك اغزندن طوپ کولله‌سی کبی چیقان سوزلره قارشو بیاغی مغلوبیتنی حس ایتمکه باشلامش اولدیغندن راقمك صوك سوزینه قارشو یاریم دقیقه قدر بر سکوته مجبور اولوب بعده دیدی‌که :

— انسانلرك صورتجه اولان بو تخالفلرینه دیه‌جك یوقدر . حتی بونك اوزرینه قوجه بر اتنوغرافیا فنی دخی تأسس ایتمشدر . اما سیرتجه جمله‌سی انسان دکلمیدرلر ؟

راقم بوکاده جوابده اصلا تأخر ایتمدی .

بلا افاتهٔ وقت دیدی که :

— بیوردیغکز اتنوغرافیا فنی بحثك بو جهتیله پك آز اشتغال ایدر . مع هذا حکما زنجیلر کبی بعض اقوامك ذکاسی پك محدود اولدیغنی و بعض اقالیمك طبیعتنده اولان رطوبت و یبوستدن و یاخود حرارت و برودتدن اوراده ساکن اقوامك طبیعتلری اوزرنده بیوك بر تأثیر حاصل اولمش بولندیغنی ده حکم ایدرلر . بو تدقیقده بزجه ابن خلدون الك ایلرویه وارمش اولانلردندر .

— اما مبحوث عنهامز اولان زیبا سزك بنم کبی بو مملکتده طوغمش انسان یاورلرندندر .

— جنسنی اونوتیه‌لم برادر ! اولادده والدینندن البته بر مقدار واردر . باقکز ! بونجه عصرلردنبری هندی الاصل اولان بو مخلوق مملکتمزده تعیش ایدرك طوغوب بیودکلری حالده صورتجه بزدن فرقلرینی حالا محافظه ایتمامشلرمیدر ؟ البته سیرتلری ده تبدل ایتمش دیه ادعا اولنه‌میوب نقیض ادعا طبیعتیله تحقق ایدر . ینه طبیعیاتدن سزه بر مثال

دها ایراد ایده‌یم . « فرس » دینلدیکی زمان « انسان »
دینلمش درجه‌سنده بر نوعیت حکمی کوستر ر .
حالبوکه اعلا بر عرب اتیله برده بزم خرکله‌یی یان
یکا کتوره‌جك اولورسه کز ایکیسی اره‌سنده‌کی
فرقی بر چنکانه ایله بر غیر چنکانه آره‌سنده‌کی فرق
قدر باهر کوررسکز . بو صورتجه اولان فرقلری
اولدیغی کبی میر تجه‌دخی بویله بر فرق واردر . یعنی
او خرکله او کنه کلانی آغزیله قاپار ارقه‌سنه کلانی
ایاقلریله تپر . بندیرمامك ایچون هرونلق ایدر .
ادنا برشیدن اورکر . صوچمك ایستمز . خندق
اتلامق ایستمز . اسب تازی ایسه بو معایبك کافه‌سندن
معرادر . مشهوردر که صاحبی جنکده مجروحاً
دوشه‌جك اولسه اغزیله الوب قاچیرر . و یاخود
پروانه کبی اطرافنده طولاشه‌رق دشمنی صاحبنه
یناشدیرمز . ایشته برادر اصالت ایله غیر اصالتك
فرقی انسانلرده دخی بویله‌در .

بیچاره شمس حکمت کیتدکجه مغلو بیتنی حس
ایتمکله عادتا آجینه‌جق حالره کلیور ایدی . بورام

بورام ترلەمك و بو حرارتك ايجابندن اولمق اوزره قب قرمزی یانجار کسیلمك قارئلرك دوشونەجكلری شیلر اولسون‌دە بن محاورەنك نتیجەسنی کوسترمکە غیرت ایدەیم . غیرت ایکی باشلی اولورسە ایش‌دە قولای کور یلمور.

شمس حکمت شو « اصالت » مسئلەسنە بر طرناق طاقارایسە بحثی قازانورم امیدینەدوشدی . دیدیکە :

— ذکاوت و فطانتکز حسبیلە واقعا بحثی بنی مقابلەسندن عاجز براقەجق درجەلردە کوزل یوروتیورسکز . اما اك قوتلی اعتقادمە کورە اصل کندی افکارکزی سرد ایتمەدرك محضا بنی الزام ایچون بویلە سویلیورسکز . هلە شو اصالت مسئلەسنە دائر ایکی سنە اول ایتمش اولدیغمز بر مباحثەدە فکرلرمز برنقطە اوزرندە اتحاد ایتمشلر ایدی . او نقطە ایسە اصالت دنیلان شیئك یلك اعتباری و وهمی بر شی اولمسندن عبارت ایدی . نەقدر اصیلزادەلر خاطرمزە کلمشیدی‌کە مجرد فلانجە

بكلك اوغلى اولمق نامنى حائز اولدقلرى ايچون
اصيلزاده عد اولنيورلر ايسه‌ده ديكر طرفدن بر
فقيرك اوغلى اندن دها عاليجناب كوريليور .
بو مباحثه خاطركزدن چيقديمى ؟

— خير برادر ! نه‌دن خاطرمدن چيقسون ؟
تماميله خاطرمده‌در اما بوده شو شمديكى دعوالرمى
رده مدار اوله‌مز . دمندنبرى نه ديورز ؟ اصا -
لت تربيه فلان هپ جبليدر ديميورمى يز ؟ بونلرى
هپ طوغوشده ارمليدر . اصالت اويله رتبه
ايله ثروت ايله حاصل اولمز . نه‌قدر فقيرلر پسنلر
كورورسكزكه حقيقةً كباردرلر . نه قدر ذى رتبه
و يا زنكين آدملر كورورسكز حقيقةً ناكسدرلر .
زيرا همان ديلنجى يه قريب برقز اولديغى ايچون
بكنمامزلك ايتميورم . برلقمه اكمكى ديلنمكه مجبور
اولانلر ميانده دخى تميز قابلى عالى جنابلى مخلوقلر
بولنه بيله جكنى رد ايده‌مم . صوى اره‌يورم صوى !
طوغوش اره‌يورم . بوكونكى حالك اجدادى
ميانده پك بيوك قهرمانلر بولنه بيله جكنى نه ايله

رد ایدرسکز ؟ بو کونکی میلیونرك اجدادی
دخی بلك دنی مشربلر اولدقلرینی نه قوتله انکاره
مقتدر اولورسکز ؟ بعض ارباب ثروت کورورسکز که
خسیسدر . ایشته خست ایله ثروت بر برده بولنه‌.
میه جغندن تحقق ایدرکه او آدم النده‌کی ثروتك
لایق اولمیان بر بد اصلدر . بعض زنکورتلری
کورورسکز که جومرددر . حالبوکه خلق او جو.
مردلکی « اسراف » دیه تعبیر ایدر . فقط آدجغکز
نه یاپسون که انك قانی برزنکین قانیدر . زنکورتلك
اکا عارضیدر . بناءً علیه پاره‌سی اولمدیغی حالده
زنکین کچنمك ایستر .

شمس حکمتنده سکوتلرك مدتی اوزانمغه
باشلادی . حتی او مدتلر اوزاندیغی ایچوندرکه
راقم دخی بو بله سوزلر بنی اوزاتمغه میدان بولیور
ایدی . هله بو دفعه‌کی سوزینی بتوردکدن صکره
راقم نوبت کلامی شمس حکمته براقدیغی حالده
شمس حکمت او نوبتدن استفاده‌یه جان آتمدیغنی
کورنجه‌ینه کندیسی سوزده دوامه مجبور اولدی .

طور بنده برده ملایمت و یره‌رك دیدی که :

— والله برادر ! افکارمی شویله طوس طوغری سویلدیکم ایچون بنی شایان مؤاخذه کورمه ! سنك انشته‌لك دکل آ یالکز بر دوستك اولسه‌م دخی سکا ینه بو یولده سوز سویلر ایدم . بو حقیقتی خاطره کوکله باقه‌رق کتم ایتمز ایدم . بن قوییاً قطعیاً اعتقاد ایدرم که چنکانه‌یه نه یاپسه‌لك ینه چنکانه قالور . اما سن زبیبا ایله تزوجده عناد ایده‌جك ایمشسك . سر بستسك قرنداشم ! فامیلیا کزده بکا عائد یالکز بر همشیره‌کز واردر که بن انك اصالتندن انسانیتندن تربیه‌سندن ممنونم ! همشیره‌کزك زوجی اولمقله شرفم آرتمشدر . سن‌ده کندی شانکه هرنه‌یی لایق کورر ایسه‌لك انی یاپارسك . دمنجك بو مسئله‌یه قارشمق ایستمدیکم بحثنده بکا طعن ایتمك ایستیور ایدك ؟ اوت ! « قارشمش » دیه اعتقاد ایلدیکك شی والده‌لك همشیره‌لك بو بابده‌کی افکارمی صوردقلری زمان ایشته بو یله سکا دخی سویلمکدن چکنمدیکم وجهله

سرد افکار ایدیشمدن عبارتدر . سن ایستدیکك کبی تأهلده نه‌قدر سربست ایسه‌ك بن‌ده تصویب ایدوب اتمامکده اوقدر سربستم . تصویب وعدم تصویبدن هانکی طرفده بولندیغمی صورار ایسه‌ك بلا تردد ولا احتراز دیرم که تصویب ایده‌م . زیرا بنجه تأهل دنیلان شی نه بر کوکل مجبوریتیدر نه‌ده بر ذوق صفا ! بلکه مقدس ومهم بر وظیفه‌در . هم کندی فامیلیاکه مقابل بر وظیفه‌در هم ملتکه هم عمومیتله برابر انسانیته مقابل بر وظیفه‌در . اووظیفه‌نك ایفاسنده هانکی جهتی اسلم کورر ایسه‌ك اویله حرکت ایت .

« ۱۳ »

قاین برادر ایله انشته ارهسنده جریان ایلیان شو محاوره‌ده کیمی حقلی بولدیکز ؟ عاشق مزاج ایسه‌کز البته شمس حکمتی حقلی بولمشسکزدر . ملاحظه‌لی برآدم ایسه‌کز حق راقم افندی‌یه ویرمشسکزدر .

واقعا بزجه راقم افندی بی حقلی بولمق دها

طوغریدر . انجق بیچاره شمس حکمت انشته‌سنی حقلی بوله‌مامشیدی . یالکز عاشق اولدیغی ایچون دکل ! شمدی‌یه قدر بیك دفعه کوردك‌که بزم شمس حکمت سائر عاشقلر کبی دکلدر . عشقك نه شهوت پرستلکدن عبارت بولنان جهتنه مغلوبدر نه‌ده صرف جنتدن عبارت اولان طرفنه ! شمس حکمت قفاسنه برچنکانه‌یی تربیه ایدرك خانم ایتمکی قورمش . انشته‌سی ایسه عشقندن زیاده دلی قانلیلك قفاسنه مخالفت ایتدیکی ایچون شمس حکمت صقیلیور . وایشته بوصقیلدیغی ایچون‌ده شمس حکمت کندینی حقلی وانشته‌سنی حقسز بولیور .

اسکی زمانك اودیسه ایلیاد رومانلری کبی بزم بورومانمزدخی برقاچ بیك سنه صکره اوقونسه هیچ شبهه ایدیله‌مزکه اوزمانك قارئ وقارئه‌لری عموميتله شمس حکمتی تقدیر وتصویب ایدرك راقم افندی‌یی فکر طارلغی کبی بیننلك متعصبلق ایله محکوم ایدرلر . زیرا اوزمانلر بنی بشر کافه‌ٔ یك نسق

بر مدنیته تابع اوله رق انسانلر میانده نه قومیتجه نه مدنیتجه هیچ بر فرق قالمیه جق قدر مدنیت تعمیم ایده جکدر . دنیا بر انسان مملکتی و انسانلر دخی بر مدنی فامیلیادن عبارت صاییله جقدر ! ایشته شمس حکمت بر چنکانه قز ینی بالتربیه خانم ایتمکی قابلنه قویدیغی زمان کندیسنی بویله بر قاچ بیك سنه صکره کلمش بر آدم فرضیله بونیته دوشمشدر . لکن بوندن مقدم دخی نابهنکام کلمش بر چوق آدملر کورمزمی یزکه کندی عصرلرینك استعدادی فوقنده تشبثله نتیجهٔ سیئه سنی ده چکمشلردر ؟ بونلردن بریسی سقراطدرکه موجود اولدیغی عصرك اعدامه لایق کوردیکی بو آدمی الیوم بزمعلم حکما و نادرهٔ دوران بر ذات اولمق اوزره تلقی ایلیورز . سقراط بوکون کلسه اعدامه لایق کورلمدکدن بشقه عموماً مظهر حرمت اولور ایدی . اما بو زمانده کلوب ده ینه بو زمانك استعدادی خارجنده سوزلر سویلیه جك و دعوالر ایده جك اولورسه بوکون دخی اعدام اولنمسه بیله منفور جهان

اولورایدی . نصلکه بو کونکده بر چوق سقرا ـ
طلری واردر که استعداد زمانك خارجنه چیقدقلری
ایچون دوچار مؤاخذه اولدقلری حالده احتمال
بر زمان کله جکدر که انلر دخی بو زمانه اسناد اولنان
الک بیوك آدملردن عد اولنه جقلردر .

شو ملاحظاتی بز کندیمز سرد ایتمیورز . شمس
حکمت ذاتاً بو ملاحظه ده بر آدم ایدی . بو ملا ـ
حظه ده اولدیغی ایچون انشته سنك جمله مز طرفندن
بکلنیله جکنه شبهه ایدیله مامك لازم کلان مطالعات
حکیمانه سنی اصلا بکلنه مدی .

بکلنه مدی ده زیبایی تزوج ایلدیمی ؟

ذاتاً تزوج ایده جکم دعواسنده بولندیمی یا ؟
بونی زیبایه بیله هنوز تکلیف ایلدیکی یوقدر .
حتی کندی کندیسنه بیله « شویله ایده جکم ! »
دیه عزم قطعی یولنده بر اعترافده بولنمامشدر .

اره دن بر آی قدر زمان دها کچدی . دریه
خانمك خانه سنده زیبانك ترقیسی کیتدکجه سرعت
پیدا ایلیور . بو بر آی ظرفنده شمس حکمته فاملیاسی

خلق طرفندن هیچ بر کونه ممانعت فلان ایدلدیکی. ده یوق . حتی زیبا مسئله‌سنه دائر سوز بیله سو. یلنمیور . زیرا والده‌سیله همشیره‌سی وانشته‌سی ارەسنده عقد اولنان بر قونفرانسده راقم افندی شمس حکمت ایله اولان محاوره‌سنی تماميله نقل ایلدکدن صکره :

— سوزلرمك قاین برادره تماميله تأثیر ایلد. کلرینی کوردم . قطعیاً امیدایدرم که بوایشدن کندی کندیسنه واز یکه‌جکدر . اکر اوزرینه وارر ایسه‌ك صکره مسئله‌یی بر معانده حالنه قویمش اولوزرده دلی قانلی عنادینه حرکت ایتمکه باشلار .

دیمش و بوملاحظاتی ایکی‌قادینه قبول ایتدیرمش ایدی .

لکن بو برآیلق قدر راحت بالآخره زوالی شمس حکمتك فتیل‌فتیل بروندن کلدی . زیرا مسئله اوزمانه قدر یالکز فامیلیاسنجه برمسئله ایکن بعدما احباسنجه برمسئله اولمق حکمنی المغه باشلادی . حتی بوکیدیشله یالکز احباسنجه‌ده دکل استانبولجه

برمسئله حکمنی الهجغیده اکلاشلدی .

زیرا واپورلرده فلانلرده شمس حکمتی خانمک آشناسی کورمش اولسه « عفو ایدرسکز افندم اما مسعودیتکزه عائد برمسئله بتون دوستلرکزیده مسعود ایدر . تزوج نیتنده بولندیغکزی ایشتدکده .... » مقدمه سیله استیضاحه کیرشدیکی کبی طوغریدن طوغری‌یه معارفه‌سی اولمیانلرك دخی کندیسنی یکدیکره ارائه ایله « ایشته هانیا شو !.. معلوم آ ؟ چنکانه‌یه عاشق اولان ؟..» حکمنی ایما ایده‌جك صورتده یوزلرینی کوزلرینی یموشدیروب بوروشدیرملری شمس حکمتی جاندن بیزار ایتمکه تقریب ایلیه‌جك احوالدن ایدی .

بودلی قانلینك براز سرت مزاجلی اولدیغی معلومدر . صاقین کندی حقنده بویله بی ادبانه استهزالرده بولنانلر ایله برفنالق چیقارمسون ؟

نصل چیقاره بیله‌جك ؟ هانکی برینه مرام اکلاته‌جق ؟ طاریله‌جق بیله اولسه دها زیاده کولنج اوله‌جغنی بیلیور .

انسان بر دعواسنده بر تشبثنده کندیسنی مصیب کوردیکی حالده خلقك هم دعوا وظیفه‌لری خارجنده وبغیر حق استهزاسنه دوچار اولورسه نه قدر جانی صیقلیور ! . بیچاره شمس حکمت فرض ایلسونکه زیبا حضنده کی نیتلری تشبثلری فی‌الحقیقه شایان استحسان دکلدرلر . لکن بویله بر خطاسندن طولایی خلقك کندیسنی سرمایهٔ استهزا ایتمسی‌ده روامیدر ؟ عجبا خلق میاننده اك فنا ایشی کندیسیمی کورمش اوله‌جق ؟ کندیسندن ماعدا هیچ بر کیمسه شایان استهزا بر کونه حرکتده بولنمیورمی ؟ ماملك نه‌سنه لازم ؟ ایسترچنکانه الور ایستر چیفیت !

فقط نازك ایاغی اویله دکل ! ماملکه اکلنجه لازم ! زواللی شمس حکمتك تشبثی فلانی بزه معلوم آ ؟ برده زوزکلره صورکز ! باقکز دللی قانلی چنکانه قزینك ایاقلرینه قاپانه‌رق تصل اغلایور ایمش ! چنکانه‌ده نصل نازلی طورانیور

ایمش . بیکارجه لیرالری هپ برچنکانه قزینك اغـورنده صرف ایتمش ایمش . حالبـوکه چنکانه قزی بر یاندن شمس حکمتـه نازلر ادالر ایتـدیکی حالده دیکر طرفدن ینه چنکانه‌لکنی اجرادن کیرو طورمیور ایمش . کندیسنه کوزل بر سپت یاپدیره‌رق ایچنه هندبا طولدیررده اوطه قپولرینی طولاشه‌رق « صلطه‌لق هندبا ! ... » دیه حایقیرر ایمش . هله خانه ایچنده نه‌قدر ماشا آتش کورکی فلان وار ایسـه طوپلایوب سپتنه طولـدیره‌رق بو یله اوطه قپولرینی طولاشمق دهـا زیاده کیفنه کیدر ایمش . ارتق نه‌لرده نه‌لر ! ....

ایش بر کره خلقك مابه الاشتغالی اولجه شعرا
ا.رفا دخی انی سرمایه لیدنمکده تأخر ایلرلرمی ؟
بومَ ' لك الك بیوکی بونلر میـاننده بولنور . ارتق
زوزکر چنکانه محبوبه‌لری حقنده مدحیه‌لر یازمق
بین الشعرا ...لر نظم ایتمك دخی موده حکمنی المشیدی .
و یاخود ذمیه انیتمزلك الك پارلاق شعارلرندندر .
ز بونکشلا... ...مان قهرمان کسیلور .
بر آدمی ازمك لازم کلنجه جه

بیچاره شمس حکمت اوقدر صبر ایلدی که حقیقةً صبر ایوبی تقلید ایتمش اولدی . شاید خلق سویلر سویلرده بیقار دیه حساب ایلیور ایدی . انجق خلقك بویله برشیدن بیقمه‌سی ایچون اشتغال ایده‌جك بشقه برشی ظهور ایتمسی لازم کلور . هنوز عمومداکانجه اوله جق بشقه برشی ظهور ایتمدیکی ایچون آیلرجه مدت استانبول ایچنده شمس حکمت وزیبا مسئله‌سی دیللرده داستان اولدی قالدی .

بو مسئله‌ و اصلا سمع اطلاعی اولمامش بر ذات قالمش ایسه اودخی حکایه‌نك اك بیوك اعضاسندن اولمقله برابر بنه زیبا ایدی . زواللی قزجغز شمس حکمت بکك کندیسنی تربیه خصوصنده‌کی همت و غیرتنك اهمیت و قدسیتنی اکلامغله بتون دقت و غیرتنی کرك بکدن و کرك دریه خانم وداود بکدن الدیغی درسلری بللمکه حصر ایلمشیدی . بوتعلیم وتأدب زیبایی اول قدر اشغال ایلمکده ایدی که بك ایله معارفه و ملاقاتی اوزرندن ییللر یکمش اولدیغی و البته بکك حال

و شاندن کندی حقنده‌کی حسیاتنی اکلامش اولمسی لازم کلدیکی حالده او جهته اصلا سوق ذهن و اماله‌ٔ فکر ایتمامش اولدیغندن بکات احوال عاشقانه‌سندن کاملا بیخبر اوله‌رق اکرچه او ده شمس حکمتی سور هم ده پك زیاده‌سیله سور ایدیسه ده مجرد بر مربیسی بر افندیسنی سومسی قبیلندن اوله‌رق سور ایدی .

بر کون دریه خانم ایله اولان حسب‌حالنده شمس حکمت زیبانك بو آزاده‌لکنه غبطه بیله ایلدی . زیرا دریه خانمه دائما زیبا علیهنده اولان شیلری قزه اکلاتمامسی ایچون رجاده بولنه‌رق بر کون :

— باری او قزجغزی شو فلاکتلردن خبردار ایتمامك غیرتنده ثابتسکز یا ؟

دیوب ده دریه‌دن :

— زیبانك بو کفت و کولردن اصلا خبری یوقدر . انك دوشوندیکی شی سزك امرکز و جهله تربیه‌سنی اکمال ایدرك آفرینکزه مظهریتدن عبارتدر .

جوابنی الدیغی زمان دیمش ایدی که :

— کندی علیهنده‌کی هذیانلردن خبردار اولمامق

سعادتنه کاشکی زیاد رجه سنده بن ده نائل اولمه ایدم !

شمس حکمت حقنده جهانک زبان استهزاسی اوزاندقجه اوزانمسی بر زمانه قدر والده سیله همشیره سنی متسلی ایلمشیدی . زیرا راقم افندینک محاکمه سی وجهله بونلر ده شاید چوجق بو تعییب عمومیدن بیزار اولورده چنگانه قزینی دفع ایدر ه امیدنده ایدیلر . انجق آره دن بر خیلی زمان مرور ایدوب ده شمس حکمتده اویله بر حرکت کوره مینجه والده خانم بر کون اوغلنی بنه موقع خطاب وعتابه چکدی . دیدی که :

— اوغلم ! حکمتم ! دها نیجه یه دک خلقک لساننده داستان اولوب قاله جقز ؟ حقمزده یالکز بوزکی چیقارلمدیغی قالدی .

— انک ده بو قدر تأخر ایدیشنه استغراب ایلیورم والده جکم .

— ای بونک صوکی نره یه وارهجق ؟

— بن نه بیله یم ؟ خلقک اغزی طوربه میدر که بوزه یم ؟ بکا قالسه ایکی الک اورته پارمقلرینی خلقک اغزینه صوقه رق ایکی طرفه چکدیکم کبی یرته جغم

کلیور ایسه‌ده اغز بر دکل‌که برته‌یم‌ده قورتیله‌یم .

— دریه‌نك خانه‌سندن چنکانه قزینی دفع ایدی ویرسه‌ك بوکفت وکولر طبیعتیله برطرف اولور ایدی .

— بالعکس اناجغم اتازه برسرمایهٔ کفت وکو دخی بوتشکیل ایدر ایدی .

— اما بزفامیلیاجه بویله عالمه کپازه اولمغه تحملده دوام ایده‌میه‌جکز . سن بکا مساعده ویرده کیده‌یم قزی اورادن بن صاوه‌یم .

— انی اورایه سزمی کتوردیکزکه کیدوب صاومغه دفع ایتمکه‌ده قالقیشیورسکز ؟

— ایشته بن کتورمدیکم ایچون مساعده‌کزی طلب ایدییورم . دیمك اولیورکه والده‌کزك سوزینی قیریورسکز اویله‌می ؟

— بن‌ده شو یاشه کلدیکم حالده والده‌مك بوسوزجکزینی قیرمش اوله‌یم . بومسئله‌ده بیله هرسوزکزی طوتدیغم وایشته معشوقه‌م اولان برقزی المقدن بیله نفسمی محروم ایلدیکم حالده یالکز انی دریه‌نك خانه‌سندن دفع خصوصنده‌کی

سوز کزی قیرمش اولدیغمدن طولایی بکا منکسر اوله‌جق ایسه‌کز « والی الله مشتکا! » دیرم .

حقیقت شمس حکمت بو سوزی او یله بر طور مأیوسانه ایله سویلدی‌که بیفنی بارمقنه طولامش بر بابایکیت اوله‌رق او یاشنه قدر والده سنک ذره قدر کوکلنی قیرمامش اولان بو اوغله برکرم ایدوب‌ده « اولادم! خلق نه‌دیرسه دیسون! کنور او قزی بغریمه باصه‌یم! کلینمدر! » دیمک لزومی تحقق ایلمشیدی . نه‌ فائده‌که والده خانم او مطیع و منقاد چوجقدن بو قدر بر اطفی دریغ ایلدکدن ماعدا :

— او یله ایسه کیت چنکانه‌یی آل . بتون استانبول خلقنک مسخره‌سی اولدیغک حالده احتمال‌که یالکز چنکانه ملتنک ممدوحی مقبولی‌اولور سک‌ده‌سنی کندیلرینه چری‌باشی انتخاب ایدرلر!

دیه اوغلنک یانندن فرلادی کیتدی . . . .

احتمال‌که والده خانم بو سوزک درجهٔ اهمیتنی شمس حکمت قدر تقدیر ایده‌مدی . بیچاره شمس حکمت ایسه سوزده‌کی اهمیتی لزومندن بک فضله

اولەرق تلقی ایلدی . بر کره کوزلری قاراروب بینی دونەرك اوتوردیغی پردە ییله موازنەسنی غائب ایتمکله یره ییقلمق رادەسنه کلمشیدی . اوستنه کلان بوفنالقدن اورکەرك سیلکندی . اولانجه جرأتنی طوپلایوب اياغه قالقدی .

لکن غایت سرخوش ایمش کبی بر حالده ایدی . یازی خانەسی باشنه کندیسنی طار آته‌ بیلەرك قلمی النه الدی . برشیلر یازمغه باشلادی . اوسریع قلملی شمس حکمت ! بوکون بر یازار بش بوزار ایدی . نهایت یازەجغنی یازوب بتوردکدن وانلری یازی خانه اوزرینه قویدقدن صکره برجرأت مجنونانه ایله بغچەیه چیقدی . بر دشمن موهومك جاننه قصد ایدیور مثجدسنه شدت وحدتله بوستان قویوسنه طوغری قوشەرق قویو کنارینه وارر وارمز شمس حکمت غائب اولدی .

مکر بغچوان براز اوتەدن بکلك نه ایچون قوشدیغنه باقار طورر ایمش . کندیسنی قویویه آتدیغنی کورر کورمز حریف حایقیرەرق قوشدی .

و « بك كندبنى قو يويه آتدى ! يتشكز ! » ديه
ايتديكى فريادلرى طويان نيغولى دخى چلدبره‌مى يه
برتلاشله قوشدى كلدى ·

بيچاره دلى قانلينك يارى بلندن اشاغيسى صو
ايچنده اوله‌رق اوموزدن يوقاروسى بوستان
قويوسنك ديبندن طوغرى طولاشان قوغدلره
آصلمش قالمش ايديسه‌ده يكده حياتدن اثر يوق ايدى ·

اوشاق ايله بغچوان بكى قويودن چيقارمغه
چالشدقلرى صره‌ده والده‌سيله همشيره‌سى دخى
كله‌رك كوزلرندن سيل كبى اشك بلا آقتمغه باشلا-
ديلر · برطرفدن دخى سليم جانله طبيبه خبر
اوچورولمش اولديغندن دلى قانلى قويودن چيقار-
يلنجه‌يه قدر طبيب دخى كلوب يتشمكله لدى المعاينه
شمس حكمتك وفات ايتمامش اولديغنى حكم ايلدى ·
بوحال والده‌سيله همشيره‌سنى متسلى ايدرك اعادهٔ
حياتى ايچون طبيبك اوامرينى حرف بحرف
اجرايه نصب نفس اهتمام ايلديلر ·

واقعا اواقشام راقم دخى ورود ايتمى اوزرينه

شمس حكمت كوزلرینی آچدی ایسه‌ده نره‌ده اولدیغنی بردرلو طانیه‌میور ایدی . طبیب اثنای سقوطده باشنی قوغه‌لره اورمش اولدیغندن دماغنك صارصنتیسی بویله برحاله سببیت و یره‌بیله‌جكنی سویلدی و برقاچ كون استراحت وتداوی ایله بونكده یكچه‌جكنی وعد ایلدی ایسه‌ده بو ایكنجی سوزینك جدیتنه كندیسی قناعت ایده‌میور ایدی .

اوت ! قناعت ایده‌مدیكی قدرده وار ایمش یا ! بر كون ایكی كون حتی برهفته مرور ایلدیكی حالده شمس حكمت تمامیله كندیسنی طوپلایه‌مدی . طعام كتورسه‌لر « انجام كاربنی تسمیمده ایده‌جكلر ! » دیه برفریاد قوپارر . والده‌سی یاننه كله‌جك اولسه والده‌سی اولدیغنی طانیه‌میه‌رق « والده‌م دریه‌نك خانه‌سندن زیبایی صاوغه كیتدی . خبرك وارمی ؟ » دیه حسبحاله كیرشمك ایستر . اویله برحالكه سلیم جان ایله راقم افندی كبی عاقبت اندیشلر حادثاتا شمس حكمت كندیسنی قویویه اتدیغی زمان نیچون بوغولمامش اولدیغنه تأسف ایتمكه

باشلادیلر . زیرا شو چکدیکی عذاب کونده بر قاچ کره بوغولمق عذابی اولدیغنه قناعت ایتمامك قابل دکلدر .

« خاتمه »

زواللی شمس حکمتك حال یأسنده کاغداوزرینه بوزه یازه نهایت یازه بیلدیکی سوزلر شونلردن عبارت ایدی :

« بویاشمه کلدم هیچ بر کیمسه‌دن تکدیر بیله کورمدم . چونکه قویاً اعتقادیمه کوره شایستهٔ تکدیر اوله‌جق هیچ بر قباحتده دخی بولنمدم . الك نهایت انسان اولادندن بر قزی تربیه ایله انسان کامل اوله‌بیلوب اوله‌میه‌جغنی تجربه مراقنه دوشدم . مکر بو مراقم عفوی غیر قابل بر قباحت ایمش . ارباب جرم وجنایتی بیله والده‌لری معذور کوره‌رك حقنده‌کی محبت مادرانه‌لرینی اخلال ایتمدکلری حالده بنم بو قباحتمی والده‌م دخی عفو ایده‌مدی . جهانك وجهانله برابر والده‌مك‌ده منفوری اولدم . بنی بو نفرته دوشورن زیبا اولسه‌ایدی بلکه اکا بغض ایده‌بیلور ایدم . حالبوکه انی ده کندی

منفور یتمه بن تشریك ایتمش اولدم. زیبانك هیچ برشیدن خبری یوقدر. برکت ویرسون که خبری یوقدر. خبری اولسه ایدی احتمال که انك ده مبغوضی منفوری اولور ایدم. مادام که بر چنگانه قزینی سومك دنیایی بویله الت اوست ایلدی بنم او دنیاده نه ایشم قالدی؟ دنیاینه اهل دنیایه قالسون. ایشته بن باشمی الوب دنیادن چیقیورم.»

بوقدر حکیم بوقدر خواجه! هیچ صدمهٔ دماغیه چاره‌می بولنور؟ والده خانم «زیبایی کتور ورلرده خسته‌یه کوستررلر ایسه شاید فائده‌سی اولور» دیه دریه خانمه برخبر کوندرمشیدی. ذکی دریه ال بیوك اثر فطانتی بونقطه اوزرندن کوسترمك اوزره زواللی زیبایه ایشی بردن بره اکلاتمیوب بکك فنا کیفسزلکندن فلاندن بحث آچمش و بیوك خانمك بکه خدمت ایتمسی ایچون کندیسنی چاغردیغنی بعده سویلمش ایدی. چنگانه قزجغزك شمس حکمت بکك خانه‌سنه کلوبده خانه خلقنی خانه ایچنده بر جنازه بولنمق درجهٔ

يأس وماتمنده كورنجه بكك فى الواقع وفات ايتمش اولديغنه ايناندرق اوقدر كوز ياشلرى دوكدى كه بو يله يأس سرشك و نوميدينك ناجانكاهدن ترشح ايدرجه سنه بر بكاى محبانه همان والده و همشيره خانملرده دخى كورلمامش اولديغنه ايناتمق لازم كلدى .

زيبايى خسته يه مدارى اولور ديه كتورمش اولدقلرى حالده بر خسته دخى زيبا اولديغندن انى ده آيريجه تداوى لازم كلدى . اوكون اقشامه واو كيجه صباحه قدر قزى بكك يانه كوتوره مديلر . نهايت بكك وفات ايتديكنه قزجغز قناعت حاصل ايدرك برقره سودا ايله كنديسنى قو يويه آتديغى وباشى سرسم اولديغى اطرافيله اكلاتمسى اوزرينه زيبا مريضك افنديسنك ولى نعمتنك يانه كوتورلدى

هيهات ؟ شمس حكمت زيبايى ده طانيه مدى . زيبايى زيبانك همشيره سى ظن ايدرك ديدى كه :

— والدهم زيبايى دريه نك خانه سندن طرد ايلدى دكلمى ؟ قزجغز سزه كلدى يا ! كنديسنه كوزل باقكز ! هر مصرفى بندن ! بن انى تربيه

ایدرك خانملر درجه‌سنه چیقاره‌جغم !

اوملك خصلت دلی‌قانلینك بواحوال مجنونانه‌سنی کورنلر بو صاچمه‌لرینی ایشیدنلر کوزلرندن یاش یرینه قان روان ایدرلر ایدی . یاش دوکمك خصوصنده‌ده زیبا ابله والده و همشیره‌سی جمله‌یه تقدم ایدرك بالخاصه شوفلاکتدن بر درلو تسلی بوله‌میور ایدیلر . والده و همشیره خانملرك توصیه‌سی اوزرینه :

— بکم ! افندیم ! ایشته زیبا یانکزده‌در . برکوزل شرقی مشق ایتدم چالایمی ؟

دیه برقاچ دفعه‌کمان چالمق دخی ایستدی ایسه‌ده خسته :

— صاقین صاقین ! یالی قومشولری طویمسونلر ! ذاتی عالمك دیلنه داستان اولدق . بلکه برفنالغه دوچار ایدیلورز .

دیه منع ایلر ایدی .

زیبا برهفته قدر قوناقده مسافر قالدی . بو بر هفته ظرفنده قوناق خلقی زیباده کوردکلری حسن تربیه‌یه حیران قاله‌رق علیهنده بولندقلری ایچون نصل توبه و استغفار ایده‌جکلرینی بیله‌مدیلر . هرکس

حقسز اولدیغنی او زمان اکلادی . راقم افندی دخی تسلیم ایلدی که بر بیانی فدانه آشی بی اوستەلقلی اوررلر ایسه ثمرهٔ مطلوبه یی اقتطاف ممکن ایمش .

فقط نه فائدەسی وار ؟ اوآشی بی اوران باغبان شو موفقیتنك مکافاتی اولمق اوزره ایشته نعمت عقلدن محروم قالمش اولوم یتاغنه سریلمش !

حالبوکه زیاده کوردکلری شی هنوز چنکانه لکندن بکله نیلن مارسزلغه یوزسزلکه بدل غایت نازکانه بر خانملقدن عبارت ایدی . زیبانك کمانلره رقابت ایدن صداسیله صداسنه رقابت ایدن کمانی هنوز ایشتمامشلر ایدی . ایشتمکده امکان وارمیدر؟ جنازه خانەسنده ساز چالنور شرقی اوقنورمی ؟ اکر بو مزیتنی ده کورمش اولسەلر ایدی مطلقا فلاکت واقعەنك رنکنی دها سیاه بولەرق ایتدکلری ایشدن دها مدهش بر صورتده ندامت کتوررلر ایدی .

الحاصل سقوطنك یکرمی دردنجی کونی بیچاره شمس حکمت رحمت حقه واصل اولدی . سوء عاقبتنی ایشیدنلر کندی حقنده کی استهزالرینه ندامتله

شو حکمت اوزرنده قناعت کامله ایله اتحاد ایلدیلر :

— بر خطایی دها بیوك خطا ایله اصلاحه قالقشمق اوخطادن دها مدهش نتیجه‌لر انتاجنه یول آچار .

شمس حکمتك والده‌سی زیبایه برچوق عنایتلر ایلدی . عادتا اوغلی وفات ایتمش ایسه قزی کند . یسنه کریمه اتخاذینه قدر کوزه الدیروب محضا انك رفاقتیله اوغلنك فراقندن طولایی تسلیتیاب اولمغه باشلادی هر کون صباحدن اقشامه قدر قزه‌کان چالدیرر اوغلنك الك سودیکی شرقیلری اوقوتورایدی . امان یارب ازواللی قادینجغز ایتدیکی ایشك نه یمان جزاسنی کوردی . چنکانه یی کندیمه کلین ایتمم دیر ایکن قز ایتدی .

فقط زیبا بعض زوزکلرك تخمینلری کبی ارقه . سنه برهندباسپتی الوب اوطه اوطه طولاشمدی . مدت عمرنده قوجه‌ـه دخی ارمه‌مامغی عزم ایلدی . « مادامکه ولی نعمتمك هوسی بنده ایمش . هوسندن محروم قالمش بن‌ده مدت عمرمده هیچ بر کیمسه‌یه هوس ایتمیه‌جکم . محروم یشایه‌جغم ! » دیدی بونی هم دیدی هم دیدیکنی طوتدی . حالا دخی طوتمقده‌در .

(انتها)

{ لطائف روایات }

اون التنجی جزؤ

« چیفته انتقام » اسمیله بر حکایه‌یی حاویدر .

محرری

احمد مدحت

برنجی دفعه اوله‌رق

ترجمان حقیقته تفرقه ایدلدکدنصکره کتاب شکلنده اوله‌رق

(قرق انبار) مطبعه‌سنده باصلمشدر

استانبول

سنه

١٣٠٤

چیفته لته‌قام

شو حکایه‌مزك زمیننی قسماً « ژیتور اوروپا-نتال » نام غزته‌ده اوقـومش بولنـدیغمز برفقره تشکیل ایلمشدر .

« ۱ »

*** قریه‌سـنك خارجنده بر وادینـك اغزنده قرمزی طوغله‌دن بنـا ایدلمش برخانه کـوریلورکه صیق کستانه اغاجلرینك اره‌سنده آتش کبی پارلار . یالکز برقاتدن عبـارت بولنان شـو خانه‌جك عرضاً وطولاً برقاچ کیلومترو اتساعنده‌کی او وادینـك تمام قپوسی عد اولنه‌جق برنقطه‌ده واقع اولدیغی کبی حقیقتـده دخی او وادینـك بکجیسی بولنـان باباالوتیسك خانه‌سی اولمغله وادینك بکجی قلبه‌سی اطلاقنه‌ده شایاندر .

وادیٔ مذکور فرانسه کبارزادکانندن قونت داولو بك صید کاهیدر . بابالوتیس فرانسه‌نك هرسنه بیکارجه‌سنی جزایره کوندردیکی قرعه نفراتندن اولوب جزایرده بش سنه عسکرلك ایتدکدن ورنك روبنی غرب عربلری کبی اسمرلشدیر. دکدن صکره بر محاربه‌ده الش اولدیغی یاره اوزرینه تقاعدی اجرا اولنمش ایدی . بو ملّو عسکرلرك تقاعد معاشلری اکرچه‌ یك جزوی ایسه‌ده هرکس نزدنده قدر و قیمتلری پك کلی اولدیغندن قونت داولوی اوزمانلر هنوز « بابا » لقبی اولمدیغی حالده یالکز لوتیس تسمیه اولنان بوذاتی کندی صید کاهنه بکجی تعیین ایتمش و بومأموریته مخصوص اولان سنوی بشیوز فرانق معاش دخی تقاعد معاشنه منضم اولنجه لوتیس کویلك الك زنکینلری کبی یاشاق یولنی تأمین ایتمش ایدی .

بوحالده لوتیسك احتیاجی برزوجه‌یه قالمزمی؟ واقعا نصرانیت کلیساسی اساساً ایکی یکنلرك ازدواجنی منع ایلر ایسه‌ده عادت قدیمه دینك

بو حکمنه غلبه ایلدیکندن فرانسز کویلولری حالا اسکی غولوالر کبی یکنلریله ازدواجی جمله یه ترجیح ایدرلر . برقز ایچون مثلا خاله زاده سی اولان دلی قانلی وبر دلی قانلی ایچون دخی مثلا طایی زاده سی بواننان برقز طبیعی نشانلی عداولنور .

لوتیسک خاله زاده سی ژنه ویه وایسه اون طقوز یشنی بتوروب یکرمیسنه قدم باصمش ایری یاری برکویلی قزی اولوب لوتیس عسکرده بولندیغی مدت کندیسنه طالب چیقانلرک کافه سنه :

— لوتیسک بنی المیه جغنی تحقق ایتمینجه بنده بشقه سنه وارهمم !

جواب ردیله بالمقابله طبیعی نشانلیسی اولان لوتیسی بکله مش اولمغله لوتیس عسکردن عودت ایتمکله برابر قونت داولویه قوریجی اولدقدن صکره ارتق ژنه ویه و ایله نکاحنک تعجیلی لازم کلمشیدی .

بو دلی قانلی ایله قزک شویله عاشقه ایلدکلرینه وبری برینه شودرلو اعلان مافی الضمیر ایتدکلرینه دائر

سوزی اوزاتمغه حاجت وارمیدر ؟

واقعه‌سار ومانلرده دائما بوکا حاجت کوریلور ایسه‌ده بزم بوحکایه‌مزده اصل صاحب سرکذشتمز بونلر اولیه‌جقدرکه سوزی اووادی‌یه طوغری اوزاتهلم . بناء علیه « ماصه‌اللرده تیز اولور » فحواسنجه چارچابق خبرویره‌لم که اردواجلرینك اونبجی آینده ژنه‌ویه‌و لوتیسه قارپوز کبی برقز طوغوردی . فقط وااسفاکه بیچاره ژنه‌ویه‌و هنوز لوغوسه‌لق حالنده ایکن صوغوقدن صیجاقدن کندیسنی قوروبه‌مامق حسبیله برالتهاب رحم خسته‌لغنه دوچار اوله‌رق کویلك یرلرده حاذق اطبا بولنه‌مامق وبولنسه‌بیله کویلولر طرفندن مداوات طبیه‌یه چندان رعایت ایدیله‌مامك حسبیله طاغ کبی قادین بربجق ایکی آی خسته‌لقله کورله‌دی کیتدی .

بو حالده طوغان قزجغز اوکسوز قالمش اولدیغنی اکلارسکز یا ؟ والده‌سی قزك اسمنی مارغریت قویمش بولندیغندن لوتیس بوقزده

هم اولاد هم ده زوجه محبتنی جمع ایلش و بعدما
بر دها تزوجی خاطر وخیالنه بیله کتورمامك
شرطیله قزینه باقمغه باشلامش ایدی .

ایشته لوتیسك « بابا » عنوانی دخی الهرق
بابا لوتیس نامی بتون قرای متجاوره ده شهرت پیدا
ایلمش اولدیغی زمان کنج مارغریت دخی اون
ایکی اون اوچ یاشلرینه وارمش ایدی‌که دها بو
سنده ایکن مارغریتك حسن وجمالی انظار دقتی
جلب ایتمکه باشلامشیدی .

برمترواوتوز سانتی‌مترو بربوی فرض ایدکز .
بو بویك اوزرینه برقفا چکیرکزکه بلدن اشاغی‌یه
طوغری تموج ایدرك اینن قویو قومرال صاچلرك
چکه حذاسنه قدر احاطه ایلمش اولدقلری یوز
اولا برچفت ایری و پارلاق کوزلر ثانیا برموزون
برون ثالثا اینجه ایری براغز رابعا اغزه متناسب
بر چکه ایله مجهز بولنسون . اما بو کوزلرك
اوزرنده بر چفت « سموری » اطلاقنه شایان
اوله‌جق درجه‌لرده قیو رجق قیللی مقوس قاشلر

و بورنك دليكلرى اطرافنده ـ قادينك مزيت
نسوانيه جه قوتنه دال اولان اوزره ـ دائما قبارق
قالاقلر و اغزك اطرافنده قالينجه و فقط غايت قرمزى
دوداقلر ايله اغزك درونـنده هم صيق هم
كوچك هم بياض ديشلر و چكه نكده تا اوجنده
بر زنخدان بولنمسون ٠ ايشته بو صورتله
مارغريتى على العجله بر تصوير ايتمش اولور ٠
سكز ٠ فقط بر مترو اوتوز سانتى مترو ديديكمز
بويك تناسبىده نظر اهميتدن اوزاق طوتمامليدر ٠
كردان و صدرك جلدلرى غايت اينجه اولمقله برابر
كرك قانك مبذوليتندن و كرك شمسك تأثيرندن
طولايى رنكى زياده جه قرمزيدر ٠ هم ده صدر
اوقدر كنيشدركه طاش كبى قاتى ممه لرك براز
بيوكلكى و يومرولغى دخى صدرك وسعتنه انضمام
ايدنجه حد ذاتنده او يله « موميان » اطلاقنه سزا
اوله ميه جق درجه لرده قالين بولنان بللى انظار دقته
عادتا اينجه كبى كوسترر ٠ زيرا اوست طرفدن
آچيق اوموزلر و كنيش صدر وجودك كمر ايله

صیقیلەجق جهتی اوزرنده لطیف بر قبارقلق حاصل ایتمش اولدقلری کبی الت طرفدن حرمتلیجه قالچەلر دخی بوکا متناسب بر طولغونلق پیدا ایلمش. کلرندن بویله اولان وجودلرك میانی نه قدر قالین اولسه ینه نظرلرده اینجه کبی کورینور ۰

کندی دستکاهلرنده طوقونمش اولان اینجه کتان کوملك اوزرینه قورساژلی یلك کیمش اولان کویلی قزلرینك نصف اعلای وجودی نظرلرده تمامیله ترسم ایلدیکی حالده نصف اسفل وجودینی ستر ایدن قیصه فستان یالکز قالچەلرك حرمتنی تخیل ایدەبیلەکه مساعده ویرمکله قالور ۰ اندن صکره نظر دقت اولسه اولسه ایاقلرك لطافتنی امتحانه چالشورکه بزم مازغریتده ایاقلر دخی وجودیله متناسب یعنی بشقه قادینلرده اولسه عادتا بطال عد اولنەجق قدر بیوك ایدی ۰ هله شهرلی ارککلرك قالین عد ایلدکلری قوندورەدن دها قالین بر جفت ایاق قاپلری ایچنده بو ایاقلرك برقات دها بیوك کورینه جکلرینه شبهه ایتمالیدر ۰

شو تصویرمزدن مارغریتك اویله نحیف وجودلی نازك انداملی چیچی بیتی برشی اولمدیغنی اکلایکز یا؟ مرامزدخی سزه بونی اکلاتمق ایدی. هم دقت بیورکزکه مارغریت اون ایکی اون اوچ یاشلرنده بولندیغی زمان بو حالده ایدی که شو اونجوشو چاپ یکرمی بشنه اوتوزینه طوغری ارتق وجودلری مرتبهٔ کمالنه وارمش اولان قادینلر ایچون بیله چوق کورلمسه استبعاد اولنمز. اما قباحت بزده‌می؟ بز کندی خلیامزجه بر مارغریت یاراتمه‌ورز. جناب حقك کندی دست قدرتندن چیقمش اولان بر مارغریتی تصویر ایلیورز.

یالکز شونی تأمین ایدرزکه اگر مارغریتی سز کورمش اولسه ایدیکز اکرچه «نه ایری قز!» دیه بیان استغراب ایلر ایدیسه‌کزده متعاقباً «فقط نه ده کوزل قز!» دیمکدن مطلقا کندیکزی منع ایلیه‌مز ایدیکز.

بیوك مقیاسده ایری چاپده اولان قادینلر ذوقکزه موافق اولمسه‌لر بیله بوندن طولایی مارغریتی شایان ذم وتقبیح بوله‌مزسکز. چونکه

او بو يده او بوصـده اولان قادينلر سزك ذوقكزه كوره اولمسه‌لر بيله بشقه‌لر ينك ذوقلرينه پك موافق اوله بيلورلر . بناءً عليه اكر مارغريتك شـايان استغراب وشايستهٔ مؤاخذه احوالنى اراراسه‌كزانى صورت تربيه سنده بولورسكز . ايشته بزدخى اون ايكى اوچ ياشندن صكره كى احوالنه مقدمه اولمق اوزره اندن اولكى صورت تربيه سنى ده حكايه ايده‌جكز .

« ٢ »

ماغريتك نه صورتده برقز اولديغنى كورديكمز كبى بنه اونسبتده اوله‌رق نه سيرتده برقز اولديغنى اكلامق ايسـتر ايسه‌ك نظر دقتمزى قزك طفـوليتى اوانـنـه طوغرى ارجاع ايتملى يز .

والده سندن برقاچ آيلق بر اوكسـوز قالديغنى بيليورز يا ! باباسنك بردها عدم تأهلنه سبب سوكيلى زوجـه سى ژنه‌و يه‌وك محبتى اوزرينـه سـائر بر زوجه محبتنى عين خيانت عد ايده‌جك درجه‌لرده محبتنده صداقت وثباتى قضيه سى اولمقدن زياده قزى ماغريته محبت پدرانه سى اولمشيدى . هانكى زوجه‌يى

زوج الملش اولسه قزینه اوز اولادی کبی باقه میه.
جغنی نظر دقته الجه قزینه اوزاولاد کبی انجـق
کندیسی باقه بیله جکنی حکم ایتمش وبناءً علیه بابالق
محبتنه انالق وظیفه سنی ده علاوه ایدرك قزینه بالذات
کندیسی باقمغه باشلامش ایدی .

براسکی عسکرك براورمان قور بجیسنك ایکی
اوچ آیلق برچوجغه نصـل باقه بیلـدیکی مراق
ایدیله جـك شـیلردندریا؟ بافکز نصـل باقه بیلمش
اولدیغنی سزه حکایه ایده لم :

صـباحلین شـفقدن اول او یقـودن اویانور
او یانمز بابالوتیسك ایلك ایشی، کـوی ایچنده اینك
صـاحبی اولان بر فقیر قوجـه قاری یه کیـدرك
قزی ایچون کندی الیله سـوت صاغمق ایشی
اولور ایدی . سوتی خانه سنه کتوروب یاری
صو یاری سوت ومقدار مناسب شکر اولمق اوزره
حاضرلامغی متعـاقب چوجق او یقودن او یانور
ایدی . اغـلامغه میدانمی قالور ؟ همـان امزیك
چوجغـك اغزینه و یریاور . شبهه ایتمـاملیدرکه

چوجغك زياده اغلامسی مطلقا راحتسزلكندن ناشيدر . والده‌لر جكر پاره‌لرينه نه‌قدر دقتلی باقسه‌لر ينه چوجغك بعض لوازمنی وقتيله يتشدرمكده تأخر ايدرلرده چوجق دخی ايشته بونك ايچون جياق جياق اغلار طورر . بابا لوتيسك ايسه بودنياده يالكز برقزندن بشقه خدمت ايده‌جك كيمی وار نه‌سی واركه چوجغك خدمتنده تأخری وقوعه كلسون ؟

مارغريتك قرنی طويدقدن صكره ايكنجی خدمتی طهارتی قضيه‌سی اولور ايدی . بابا لوتيس بونك ايچون بابو حالنه قويمش بولنديغی فوچی‌يه صيجاق صويی طولدرر قزی ايچنه صوقه‌رق قوجه‌مان اللر يله بر اعلا يقار ايدی . بعده بر سيلجكه صاروب قار يوله اوزرينه براقفله برابر ينه او صو ايله قزك بزلرينی يقار ايپلر ينه آصار ايدی .

صباحك شو خدمتی بتجه مارغريتی بزده چنكانه قاريلرينك يابدقلری كبی بر بيوك احرام

ایچنه قویوب ارقه‌سنه باغلابه‌رق و بز و چه‌اشیر بوغچه‌سنی‌ده برابر آله‌رق کندی قهوه‌آلتیسنی ایتمك اوزره طوغریجه کوبك هم لوقانطه وهم‌ده میخانه خدمتلرینی کورن بر دکانه کیدر واوراده قرننی طویوردقدن صکره ینه قزی ارقه‌سنده اولدیغی حالده اورمان یولنی طوتار ایدی .

اقشامه قدر اورمانده کشت وکذار ایلدکدن صکره اقشام خانه‌سنه عودت ایدنجه کیرلی بزلری وچه‌اشیرلری ایرتسی صباح یقاماق اوزره خانه‌سنده محل مخصوصنه براقوب ینه میخانه و اوقانطه‌ده صولوغی الور واقشام طعامنی شرابنی فلانی بجردکدن صکره خانه‌سنه عودت ایلر ایدی .

شوقیصه تعریفمزدن اکلامشلسکزدرکه قونت داواویك صیدکاهنده مارغریته صالنجاق اولمامش همان هیچ براغاج قالمامشدر . بوندن ماعدا بابا لوتیس هیچ برکون قزی ارقه‌سنده اولدیغی حالده کوی ایچنده کورلمامش اولدیغندن بعض تحف

قادینلرك « بوكا بابا لوتیس دیمـلیدر ، ماما لوتیس دیملیدر » دیه كواوشدكاری دخی چوق اولمشدر .

مارغریت یورومكه باشلادقدن صكره بابا لوتیس ایچون قزك خدمتی آزالمش اولدی . هله تك تك سوزلر سویلكه باشلادیغی زمان ارتق خدمتندن حاصل اولان یورغونلقلری نوزبان چوجقله ایتدیكی مصاحبه‌لر پك اعلا چیقارر اولدی . مناسبت كلمش ایكن شورا جقده عرض ایده‌لم كه قزچوجقلر اركك چوجقلردن دها چابق سویلرلر . بر اركك چوجغك ایكی یاشنده ایكن پیدا ایلدیكی قدرت تكلمی بر قزچوجق بربچق یاشنده ایكن پیدا ایده‌بیلدیكی كبی اندن صكره دخی تكلم خصوصنده قز چوجغك ترقیسی اركك چوجقدن پك تیز اولور . بونك حكمتنی بزدن صورماملیدر . زیرا ویره‌جك جوابمز اولسه « قادینلرك ایلروده پیدا ایده‌جكلری كوزه‌للك دها حال صباوتلرنده ایكن كندیسنی بوصوتله میدانه قویور »

دن بشقه برشی اولەمز .

یابالوتیسەک اورمان ایچنده قزیله ایتدیکی صحبتلری اوزاقدن دیکلەمش اولسەایدیکز سورکلی قهقهەلر ایله کولمکدن قیریلور ایدیکز . معلوم آ چوجقلرك ایلك یاریم بوروم صورت تکلملرینی والدەلری دخی تقلید ایدرك « آغوجق ! هانیمش قزم ! » فلان کبی نحف نحف شیلر سویلرلر . قزینه والدەلك ایدن بابالوتیسه دخی بو مجبوریت حاصل اولنجه یاریم یالاق چوجق سوزلرینی تقلیدە تماميله مقتدر اولەمامق حسبیله آغزندن چیقاردیغی اصوات عجیبەکاه اولور ایدی کە چوجغی دخی کولدیرر ایدی .

مارغریت اوج بچق درت یاشنه واردیغی زمان اورمانده ارتق باباسنك عادتا ارقداشی اولدی قالدی . خلقةً غایت ذکی و فطین اولان قزباباسنه بیك درلو سؤاللر صورەرق لوتیسی جواب ویرمکه مجبور ایلر ایدی . فقط بابالوتیسك او یله هرسؤاله جواب ویرەجك قدر معلوماتی وارمی کە چوجغه

اولدیغنی انجق یدی سکز یاشـلرینه واردیغی زمان اکلایه بیلدی . اوده بعض بازار کونلری کـوی کلیساسنه کیتدیکی زمان ـ اثر کو بلی قزلری کندیسیله تمسخر ایلدکلری ایچون نظر دقتی آچلمش بولنمسنك ثمرەسی ایدی . قونوقومشو :

— جانم بابالـوتیس ! شـوقزی بوکیدیشـله نه یاپەجقسـك ؟ شوکا برقات قز البسەسی یاپدیر . کتـور کوی اشقولەسـنه ویرده اوقومق یازمق اوکرنسون . دینی دیانتنی لوازم انسانیت ومدنیتی تحصیل ایتسون

دیدکلری زمان مارغریت قزالبسەسی مسئلەسنی تصدیق ایتمش ایدیسەده اویله اشقولا مکتب تربیه فلان کبی شیلری اصـلا ذهننه صیغدیرەمامش ایدی . ذاتاً باباسـنكده بویله شـیلری قبول ایدەبیلمسی امکان داخلندەمیدر ؟ بابالوتیس ایچون مارغریت ارتـق بر اورمان ارقـداشی اولمش قالمشیدی . قزی مکتبه ویرمك ایچـون کندیسی دخی بکجیلکدن استعفا ایدرك مکتبه کیرملیدر .

مارغریت قز قیافتنه تمامیله کیردکدن صکره دخی حرکات وسکناتنده اولان اولکی صورتنی برزمان تبدیل ایتمدی . اوصورت ایسه کیده‌جکی بره دائما قوشه‌رق کیتمك والك صرپ اغاجلره طیرمانمق و الك درین وکنیش خندقلری آتلامق واوکنه برطوشان و یاخود برچقل وکیك چیقه‌جق اولسه قوشه‌رق یتشمکه یلتنمك کبی احوالدن عبارت ایدی . شوقدرکه یاشی اون بری اون ایکی یی کچمکه باشلادقده بونلره براز اعتدل کله‌رك انلره بدل تزیینات نسوانیه‌یه میل و رغبتی آرتمغه باشلادی .

« ٣ »

شیمدی بزم مارغریتی دها زیاده طانیدیکز یا ؟ واقعا بوینه بوصنه حسن و جماله هیچ دیه‌جك یوق ایسه‌ده تربیه جهتیله عاشتا بریبان آدمی دیی ویرسه‌کز بجادر . هانیا اغلب قزلرك طبیعتلری قورقاق اولور . اوبله دکلمی ؟ جندن پریدن قورقارلر . قورتدن قوشدن قورقارلر . هیچ برشیدن قورقیه‌-

جق اولسه‌لر بیله مجرد بر ناز ایتمش اولمق ایچون قورقیورلر کبی کوز یوررلر . بزم مارغریت ایسه اصلا بو بله قورقو فلان نه اولدیغنی بیلمز . کیجه اولسون کوندوز اولسون کرك کوی ایچنده کرك اورمانده فریح فخور کزر یورر . دها چوجق ایکن اوموزنده برده قوجه‌مان صوپه اولدیغی حالده کزر ایدی . شمدیلرده ایسه ارتق قادینلق حالنه صوپه‌نك هیچ موافق دوشمیه‌جکنی اکلادیغی ایچون انی ترك ایتمشدر .

النده‌کی صوپه‌یی ترك ایتمك مارغریت ایچون ارککلکه‌وحشیلکه‌عائدها برچوق شیلری‌ده‌پیدرپی ترك ایتمکه یول آچمشدر . مثلا کوردیکی براق قادینلره طاش اتوب بولاندیرمق عادتنی‌ده ترك ایتمشدرکه اندن صکره بوعادته بدل او کوزله و صافی آینه‌لره باقوب کندی بهای حسنی تقدیره باشلامشدر .

برکره صافی صولرده کندی حسنی تماشایه قویولور ایسه بوحالك موجب اوله‌جغی تفرعات‌دخی

تأخر ایدرمی؟ البته صاچلری شویله قالدیرسه‌می
دها کوزل اوله‌جغنی بوقسه بویله پریشان برحالده
براقسه‌می دها کوزل یاقیشه‌جغنی‌ده دوشونه‌جکدر.
اوزمانه قدر اورمانده کوردیکی چیچکلرك ارغوان
ویاخود بالی بابا کبی اولانلرینی برقاچ دفعه امدکدن
وقوقولو اولانلرینی برقاچ کره قوقلادقدن صکره
آنی‌یرمك بوخرچین ویبانی قزك عادتی ایکن دائمی
قاینا قلرده کندیسنی تماشایه باشلایه‌رق صاچلرك
تنظیمنه لزوم کوردیکی متعاقب کوزل چیچکلری
صاچلری ارەسنه قویه‌رق انلری برقات دها تزیین
احتیاجنی‌ده حس ایتمشدر. حتی اولری یامیله‌جك
لذتی ویا قوقلانه‌جق قوقوسی اولمیان چیچکلری
مارغریت هیچ بکنمه‌رك شاید برلره ال سوره‌جك
اولورایسه برحس خصومتله انلری یولمق ایچون
اطالهٔ دست غدر ایلر ایکن صاچلر ارەسنه قونیله‌
جق چیچکلرك قوقوسی فلانی اولمق دخی مطلوب
اولمیه‌جغنی دوشونه‌رك بعدما قوقوسز چیچکلرده
دست رغبتی اوزاتور اولمش ایدی.

یا انسانك ید مهارتیله دوزلته‌جکی شیلر یالکز صاچلردنمی عبارتدر ؟ کوملکك یاقه‌سی بر طرفده و قورساژلی یلککك ایلیك دوکمه‌لری دیکر طرفده کیدرلك وفستانك شوراسی بوراسی چالیلره تیکنلره ایلیشوب ییرتیله‌رق الحاصل چولپه حالنده کزملك صاچلرك سوسیله متناسب دوشرمی ؟

لافونتن آیینه‌یی « قادینلرك ابکم مستشاریدر » دیه توصیف ایتمش . طاغلرده‌کی براق قایناقلرو کوللر دخی مارغریت کبی بردلبر طاغینك مستشار ابکمی اولورلر . برکره انکله استشاره‌یه باشلادیمی؟ ارتق شایان اصلاح اوله‌جق شیلرك هپسنی برر برر بولور وایجابلرینی اجرا ایلر .

سنی اون دردینی چوب اون بشنه وارديغی زمان مارغریت چوجقلق حالنده‌کی بدز بانلغی‌ده ترك ایلدی . اما بر کنج وکوزل قزه لسان مردارلغی فنا اولدیغی کندیسنه برکیمه نصیحت یوللوا کلاـ تدیغی ایچون دکل ! بونی کیم اکلاته‌جق ؟ باباسیمی؟ و دها کندی اکلامامش ! کوی اهالیسندن

بشقه بریسی ؟ مارغریتك انلر ایله اختلاطی یوق که!
حال طبیعتده بیوبان بو قباقزجغز طاغلرده اورمانلرده
ایشتدیکی اصوات حیواناتدن بعضیسی کریه
وبعضیسی مطبوع ودلپسند اولدیغنه دقتدن
باشلایه‌رق هله کوکرجین نوعندن بعض قوشلرك
کندی اشلرینه رجا ونیاز معناسنی اشراب ایلیان
اصوات ایله بیان حال ایلدکلرینه وکوپك وچقال
نوعندن حیواناتك ایسه کندی ارەلرنده سامعه
خراش سسلر ایله تعاطی افکار ایتدکلرینه قدر
دقت اتمش بولندیغندن ایشیدنلره خوش کورونمیه‌جك
سوزلری دکل ایواقردیلرك دخی بر طور درشتانه
ایله سویلنمسنی بیله مارغریت بواتباهی اوزرینه
ترك اتمشدر .

فقط بو تصحیح لسان اثناسنده مارغریتك
مخاطب ومستمعك خوشنه کیتسون دیه مداهنه‌جیلکی
دخی اوکرنمش اولدیغنی حکم ایتمیکز . تبصبص
ومداهنه ایله یالان طولان ارەسنده هیچ بر فرق
اولمیوب عالم طبیعتده اکرچه کوپکلرك تبصبص

وتلکی و چقال نوعندن برطاقم حیوانلرك حیله‌سی خدعه‌سی کبی مثاللر پك چوق ایسه‌ده، مارغریت بونلری بکنمدیکی جهتله تقلیدینه‌ده لزوم کورمامشدر. سویلدیکی سوزلری دائما طوس طوغری سویلر ایدی. فقط اولاری طوس طوغری سویلدیکی سوزلری برده درشت برطور ایله سویلدیکی حالده صکره‌لری نازکانه ومتواضعانه برطور پیدا ایتمش ایدی.

مع هذا بو نزاکت بو تواضع کندی حقوقنی اخلال وشاننه نقیصه ایراث ایده‌جك شیلرده دخی حکمنی کوستررر ایدی ظننده بولنمیکز. کویك بعض قزلری مارغریتك جاننی صیقه‌جق قدر لاابالیلکده بولنه‌جق اولور ایسه مارغریت انلره ویله برنظرله حدلرینی بیلدیرر ایدی که بو نظرك صوکی ضربهٔ دسته قدر وارەجغنی کورنلر اکلار ایدی.

حتی کویك دلیقانلیلرندن بعضلری بو قزك تناسب اندامنه ولطافت سیماسنه حیران اوله‌رق بعض لطیفهٔ حسنپرستانه‌یه کیرشملری اوزرینه مارغریت طرفندن

الك موافق جواب اولمق اوزره برقاچ سیله وطوقاده نائل اولمش بولندقلری‌ده مسموعدر .

مارغریتك دلیقانلیلره شو معامله‌سی سودا دنیلان حس طبیعیدن محرومیتنی اثبات ایده‌مز . سنی اون بشه واردقدن صکره برطرفدن چوجقلق عالمندن هنوز تماميله چیقمامش ودیکر طرفدن قادینلق عالمنه هنوز تماميله کیرمامش بولنان مارغریت ارمه لقده برقلبی ایچندن قاینارلر صولر جریان ایدیيور ویاخود کندیسنی برصتمه قیرشدیریيورکبی احوال عجیبه حس ایلر ایدی‌ده بونلرك نه اوله جغنی بلك‌ده اکلایه‌مز ایدی . صکره‌لری یواش یواش بو یکی وطاتلی خسته‌لکك نه اوله بیله جکنی فهمه باشلادی . مثلا چوجقلق زماننده طاغه کیدن اوطونجیلرك اختیارلرندن قورقه‌رق کنجلرینك نفارینه میشه پلاموی یاخود خام اخلاطلری آتوب تعجیز ایدر ایکن برارەلق بوحال اختیارلردن قورقوبی تعظیمه تحویل ایتمش وکنجلرك تعجیزینی دخی اولکی خام ارمودلره ومیشه پلامودلرینه بدل بعض لطیف

سوزلر انداختیله لطیفه‌جولغه تبدیل ایلمش ایدی .
ایش بو درجه‌یی بولدقدن صکره کنجلر ایله تعاطی
ایدیلان سوزلرك قلده‌کی استعداد سودا پرستی‌یی
انبساطه کتورمسی تأخر ایدرمی ؟

هم مارغریتك نصل ایری یاری برقز اولدیغنی
تعریف ایلدیکمز زمان برون قالاقلرینك قبارقلغی
مزیات نسوانیه‌جه مکملیتنه دال اولدیغنی بر جملهٔ
معترضه صورتنده بیلدیرماشمی ایدك ؟ دوداقلرك
زیاده قرمزیلغی‌ده بو دلالتده بروندن کیرو قالمز .
یا ممه‌لرك بیوکلکی ؟ نه حاجت ! اوقدر مکمل بر
خلقتله خلق اولنمش بولنان مارغریتك سودا کبی
خلقتده‌کی غایهٔ طبیعیه‌ده ناقص بولنمسنه احتمالی
ویریلور ؟

برده قونت داولو یك شکارکاهی اولان
وادیده مارغریتك نه‌قدر قوش یووه‌لرینه نه‌قدر
وحوش اینلرینه تصادف ایلدکلرینی دوشونملیدر .
نه‌دندرکه ایکی حیوان اش اوله‌رق یکوجود
ایمشجه‌سنه براتحاد جسم وجان ایله یووه پیداسنه

چالیشورلر ؟ بو مؤلك جوابی او بووه‌لرده وجود بولملری تأخر ایتمیه‌جك اولان یاوروجقلرك جیوه‌لدیسندن عبارت اوله‌جقدر . مارغریت ایسه ذکای طبیعیسیله بوجوابی وقوعندن اول کشف ایتمش ایدی .

کنج قزك چوجقلق عالمندن کیتدکجه بالتباعد قادینلق عالمنه کیرمسی بازار کونلری کویه دوامنی موجب اولمشدرکه ایشته بونقطه شایان دقتدر . زیرا کویه دوامی کلیساده عبادت ایچون دکلدر . بلکه کلیسایه کیریلوب چیقیلور وحتی درونده عبادت بیله ایدیلور ایکن اقشام اوزری « هوت بووا » دنیلان سورنا ویاخود برنوع غایدا ایله چالنه‌جق قادریلرده کیم کیمك رقص رفیقی اوله‌جغنی تعیین ایتمك کنجلرك معتادی اولمغله مارغریت دخی رقص ایچون بر و یا برقاچ رفیق ایله بادا شمق مقصدی اوزرینه کلیسایه کیدر ایدی . کلیسادن چیقدن صکره اقشام اوزری باشلایوب کیجه‌یه قدر دوام ایلیان رقصده هر قز

هر ارککك یورلدیغی حالده مارغریت یورلمق بیلمیوب برقاچ ارککی یورار ایدی .

بزم مارغریت ایچون رقصه بو محبتی شایان استغراب بولیورسکز ؟ مارغریت بکندیکی دلیقانلیلری درآغوش ایدرك رقص میدانده فیرل فیرل دونمکدن اوقدر لذت آلیور ایدی که اورمانده کی احوال وحشیانه سنی دها زیاده تعدیل ایلیه رك سوسجه نظافتجه و حلم و تواضعجه کندیسنی یابانیلکدن مدنیلکه تبدیل مجبوریتی ایچنده ایشته بولذتك الك بیوك حکمی الك زیاده تأثیری اولیور ایدی .

« ٤ »

ارتق باباسیله بالدیری چپلاقجه سنه مشانمه و کنجلرله قفالرینه خام ارمود آته رق ملاطفه ایدن مارسز و یابانی چوجق بتون قرای متجاوره اهالیسنك کمال حسننی اعتراف و تسلیم ایلدکلری بر قادین اولدی . رقص و دلی قانلیلر ایله انسیتی ده پك سو یور ایسه ده بو محبتی سائر کویلو قزلری

کبی دکل ! زیرا رقص انشـامدن صکره یه قـدر دوام ایدوب ده تمـام قراکلق باصـدقدن صکره قز ارککک او یونجیلر قـول قـوله و یره‌رك تنفس ایچون کویك کنـارینه طوغری کیدرلر وتمـام انظار اغیاردن خالی یرلره وارنجه اغزدن قولاغه کلمات عاشقانه تعاطی ایده‌لم دیرکن اکثریا دوداق دوداغه دخی کلورلر ایسـه‌ده مارغریت بونلرك شو حالنه اصلا اشتراك ایتمیـه‌جك درجه‌لرده حالا وحشیدر . بو وحشتی ایسـه شـایان قبول اولان لوازم انسانیتدن توحش دکل شایستهٔ نفرت اولان رذائل مدنیتدن بر توحشدر .

حتی برکـون بعض اختیـارلر بابا لوتیس ایله حسبحال ایدرلر ایکن بریسی :

— بابا لوتیس ! سزك قز بتون چوجقلـق مدتنی طاغده بکیردیکی حالده قادین اولمغی متعاقب رقصه فلانه میلی پك زیاده آرتدی . دلی‌قانلیلرکده همان کافه‌سی بو قزی سائر قزلردن دها کوزل بوله‌رق ... التفـاتی اولمق ایچون ارقه‌سـندن آیرلمیورلر .

قزك والده‌سی فلانی‌ده بوقدر. نصل باری‌سن محافظهٔ عفتنه دقت ایدیورمیسك ؟

دیدیکنده بابا لوتیس حنیدار صورتده کوله‌رك دیدی که :

— بنم نه قدر قصقانج بر آدم اولدیغمی بیلورسکز. هم بنم قصقانجلغم شاقه‌یه ده کلمز. جزایرده عسکرلك ایدن بر آدم البته انسان قصابی دارز. عربلردن الدیغی مثال اوزرینه قصقانجلغی‌ده آرتار. ایین اولکز که قزمده مغایر عفت بر حال کوره‌جك اولسه‌م انی‌ده انك عفتنه تعرض ایدنی‌ده اولدورمك ایشدن بیله دکلدر. ایشته بنده عرض مراقی بودرجه‌لره وار دیغندن واقعا قزمك قادریل ووالس‌او یونلرینی پك زیاده سودیکنی وبعض کره او یوندن صکره رقص رفیقی ایله قول‌قوله و یره‌رك کزندیکنی کوروب مراق ایلدیکمدن ارقه‌سنه دوشمش ایدم. براقشام رفیقی ایله براز اوزاجق بر یره قدر واردیغنی کوردیکمدن بن‌ده تعقیبده دوام ایلدم. پك‌یانلرینه

صوقولدیغمدن سوزلر بنی ایشیدهمیور ایدیسه مده حال وطورلرندن نه سو یلشدکلرینی اکلایورایدم. دلی قانلی بالطبع قزیمه نیازلر ایدیـیور ایدی. قزم دخی هپ امتناع اشارتلری ویریور ایدی. نهایت دلی قانلی جبری کبی بر صورتده قزمدن بر بوسه المغه طو- رانديغنده قزیم . نفرالندن دها از قوتلی اولمیان النی قالد- یروب اعلا بر خدابی سیله عشق ایلدیکی کبی عاشق افندی صاغ طو بوغی اوزرنده صاغدن کیرو ایدرجه سنه بر دونوش دوندی که آز قالدی قهقهه لرم ایله کندیمی انلره ده اکلاته جق وکوستره جك ایدم.

بابالو تیسـك شو سوزی اختیارلری قهقهه لر ایله کولدیردی. جملهسی مارغریتك عفتندن امین اولدیلر.

یا عجبا مارغریته بو یله سیله طوقات لطیفه- لرینه قدر تحمل ایده بیله جك درجه لرده عاشق اولان کیم ایمش؟ بونی مراق ایتامك ممکن اولورمی؟ حکایه نك بو جهتنیده حل ایچون بر قاچ زمان اولنـه قـدر ارجاع نظر اقتضـا ایدر. هم ده

اوقـدر چـوق زمان اوله قـدر دكل ! ايكی آی اولنه قدر !

ايكی ای مقدم جوار كويلرك بر يسنده پنایر قو- رلمشيدی . اوروپاده كی پنـایرلر قورولدقلری كويلرك يلاق بيرامی ديملك اولوب عادی حقه باز و صورتاريلردن بدأ ايله سيار تياترولره وارنجيه قـدر هر درلو او- يونجيلر اوراره كيـدرلر خلقی اكلنـديررلر . مار غريت هنـوز هيچ بر پنـايره كيتمامش اولـديغندن كنـديسنی ده او پنـايره كو تورمسنی پدرندن رجا ايلدكده پدری اوكـونلرده آوجی خرسزلری چـو- قالمش اولـدقلرندن قونتـلك صـيد كاهنی بونلردن محافظه مجبوربتی كنديسنه شورادن شـورايه قدر آيرلمغه ميدان ويرمديكنی قزينه اكلاتدی .

معلـوم اولمليدركه اوروپاده صيدكاهلر ارباب مراقك كنـندی ملكلری اولـوب بشـقه‌لرينك ملكنده صـيد وشكار ايتمـك ممنوعدر . فقط كرك مراقی وكرك كسبی حسـبيله آوجيلق ايده‌جـك اولانلردن اك چوغنك كندی صيدكاهلری بولنمد-

يغندن بونلر شوراده بوراده خرسزلق صورتیله صید وشکار ایدرلرکه بونلره « براقونیه » دیرلر. براقونیه‌لردن بعضلری یالکز آوجی خرسزلغنی ایتمیوب بولنده آدم صویمق کبی عادی خرسزلغه وحیدودلغه دخی جسارت ایلمورلر. بناءً علیه اوروپا قانونلری بو براقونیه‌لر علیهنه غایت شدتلی جزالر تعیین ایتمشلردر.

باباسنك بیان ایلدیکی عذر مارغریت نزدنده بالطبع مقبول ایدیسه‌ده بر پنایر کورمك مراقی دخی پك غالب اولدیغندن کندی کویلرندن پنایره کیده‌جك اولان قادینلر ایله برلکده کیتمسنه اولسون رضا ویرمسنی باباسندن رجا ایلدی. پدری بورجایی رد ایده‌مدیکندن مارغریت قومشولر ایله برلکده پنایره کیندی.

پنایرده برچوق اکلنجه محلرندن ماعدا برده بالو محلی انشا اولنمش ایدی که دوز بر میدانك اطرافنه تخته پرده چکلمکدن و درونده بوفه‌لر

ولوجه‌لر ترتیب اولنمقدن عبارت بولنمقله برابر اوچ کون اوچ کیجه دوام ایده‌جك اولان بنایر ایچون یك ده آز کوریله‌جك شیلردن دکل ایدی .

مارغریت‌ده‌کی رقص مراقنی تکرار اخطاره حاجت وارمیدر ؟ بالو بی کورنجه ارقداشلری اولان قادینلری‌ده تشویق ایلمدی . واقعا قادین قسمی ایچون بالو بی سومامك ممکن اوله‌مز ایسه‌ده ارقداشلری اولان قادینلر هر بازار کونی کویده رقص ایلدکلرندن و بنایرك حقه بازلر ینی جانبازلر ینی تیاترولر ینی فلانلر ینی ایسه هیچ کورمامش بولندقلرندن بونلری بالویه ترجیح ایلدیلر . بوحالده مارغریت ارقداشلر یله حبل رفاقتی قیردی . بالویه کندیسی یالکز کیتدی .

افق اوزرنده کوریلان بدر تام کبی هر زمان کوریلان امثالی قطعه‌سندن بك بیوك و بك کوزل برقزی کورنلر درحال اطرافنی احاطه ایلدیلر . مارغریت کندیسنه او یونجی انتخابنده اول قدر مشکل پسند اولمدی . فقط قزك قطعه‌سی اویله

قولایجه قالدیر یلوب قوپاریله جق درجه لرده اولدیغندن هرکیم والس ایچون بلند صارلدی ایسه قیزك وقصده کی شدتی درحال رفیقنی یوردیغندن وقاچ دوردن صکره همان قیزه عرض لازمهٔ شکرانله یالن چیرمکه مجبور اولورلر ایدی ٠

نهایت کندیسندن بریچق قاریش دها یوکسك واوتوز اوتوز بش قیه دها اغر بر بابا یکیت میدانه کلدی که اکر غول بیانی حکایه لری صحیح ایسه لر بوذاتك اجدادی میاننده برغول بیانی بولندیغنه شبهه ایتمامیلیدر ٠

اوزمانه قدر کوردیکی دلی قانلیلر مارغریتك هیچ کوز بنی طولدیرماش اولدقلری حالده بودلی قانلی درحال نظر دقتنی جلب ایلدی ٠ بناء علیه کندیسیله لطفاً بر والس اوینامق حقنده کی رجاسنی درحال قبول ایدرك ایکی غول بیانی صارماش طولاش اولدیلر ٠ اویله برشدت وقوتله دونیورلر ایدی که هرکیمه راست کلمش اولسه لر برکره چارپدقلری کبی بکرمی آدیم مسافه یه قدر فرلاتوب

آنیورلر ایدی . شوحال بتون او یونجیلرك كوز-
لرینی بیلدیردیکندن هركس بر طرفه چكیله‌رك
بونلری تماشایه باشلادیلر . معتبران حضاردن
بر طاقمی شونلرك نه‌زمان یوریله بیله‌جكلرینی تجربه
ایچون موزیقه‌جیلره والسه نهایت و یومیوب
لاینقطع چالمقده‌دوام ایتملرینی توصیه ایلدیلر .

شبهه‌سز دها برچوق ساعت قدر موزیقه
دوام ایلدیکی وارتق اورته‌ یرده هیچ براو یونجی
قالمیوب منحصراً بزم ایكی غول بیانی او یناد‌قلری
حالده هنوز یورولمغی خاطرلرینه بیله كتورمیورلر
ایدی . انجام كار موزیقه‌جیلر قوت و نفس
قالمامق درجه‌سنده یورولدقلرندن انلر موزیقه‌یی
كسدیلر . مارغریت ایله رفیقه‌سی ایسه موزیقه
كسلدكدن صكره دخی سكز اون كره دها دونه‌رك
نهایت او بله برطور ایله آیرلدیلركه یعنی موزیقه
دها چالمش اولسه دها او ینایه‌جقلرینی بو حال وطور
جمله‌یه افهام ایلدی .

هرطرفدن تحسین مقامنده اللر چرپلغه باشلا-

تدی . بونلر ایسه ایدیلان تحسین کندیلری ایچون اولمسنه احتمال بیله ویرمیه‌رك قول قوله طاقیلوب بر بوفه‌یه طوغری یورودیلر کیتدیلر . اوراده دلی قانلی یالی جبیندن بر ناپولیون التونی چیقا- روب بوفه‌جی‌یه فرلاته‌رق :

— الڭ نفیس شرابلرکزدن بزه شراب کتور . دکز ! ناموسلی آدملر پاره‌یی پشین ویروب صکره امر ایدرلر .

دیدی . واقعا الڭ زیاده چابق اجرا اولنه‌جق امرلر بویله اوله‌جغندن بوفه‌جی الڭ اعلا اولمسق اوزره بوفه‌سنده بولندیردیغی شرابلردن برتنه‌سنی طوناته‌رق ایکی غولك اوتوردقلری یره کوتوردی . بونلر ایلك قدحلری طوقه ایلدکدن صکره سوزه باشلادیلر . حریف صوردی‌که :

— مادموازل ، اسمکز نه‌در ؟

— مارغریت ! یا سزڭ ؟

— له‌روژ !

— او نصل اسم ؟

— اصل اسمم انتوان مرسيل ايسه‌ده زره‌لی دراغون الاينده عسكرلك ايتديكم اثناده ارقداشلرم بكا « له‌روژ » ديمش اولدقلرندن بنده بو اسمی قبول ايتدم . اكلايورسكز يا مادموازل ! زره‌لی دراغونی ! بو خدمته لايق اولديغمی ابكی بچوق ساعتلك والس دخی اثبات ايدر يا ؟ باجاقلرمده کی قوته هيچ ديه‌جك يوقدر .

مارغريت له‌روژك سوزلرينی پك زياده لذتله استماع ايلكده ايدی . اوقدركه مدت عمرنده هيچ برآدمك سوزينی بوقدر لذتله استماع ايلديكی كنديسنك ده خاطرينه كلميور ايدی .

له‌روژ سوزينی توردكدن صكره مارغريت صوردی كه :

— يا شمديكی صنعتكز نه‌در ؟

— انی نه‌دن سؤال ايديورسكز ؟

— اويله بر ناپوليونی بوفه‌جی‌يه اتی ويرمك ! يكرمی فرانق بو !

— شمديكی صنعتمی اوكرنور ايسه‌كز صانكه

نه یاپه‌جقسکز ؟ بنی بکنمش اولوب ده صنعتمی ده اوکرندکدن صکره سزه عرض ایده‌جکم سودایی قبول ایده‌جك ایسه‌کز سویلرم . اولا اعتراف ایدکز باقه‌یم بنی بکندیکزمی ؟

مارغریت ایچون بکندیکی شیئه « بکندم » وعکسنه « بکنمدم » دیمکه هیچ بر مانع اولمدیغندن حریفه :

— اوت حال وشانکزی پك بکندم !

جوابنی ویرمکده اصلا تردد کوسترمدی . فقط غریبدرکه بو جوابدن غولیبانی افندی ممنون قاله‌جغنه بالعکس یوزینی بوروشدره‌رق بر طور ناخشنودی کوستردی . مارغریت « حریف نه دیه‌جك » دیه یوزینه باقمقده اولدیغندن لاهروژ جبر نفس ایدیورکبی بر طور ایله دیدی‌که :

— بنی بکنمش اولسه‌کز البته صنعتمی ده بکنورسکز . واقعا صنعتم بعض اوهام اربابنك خوش کوره‌جکلری صنایعدن دکل ایسه‌ده صنعتدن مقصد پاره قازانمق اولدیغنه کوره بنم صنعتم کل کبی

بر صنعتدر . ایشته کور دیکزیا! بو فه‌جی‌یه بر التون آنی ویرمك بنم ایچون، او قدر مشكل اموردن صایله‌مز .

— ای‌یا ایشته! صنعتکز بوقدر ای برشی ایسه بلا احتراز سویلیکز . بن سزی بکندیکمی نصل احترازسز سویلدم ایسه سز دخی ....

— اوت! صنعتم براقونیه لکدر .

— براقونیه لکمی؟ دیمك اولیورکه خرسزلغك حیدودلغك اوته‌کی درلوسی!

— خیر! نه دن خرسزلق حیدودلق اولسون؟ عسکرلکده تفنك آتمغی اعلا اوکرندیکمدن وبشقه صنعتم ده اولمدیغندن .....

— بن صیدکاه بکجیسی اورمان قوروجیسی بابالو تیسك قزی اولدیغم حالده سزك كبی صنعتی براقونیه اولان ادم ایله نصل ازدواج ایده بیلورم؟ بونی بر یله خاطرکزدن چیقاریملیسکز!

مارغریت بوسوزی سویلیه‌رك فرلادی یرندن قالقدی . حریف ارقه‌سی صره کلمك ایستدی ایسه ده

مارغريت :

— شونی کورپورميسکز شونی ؟ بن بونکله سنك کبی چوق دیولره مرام ! کلاته بیلوردم !

دیه شمساری کومتردیکی کبی لەروژلك کوزینی بیلدیرەرق کندیسی بالودن طشاری یه چیقدی .

« ٥ »

ایشته بولەروژ دنیلان غول بیانی بی کوردیکزمی ؟ باباالوتیسك کوی کنارنده شمار یدیکنی حکایه ایلدیکی عاشق دخی بودر .

شمدی صورارسکزکه : پنایر بالوسنده مارغریت حریفه و یره بیله‌جکی صوك جوابی ویردکدن صکره نصل اولوب ده بالاخره کوی کنارنده ینه مارغریت ایله لەروژ رقص ایده بیلورلر ؟

حکایه‌نك بو جهتی اوقدر اوزون دکلدر . پنایر بالوسندن قزلك فرلایوب چیقدیغی کون اقشامه قدر لەروژ دخی مارغریتك ارقه‌سنی براقیوب اوزاقدن اوزاغه تعقیب ایلمش ایدی . یالکز او کون

دکل قزاوچ کون اوچ کیجه پنارده قالدیغی حالده لهروژ ارقەسندن آیرلمامش ایدی . دردنجی کونی کویلی قاریلرله مارغریت کندی کوینه عودت ایدرلر ایکن لهروژ دخی یولده رفاقت ایتمکله برابر احوال واطوار یله مارغریتك قلبنده بر رقت پیدا ایلدیکندن قز برازەلق لهروژك کندی یاننه صوقولمسنه مساعده ویردی . تکرار قونوشمغه باشلادقلرنده لهروژ مارغریت حقنده کی سوداسنك پك جدی و پك شدتلی اولدیغنی اکلاته‌رق باخصوص قزطرفندن ردیوللو برسوز سویلنمك شویله طورسون برطور ممنونیت واطمئنانله سوزلری حسن تلقی ایلدیکنی کوردکجه جسارتنی آرتدیردی .

مارغریت کبی هنوز هیچ بر ارککی بکنمامش اولان قزك لهروژ کبی ایلك بکندیکی ارککدن تأمینات عاشقانه کورمسی آز بختیارلقمیدر؟ ایشته بو بختیارلغك مارغریتده موجب اولمش بولندیغی انبساط دخی یاردیم ایدرك ایکی کنج ارەسنده بعض شرائطله برمقاوله دوستی عقدایدلدی . بوشرائطك

خلاصهٔ احکامی لەزوژك ازدواجدن فلاندن اصلا بحث ایتمامسندن و بر صلاحیت عاشقانه ایله قزەالودل ایله ذره قدر روی تجاوز کوسترمامسندن ویکدیکرینی صافی و صمیمی دوست طانیوب هرنه زمان بررقص محلنده بولنەجق اولورلر ایسه ایکیسنك برلکده رقص ایتملرندن عبارت ایدی .

ایشته کوی کنارنده مارغریتەنك لەروژ ایله رقص ایدەبیلمسی شومقاوله اقتضاسندن ایدیسەده لەروژ کندی کندیسنه :

— شمدیکی حالده موفقیتك بودرجەسی الویرر . البته بواش بواش شوخرچین قزی یوله کتیریرم .

دیه ضمیرنده اولان ارزولری مارغریتەیە آچەجق هیچ برفرصتی فوت ایتدیکی کبی بالخاصه بابالوتیسك کندیلرینی تعقیب ایلدیکی کون مارغریتەنك براز زیادەجه مساعدەکارلق طوری کوسترمسی لەروژده بوسەچین اولمغه طورانمق مرتبەسنده تزیید جسارته میدان آچدیغندن بیچاره غول یبانی

اوخدابی سیله‌یی بمش ایدی .

واقعا عاشق قسمی معشوقه‌سنك كونا كون جور وجفاسنه تحمل ایدر ایسه‌ده بو باه‌طیاق محبتنه تحمل ایده‌بیله‌جك عاشق یوقدر ظن ایدرز . ولو كه وار اولسون ! بزم له‌روژ هرنه‌قدر عادی انسانلر مقیاسنك خارجنده برغول بیانی عد اولنه‌رق مارغریت حقنده‌كی سوداسی‌ده اولا بجه اقتدار یی الدن كیدرمش ایدیسه‌ده شوبدیكی شمار حریفك پك زیاده غیرتنه طوقنمش ایدی . بناءً علیه شماری بریچز قزدن آیر یلوب كیدر ایكن برطور تهدید ایله دیدی كه :

— مارغریت ! بنم بر بوسه‌مه رضا كوسترمدك او بله‌می ؟ بیلمش اول كه سنی عرض وصاله مجبور ایده‌جكم .

مارغریت عاشقنك بوتهدیدینه قارشی مستهز یانه برخنده ایلدی . اره‌دن براز زمان مرورندن صكره طاغلره واورمانلره محبتی هنوز زائل اولمامش بولنان مارغریت بركون ینه باباسنك بكله‌دیكی

صيدكاهه كيتدي . چوجقلغنده طاش آتوب بولانديرديغي و برآز اق آينه كبي باقديغي برقاينق كنارينه واردي كه اطرافنده بولنان فندق وكستانه اغاجلري زمردين برچادر آسا قاينق اوزرينه سايه‌بان اولمشلر ايدي .

بو قاينق شكل غير منتظمه‌ى مساحه ايدلسه‌لر اوچ مترو مربع برسطح تشكيل ايده‌جك وسعتده بركوچه‌كز تشكيل ايلدكدن صكره صافي قيادن عبارت بولنان برجهتدن ايكي مترو قدر درينلكي اولان اوچورومه طوغري اوفه‌جق برچاغلايان وجوده كتورور . اما بو چاغلايانه «شقردايان» دينلسه دها شايان اولور . زيرا صولر اويله چاغل چاغل چاغلايه‌جق درجه‌لرده اولميوب انجق شقرشقر شقردايه‌جق درجه‌ده‌در .

ذاتاً مارغريت اويله ولوله‌سي چوق اولان چاغلاياندن خوشلانمديغي جهتله بو حوضك شقر شقردايشني پك بكنور ايدي . او كون پدري برقونيه‌لر تعقيبي ايچون اوزاجق بر يره كيتمش

اولدیغندن مارغریت لاقك کنارینه اوطوردی
ایلك اوطوردیغی زمان موقعك لطافتندن غایت
متلذذ اولدیغی طورنده‌کی بشاشتدن اکلاشیله
بیلور ایدیسه‌ده برازصکره کوزلرینی صویه
دیکه‌رك در بن برطالغنلغه دوچار اولمش بولنمسی
پك اعلا کوستریور ایدی‌که قز اوموقعی‌ده‌موقعك
لطافتنی ده اونوتمش کیتمشدر .

عجبا حوضده کندی عکسنی کوروب
اسباب تزیینه‌سنی دوشوندیکی ایچونمی بویله
طالمش کیتمش ؟

واقعا صوده ایلك کوردیکی شی کندی‌عکسی
ایدیسه‌ده اصل طالغنلغنی موجب اولان شی اویله
سوس فلان دوشونجه‌سی دکل‌ایدی . قزك بوحالی
کرچکدن برعاشق حالی ایدی . چهره‌سی برآنده
بیك رنکه کیره‌رك وجودی کاه آتشلر ایچنده‌وکاه
بوزلر ایچنده قالیور ایدی .

شبهه‌سز یاریم ساعت قدر بویله طالغین بر
حالده قالدقدن صکره اوطالغنلقدن کوج حال ایله

بیدار اولەرق الـنی قورصاژی ایلە سینەسی ارەسنە صوقمقدە طوراندی . خلجان قلبی بر درجەیە وارمش ایدی کە صوبك شعردیسندن ماعدا هیچ بر سس اولمیان او یردە قلبنك کومبرتیسنی کندیسی ایشیتیور دیەجك اولسەق مبالغەیە حمل ایتمامیسکز .

تنیلە قورصاژی ارەسندن اوفق بر فطوغرافیا رسمی چیقاردی . نصارانك کلیسا اعزەسندن بریسنك رسمنە طور پرستشکارانە ایلە باقدقلری کبی مارغریت دخی بو رسمی تماشایە قویولدی . شو تماشا اثناسندەکی طالغنلغی اولکی طالغنلغەدە قیاس قبول ایدەمیەجك درجەلردە ایدی .

رسمە باقدی باقدی نهایت بلا اختیار دوداقلرینە کتوروب اوپدی !

او ارەلق ارقە طرفندن بر آیاق پاتردیسی ایشیدلدی . اولور اولماز شیدن قورقەرق واورکمك شانندن اولان مارغریت قورقوسندن دەلی باشندن کیتمشجەسنە بر اورککلك ایلە هم

پاتردینك كلدیكی طرفه تحـو یل انظـار تجسسه وهم ده رسمی ینـه قورسـاژی ایله اتی اره‌سـنه وضعه مسارعت ایلدی ۰

ارقه طرفدن كلان آدمك كیم اولدیغنی اكلا۔ مق هیچ برصعو بتی موجب اولمدی ۰ كلان آدم ایاقلری التنده‌كی قورو طااللری چاتر چاتر قـیره‌رق و مروربنی تصعیب ایلیان یاش یپراقـلی طااللری حاشر حاشر یاروب ییرته‌رق برایكی دقیقـه صكره میدانه چیقدی ۰ مارغر یت كـوردی و طانیدی‌كه بوآدم له‌روژدر ۰

مارغر یتـك ایتـدیكی توحش كلان آدمك له‌روژ اوله‌جغنی تخمیندن نشـأت ایتمـامشدر ۰ مجرد اورسمه باقار ایكن كنـدیسنی كافهٔ اغیـاردن خالی ظن ایلدیكی حالـده بردنبره اطرافده اغیـار بولندیغی آیاق پاتردیسندن اكلاشلـدیغی ایچـون اوركمشدر ۰ یوقسـه كلان آدم له‌روژ اولـدیغنی كوردكدن و اكلادقدن صـكره مارغر یتده همان هیچ برفتور علامتی كورنمدی ۰ حر بنی نه‌سونجه

نه کدره دلالت ایتمیه جك برطور عادی ایله تلق ایلدی . لەروژ ایسه بالعکس زیاده غضبلی کو . رینیور ایدی . کلدی سلام بیله و یرمکمزین قزك قارشوسنه اوطوردی . دیدی که :

— مادموازل بورده یالکز نه اوطو . رییورسکز ؟

— بوراسی بنم ایچون بر پسانجی یر دکلدرکه ! . . . بن بو یرلرده طوغمش بیومشم !

— هیچ بر کیمسه‌دن قورقوکز یوقیدر ؟

— کیمدن قورقوم اولسون ؟

— از جمله بندن !

— سزدن نیچون قورقه‌یم ؟ بالعکس هیچ قورقمیه‌جغم آدم سز اوله‌بیلورسکز . زیرا برقاچ دفعه ایتدیککز دعوایه کوره سز بنی سور ایمشسکز ؟

— اوت ! حالاده سوییورم .

— او بله ایسه دوست اولان بر آدمدن

قورقولورمی ؟

— قورقولوریا! برعاشق دوچار یأس اولورایسه معشوقه‌سنك جاننه قدر قیه‌بیلور.

— معشوقه‌سی‌نه کبی برقباحت ایتمش اولور ایسه ؟

— اولا کندیسنه عدم قبول یوزینی کوسترمك وثانیا بررقیبه هرکونه مساعده‌یی ویرمك !..

— اکلایه‌میورم افندم! نه دیمك ایستیور سکز ؟

— کچنلرده کو یکزك کنارنده شمازلادیغکز آدمی اونوتدیکزمی ؟

— خیر اونوتمدم.

— برقزعاشقنه اومعامله‌یی ایدرمی ؟

— اولا شوعاشقمك نصل برعاشق اولدیغنی بکا اکلاتورمیسکز ؟

— لازملسه وقتم یوقدر. بن بورایه....

— بن سزه اکلاته‌یم. الماق ایستدیکی قزدن بوسه‌چین اولمغه طالب برعاشقکه هرکس اله‌جغی

قادینك ناموسلی اولمسنی ارزو ایدرایکن بو عاشق افندی آنك شهوتله آتشناك دوداقلریله معشوقه سنی طوتیشه قانقیشیور! موسیو لهروژ بن سزك یرکزده اولسه‌م بکا بوسه ویرن برقزی زنهار تزوج ایتمز ایدم . نصل که بن دخی بندن بوسه الق سوداسنده بولنان برذاته اصلا نفسمی تزوج ایده‌مم .

لهروژ مجبوری برسکوته واردی . چونکه قزه ویره‌جکی جواب قولایجه خاطرینه کلمیور ایدی . ایجه دوشوندکدن صکره ویره‌جکی جوابی بولدی . مأیوسانه برخنده ایله دیدی که :

— قباحتم یالکز سزدن بر بوسه‌جك الق ارزوسندن عبارت بولنسه ایدی اوارزو بی منع ایله تزوجکز شرفنه نائلیتی امید ایلیه‌بیلور ایدم . حالبوکه برافونیه‌لك دخی سزجه مانع ازدواج ایمش !

— اویله‌یا ! اکر ادعا کز وجهله بنی سو . یور ایدیسه‌کز اوکربه صنعتی دخی ترك ایده‌بیلور ایدیکز . جناب حقك عفو ایده‌میه‌جکی کناهی

اولور ؟

لهروژ دها درین برسکوته واردی . چونکه بوسوز اوزرینه هیچ برجواب بوله‌میور ایدی . برخیلی مدت کوزلرینی دیکدی ایسه‌ده کندی جمالنی تماشا ایچون دکل ! چلدیره‌سی یه عاشق اولدیغی مارغریتك کوله عکس ایدن جمالنی تماشا ایچون باقیور ایدی که اوجه اورایه پك فنا برمقصدله کلمش اولدیغی حالده فطین قز ایکی لقردی ایله کندینی الزام واسکات ایتمش بولندیغندن شمدی اوسوء مقصدینی میدانه قویمق دکل آلطوغریدن طوغری یه قزك یوزینه باقغه بیله جرأت ایده‌میور ایدی .

کوله عکس ایدن جمالی تماشا ایلدکجه اول غول بیابانینك مغلوبیتی آرتدی . تأثیر عشق اوقدر شدتله حکمنی کوستریور ایدی که آتش سودانك شدت کرمیسندن قالای کبی اریمك خوفنده بولنیور ایدی .

نه‌دن صکره اولانجه جرأتنی طوپلایه‌رق دیدی که :

— او بله ایسه برافونیه‌لکی ترك ایده‌جك وسزدن بوسه‌چین اولمغه جرأت ایتمیه‌جك اولسه ایدم بنم ایله ازدواجه رغبت ایده‌جك ایدیکز او بله می؟

— بالوده صوردیغکز سؤالی و اکا ویردیکم جوابی خاطر کزدن چیقاردیکز می؟ «بکلندم» دیمش ایدم. بوسوز ایله ازدواجك اره‌سنده نه مسافه واردر ؟

له‌روژ بردن بره برطوراندی. طورندن پك دهشتلی برشی سویلیه‌جك ظن اولندی ایسه‌ده فی الحال اوطور جرأت زائل اولدی. عاجزانه مسکینانه یوطقونه‌رق طیقانه‌رق دیدی که :

— ابی اما ! شمدی بودیدکلر کزی یاپه‌جق بیله اولسه‌م بنده ازدواج ممکن اوله‌میه‌جغنی بیلورم. چونکه ....

بو چونکه‌دن اشاغیسنی سویلکه له‌روژ مقتدر اوله‌میه‌رق کوزلرینی بره ایندیردی. ایندیرمیوب‌ده قزك یوزینه باقه‌جق اولسه ایدی انك دخی او معهود قرمزی رنکی کریه برصاریلغه تحول ایدرك

کوزلرینی بره دیکدیکنی کوررایدی.

فقط جری وفطین قز بردن بره جرأتنی طوپلا-
دی. صوردی که:

— نه دیمك ایستیورسکز صانکه؟

— شی دیمك ایستیورم! ایشتدیکمه کوره
کوکلکز شمدی بشقه‌سنده ایمش.

— او بشقه‌سی کیم اولیورمش؟

— پارسدنمی لیوندنمی نره‌دن ایسه بوجوارده
یکی کلمش بر موسیو دیورلر!

— هانیا شو رسمجی حریفمی؟

— اوت!

— بن اورسمجی حریفی سو یورایمشم‌ها!

دیه قز بر قهقهه قوپاردی ایسه‌ده جعلی برشی
اولدیغی کوشکلکندن پك اعلا آکلاشیله بیلورایدی.
امالعروز بوقهقهه‌نك ساخته‌لکنه اوقدر دقت
ایتمدی. قزسوزك ارقه‌سنی کسمه‌رك دیدی که:

— واقعا رسام دخی بکنلمیه‌جك آدم دکلدر.
بن بویده‌بن وجودده غایت تربیه‌لی هنرلی معرفتلی

بر دلیقانلیدر . اما ، نکله محبت ایتمك ایچون
بو سوکیلی اورمانلری براقه‌رق لیونلره‌می
پاریسلره‌می حاصلی او بیوك شهرلره کیتمك لازم
کله‌جك ! هیچ بن وطنمی ترك ایدرمی‌یم ؟

بو صورتله باشلانان سوزده‌ا ایچه اوزاندی
کیتدی . مارغریت رسامدنیلان حریفه ذره قدر
تعلق اولمدیغنی له‌روزه تأمین ایچون اوقدر سوز
سویلدی‌که له‌روزاوجه المش بولندیغی خبرلر او-
زرینه معشوقه‌سنك شوبکی سوداسی خصوصنده
هیچ شبهه‌سز ایکن ذهابی بالکلیه زائل اولدی .
بناءعلیه سوزه نهایت ویردکدن صکره غول بیانی
افندی قالقوب کیده‌جکی صره‌ده مارغریته
دیدی‌که :

مارغریت ! بن سنی سویورم ! بنم کبی
عمرنده هنوز هیچ برکسه‌یی سومامش اولان وسلاح
انتقامنه اعتمادی برکمال بولنان برآدمك سوداسی
شایانه کلمز . بنمله تزوج خصوصنده نه‌قدر ناز
ایدر ایسه‌ك ایت . ایسترایسه‌ك برقاچ دفعه‌دها

شمارلو آت . واقعا بو معامله نك ايلكنده متأثر اولمش ايدم . حتى بكا بر بوسه و برمامك ايچون ال قالديران قزى جبراً آغوش وصالمده رام ايتمك ايچون الله ايله عهد بيله ايتمش ايدم . انجق شمديكى جسم كسه نك محبه سى اولمه ده ايسترايسه ك بنى ده سومه ديه جك درجه لرده در . اولديريم مارغريت اسنى اولديريم . سكا عاشق اولان آدمه هيچ برشى ديمم چونكه كنديم كبى انى ده معذور كورورم فقط سن يد انتقامدن قورتوله مزسك .

« ٦ »

دهشتلى براقونيه بو سوزلرى سويليوب قالقدى يورودى . بش التى خطوه اتدقدن صكره تمام يته اورمان ايچنه طالوب غائب اوله جغى اثناده قزه دونه رك ديدى كه :

— مارغريت ! بورايه سنى زورايله مجبور وصال ايتمكه كلديكم حالده ايشته قوزو كبى ضررسز برآدم اوله رق عودت ايليورم بونى كوريورسك يا؟ صنعتم بولنان براقونيه لكى ده ترك ايدرك كنديمه

هركس نزدنده مع الافتخار اعتراف ایده بیله جك یکی بر مدار معیشت تدارك ایلدکدن صکره کاوب سنی بابا کدن ایسته یه جکم. بناء علیه شمدیلك اللهه اصمارلادق.

ایشته مارغریتك ارزو ایلدیکی شی حاصل اولمش دیمکدر. فقط بو موفقیت مارغریتی ممنون ایلدیمی؟ هیهات قزده اوقدر درین بر مأیوسیتی موجب اولدی که اکر بو یأسك کندیسنه تلقین ایلدیکی شیلری بلا کتم اقرار ایده جك اولسه ایدی دلیقانلی بی «صاقین! صاقین! بیهوده زحمته کیرمه. بن ارتق بوقدر فداکار لغه دکری اوله جق بر قادین دکلم» دیه مدهش بر اعترافده بولنمسی لازمکلورایدی.

سز ایچنده کی بو اسـ ره استغراب می ایدیورسکز؟ واقعا ایشـك ایچ یوزی شایان استغراب اسرار ایله طولودر.

شبهه ایتمیکز که رسام حقنده کی سوداسنی له بروژه قارشو انکار ایتمکله مارغریت عادتا آدم الداتیجیلق یلانجیلق ایتمشدر. هانی یا او حرف واحد یالان

سویلمك بیلمیان قز بوکون خدعه‌کار بر یلانجی اولدیغنی کندی وجدانی اوکنده اعترافه مجبور اولمشدر. هم ده یالکز عاشقنه دکل باباسنه قارشو دخی بو دوزنبازلغی بو یالانجیلغی ایتمشدر. شویله‌که:

قاپناق وقعه‌سندن برکون صکره خانه‌سنده اقشام چورباسنی تهیه ایلدیکی صره‌ده باباسی کلمش ایدی. هر کون کلدکجه دها قپو طیشندن «قزم! ....» دیه ندا ایتمك معتادی بولنان آدمجکز او اقشام سس بیله ویرمیه‌رك کلمش بولنمسیله مارغریت باباسنك یوزینه باقدقده هرکونکی طوری بشاشتدن عبارت بولنان لطیف اختیاری غایت تند چهره‌لی بوله‌رق کندیسنك ده طوری متغیر اولمشدر.

آدمجکز سفره حاضرلنمسنی متعاقب سفره‌یه اوطوردی. طعامی ایتدیلر اما صوکنه قدر بابا ایله قز کلمهٔ واحده بیله تعاطی ایتمدیلر. بعدالطعام هنوز سفره باشنده بولندقلری حالده بابا اوتیس

دیدی که :

— مارغریت ! قزم ! بر طاقم سوزلر ایشیتیورم . معاذ الله ایشتدیکم سوزلرك اهمیت مدهشه‌سی بیکده بر نسبتنده واقع اوله‌جق اولسه قان کوکده‌یی کوتورمك اقتضا ایدر .

مارغریته براور کونتی کلدی . کراز دوداقلری آق جکر کبی رنکسز اوله‌رق تترمکه باشلادیلر . ککه‌ملك نوعندن اوله‌رق بر صورتده دیدی که :

— نه اولمش باباجغم ؟ نه قورقنج لاقردیلر سویلیورسکز ؟

— واقعابك قورقنج شیلر قزم . دیورلرکه . . . . آه نصل سویلیه‌یم ؟ . . . نه دیدکلرینی بیلسه‌ك . . .

مارغریت اولانجه قوتیله جبر نفسه باشلادی . فقط جسارتنی یك کوچلکله طوپلایه‌بیلیور ایدی . نه دینلدیکنی تکرار بلدرتدن سؤال ایتمسی اوزرینه بابالوتیس دیدی که :

— دنیلان شیلر صحیح اولمق لازمکلسه‌سن بلک فنـا بر قز اولمشسك دیمك اوله‌جقـدر . بورالره پارسدن بر رسام کلمامشمی ؟

— ای !

— سن ایشته او رسـام ایله معاشقه ایدییور ایمشسك !

مارغریت برآزدها جرأتلندی . دیدی که :

— بنمی معاشقه ایدییور ایمشم ؟ رسامله ها !

— اوت قزم ! حتی بر قاچ دفعـه سزی اورمانده باش باشـه دیز دیزه مصـاحبه ایدرکن کورمشلر .

— بو قدر آشـکاره بر فحش‌ها !

— هاه ! ایشته اصل تعبیرینی سن بولدك ! فحش دییورلر قزم فحش !

بو سـوزلری سویلر ایکن زواللی اختیـارك کـوزلری طوله‌رق لبلبی کبی یاشـلر یناغی اوزرنده یووارلانمغه باشلادیلر . پدرینی او حالده کورنجـه مارغریته دخی رقت کلدی . فقط ایش رقته فلانه

كلورمی ؟ بناءً علیه باباسی :

— بنم قزم بنم مارغریتم اکر برکمسه‌یی بکنمش سومش اولسه البته سوکیلی باباسنه بو محبتی اعتراف ایلر . وسری جهاندن کتم ایده‌جك اولسه البته باباجغنه تودیع ایدر . بو سوزلرك کافه‌سی یالاندر دکلمی قزم ؟ جهان نه دیر ایسه دیسون بن ینه سکا اینانورم . بتون عالم یالانجیدر . یالکز سن کرچکجیسك . دکلمی مارغریتم ؟

امین اولکزکه بو سوزلرك هر بریسی قزك قولاغنه دکدکجه صانکه بر زهرناك شیش دکیور . مش کبی مارغریت قیوریم قیوریم قیورانیور ایدی .

اوت مارغریت یالانجی دکلدر . واقعا هر حالنی باباسنه سویلر . اکرچه دنیاده پدرندن بشقه هیچ بر محرم اسراری یوقدر . لکن بونلرك کافه‌سی کندی معصومیتیله مشروطدر . برکره دامن عصمته لکه سورلدکدن صکره طوغریلغه احتمال قالورمی ؟

بناءً علیه برکون اول عاشقنه سویلمش بولندیغی یالانلری بواقشام دها منتظم و دها ماهرانه اولمق اوزره پدرینه سویلمکه باشلادی . او یله یا! خدعه‌کارلقده انتریقه‌ده یالانجیلقده دونکی آتمش اولدیغی ایلك آدیم هنوز عجمیلك آدیمی ایدی . کیتدکجه مهارتی آرتمق ضروری دکلیدر؟

بودفعه مارغریت اثبات برائت ایچون له‌رو- ژك کندینی تهدید ... دخی استفاده یولنی بولدی . له‌روژ نامنده غول صورت دیو سیرت برحریف کندیسنه مسلط اولمش بولندیغنی و حتی بردفعه او یمك ایستدیکنده برده سیلهٔ تأدیب آتدیغنی کذب وخدعه‌ده برمهارت استادانه ایله پدرینه اکلاتمغه باشلادی برده پدری:

— ها! باق شمدی عقلمه کلدی! بچلرده برکون شبهه ایتمش ایدم‌ده سنی تعقیب ایلمش ایدم . او ایری حریفه توقات آتدیغکی کورمش ایدم .

دینجه مارغریت جسارتی بسبتون آرتدیره‌رق کندی علیهنده سویلنان سوزلرك کافه‌سی له‌روژ

طرفندن مفتريانه ايديلان نشرياتدن عبارت ايدوكنى باباسنه برصورت مقنعانه‌ده اكلاتدى .

زوالّى اختيار ! ايشتديكى شيلرك يالان اولملرينى ذاتاً كوكلى ارزو ايلمكده بولنديغندن قزينك سوزلرينى كاملاً طوغرى اولمق اوزره تلقى ايلدى .

بو حسن تلقينك موجب اولديغى اطمئنان ايله باباقز اوطه‌لرينه چكيله‌رك ياتديلر . فقط ايكيسنك ده كوزلرينه اويقو كريورمى ؟ بابالوتيس هرنه قدر قزينك سوزلرينه اينانمق ايچون كنديسنده برمجبوريت عظيمه حس ايليور ايديسه ده اوجه قومشوسى بولنان اختيارلره كنديسنك ده اعتراف ايتمش بولنديغى وجهله آدمجكز غايت قصقانج اولديغندن و قزينك كيزلى معاشقاتى حقنده ايشتمش بولنديغى سوزلر پك محكم اغزلردن چيقمش اولدقلرندن كيجه ياتاغه كيرديكى زمان قلبنده‌كى شبهه‌لر كنديسنى صانكه برآتشين ياتاغه آتمشلر كبى مضطرب ايليور ايدى .

يامار سريت ؟

آرتق مارغريتى هيچ صورميكز ! كرك پدرينك

وكرك عاشق بولنان لەرژوك ایشتدیکی سوزلر کاملاً
طوغری اولدقلرینی هرکیم بیلمیه جك اولسه
مارغریتك کندیسی بك اعلا بیلور . مارغریت
کندیسنی معصومیته مخصوص اولان پاکلکدن
بالکلیه چیقمش ورذائل فحش پرستی یه مخصوص
اولان لوث ایچنه بوغازه قدر باتمش کوردکدن
ماعدا برده عاشقنی وپدرینی آلداتمقدن انجام کار تولد
ایده جك وخامتلری ده دها شمدیدن بالتخمین بوحالده
صباحه قدر یاشامقدن ایسه همان او کیجه هلاکنی
ارزو ایلیه جك برحاله دوچار اولمش ایدی .
دیمك اولیورکه مارغریت محو اولمش ایدی ها ؟
اویله یا !

« ٧ »

اوت ! برقادین و باخصوص برقز ایچون
« محو اولمش ! » دیمك نه حکم کتورر ایسه
مارغریت او حکمك تمامیله محو اولمشیدی .
محو ایدن ذات دخی بورایه قدر برقاچ دفعه اسمی
« رسمجی » دیه تلفظ اولنان بر پارسلیدر .

رسام موزیقه‌جی اویمه‌جی کبی صنایع نفیسه
ایله اشتغال ایدنلرك همان کافه‌سی پك لاابالی مشرب
اولورلر . اغلبی ایسه خوارده‌لقده پك ایلرویه
واررلر . هم بونلرك خوارده‌لقلری سائرلره بکزه‌مز .
مثلا بعض کبارزادکان بعض میراث یدیلر خوارده‌لق
یولنده بتون ثروتلرینی محو ایلدکلری حالده
صنایع نفیسه اربابنك خوارده‌لقلری کندیلری
ایچون بر پاره صرفنی موجب اولمز . چونکه
دیکرلری فلانجه بیوك مادامی الده ایتمش اولمغله
مغرور اولمغه چالشدقلری حالده بونلر قادین
دنیلان شیئك بیوکنی کوچکنی اره‌یوب یالکز
قادینلقجه درجهٔ مزیتنی موازنه ایلدکلرندن
کوزلرینه کسدیره‌بیله‌جکلری قادینلری اکثریا
صغار نسوان میاندن انتخاب ایدرلر . اما بیوك
قادینلردن دخی بر یسنك میلنی کندیلرینه جلب ایدرلر
ایسه جانه منت یا ! بوکا موفق اوله‌مدقلری حالده کوـ
چکلر میاندن انتخابه هیچ برشی مانع اوله‌مز .

بر خدمتجی قز برآشجی قادین بر چاشیرجی برغریزت باخصوص برغریزت بویله فیلسوفانه یاشایان صنایع نفیسه اربابنك دائما یدموفقیتنه دوشن شکارلردندر . « غریزت » دیدیکمز قزلر دیکیش و یاخود چیچك وسائره ایله اشتغال واکمك پاره‌سنی اکتساب ایتدکله برابر کوکلنی اکلندیره‌جك برعاشقدن دخی هیچ بر زمان محروم اولمیان قادینلر اولمغله بونلر صنایع نفیسه اربابندن اولان خوارده‌لرك اك زیاده ایشلرینه کلان قادینلردندر . هله براز صافدرون اولان کنج یلمو قزلرینی بونلر سائر جمله قادینلره ترجیح ایدرلر .

بونلرك زندوستلقده پیدا ایتمش اولدقلری مهارت بر درجه‌ده‌درکه کوزلرینه کسدیردکلری قادینه بهمه‌حال موفق اولملرینه همان هیچ بر مانع تصور اولنه‌مز . قادینك کوزینه کوکلنه کیرمك ایچون نه یولده طورانمق لازم ایسه انی اوقدر طوغری کوروب اکلارلرکه عفتیله اك زیاده مغرور اولان قادین بیله بونلره اوج کون مقاومت ایده‌مز . بو

سرعت موفقیتنده کی حکمتی بشقه درلو اکلا-
ته‌میز . اولسه اولسه شو یله بر تشبیه یاپارزکه :
بزلرده قادینلر ایچون « ارککلرک شیطانی »
دیرلر . بو ایسه برقادینک بر ارککه رغبتی حالنده
ارککک او قادینه مقاومت ایده‌میه‌جکندن کنایه
دکلمیدر ؟ ایشته صنایع نفیسه اربابندن خوارده‌لقده
ید طولی پیدا ایتمش اولانلر دخی قادینلرک شیطا-
نیدرلر . بکندکاری قادینی کندیلرنجه معلوم اولان
برنوع سحر ایله او یله مسحور ایدرلرکه درجه‌سی
ارباب موازنه‌نک عقللرینه حیرت ویرر .

مارغریتک کوینه کلمش اولان رسام ایشته بو ارباب
مهارتک ممتازلرندن میل فلور نامنده بر دلی قانلی ایدی که
طاغلق واورمانلق یرلرک وکوزل کویلی قزلرینک
وکویلی عالملرینی تصویر ایده‌جک احوالک رسملرینی
المق ایچون بو یله کوی کوی کزمکه چیقمش ایدی .
کندیسی اوزون بویلی اینه طولغون بیاض تنلی متناسب
سیمالی بالا بیقلی الحاصل غایت یاقشقلی بر دلی قانلی اولد
یغندن بنات حوادن هیچ بر ایسی فرض اولنه‌مزکه

میل فلوری کورسونده هیچ اولمزایسه « نه کوزل دلی قانلی! . . . » دیه جك درجه لرده اولسون بکلنه مسون .

بزلرده ضرب مثل اولمشدرکه : « قزی کندی حالنه براقه جق اولسه لر یا طاوجی یه وارر یا سورناجی یه » دیرلر . بو مثل اوروپایه انتقال ایده جك اولسه مطلقا « قزی کندی حالنه براقه - جق اولسه لر یا تیاتروجی یه وارر یا رسامه ! » دیرلر ایدی . بر آدمك النده بر رسم کور یلوب ده نه اولدیغنی اکلامق ایچون رسمه باقق آرزوسنی منع ایده بیلمك قابل اولورمی؟ یا بر آدم کندی رسمی یاپلدیغنی کو- رردهانی یاپان آدمه درحال بر اختصاص پیدا ایتمز اولورمی؟

ایشته میل فلور دخی هانکی کویه کیتسه اولا مجموعه لرینه قیدایتمش اولدیغی قاره قلم رسملری ویاخود سیار بر فوتوغرافیا طاقیله الدیغی فوتوغرا- فیا رسملرینی میدانه دوکونجه قادین ارککث جمله یی اطرافنه جلب ایدر ایدی . بوندن صکره قادینلر میاننده بکندیکنه خصوصی بر صورتده دها برچوق رسملر کوسترمك طریقیله مقصوده واصل

اولمق كنديسي ايچون پك قولاى اولور ايدى .

مارغريت كويلو قزلرى ميانده هم قطعه‌سنك هم حسننك فوق‌العاده‌لكى ايله ممتاز اولديغندن ميل‌فلور مارغريتك قريه‌سنه كلديكى زمان بالطبع كوزينه كسديره‌بيلكى قز مارغريت اولمشيدى . كنديسنه دار انه ايلديكى خصوصى رسملر قزى كنديسنه جلب ايتدكلك‌دن مقدمانى تهيه ايلدكدن صكره بو مجلوبيتك نتايجنى استنتاجده دخى تأخر ايتمدى . مارغريت :

— لهروزدن صكره اركك‌لرك الك بويلهسى الشانلهسى اولمق اوزره سزى كوردم !

ديرجه چابقين رسام بوله‌روژكيم اولديغنى و مارغريتك انكله نه‌ يولده طانشديغنى سؤاله كيرشدى . قز ماجرايى نقل ايدوب ده لهروژى سومسنه و حتى انكله ازدواج ايتمسنه يالكز حريفك براقونيه‌لكى مانع اولديغنى استماع ايدنجه :

— مادموازل ! بن ايسه اصلا براقونيه دكلم !

رسامم ! بو صنعتله دنيانك پاره‌سنى قازانورم !

يولنده مرد مقدمات مغفلانه‌يه باشلادى .

واقعا مارغريتك پك ذكی اولدیغی معلومزدر . امانه‌قدر ذكی اولسه كويلولك حالنه مخصوص اولان صافدرونلق ایله پاریسك مهارتلی بر چاپقنی‌اره سنده نه‌قدر فرق اولدیغی خارج ازموازنه بر شیدر ؟

مارغریت ایچون سودا دیمك نتیجه‌سی بهمه‌حال ازدواجه منجر اوله‌جق بر شیدر . میل فلور قزده‌كی بو اعتقادی نه‌دن بوزسون ؟ بالعكس انی تقویه ایله نائل مرام اوله‌جقدر . اوده فی‌الحال سودادن مقصد انجق ازدواج اوله‌جغنی اكلاتمغه باشلادی . حتی مارغریت له‌روژدن صكره بكنیله‌جك بر اركك كورمدیكنی اكلاتمغه مقابل میل‌فلور مارغریتدن اول بكندیكی شایان هیچ بر قز كورمدیكندن وایلك شایان پسند بر قز اولمق اوزره مارغریتی كورمش اولدیغندن بحث ایلیور ایدی . یاریم ساعت‌قدر سوزلشدكده مارغریته اوقدر عاشق اولدیغنی تأمین ایلدی كه شدت سوداسنه نظراً اكر مأیوس قاله‌جق اولورسه مطلقا یا چیلدیره‌جغنه یا كندیسنی هلاك ایده‌جكنه قزجغز تماميله ایناندی .

کوی ایچنده وجوار کویلرده مارغریتك بکنه بیله جکی هیچ بر دلی قاتلی اولمزده یکانه بکنمش اولدیغی له‌روژلك دخی برانونیه الکی مانع ازدواج اولورسه قزمیل فلورایله ازدواجه قرار ویرمزده نه یاپار ؟

فقط باباسنی نه یاپلی باباسنی ؟ باباسی بر پاره‌لی یه قز ویرمیه جکنی پك اعلا بیلیور . انجق میل فلورك شیطنتی بو بابده دخی بر چاره بولمقدن عاجز قالمدی قاچق یولنی کوسترذی . سودیکی بر قوجه‌یه فرار صورتیله وارمش قز نادر دکل آ؟ مارغریت بو کاده درحال اینانذی .

کندیسنه رسم خانه اتخاذ ایتمش اولدیغی کویلی خانه‌سنده ایلك محاوره شو نتیجه‌یی انتاج ایلدکدن صکره ارتق بو عاشق و عاشقه ایچون او خانه‌نك بر محرم خانه اوله‌میه‌جغی درمیان ایدلدی . عاشق وعاشقه‌لرك الك محرم یرلری طاغلر اوله‌جغنه مارغریت ذاتاً قانعدر . بناءً علیه ایکنجی ملاقاتی اورمان ایچنده ایتمکه و اوراده لوازم فراره کرکی کبی قرار ویرمکه مجبور اولدیلر . ایشته بو ایکنجی ملاقاتده و اورمان

ایچنده بری برینه « سن بنمسك بن سنك » سوزینی یالکز قولاً دکل فعلاً دخی و یردیلر !...

غریبدرکه مارغریت بو سقوطندن طولایی برطمله بیله کوز یاشی دوکمدی . ذاتاً ارککث ایچون پك راغب پك حریص اولان قوتلی قز چوقدنبری خیالخانه‌سنده جولان ایتدیردیکی بر معمایی بوکون حل ایتمش اولدیغنه ممنون بیله اولیور ایدی . هم مارغریت بوکا بر سقوط معناسی و یرمیورکه ! بالعکس بر ارتقا معناسی و یریور . بیچاره‌نك قلبنده هیچ وهم و وسوسه یوق ! برکره « سن بنمسك بن سنك ! » مقاوله‌سی امضا اولندقدن صکره میل فلور ارتق علی العاده قوجه‌سی صایلمزمی ؟ بناءً علیه اورمان ملاقاتلری هرکون دکل صباح اقشام تکرره باشلادی . حتی قز رسم خانه‌دن دخی چیقمز اولدی . اکر بو صورتله سقوطینه محو ینه خلقك و یره‌بیله‌جکلری معنایی مارغریت دخی و یرمش اولسه ایدی شو معاشقه‌سنی هیچ بر کیمسه‌یه اکلاتمامق ایچون بلکه

احترازه لزوم کورر ایدی . او ایسه قریباً قوجه‌سی اوله‌جق ذاتله معاشقه‌سنی اول قدر کیزله‌مکه‌ده لزوم کورمیور ایدی . ایشته بو سببه مبنی له‌روزه و کندی باباسنه وارنجه‌یه قدر هرکس رسام ایله مارغریتك فرونه ویردکلری مرجکه بالسهوله وقوف حاصل ایلدیلر .

بو حالده مارغریت شایان نفرین و تلعین بر قز کوریله‌مز . اونفرت اولعنت میل فلوره لایقدر . زیرا تأهل دنیلان شی خیال و خاطرنده بیله بولنمدیغی حالده پاك دامن بر قزجغزی بوصورتله اغفال ایلمشدر . مارغریت ایسه آجینغه شایان برقزدر . هم ده یالکز سقوطندن طولایی دکل ! بلکه کندی خلیاسنده وجود ویردیکی ازدواج بختیارلغندن دخی محرومیتنی حس ایده‌جکی زمان تمام رسامك اوکوبدن دخی احمال و انتقالی قالدیره‌جغی زمان اوله‌جغی ایچون آجینه‌جق برقزدر . او زمان مارغریت فلاکتنك درجه‌سنی اکلایه‌رق هونکور هونکور اغلادیغی حالده او خنزیر

مغفل کمال موفقیتی اوزرینه قهقهه‌لر ایله کوله‌جك ایدی .

مارغریت میل فلور ایله پیدا ایلدیکی مناسبتدن طولایی اصلا مأیوس اولمدیغی حالده کچن کون اورمانده کول کنارنده النده بولنان وشبهه‌سز عاشقنك رسمی اوله‌جغی درکار اولان رسمی تماشا ایله نهایت نه‌دن کوزلری طولمش ایدی ؟ کمال بختیاریسی حالنده بولنان برعاشقه‌یه بویله اغلامق اولورمی ؟

اولور ظاهر ! کوزلردن چیقان یاشلر دائما اجی کوزیاشلری اولمزلر . انلرك بعضلری‌ده پك طاتلی کوز یاشلری اولور . اکر سزك ده باشکزدن برجدی سودا کچمش ایسه بو طاتلی کوزیاشلرینك نه دیمك اولدقلرینی سزدخی مطلقا بیلورسکز .

« ٨ »

واقعا اوکون کول کنارنده مارغریت پك بختیار ایدی وکوزلرندن دوکدیکی یاشلر دخی پك بختیارانه ایدیلر اما کرك اوکون له‌روژ ایله ملاقات ایلدکدن وکرك مؤخرا باباسیله محاوبه ایتدکدن صکره بیچاره قزجغز سودادنیلان شیئك مقدمات بلیه‌سنی ده

حس ایتمکه باشلادی . بونك ایچوندرکه باباسیله مجادله ایلدکدن صکره او کیجه تا بصباح کوزلرینه اویقو کیرمیه‌رك جهنم عذابلرینی چکدی .

اکر له‌روژدن بویله کندی سوداسیله صنعت کریمه‌سنی ترك ایتمك درجه‌لرنده فداکارلق کوره جکنی اولدن تخمین ایتسه‌و باباسنك میل فلور ایله معاشقه‌سنه بو درجه‌لرده غضوبانه و مأیوسانه بر اعتراضده بولنه‌جغنی کسدیرسه ایدی هیچ میل فلور ایله معاشقه‌می ایدر ایدی ! شبهه یوقدرکه له‌روژ کندیسنه رسامدن دها مناسب بر قوجه‌در . یالکز بر اقونیه‌لکی مانع نکاح اولمشدر . کذلك هیچ شبهه یوقدرکه باباسی له‌روژ ایله بر ملاقات عاشقانه‌ده بولنمش اولسه بیله ازدواجنه مساعده ویره‌بیلوردی . رسام ایله اویله بر ملاقاتده بولنمامش اولسه بیله مساعده ویرمز . بر پاره‌لی کیم اولیور !

لکن آتیلان اوق کیرو دونمزدیرلر . حالبوکه مارغریتك حالنجه تیر سوداه‌ی زیانه‌دن چیقمش بولنمق درجه‌سنده آتلمامشدر . هدف مطلوبه اصابت دخی ایتمشدر .

ایشته‌سزه بر مقدمهٔ ندامت. اما اصل مقدمه دها کول کنارنده له‌روژ ایله ملاقات ایلدیکی زمان باشلامش ایدی. دوشونملیسکزکه مارغریت له‌روژی الداتمق ایچون یالان سویلمش ایدی. هیچ مارغریت یالان سویلرمی؟ بوقزلک یالان سویلمکه مجبوریتی الشفوق العاده احوالدن عداولنملیدر. اندن صکره باباسنه دها زیاده مهارت وجسارت ایله یالان سویلمش اولمسی بوکوزل اخلاقلی قزجغزلک سوء اخلاق کربوه‌سنده نه یمان ایلرولدیکنی موازنه‌یه مدار اولور.

صباحه قدر اویقوسز کچیرمش اولدیغی کیجه‌نک فرداسنده مارغریت ابرکندن میل فیلورک اقامت ایلدیکی خانه‌یه واردی. کرک له‌روژ وکرک باباسی ایله ملاقات ومجاوبه‌سنک خلاصه‌سنی اکلاتدی. شیطان حریف بو حکایه‌لردن مقصد مارغریتک کندیسی ایچون نه‌قدر فداکارلق اختیار ایلمکده بولندیغنی اکلاتمق اوله‌جغنه درحال انتقال ایله اکا کوره حسن مقابله‌ده بولندی. بو فداکارلغک درجه‌سنی تماميله بالتقدير اندن طولایی قزه

بنه اونسه بنده منذار كورندى . اوقدر تأمينات ويردى كه مارغريت كبى صافى بركويلى قزدكل آ اواور اولماز برشهرلى قادين بيله تأميناتك بو درجه سندن مطمئن اولماسى ممكن دكلدر .

حريف نه دن تأمينات ويرمسون ؟ برمقاوله عقد ايليوركه كلمهٔ واحده سنى بيله طوتمغه مجبور اولميه جقدر بناءً عليه طرف ديكر معاقدى تطمين ايده جك نه قدر شرا ئط وارايسه جمله سنى درج ايتمكده هيچ بر مانع كوره مز .

زواللى مارغريت ! عاشقندن نائل اولديغى بو تأميناتدن طولايى اول قدر ممنون اولديكه او كون دخى اورمان طرفنه برسياحت صبحكاهى اجرا ايلديلر . حتى اقشامى ايچونده ايكنجى برسياحت وملاقاته قرار ويره رك دونديلر .

بونلرك صباح وقتى اورمانه كيتمش اولملرينى بابا لوتيسك خبر الماش بولنمسى ممكن اوله بيلورمى ؟ برسركه آرتق كوى خلقى هر محفلده اندن بحث ايديور . عاشق وعاشقهلك بو انظار تجسسدن كنديلرينى محافظه ايده بيلملرى متصورميدر ؟

قصقانج لوتيس اوافشام ایچون قزینی تعقیب عزمنه دوشدی وفی الواقع اقشامه قدر مارغریتی کوزدن اوزاق طوتمیوب تمام ساعت اونبر صولر . تده قزك اورمانه طوغری طوغرلدیغنی کورنجه اوزاقدن اوزاغه ارقه سنه دوشدی . واردیغی يرده قزرسام ایله ملاقی اولدیغنی کوردیکی زمان بابا لوتیسك نصل دهشتلی برطور پیدا ایتمش بولندیغنی بحق تعریفه امکان یوقدر .

فقط عاشق وعاشقه یه درحال کندینی کوستر مدی . بونلرك معاشقه لری نه یولده اولدیغنی کورمك ایچون صبر وتأنی یی واجب عد ایلدی . ذاتاً چوق وقت دخی بکلیه جك دکل آ ! مارغریت ایله میل فلور اورایه عاشقانه حسبحالهمی کیتدیلر؟ مقصدلرینی قوه دن فعله چیقارمق تشبثی تأخر ایتمدی فقطا يلك معانقه آرتق بابا لوتیسك صبر وقرارینی توکتدی .

لوتیس ایچون قزینی اتهام ایتمك قابل دکل ایدی . کندیسندن بوسه چین اولمقه طاورانان و کویلی اولمق حسبیله بالاخره قوجه اولمسی دخی محتمل

بولنان برعاشقه‌سیله مقابله ایلیان مارغریتك پارسلی بر چابقینه عرض تسلیمیت ایدیورمی نصل ممکن کوریلور ؟ مطلقا رسام قادینلری جن کبی چارپمغه مقتدر بر ملعوندرکه قزجغزینی تلویثه موفق اوله بیلمشدر .

بو ملاحظه ایله باباولیس ششخانه‌یی طوغرلتدی . پیره‌یی کوزندن اورمق مرتبه‌سنده نشانجی اولدیغنی خاطردن چیقارمامليدر . ذاتاً ششخانه‌سنه بو درجه‌لرده اعتمادی اولمسه قوجاق قوجاغه کبی بر حالده بولنان ایکی آدمدن بریسنی اورمغه طورانه بیلورمی ؟ آفریقا چوللرنده پیدا ایتمش بولندیغی مهارت شو تهلکه‌لی نشانی کوزه‌الدیرمش ایدی .

تفنك پاطلادی ! فقط اونه ؟ دیکر طرفدن بر عکس صداسی کلدی ؟ عجایب ! عاشق و عاشقه‌نك ایکیسنی برقورشونده‌می اوردی ؟ زیرا میل‌فلورك برقالب بیروح اوله‌رق سرلمسنی متعاقب مارغریت دخی برقالب بیروح اوله‌رق یره سرلمش ایدی . بو اثری حاصل ایدن مؤثر اولمق اوزره باباولیسك تفنکی صداسنی تعقیباً بر تفنك صداسی دها ایشیدلمش ایدی .

اوت ! اوایکنجی تفنك صداسی دخی له‌روژك تفنکنك صداسی ایدی . تهدیدینی ایقاعه مقتدر اولان براقونیه جنابلری مارغریت ایله ملاقاتندن صکره نظر دقتنی معشوقه‌سنك ایزندن آیرمامش اولدیغی جهتله بر طرفدن بابالوتیس عاشق وعاشقه‌یی تعقیب ایلدیکی صره‌ده دیکر طرفدن دخی له‌روژ تعقیب ایلیور ایدی . اره‌لرنده برفرق وار ایدیسه اوده لوتیسك نظرنده رسامك وله‌روژك نظرنده مارغریتك جانی اولملرندن عبارت ایدی . بناءعلیه اونقطهٔ نظردن نشان الدیلر . وایکیسی دخی قورشونلرینی مطلوبلری اولان هدفه اصابت ایتدیردیلر .

بزم حکایه‌مز بوراده تمام اولدی . ایشك تدقیقات عدلیه‌سی فلانی بزه عائد دکل ایسه‌ده شوقدرجق برخبر ویره‌لم که قوروجی ایله براقونیه جنایت مشترکه‌لرینی ستر ایچون مقتوللری اوراجغه دفن ایدرلرده کویه‌ده دخی عاشق وعاشقه‌نك بردهشتلی رقیب وبرشدتلی باباقورقوسندن فرار ایتدکلرینی اعلان ایلرلر ایسه اخفای جنایته مقتدر اوله‌مزلرمی؟ اولورلر واولدیلر ! انتهـا

{ لطائف روايات }

اون يدنجی جزؤ

« پاره ! » اسميله بر حكايه‌يی حاويدر .

محرری
احمد مدحت

برنجی دفعه اوله‌رق
ترجمان حقيقته تفرقه ايدلدكدنصكره كتاب شكلنده اوله‌رق
(قرق انبار) مطبعه‌سنده باصلمشدر

استانبول

سنه
١٣٠٤

پاره!

سرلوحه‌مزی بکندیکزمی؟ نه طاتلی نه اهمیتلی برشی اوزرینه حکایه‌مز اساسنی بنا ایلدیکمزی کوردیکزمی؟ پاره بو!.... پارررررره!....
انی بویله تلفظ ایلدیکی زمان پك چوق پاره پرستلرك کوزلری فال طاشی کبی پارلار. لقمه کبی قباروب چشمخانه‌لردن طیشاری فرلار.

«۱»

مکتب طبیه‌نك دردنجی سنه‌سنده ایکی ارقداش وار ایدی. اما هانکی سنه‌نك شاکردانندن اولدقلرینی صورمیکز. اول زمان ایچنده دنیله بیله‌جك قدر اسکی برزمانده. ذاتاً طبیه مکتبمز اك اسکی مکاتبمزدن دکلمیدر؟ بو ایکی ارقداشلك بریسنك اسمی صلحی ودیکرینك اسمی وحدتی ایدی. نیچون

بونه تسمیه اولندقلرینی مراق ایدیور ایسه‌کز بو
مراقکزك پك بوش بر مراق اوله‌جغنی من غیر حد
عرضده جسارت آلورز . دوشونمایسکزکه اسملر
تسمیه اولندقلری زمان نیچون شوکلمه ترجیح اولنوب
ده بوکلمه ترجیح اولنمدیغی عارتا هیچ دوشونلمز .
بو حکم مقبوله کوره اسملر سمادن متنزل اولدقلرندن
بو حکمی قبول ایده‌جك اولور ایسه‌کز هرکسك
اسمی بالآخره مسماسنه مطابق اولمق اوزره سمادن
اینديکنه ایناتورسکزده فلانجه ذاته نه سببه مبنی
شو اسم ویرلمش دیه دوشونمزسکز . بر روایت غیر
مقبوله‌یه کوره ده بعض بابا کلك آدی طاهر اولور ده
بونو حکملردخی ویریلور . ولوکه سز بو حکمی
بکنمسه‌کز بیله بوندن دخی اکلاشیلورکه اسملر
تسمیه سنده مسمایه مطابقت کبی برشی آرانلمامقده‌در .

امابعض اسملر مسمایه پك مطابق چیقارلر ایمش .
اکیده‌ده صاحبی بختنده‌دبوب قیصه کسه‌ویرورسکز .

بزم صلحی ایلا وحدتی افندیلر هم صنف ارقداشی
ایدیلر . همده پك قوشوسی ایدیلر . مکتبلیلك

حالندن خبردارمیسکز؟ - کل ایسه کز خبردار اولمکز لازم کلور . زیرا اوده بر عالمدرکه احوالی بیلنمکه شایاندر .

بز بر وقت «قرق انبار» صرلوحه‌لی مجموعه‌مزه «مکتب ارقداشی قرداش دیمکدر» صرلوحه‌سیله بر بند یازمش ایدك . فقط آنده مکتبلیلك عالمنك یالکز فکر یاتندن بحث ایله مادیاتنه کیرشمامش ایدك . او بندی شمدی شوراده تکرار قلمه له جق اولسه ایدك مکتبلیلك حالنی دها بشقه درلو ودها مکمل اوله‌رق تصویر ایلر ایدك .

واقعا مکتب ارقداشلغی قرداشلق دیمکدر . لکن «مکتبلیلك» دینلدیکی زمان بونده بر عمومیت حکمی واردر . بر مکتبده برقاچ صنف بولنور . هر صنف افرادینك کندیلری میاننده‌کی قرداشلق سائر صنفلرله اولان اخوته نسبتله دها زیاده اوز قرداشلق حکمنی آلور . کذلك بر صنف ایچنده‌کی اوچ رفیقك اره‌سنده‌کی قرداشلق دیکر رفیقلردن دها خصوصی بر صورتده اولور . بو اوچ رفیق

ایسه یتاقلری بر صره ده اولمق حسبیله یکدیکرینه
یتاق قومشوسی اولان ارقداشلردر .

بر صنفده بیتشان طلبه نك مکتسبات علمیه لری یکدیکرینه بکزه دکلری کبی اکثر مسائل حقنده کی فکرلری دخی متشابه اولدقلری شایان دقتدر . جمله سی بر قیافت کیه رك جمله سی بر طرزده ییوب ایچه رك جمله سی بر نظام التنده اجرای حرکات و سکنات ایله تربیه آلان کنجلرده بو تشابه و تطابق شایان استغراب کورلمز . هله صنف ارقداشلغنی یتاق قومشولغیله بر قات دها قوتلندیرمش اولان طلبه میاننده کی مناسبت اویله اولور اولمز مناسبت اخوتدن البته دها قوتلیدر .

یتاق قومشوسی اولان افندیلر انتظامه رعایت اولنان مکتبلرده درسخانه لرده دخی بری برینك یاننده بولنورلر . یمکخانه ده کذلك بو همجوارلق درکاردر . بناءً علیه صباحلری اویقودن برابر قالقارلر . توالتلرینی برابر اجرا ایدوب برلکده کیینورلر . صباح درسلرنده برابر بولندقلری کبی

قوشلق طعامنده واقشـام درسلرنده واقشام طعامنده وكیجه‌مذاكره‌سنده دخی هپ برابر بولونورلر. آنلردن صكره‌ده یتاقلرینه كیردیلرمی؟ اكرچه یات بوروسی ویا ترنپته‌سی چالندقدن صكره طلبه‌نك او یاتقده آثاری كوسترمه‌سی ممنوع ایسه‌ده بو ایكی ویاخود اوچ ارقداش باشلرینی یصدقلرندن قالدیرمامق ومسلرینی اصلا دیكاشدیرمامك شرطیله فیصلداشوب قونوشه‌بیلورلر.

دوشونكز یاقه‌لم! اوزقرنداشلر بیله یكدیكرینه یكرمی درت ساعتده بویله اون التی ساعت تماس افكار ایدرلرمی؟

مكتب ارقداشلغی بو بله اوز قرنداشلغی درجه‌سنه واردیروب برآزده یكچورمش بولنانلر من‌اصل بری برینك بابجیسی اولدقلری حالده هر بری دیكرینه كیملك اوغلی اولدیغنی وهانكی عائله‌یه منسوب بولندیغنی وعائله‌سی احوالنی اوقدرمكمل اوله‌رق اكلاتمشلردركه حتی بریسی كندنده عائله احوالده خطا ایده‌جك اولسه دیكری انی تصحیح

مقتدر اوله بيلور . ايكى اوز قرنداشلر ايسه آبا واجدادلر بنه وفاملبالرى احوالنه دائر خصوصاته كلنجه بو ايكى مكتبلى قدر يكديكرينك احوال مشتركه سنه اثبات وقوف ايده مزلر .

بر قرنداشك ديكر قرنداشندن كيزلى برچوق شيلرى اوله بيلديكى حالده ايكى مكتب ارقداشنك يكديكرندن كيزلى هيمان هيچ برشيئى اوله مز . فاملياليرى طرفندن هر برى نه قدر هفته لك و يا آيلق الديغنى و حتى هفته نك و يا آيك اورته سنده پاره نك نه مقدار بنى زه لره صرف ايتمش بولنديغنى و دها جيبنده قاچ پاره قالديغنى ديكر ارقداشى تماميله بيلور . واقعا « الله قرداشى قرداش يراتمش كيسه سنى آيرى يراتمش » ايسه ده ايكى مكتب ارقداشنى قرداش يراتمامش اولديغى حالده كيسه سنى ده آيرى يراتمامشدر . اوچ ارقداشك ايكيسنده و ياخود يالكز برينده پاره بولنور ايسه او چنده ده پاره وار ديمكدر . هم بو پاره نك مقدارى نه قدر آز اولور ايسه اولسون اوچنه دخى كفايت

ایدر . چونکه بونلر پك قناعتلی اولورلر . قناعتلی اولماق هیچ بر فائده‌یی موجب اوله‌میه‌جغی ایچون بالمجبوریه اهل قناعتدن اولورلر .

ایشته بویله « لحمك لحمی شحمك شحمی » دنیله‌جك درجه‌لرده سنه‌لرجه مدت برلکده یشایوب برلکده تحصیل ایدن طلبه‌نك هر حالی یکدیکرینه مشابه اولور . حتی خلقةً آره‌لرنده تضاد بولنه‌جق بیله اولسه اختلاطده دوام ایده ایده بوتضاد برتوافقه تحول ایدر . پك چوق مکتب ارقداشی کورلمشدرکه مثلا بریسی غایت حدید و دیکری غایت حلیم اولدیغی و یاخود بریسی زیاده‌سیله تنبل و دیکری کمالیله هامارت بولندیغی حالده کثرت اختلاط ایله آره‌لرنده بر اخوت قطعیه پیداسی ینه تأخر ایتامشدر .

شو تعریفات مختصره‌مز ایله مکتبلیلك احوالنی تصویر ایدوب بتورمش دکلز . مکتبلیلك عالمنی هرجهتجه بحق تصویر ایچون جلدلر طولدیرملیدر . فقط بوحکایه‌مزده الك مهم اعضای

وقعه‌مزدن بولنان صلحی افندی ایله وحدتی افندینك ایلروده کوره‌جکمز مناسبتلرینك اساسی مکتب ارقداشلغی اولمسنه کوره مکتبلیلك حالنی شوقدرجق اولسون تصویره مجبور اولدق .

بو ایکی ارقداشدن بریسی یعنی صلحی افندی اوزون بویلی پك بیاض تنلی قرمزی صاچلی قرمزی تویلی ماوی کوزلی چهره‌سی متناسب بر دلیقانلی اولوب وحدتی ایسه اورته بویلی اسمر تنلی طیقنازجه وجودلی قومرال قیللی قویو الا کوزلی کوزل دکل ایسه‌ده چرکین‌ده اطلاق اولنه‌میه‌جق بر ذاتدر . ایکیسی‌ده برافران اولمق اوزره اون طقوز یکرمیشر یاشنده‌درلر . فقط تحصیلده درجه‌لری بر دکلدر . وحدتی غایت چالشقاندر . صلحی ایسه اولدقجه تنبل !

اما سوزه کیرشمه‌کز وحدتی ایچون « هیچ برشی بلیور ! » حکمنی پك قولای و بره‌بیله‌جککز حالده صلحی ایچون « نه عالم چوجق ! » حکمنی ویرمکده اصلا تردد ایتمزسکز .

اما ظن ایتمیه‌جککزکه صلحی تنبللکیله برابر یلك دکی اولدیغی ایچون چوق چالشمقسزین درسلری بنی اوکرنیورده وحدتی غباوتی حسبیله چوق چالشدی. یغی حالده برشی اوکرنه‌میور ! بو ظنکز بالکلیه باطلدر .

حقیقت حالده صلحینك همان هیچ برشی بیلدیکی یوقدر . امتحان زمانلرنده وحدتی‌یه نصل امانه دوشدیکنی کورسه‌کز حالنه آجیر سکز بیله! وحدتی ایسه بالعکس هر درسنی قوهٔ حافظ سنه حك ایدر . فقط نه چاره‌که بیلمك بشقه بیلورکورنمك بشقه‌در . سزه آدم کوستره‌بیلورزکه فلاطونلری مؤاخذه‌یه چیقشدیغی حالده سپتده‌بموغی یوقدر . بوکا مقابل درت لقردیی بربره کتورو‌ب سویلیه‌میان آدم کوستره‌بیلورزکه حقیقةً صاحب بضاعه‌در . سعدینك :

وانرا که خبرشد خبری باز نیامد

سوزی بوکا نه‌د جه‌یه‌قدر مطابق کلدیکنی بیله‌مز ایسه‌ك ده امکیلرك « طن طن ایدن بوش

کوپدر . طولو کوپدن سس کلمز » سوزی بو مقامه مناسب اك بیوك سوزلردن اولدیغنی اعتقاد ایلیه‌بیلورز .

صلحی و حدتی افندیلر ایله شو قدر جق بر معارفه پیدا ایلدك یا! حکایه‌مزك ایلروسنده طوغری بو معارفه مزی ده ایلرویه کوتورورز .

« ٢ »

بزم شو ایکی مکتب ارقداشنه دردنجی سنه ارقداشلری دیمش ایدك . دردنجی سنهٔ تحصیلیه‌نك اواخری رمضانه مصادف اولدیغندن امتحانلره شعبان ابتداسنده باشلاندی . رمضان تعطیل ایله بکوریله‌جکی جهتله رمضانه قدر امتحانلری بتورمکه غیرت اولنیور ایدی .

وای درسلرنده کوشك اولان طلبه‌نك تلاشلری ! ...... بونلر ایچنده‌اك بتام اولانی ده بزم صلحیدر . ارقداشی وحدتی به کندی درسلرینه باقق ایچون زمان و ریبورمی ؟ لکن هر بنده چکه‌می دیدیکز ؟

— وحدتی ! قرداشم ! بنم ایله نه قدر مذاکره ایدر ایسه ‌ك کندی درسلرکی او نسبتده قوتلندیرمش اولورسڭ . هانیا سکا زیان ایتامش اولورم .

دیه وحدتیدن ایتدیکی استمدادلری کویا کندی انتفاعندن زیاده وحدتیڭ منفعتی ایچون ایدیور مشبجه سنه برقفا طوتمغه قوروم صاتمغه قدر وار یور ایدی .

اما وحدتی بو اغزلره قاپیله‌جق قدر صافدرو - نمیدر ؟ هیهات ! او کندی حسابنی پك اعلا بیلور . یالکز ارقداشندن علمی دکل جاننی بیله دریغ ایده - میه‌جکندن کندی درسلرینی براقوب انڭ نقصانلرینی اکماله غیرت ایدیور ایدی .

نه قدر غیرت ایدر ایسه ایتسون ! هیچ بدی سکز آیده تحصیل اوله‌جق برشی بر آیده تحصیل اولنور بیلیرمی ؟

ممیزلر حضورینه امتحان ویرمکه کیردیکی زمان صالحیندڭ طوربنی کورسه ایدیکز انی ممیز ظن ایدر ایدیکز . کویا امتحان ویرمکه دکل امتحان ایتمکه

كيدييورمش كبی بر طفره ايله موقع امتحانه وارر . سؤال ايراد اولنديمی ؟ هيچ جوابنی ويرهميه‌جكی برسؤال بيله اولسه بلافتور اوزون اوزاديه بر سوزه باشلايه‌رق ايشی غره بوغمق ايستر . مثلا فيزيق درسنده معيزلر :

— افندی ! خارجده ، ثقلت اضافيه‌سی شودرجه‌ده بولنسان برجسم صوايچنده كندی ثقلتنك نه‌مقدار ينی غائب ايدر ؟

ديه برسؤال ايراد ايدرلر ؟ بومسؤالك جوابنی معين وقطعی برصورتده اعطايه صلاحيده قدرت يوق ايسه‌ده :

— افندم ! معلوم احسانكزدركه آغر جسملر صو- يه باتارلر . خفيف جسملر باتمزلر . انسان ديديكمز جسم نه اغرو نه خفيف اولميوب برآزجه الاعمق صورتيله يوز- مكی دخی اوكرنديكندن كنديني باتر مامغه مقتدر اوله - بيلور . فقط ياده‌جه نفس الوب جكرلر ينی شيشيرر ايسه باتمامق امرنده بونك كلی فائده‌سنی كورر . زيرادرونی هوا طولمش بولنان انسان برنوع شيشكين

ظلوم حالنه کیرمش دیمکدر ٠

دیه جوابلره باشلار ٠ اماميزلر بوجوابلری کندی صوردقلری سؤاله اصلا مطابق بولمدقلرندن معنالی تبسملرله شاکرد افندی‌یی استهزا ایدرلرایمش ! اوراسی صلحی‌نک امورنده‌می ؟

دوشونمليسکزکه فیزیق درسی بزم صلحی افند- ینك اڭ زیاده کووندیکی درسلردن ایکن بر درجه‌یه قدر عادی عداولنه‌بیله‌جك سؤاله شویله برعجیب وغریب جواب ویرمشدر ٠ ارتق کندیسنك پك ده کوونه‌مدیکی درسلردن نصل امتحان ویردیکنی دوشونکز ٠

واقعا امتحانلرك نتایجی رمضان ایچنده اعلان اولنمدیغندن رمضانی بتون مکتبلی افندیلر کبی بزم صلحی افندی دخی هردرلو اکلنجه محللرنده کچیردی ٠ زیرا صلحی افندینك هرنه قدر اناسی باباسی یوق ایدیسه‌ده بر زنکین خاله‌سی بولنه‌رق کندیسنه ماه‌بماه بشیوز غروش ویررایدی‌که بر مکتبلی ایچون بشیوز غروش دیمك ایاغنه قاتقه‌رق عرض لوازم تعظیم ایدیله-

جك بر پاره در . وحدتی افندی ایسه ازمید کو یلرندن بر چفتجینك اوغلی اوله‌رق باباسی کندیسنه یلده اوچ نهایت درت دفعه اوچر یوز غروشدن بشر یوز غروشه قدر پاره یتشدیره‌بیلدیکندن، ورمضان ایچنده بول بول خرج ایده بیله‌جکی پاره‌سی بولنمدیغندن رمضانی کویده، عائلیه‌سی خلقیله برلکده کچیرمکه کیتمشیدی . بیرام ایرته‌سی طلبه تکرار مکتبه عودت ایلدکلری زمان صلحی کندیسنه بورمضانی شویله اکلنجه‌لر بوبله صفالر ایله کچیرمش اولدقلرینی کمال شوق ایله اکلاتمقده ایکن برده امتحان جدوللری اعلان اولندقده « محمد صلحی بن عبدالله اقسرای » اسمنك حذاسنده بولنان جدوللرده بش التی درسك نومرولری یاریدن اشاغی کوستردیکی کبی بر طاقم درسلره خمس سدس نسبتنده نومرو قونیله‌رق « ملاحظات » خانه‌سنده دخی « ابقا » کلمه‌سی یازلمش اولدیغنی کورنجه صلحی افندینك نظر تأسفی درت آچلدی .

مکتبلی ایچون صنفدن دونمك نه یمان رذالتدر!

واقعا لسانجه جر بزه‌سی برکمال بولنان بزم صلحی افندی « آدم‌سن‌ده ! اوده برشیمی‌ایمش ! کاشکی امکانی اولسه‌ده ایکی سنه‌ده برکره صنفدن‌دونه‌رك اووجهله تکمیل تحصیل ایلمش اولسه‌ق! اوحالده اگرچه براز کج چیقمش اولور ایدیسه‌ك‌ده پك قوتلی طبیب چیقمش اولور ایدك . چونکه برسنه ظرفنده تحصیل اولنه‌جق شیئی ایکی سنه‌ده وایکی دفعه اوله‌رق اوقوه‌ق البته دها قوتلی اولور » دیه بوعیبی تخفیفه چالیشیور ایدیسه‌ده حقیقت حالده‌ایچندن قانلر کیدیورایدی .

صلحینك صنفدن دونمش اولدیغنه کندیسندن زیاده ارقداشی وحدتی افندینك قهرلنمش اولدیغنه اصلا شبهه احتمالیدر . زیرا صنفداشلقدن آیرلدقدن صکره یتاق قومشولغندن دخی آیریله‌جقلر ایدی . واقعا شمدیلرده بعض مکتبلرده درسخانه‌لر تقسیماتی یتاق و یمك‌خانه‌لر تقسیماتنه‌بکزه‌مدیکندن مثلا ایکنجی سنه شاکردانندن‌برافندینك اوچنجی سنه‌دن برافندی ایله یتاق قومشوسی اولدقلری

و بونلرك ایکیسنك ده دردنجی سنه افندیلرندن بولنانلر ایله برلکده طعام بیله ایلدکلرینی ایشتمکده ایسه‌ك ده بزم صلحی و وحدتی افندیلرك بولندقلری زمان مکتب طبیه اوبله قارمه قاریشق بر حالده اولمیوب درسلر بتاقلر سفره‌لر هپ صنفلرك تقسیمنه تابع ایدیلر .

بو مفارقتدن طولایی ارقداشنه طاری اولان تأسفی ازاله ایچون دخی صلحی افندی تسلیت آمیز برچوق سوزلر سویلمکه کیرشدی ایسه ده ایشته اصل تأویل قبول ایتمیه‌جك زروه بو ایدی . برنجی ایکنجی اوچنجی سنه‌نك درسلری بالنسبه پك قولای شیلر اوله‌رق برلکده صنفه چکمشلر و دردنجی سنه‌نك ده نهایتنه قدر کیجه کوندوز برابر بولندقدن ماعدا صلحی افندی خاله‌سنك خانه‌سنه کیتدکجه وحدتی‌یی دخی برابر کوتور - دیکندن همان هیچ برزمان آیرلمامشلر ایکن شمدی بوایکی یارشفیقك شوقدرجق اولسون برمفارقتلری

ایکیسنه ده تأثیر ایلیوردی . هله بو تأثیرك وحدتیده اولان قسمی دها بیوك ایدی . نه قدر اولسه وحدتی استانبوللك بر کناری دیمك اولان ازمیدکو یلرنده بر استانبوللی یه نسبتله دهاز یاده صفوت حالنده بیومش اولدیغندن بو یله برار قداشی قرنداشدن ایلرو بیلکه خلقة مجبور ایدی . حتی صلحینك کندیسنه و یردیکی تسلیتلره قارشو دیمشیدی که :

— قرداشم ! نه سویلمش اولسه‌ك بوشدر . بن بو تأسفه نهایت و یرمك ایچون نه یاپمق لازم اولدیغنی بن سندن ایی بیلورم . بن بشنجی سنه یه چیقمش اولدیغم حالده سن دردنجی سنه ده قالدکمی ؟ بو سنه هر زمان خاله کزك خانه سنه کیتدکجه وقتمزی بوش کچیرمیه‌رك سنکله مذاکره ایدرم . بن ایسه کندی درسلرمه هیچ دقت ایتمم ! بناءً علیه ایلروکی امتحانده بن صنفی کچه میه‌رك قالورم . سن ایسه بکا یتیشورسك . ایکیمزده ینه بشنجی سنه ده بولشورز .

برمکتبلی ایچون بو فداکارلق آز فداکار-

نقمیدر؟ واقعا او صورتده حرکته باشلادیلر ایسه‌ده
خاله‌سنك خانه‌سنده‌کی درس مذاکره‌لرنده صلحی
ذکاسی قوتیله دائما وحدتی‌یه غلبه چالدیغی بر
طاقم مباحثات و مناظرات فیلسوفانه ایله وقت
کچیردیکندن بو سنه دخی کچن سنه‌دن دها زیاده
ترقی ایده‌میورایدی. واقعا سنه ایچنده بو عدم
ترقیدن خبردار اولمیه بیلورلر ایدیسه‌ده سنه نهایتنده
پك اعلا خبردار اولدیلر. زیرا نتیجهٔ مساعی
نه‌یه منجر اولدی بیلورمیسکز؟ اکرچه وحدتی
قرارئ وجهله صنفدن دونمك ایچون امتحانده
بالالتزام ترس تورس جوابلرو برەرك صنفدن قالدی
ایسه‌ده صلحی اوسنه دخی صور یلان سؤالره
بورومه‌دن جواب و یره‌میه‌رك ینه صنفی دکشدیره‌
میه‌رك بر صنفدن ایکی دفعه دونلر ایچون مقرر
بولنان جزایه دوچار اولدی که اوده مکتبدن طرد
واخراج جزاسیدر.

ینه بیرام ایرتسی امتحان جدوللری اعلان
اولنوب‌ده « محمد صلحی بن عبدالله انسرای »

اسمنك ملاحظات خانه سنده « اخراج » كلمه سي اوقونديغى كون وحدتى ايچون برقاره كون اولدى . هونكور هونكور اغلايور ايدى . كنديسى طرد ايدلمش اولمه بوقدر متأسف اوله ميه جغنه ايناتمليدر . سبى ايسه ارتق صلحى كبى بر قرداشدن مفارقت كليه ايله مفارقت ايتمكده بولنمسى قضيه سيدر . اويله يا ! بوندن صكره هفته ده اون شى كونده بركره جك ارقداشيله كوروشه بيله جك . ايچدكلرى صو بيله آيرى كتميان ايكى ارقداش ايچون بوندن بيوك فلاكتمى اولور .

بودفعه صلحى يالكز ارقداشنه تسلى و برمكه مجبور اوليوب كندى معيوبيتنى اوزرندن اتمق ايچونده سوز بولمغه مجبور اوليور ايدى . او سوزلرى هانكى واديده بوله بيله جك ؟ شبهه سز مكتبك ده تحصيلك ده طبيبلكك ده جمله سى عليهنده زباندرازلقده بوله بيله جك . ارتق مكتب اداره سنك كنديسنه وكنديسى كبى سائر ذكى طلبه يه ابتديكى حقسزلقلرندن باشلايه رق ذاتاً تحصيل دنيلان شيئك

تحقیق راهمینی کورله میه جکنه وه کتب طبیه کبی حقسزلغك حکم سوردیکی مکاتبده دکل آ انسان قسمنك بقراطلر وافلاطونلر مکتبلرنده تحصیل ایتمش اولسه بیله بنه جهالت مفطورهسنی ازاله یه مقتدر اولهمیه جغنه وذاتاً انسان اولادینه میسر اوله بیلن معلومات محدوده هپ بر صاحب ذکانك کشفی اولدیغی حیثیله انسان ذکی اولدقدن صکره کتابلردن تحصیل اولنه بیله جك پك چوق شیلری کندی کندیسنده استخراج ایده بیله جکنه وهله طبیبلکه کلنجه: صنایعك اك فنامی بو ایدوکنه وبتون عمرینی خسته لکلر واولولر ایچنده کچیرمکه مجبوریت بولنوب بازی دردلره درمان اولمق ممکن اولسه نه ایسه نه ایسه ده طبیبلکك نه قدر قاصر وطبیبلرك نه قدر شارلتان اولدقلری ازجمله مولیه رك قومدیالرله ده مرتبۀ تحققه واردرلمش بولندیغنه قدرچوق زماندن تعرض ایلیور ایدی . معلوم آ کدی اوزانه سیدیغی بتشدیکی جکره «توه ! قاقا» دیر ایمش !

وحدتی ارقداشنك بو یولده‌کی تعریضات مأیوسانه‌سنه هپ جوابلر ویرمکه چالیشیور ایدی . لکن صلحی‌یه سوز یتشدیرمك نصل ممکن اوله‌بیلور ؟ اوجه دخی دیمش اولدیغمز وجهله صلحی قاره جاهل ایکن قطب زمان اولمق ادعاسنه چیقیشه‌جق درجه‌لرده اثبات فضل ایتمکه بیله ذکاوت طلاقتاً مقتدردر . بو بحثده دخی اوقدر محاکمانه کیرشمشدرکه استنتاج ایلدیکی نتایج واقعا وحدتی طرفندن قطعاً تسلیم ایدلمیور ایدیسه‌ده وحدتیدن بشقه پك چوق کیمسه‌لری اقناع ایده‌بیله‌جك برصورتده ایدی . زیرا نتیجهٔ مباحثه ومناظره اولمق اوزره دیمش ایدی‌که :

— ارقداش ! بو تحصیللردن بو تعلیملردن مقصد انلری مدار کسب وکار ایدینه‌رك خوش چکنمك دکلیدر ؟ هایدی بوخوش چکنمك دنیلان شیئك دها اوست طرفنی ارزو ایده‌لم‌ده زنکین اولمق درجه‌لرینه قدر واره‌لم . سزه برچوق زنکینلر ارائه ایده‌بیلورم‌که علوم طبیه‌یی تحصیل

ایتمش اولمق شویله طورسون اوقومق یازمقدن بیله محرومدرلر . حالبوکه سایهٔ ثروتنده یچمك ایچون نه طبیبلکه نه هیچ برشیئه احتیاجم یوق ایسه‌ده بالعرض بن‌ده زنکین اولمق ایسترایسه‌م طریق تجارته سلوك ایده‌بیلورم یا؟ باق مأموریت طریقنه دیمیورم . زیرا عفت و استقامت صاحبی اولانلر اوطریقده زنکین اوله‌مزلر . الدقلری معاشلر ایله انجق یاشایه بیلورلر . بن ایسه تاجر اوله‌بیلورم . برقولپو یاپه‌بیلور ایسه‌م طبیبلرك برسنه ظرفنده قازانه‌میه‌جقلری پاره‌یی برجیرو ایله قازانورم . پاره‌یه باقلی قوزم پاره‌یه پاره برمقیاس عمومیدر . برآدمی صوره‌جقلری زمان طبیب ویا جراحمی اولدیغنی صورمزلر . قاچ لیرالق آدم اولدیغنی صورارلر .

نصل ای قاره ! سزده‌می بومطالعه‌ده برادمیسکز؟ ایستر بومطالعه‌ده اولکز ایستر بوفکرك علیهنده بولنکز شومطالعه‌نك نه بولده ثمرات حاصل ایده‌جکنی حکایه‌مزك صوکلرنده کوررسکز .

« ٣ »

ایکی ارقداش برکره بوصورتده آیرلدقدن صکره بر دها اولکی امیدلری وجهله هفته ده اون بش کونده بردفعه دخی کوروشه مز اولدیلر . زیرا وحدتی برقاچ جمعه کیجه سی اقسرایه کیتمش اولدیغی حالده صلحی بی خانه سنده بوله مامش ایدی . اکرچه خاله سی وحدتی یه دخی اولاد نظریله باقه رق کیجه اوراده آلیقو یمش ایدیسه ده صلحینك خاله سی خانه سنده بولنه مامسی تکرر ایدنجه ارتق وحدتی امیدینی کسه رك تعطیل زمانلرنده مکتبدن چیقه مز اولمشیدی .

مادامکه بزم ایکی ارقداش آیرلدیلر بز دخی حکایه مزده بونلرك احوالنی آییره لم ده هر برینی بشقه بشقه نظر تتبعه اله لم :

صلحینك برقاچ دفعه خاله سی خانه سنده بولنه مامش اولمسنه نظراً دلی قانلی بی اوبله بك اوغلاریشه فلانه دادانمش ظنیله همان اتهامه قالقشی ویرمیکز . واقعا جیبنده پاره سی اولانلرك بك اوغلنده دوام ایله

پاره باتردقلری پك چوق واقع اولمشدر . حتى بونلردن بر طاقمنك احوالی رومانلره سرمایه اولمغه ده شایاندر . انجق صلحی افندی مکتبلیلك حالیله گنجلگنی اینجه سربازانه گچیرمش اولدیغندن بك اوغلی عالملرینك بك ده تنزل اولنه میه جق اگلنجه لردن اولدیغنی چوقدن اکلامش ایدی .

بك اوغلنده مردار اقدن خسته لکدن بطالتجیلقدن بشقه جدی اگلنجه اوله رق نه وار در صانکه ؟ بك اوغلنده میراث یدیلرك ثروت و سامانتی محو ایدن اگلنجه لرك نه قدر تنزل اولنه میه جق شیلر اولدقلرینی موازنه ایتمك ایسترایسه کز دوشونکزکه اوراده باشی شاپقه لی بك اوغلی اهالیسی نادر و بلکه اندر اوله رق بولنورلر . انلرك تنزل ایده مدکلری اگلنجه لره دنیاسنی و کندی وقار و حیثیتنی بیلور بر عثمانلی تنزل ایتملیمیدر ؟ ایتمامليدر اما وا اسفا که بو محللر ینه منحصراً کبی بر صورتله عثمانلیلرك جیبلرنده کی پاره یی چکمك ایچون ترتیب اولنمشلردر . صلحی افندی ایسه ذکاسی تجربه سی سایه سنده کندیسنی

بو منزله دن یوکسلتمش قورتارمش بر دلی قانلیدر •

اما بو سوزمزه بافوب ده صلحی یی ارقه انکنده نماز قیلنه جق ذواتدن دخی عد ایتمیکز • ذاتاً بو عصرده اویله ارقه انکنده نماز قیلنه جق دلی قانلیلر نره ده ؟ ••• شاید تك توك وار ایسه لربیله شاذ قیلنندرلر • انلر دخی بر ذکای محدود اربابندن اولوب جمعیت بشریه یه شو صلاح حاللریله بیله خدمت ایده جك طاقندن عد اولنه مزلر • صلحی افندی « یاشامق » دنیلان شیئی سون کنجلردن ایدی • مثلا ذاتاً موسیقی یه مراقی وار ایکن مکتب عائله سی اوزرندن قالقنجه بو مراقی بردرجه دها ایلرویه کوتوردی • اولاری یالکز اوقومق درجه سنده برموسیقی ایکن بو دفعه قانوندن باشلایه رق ایشی بالآخره پیانو یه دوکمك صورتیله سازه ده کیرشدی • حتی عشرتجه سی ده شکایت اولنه جق درجه لرده دکلدر • زیرا عشرتده افراطه وارمق دخی بك اوغلارینه دوام کبی بیاغیلکدن عد اولنوب وقارینی ذوقنی اکلنجه سنی بیلن کنجلر عشرت

خصوصنده پك معتدل بولنورلر . صلحينك ايسه كندى وقاربنى ذوقنى اكلنجه سنى پك ابى بيلور طاقدن اولديغنه شبهه كز اولمسون .

يا كنجلك و بكارلق حالنك مقتضياتندن اولان سودا و محبت واديسنده صلحى نصلدر ؟

او ! بونى صورارميسكز يا ؟ صلحى افندى بو بازارك الڭ اشتهالى مشتريلرندندر ! لكن بازار محبت متاعلر ينك اويله چوروك چاريقلرينه اصلا رغبت اتمز .

بو بابده حتى بر خيلى كبرى بيله واردر . درجه سنى شوندن اكلايكزكه اويله بر محبوبه يى كنديسنى بكنوب سووب نائل نعمت التفاتى اولورسه بونى بيله اوقدر مقبول صايمز . بلكه سوديكى قادينه كنديسنى ده سوديرمليدر . سوديكى طرفه عرض محبت ايتمكى ده يا اغيلك صايار .

شمدى بزم صلحى افندى يى كوزلجه طانيديكز يا ؟ بر جنتلمدر . هم ده جنتلمنلرك عثمانلى اولان قسمندندر . زيرا الافرنغه اولان قسمى عثمانليلق عالمرنده اكلنه-

مدکلری حالده صلحی بالعکس عثمانلیلق عالمرنده اکلنور. کذلك الافرانغه اولان طاقی الك بیوك مشغولیت اولمق اوزره قوماره داداندقلری حالده صلحی قوماردن خوشلانمز. اکرچه « عالمده هر سعادت پاره ایله الهچر » سوزینی کندیسنه بر طراز اتخاذ ایتمش ایسه ده پاره ایچون خالهسنه آوو چ آچارده ینه قومار ماصهسی اوزرینه پاره امیدیله راسقامبیل کاغدی آچمغی آچ کوزاولك دیه شایان نفرت بولور.

صلحی تام آدم دیسه‌کز آ ؟

اوت! اویله دیمك ایستیورز. اکسیکلکی نه‌لرده اولدیغنی صکره کوررسکز. شمدیکی حالده صلحی‌یی تام آدم اولمق اوزره تلقی ایتمکزی رجا ایلرز. حتی تام آدملکنی برقاچده‌ها اتمام ایتمش اولمق ایچون سزه شونی‌ده عرض ایده‌لم که: بزم صلحیده آت عربه مراقی‌ده واردر. قایق صندال مراقی‌ده! قناریه قاره طاوق پاپاغان کبی قوشلر مراقی‌ده واردر. « سر » دنیلان صوبالی بغچه‌لر ایچنده زمهریده چیچك وچیلك یتشدیرمك مراقی‌ده!

او بله‌یا! دنیاده ذوق وصفا دنیلان شیلر یالکز عشرتدن موزیقه‌دن زندوستلقدن عبارت اولمزآ؟ تام آدم اولانلر هرشیئه مراق ایدرلر . هرتتبعی ایلرویه کوتوره‌رك جانلرینك صیقلمسنه هیچ میدان ویرمزلر .

صلحیه‌ده‌کی مراقلرك بو درجه‌لرده تنوعی خاله‌سنك ثروتنده برفوق العاده‌لك تصور ایتمکه میدان آچه‌مز . خاله‌سی عقاردن سهمدن فلاندن آیده ایکی بیك ایکیوز غروش قدر ایراده مالك برقادین اولوب صلحی مکتبدن چیقدقدن صکره خاله‌سی خانه‌سنك ارککی کندیسی اولمق صورتیله بو پاره‌یی بالذات اداره‌یه باشلامش ایدیسه‌ده تحت اداره‌سنده بولنان خانه‌یی کندی ذوق و صفاسی و مراق کوناکونی حاصل اولسون دیه ضرورت ایچنده براقمغی‌ده حیثنه یدیره‌مدیکندن بو مراقلرینی کاملاً بر مقیاس متناسب داخلنده یوروتر ایدی . ایشلك بوجهتی‌ده صلحینك عقلنده وصلاح حالنه دلالت ایتمزمی ؟

شوقدرکه صلحی « هر سعادت پاره ایله اله کچر » قاعده‌سی اوزرینه فکر و اعتقادینی بنا ایتمش اولوب پاره‌نك برآز طارلغی بوکونا کون مراقلرك تمامیٔ حصولنه کفایت ایده‌مدیکنی کورنجه اکلنجه‌لرندن الدیغی لذته متناسب محرومیت ومقهوریت آجیلرینی ده طاتیور ایدی ۰

شو کنجلکی حالنده صلحینك باشندن جدیجه برقاچ سودا کچمش ایسه‌ده انلری بوراده شرح وایضاحه لزوم کورمیه‌جکز ۰ زیرا بوسودالر یاتازه طول و یا اسکیجه متأهل قادینلرله بر رابطهٔ سودا پرستیدن عبارت اولوب اکرچه تعاطی اولنان مکتوبلر ووقوعه کلان صورت ملاقاتلر اطرافیله یازیله‌جق اولسه‌لر اوقو یانلری خیلیدن خیلی اکلندیره‌جکلر ینه شبهه ایدیله‌مز ایسه‌ده نتیجه‌لری یا قادینك بشقه برعاشقه و یاخود صلحینك بشقه برمعشوقه‌یه تحویل هوس ایتملریله انقطاع کلی‌یه منجر اولدیغندن نوعما نتیجه‌سز دیمك اولورلر ۰ بو تفصیلاته قدر کیرشمکه حکایه‌مزك تر-

نیسنده‌کی طارلق مساعده و یرمامکده‌در .

واقعا طرفیندن یربسنك وقامزلغی اوزرینه منقطع اولان بو تللاو مناسبتلر طرف آخرده نیجه مأیوسیتی موجب اولور ایسه‌ده او یله ایلك والك جدی سودالرك نتیجهٔ مأیوسانه‌سنده کورینان فاجعه‌لر بونلرده کورلیه‌رك متروك و مأیوسلر برآز صکره دیکر بر کوکل اکلنجه‌سیله تسلیتیاب اولورلرده اولکی سرکذشت عاشقانه‌لرینه بر رومان صورتی ویره‌مامش صایلورلر . زیرا رومانلرده نتیجه‌لر قطعی اولملیدرلر .

غریبدر که مکتبده ایکن کیجه‌یی کوندوزی برابر کچوردیکی ارقداشی وحدتی افندی ایله صلحی برسنه مدت ظرفنده بر دفعه بیله ملاقات ایده‌مدی . یالکز برقاچ دفعه وحدتینك کلوب کندی خاله‌سی خانه‌سنده صلحی‌یی بوله‌میه‌رق براقش اولدیغی مکتوبلره جواب یازمق صورتیله تحریراً ملاقات ایدیلمشلر ایدی . بو مخابره‌لرده اوسنه رمضان تعطیلنی برلکده کچورمکه قرار ویره‌رك وحدتی

بو قراری جداً قبول ایتمش ایدیسه‌ده تمام امتحانلر
اثناسنده کوزیدن الدیغی بر مکتوبده پدرینك زیاده
خسته اولدیغی یازلمش بولنمغله حمیتلی خسته باباسنی
کورمك اشتیاقیله سوکیلی ارقداشنی کورمك
اطمئنانندن ده واز کچمش ایدی .

بیرام ایرته‌سی پدرینك تکرار شفایاب اولمسی
اوزرینه وحدتی ازمیددن عودت ایلدیکی زمان
طوغریجه اقسرایه کیتمش ایسه‌ده بالتصادف
صلحی افندی ایکی ارقداشیله ردوسه طوغری بر
جزایر بحر سفید سیاحتنه چیقمش بولندیغندن کوروشمك ینه میسر اوله‌مدی .

ایشته شمدی صره‌سی کلمش ایکن خبر ویره‌لم که
بو جزایر بحر سفید سیاحتنه سببیت کوسترن شی
صلحی افندینك صندال مراقنده کی ترقیسی اولمش
ایدی . خلیج ایچنده کشت و کذاردن باشلایان صندال
مراقی یواش یواش اطه‌لره بوغاز ایچنه قدر اوزانمق
جسارتنی ویرمش اولدیغی کبی بو مراقده صلحینك
رفیقی بولنان دیکر درت بش افندیلر و بکلر کیسه

برلكيله اوزن بر پاره‌قو بەرق بورليراقدر صرفيله
مكمل برقوطره یاپدیرمش اولدقلرندن ایلك دفعه سنده
ازمید مدانیه قپوطاغی مرمره جزیرەسی و تكفور
طاغینی طولاشمقدن عبارت بر مرمره سیاحتی اجرا
ایلدكلری كبی ایكنجی دفعه سنده دخی اق دكز
اطه‌لرینه‌قدر توسیع دائرهٔ سیاحتده جسارت
بولمشلر ایدی .

بیله‌میز بو دكز مراقنی تحسین ایدرمیسكز ایتمز
میسكز ؟ شمدی یه قدر بك چوق عقلا غزته‌لره
بندلر درج ایتدیرمك درجه‌سنده بو مراقك علیهنده
بولنمشلردر . فقط جمله‌سی ده همان اتحاد لسان
كبی برصورتله بو مراقك تهلكه‌لرندن بحث ایتمشلردر
واقعا تهلكه‌سی انكار اولنه‌مز . لكن جهانده
تهلكه‌سز نه‌واردر ؟ آت مراقنده عربه مراقنده
تهلكه یوقیدر ؟ صید وشكار مراقنده تهلكه دها
آزمیدر ؟ اك معصومانه ؛ كابجه اولمق اوزره بر تیاترو
لوجه‌سنده او طوروب اویون تماشاسی خاطره

کلدیکی زمان دخی یانان یقیلان تیاترولرده یوزلرجه آدمك بردن هلاك ویاسقط اولدیغنی اونوتمامليدر .

اکلایورسکزیا ! شو مقدمه‌دن مقصدمز دکز مراقنی منع افکارنده اولدیغمزی اکلاتمقدر . بزم فکرمزه کوره بو مراق صید وشکار مراقندن زیاده کبارانه‌در . برخلق نزدنده دکز مراقی بوبله کبار زادکانك اوزونجه سیاحات بحریه اجرا ایتملری درجه‌سنه وارر ایسه او خلقك کمیجیلکده ترقیسنه بو مراقك پك بیوك یاردمی اولور . کمیجیلك ایسه ترقیات مادیه ومعنویه‌نك الك کنیش شهراهیدر . صنایعجه تجارتجه حتی پولتیقه‌جه ترقیات مطلوبه هرشیدن زیاده کمیجیلك یوزندن حصوله کلمش بولندیغی کبی کوناکون علملرك ترقیاتنه‌ده سیاحات بحریه هرشیدن زیاده خدمت ایلمشدر .

بونلردن قطع نظر یالکز صفا جهتی بکنلمیه‌جك شیلردندر . بش التی کنج ارقداش بر قوطره ایچنده بولنیورلرکه لوازم اکلیه وشربیه‌لری مکملا مهیادر . هوانك هر تحولنه کوره رنکی وضعی

لطافتی تبدل ایدن بر بحر واسع اوزرنده قوش کبی قنـاد آچوب کیـدیورلر . الث طرفلرنده‌کی صـو واوست طرفلرنده‌کی هوا کبی عنـاصر اربعه‌نك الك اویناق والك سرکشی اولان ایکیسنی دومن دنیـلان بر تخته پارچه‌سـیله کندی امرلرینه رام ایتمشلردر . جمله‌سنك ارزوسی بر . افکاری متحد . هرکـون بر ساحلدن کچرلر . هرکون بر مملکت کـوررلر . شـو صورتده اولان برا کانجـه ایله بر بزم عشرتده اقشـامی صباح و صباحی اقشام ایتمك درجه‌سـنده بیوك برفرق یوقیدر ؟

تهلکه جهتنه کانجـه : مبتلای عیش و نوش اولانلرك نتایجی براز تأخر ایده‌جك اولان تهلکه ـ سی ده شو بزم دکز مراقلیلرینك تهلکه‌سندن حکماً بك ده اشاغی قالمز .

« ٤ »

صلحی افنـدی آق دکز سیـاحتندن عودت ایلدیکی زمان وحدتی چوقـدن درسلره قویولمش ایدی . فقط بو دفعه ازمیردن عودتنده آق سرایه

براقدیغی مکتوبده ارقداشیله کوروشمکه پك سوزشلی اشتیاق کوسترمش اولدیغندن صلحی بر پنجشنبه اقشامی بالالتزام مکتب طبیه‌یه قدر کیدوب ارقداشنه اخبار کیفیتله پایدوسده بر عربه‌یه بیندیرمش وخاله‌سی خانه‌سنه کتورمشدر .

بر بچق سنه‌لك اشتیاق اوزرینه بو ایکی ارقداشك نصل متهالکانه قونوشدقلری ملاحظه‌یه محتاج قالور .

بزم ایچون بوراده صورت ملاقاتی انجق خلاصه وجهله خبرو یره‌بیلك ممکن اوله‌جغندن اولا صلحینك استعلام احوالی یولنده وحمدی طرفندن ایراد اولنان سؤالره جواباً صلحی کندی حالنی سویلمش ایدی‌که اوحال دخی بورایه قدر بزم تصویر ایلمش اولدیغمز شیلردن عبارت ایدیلر . بزم بیلدیکمزدن بر فضله‌سی وار ایسه او دخی صلحینك حسب الذکا هرحاله ضم ایلدیکی محاکاتدن عبارتدر .

صحیفه‌لرمز مساعده ایتملی ایدی‌ده سزه صلحینك

محاكاتنى عيناً يازملى ايدك . حقيقةً كوريله جك شيلر ايدى . هيچ اولمز ايسه شوقدرجغنى اولسون عرض ايده‌ىم كه صلحى نصل ياشاديغنى اكلاتديغى صره‌ده مكتبدن مطروديتى ايچون اصلا روى تأثر كوسترميه‌رك كنجلك دنيلان بو نعمتى هرزمان اله كچميه‌جكندن وكنديسى كبى خاله‌سى ويا اناسى باباسى سايه‌سنده كچينه‌جكى اولانلرك مكتب طبيه ومكاتب سائره درسخانه‌لرنده دېز پارەليوب بين باطلاتمقدن ايسه سريع الزوال كنجلكنك صفاسنى سورمسى عقل وحكمته دها زياده موافق دوشه‌جكندن بحث ايليور ايدى . هر سعادتك پاره ايله حصوله كله‌جكى اعتقادنده بولنان برآدم ايچون بوندن دها طوغرى حكمتى اوله‌بيلور ؟ تحصيل علوم ايچون وجود بيرانه‌رق بر دوقتور اولمش بولنسه ايدى بوقدر صفا سوره‌بيله‌جكمى ايدى ؟ صلحى ايشك بوجهتنى‌ده شرح وايضاح ايدرك دوقتور اولسه بويله ياشايه‌بيلمك شويله طورسون بلكه خسته خانه‌لرده بووارلانق

و مجبوریت عسکریه اسارتنه قاتلانمق کبی عذابلردن دخی قورتیله‌میه‌جغنی میدان محاکمه‌یه سوروب نتیجهٔ حکمنده شمدیکی یاشایشنه نصل تشکر ایده‌بیله‌جکنی بیله‌مامك درجه‌سنده بیان ممنونیت ایلیورایدی . شوسوزلر بیچاره وحدتی‌یی تحصیلدن صوغونه‌جق شیلر دکلیدر ؟

اکر وحدتی دخی صلحی عقلده برآدم اولسه ایدی واقعا بو سوزلر کندیسنی تحصیلدن صوغوته بیلورلر ایدی‌دیه قورقمق ممکن اوله‌بیلسون . حالبوکه وحدتی‌یه صورر ایسه‌کز انك نظرنده مختیارلغك تمامیسی انسانك کندی عالمجکی داخلنده‌کی حریت واستقلالی ایله قائمدر . وحدتی بوعالمده هرنه‌یه نائل اوله‌جق ایسه کندی قدرت اکتسابیه‌سیله نائل اولمق دعواسنده‌در . کدیمینیله براوقه اکمك قزانمغی خاله‌سی‌تیزه‌سی عموجه‌سی طبایسی سایه‌سنده مکمل قوطره‌لر ایله جزایر بحرسفید سیاحتلرنده صفالر سورمکه ترجیح ایلر .

واقعا وحدتی دخی هرسعادتك پاره‌ایله حصوله

کله جککنه اعتراض ایمز. ازدل وجان بو حقیقتی تصدیق ایدر. شوقدرکه علو طبعی وکبر جنابی اقتضاسنجه بو یله هرشیئك مدار حصولی اولان پاره یه کندیسنی محتاج ومغلوب کورمکی نفسنه ذل عد ایدر. « پاره بکا مغلوب اولسون پاره بکا محتاج بولنسون » دیر. پاره نك کندیسنه مغلوب و محتاج اولمسی ایچون ایسه هنر ومعرفت اکتسابنه قاتلانمق لزومنه قائلدر. اوچ آقچه جق عرض احتیاج ایلیه جك اولور ایسه بش اون التون ایچون برخاله یه بر عموجه یه دکل بش اون حقیقت فنیه ایچون برمعلمه سمع دقت آووجنی آچمق صورتیله عرض احتیاج ایتمکی ترجیحده بولنور.

اما وحدتی بو حقیقتی صلحی یه عرض ایدرك انك حکمتلرینه مقابله می ایلیور ایدی؟

خیر! اکر بونلری صلحی یه آچسه صلحینك نیجه سفسطهٔ فطینانه ایله بو حکمتلری رد ایده جکنی بیلیور. صلحی بو یله فائده سز مناظراتدن ایسه پدرینك خسته لنمسی کندیسنی نه درجه لرده قور

قوتمش بولندیغی باباسنه وخصم اقرباسنه کرچکدن محببر دلیقانلی طوریله اکلاتدقدن صکره احوال مکتبدن بحثه کیرشدی .

مکر قوجه وحدتی ارقداشندن مفارقت تأثیریله اولانجه زمانی تحصیله حصر ایتمش . بشنجی سنه‌دن دونمسی او سنه‌نك درسلرینی ویره مدیکی ایچون اولمیوب ینه صلحی ایله برصنفده قالمق ایچون اولدیغی معلوممزدر . بیرام ارتسی بو حقیقتی مکتب مدیر ومعلمرینه اکلاته‌رق تکرار امتحان ایسته‌مش وتکرار ویردیکی امتحانده صنفك علی الاعلاسی اولدیغنی کوسترمش بولندیغی کبی التنجی سنه‌یه نقل ایلدکده او سنه‌نك درسلرندن ماعدا یدنجی سنه‌نك درسلرینی ده یاپه‌رق ایکی سنه‌یی بردن اتلامش شمدیکی حالده سکزنجی سنه‌ده بولنیور ایسه‌ده بو سنه‌نك امتحاننده بلکه طقوزنجی سنه‌یی ده کچه بیله‌جکنی امید ایلدکده ایمش .

وحدتینك بر بچق سنه‌لك سرکذشت حالی بوندن عبارتدر دیرایسه‌ك شاشارمیسکز ؟ مکتبلیلرك

صلحی کبی اولانلرنده واقعا سرکذشت چوق اولور . حتی سرکذشتلرك مینوشانه‌سی زندوستانه‌سی قومار زانه‌سی وساژه‌سی وساژه‌سی اولمق کبی انواعی ده بولنور . لکن بعض وحدتی کبیلری دخی اولور که عمرلرندن مکتب زمانده آیرلمش اولان قسمنی یالکز او مختص امه حصر ایدرك بشقه برشیئه قولاق بیله‌و برمزلر .

وحدتینك بر بچوق سنه‌لك سرکذشتی شوندن عبارت بولندیغی کبی بوندن صکره دها بر بچوق سنه‌لك سرکذشتی‌ده ینه بوندن عبارت کبی برشی اولدی . برفرق وار ایسه اوده بچن سنه التنجی و یدنجی سنه‌لر درسلرینی برلکده تهیه ایتمش اولدیغی حالده بوسنه سکزنجی طقوزنجی صنفلردن بچمك کبی یالکز مراتب صنوفدن واوننجی سنه‌نك امتحانیله دوقتور اسنك مکتب طبیه آچلدی آچیله‌لی هیچ برشاکردده امثالی کورلمامش درجه‌ده پارلاق بولنمسندن عبارتدر .

بناءً علیه بوبابمزده وحدتینك سرکذشتنه دائر

سوزی لزومسز اوله‌رق اوزاتمقدن ایسه بو ذاتك مکتبدن چیقدیغی زمانه قدر کذار ایلیان دها بر بچوق سنه ظرفنده صلحی‌نك نه بولده زمان کچیرمش اولمسنه نقل کلام ایلیه‌لم .

اوت ! کلامك بو جهتی‌ده اول قدر اوزون سورمیه‌جکدر . بر کره صلحی‌نك نه بولده یاشار بر جنتلمن اولدیغنی کوردك یا ! صلحی هپ او بولده یاشامشدر . یکیدن اخباره شایان یالکز ایکی وقعه واردرکه انلرك بریسی خاله‌سنك وفاتی ایکنجیسی بو جنتلمن بکك جدی بر سودایه ابتلاسی قضیه‌لریدر .

خاله خانم یتمش بشلك بر قادین اولدیغی حالده مکز اون کونلك بر خسته‌لك نتیجه‌سنده وفات ایلدی . هم ده یکننددن بك ممنون اوله‌رق و بتون مالملکی صلحی‌نك النه کچمکده بولنمسه اصلا قصقانمیه‌رق وفات ایلدی . حقیقتی‌ده آرانیله‌جق اولورسه صلحی خاله‌سنك اوز اولادی اولسه قوجه قاری بچغه بوندن دها مطیعانه و محبانه باقه‌مز ایدی . خاله‌سنی سور ایدی . بناءً علیه وفاتندن طولایی

متأثر اولدی ایسه . بعدما آیده یکرمی ایکی ابره لق وارداته مستقلاً کندیسی مالك اولمش بولنمسنه آزده ممنون اولیور ایدی .

بزده املاکك وقف اولمسی بویله یکتنلره قدر مانع انتقال اولدیغنه واسهامك حدود انتقالی دها طار بولندیغنه باقوبده خاله خانمك مالی صلحی یه نصل انتقال ایتمش اولدیغنه تعجب بیوره‌جکسکز . بو یولده‌کی املاك واموال واقعا من جهة هیچ صاتیله‌جق شیلردن عد اولنمق لازمگلور ایسه‌ده عاقل اولانلر بونك چاره‌سنی بوله‌بیلورلر . خاله خانم دخی کرچکدن عاقل ایدی . دوام حیاتندن امیدی قالمامسی اوزرینه نه‌سی وار ایسه جمله‌سنی صلحی یه صاتوب پاره‌سنی المش اولمق صورتنده نقل ایلمش ایدی .

خاله‌سنك وفاتندن صکره بر یمنی عرب دیگری بیاض ایکی جاریه و بر اختیار اوشاق ایله بنه او خانه‌ده اوطورمقده دوام ایلدی . انجق خاطرینه رعایت ایدیله‌جك بر خاله قالمامسی اوزرینه وارداتدن

کندی مراقلرینه صرف ایده‌بیله‌جك پاره‌نك مقداری‌نی آرتدیرمغه دخی مانع قالمامش اولدی.

مبتلا اولدیغی حدی سودایه گلنجه بوده یازیجی‌اوغلی حاجی اسماعیل اغا نامنده برذاتك کریمه‌سیله اره‌لرنده پیدا اولمش بولنان مناسبت جهتیه‌درکه بروجه‌آتی تفصیل اولنور.

« ٥ »

بو یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغا عن اصل طرزون اهالیسندندر. بیوك باباسی اسماعیل یازیجی نامیله تجار کمیلرنده یازیجیلق ایدرك اوجه پاره قازانمش ایدی. بعد وفاته اوغلی محمد اغایه «یازیجی اوغلی» لقبیله برابر پدرنده‌کی پاره‌لر انتقال ایتمش ایسه‌ده محمد اغا کمی یازیجیلغی اتمیوب الده‌کی سرمایه ایله مرابحه‌جیلغه معامله‌جیلکه باشلامش ایدی. بر زمانك مرابحه‌جیلرنده‌کی انصافسزلق شمدیکی زمانك صرافلرنده بانقه‌جیلرنده دخی امثالی بولنمیه‌جق درجه‌لرده اولدیغنی اخطار ایده‌جك ایدیسه‌كده متعاقباً دوشوندك که نه شمدیکی

زمانده هنوز مرابحه جیلرك وجودی قالقمش ونه ده اولکی زمانده صرافلرك وجودی نادراتدن معدود بولنمش دکلدر . بناءً علیه معامله جی مرابحه جی دینلدیکی زمان افراطی ایلدیکی یوز غروشی بر ایکی سنه ظرفنده فائضـلك فائضی کولکه سنك کولکه سی ده اوچ درت یوزه واردیران غدارلر مقصود اولدیغنی پك اعلا اکلارسکز .

استانبولجه اصل یازیجی اوغلی اسماعیل دیه شهرت المش بولنان متمول ایشته بو یازیجی اوغلی محمد اغا نام معامله جینك اوغلیدر . اصل اسماعیل یازیجیدن قالان ثروتی برقاچ یوزکات بیوتدکدن صکره دنیا مالنی دنیاده ودنیا یوزنده کی بکانه اوغلنه براقه رق کندیسی سائرفانیلرکبی برفوری کفن ایله تحت ترابه کیتمش ایدی . اوزمانلر اوغلی اسماعیل اغا باباسی طرفندن استانبولده وکیل الدیسه ده ده معامله - جیلك دینلان شیئی اول قدر صومیوب ثروت موجودیی ایراده دوکك ایسترایدی . پدرینك وفاتی بوارزویه مساعده و برهرك استانبولده خانه خان

حمام دكان فلان برچوق املاك پيدا ايلديسه ده الده بولنسان دها برچوق نقودی ده بوش طوتمق اوله‌ميه‌جغندن بر طرفدن دخی پدردن منقول معامله‌جيلكده دوام ايليوردی .

بوذاتك ثروتنی بز خبر و يره‌ميز . كسه خبر ويره‌مز كه بز ده خبر و يره‌بيله‌لم . خلقك تخمينه باقار ايسه‌كز برقاچ كره ميليونردر . لكن كندی ياشايشنه باقار ايسه‌كز صانكه فلوس احره محتاجدر . اوقدر ممسكدر كه اكر خرسزلردن خوفی اولمسه ايكی اوطه‌لی برخانه‌جكده اوتوره‌رق مبايعات بوينه‌سنی دخی زنبيلنی ارقه‌سنه اوروب اجرا ايده‌جكدر . لكن بوذاتك درجهٔ تمولی مبالغات مفرطه ايله شهرت المش بولنديغندن خانه‌سنده اركك آشچيسی ايواز اوشاق سايس فلان كبی بر خيلی غلبه‌لك بولنديرمغه مجبور اولور . بويله بر دائره ودبدبه‌نك مصارفنه اكرچه زياده‌سيله جانی صقيليور ايسه ده نه چاره كه سلامت نفسی ايچون بويله بر غلبه‌لك ايچنده بولنمغه مجبوردر . زيرا بيله‌ميز هانكی وقتده

کندیسی کبی بر متمول آدمی خرسزلر تضییق ایدرك برچوق پاره‌لرینی الدقدن ماعدا اثر تضییقدن وقورقودن او آدمك وفات دخی ایتمش بولنمسی بزم یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغانك نظر دهشتنی آچشدر .

بو ذاتك درت حرمی بولندیغی حالده هیچ بریسندن ارکك اولادی اولمامشدر . ایلك حرمی طربزونلی اولوب انك هیچ چوجغی اولمدیغندن ینه طربزونده برچرکس جاریه الەرق اوچ چوجق طوغوردیغی حالده اوچنك ده وفات ایتمش بولنمسی برارەلق استانبوله نقل امور ایلدیکی زمان یازیجی اوغلنی برده استانبوللی قادین المغه مجبور ایتمشیدی . بو قادین برقز تولید ایلدی . اللهك امرینی تماميله یرینه کتورمك وفقط یالکز تزوج جهتنه تماميله یرینه کتورمك ایچون دردنجی زوجه‌یی ده الدیغی زمان برقز دخی اندن تولد ایدرك ایشته بو ایکی قز معمر اولمشلر ایدی . انلردن صکره هپ قز اولەرق اوزره برقاچ اولادی دها اولمش ایسه‌ده هیچ بریسی یاشامامش ایدی .

بزم صلحی افندینك مناسبت پیدا ایلمش اولدیغی قز ایشته حال وشانی بوندن عبارت بولنان یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغانك بیوك قزی شریفه خانمدرکه مناسبتلری دخی بر موسم بهارده بروسه‌ده پیدا اولمشدر . یازیجی اوغلی ایچون اولاد تربیه سی چندان اهمیت ویریله جك شیلر دکلمیدر ؟ ذاتاً قز اولادی حریفك اولاد صایدیغی یوق که ! انك نزدنده قز اولاد دنیلان شی اول وآخر بکونی برخیلی لیرا لره بالغ اوله جق اولان برجهاز ایله ال حریفنه ویریله جك برامانتدر . برکت ویرسون که والده‌لری بو قزلری تربیه خصوصنده اهتماملی طورانمشلر ایدی . هم ده نه تربیه ! تپه‌دن طرناغه قدر الافرانغه ! یازیدن اوقومقدن بشقه موزیقه وال هنرلری ده مکمل ! اکر قزلرینك ماهیت حقیقیه‌لری نه‌دن عبارت اولدیغنی یازیجی اوغلی بیلسه ایدی شبهه‌سز ایکیسنی ده دکزه آته‌رق محو ایدر ایدی . لکن تربیه‌لرینك حقیقتی کندیسندن کتم اولنیور ایدی . یالکز برقاچ ختم شریف ایتمك

وتجـويد وعلم حال ومحمـديه واحـديه كبى شيلر اوقـومق و برازده يازى قاره‌لامق درجـه‌سنده درس المشلر ظن ايدرك برده پيـانو مشق ايتملرندن طولايى محظـوظ اوليور ايدى . زيرا كنديسى راقى‌يى التون طـاس ايله ايچن اسـكى بكريلردن اولوب قفاسى دومانلانديغى زمان پيانو طنغرتيلرى بومثللو خام اروا حـلرك پـله قـولاقلرينه خوش كلور .

حريفـه « خام ارواح » ديديكمزه تعجب ايتميكز . ترقيات فكريه‌سى حقنده بر مدار موازنه اولمق ايچـون يالكز شونى اخطـار ايله اكتفـا ايده‌لم كه : پيـانو حقنـده الك مهم الك اطرافلى ملاحظه‌سى اولمق اوزره « هاى كافر فرنكلر هاى ! عقلى ديدك ؟ فرنكسـتان ! شـوبله بركوچوجك طولاب ايچنـه بوقـدر شيطانلرى نصل صيغديرمشلر ! هم ده باقه‌جق اولسه‌ك طولابك ايچنى بوم بوش كوررسك . برچـوق دكنك پارچه‌لرندن

بشقه برشی کورمزسك ! » دیوایدی .

بزم صلحی افندینك بروسه‌ده شریفه خانم ایله مناسبت پیدا ایتمسی بادیٔ امرده عادی بر خوارده‌لك مقصدیله باشلامشیدی . برکون چکرکه طرفلرنده قزی و والده‌سیله برلکده کوره‌رك کندیسی بکنمش اولدقدن ماعدا بوقادینلر طرفندن بکنلمش‌ده اولدیغنی قادینلرك کندیسنه پك دقتلی باقملرندن اکلایه‌رق ارقه‌لری صره‌ده دوشمش ایدی . مسافر اولدقلری محلی اوکرندکدن صکره ایرتسی کونی النده بر مکتوب ایله طوغریجه اورایه کیدرك قپویی چالدی و ایچرودن چیقان روسه‌لی براختیاره « شو مکتوب استانبولدن کلمش اوزرنده دخی کوچك خانمك کندی النه دیه یازیلیدر » دیه‌رك مکتوبی ایچرویه کوندرمشدر . بو مکتوب پك‌ده ساده برشی ایدی . صلحی دیور ایدی‌که :

« دون بنده‌کزه دقتلی باقدیکزدن اکلادم‌که یا بنده‌کزی برکسه‌یه بکزتدیکز و یاخود طانیق ایستیورسکز . بن سزك استانبول مسافرلرندن

اولدیغکزی طانیدیغم کبی سز دخی بنم البته استانبوللی اولدیغمی طانیمشسکزدر . اسمی محل اقامتی ده سزه خبر ویره یم که شاید دها اطرافلی طانیمش بولنمکزه خدمت ایدر . اسمم محمد صلحیدر . سمتم آق سرای ! ایراد وعقار صاحبی بر آدمم . هیچ بر ایشیم کوجم اولمدیغی حالده کندی ایراد وعقارمله چکینورم . بنده کزی بو صورتله طانیدقدن صکره شاید بر کونه امرکز شرف صادر اوله جق اولورسه بو صدده کی مقر اقامتم دخی اولر جامع قارشوسنده کی دوه جی خانیدر »

بو مکتوبی بشقه بر یره کوندرسه ایدی احتمال که « نه زوزك حریف ایمش ! » دیه صلحی یه کولوب ویررلر ایدی . صلحی شاید مکتوب اصلا کوچك خانمدن بشقه بر کیمسه النه کچر ویاخود قادین اوقومیوب بیلمیه رك بر بشقه سنه اوقوتورده باعث محجوبیت بر حال اولور دیه بو صورتده یازمش ایدی که اکر قادین کندیسیله بر مناسبت پیداسی آرزوسنده بولنور ایسه البته کندی اقامتکاهنه

بر واسطه کوندرر .

اما بو قادینك کیم اولدیغنی بیلیورمی ؟ نه کزر ؟ کیم اولدیغنی دکل ! حتی قز اولدیغنی بیلسه ایدی صلحی بومکتوبی ینه یازمز ایدی . زیرا اوجه دخی دیدیککمز وجهله انك مقصدی یالکز بر خوارده لقدن عبارتدر . او یله قزلرله فلانلرله کوریله جك هیچ بر ایشی یوقدر .

شریفه خانم الافرانغه تربیه کورمش سربست مشربلی بر قز اولدیغندن صلحینك شو مکتوبنی زوزلکله حمل ایتمیه رك او یله بر حکمه حمل ایلدی که ایشك بو جهتی صلحینك خیال وخاطرنده بیله یوق ایدی . بو صورت ایسه « مطلقا بو دلیقانلی بنمله ازدواجی ارزو ایتمش ده انك ایچون بو مکتوبی ترتیب ایلمشدر » صورتی اولدی . فقط شریفه سربست مشربلی بر قز اولمغله برابر او یله عرضندن عفتندن شبهه ایدیله جك طاقدن ده دکلدر . او یله اولسه ایدی صلحینك اشبو مکتوبنی کندیسنجه اسراردن عد ایدرك کیمسه یه کوسترمامسی لازم

کلور ایدی . شریفه ایسه بالعکس مکتوبی قاپدیغی کبی والده سنه کیتدی و ملاحظه سنی سرد ایله مکتوبی ده ارائه ایلدی . والده سی قزینک بو مکتوبه ویردیکی معنایی تصدیق ایلدی . دیدی که :

— قزم ! کوردیکمز دلی قانلی بکنلیه جک ارککلردن دکلدر . ایشته ایرد و عقارتی ده کندیسنی ایشمز کوجمز بکندیرمکه کافی ایمش . بوندن اعلا قوجه می اولور ؟ بونی بابانک دخی قبول ایدر . هایدی شو مکتوبه بر موافق جواب یازه لم ده ایشک ایلروسی ایچون دخی تدبیره باشلایه لم .

والده سی صلحینک مکتوبنی الهرق قزینه جوابنی سویلیوب یازدیردی . جواب دخی واقعا صلحینک هر سوزینه مقابل اولمق اوزره شوندن عبارتدر :

« دون سزکده بزه بک دقتلی باقدیغکزدن اکلادم که یا بر طانیدیغکزه بکزتدیکز و یاخود طانیمق

ایسته‌دیککز . واقعا بن ده سزك استانبوللی اولد-
یغکزی طانیدم . اسمی صورار ایسه‌کز یازیجی
اوغلی حاجی اسماعیل آغانك بیوك قزی شریفه-
در . شاید برامرکز اولورسه انی ده استانبولده‌کی
محل اقامتمه تبلیغ ایده‌بیلورسکز . بابامك اسمنی
خبر ویردکدن صکره محل اقامتنی ده آیریجه خبر
ویرمکه لزوم یوقدر . شهرتی حسبیله بابامی کیمسه
صورسه‌کز محل اقامتنی سزه صاغلق ویرر »

جوابنامه‌نك الك صوکنده‌کی « صاغلق »
تعبیری تمام‌قادینجه دوشمدیمی ؟

صلحی بومکتوبی برکره اوقودقدن صکره
برقاچ کره دها اوقومغه مجبور اولدی . زیرا
« یازیجی‌اوغلی حاجی‌اسماعیل اغانك کریمه‌سی »
سوزی اویله یالکز برکره‌جك اوقومقله انسانه
قناعت ویره‌جك عادی سوزلردن دکل ایدی .
صلحی بوذاتی پك‌اعلا‌طانور . حتی درجۀ ثروتنی
الـ‌ز یاده مبالغه ایدنلردن دها زیاده مبالغه‌لی اولق
اوزره تخمین‌ایدر .

کوزل اماشر یف خانم کندیسنک یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغا قزی اولدیغنی او بله برمعاشقهٔ عادیه ایچون خبرو برمزیا؟ صلحینک ایلك تخمینی وجهله برتازه طول اولسه و یاخود اوقدر مساعد برحالده بولنسه حتی اصل اسمنی صاقلامسی بیله لازم کلور ایدی. صلحی ایسه کندی اسمنی رسمی خبرو برمکدن قادینی اطماع کبی برتأثیر امید ایلمشیدی. واقعا بوتأثیر حاصل اولدی اما کندی امید ایلدیکی بولده دکل. ایشته بس بللی که قزك بوجواباتنده اکلاتمق ایستدیکی شی «سن بنی بکنمش ایسه‌ك بن ده سنی بکنمدم. بنی ایستر ایسه‌ك باباندن ایسته!» حکمندن عبارتدر.

اوزمانه قدر صلحی بك تأهلی هیچ درخاطر بیله ایتمامش اولدیغی جهتله شریفه طرفندن بوبولده ایدیلان تکلیف دلیقانلینك زیاده‌سیله استغرابنی موجب اولدی. بومکتوبه نه جواب ویره‌جکنی بردرلو تعیین ایده میور ایدی. جوابك کلدیکی کون اقشامه واوقشام صباحه قدر بوکا

نه یولده مقابله ایتمك لازم كله جكنی بیله میه رك بیاغی بر اضطراب ایله زمان كچیردی .

ایكنجی كونی كشیش طاغنك اتكلرینه طوغری كزمكه چیقدقده بالتصادف شریفه خانم ایله والده سی دخی كشیشدن اینمكده بولندقلری جهتله دوزلك بر یرده قارشو قارشویه كلدیلر . یقیندن ایدیلان تماشا شریفه نك حسن وجمالی اهنه انظار تقدیری دها زیاده قوت و اهمیتله جلب ایلیور ایدی . حالبوكه صلحی دخی قزك و لده سنك بر قاچ دها نظر تحسینلرینه مظهر اولدیغنی بونلرك طورلرنده كی علائم اطمئناندن اكلادی .

اما بونلر بر ثانیه لك احوالدن اولوب اصل اهمیت و یریله جك شی ایسه بونلرك یكدیكرینه نصل معامله ده بولندقلری قضیه سیدر . صلحی هنوز قزه یازدیغی مكتوبك والده سی طرفندن دخی كورلمش بولندیغندن خبردار اولدیغی جهتله شریفه یه بر طور عاشقانه كوسترمه شاید والده سندن احتراز ایدرمطالعه سنده ایكن شریفه نك والده سی بو كبار

زاده دلی قانانیک کندی قزینه یازمش اولدیغی مکتوبی کندیسنکده کوره جکنی مطلقا حکم ایده ـ جکنه و قزی طرفندن یازیلان جوابنامه‌ده و الده‌سنک ده رأیی بهمه حال منضم اولدیغی اکلاشیلامق قابل اوله‌میه جغنه قانع بولنمسیله برابر بوکون چوجغک کشیش طاغنه طوغری چیقمه‌سنی ده مطلقا کندیلرینی بالتعقیب ایکی لقردی تعاطی ایتمک مقصدینه حمل ایتمکله ایشته بو ملاحظه‌لر اوزرینه مستقبلاً داماری اوله‌جق ذات ایله ایکی لقردی تعاطیسنی لوازم نزاکت کارکذارانه‌دن عد ایلدی . بناءً علیه دلی قانلی‌یه متبسمانه برطور ایله دیدی که :

— صیقلیکز اوغلم ! بوله محجوبیتلر سزلک بزم تربیه‌مزده بولنانلره یاقیشمق الز . ایتدیککز حرکت تمام مردانه برحرکتدر . انشاالله بومقدمه‌نک نتیجه‌سنی ده حسن اختتامجه موفق اولورز .

هانیا اودایاز صلحی ؟ شمدی برقادینک شویله اوج چفت سوزلرینه قارشو لال اولدی قالدی . اما قادینلر ایله هیچ معامله‌سی اولمدیغی ایچونمی ؟

نه کزر ؟ شمدی یه دکین نه قدر قادین طانیمش ایسه صلحی جمله سنی کندی طلاقتنه حیران ایتمشیدی . فقط او قادینلرك کافه سی صلحینك مغلوبلری ایدی . طور غالبیت انسانه نه قدر جرأت و یرر ! بو کون شو ساعتده قارشوسنده بولنان قادینلر ایسه یالکز کبارلقلر یله دکل عفت و عصمتلر یله دخی صلحی یه غالبدرلر . صلحی کبی بیك ارکك دها اولسه غالب کله جکلر !

بناءً علیه صلحی « حقمده کی لطفکزه منتدارانه عرض تشکر ایدرم » دیه بیلدی اما بورام بورام ترله یه رك بو سوزی انجق سو یلیه بیلدی .

شریفه مستقبلاً قوجه سی اوله جق دلی قانلی یه یالکز حصر انظار تقدیر ایله اکتفا ایدرك هیچ بر سوز سو یلمدی . والده سیله صلحینك سوزلری دخی پك ز یاده اوزاتمدی . والده خانم بو ایشده حاجی اسماعیل آغا یی ارضا ایچون براز تدبیرلی طورانمق لازم کله جکنی و آغا حضرتلرینك احوالی براز عجیب اولدیغی ایچون تدبیرسزلکله ایشی

بوزماغی اقتضا ایده جکنی اکلاندی و برازده قوجه سنك خویسزلقلرینی حکایه یه کیرشدی که ایلك ملاقات ومجاوبه ده سوزك بو درجه سی چوق ایدی بیله !

بوندن صکره بروسه ده بو قادینلر ایله بر دها ملاقات وقوعبولمه مزین ایکی طرف استانبوله عودت ایلدیلر .

۶

تأهلی خیال وخاطردن بیله کچیرمیان صالحه‌نك شو بروسه سیاحتنی متعاقب خاطرنده تأهلدن بشقه هیچ برشی قالمامش اولماسی حقیقةً شایان استغرابدر . استانبوله عودتدن صکره شریفه خانم ووالده سیله مخابره یه برقاندها رواج و برلدی . واقعا مخابرات قسماً پك عاشقانه صورتده ایدیسه ده شقك قوت و شدتی قز طرفنده دها غالب اولوب صالحه ده ایسه محبتدن زیاده پاره حسابی حکم سوریور ایدی .

اوت ! پاره حسابی ظاهرا یازیجی اوغلی

برقاچ كره مليون صاحبی اولوبده هيچ اركك اولادی دخی بولنمز ايسه صلحی كبی بر آدم پاره حسابنده بولنمزده نه ياپار ؟ « عالمده هر سعادت پاره ايله حاصل اولور » اعتقادينه خالهسی وفات ايدهليدنبری برقات دها قوت ويرمشيدی . زيرا خالهسنك وفاتندن مقدم بعض حاصل ايدهمديكی شيلرده خالهسنك وفاتندن صكره موفق اولمغه باشلامشيدی . يابرده يازيجی اوغلنه داماد اولورسه ارتق صلحی بی برنسلر كبی ياشامقدن كيم منع ايدر ؟

مخابراتك قسماً عاشقانه صورتده جريان ايلديكنی خبر ويرمشيدك . بونلرك ديكر قسمی ايسه قائن والده اولهجق خانمك دامادينه قاين پدر اولهجق افندی يه نه صورتده چاتمق لازم كلهجكی يولنی اوكرتمسندن عبارت ايدی . واقعا صلحی دخی اوصورتده حركت ايدرك اولا يازيجی اوغلی ايله برمعارفه پيدا ايلدكدن صكره بوذتك يانندهپارهدن بشقه سوز ايتمهرك وباخصوص پاره دنيلان شيئك

بردانه‌سنه بیك چیقین اوزمق پاره قدر یبی بیلمك دیمك اوله‌جغنی سرنه باشلایه‌رق حریفك نظر توجهنی کندیسنه جلبه قو یولمشیدی .

هم صلحینك پاره اهمیتنه دائر ایتدیکی بحثلری بك ده جعلیدر دیه رد ایتملیدر . جعلی بیله اوله‌جق اولسه‌لر صلحی برآدمی الداتمق اقناع ایتمك ایسته‌دیکی زمان هیچ ده اکنی بللی ایتمیه‌جك درجه‌لرده حرکت ایده‌بیلیور . حالبوکه پاره‌یه عاشق اولمق امرنده صلحی یازیجی اوغلندن هیچ ده اشاغیده قالمیور . اره‌لرنده برفرق وارایسه اوده یازیجی اوغلی فی‌الحقیقه بر پاره‌یه بیك چیقین اوزمق غیرتنده بولندیغی حالده صلحینك پاره اوزرنده‌کی بو چیقینلری سوکه‌رك ایچنده‌کی بولنانلری صرف ایتمك واوصرفیاتله کوزل یاشامق غیرتنده بولنمسندن عبارتدر .

صلحینك یازیجی اوغلنه کندیسنی نه کبی مباحثاتله بکندیرمکه چالشمقده اولدیغنه بر نمونه اولمق اوزره یالکز بر مباحثه‌سنی نظر

موازنه كزه عرض ايده‌لم .

بر اقشام يازيجى اوغلنك سلاملغنده طربزونلى دريزه‌لى برقاچ يازيجى وقپودان دخى مسافر اولد . قلوى حالده پاره‌نك اهميتنه و پاره قازانمه‌نك نه بيوك برشان وشرف عد اولنمق لازم كلديكنه دائر آچيلان سوز اوررينه صلحى بروجه آتى سرد افكاره باشلادى :

— افنديلر بو يله شيلرده انسانك فكرينه مطالعه‌سنه دلالت ايده‌جك اولان شى فن تاريخدر . تاريخه مراجعت ايدر ايسه‌كز كوررسكزكه انسانلرك شان وشرف عد ايلدكلرى شى دوراً بعد دور عصراً بعد عصر پك چوق تبدلاته اوغرامشدر . برزمانلر شان وشرف يالكز حكمتده اولديغندن يونانستانك عقلاى سبعه‌سى وآنلره تابع اولان حكماسى او دورك قهرمانلرى عد اولنورلر ايدى . انلردن صكره جهانكيرلك شان وشرف عد اولنديغندن سزوستريسلر بيوك اسكندرلر قيصرلر فلانلر بو بولده بيوك قهرمانلر عد اولنمشلردر . برزمان دخى علوم ومعارف

شان وشرف عد اولنمش ایدیکه بیکلرجه اسامی
بو بولك قهرمانی صایلورلر . حاصلی برزمانلر
صنایع نفیسه شان وشرف عد اولنه رق اربابی بتون
جهانك حرمت وتعظیمنه مظهر اولمشلردر . شمدی
بوزمانك اك بیوك شان وشرفی ایسه پاره در االیوم پاره
قازانان برآدم وقتیله حکمت سویلیان فیلسوفدن
اسفار جهانکیرانه یه چیقان صاحبقراندن قطب
زمان عد اولنه جق ارباب علوم وفنوندن وصنایع
نفیسه ده اك ایلرو یه واران اساتذه دن حاصلی هر کسدن
هرشیدن دها غالبدر . بودورك اك بیوك قهرمانلری
روچلدلر قاندورلر وبونلر کبی زنکینلرك مجامعی
اولان بانقه لردر . دوشونملیدرکه بونجه شمندو-
فرلری تونللری قناللری وطاغ کبی کمیلری یاپان هپ
پاره در . زنکینلکده کی قدرتك شوجهتنه
ده شمیلیدرکه بش پاره لك کاغده پارچه سنه بش بیك
لیرالق قیمت ویریور . قرللر ایمپراطورلر بیله
صرّافلرك بانقه جیلرك منتی التنده بولنیورلر . چونکه
انلره بورجلری واردر . ایشته « پاره » دینلدیکی

زمان انك قيمت و اهميتنى شو نقطـهٔ نظردن موازنه ايتمليدر .

واقعا يازيجى اوغلى اويله ازمنهٔ قديمه ده حكمت وجهـانكيرلك وسـائره جه شهرت آلان قهرمانلرك حقنده كى محاكمات تاريخيه دن هيچ برشى اكلايه مامش ايديسه ده اورالردن طوپارلانوب كلن سوزنـايت پاره مسئله سنه منجر اولونجه انى پك كـوزل اكلا- مشيدى . ذاتاً مشـاهيرك هيچ بريسنى طـانيمديغى حالده روچلـد نامى چوقدن واصل سمع اطـلاعى اولمشيدى . ايشتديكى شيلردن حساب ايلديكنه كوره روچلد كنديسـندن بر قاچ يوز دفعه دهـا زنكين اولـديغندن شـو دنيا يوزنده روچلـدن بيوك هيچ برآدم دها كلمامش وكلميه جك اولـديغنه قانع ايدى . بناءً عليه صلحيدن بو يولده بر محاكمه ايشتمسى بودلى قانلى حقنده كى حسن ظننك برقاتدها قوت بولمسنه باعث اولمشدر .

بونك اوزرينـه ديكر بركـون دخى يازيجى اوغلى صلحى افندى ايله ينه پاره مسئله سـنه دائر

ــوز آچدقده کندیسی سرد افکاره باشلادی . دیدی که :

— افندی اوغلم ! پاره دینیلان شیئی قازانمق واقعا بیوك موفقیت بیوك شان وشرف عد اولنور ایسه ده انی قازاندقدن صکره محافظه ایده بیلمك دها بیوك موفقیت دها بیوك شاندر . پاره بر باقه کوره قاری یه بکزر . انسان نه یاپار ایسه یاپار چالیشــور چبالار الــداتور فلان ایدر قاری یی اله کتورور ایسه ده اکر محافظه سنده دها زیاده اهمیتلی طوراتمیه جق اولور ایسه بنه الدن چیقارمق دخی مستبعد دکلدر . بك چوق آدم بیلورم که بش اون غروش قازانمغی متعاقب نه اولــدم دلیسی اولهرق اسرافاته باشــلا . مشدرده بو بله اکله او پاره الدن چیقدقدن صــکره محو اولمش کیتمشــدر . روچلدك بنجه بر بیوکلکی وار ایسه او ده اجدادینك قازانمش اولدیغی پاره یی الدن چیقارمیه رق محافظه ایتمسیدر . ایشــتدیکمه کوره بونلر هپ خصم واقربالرندن مرکب عظــیم

برقومپانیا ایمشلر ! جمله‌سی ده محافظهٔ مال خصو-
صنده‌بلك وجود ایمشلر .

صلحی درحال بو سوزلری قبول وتصدیق
ایلدی . زیرا اکلامش ایدی‌که یازیجی اوغلنك
حرمنده کندیسنه دائر سوز ایدلمشدرکه اوده
بوسوزلر ایله کندیسنه نصیحت ویرمکی ارلرنده‌کی
مناسبتك برقاتدها تقویه‌سی ایچون لازم عد
ایلمشدر . چونکه اوزمانه قدر صلحی ایله شریفه
ووالده‌سی اصلا بوش طورمیه‌رق ازدواج
مسئله‌سنی یازیجی اوغلنه آچار آچز تحصیل
رضاسنی تأمین ایده‌جك اسبابی تهیه یه غیرت
ایدیورلر ایدی . اوچنجی حرمی قوجه‌سنه صلحی
بك افندی سوزینی برقاچ کره آچمش وشویله‌زنکین
بویله عاقل وفطین بردلی اولدیغنی مدح ایدرك
کندیسی کبی بربیوك آدمه داماد اولمق هوسی
مطلقا دلی قانلیده دخی بولنه‌جق ایسه‌ده اصل
بویله بردلی‌قانلی‌بی الدن چیقارمامق کندیلر ایچون
پك لازم اوله‌جغنی قناعه باشلامشیدی . دیمك

اولیورکه قاریسنك سوزلری یازیجی اوغلنه حسن تأثیر ایتمکه باشلادیغی ایچون اوده صلحی ایله اولان مناسبتنی بو بله یاره حقنده کی افکار ومطالعاتنی درمیان صورتیله تقویه‌یه لزوم کورمشدر .

شیطان صلحی ؟ یازیجی اوغلنك بو خفایاسنی درحال اکلادیغندن حریفك سوزلرینی تمامیله تصدیقه جان آتدی . دیدی که :

— افندم ! چشمه‌یه کیتمکدن مقصد صوطولدیرمق ایسه انسانك کوتوردیکی دستینك دیبی دلیك اولمامليدر . ایچرویه کیرن صو قدرده طیشاری‌یه چیقار ایسه دستینك طولمسی قابل اولورمی ؟ ذات عالیکزك بو مطالعه‌سی بنده‌کزجه یالکز قولاً مصدق دکلدر . فعلاً دخی مصدقدر . فامیلیامز خلقنك ثروت وسامانی بر مقتضای توارث راختیارخاله‌مزده مجتمع اولدقدن صکره بنده‌کزه انتقال ایلمشیدی . خاله‌مك وفاتنده شهری وارداتمز یوزسکسان لیرا قدر ایدی . و تقمار حسابه کوره رأس المالی طوقنماق شرطیله بو وارداتك کافه‌سنی خرج

اتمکده بأس کورلمه بیلور ایدیسه ده هیچ آیده بوقدر پاره یتورمی ؟ انسان قرأ بیسه یرینه بشی بریرده لیرا ایمش اولسه ینه چوق کلور . بناءً علیه هم اش دوست ارهسنده محجوب اولمیه جق درجه لرده چکنمکه و هم ده فائض ورا - رداتیله رأس المالی آرتدیرمغه باشلادم . تخمیناً آیده ایکیوز اون درت لیرایه قدر وارمشدر .

بزم یاز یجی اوغلك کوزلری یرندن فرلایه - جه سنه آچلدیلر . واقعا بو یله آیده ایکیوز اون درت لیرالق وارداتی شایان حیرت بوله جق درجه لرده استکثار ایچون دکلدر . انجق صلحی کبی هنوز کنج برآدمك آبا و اجداد ثروتنی محو ایتمسی پك ملحوظ ایکن محو ایتمدکدن ماعدا بالعکس آرتدیرمغه ده موفق اولمسی حریفك کوزلرینی درت آچشدر .

وارداتك مقداری حقنده صلحینك یالان سویلدیکنی تعیینمی ایلدیکز ؟ حقکز یوق دکلدر . اما

مصطفی اولسه ایدی سزه « دروغ مصلحت آمیز به ازراست فتنه انکیز » جوابنی ویرر ایدی . هم مصطفی بو یالانی قاتن والده‌سی اوله‌جق ذاتك تمسیبنی اوزرینه سویلمش ایدی . شریفه خانم ایله والده‌سنه وارداتِ شهریه‌سی طوپی قرق بش لیرا اولدیغنی اعتراف ۱۰۰۰ ایتمش اولدیغی حالده انلرك بو وارداتی یازیجی اوغلنه دها بیوکسك کوسترمه‌سنی توصیه ایتملری اوزرینه بوقدر مبالغه‌یه جرأت بولشیدی .

اما دیه‌جکسکزکه بو قرق بش لیرا دخی حقیقت حالده نسبتله یوزده یوز یالاندر . ای اما ارتق سزه هر شیئك دائما طوغریسنی خبر ویره‌جك درجه‌ده اوزی سوزی طوغری آدملری نره‌دن بولملی ؟ بو بله ثروت وسامان بحثلرنده یالان سویلك عمومی کبی برشیدر . هم‌ده بر طاقم کمسه‌لر مصطفی افندی کبی هیچ اولمز ایسه برمثلی نسبتنده یالان سویله‌دکاری حالده دیکر بر طاقمی نصفنی بیله ویرمه‌نی خبرو برمك صورتیله یالان سویلر . هله

یازیجی اوغلی ثروتنك مقدارینی خبرویرمك لازم کلسه عشری نسبتنده بیله خبرویرمکه جسارت الهمیه جق طاقتدن بولنمسیله صلحینك خبرو یردیکی مقدارده بریالان برمبالغه اولمسنه ذهننده احتمال بیله تصور ایده مامشدر . دنیا بویله در . بعض کسه لرده چوق واردر آز اعتراف ایدر . بعضلرنده آز واردر چوق کوسترر . هله برطاقنده هیچ یوق ایکن خزینهٔ قارونه مالك وبر چوغنده دخی پك چوق ایکن فلوس احمره محتاج کورونمك دخی احوال بشریه مقتضاسندندر یا ! بونلره نظراً بزم صلحی افندی یه او پولوب باشه قونیله جق برآدم صاییلزمی ؟

ایشته مکتب ارقداشی وحدتی دوقتوردیپلوماسنی الهرق مکتبدن چیقدیغی اثناده صلحی افندی سودای جدی مسئله سنی بودرجه لرده ایلرویه کوتورمش ایدی . یوز باشی علامتلرینی و قیلیجنی طاقنهرق ارتق دوقتورعنوانـنه اثبات استحقاق ایتمش بولنان وحدتی افندی سنه لرجه مدتدر

حسرتنی چکدیکی ارقداشیله برقاج زمان بول
بول کوروشمك ایچون اقسرایده صلحی افندینك
خانه‌سنه بوسنی سرمش بولندیغندن مصاحبت
وحسجال اثنا ارنده صلحی افندی معشوقه‌سیله
اولان ماجراسندن‌ده وحدتی‌بی خبردار ایلدی ·
حتی قزك مكتوبلرینی بیله كوسترتدی · چونكه
ارەلرنده‌كی محبت اخوت درجه‌سندن بالاتر اولمق
وایكیسی ده تربیه كورمش ذواتدن بولنمق حسبیله
بو بولده‌كی اسراره رفقداشنی واقف ایتمكدن
صلحی هیچ چكنمیه‌بیلور · شوقدركه ثروت
موجوده‌سنی شربفه خانمه ایكی قات وقاین پدرینه
بش‌اون قات كوسترمش‌اولمسی كبی اسرارغریبه‌یه
ارقداشنی بالطبع واقف ایتمامشدر · بواشده
خلاصهٔ مطالعه‌سی اولمق اوزره دخی دیمشدركه :

— بو أهل خصوصنده سنك افكار ومطا
لعه‌ك بنم افكار ومطالعه‌مه او یمیه‌جغنی بیلورم ·
فقط بن‌شونی دوشونیورم‌كه حاله‌مدن قالان میراثك
اصلنه طوقنمدیغم حالده ایرادیله ایكی بچق

سنه‌در شوقدرجق بر رفاهله یاشایه بیلدم . اما رفاهك اودرجه‌سنه ارتق الشمش بولنه‌دیغمدن شمدی اوقدر یاشامقله اکتفا ایده‌میورم . پاره‌دن نشئه مدار سعادت اولسه اکا مراجعت ایده‌بیلور ایدم . طوغریدن طوغری‌یه پاره قازانمغه تشبث دخی بنم ایچون براز مشکلدر . اما یازیجی اوغلنه داماد اولورسه‌م حاضر قازانلمش بر پاره‌یه مالك اولمقله برابر اقتضاسنه کوره تجارته دخی سالك اوله‌بیلورم . قائن پدرمك ارشاد و دلالتیله بنم ایچون تاجر اولمق دوقتور اولمقدن ده، هرشی اولمقدن ده قولای اولور . ایشته بو حسابلرله برابر یاوقلیم غایت کوزلدر . شمدی‌یه قدر هیچ برقادینی بوقدر جدی اوله‌رق سودیکمی درخاطر ایده‌یورم . عمرمده ایلك محبت خالصانه و صافیانه‌یی بونی بولیورم .

وحدتی ارقداشنك بوسوزلرینی کاملاً دیکله‌دیکی حالده نه تصدیق و نه‌ده رد یولنده هیچ برشی سویلماشیدی . اما بوسکوت تصدیق معناسنه

اولان سكوتلردن اولمدیغنی صلحی پك اعلا اکلادی. بناءً علیه شاید وحدتی اعتراضه باشلایه‌جق اولورسه اعتراضلر بنك برقسمنه‌وقوعندن اول جواب و برمش اولمق ایچون سوزنده بنه دوام ایدرك دیدی‌که:

— بو تأهل خصوصنده نه‌مطالعه‌ده بولنه‌جغکی بیلورم . سن بنم برمده اولسه ایدك الده بولنان ایرادك ایله قناعتکارانه فیلسوفانه یاشامق ایچون کسه‌سز برفقیر قزجغز الوب صفاکه باقار ایدك . او بله دکلمی ؟

ایشته یالکز بوسؤال اوزرینه وحدتی‌جواب ویرمکه طوراندی . جوابی ایسه یالکز شوندن عبارت اولدی:

— والله برادر بن سنك یرکده اولسه ایدم بیله نه بولنده حرکت ایده‌جکمی هنوز بیلمز ایدم . زیرا بن شو یوز باشی علامتلر بنی طاقمش ایسه‌مده حالا برمکتبلی دیمکم ! مکتب سرسملکی هنوز اوزرمدن کیتمامشدر . شمدی‌یه قدر عقلی

فكرمی هب تحصیله صرف ایتمش و تحصیلدن
بشقه برشی دوشونمامش اولدیغم کبی حالاده ذهنمه
او یله یکی شیلر خطور ایتمامشدر . باقەلم ایشك
بوندن صکرەسی نه اولور .

« ٧ »

شریفه خانمك والدەسی بر اقشام قوجەسیله
صلحی یه دائر ایتدکلری مباحثەده قزینك بودلی
قانلی یه و یرلمسی ایچون قوجەسندەبر بیوك استعداد
کورمکله ایرتسی صباح ایرکندن کیفیتی صلحی یه
اشعار ایلمش ایدی . او اقشام صلحی ینه یازیجی
اوغلنك سلاملغنه کلەرك بالتصادف مسافر دخی
بولنمامسی اوزرینه یمکدن صکره کمال ادب وتعظیم
ایله میلیونر افندینك النی اوپوب کندیسنی
اولادلغه قبول ایتمسی ایچون رجایه باشلادی .
قادینجه کیمسەسی اولمدیغی جهتله حرم طرفنه
کوروجی کوندرمك و قادینجه سوز کسمك کبی
لوازمه رعایت کندیسی ایچون ممکن اولەمیەجغنی
اکلاتدی . بو ازدواجدن مقصد اصلی بو یله تجربه-

كار بر قاين پدره داماد اولمق صورتيله كنجلكده محروم بولديغى بابا اوغل محبتنى طاتمق فرصه سى اولديغندن ده دم اوردى .

صلحيه ده سوز قطعى اولديغنى ذاتاً بيلور . مكر . هر مقامده مناسب اولان سوزلرى پك ده كوزل سويلديكندن يازيجى اوغلى حاجى اسماعيل اغانك قائلى بى كمال لذتله ديكله مكده اولديغى كبى تكليف ايلديكى شيئه موافقتى ده دوندن حاصل اولمش ايسه ده بويله ايشلرده براز تأنى و برآزده ناز معتاد اولديغندن — بر كره والده سيله قونوشه لم ! انشا الله قسمت ايسه مطلوب حاصل اولور . بكا صورار ايسه كز بن بو ايش و يريشه پك جمنمش بر حالده يم .

ديه صلحيى بر بيوك اميد ايله اعاده ايلدى .

بو اميدك حصولنده تأخر ايتميه جكى ايكنجى كونى قائن والده سى طرفندن الديغى مكتوبده تبشير اولندى . مكر او كيجه يازيجى اوغلى حرميله مذاكره ايدرك صلحينك ايچ كووه كيسى قبولنده

قرار و یرمشلر .

ارتق صلحیده‌کی سوبع ! کیجه صباحلره قدر وحدتی افندی ایله خلیلره کیریشه‌رك یاز بجی اوغلنه داماد اولدیغی زمان شو یله یاشایه‌جغنی بو یله یاپه‌جغنی اوقدر باللاندره‌باللاندره حکایه ایلیورکه دها بو خیالاتك بیله کندیسنی مسعود ایلدیکی آپ آشکاره کورلیور .

اویله یا ! نه‌دن مسعود و بختیار اولمسون ؟ الده الك بیوك نعمت اولمق اوزره کنجلکی وار ! دنیاده کندیسنی هرسعادته نائل ایتمك ایچون پاره‌سی وار . هله قاین پدرینك ثروتی کندیسی کبی بکسان دامادی مسعود و بختیار ایتمکه کافی ! ذاتاً بودنیاده عمر فانی‌یی خوش کچورمکدن بشقه نه‌مقصد مقبول اوله‌بیلور ؟ چالشوب چبالامق نه‌سنه لازم او یران دنیایی کندیسی معمور ایده‌جك دکل یا ؟ مکتبدن اخراج ایدلیوب‌ده دوقتور چیقسه ایدی، نه قزانه‌جق ایدی ؟ بریوز باشی معاش و تعیینی کندیسنك توتون پاره‌سنه یتشمز .

رفیع رتبه ایچون برطاقم مرده نامرده بیون بوکه جك ! الده کی صنعتیله ایشله یوب پاره قزانمغه چالشه جق اولسه هانکی طرفدن برو یزینه یه چاغر یله جغم دیه دائما قولاغی کیریشده بولنه جق . جناب حقه بیك حمد وثنا اولسون که بو بلیاتك کافه سندن وارسته ولدیغی حالده پرنسلر کبی یاشامق یولی کندیسنه تأمین اولنیور .

بو ملاحظه لرك کافه سی صلحینك اوصباحلره قدر دوام ایلیان حسبحالر اثناسنده وحدتی یه اکلاتدیغی شیلرك خلاصه سی اولوب وحدتی غبطه یه حسده حمل اولنمسون دیه بونلرك هیچ برینی قلباً استصواب ایتمیور و بالعکس ارقداشنی صوغوتمامق ایچون ظاهراً تصدیق و تصویبده دخی بولنیور . یالکز تحصیل وتعلمك و بالخاصه کندی صنعتنك شاننی شرفنی مدافعه ایچون دیورکه :

— عزیزم ! جهانده بختیارلق دنیلان شی انسانك کندیسنی بختیار بولمسندن عبارتدر . سن

بختیارلغنی بو یولده بولمشدمك . جناب حق موفق ایلسون ! بعض کمسه‌لر دخی واردرکه معیشتنك یالکز یبوب ایچمك کینوب قوشانمق وذوق وصفا ایتمك کبی جهت مادیه وحیوانیه‌سیله کندیلرینی بختیار بوله‌مزلر . بلکه جهت معنویه‌سیله اصل تمامیٔ بختیاری‌یی آرارلر . مثلا اك قدیم زمانلردن بری تاریخی آچسه‌کز تصور ایلدیککز یولده بختیارانه یاشامق دعواسنده بولنانلرك عالم تاریخده ایدی بر حیاته نائلیتله ممتاز اولمش اولانلرینی کورەمزسکز . بنم آرزو ایلدیکم شان وشرف ضمننده ثروت وسامان یوقدکلدر . اوده واردر . حتی ثروت وسامان بو طریقك جملهٔ لوازم ضروریه‌سندندر . انجق نظر دقت واهمیتی یالکز ثروته حصر ایتمك انی ضروری الحصول بر حاله قویه‌جق اولان تشبثات سائره‌دن انسانی منع ایلر فضائل وکمالات بشریه‌ار بابندن اولوب‌ده فقر وفاقه ایچنده یاشامش بولنانلری تاریخده بك آز کوررسکز . کوره بیله‌جککز انسانلرك‌ده اکثریسی

بو فقری اختیاری اوله رق کندیلری ایسته مشلردر .
بوقسه بر آدم کندی مزیتنی عین نقد عد اولنه جق
درجه یه ایصال ایدرایسه ثروت وساماندن عبارت
بولنه جق ارزوسی پك قولایلقله حصوله
کلور .

صلحی دخی ارقداشنك بو یولده کی محاکماتنی
ازدل وجان تصدیق اجبور ایدیسه ده مکتب
طبیه ده اوتنه امك و بر ورك نائل اولمش بولندیغی
دیپلومایی اهمیتدن دوشورمش اولمامق ایچون
جهلی برانتصوابده بولنیور ایدی .

نهایت دوکونه باشلاندی . واقعا صلحی اچ
کووه کیمی کیردیکندن کویا هیچ برمصرفه دوچار
ایدلمیور ایدیسه ده آیده ایکیوز یکرمی لیرا وارداتی
اولان بر دامادك هیچ برشی یاپمدیغی حالده برایکی
بیك لیره جق اولسون صرف ایدیو برمسی ادعا ایلدیکی
ثروتله انجق متناسب دوشه جکندن وقاز کله جك
یردن طاووغی اسیرکه مامك لازمکلوب صلحینك
فدا ایلیه جکی طاووغه نسبتله اومدیغی قاز دکل

اوکوز وفیل نسبتنی بوله جغندن خاله منك کندیسنه ترك ایلدیکی ثروتك اسهام قسمنی تماميله الدن چیقارمغه مجبور أولمش ایدی.

یاعجبا یازیجی اوغلی بودوکونده حسمت مزاجه مغلوبمی قالدی؟

خیر! اکر قزینی طیشارو یه برقوجه یه ویرسه ایدی جهازی خصوصنده ممسکانه طورانه جغی درکار ایدیسه ده طیشاری یه قز ویرمیوب بلکه ایچرو یه برداماد الق اوحسابلی معامله جینك حسابنه موافق دوشمکله حقیقةً کندیسنی طانیانلرك حیرتلرینی موجب اوله جق درجه لرده مصارف اختیار ایلدی. بردوکون یاپلدی که بلك چوق زمانلردن بری استانبولجه امثالی کورلمامشدر.

وحدتی افندی هنوز طابور ویاآلای اوزرینه طبیب تعیین اولنمیه رق حیدر پاشا خسته خانه سنه دوام ایتمکه مأمور اولمغله ارقداشنك تأهلندن صکره اشیاسنی خسته خانه یه نقل ایتمش

وبعدما اوراسنی مسکن ایدنمش ایدی . لکن ملا-
قاتلری اوبله مکتبده اولدیغی زمانکی کبی یللرجه
دکل ایلرجه بیله تأخر ایتمیور ایدی . هفتهده اون
بش کونده برکره و بعض بعض هفتهده ایکی کره بیله
صلحی افندینك قاین پدری قوناغنده کیدرك ملاقات
ایلیور ایدی . بو زیارتلری اثناسنده یازیجی اوغلی
ایله دخی ملاقات ایتمش ایسهده طوغریسنی ایسترسه
ایسهکز وحدتی افندی بویله پارهدن بشقه ایدهجك
سوزی بولنمیان خام حالاط برحریفك مصاحبهسندن
اصلا خوشلانهمدیغی کبی یازیجی اوغلی دخی بویله
پارهیه دائر هیچ سوزی اولمیان برآبدالك مصاحبه-
سندن اصلا ممنون اولهمامش ایدی . فقط نه چارهکه
وحدتی افندی ارقداشنك خاطری ایچون بو پاره
پرست حریفك ملاقاتی اشکنجهسنه قاتلاندیغی کبی
یازیجی اوغلی دخی دامادینك خاطری ایچون بو پاره
کریز آدمك مصاحبهسنه قاتلانیور ایدی .

یازیجی اوغلی ایله وحدتینك بو یولده کی منا-

سببلری اولقدر اهمیت کوتوره جك احوالدن دکلدر . اصل اهمیت کوتوره جك حال داماد افندینك حالیدر . برادمه ؟

— یاهو نه حالده‌سکز ؟ نصلسکز ؟

دنیله جك اولسه حالك پك ده ممنون قالنه جق احوالدن اولدیغنی اکلاتمق ایچون :

— ایچ کووه کیسندن صالبجه !

جوابنی ویرر . عجبا بزم ایچ کووه کیسی نه حالده در ؟ تأهلدن صکره بکارلق عالمنده‌کی مراقلرینی بالتعدیل کیجه کوندوز زماننی زوجه‌سی ایله‌می امرار ایدییور ؟

ها ! ایشته بوراده نظر واردر ! صلحی اوبله کیجه کوندوز قاریجغی ایله باش باشه صحبت ایچونمی تأهل ایتمش ایدی یا ؟ شهری یکرمی ایکی یرا واردی. تیله یاشایشنی کافی کوره میه‌رك توسیع دائرهٔ معیشت ایچون تأهل ایتمش اولدیغی خاطرمزدن چیقمامش اولمق لازمکلور . واقعا هنوز تأهلك ایلك آیلرنده بولنمق حسبیله دها اصل مقصدینی تماميله میدانه

چیقاره مامش ایدیسه ده اکانجه لر بنی ایستدیکی کبی ترتیب ایچون تشمیر ساق اهتمام ایلمش ایدی.

بر کره دوکون ایچون هیچ بر شی یاپمامش صاقلمدیغی حالده اسکی وارداتك یاریسی الدن کیتمش اولدیغی دوشونور ایسه کز بکارلق حالنده کی یاشایشندن دها واسع بر مقیاسده یاشامق ایچون اولکی وارداتنك بر قاچ مثلنه وارمق لازم کلان پاره یی قاپن پدرندن نسل چکه جکنی نه درجه لرده دوشونمکده بولندیغنه ده ایصال فکر ایده بیلمش اولورسکز.

دها شیمدیکی ترتیب کرده سی اولان معیشت بزم صلحی افندی یه آیده هیچ اولمزسه یوز لیره جق ایچون بر احتیاج قپوسی آچمش ایدی. یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل آغا کبی بر آدمدن اکینی بللی ایتمکسزین بو قدر پاره یی صیزدیروب چکمك قولایجه بر مصلحتمیدر؟

هر سعادت پاره ایله حاصل اولور اعتقادنده ایکن بزم صلحی ایچون هر درد هر بلا پاره یه محبتندن حصوله کله جك دیمه کر آ!

بونی صلحینك كندیسی دیمیورکه بزده دیه بیله‌لم . واقعا دوشونیله‌جك اولسه بو سوزك حکیمانه برسوزدر . پاره انسانه یالکز هر سعادتی هر بختیارلغی حاصل ایده‌جك بر واسطه دکلدر . بلکه هر بلیه‌یه هر صداعه بول آچه‌جق برشی وار ایسه اوده پاره‌در . پاره انسانك ارزولرینه هوسلرینه وسعت ویرر . بونلرك ایلك درجه‌ده اتساعنه کافی پاره الده بولنسه بیله آرتدقجه ارتان درجه‌سنه الدکی پاره‌نك کفایت ایده‌میه‌جکی ده اولور . ایشته اوزمان پاره‌جالب رفاه اولمیوب مستوجب مشکلات اولدیغنی انسانه تسلیم ایتدیرر .

فقط بزم صلحی بو حالده دکلدر . هنوز ایلك ترتیباتنده‌در . برکره ایشی بولنه‌قویه‌جق اولسه‌ در ایسه شویله یاشایه‌جغی و بوله ذوق و صفالر ایده‌جکی حقنده‌کی خیاللری دها شمدیدن کندیسنی صوك درجه‌لره قدر بختیار ایتمکده‌در .

« ۸ »

صالحی افندی قاین پدرینك امنیت و اعتمادینی
تماميله قازانمق ایچون تصرفه رعایتكار گورنمك
و هر ایشده صوك درجه‌ده قرار انتظامی محافظه ایتمك
كبی تدابیره هیچ بر سنده تصور ایتمه حكمنی اوزون
اوزادی‌یه ایضاحه حاجت یوقدر . شوراسنی
ایضاحه حاجت واردر كه ثروت و سامانجه كندی
كبیرنده بولنان آدملرك تصرفه رعایتلری ده بشقه -
ترفهده ایله بیوك بر مذلت ایچنده یاشامق صورتیله
متناسب اوله جغنی دخی گرك مباحثه‌لرنده و گرك
معامله‌لرنده اوقاین پدر اوله جق میلیون صاحبی
نك تفهیمندن گیرو طورمیور ایدی . بو یله لكله
آز زمان ایچنده یازیجی اوغلنك اوقدر امنیت
و اعتمادینی جلب ایتمش ایدی كه بتون امورینك
مدیری اولمقله برابر مثلا بر قاچ بیك لیرانی بردن
دكزه آته جق اولسه قاین پدر اغا امادینك بونده
البته بر حكمتی اوله جغنی و اون قاتنی قازانه جغنه
اعتمادی اولسه بو ایشی یاپه جغنی حكم ایله مستریح

البال اولور ایدی.

حقیقت حالده ایسه صلحی افندی اصل قاین والده سنك آرزولرینی ایفایه کندیسنی مجبور بیلیور ایدی. قاین والده وحتی قزی یعنی صلحینك حرمی اکرچه تربیه و نزاکت وحتی ادب وعفت خصوصلرنجه ده پك مکمل ایدیسه لرده اسرافده پوهپوهده اصلا حد وحدود طانیمقلرندن صلحی بونلر ایچون نه قدر پاره خرج ایلسه دها زیاده سنی خرجده لزوم کوسترمکدن کیرو طورمیورلر ایدی.

بو ادارهٔ عمومیه ایچنده کی اسرافه برده صلحینك خانه سی خارجنده کی اکلنجه لری قاتلمیدر. صلحی افندی او یله بك اوغلی عالملرنده فحش ارقه سی صره قوشمغی صوك درجه بیاغیلك عد ایدرك بر قادین طرفندن سویلکمز بن اوقادینی سومك غیرتنده بولنمغی کبر بنه یدیره مز ایکن بعض او یله خانملر طرفندن سویلك ادعالرینه نه قدر وارمش ایدی که بونلردن ادنا بر سلام وعانی تذکره کتورنلرك بخششی بر بشلك لیرادن اشاغی اولمسی کندیسنجه

عظیم بر ذل عد اولور ایدی . آره‌لقده برکره کویا
احبابندن بر افندی کندیسنی دعوت ایتمش اولدیغی
بهانه‌سیله کیجه قوناقدن غیبوبت ایدر و آره‌لقده
برکره بو غیبوبتلر برقاچ کون ممتد اولورکه بوکا
زوجه‌سنك بر درجه‌یه قدر جانی صیقیلور ایسه‌ده
برامر بی ابکی اتیان برقوجه‌نك آره‌لقده برکره
بویله کوچك کوچك غیبوبتلرینی بیوك بیوك
مسئله‌لر درجه‌لرینه واردیرمق باباسنی ایقاظ ایده‌جکی
ایچون بالمجبوریه سس چیقارامز ایدی .

داماد افندینك بویله طولی دیزکین حرکاتی
نه قدر مصرفه اوتوردیغنی اکر یازیجی اوغلی
بیلمسه ایدی دامادندن ده قزندن ده وازکچه‌جکنه
شبهه اولنه‌مز ایدیسه ده دامادك آیده ایکیوز لیرا
قدر ایرادی یوقمی یا؟ ارتق حرمنك کندی پاره‌سنی
صرف ایتمسنده ده ذار ییه‌جق دکل آ؟

ایشته بویله حزینی المش اولدقلری حالده دخی
وحدتی افندی اسکی ارقداشنك دائره‌سنه دوامنی
کسمامشدر . حتی صلحی دخی ارقداشندن اسرارینی

صاقلامغه لزوم کورمامکده‌در . قاین پدرینك سایه‌سنده شو بله‌جه یاشامق ممکن ایکن نه‌در که صاقلامغه لزوم کوریور ؟ اوفاجق بریالان ایله بو دبدبه‌لی طنطنه‌لی معیشته قاین پدرینك رضاسی اولدیغنی ارقداشنه اینانديرديقدن صکره معیشت سفاهانه‌سی عالمنده تنکنی بوزمغه هیچ ده مجبوریت حس ایتمیه‌جکدر . بناءً علیه بز صلحی افندی‌یی شو صورتده یاشامقده دوام ایده‌لم ده بر ازده حکایه‌مزك سائر اطرافنه کوز کزدیره‌لم :

معلومدرکه شریفه خانم یازیجی اوغلنك اوچنجی حرمندن متولد بیوك قزی اولوب اندن ماعدا اردنجی حرمندن متولد بر قزی دها واردر . بوقزك اسمی لطیفه‌درکه تربیه‌سی آبلاسنك عینی اولدیغی حالده سنی اندن بش یاش کوچك ایدی .

صلحی افندی تأهل ایلدیکی زمان لطیفه خانم اون اوچ یاشنده ایدی . صلحینك تأهلی اوزرندن برسنه قدر دها زمان مرور ایتمش اولدیغندن قز اون درت یاشنه کلمش ایسه‌ده

وحدتی افندی دامادك قرنداشی مثابه‌سنده اولوب
قز دخی هنوز اون اوچنده اولمق حسبیله ارککدن
قطعیاً قاچیرلق مجبوریتی برطرف ایدیلوب داماد
افندینك باننده یالکز وحدتی افندی بولندقجه لطفیه
خانمك ده یانلرینه کیروب چیقمسنه مساعده ویرلمش
و بناءً علیه قز جعفر اون دردینه واردیغی حالده
دخی بو مساعده کیرو به آلنمامش ایدی .

لطیفه‌نك حسنندن جمالندن بحث ایتمیه‌جکز .
زیرا حسنی جمالی بحثه حاجت براقمیه‌جق درجه
لرده مکمل‌در . عقلندن ذکاوتندن بحث ایتمك
لازم کلور ایسه بوجهتدن آبلاسنه فائق اولدیغنی
تأمین ایدرز . وحدتی بعض کره قزك درجهٔ
تحصیلنی امتحان ایچون سؤالر ایراد ایلدکده قزدن
اوله مکمل جوابلر الور ایدی‌که بوجوابلر مکملجه
بر تعلیم و تدریس ثمره‌سی اولمقدن زیاده قزك
کندی ذکای فطریسی ثمره‌سی اولدیغنی کورمرك
حیران اولور ایدی .

یاقزده‌کی غیرت نجسده‌ـه نه دیملی؟ وحدتی

افندی یه بعض اویله شیلر سؤال ایدییور که وحدتی شاید ویره‌جکی جوابلری چوجوق اکلایه‌مز دیه اندیشه ایلدیکی حالده لطیفه بوجوابلری اکلادقدن ماعدا انلر اوزرینه‌ده برطاقم سؤاللر ترتیب ایلییور. آز زمان ایچنده ایش بردرجه‌یی بولدی که وحدتی افندینك لطیفه ایله ملاقاتلری عادتا بر مناظرهٔ علمیه وحکمیه صورتنی الدی. حتی لطیفه انثناسنده‌ده برطاقم سؤاللر ایراد ایدر ایسه‌ده، صلحی افندی بوکبی مباحثی سومدیکندن ودها طوغریسی قزه قبول ایتدیره‌بیله جك جوابلر بوله‌میه‌جغنی کندیسی‌ده اکلادیغندن « یارین او برکون فیلسوف وحدتی کلور. سؤاللرکزی اکا صورارسکز. بنم بویله بش پاره ایتمیان مسائل ایله اوغراشمغه وقتم یوقدر » دیه چوجغی باشندن صاومغه چالیشور ایدی.

اره‌دن زمان کچدکجه وملاقاتلر مباحثه‌لر وسعت پیدا ایلدکجه وحدتینك لطیفه حقنده‌کی نظرلری بشقه‌لشمغه باشلادیلر. بوقزکندی دست تربیه‌سنده

بولنەجق اولسە آرزمان ایچندە بوندن پك مكمل برقادین حصەولە كتیرەجكی هوسلری كنج دوقتورك قلبندە برطوتمغە باشلادیلر. بو هوسلر اوزینە قزك افكارینی براز دها توسیع ایتمك ایستدی. قزی دها زیادە توسعە مستعد بولدی. نهایت سوز سوزی بحث بحثی اچەرق فكرلرك استعدادلرك بری برینە مشابهتی ارەلرندە بر بیوك مناسبت پیدا سنە مساعد اولەبیلەجكی واد یلرینە قدر سوز ایصال ایدیلجە لطیفەدە بو استعداد دخی مكمل اولەرق كندیسنی كوستردی.

عجایب! اون درت یاشندە بر قزجغزدە بو حسیاتلرە قدر استعداد ها؟

نەدن تعجب ایدیورسكز؟ اون درت یاشندە قزجغزلرك والدە بیلە اولمش بولندقلری نادر اولمیان بر مملكتندە بو استعدادە تعجب لازم كلورمی؟ بز دها اولدن خبر ویرمش ایدك كە یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغانك درجۀ حقیقیەسندن خبری بیلە اولمقسزین بو قزلرە پك مكمل پك الافرانغە

بو تربیه و یرلشدر . لطیفه آبلاسنك صلحی بك
ایله صورت ازدواجنی ده یقیندن کوروب تتبع
ایتمشدر . خلقةً اوقدر ذکی و تربیةً دخی اوقدر
جربزه‌لی اولان برقز آبلاسنك صورت معلومه‌ده‌کی
تأهلنی ده تتبع ایتمش بولنورسه اوده نه‌دن وحدتی
افندی‌یه کوز قویامش بولنسون ؟

حتی لطیفه ایله وحدتی آره‌سنده مقدمه‌سی
پیدا اولان مناسبته الك اول شریفه خانم وقوف
پیدا ایدرك بعده کندی والده‌سیله صلحی افندینك ده
نظر دقتلرینی بو مناسبت اوزرینه جلب ایلدکده
بونلر دخی مناسبت مذکوره‌یی تصویب و تحسین
ایلمشلردر . واقعا بردنبره کنج قزی بو مناسبتده
دها ایلرویه وارمق ایچون تشویق ایتمامشلر ایسه‌ده
وحدتی افندی صلحینك قرداش درجه‌سنده بر
مکتب ارقداشی اولمسی وپك مؤدب بردلیقانلی
بولنمسی حسبیله یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل آغانك
ایکنجی دامادی ده وحدتی اولمسنی پك مناسب
بولمشلردر .

براره‌ق صلحی ارقداشنک اغزینی آره‌رق
صورتیله ایشلک بو جهتلرینی وحدتی‌یه آچار کبی
اولدی. لکن وحدتی کندیسی کبی نااهلدن مقدمکی
صورت معیشتی اقتضاسنجه بویله محبته سودایه
دائر سوزلری بلاتفور ایده‌بیله‌جک آدملردن اولد-
یغندن ده. صلحینک مقدماتی اوزرینه لطیفه حقنده‌کی
مسئله‌یی کلیاً انکار ایدرلرسه انجق همشیره‌سی
نظریله باقه‌بیله‌جکندن بحثه کیرشمکله صلحی دخی
اوزرینه وارمدی.

لکن اندن صکره برقاچ جفت سوزلر وحدتی
ایله صلحی اوزرینه نصب انظار تجسس ایلدکلر.
ندن بونلرک اسرار خفیه‌لری میدان القده اوزون
اوزادی‌یه تأخر ایتمدی. برکون وحدتی ینه لطیفه
ایله مباحثه ایدرایکن سوزی حسب حال عاشقانه‌یه
دوکه‌رک «سز بنم اولسه‌کز سزی مفتاح فنون
اولانلر یا انسیادن باشلایه‌رق شویله اوقوتورم که!
.........» وادیلرینه دوکمش و لطیفه دخی
«سز بنی ایسته‌جک اولورسه‌کز آره‌یه انشته‌می

واسطه قو یملیسکز ا ... مقدمه سندن باشلایه رق
وحدتینك ارزولرینی تصدیق وتصویبه قویولمش
اولدیغی برآنده اوطه نك قپوسی بردزبره آچیله رق
ایچرو یه کیری ویرمشیدی . محجوب دلی‌قانلی ایله
معصوم قزه بو حال برشاشقنلق ویرمش ایسه‌ده
صلحی غایت جدی برطورله :

— بونده قورقه‌جق برشی یوق آچوجقلر !
عالمده بوقدر مقبول و ممدوح برنیتمی اولور ؟
باخصوص ایشته اره‌یه بنی واسطه قویمقدن
بحث ایدیورسکزکه بو ک عاقلانه ملاحظه‌دخی بودر !
دیه بونلرك خوف وحشیتلرینی برطرف ایلدی .
یکندن ماعدا مذاکره‌یی برقاچ دها ایلرو یه سوق
ایلمشیدی .

اوزمان وحدتی‌ده لطیفه‌ده اسرار درونلرینی
صلحی‌یه آکلاتدیلر . وحدتی :

— والله برادر ! سن بنم نه حالده عمر چکیر.
دیکمی بیلیورسك ! بنم قابه سودا دنیلان شی هنوز
هیچ اوغرامامشدر . بوخانمك میلیونده برنسبت

نوعنده بولنمسان دكاونى بنى كنديسنه حيران ايتمشيدى. بوذكاى بجسمك مستعد اولديغى رونق اكمال هوسنه دوشدم. شمديكى حالده اكرچه هر قيمت شناسى كنديسنه مفتون ايتمك كندى النده ايسه‌ده بن دوشونيورم كه انك تحصيلنى اكمال ايلديكم زمان نه اوله‌جقدر. ايشته اوزمان بنى كنديسنه ازاد قبول ايتمز براسير ايده‌جكدر. هم ده بو اسارت بكا بك حريتدن طاتلى كله‌جكدر! بناء عليه بوايشده بزه ياردم ايده‌جك اولورسه‌ك جداً متدارك قالورم!

— سوزلريله لطيفه حقنده‌كى بتون مطالعات وحسياتنى اكلاتمش اولديغى كبى لطيفه دخى:

— بن تحصيل وتعليم دينيلان شيئك بزه ميسر اولان درجه‌سى هنوز لايقلى برمقدمه بيله اولمديغنى كنديمه اكلامش ايدم. وحدتى بك افنديده كى معلوماتى كورنجه بو اكلايشمه دها زياده قوت ويردم. كنديسنه ربط قلب ايديشم كلين اولقى كبى برهوسدن زياده عادتا برمعلمه انتساب ايتمك

کبی برهوسدن نشأت ایلیور . انشته‌جکم ! اکر
بو آرزولرك حصولنده بزه معاونت ایده‌جك اولور
سه‌کز ادای حق تشکرندن عاجز قاله‌جغم درجه‌لر
لرده بکا بر عنایت ایتمش اولورسکز !
دیه اعتراف آرزو ایلدی .
نصل ؟ ذکی قزك بو یولده اداره‌ٔ لسان ایده-
بیلمسنه شاشدیکزیا ! انشته‌سی بیله شاشمش ایدی .
حتی وحدتی بیله هنوز لطیفه‌ده حریتك وجرأتك
وکندیسنه محبتنده‌کی حکمتك بو درجه‌ٔ واضحه-
سنی اوممدیغی جهتله اوده شاشمش ایدی .
الحاصل بو صورتله اورته‌یه بر مسئلهٔ عاشقانه
دها چیقدی که صلحی وشریفه مسئله‌سنده‌ده بکزه‌مز .
زیرا صلحی‌یه زنکین بر قادین لازم ایدیسه انی شر-
یفه‌دن بشقه سنده‌ده بوله بیلور ایدی . کذلك
شریفه‌یه کوزل وتربیه‌لی بر کبار قوجه لازم ایدیسه
انی صلحیدن بشقه سنده بلکه دها مکمل بولمق محتمل
ایدی . بریکیلر ایسه بالکلیه بشقه‌در . زیرا وحدتی
بر ذکای مجسمه عاشق اولمش که کندیسنك‌ده دیدیکی

وجهله انك بر میلیون قزلر ایچنده بر دهاسنی بوله مز . لطیفه ده دخی بر کالات علمیه تمثالنه عاشق اولمشیدی که انی بیکده بر ارککده بوله بیله جکی تسلیم ایدیله مز .

لطیفه نك والده سی بو ایشدن خبر دار اولدیغی زمان زیاده سیله قهر لاندی . زیرا او قادینجغز شریفه نك والده سی قدر سربست و جرأتلی اولمیوب حتی شریفه ایله صلحینك صورت تأهللرینی ده تصویب ایتمیور ایدی . بعده ما قز ینی وحدتیدن قاچیرمقده غیرت ایلدیسه ده لطیفه نك وحدتی یه پیدا ایلمش اولدیغی ارتباطه نظراً باقه لم قادینجغزك بو غیرتی اثمره ایده جکمی ؟

« ۹ »

وحدتی ایله صلحینك حاللرینی مقایسه ایده جك اولسه کز صلحینك وحدتی ایله لطیفه ارهسنده پیدا اولان مناسبتی التزام و ترویج ایتمامسی لازم کله جکنی حکم ایدرسکز . اویله دکلمی ؟ صلحی دنیا دنبلان شی پاره دن و پاره سایه سنده

سور بله جك ذوقلردن صفالردن عبارت بولندیغنه
قناعت ایتمش برآمدر . بوندن بشقه هیچ برشیئه
سوق ذهن ایلدیکی یوقدر . وحدتی ایسه بالعکس
علاقه سنی برقزه دكل برذکایه ایده جك درجه لرده
فیلسوف وپاره یی فضائل بشریه نك ملزومی برشئ
محقر صایه جق مرتبه لرده قناعتکار برآدمدر . بونلر
هنوز باجاناق اولمدقلری حالده صلحینك آمالنی
افکارینی وحرکاتنی سکناتنی وحدتی بکنمیور .
تحسین ایتمیور . یارین بونلر باجاناق دخی اولدقلری
حالده نصل امتزاج ایده بیله جکلردر ؟

لکن صلحی بونقطهٔ نظردن ایشی تدقیق
وتتبع ایتمیور ایدی . انك نقطهٔ نظری هپ پاره
مسئله سندن بعید دكل ایدی . اورته ده کی پاره
یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغانك پاره سی دکلمی ؟
شمدیکی حالده اولاد اوله رق ایکی قزدن بشقه
کمسه سی یوق . درت قادینك وراثتندن نه اوله جق ؟
یا اوته کی قزی بنه کندیسی کبی پاره پرست برآدم
اله جق اولورسه ؟ او حالده بر ایده ایکی جانبازك

او بناءی لازم کله جك دکلمی؟ اما او نه کی قزی وحدتی آله جق واورده اکا مفتاح العلوم اولان ریاضیاتدن بدأ ایله تکمیل نسخ ایندیره جکم وانی شویله بویله ایلیه جکم دیه اوغراشور طورر . بو حالده یازیجی اوغلنك تکمیل ثروتنی کندیسنك اداره ایتمسنه هیچ بر مانعه‌تی اولمهمز .

نصل ؟ شمدی صلحینك حسابنی طوغری بولدیکزمی ؟ سز طوغری بولمیه جق بیله اولسه‌کز صلحی بونی طوغری بولمشیدی . هم حقیقت حالده اصابت دتی صلحیده اولدیغنه بز قانعز .

صلحی بو لطیفه ایله وحدتی مسئله‌سنك بر آن اول حل اولنوب بتورلمسنه‌ده مجبوریت حس ایلیور ایدی . کندی قاین والده‌سی :

— دها قز پك کوچکدر . اول قدر عجله ایتمه‌یلورز !

دیه بیان مطالعه ایلدیکی حالده صلحی :

— جانم ! دها اکلایه‌مدیکزمی ؟ بز لطیفه‌یی قوجه‌یه و برمکدن زیاده خوجه‌یه و برملك مکتبه

باشلایه‌جق کبی بر دو کون یاپه‌جغز !

مقدمهٔ لطیفه‌کو یانه‌سندن قویوشه‌رق لطیفه‌نك والده‌سی بو بابده تعصب کوسترمکه باشلامش اولدیغندن ایشی تأخیر ایده‌جك اولورلر ایسه قادینك شاید اورته‌یه بر مانع چیقاره‌یله‌جکنی درمیان ایدنجه قاین والده‌سنده‌ده قناعت کلمشیدی .

قناعت کلدی اما لطیفه‌یی وحدتی ایچون یازیجی اوغلندن نه یولده ایسته‌یه‌جکلر ؟ ایشته بوراسی جای اهمیتدر . زیرا ذاتاً معلوم اولدیغی کبی اوزمانه قدر بیك مباحثه‌ده دخی تأیید ایتمش ایدیکه یازیجی اوغلی اویله دوقتور کاتب فیلسوفه مؤلف فلان هیچ بر کیمسه‌یی اون پاره‌یه آلمیور . پاره‌سی اولمیان انسانی انسان بیله صایمیور . انك ایچون انسانلرك اولچوسی لیرادر . برآدمی صوره‌جغی زمان قاچ لیرالق اولدیغنی صورییور . بوندن ماعدا دوقتور ایله ایتدیکی ملاقاتلرده هیچ ممنون قالمامش اولدیغنی‌ده صره‌سی کلدکجه‌دامانینه صوقمش ایدی . بناءً علیه وحدتی افندی نامنه

لطيفه خانمى صادهجه راستيه جك اولدقلرى حالده يا حاجى اسماعيل اغا و يره‌جك اولور ايسه ؟

همدوقتورك والده‌سى پدرى حالا صاغدرلر . ازميدجوارنده‌كى كويلرك بر بسنده‌درلر . دوقتور ايسه تأهلى ايچون اناسنك باباسنك رضاسنى بالاستحصال حتى قزى والده‌سى واسطه‌سيله طلب ايتديرمك ارزوسنده‌در . برفقير چفتجى قاريه‌سى يلزيجى اوغلى حاجى اسماعيل اغانك قزينى كندى اوغلى دوقتور يوزباشيسنه ايستيه جك اولور ايسه قطعياً جواب رد اله جغنه شبهه‌مى ايديلور .؟ قصد بو رايى دوقتوره اكلاتيله جق اولسه و حاجى اسماعيل اغانى اغفال ايچون طريق خدعه‌يه سلوك ايدلمسى و يكى داماذنده ايراد وعقار صاحبى رآدم كوسترلمسى تكليف قلنه جق اولسه ايشك بو جهتنى ده دوقتورك قبول ايده‌بيلمسى بك مشكوكدر .

يا عجبا لطيفه‌نك دوقتوره و دوقتورك لطيفه‌يه

مفتونیت ومجبوریتی یازیجی اوغلنه اکلاتمش اولسه‌لر بوجهتدن حریفی ارضا ایده بیلورلرمی؟ هیهات! یازیجی اوغلی او یله مجبوریت مفتو- نیت طانورمی؟ انك عندنده قادین دنیلان مخلوق لوازم بیتیه‌دن برشی اولوب قز دنیلان مخلوق دخی انجق بو اهمیتی حائز اوله بیلهلك اوزره برال حریفنه آتیلی و یره‌جك اشیادندر . بناءً علیه تأهل ایچنده مفتونیت بولنه‌بیله‌جکی یازیجی اوغلنك خیال وخاطرینه بیله صیغمیوب بالعکس بو یله بر مناسبتی عفتسزلکه ناموسسزلغنده حمل ایله اورته‌یه خاطر و خیاله کلمدك بلالر چیقاره- جغندن بیله خوف اولنور .

ایشته قاین انا ایله داماد بو جهتلرك کافه‌سنی نظر دقتدن کچوردیلر . دهاسار هر جهتده سوق افکار ایلدیلر . نهایت والده‌سنی و پدرینی انجق دوکونه دعوت ایچون دوقتوری ارضا ایتمکله وحاجی اسماعیل اغایه‌ده دلیقانلینك شمدیکی حالنده ایکی جیبنده بر پاره‌سی یوق ایسه‌ده قریباً پاشه

اولمغه قدر يولى آچيق ايدوكندن بحث ايله قانديرـ
مغه قرار ويرديلر .

بو قرارك اجراسنده كى مشكلاتى ده كوچوك
كورمامليدر . مثلا دوقتور وحدتيك :

— بنم تأهلمسوكيلى اناجغم ايچون الك بيوك
مروتدر . تامك انضمام رأى ومعاونتيله بالتأهل
خير دعاسنى المزايسهم نصل اولور ؟ .

واديسنده كى ملاحظاتنى بيله رد ايچون
برچوق كلمات اقناعيه ويره‌رق تكميل تحصيل
ايتمش بر دوقتور وتوسيع افكار ايلمش بر فيلسوف
اولديغى حالده هنوز شمار چوجغى كبى كنديسنى
والده يومروغى آلتنده فرض ايتمك مواهق دوشميه‌ـ
جكنى اكلاتوب قبول ايتديرمكه قدر مجبور بتلر
كورلديكنى دوشونمليدر .

نهايت صلحينك مطالعه‌سنجه ايش كركى كبى
دستگاه تدبيرده كسيلوب بچيلوب اكمال ايدلدكدن
صكره يازيجى اوغلى حاجى اسماعيل اغايه دخى
اكلاتلدى . مكر يازيجى اوغلى درنجى حرمى

يعنی لطیفه‌نك والـده‌سی طرفندن ایدیلان اخبـار اوزرینه کیفیتدن بردرجه‌یه‌قدر خـبردار ایمش . واقعا دوقتورك شویله حسن اخلاق صاحبی بویله ذکی وعالم برآدم اولدیغنـه وقریباً پـدرینی ترفیع رتبه ایله برقاچ سنه‌یه قدر پاشـا بیله اولمسی مأمول بولندیغنه‌دائر داماديك سرد ایلدیکی مقدماتی برطور صبورانه ایله دیکله‌دی ایسـه‌ده :

— ایشته بنده‌کزك دخی قرداشلق درجه‌سنده مکتب ارقداشی بولنان بوذاتی سزه ایکنجی اوغل ایتمك ارزوسنده‌یز .

تکلیفنه نقـل کلام ایدیلنجه یازیجی اوغـلی حاجی اسماعیـل اغا مسـتهزیانه برخنـده ایلدی‌ده دیدی‌که :

— اوغـلم! برقاری بسـلیه‌میه‌جك اولان آدم ایچون اولنمك ممنوعدر . حریفك ایکی جیبنده بش پاره‌سی بولنمق شـویله طورسون کچن کیجه بوراده ایکن پانتالـون اوزرینـه برحرقـه کیمش ایدی‌ده دقت ایلمش ایدم‌که پانتالونك جیبـلری بیله یوقدی .

اویله بزه کورنه قز و پروبده خرجلغی دخی جیننه بزه قویه‌جق اولور ایسه‌ك کولنج اولورز. پدر بی رتبه‌لر قطع ایدرك پاشا اوله‌جق ایمش! بز پاشالرك دخی برچوغنی کوردك که واری یوغی حساب ایدیله‌جك اولسه بیك لیرالق آدم اولدیغی اثبات اوله‌مز. پاشا اولنجه‌یه قدر الدقلری آیلقلری یدکلری کبی اندن صکره دخی اله‌جقلری آیلقلر کندیلرینی بچندیرمکه بله کفایت ایده‌مز. سن اویله دوقتورلره موقتورلره قولاق ویرمه! بز اصناف آدمز. ابرادجی صراف آدمز. بزه نه کندی نوعمزدن بشقه‌سی یرامز. اکلادکمی اوغلم؟ اکلادك ایسه برده‌ها بکا بو دوقتور فلان سوزینی زنهار سویله!

صلحی افندی قان پدرینی اقناعه مدار اولور دیه دوقتورك طبابتندن دخی بحث ایتمکه باشلادی. صنعتنك ده اجراسیله معاشندن بشقه پاره قزانغی دخی دوقتورك جمله شعارندن اولدیغنی سویلدی لکن یازیجی ارغلی حاجی اسماعیل اغا بو سوزلرده

اولکیلردن دها بیوك اهمیت ویرمدی . جواباً
دیدی که :

— اوت حکیملکك بر صنعت اولدیغنی بن ده
بیلورم . بر یرده بر خسته چیقه‌جق و یوزلرجه
حکیملر میانده بزم دامادی بولوب چاغره‌جقلرده بر مجید
یه‌دن نهایت بر لیر ایه‌قدر اجرت اله‌حق اویله دکلمی؟
بونکله زنکینلك نصل متصور اوله‌بیلور! ارباب
صنایعی بیلورم اوغلم بیلورم! دوقتور دکل آ
قو یوجی بیله اولسه ینه‌زوکورتدر ینه‌زوکورت!
پاره‌بی قزانمق ایچون بیوك قولپولره باقلی . حتی یالکز
الیشه و یریشه‌ده تماميله امنیت ایتمالی . بیوك
قولپولرك بیوك کارلری اوله‌بیله‌جکی کبی اندن
بیوك ضررلری دخی اوله بیلور . کیرو طرفده
املاکدن عقاراتدن برده احتیاط سرمایه‌سی بولنملی .
بکا سنك کبی بر داماد لازم ایدی اوغلم! کندی
الکنی هم‌ده بر امنیت دائمه ایله کندیسی قرسون .
جد اولسون جناب حق ویردی . ایکنجی دامادم
اوله‌رق ینه‌سنك کبی برذات بوله‌بیلورم . لطیفه‌نك

یاشی نه باشی نه ؟ هنوز اون بشنده برچوجق ؟

ایکنجی جواب رد صلحینك جسارتنی دها زیاده آزالتمقله صلحی اومعد احتیارك اوستنه وارمامق جهتنی ترجیح ایلدی.

فقط یازیجی اوغلنك ایکنجی داماد اولمق اوزره ینه کندیسی کبی بر داماد بولمق ارزوسنده اولمسنه ایچندن قهقهه لرله کولیور ایدی. کندی وجدانیله مباحثه ایلدیکی زمان بر دوقتور وحدتی اوله بیلمك ایچون کندی یوزیکرمی ایر الق واردات مخیله سنی ده بلکه یازیجی اوغلی داماد اولمسنی ده فدایه مجبوراً رضا کوسترمك اقتضا ایلیه جکنی اعتراف ده بولنیور ایدی. اما بونلری قاین پدر حضرتلرینه اکلاتمق قابل اوله بیلورمی ؟

برده ایکنجی اقشام وحدتی افندی قوناغه کلدکده حاجی اسمعیل اغانك پدری زماننده قالمه آدمی اولوب دائره مدیرلکی کبی بر موقعده بولنان یونس اغا برلازك لسانندن صادر اوله بیله جك قدر نزاکتله بعدما اوزیه ایاق باصمامسنی وحدتیدن

رجا ایتمزمی؟

مدت عمرنده هیچ برکسه‌دن بویله بر معامله کورمامش اولان وحدتی بوز کبی طوکدی قالدی. مقابلةً سویلیه‌جك حرف واحد بوله‌مدی.

لازیونس ایسه:

— قصوره باقیکز! اغام! بزده امر قوللی یز. اغامز بویله امر ایتدی بویله یاپیورز. ظنمه قالورسه سز بزم اغادن قزایسته‌مشدیکزده اغاده ویرمك ایسته‌مدیکی ایچون بوندن بویله سزی قوناغه قویماق امرینی ویردی.

بوللو ایضاحاته کیریشمش ایدیسه‌ده بینی دونمکه کوزلری قرارمغه باشلامش واپاق اوزرنده طوره بیلمك اقتدارینی غائب ایتمش بولنان وحدتینك قولاغنه بوایضاحاتك هیچ بریسی کیرمامش اولدیغنه شبهه احتمالیدر.

زواللی چوجق الدیغی بوامر اوزرینه همان ترسنه پرسنه قوناقدن چیقدی. وقت برآز کج اولدیغندن حیدر پاشاخسته‌خانه‌سنه قدر دونمك

قابل اوله‌میه‌جغی کبی استانبول طرفنده او کیجه‌یی کچیره‌بیله‌جك بر مسافرخانه دخی بوله‌مدیغندن صولوغی بك اوغلنده الیق اوزره یوله روان اولدی .

« ۱۰ »

افسرایدن بك اوغلنه قدر کیدر ایکن اثنای راهده وجدانیك ذهنندن نه‌لر کچمش اولدیغنی بر درلو تعداد وتعریف ایده‌میز . یالکز شونی دیه‌بیلورزکه اکر وجدانی اون سنه‌لك بر تحصیل ثمره‌سی اولمق اوزره کندیسنه بر مسلك قطعی حکمت تعیین ایتمامش اولسه ایدی المش بولندیغی بو جواب یأس اوزرینه کوپریدن کچر ایکن قالدیروب کندیسنی دکزه آتمسی‌ده محققاتدن صاییلور ایدی . حتی بو جهت کندی خاطرینه دخی کله‌رك :

— بندن بشقه بریسی اولسه شورادن کندیسنی دکزه آتدیغی آنده عشقندن‌ده سودا . سندن‌ده دنیاسندن‌ده هرشیئندن قورتیلور کیدر ایدی !

دیه کوپرینك جناح پرلرندن دکزه باقشیدی ٠ فقط وحدتیده بویله ضعف قلب یوقدر ٠ دنیاده پاره سایه‌سنده یاشامغی کندی عل‌و جنابنه یاقشدیره‌میان و پاره‌یی کندی مساعیسی سایه‌سنده کندیسنه مغلوب و محکوم ایتمك داعیه‌سنده بولنان برقهرمان الك بیوك احوال مشکله‌یه قارشو ینه الك بیوك متانتله مقابله‌دن کیرو طورمز ٠

صلحی دها او اقشام وقوع حالی خبر الور الماز ارقداشنی کوره‌رك اقتضاسی وجهله تسلیلر ویرمك ایچون جان آتدی ایسه‌ده وحدتینك نره‌یه کیتمش اولدیغنی بیلمدیکی جهتله تعقیبنه مقتدر اوله‌مدی ٠ ایرتسی صباح طوغریجه حیدر پاشا خسته خانه‌سنه کیدرك وحدتی‌یی اره‌دقده واقعا بولدی ایسه‌ده کوزلرینك قان چناغنه دونمش ورنکرو ینك صارارمش اولمسی بیچاره وحدتینك او کیجه‌تا بصباح کوزلرینه او یقو کیرمامش اولدیغنی اعلان ایلیورلر ایدی ٠

وادی تسلیتده صلحینك ایلك سویلمش اولدیغی

سوزلرك بورايه قيدينه بيله لزوم كورمیز . ذاتاً انلره وحدتی ده قولاق بیله ویرمامش ایدی که ! بو سوزلرك ارقداشنه هيچ بر تأثيری اوله‌میه‌جغنی صاڭی كورنجه ایشی بر مباحثهٔ جدیه صورتنه دوكدی . دیدی كه :

— برادر ! بن دنیاده هر سعادت پاره ایله حاصل اوله‌جغنی ادعا ایلرم ده سن بكا مخالفتده بولونورسڭ . ایشته سنی لطيفه حقنده‌كی املندن مأیوس ایدن شی ده محضا پاره‌نڭ اولماسیدر .

وحدتی مأیوسانه بر تبسم ایدرك دیدی كه :

— خیر برادر ! اویله دكلدر . بنده پاره اولماسی بنی محروم ایتمامشدر . بلكه سزڭ قاین پدرده پاره بولنماسی باعث محرومیت اولمشدر . بعض شیلر واردر كه حصولنه واقعا پاره سبب اولور . بعض شیلرڭ ده حصولنه پاره مانع اولور .

— اما ! رتق بو یله معكوس بر فیلسوفلغڭ ده حكمی اوله‌مز یا ؟

— پك اعلا اولور . هم سن ده كوررسڭ كه بن

لطیفه‌یی ایشته بو حکمت ایله اله چکیره جکم .

— اونصل لقردی ؟ بویله قوری حکمتلر ایله برقز اله چکیریله بیلورمی ایمش ؟

— های های ! هم ده لطیفه کبی برقز ! لکن بونك نصل اوله جغنی سکا تعریف ایده‌مم . زیرا شرائط موفقیتك بیوکی بوسری کیمسه‌یه فاش ایتمامکدر .

— بنم کبی اسکی ارقداشدن ده‌می ؟

— هرکسدن ! هرکسدن !

— حالبوکه اکلاتمامق ایستدیککشیئی بن چوقدن اکلادم بیله ! یعنی پاره حقنده‌کی افکارکی لطیفه‌یه دخی اکلاته‌رق دنیاده هرسعادت پاره ایله حاصل اوله‌جغنی اکا ده قبول ایتدیردکدن صکره قزی کندیکه جلب ایده‌جکسك ؟ او یله دکلمی ؟ واقعا برقز برکره جلب اولندیمی ؟ ارتق اناسنك باباسنك مخالفتی ممانعتی ده حکمدن دوشر .

— جانم سنك نه‌که لازم ؟ نصل یاپه‌جق ایسه‌م یاپه‌جغم ! بن یاپه‌جغم شیئك تأمین موفقیت ایده‌جکندن

اوقدر امينمكه ايشته ايلك مأيوسيتي برطرف ايتمكه مقتدر اولدم .

شيطان صلحي و اقعا وحدتينك قرار و برديكي شيئي تماميله اكلامش ايدي . حتى وحدتينك انكار وادنسنده سو يلديكي سوزلرنده تأثيري اولميه رق حكم ايلديكه وحدتي لطيفه يه كنـدي حكمتني قبول ايتديرمك صورتيله قزي كنديسـنه جلب ايده جكدر . بناءً عليه ارقداشـنه ديديكه:

— بو ايشـده مأيوس اولمامش بولنديغكه پك ممنون اولدم قرداشم ! سن مأيوس اولمدقدنصكره بن ده مأيوس اولمم . زيرا سـنك تأهـلك بنم ده اخص آمالمدر . بونك ايچون سكا هر درلو معاونته حاضر اولديغم كبي همان شمديدن وعد ايده بيله جكم معاونت دخي لطيفه يه مكتوب كوندرمك ايستديكك حالده ايصالني تأميندر .

ارقداشـندن ايشتديكي بو سوزلر اوزرينه وحـدتي دقتلي صلحينـك يوزينه باقـدي .

صلحی بو باقیشك معناسنی درحال اکلایه‌رق
دیدی که :

— یوق اما یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل
اغادن جواب یأس الدی ، دیه بنم حقمده‌کی
امنیتکی قالدیره‌جق اولورسه‌ك باق ایشته
بوکا زیاده‌سیله جانم صیقیلور . بنی سکزسنه‌در
سنکله ارقداشلغی قرداشلق درجه‌سنه واردیر .
دیگمز وباخصوص شو نقطه اوزرنده‌ده افکارجه
آماجه متفق بولندیغمز حالده سبب نه اوله بیلورکه
بندن امنیتی قالدیره‌سك ؟ امین اول که یازه‌جغك
مکتوبلرك هیچ بریسنی آچوق خاطرمه بیله
کلمیه‌جکدر . شاید او مکتوبلر مضموننه لطیفه‌یی
اقناع ایچون بندن معاونت ایسته‌یه‌جك اولورسه‌ك
او حالده مسئله‌دن بنی خبردار ایدرسه‌ك نه بن‌ده
اکا کوره حرکت ایدر سنك ایشکی تسهیل ایلرم .

صلحی بو سوزلری خلوص وصفوتنده اصلا
شبهه براقمیه‌جق برصورتده سویلنمش اولدیغندن
وحدتی ایلك ده‌فعه‌لی باقشنه یه بیان ندامتله ارقدا .

شـندن صـندرلر دیله‌دی . حتی او آنده لطیفه‌یه
مکتـوب یازمق احتیاج قطعیسـنده دکل ایکن
مجرد صلحی یی تأمین ایتمش اولمق ایچـون قالقدی
اوزون اوزادی‌یه برمکتـوب یازه‌رق فقط ارقدا ـ
شنه کوسترمکسزین ظرفه‌قو یوب مهرله‌دی بعده
صلحی یه و یردی .

وحدتینک مکتوبی بورایه عیناً نقل و درج
ایتمیه‌جکز . هم ده کندی ارقداشنه کوسترمك
ایستمدیکی مکتوبی بوراده بزم دخی قارئلرمزه عرض
ایتمك ایستمدیکمزدن دکل . وحدتینـك لطیفـه‌یه
یازدیغی یالکز بو بردانه‌یه منحصر قالمیـه‌رق تمام
او جـنه مدت دوام ایلیان مکاتبه و مخابره‌ده بوزلره
واردیغی کبی لطیفه طرفنـدن کلان جـوابلر دخی
اولقـداره واردیغنـدن بونلرك بردانه‌سـنی درج
ایدوب‌ده جمله‌سنی درج ایتمامك مناسب دوشمیه‌جکی
ایچون شو یلك مکتوبی‌ده درج ایتمیـه‌جکز . هم
ولوکه درج ایده‌لم . بونده کوریلوب اکلاشیله‌جق
نه وارکه ؟ وحدتی کورمش اولـدیغی معـامله‌دن

طولانی براز زیاده‌جه تظلم ایتمکله برابر لطیفه‌یه اوقدر محبت دوه واسنده بولنیورکه باباسنك خانه‌سندن طرد ایدلمك دكل دنیادارندن طرد ایدلمش اولسه بیله داز آخرته ینه كندی محبتیله كیده‌جكنی تأمین ایلیور والسلام.

اصل نظر دقتی جلب ایده‌جك شی بونلرك مخابره‌لری اوچ سنه دوام ایتمش اولمسی قضیه‌سیدر. او بله دكلمی؟ واقعا بو صورت نظر دقتی جلب ایلر ایسه‌ده اوچ سنه مدت مخابره ایدلدیکی حالده نصل اولوبده قزی قاچیره‌جق درجه‌لرده اقناع ایده‌مامش اولدیغی قضیه‌سی نظر دقتی جلب ایتمز. كرك وحدتینك وكرك لطیفه‌نك مقصدلری بویله قاچیرمق وقاچمق صورتیله بكام اولمقدن عبارت بولنسه ایدی اومقصد همان بر قاچ آی و بلكه‌ده برقاچ هفته ظرفنده حاصل اوله‌بیلور ایدی. ایشك ایچنده دها بشقه شیلر وار ایدی. اوقدر بشقه‌كه انلری كوره‌جك اولسه‌كز سزده‌نی بویله مخابره‌نك سنه‌لرجه مدت اوزانوب كیتمش اولمسنده بر بأس كورمز-

صکره بنده علمیه سزه بو بشقه شیلری مختصراً خبر ویره‌لم :

اولا لطیفه هنوز پك کوچك اولدیغندن و بو یاشده بولنان بر قزجغزده وحدتنڭ کوردیکی ذکای فوق العاده‌نڭ وجودینه هیچ بر کیمسه اینانه‌میه‌جغندن وحدتی بو یله هنوز اون آلتی یاشنی اکمال ایتمامش بر قزی قاچیرر ایسه عالم نظرنده عادی بر مفسد اولمق اوزره اتهام اولنه‌جقدر . او یله دکلمی یا ؟ اون آلتی یاشنده بولنان بر آکا قوزیسی سودیکنڭ وفادارتکارانه‌سنی تقدیر ایتمش اوله‌ بیلورمیکه آناسنی باباسنی ترك ایلمسونده بر عاشقڭ آغوش وصالنه آتیلی ویرسون ؟ ذاتاً بو یله بر تربیه‌سزلکی قز قبول ایده‌میه‌جکی کبی اوقبوله مستعد کورونسه بیله اصل مفتونیتی عقلنه اذعانه اصل مجبور یتی تربیه‌سنده علو اخلاقنده اولان وحدتی دخی بونی قزه اصلا قبول ایتدیره‌مز .

بوندن صکره ایلك طلبده قزی ویرمامش اولان قاین پدرك بعدما وقوعه کله‌جك طلبلرده یوله

کلمسی دخی مأمول دکلمیدر ؟ باخصوص که ایشك ایچنده بر صلحی برده قاین والده سی بولنه رق شو ازدواجی تصویب ایتمش اولدقلری حالده بونلرك البته یازیجی اوغلنی یوشاتوب اقناع ایده بیله جکلری احتمالندن اوزاق طوتیله مز .

بوندن ده ماعدا وحدتیدنك لطیفه یه و لطیفه نك وحدتی یه پیدا ایلدکلری تعلق او یله صرف بر هوس عاشقانه دن ده عبارت دکلدر که بونلر آتش هجرانك زلال وصال ایله تسکینی امرنده عجول اولسونلر . بونلر یکدیکرینك اصل ذکاوتنه فطانته علمنه عرفاننه عاشق اولمشلر . اك بیوك وصال کندیلری ایچون تعاطیٔ افکار امکانندن عبارتدر . بو ایسه ایشته تحریراً دخی ممکن اوله بیلیور . نصل که ممکن اولمشدرده . زیرا صلحی ورمش اولدیغی سوز اوزرینه فی الواقع بو عاشق و عاشقه نك مکتوبلرینی ذره قدر خیانت ایتمکسزین دائما احد همایه ایصال ده دوام ایتمکله ایکیسی آره سنده تعاطی ایدلمش بولنان مکتوبلر علمی ادبی حکمی اوقدر

مباحثی شامل بولنمشدرکه جمله‌سی بر یرده جمع
ایدلملک لازم کلسه الک کوزل بر مجموعه وجودده
کتوررلر هم ده اویله « نزول الوزن » و سائره کبی
یالکز سوداپرستانه شیلردن عبارت دکل تصفیهٔ
ذاته و تزکیهٔ اخلاقه خدمت ایده‌جک بر مجموعهٔ
پرحکمت صورتنی آلمش اولدیغی کوریلور.

شو محاوره کیفیتی‌ده بر طرفه قالسون. وحدتی
ایله لطیفه هیچ ده ملاقات ایده‌مزلر دکل ایدی. ایکی
اوچ آیده بر کره ینه ملاقات ایده‌بیلیورلر ایدی. شریفه
خانمک والده‌سی بونلرک محرم اسراری اولوب
چارشوده ویا بر سیرینده ایکی محبک بر لحظه ملاقا
تلرینه یاردیم ایلدیکی کبی اصل لطیفه‌نک والده‌سی
دخی وحدتینک اویله صلحی کبی برچوق احوالدن
قورقوله‌جق دلی قانلیلردن اولمدیغنی اکلامش
و قزینک بو آدمه صورت و درجهٔ تعلقنی ایی تقدیر
ایتمش اولدیغندن او ده بر زماندن صکره بونلرک
مناسبتلرینه حامی اولمق درجه‌سنده انصافه کلمش
ایدی. حتی بازیجی اوغلی حاجی اسمعیل آغانک

ایلك طلبه جواب رد و یرمسنده کندیسنك ده تأثیری اولدیغی یعنی اوزمانلر قوجه سنه قزی بویله برذات طرفندن ایستنیله جکنی قبل الوقوع خبر و یرمکله برابر قزی و یرمامك جهتنی ده توصیه ایلمش اولندیغی حالده مؤخراً بو مخمندن پشیمان ده اولمشیدی ٠

اوچ سنه قدر دوام ایلدیکنی خبرو بردیکمز مخابره نك تمام ایکی سنه سی ایشته بویله هجران عد اولنه میه جق برصورتده دوام ایلمشدر ٠ حتی بو مدت ظرفنده یاز یجی اوغلندن قزی ایکی کره دها طلب ایلمشلر ایسه ده عند لازی یوله کتوره بیلمك قابل اولمامش ایسه ده سائر ظهور ایدن طالبلری دخی لطیفه خانم و والده سی قطعیاً رد ایلدکلرینه وهم ده یاز یجی اوغلی انلری رد ایتملك ایستدیکی حالده رد ایلدکلرینه نظراً وحدتی افندی لطیفه نك انجام کار کندیسنه قسمت اوله جغنه هیچ شبهه ایده میه رك بوزمانی کچیرمشدر ٠ اندن صکره کندیسی مأموراً ایکنجی اردو مرکزی بولنان شمنی یه

اعزام اولندیغندن اگرچه شوم راق دها زیاده
موجب حسرت واشتیاق اوله جق مفارقتلردن
عبد اولنمش ایسه ده کرك عاشق وکرك عاشقه
بومفارقتلرك ده تأثیرینه مقاومت ایده بیله جك
درجه لرده قیلسوفلغی آرتدیرمش اولدقلرندن
کندیلری بنی بنه یأسه نومیدی یه قاپدیرماشلردر .
ها! یافکز مکتبدن چیقه لی درت سنه یه تقرب
ایلدیکی حالده بزهنوز وحدتینك ترفیع رتبه لرندن
خبر ویرمدك . مختصراً اولسون عرض ایده لم که
بر بچوق سنه صکره کنج دوقتوره قول اغاسی رتبه سی
ویرلدیکی کبی الك اوزرینه برسنه مرور ایتمکسزین
بیکباشیلق فرمانی ده ویرلمش و بودفعه شمدی یه کیدر
ایکن ده رتبه سی قائمقاملغه ترفیع اولنمشدر . هم ده بو
ترقی هیچ رکیمسه نك سایه توجهنده میسر اولمیوب دلی
قانلینك حذاقتیله برابر فنون طبیه یه دائر یازدیغی
برخیلی کتابلر سایه سنده میسر اولمشدر . باخصوص
یازدیغی کتابلر وحدتینك یالکز ترفیع رتبه سنه
خدمت ایتمکله قالمامشدر . یالکز مکافات نقدیه سیله

کیسهٔ ثروتنه ده خدمت ایتمامشدر . بلکه شهرت
حذاقتنی ده اول قدر آرتدیرمشدرکه وحدتیدن بشقه
بریسی اولسه ایدی استانبولده پیدا ایتمش اولدیغی
برچوق کبار مشتریلرندن آرلمغی سودیکی قزدن
آیرلمقدن بلکه ده دها زیاده کوج بولهرق استعفایه
قدر وارر ایدی . بزم وحدتی ایسه وظیفه دن
قاچمغی ده اك بیوك ناموسسزلقلردن عد ایلر ایدی .
« پادشاه بونجه سنه بنی مکتبده بسلیه رك وتحصیلم
ایچون بو قدر مصرفلر اختیار ایدرك طبیب چقیاد
رمش ایسه شوکا بوکا ویزته یه کیدرك پاره قازانسون
دیه بو فدا کارلقلری اختیار ایتمامشدر . کندی
اولاد معنویه سی اولان عسکرك امور صحیه سنه
باقسون دیه یتشدیرمشدر » ملاحظه سیله خدمت
عسکریه سنده بر دقیقه تکاسل کوسترمز ایدی .

« ١١ »

شمدی یه عزیمتدن صکره دخی وحدتی افندی
هر پوسته منتظماً لطیفه دن مکتوبلر الور ایدی .
ابتدالرنده لطیفه نك هر مکتوبی صلحی افندینك

بر مکتوبی دروننده چیقه‌رق احوال بتبه و لطیفه‌یه نه یولده تسلیتلر نصیحتلر و بر دیکننده دائر صلحینک مکتوبلرنده کوزل کوزل شیلر دخی بولنور ایدیسه‌ده صکره‌لری صلحینک مکتوبلری یالکز « لطیفه طرفندن یازیلان مکتوبی کوندردم . جمله‌مز عافیتده‌یز ، جمله‌مز سلام ایدرز » دن عبارت بر درجهٔ اختصاره ایتمش و دها صکره‌لری بوقدر جقدن عبارت مکتوبلرده منقطع اوله‌رق وحدتینک آچدیغی ظرفلرده یالکز لطیفه‌نک کاغدی چیقمغه باشلامش ایدی .

برده پوسته‌نک بر یسنده لطیفه‌نک بر مکتوبی چیقدی که بونده لطیفه بعدما کندیسنه کوندریله‌جک مکتوبلرک بالق بازارنده اجزاجی اکشیدیس افندی معرفتیله کوندرلمسنی رجا ایلیور ایدی .

بتبی ولسق اوزره دخی نشته‌سی صلحی افندی برقاچ پوسته‌در کلان مکتوبلری وقتیله زمانیله کندیسنه و بر مدیکنی و بوکا شوکونلرده مشغولیتنک پک زیاده کثرتی سبب اولدیغنی سویلیور ایدی .

واقعا اکثیدیس افندی وحدتینك پك بیوك دوستلرندن اولوق حسبیله امر مخابراتده صداقتنه اعتماد اولنور ایدیسه‌ده وحدتی افندی بویله لطیفه‌دیه یازدیغی مکتوبلری وقت وزمانیله قزه ایصال ایدمامك درجه‌لرنده صلحینك نه کبی مشغولیتلری اوله‌بیله‌جکنی پك چوق مراق ایتمش واولبابده کندیسنه ایضاحات ورمسنی جوابنامه‌سنده لطیفه‌دن صورت مخصوصه‌ده رجا ایتمشدر .

لطیفه وحدتینك بو رجاسنی اسعافده بر پوسته بیله تأخر ایتمدی . ایکنجی پوسته ایله مفصل بر مکتوبی کلدی که اولندن صوکنه قدر هپ صلحی‌یه دائر ایدی . واقعا حقایق احوالدن قزجغزك تمامیله خبردار اولمدیغی مکتوبك شیوهٔ افاده‌سندن ده اکلاشیلیور ایدیسه‌ده کچنده باباسی حاجی اسماعیل آغا برایش ایچون طربزونه کیتمش بولنمق حسبیله اومدت ظرفنده انشته‌سنك بر کیجه قوناغه کلور ایسه بش کیجه کلمدیکنی وحتی آبلاسی شریفه خانم ایله بوندن

طولابی . ایکی دفعه غوغالری ده اولدیغنی و آغلامسنك استخبارینه کوره انشته‌سی اسکداره برخانم افندی‌یه علاقه ایدرك خانم افندینك انشته‌سنی صوید قجه صویغفه باشلادیغنی فلانی خبرویریور ایدی که بوبله طفلانه یولده یازلمش اولان مکتوبدن وحدتیك استدلال ایلدیکی حکم دخی اوعاقل دلی قانلینك نظر دهشتنی آچمغه کافی ایدی .

قدرتنك عدم کفایه‌سی حسبیله لطیفه‌نك تمامیله اکلانه‌مدیغی شیلری بوروماتك محرری صفتیله بزم اکلاتمقلغمز لازم کلیور . ذاتاً ایچه‌ بر زمان اولدی که بز صلحینك یاشبش عالمنده‌کی احوالندن خبرویرمدك .

انسان قسمنك بو دنیایه یالکز کندی ذوق وصفاسی ورفاه وسعادتی عالمده یاشامق حقیله کلدرلك نه کندی نفسی ونه‌ده بشقه‌لری ایچون چالشمق وظیفه‌سنی خاطره بیله کتورمیان صلحی افندی بو یاشبش عالمنده هر سعادتك پاره ایله حاصل اوله‌جغنی کوزل دوشونمش ایسه‌ده پاره‌نك

نه ایله حاصل اوله جغنی هیچ ده کوزل دوشونمامش اولدیغی معلوممکزدر. خاله سندن منتقل ایراد ایله یاشادیغی زمانکی معیشتندن دها واسع برمقیاس داخلنده یاشامق مجبوریتنی حس ایلیان بزدلی قانلی او معیشتک موجب اوله جغی مصارفیده قاین پدرینک امورینه حساباتنه حیله قاتمقدن بشقه نه یولده حاصل ایده بیلور؟ بناءً علی ذلك برخیلی زماندنبری سفاهت واسراف یولنده ییکی یاره لرك یازیجی اوغلی حساب عمومیسندن موجب اولدیغی آچیغی قپامق ایچون صلحینك ایلك بولمش اولدیغی تدبیر چاقماقجیلر یوقوشنده برکارکیر خان درونده قاصه لرك محفوظ اولدیغی اوطه یه خرسز صوقمق صورتندن عبارت اولدیکه بو اوطه لره خرسز شری طوقنه بیلمك عدیم الامکان اوله جق درجه لرده خانلرك حاللری بکجیلری فلانلری مکمل اولدیغی حالده یازیجی اوغلنك قاصه لری بولندیغی اوطه یه خرسز کیرمسی جمله ایچون موجب حیرت اولمشیدی. نصل اولمسون که اوطه یه کیرن خرسز

موجود اولان بش قاصه‌دن یالکز بر یسنی آچمش ایسه‌ده بو ایش ایچون لااقل بر هفته چالشمش اولدیغی اوراده‌کی الات وادواتدن اکلاشلمقده بولنمشیدی .

درلو اکلر و بدلی بورغولر اویغوجلر فلانلردن ماعدا شیشه‌لر ایچنده تیزابلر دخی بولندی . پولیسه خبرویرلەرك بوجکلر جلب اولندقده واقعا قاصه‌نك پارچه پارچه ایدلمش اولدیغی کورلدی ایسه‌ده موجود آلات وادوات ایله بو ایشك نصل کورلمش اولدیغنه انلر دخی استغراب ایلدیلر . اوت استغراب ایتملیدر یا؟ زیرا اوقاصه درونده انکلتره وفرانسه وبلچیقا وهولاندا قونسولیده‌لری محفوظ بولنەرق صندق تیزابله اویله چوروتلمش وموجود آلات ایله اویله تخریب ایدلمش ایدی‌که قونسولیدلرك دخی هیچ برایشه یارەمیەجق صورتده تخریب اولنمش بولنملری لازم کلور ایدی . حالبوکه شمدی‌یه قدر قاصه آچلمەلك بیك دفعه امثالی کورلمشدرکه بو قاصه

خرسزلغی انلرك هیچ بر یسنه بکزه‌مز .

بو قاصه خرسزینی پولیسـك بوله بیلمسی محال اولدی . اصل خرسز بولنان صلحی ایسـه اوراق مذکوره‌نك فروختیله حاصـل ایلدیکی یدی بیك قـدر لیرادن بشـبیك بوقدرینی اوزمانه قدر ایتمش اولـدیغی اسرافاتك موجب اولـدیغی حسـاب آچیقلرینی قپامغه صرف ایدرك بیك بشیوز قدرینی ده بعـدما بر زمانه قـدر وقوعه کلـه‌جك مصـارفه قارشو لق اتخاذ ایلدی .

هم بو ایش اولـدیغی زمان وحـدتی هنـوز استانبولده ایدی . فقط یدی بیك لـیرالق بر زیان یازیجی اوغلنی دوچار افلاس ایده‌جك شیلردن اولدیغی جهتله غایتی حریفجك تأسفندن براززمان خسـته اوله‌رق بوآجی‌یی اونوتمش کیتمش ایدی . وحـدتی شمنی‌یه کلـدیکی زمانلر باغ قپـانده بیوك بر حریق ظهور ایدرك الکچوغی اخشاب ودردی بشی کارکیر اولمق اوزره یازیجی اوغلنك اون‌یدی قـدر دکان وقهـوه کبی عقـاراتی یاندی . اکر

بو زيانك آجيسى دفعةً حريقك يوركنده اوتورسه
ايدى مطلقا يوركنه اينوب هلاك اوله جغى شبهه سز
ايديسه ده بركت ويرسون كه دفعةً بو آجى يى حس
ايتمدى . املاك مذكوره كاملاً سيغورته لى اولدقلرى
جهتله هرنه قدر تام قيمتلريله سيغورته يه قونلمامشلر
ايسه ده ينه بدللر ينك نصفندن زياده سى اله كيره جكى
قضيه سى يازيجى اوغلنى متسلى ايلمشيدى . بر ده
قيدلر يوقلانسون كه سيغورته لرك مدتى منقضيه
اوله لى اون بش كونى پچمش !

ايشته بو زمان يازيجى اوغلنك تأسفى آرتەرق
برقاچ كونلر شوراده بوراده ديوانه كبى كزندى
طوردى . اما شو قضادن طولايى صلحى افندى يى
اتهام ايدرميسكز ؟ « حاشا ! » دكلمى ؟ بز ايسه يك
اعلا اتهام ايدرز . زيرا سزدن زياده ايشه بز واقفز .
شويله كه :

حريق وقوعه كلديكى زمان سيغورته لرك مدتى
هنوز ختام بولمامش ايدى . بچن سنه نك تشرين

ثانيه‌سی اون طقوزنده سیغورته ایدلمش اولوب حریق ایسه بوسنه‌نك تشرین ثانیسنك طقوزنده وقوعه كلمشیدی . لكن صلحی اوقدر ذكی وفطین بر صلحی اولدیغی حالده شو فرصت عظیمه‌دن استفاده ایتمسونمی ؟ بو ایسه پك قولای برشیدر . سیغورته مقاوله نامه‌سنده (فی ۱۹ تشرین ثانی سنه ۰۰۰۰) دیه مرقم اولان قیددن انك‌ده یالكز « ۱۹ » رقمندن بر رقمی بللی بلورسنز حك ایتدیكی كبی مطلوب حاصل اولوویرر . سیغورته‌نك تأدیه ایده‌جكی بدل سكز بیك لیرادن متجاوز اولمغله مركزی آمریقاده بولنان قومپانیه‌نك استانبولده دیركتوری اولان برروم ایله صلحی درحال اویوشدی . لیرانك ایكی بیك بشیوزینی رومه ویروب قصوری كندیسنه قالمق اوزره الده بولنان كاغدلری اكا كوره تصحیح ایدرك باره سیغورته قومپا- نیه‌سی صندیغندن چیقدی ایسه ده دیركتور ایله صلحینك جیبلرینه كیره‌رك اصل مال صاحبی بولنان یازیجی اوغلنه یالكز بر تلهف قالدی .

سیغورته دیركتوری برآره‌لق حریقلك وقو-

منی ده صلحیدن بیلمش ایدی . کندی قاین پدرینه بوقدر غدر وظلم ایدن بردلی قانلینك اوحریقی ایقاع ایتمه‌سی دخی مستبعد کورمامشیدی . لکن بوظن صلحی علیهنه جداً وحقیقةً برافترادر . صلحی بویله ایشی یانغنجیلغه قدر واردیره‌جق مرتبه‌ده جنایتکار اولمدیغی کبی یانغینك بر بکجی حال طرفندن دقتسزلك ایله وقوعه کتورلمش اولدیغی ده تحقق ایلمشیدی . بناءً علیه صلحی ذکاوتی وسرعت انتقالی حسبیله بو قضانك وقوعی سیغورته مدت مقاوله‌سنك تمام صوکلرینه تصادف ایتمش اولمسندن استفاده ایلدی . بوندن بشقه هیچ برقصوری یوقدر .

بو یانغین قضاسی ایشنه لطیفه‌نك وحدتی افندی‌یه خبر ویردیکی وجهله تمام صلحینك اسکدارلی دیلان بر خانم افندی‌یه علاقه ایدرك مصارف کثیره‌یه دوچار اولمقلغنك مقدمه‌سنده وقوعه کلمش ایدی‌ده پك زیاده ایشنه یارامش ایدی . انجق یانان املاکی یکیدن یاپمغه مجبور اولان یازیجی اوغلی ارتق اولکیلر کبی اخشاب دکل جامه‌سنی

کارکیر اولەرق یاپدیرمغە مجبور اولدی و بونلرل ایچون یکرمی بش بیك لیرەدن زیادە مصرف قپوسی آچدی که بوده معامله جیلك ومرابحه جیلق طولابنی خیلیدن خیلی سکتەدار ایلدی .

بو ایشك ایچنه حیله کیرمکه باشلاینجه برچوق مصائب دخی او ایشك انقراضنی تعجیل ایدرلر . واقعا مادیون حکمابومثللو معنویاته اعتقاد ایتمزلر ایسەده عوام ناسك اعتقادی بو نقطه اوزرنده پك محکمدر . حتی ایشتمامش ایسه‌کز سزه بزخبر ویرەلم که شکرجیلر اکر کندی چراقلری و قالفه‌لری برخرسزلق وخیانت ایدەجك اولورلر ایسه قارەلرك دخی شکرلره زیانلری طوقونه جغنه ودکان ایچنده هیچ برسرقت وخیانت وقوعبولمیەجق اولور ایسه شکرکاسەلری آچیق قالدقلری حالده بیله قارەلرك هیچ بر ضرر ایراث ایتمیەجکلرینه قانعدرلر . بز بونی مرحوم شکرجی رفعت کبی بزده شکرجیلك صنعتنه تجدد کلی ایراث ایدەجك مرتبەلرده ذهنی آچیق برادمدن ایشتدك .

بس بللی بو اعتقادك حكمی حاجی اسماعیل اغا اوزرنده دخی اصابتنی كوسترمك ایچون و یانه بانقه‌لرندن بریسی اظهار املاس ایدرك دائنلرینه انجق یوزده یدی نسبتنده تأدیه دینه موفق اوله‌بیلمش و چاقه‌ قجیلر یوقوشنده‌كی اوطه‌یه خرسز كیردكدن صكره نه یرلی و نه اجنبی اورانك هیچ بر یسنه اعتماد ی قالمیان یاز یجی اوغلی بونلرك كافه‌سنی والده بولنان لزومسز مجوهراتنی نقده بالتحویل یوز بیك فلورین یعنی اون بیك ایرا قدر پیدا اولان نقدی ذكر اولنان و یانه بانقه‌سنه كوندرمش ایدی .

و یانه بانقه‌سنده اون بیك لیرالق بر ثروت عظیمه‌نك بو صورتله ضیاعی حاجی اسماعیل اغادن زیاده صلحی افندی یی دوچار تأسف ایلمش اولدیغنی اینانورمیسكز ؟ شاید داماد بك افندینك بر ایكی خیانتنی كوره‌رك امنیتی قالدیرمش ایسه‌كز بیله اینانكزكه صلحی بو زیانه بك بیوك تأسف ایلمشدر . زیرا بوندن صلحینك بد استفاده‌سنه بر پاره چیقمامشدر .

قضالرك زيانلرك بری بر ينی تعاقب ايتمسی اوزرينه يازيجی اوغلی حاجی اسماعيل اغا دفعة بر كليتلی كاره قونه‌رق زيانلرينی چيقارمق مجبوريتنه دوشدی. او زمانلر التزام ايشلری پك رواجده ايدی. لازستان طرفلرنده برچوق قضالرك واردات عشريه‌سنی بدلات سابقه‌سنه كليتلی مقدار ضمائم ايله عهده‌ء التزامنه الدی. ينه لازستان اهالیء معتبره‌سندن برچوغنی بو ايشه اورتاق ايلدی ايسه‌ده اصل ملتزم كنديسی اولوب اورتاقلری تعشير ايشنه همت ايتمسی ايچون انلری ايشه قاتمش ايدی. حاصلات واقعه‌دن خزينه‌يه تسليم اولنه‌جق مقدار بعد التسليم نه مقدار صافی كار قالور ايسه بوكارك نصفی دفعة حاجی اسماعيل اغايه كله‌رك نصف ديكری اورتاقلر ينه قاله‌جق ايدی. هله اورتاق اغالر بكلر فقرای زراعك يوز كيله‌لك محصولنی اوچيوز كيله تخمين ايدرك اونده بردر ايكن اونده اوچ اله‌جقلر ينی يازيجی اوغلی حساب ايلدبكجه نه درجه‌لرده ممنون اوله‌جغنی قارئلرمزك ملاحظه‌سنه حواله ايدرز.

ذكی صلحی بو ایشده دخی قاین پدری ینه برکلاه
کیدرمك مجبوریتنه دوشدی . لازستانده کی اورتا ـ
قلر میانده ایکی ارمنی بولندیغی کبی استانبولده دخی
دیکر اوچ ارمنی ایله صلحی افندی سوزی برابدرك
بونلری ده شو عظیم التزام ایشی ایچون لازستانه
کوندردی . ارمنیلر لازدن اولان اورتاقلر ایله
مذاکره‌یه کیریشه‌رك التزام شرکتی ایچنده مستقل
برده سرقت شرکتی وجوده کتوردیلر . واقعا او
سنه بت برکت بك بولنده اوله‌رق سائر ملتزملرك
کافه‌سی اومدقلری تجارته نائل اولدیلر ایسه‌ده
بزم یازیجی اوغلی و شرکاسی قومپانیه‌سی
تجارت شویله طورسون بدل عشرك یوزده
اوتوز بنی بیله چیقاره‌مدیلر . نصل چیقاره
بیله جکلر که اورتاق افندیلر و اغالر بریسی
کندیلرینه و دیکری حاجی اسماعیل اغایه مخصوص
اولمق اوزره چفته دفتر طوته‌رق حاجی اسماعیل
اغانك دفترینه وارداتی نصفدن اشاغی ومصارفاتی
ایکی قاتدن بوقاری قید ایدرلر ایدی . بو اخذ

واعطاده صلحی بکلك النه اوچ بیك یدیبوز سکسان لیرا قدر پاره کیردی . حالبوکه یاز یجی اوغلی عموم بدل عشردن اون سکز بیك طقوز یوز اوتوز لیرا قدر ز یانلی چیقه‌رق کو یا مصائب دیده و شایان مرحمت بر ملتزم اولمق اوزره شو ز یانی عفو ایتدیرمك ایچون باش اورمدق یر براقمدی ایسه ده او زمانلر شدتلی بر مالیه ناظری بولنوب نفع خزینه یی وقایةً بو یله بش اون حیله کار ملتزمی باترمقدن چکنمامك غیرتنده بولنیور ایدی . الحاصل شو بورج خزینه یه تسو یه ایدلمك لازمکلدی . فقط تسو یهٔ دین ایچون بعض املاك فروختی اقتضا ایتمکله او دخی مثلا بیك لیرالق برملکك التیوز لیره یه صاتلمسی صورتنده وقوعبولدی که شو یوزدن حاصل اولان ضرر وز یان التزامجیلق ضرر وز یانته بر ضعف دها قاتمش اولدی .

لطیفه نك وحدتی افندی یه یازدیغی مکتوبده باباسی حاجی اسماعیل اغانك طربزونه عزیمتنی خبر ویرمسی ایشته بو التزام ایشی ایچون اولدیغی اکلا-

شلمشدر . بونجه ضررلر طوپ ایله ییقلامق درجه سنده بنای ثروت وسامانه قوت ومتانت ویرمش اولان حاجی اسماعیل اغانی اوبله بر صارصدیلرکه تعریف قبول ایمز . فقط زنکینلکده یازیجی اوغلی درجه سنده بولنانلر نه قدر صارصلمش اولسه لر او بنای ثروت وسامانك اقتضی ایله بر قاچ ز کوردی زنکین ایده بیلدکه بنه کفایت ایلر .

• ۱۲ •

استانبولده مکتب طبیه جه یکیدن باشلانان بعض تدقیقات اثناسنده وحدتی افندینك دخی استانبوله کلمسنه لزوم کورلدکله رتبه سی میرالایلغه ترفیع اولندرق جلب ایدلمش ایدی . شمدی یه کیتمزدن اول امرای عسکریه دن برچوقلری وحدتی افندی یه قز تکلیف ایتدکلری کبی شمدن کلدکدن صکره دخی بو تکلیف برقاچ طرفدن وقوعه کلمش ایسه ده ارتق اوچ سنه یه قریب بر زماندنبری لطیفه ایچون ایتدیکی صبرلرك تمام نتیجه سنی استنتاج ایلیه جکی زمانده بر بشقه قز ایله تزوج وحدتینك ایشنه کلورمی ؟

هم ده بو دفعه‌کی امید بوندن اول‌شو اصطبار وانتظاری خوش کوستره‌جك شیلر لطیفه‌نك هنوز بك چوجقلغی وکندیسیله نیم ملاقات دیمك اولان مخابره‌نك امکانی وصلحی ایله قاین والده‌سنك کندیلرینه معاونتی واره‌لقده برحسبجه ملاقاتك میسر اولمسی کبی بوندن اول تعداد ایلدیکمز شیلر دکلدر ۰ بودفعه وحدتی حصول امیدك تقربنی استدلال ایده‌جك برشی کوریورکه انسانیت وحمیتی حسبیله اکا پك زیازده تأسف ایلیور ایسه‌ده وقوع حال کندی قوتنك فوقنده اولمقدن ناشی یالکز حسب الانسانیه بوتأسفلرده بولنه‌رق یوقسه من جهة اخری ایشك کندی نفعنه موافق دوشه‌جکنی دوشوندکجه ممنون بیله اولیور ۰ بو ایسه یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغانك اولکی زنکینلکندن سقوط ایدرك مدهش برافلاسه طوغری یول المش بولنمسی قضیه‌سیدر ۰

وحدتی افندی استانبوله کلور کلمز اسکی مشتریلرینك کانه‌سنی تکرار اله کچیردکدن ماعدا یکیدن

دها برطاقم مشتریلر بولمش ایدی . اول صورتده که هرکون برو یزیته اکمك اولمیوب بعض کونلر اوچه دردهقدر و یزیته‌لری قونسولته‌لری وقوعه کلورایدی . اکر بوکونلرده اسکی ارقداشی صلحی افندی ایله برملاقات ومناظره‌سی وقوعه کلسه‌ایدی وحدتی افندی میرآلای معاش وتعیینیله برابر ویزیته‌لر حاصلاتندن شهری واردانی بوزلیرا بی تجاوز ایلدیکنی مکمل بردفترقیودیله بالاثبات دنیاده هر سعادت پاره ایله حصوله کله‌جك ایسه ایشته پاره‌نك الده حاضر بولندیغنی وبناءً علیه بعدما کندیسی‌ده هر سعادتك حصولنه بحق انتظار ایده‌بیله‌جکنی هم افتخار وهم‌ده تشکر ایله میدانه قویار ایدی . واقعا ارقداشیله برقاچ ملاقاتی وقوعه کلدی ایسه‌ده سوز بووادی‌یه طوغری اصلا اوزانمدی .

صلحی افندی حالا جنتلمنجه صورت کبارانه‌سنی تغییر ایتمامکله برابر حیاتپرستلکده وسفاهتپرورلکده اوقدر ایلرویه کیتمش و بوذوق

وصفا عالملرينك اوقدر ايجروسنه كيرمش ايدىكه
رتبه‌سى ميرالايلغه بيله واردیغى حالده ينه وحدتى
كبى برسرسم فيلسوف ايله مناظره‌يى آز بتمق
ايسته‌مز ايدى . بوشويله طورسون حتى
وحدتينك لطيفه ايله ازدواجى دخى كنديسنجه
اولكى اهميتنى بالكليه ازاله ايتمش ايدى . اويله
يا ! بك افندينك نه‌سنه لازم ! بو ازدواجى تسبيب
ايلديكى زمان يازيجى اوغلى حاجى اسماعيل اغانك
مليونلرجه غروشلق ثروتنى ياد اللره دوشمكدن
منع كبى برمقصد وار ايدى . شمدى ايسه او ثروت
عظيمه يووارلانه يووارلانه براوچورومك كنارينه
قدر كلدىكه انعدام كلى خفره‌سنه دوشمك ايچون
صلحينك اياق اوجيله طوقونيو يرمسندن بشقه
برشيئه محتاج دكلدر . ارتق وحدتى نه لازم !
لطيفه نه لازم !

بو اراه‌لق وحدتينك لطيفه ايله‌ده برملاقاتى
وقوعه كلدى . باباسنك افلاسنه تقربى بوذكى
قزه دخى معلوم اولمش . حتى حاجى اسماعيل اغا

قوناق ایچنـده مجوهراته کوشـه التونه متعلـق
ولزوملری آز هرنه‌سی وار ایسـه الـوب چرخ
اداره‌سـنی دورده دوام ایچـون قوللا نمغـه
باشـلامش . اوچ سـنه‌دنبری وحـدتی ایله
مخـابره نتیجه‌سـنده افکار حکمتنی بوقزك نه‌قدر
توسیع ایتمش اولدیغنه دقت بیورکزکه بشـقه برقز
اولسه باباسـنك فقره دوشمکده بولنمه‌سی یاووقلیسی
ایله مانع ازدواج اوله‌بیله‌جکی خوفنه دوشمسنی ایجاب
ایلرایکن لطیفه بالعکس شمـدی‌یه قدر مانع ازدواج
اولان شی باباسـنده پاره‌نك چـوقلغی قضیه‌سی
اولدیغنی اکلامش بولنـدیغندن بابا افلاس ایلرایسـه
ازدواجـلری تعجیـل ایدلمش اوله‌جغی ایچـون
وحدتی‌یه بیـان ممنونیت ایتمکه‌بیله باشلامش ایدی .
حتی وحدتی :

— پدرکز ایچـون نه‌دن بو سـوء تمنیده
بولنیورسکز ؟ بونی سزك حیثکزدن هیچ برکسـه
امید ایده‌مز .

دیه برملاحظـه سردایتمه‌سی اوزرینه لطیفه

دیمش ایدی که:

— نه دن حیثیتسزلك ایتمش صایله‌یم! بالعکس پك کبارلق ایتمش صایله‌جغمی حکم ایتملی ایدیکز. پدرمك مالی ابلام ایله بنم صایلمزمی؟ پدرمك مالی یانلر ایسه بر درجه‌یه قدر ابلام و برچوق درجه‌یه قدر ینه آبلامك قوجه‌سیدر. بونلر بنم مالمی‌ده تلف ایتمشلر دیه قهرلنسه‌م بیله معذور کورولمزمی‌یم؟ بن ایسه ایشته انلره هیچ بر مؤاخذه‌ده بولنمیورم. سزدن المش اولدیغم فکر اوزرینه مسعودیت پاره‌ده اوله‌میه‌جغنه قناعت ایتمش بولندیغمدن حصه‌مه دوشن ثروتك الدن کیتمش اولسنه مسعودیتمك ضیاعی معناسنی ویرمیورم. بو بختیارلق بیله بنم ایچون کافی ایکن برده سزکله الی اخر العمر یاشامق سعادتی پدرمك زوال ثروتیله حصوله کله‌جکنی کورنجه نصل ممنون اولمیه‌یم؟

قزك بو محاکمهٔ فطیناننه‌سنه وحدتی افندی کمال حیرتله حیران اولدی. ینه قزایله ایدیلان مذاکره نتیجه‌سنده‌لطیفه‌یی پدرندن برده‌ا ایسته‌مکه

قرار و یرلدی . طبابت صنفنده بولنان و وحدتی بی اولادی دکل ایسه‌ده کوچك برادری درجه‌سنده سون برفریقك حرمی بوازدواجده کوروجیلکی درعهده ایدرك قزی طلب ایتمکه کیتدی . شبهه یوق که لطیفه‌نك والده‌سی درحال رضا کوسترمه‌رك ایشی قزك باباسندن استحصال رضـایه تعلیق ایتمش ایدی .

او اقشام یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغا حرمنه کلـدکده دردنجی خانمی قزك بشـکرار دوقتـور وحدتی بك افندی طرفندن ایسـتندیکنی حاجی اغایه عرض ایدنجه معند لازك طورنده یـدرد علامتلری بلوردی ایسه‌ده قادینجغز :

— اما اویله بردنبره حـدتلنی و یرمیکز افندم ! ایکی جیبنده بش پاره‌سی دکل پاشـالوننده جیب بیله بولنمیـان آدمه قز و یرمیه‌جککزدن بحث ایله اوفکـه لنمیکز . دوشـونکزکه سز اولـکی حالکزده دکلسکز . داماد اوله‌جق دلیقانلی ایسـه میرالای اولمش قوجه برفریق قاریسـنی قلاغوز-

لغه کوندرمش . آیده آیلغی تعیینی و کندی قزانجی
یوز لیرایی کچیورمش . هم سزدن بر پاره چیقمیه جق
هم قز کز بختیار اوله جق . چونکه قزی طیشارویه
کلین ایستیورلر . بر پچاوره بیله جهاز ویرمیه جك
اولسه کز ینه قبول ایلیورلر .

دینجه بویله شیلرده حسابه غیر مقتدر اولمیان
حاجی اغا باشنی اوکنه اکوب دوشونمکه باشلامش
ایدی .

دوشوندی طاشندی . انجام کار اغزندن
بر « پکی » چیقاردی ایسه ده بوندن اوچ سنه اول
کنج دوقتوری قوناغندن طرد ایتدیرن مغرور
یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل اغا ایله بوکون شو
جوابی ویرن مغلوب و محجوب یازیجی اوغلی
حاجی اسماعیل اغا ارهسنده‌کی فرقی کورمش اولسه
ایدیکز یوره ککز آجیر ایدی . فقط یوره ککز آجیما-
ملیدر . زیرا بو آجیق وقتیله دوقتورك مأیوسیتنه
آجیمش بولنمه کز قدر محق و مصیب اوله مز .

پدردن النان جواب موافقت اوزرینه

دوقتور میرالای عزتلو وحدتی بك افندی طرفندن لطیفه خانمه بر نشان طاقلدی . صلحی افندی اونه دنبری آرزو ایلدیکی بر شیئك حصولندن طولایی ممنون اولسه یا ! واقعا وحدتی بکه قارشو ممنون کورونمکه جبر نفس ایلیور ایسه ده بو ممنو- نیتك نه قدر جعلی اولدیغنی وحدتی آپ آشکاره کوروب طور یور .

نه قدر اولسه یازیجی اوغلی قزی ایچون بر جهاز ترتیب ایتمك و بر مکلف نکاح جمعیتی یاپمق ارزوسنی منع ایده مدیکندن بو ارزو بی نه درجه یه قدر حصوله کتوره بیله جکی اکلاشلمق ایچون احوال عمومیهٔ مالیه لرینی جامع داماد ایله بر حساب یاپمغه قیام ایلدی . کاشکی قیام ایتمسه لر ایدی ! زیرا اله جقلر و یره جکلر حساب اولنوب بتدکدن صکره یازیجی اوغلی ایچون ثروت دنیله جك الده هیچ بر شی قالمدیغی بو موازنه ده تبین ایلدی . بو یله طالی بو داقلی معامله سی اولان

آدملرك طبیعتیله برچوق دخی بورجلری اولور ۰ حالبوكه او بورجلر یالكز اله‌جقلر ایله دكل رأس المال اصلی ایله دخی تأمین ایدلمش اوله‌رق اندن فضله موجود خانه‌سنده نه‌كور یلور ایسه ثروت صحیحه اوعد اولنور ۰ یا بر آدمك اله‌جقلری بورجلر ینه كفایت ایتمز ایسه ؟ ۰۰۰۰۰۰ اوحالده شبهه یوق‌كه مفلس عد اولنور ۰

وای بزم یازیجی‌اوغلی حاجی‌اسماعیل‌اغا بویله درت‌سنه ظرفنده نصل مفلس اولدی ؟

بوكاشاشماملیدر ! شمدی‌یه‌قدر نصل اولوب‌ده طیانه‌بیلمش‌اولدیغنه شاشملیدر ۰ بو ثروت ایچنده بردرجه‌یه‌قدر مسئولیتدن وارسته قاله‌بیله‌جك پاره بیوك‌باباسنك‌قزاندیغی پاره اوله‌بیلوب اندن‌صكره كندی‌باباسنك مرابحه‌جیلغی ومعامله‌جیلكی اوبله برمال‌خبیث‌وجوده‌كتورمشدركه صلحینك خبثیاتی كبی‌خباثته مخصوص اولدیغنی جناب‌حق‌بیله قرآن كریمنده خبرویریور ۰

دنیاده‌فنالق ایدنلرك‌انجام‌كار جزای سزالرینی

بولسه‌ملری و قناعتله مقابل اله کنبردکلری ایولکی محافظه ایده‌کیتملری لازمکلسه‌عدالت ربانیه‌نه‌یوزدن کوریله‌جکدر ؟ هایدن کلدنك هویه کیتدیکی کوره‌بیله‌جك اولور ایسه آلن تریله رزقنی قزانمق غیرتنی کیمسه‌ده‌قالمیه‌رق هرکس اموال خبیثه جمیله زنکین اولمغه چالشمزمی ؟ حالبوکه یازیجی اوغلی کبی بر مثال ایله عدالت الهیه میدانه طوردیغی حالده بیله بنه حلالندن حرامندن جمع مال ایتمك خسته‌لکی رحلت ساریه اماجمعیت بشریه اعضاسی میانده یایلوب کیتمکده‌در .

یابدقلری موازنه‌ده دوکون ایچون بر پاره صرفی شویله طورسون یچینمك ایچون خرج ایده‌جك پاره بیله موجود اولمدیغنی یازیجی اوغلی کورنجه دوکوندن واز یچمکه وقزی ینه دوقتوره‌ویرمامکه قیام ایلدی . اما بو دفعه صلحی افندی مانع اولدی :

— بویله بر حال اقلامیمزی جهانه اعلان ایدر . نه یاپوب یاپوب قیره‌رق صاره‌رق قزی تجهیز وتزویج ایتملیز .

دیه یازیجی اوغلنی قورقوتمغله انك طرفندن :

— نه یاپار ایسه‌ك یاپ !

امرینی المش ایدی که اگرچه بو امری ویرمکدن حاجی اسماعیل اغانك مقصدی « ایشته بنده اقتدار قالمامش . سن کندی ثروتك ایله وار بو ایشی کور » دیمك اولدیغنی صلحی پك اعلا کلامش ایدیسه‌ده قاین پدرینك کندی حقنده‌کی بو حسن اعتقادینه بر خندهٔ تحمیق ایله کولوویرمش ایدی .

نصل کولمسون ! کندی ثروتی نره‌ده ؟ خاله خانمدن قالان شی بو بزم عیشك انجق برمزه‌سی ایدی که دها ایلك اقداح نشوه‌پرداز اثناسنده محو اولوب کیتمش ایدی .

بونکله برابر صلحی افلاسك وقوعندن جهانی خبردار ایتمامك و براز دخی یازیجی اوغلی نامنك حائز اولدیغی قره‌دیتودن بالاستفاده یاشامق ایچون بالدیزینی پك مکلف اوله‌رق تجهیز ایله اوبله بر نکاح جمعیتی یاپدی که هیچ قارشولغی اولمامق اوزره آچیقدن ایکی بیك لیرا قدر بر بورجه یکیدن یول

آچـدی . بز ایسـه بوکبی بورجلردن مورجلردن زیاده قوجـه دوقتور وحـدتینك اولا ذکاسنه ودوکونك تقربی اثناسنده جمال باکمالنه عاشق اولدیغی لطیفه سیله بکام اولدیغنه اهمیت و یرمکده یز .

« خاتمه »

وحـدتینك تأهـلی اوزرندن هنوز التی آی بکمامش اولـدیغی حالـده بر ڪون قاین والـده سی آغلایه رق کلوب قوهٔ اجرائیهٔ عدلیـه طرفندن قوناغك ضبطنه چیقارلدیغنی وقوجه سی یار بجی اوغلی حاجی اسماعیل اغانك بر طرفه قاچه رق زوبه کیتدیکنك اکلاشـیله مدیغنی مدهش ومخوف برقره خـبر اولمق اوزره قزینه ودامادینه اخبـار ایلـدی . دوقتور وحـدتی مکتب ارقداشـلغنی قرداشلق درجه سنه وارد یرمش اولدیغی صلحی یه تسلیت ویرمك ایچون قالقدی قوناغه کیتدی . صلحی بی اومدیغی قدر مأیوس بوله میجه بیاغی استغراب ایلدی .

ایکی دوست ایکی باجناح حسبحاله کیرشدکلرنده صلحی اوزمانه قدر الده بولنان بول پاره ایله ایستد.

یکی کبی یاشامش بولنمسندن طولایی عادتا بیسان اطمئنان ایلیور ایدی . وحدتی صوردی که :

— یابوندن صکره می ایچون بر تدبیر کزوارمی؟

— یوق !

— کندی هنرکزی علمکزی صنعتکزی سرمایه ایدینه بیلمك مزیتندن محروم اولدیغکزی بیلورم . باری سزه اوچ بشیوز لیره‌لق بر سرمایه تدارك ایتسه‌م او مایه ایله صرافلغه‌می تجارته‌می هرنه‌یه ایسه دوکوله‌رك پاره قزانه بیلورمیسکز ؟

— او اوچ بشیوز لیره‌یی از وقت ظرفنده‌یه بیله . جکمدن امین ایسه‌مده سرمایه اتخاذیله پاره قزانه . بیله جکمدن امین دکلم .

— قاین پدرکزك اموربنه نظارت ایلدیککز اوچ درت سنه ظرفنده پاره قزانمق یولنی اوکرنه‌مدیکزمی ؟

— انی ذاتا قائن پدرم کندیسی اوکرنه‌مامش ایدی که بکا دخی اوکرته بیلسون . باباسنك و بیوك باباسنك قزانمش اولدیغی پاره‌لری محافظه‌دن عبارت بر مزیتی وار ایدیسه‌ده او مزیتی محافظه دخی برحسنت

وامساك كلمه‌دن عبارت ايدى .

وحدتى صلحينك بو سوزلرى بك لاابالیانه بر صورتده سويلكده اولديغنه بادئ امرده استغراب ايليور ايدى . بالآخره بر طبيعه لايق اولديغى وجهله دقتلى طورانه‌رق باقدى كه بيچاره صلحى يأس كلى ايله شاشقنلغندن بوطور لاقيدانه‌ده بولنيور . واقعا شو حالده بولنسان بر آدمه سوز اكلاتمق سوز تأثير ايندرمك قابل اولميه جغنى وحدتى افندى بيلور ايدى ايسه‌ده پاره مسئله‌سنى حقنده اوته‌دنبرى ارقداشيله دوام ايده‌كلان مباحثه‌نك نتيجه‌سى اولمق اوزره شو قدرجق اولسون بر سوز سويلكدن كنديسنى بردرلو منع ايده‌مدى . ديدى كه :

— عزيزم صلحى ! دنياده هر سعادت پاره ايله حاصل اولور دنيله‌مز . بلكه سعادتلرك برچوغى پاره ايله حاصل اوله‌بيلور . فقط بوحالده الده پاره بولنمق تأمين سعادتك مدار محضى دكلدر . بلكه پاره‌يى قزانمق اقتدارينك حصولى مدار محض سعادت عد اولنمليدر . والا فضيلت انسانيه پاره‌دن عبارت

عداوتلق لازمکلور که او حالده انسان پاره‌دن تجرد ایدنجه انسانلغندن ده تجرد ایتمش اولدیغنه حکم ویرلمیدر. دوشون که بر پاره‌سی اولمیان بر دوقتور بر سرسم فیلسوف بوکون کندیسنی بختیار ایده بیله‌جك حالده‌در. ینه دوشون که میلیونلرجه ثروتی اولان بر یازیجی اوغلی حاجی اسماعیل آغا کندیسنی اورته‌دن غائب ایتمشدر. اسکی ارقداشلق حسیله الدن کله بیله‌جك معاونتی دائمابندن امید ایدیت. فقط سنا عده و برده کیده‌یم قاریمه قائن والده‌مه تسلیلر ویره‌یم.

بو سوزی سویلیه‌رك وحدتی چیقدی کیتدی.

یازه بو حکایه‌دن نه عبرت قالدی؟ قالان عبرتی طوته‌جق اولور ایسه‌ك بالذات کندیمز فائده‌سنی کوره‌میه‌جك بیله اولسه‌ق اولادمزی مستفید ایده بیلورز. چونکه اولادمز، صلحینك خانه‌سی ویاخود حاجی اسماعیل آغانك باباسی کبی ثروت عظیمه ترکنه چالشه جغمزه دوقتور وحدتینك تربیه وتحصیلی کبی بر فضیلت بر قدرت قزاندیرمغه چالیشورز.

انتها

لطائف روایات

اون سکزنجی جزؤ

قسمتده اولانك قاشیغنده چیقار

جمله سی بر حکایه یی حاویدر

محرری

احمد مدحت

برنجی دفعه اولەرق
ترجمان حقیقته تفرقه ایدلدکدنصکره کتاب شکلنده اولەرق
(قرق انبار) مطبعه سنده باصلمشدر

استانبول

سنه

١٣٠٤

قسمتنده اولانك قاشغنده چيقار

شو حكايه‌مزى « له غراند دام ده پارى » يعنى « پاريسك بيوك مادامlرى » سرلوحه‌لى بر رومانده كورديكمز فقره اوزرينه بنا ايلدك .

« ١ »

هوا وهوسه اتباع اوروپانك هر طرفنده عمومينه قريب بر صورتده كوريلان احوالدن ايسه‌ده هوا پرستلك خصوصنده پاريس بتون دنيا يوزنده بر مثالى دها بولنميان بر شهردر . پاريس شهرينه هر هانكى بر رومان اسناد اولنور ايسه اساسى هوا پرستلك اوزرينه بنا ايدلمامك قابل اولهمز . بر رومانجينك شايان بحث كوره‌جكى همان بشقه حالى يوقدركه او حال اوزرينه رومان بناسى ممكن اوله بيلسون .

بارصده کرك قادینلردن کرك ارککلردن اویله رصانت خلق واردرکه هیچ بر ایشی کوجی اولدیغی حالده کیجه‌یی کوندوزی یالکز خواب راحتله حصر ایتمشلردر. بونلر اکثریا اك بیوك فامیلیالردن اولورلر. ایرادلری ثروتلری دخی کندیلرینه بویله ایشسز کوجسز وقت کچیرمه‌یه بلکه مساعده ویرر.

بونلر میاننده دوق ده باربزی نامنده بردلی قانلی واردرکه منسوب اولدیغی فامیلیا فرانسه‌نك اك اسکی اصیلزاده‌لرندن اولوب اوفامیلیایه عائد املاك وثروتی نهایت اولدیغی حالده تتابع توارثات ایله ثروت مذکوره برچوق فامیلیا شعبه‌لرینه منقسم اولمش و دوق ده باربزی نامینك صکره حامل اولان اوقتاو ایسه کندی حصه‌سنه اصابت ایدن ثروتی بتون برجه‌سنه برخواب راحتك عالمنه طالمش کیتمشدر.

«ایشسز» و «یتشجی» کبی بیك درلو ناملر ایله یاد اولنان صاتزانلی بونلر اوقتاوك دخی صباح وقتی اویقودن ایکی ساعت صکره حلول

ایدر . اوزمان او یقودن او یاتان بو ذات ایکی ساعتده انجق توالتنی اجرا ایده بیلهرك برازده قهوه‌التی ایلدکدن صکره اقشام‌اوزری بولونیا اورمانی کبی مسیره‌لری طولاشه‌رق بعدالغروب اقشام طعامنی تناول ایلر . اصل کوندوزی ایشته بو اقشام طعامندن صکره‌در . زیرا قلوبلره‌می تیاترولره‌می و یزیته‌لره‌می نره‌لره کیده‌جك ایسه طعامدن صکره کیدملك معتاد اولوب اکثریا برقاچ یره بردن باش اورمق لازم کلدیکندن وهله قومار بونلرك اك بیوك اکلنجه‌سی اولدیغندن مشغولیتلری دائما نصف لیله قدر دوام ایتمك بونلرك احوال یومیه‌سندندر . اکر برده مشغولیت هوا پرستانه وار ایسه وار یا ! او مشغولیت ارقه‌سنده صباحه قدر طولاشدقلری نادراتدن دکلدر .

بو عالمده بولنان موسیولرك اصل مطمح نظرلری اصیلزاده کلمدن اولان قادینلر اولدقلری کبی او عالمده بولنان قادینلرك دخی اصل نظرلری اصیلزاده‌ور تبدلی وشانلی شرفلی موسیولره مخصوصدر . بویله اولان

عالمره • نام کبار عالمی • اطلاق اولنور • برده یاری
کبار عالمی واردرکه انلرک قادینندن اولان اربابی
کرک تیاتروده او بوججلق ایدن قادینلرک اک مشهور-
لرندن وکرک شهرتی یالکز حسن وجماللریله ذکا
و فطانتلرندن عبارت بولنان علی العاده
نسوان هوا پرستاندن اولوب ارککلری ایسه
محضا یارهسی چوق اولانلردن اولور • لکن بعض
کره تام کبار عالمنک اربابی یاری کبار عالمنه قدر تنزل
بیوردقلری کبی بعض کره دخی یاری کبار عالمنک
اربابی تام کبار عالمنه قدر ترفع ایده بیلورلر •

بزم اوقتاو دهباربزی تام کبار عالمی اربابندن
اولوب یاری کبار عالمنه بک ده تنزل ایتمز ایدی • بوبده
بو صدده اندامده چهره ده اوقدر مکمل وممتاز بردلی
قانلی یوزده وحتی یکمه ربولنه میه جغی کبی تربیه سی
دکاوتی سوزی صحبتی دخی بر درجه ده ایدی که
عصرینک دون ژووانی عد اولنور ایدی • دون
ژووان صفتی قادینلرک آفتی عد اولنه جق درجه لرده
تسخیر نسوانه مقتدر اولان هوا پرستانه ویریلور •

اوقتاو ده پاریزینك بتون سرکذشت هوا پرستا-
نه سنی حکایه یه کیریشه میز . زیرا بو حکایه درت جلد
طولوسی عظیم برروماناك زمینی اولمشدر . بوراده
ایسه یالکز برسرکذشتی بزم ایچون شو حکایه یی
ترتیبه زمین اولمشدر .

کونلرده بر کون اوقتاو معتادندن اول اویقودن
اویاندی . بوابر کنجیلك ایسه تمام نصف نهارده
اویانه بیلمك درجه سنده برشی ایدی . هر زمانکی
عادتی خلافنده اوله رق بو قدر ایرکن اویانمسنك سببی
او کون کوریله جك برچوق ایشلری اولمسی ایدی .
بو ایشلرك نه کبی شیلر اولدیغنی مراق ایدرسکز یا ؟
باقکز نه کبی ایشلر ایدی :

اولا بعدالظهر ساعت اوچده بر دوستنك
خانه سنه کیده جك ایدی که او دوستنك دیکر بر دوست
ایله ایده جکی دووه للونك شرائطنی تعیین ایلیه جك
ایدی . دوست دوسته دووه للو ایدلمسنه استغراب
ایلدیکز ؟ یاهیچ دشمن دشمنه دووه للو ایدلدیکی
اولورمی ؟ دشمن دنیلان شی مطلقا بعداوتك ظهو -

ربنه قدر دوست اولورده او دوستی اودشمنه تحویل ایده‌جك برسبب وقوعی اوزرینه عداوت میدانه چیقار . انسان قسمی هیچ طانیمدیغی برآدمله ممکن دکل دشمن اوله‌مز . اوله بیلدیکی وار ایسه مطلقا شاذه‌در اولنمليدر .

دوو.للو ایشنی بتوردکدن صکره اوقتاوده پار یزی یکی مبایعه ایلدیکی برحیوانی تجربه ایچون بولونیا اورمانه کیده‌جك ایدی . بویله برتجربه‌نك عادی اورمان کزنتیلرندن زیاده زمان صرف ایتدیره‌جکی درکاردر . زیرا حیوانی اورمانك هرطرفنه سوق ایتملی هرحالنی حیوانه کوسترملی که اورکوب اورکمه‌جکی اکلاشلسون . هله بوحیوانه داژ یوزلرجه ارکك و بیسکلرجه قادین ایله سوزایتمکمزین تجربه‌اکمال اولنورمی ؟

حیوان تجربه‌سی ده بتدکدن صکره اوقتساو اقشام طعامی ایچون غایت کوزل وکبار برقادینه مدعوایدی . اورایه کیدر ایسه برلوقانطه‌یه کیتمش کبی علی‌العجله طعام ایدرك ایستدیکی زمان چیقق

و يره‌مه‌يه‌جكلندن اوكون وياخود اوكيجه كوروشمك ايچون سوز و يرمش اولديغى برقاچ احبابنى ده طعامدن اول كورمكه غيرت ايده‌جكدر .

كوزل قادين ايله طعامى ده ايتدكدن صكره اوستريا سفارتخانه‌سنده اوكيجه و يريله‌جك اولان بالويه كيده‌جكدر . واقعا اوقتاوده‌پارپزى قريباً برلينه سفير تعيين اولنمسى محتمل اولان برذات اولوب بناءً عليه ديپلوماسى عالملرنده اثبات وجود ايتمكه نه‌قدر مجبور ايسه پاريسك بتون تام كبار عالمى قادينلرينك طولوپلانه‌جقلرى بر سفير بالوسنده اثبات وجوده منافع عموا پرستانه‌سندن طولايى ده مجبوريتى دركاردر .

سفيرك بالوسندن چيقدقدن صكره ايسه قلوبه كيده‌جك و ارتق اوزمان ايشلرينى بتورمش اولديغندن وقتنك بقيه‌سندن ده ايستديكى كبى استفاده ايليه‌جكدر .

شورايه قدر تعداد ايلديكمز ايشلر اوكونكى ايشلرك اك بيوكلرى اك جديلرى اولوب بونلر

ارهسنده بر وقت نرز یسنه کیدرك بعض امرلر
ویرمك و بکنی بولسان برقزك سپارش ایلدیکی
کوزلکی الق و برمادامك یکی یاپدیره‌جغی فستانی
هانکی رنکدن یاپدیرمسی مسئله‌سنده کندی رأینی
ویرمسی ایچون اومادامك مودیسترامنی کورمك
کبی اوچ بش اشی دها وار ایدی‌که بونلردخی
دیکر بیوك بشره منضم اولنجه اوقتاولك اوکون
وقدر اوکن یعنی تمام اوکله وقتی اویقودن
اویانمسی خصوصنده‌کی مجبوریتی تسلیم اولنمق
لازم کلور .

اوقتاو دها یزی اویقودن اویاندیغی زمان
همان یتاغندن اشاغی‌یه آتلایی ویرمدی . ذاتاً
هرکون کوزلرینی آچدقدن صکره یاریم ساعت
یتاغی ایچنده یوارلانه‌رق کوچ حال ایله یتاغی
ترك ایده‌بیلور ایکن بالخاصه بوکون معتادندن برقاچ
ساعت اول دخی قالقمش اولدیغی جهتله بالکلیه
کوزلرینی آچه‌میور ایدی . ایلك اویاندیغی زمان
الفترینلی چنغراغك دوکمه‌سنه باصه‌رق اوشاغنی

چاغرمش بولنمغله اوشاق توالت لوازمنی تهیه ایچون اوفاق کز ینور واحترازلی احترازلی طاقردیجقلو یاطردیجقلو ایدر ایکن اوقتاو دخی بونلری رؤ یاسنده کوروب ایشیتیور مشجهسنه یاری او یور یاری اویانق برحالده وقت یچورر ایدی . برده اوشاق ایچرو یه کیرەرك کمال احتراز ایله :

— افندمزه برز یارنجی کلمش !

دیمسو نمی ؟ ایلك دفعه بو سوزی سو یلدیکی زمان اوقتاو یالکز او یقودن او یانەرق رؤ یاده بیله ایشتسه احتمال و برەمیەجکی بوسوزی اوشاغه تکرار اتدیرنجه دیدیکه :

— ژوزف ! دلیمی اولدك ؟ صباحك بو وقتنده ز یارنجی کلورمی ایمش ؟

— بن دکل احتمال که موسیوده مونبرون دلی اولمش اولمیدر . ز یرا کلن اودر .

— جانم بووقت ز یارته کلنورمی ایمش ؟ او یقوده اولدیغمی سویلدکی ؟

— شو بیلدم افندم ! فقط موسیو ده مونبرونك نه قدر عزیز دوستکز اولدیغنی بیلدیکم جهتله بالکلیه یالان سویلیه میه جکمدن ، افندمز هم بو کیجه پك کچ یاندی . هم ده بو صباح پك ایرکن قالقمق اوزره در . لکن مهم ایشلری اولدیغی ایچون غالبا زیارت قبول ایده مز ، دیدم ایسه ده موسیو ده مونبرون ، او یقوده بیله اولسه او یاندرملیسك ! ، دینجه ایشته کلدم افندیمزه عرضه مجبور اولدم .

— اویله ایسه دلی اوغلانك مطلقا پك مهم برایشی اولملیدر . چوق شی ! بو کونکی ایش پروغرامی ذاتاً طولمش طاشمش ایکن بر مهم و مستعجل ایش دها ضم اوله جق ها !؟ .. نه ایسه ! شویله ده بیورسون ! سن ده تووالت لوازمنی تهیه ایتمکده دوام ایت ! زیرا ایشته سن ده کوریورسك که ایشلر صیقشدیردقجه صیقشدیریورلر . علی العجله کیینملی یم !

ژوزف افندینك بو صوك سوزینه اهمیت

بيله و بر ميه‌رك يالكز موسيو ده‌مونبرونى چاغرمق حقنده‌كى امر بنى درحال اجرا ايلدى · افنديسنك بو يله الك عجله نه‌قدر زمانده‌كينه بيلديكى ژوزفك دفعاتله تجربه ايتمش اولديغى شيدر · دوق‌ده‌پاد بزى ؛ او بقودن او يانور اويانمز كوزلرملك چيا . قلربله اسنه‌يه‌رك ياتاغه‌اونى فلانى يوكلنديكم كبى چيقدم « ديديكى كونلر بيله لا اقل ايكى بچق ساعتده چيقه بيلمش اولديغى ژوزفك تجربه‌يدر · اوشاقلر افنديلرينك هرحالنى اوقدر ايى بيلورلر اوقدر ايى طانورلركه افنديلر كندى كنديلرينى بوقدر طانيمش اولسه‌لر معرفت نفس مسئله سنده پك ايلرويه وارمش اولورلر ·

« ٣ »

موسيو كيليوم ده‌مونبرون پاشجه دوق‌ده پار زيادن التى ياش قدر كوچك يعنى يكرمى ايكى ياشنده غايت كبار غايت ياقيشيقلى غايت زنكين بردلى قانليدر · هم افكارى‌ده موسيو دوپار بزى كبى دنيايه كلمكدن مقصد هركون برقادين ايله هم بزم اولمق هركون بردرلو عيش ونوش عالمنده وقت كچورملك ميو .

رتنده اولیوب انسان قسمی دلی قانلیلق عالمنی اجرادن صکره تأهل عالمنده وقتیله زمانیله کیرمك لازم کلدیکی اعتقادنده‌در .

حتی برکون بوکادار اوقتاو ایله مباحثه ایدرلر ایکن اوقتاو :

— بن تأهل خصوصنده معهود حکیم یونانی اعتقادنده‌یم . انسان هنوز کنج ایکن تأهل ایدر ایسه پك عجله ایتمش اولور . براز یاشلاندقدنصکره تأهل ایدر ایسه او حالده پك کچ قالمش اولور .

دیجه کیلیوم ده‌مونبرون دیمش ایدی که :

— کچ قالمش اولمقدن ایسه عجله ایتمش اولمق البته مرجحدر . زیرا کچ قالمش اولمق بر دها جبری قابل اولمیه‌جق بر مافاتدر . عجله ایتمش اولمقده اکر بر ندامت وقوعه کله‌جك اولورسه انسان کمرکدن مال قاچیرمق صورتیله براز تأهل عالمنك حقوق ووظائفندن چالوب بکارلق عالمنه صرف ایده‌بیلور .

کیلیوم تایتاق اوطه‌سنه قدر کیربجه اوقتاو یتاغی ایچنده اوتورمقده و « خوش کلدیکز »

مقامنده الني كيليومه اوزاته‌رق ديدی‌كه:

— صباحلين بوقدر ايركن كلن مسافری ايشته بويله يتاق اوطه‌سنده قبول ايدرلر ۱۰ اكر براز دها ايركن كلمش اولسه ايدك سنی انجق قويتوده قبول ايده‌بيلور ايدم!

اوقتاوك لطيفه‌لری كيليومی دائما كولديرديكی وحتی لزومندن براز فضله‌جه بيله كولديره‌رك برقاچ دفعه اوقتاوه:

— بوموتبرونده دائما كولمك ايچون وسيله اراراطورر! نه سويلمش اولسه‌م كولر . هيچ برشی سويلمامش اولسه‌م بيله ينه كولر!

ديديرتمش اولديغی حالده بوصباح اوقتاوك شوتقرديسی اوزرينه كيليوم هيچ كولمينجه اوقتاو ديدی‌كه:

— موتبرون! سنك مطلقا بلكه‌ده برايشك اولمليدركه بوصباح هيچ يوزك كولميور.

— اوت اوقتاو بلكه‌ده! بركون برساعت بيله غائب ايديله‌جك زمانمز بوقدر. سن بكا بيلك

دفعه وعد ایتمشسکدرکه ناموسه عائد برایشم اولورسه
کیجه کوندوز بکا معاونت ایچون حاضر وآماده
بولنه جقسك . اویله دکلمی ؟ ایشته بو وعدك
اوزرینه کلوب سنی بوقدر ایرکن تعجیز ایلدم .

— بردووه‌للو ایشی دها دیمه‌دك آ ؟

— اوت بردووه‌للو ! هم ده اولوملە ختام
بوله‌جق بردووه‌للو ! بکارلق عالمیله دووه‌للو
ایدرك انی اولدوره‌جکم . تأهل ایده‌جکم .

— تأهلمی ایده‌جکسك ؟ نه جنایت !

— ارتق نه جنایت اولورسه اولسون . ایشته
بو جنایتله جانی اوله‌جغم .

— کیمکله تزوج ایدیورسك باقه‌یم ؟

— کنج کوزل اصیلزاده شایان پرستش
برقزجغز ایله ! ایشی سکا دها اول خبر ویرمامش
اولدیغمه طارلمه ! قورقدم که سودیکمی باشدن
چیقاروب کندینه جلب ایتمه‌سك دیه ! ... لطیفه
ایدیورم لطیفه ! بنی جایه‌بررسك دیه قورقدم .
انتخاب ایلدیکم قز او یله سنك کبی یوز مغفلك

اغفالنه قابیلمز . رملکدر ملك !

— سنوی‌للی بیك فرانق ایرادلی بر ملکمی ؟

— بن پاره بخشنده‌می یم یا ؟

— یوق باق قوزوم بن تأهله مساعده ویریرم اما انسان اجدادندن قالان ثروتی کاملاً یملی . بعده برقاچ یوزبیك فرانق‌ده بورجه کیرملی . او بورجلری اوده‌مك ایچون چاره قالمیجه قاریسنك دراخومه‌سیله اوده‌مك ایچون تأهل ایتملی . بوندن بشقه بنجه تأهل دنیلان شی الڭ بیوك جنایتلردن معدودور . نه ایسه ! سن کندی ایشکی هپمزدن ایی بیلورسك . فقط بو ایشده ناموس مسئله‌سی نره‌ده ؟ بندن ایسته‌یه‌جکك خدمت نه‌دن عبارت اوله‌جق ؟

— هانیا یکن کون ورسایلده والیه‌ر اورما نجفی ایچنده بغله برابر کوردیکك قادینی اونوتدکمی یا ؟

— ها ! کرجك ! سنك مترهس ! اکلادم !؟ اکلادم ! شمدی سنك تأهلکی قادین خبر الدیغی

زمان کوبلره بیه‌جك ، دکلمی ؟

— ایشـته بنده سـنی بونك ایچـون تعجیز ایدیورم . بکا بو بابده معاونت ایده‌جکسـك !

— واقعا قادین تیه‌دن طرناغه قدر صبح صبق صباحلر کیه‌رك بوز بنده اوچ قات بر سیاه دوواق طوتمش ایدیسـه‌ده کـوزل بر قادین اولـدیغنی ینه اکلامشیدم . چونکه برکوزل قادینی زرهلر ایچنده کورسه‌م ینه درحال کوزل اولدیغنی اکلارم .

— هم بك کوزلدر . هم ده بکا زیاده‌سیله محبتی واردر . نکاح دعوتـنـامه‌لری طبع ایدلمش اولـدیغندن یارین طاغیله‌جقـدر . غزته‌لر دخی بوتأهـلی یازه‌جقـلردر . مادام دەرەو یللی بونی غزته‌لرده کورنجه عقلی باشندن کیدرك .....

— اسمی مادام دەرەو یللی هـا ! « ده ! » دیمك اولیورکه اصیلزادکاندر !

— شبهـه‌می ایدرسـك ؟ تأهـلی غزته‌لرده کورنجـه عقلی باشندن کیدرك کیم بلور نەرذالتلر

چیقاره‌جقدر . بو قادینک بنی سودیکی قدر هیچ برار ککهیچ بر قادین طرفندن سویلمه‌مشدر .

— اویله ایسه دوستم سن پک بدبخت بر آدم ایمشسک ! زیرا بنجه دنیاده اک بیوک بدبختلق اک بیوک فلاکت بر قادین طرفندن سویلمکدر .

— سن هر شیئک معکوسنی اعتقاد ایدرسک .

— اما هر شیده ایشته نهایت کلور بنم دو- شوندیکم کبی چیقار . بر قادین طرفندن سویلمک بد بختلق اولمسه ایدی بوکون شوقدر تلاش ایچنده بولنورمی ایدک ؟ مع‌هذا تأسف ایتمه ! بو بدبختلق دخی صرف خیالی بر شیدر . « بر قادین بنی چیلدیره‌سیه سویور ! » دیه اینانمق حقیقةً کندی خیالنه قاپلمق دیمکدر . بز بونک چوق امثالنی کوردک . بر ارککله بر قادین سویشورلر . بر دها یکدیکرندن آیرلمیه‌جقلرینه دائر بیک یمین ایدرلر . صکره ارککک کوکلی بشقه بر قادینه وقادینک کوکلی بشقه بر ارککه میل ایدر . اوجه ایدلمش اولان یمینلر اوزرینه محجوبیت الویرمسون

دیه کو یا برقاچ کون تصمیقانجلق قومدیاسنی
او یاپارلر. نهایت بر بری دیکرینی ترکده دهانیز
طوراتور. دیکری ای خیسانتله ثباتسزلقله وقاعده.
لقله فلانله اتهام ایدر ایسه ده مدار تسلیتی اوله‌جق
کوکل اکلنجه‌سی ذاتاً حاضرلانمش بولندیغندن
اوچ کون صکره ینه ذوق وصفاسنه قویولور
ایکی عاشقی اولورلر.

— بیلمیورم عزیزم بیلورم که دنیاده او یله
قادینلرده واردر هم ده بو صنف قادینلرک مقداری
اکثردر. لکن بزمکی بو یله دکل! بوندن قورقیلمك
عقلی یوقدر.

— نه‌دن قورقیورسك صانکه؟ برخنجر
یاقالایوب کلور قاربکی اولدورر دیه‌می؟

— ! کامقتدر اوله‌مز ایسه ده کندیسنی اولدور.
مسی احتمالدن بك ده بعید دکلدر.

اوقت او سورکلی برقهقهه قوپاردی. او زمانه
قدر بناغی ایچنده اوتورر ایکن قالقدی باش
یصدیقلرینك اوزرینه چیقوب اوتوردی.

کولمکدن بایله بایله دیدی که :

— واه صافدرون چوجق واه ! سن حالا قادینلر حقنده بو اعتقادده میسك !

— کندینه قیان قادینلر ازمیدرلر ؟

— چوقدر اما عجبا سبب انتحارلری عاشقلرینك بشقه برقادین ایله تزوج ایتمش اولملرندنمی عبارتدر ؟ هیچ برقادین بیك ارککك طرفندن سویله یله جکنی کورر ده یأس عاشقانه ایله کندیسنه قیارمی ؟ واقعا اوچ دوواق التندن یوزینی ایچه کورهمدم ایسه ده سنك مادام دهره و یلملینك بیك دکل برمیلیون ارککك طرفندن سویله یله جك کوزللردن اولدیغنی حکم ایده بیلورم . مراق ایتمه قوزوم مراق ایتمه ! سن همان تأهل ایتمه که باق !

— نصل مراق ایتمه یم ؟ قورقدیغم برشی دخی کندیسنده اولان مکتوبلرمدر . یامعاذالله مکتوبلرمی زوجه مه کوندررایسه ؟ بیلورسك که او مکتوبلری جکر قانیله و یاخود کوز یاشلریله یازمشجه سنه عاشقانه یازمشیدم . صکره زوجه م

بكا « یاری کبار عالمندن آشفته حال بر قادینه بو قدر
عاشقانه مکتوبلر یازیلورمی ؟ » دیه طارلمزمی ؟
اکا ده کندیمی نصل عفو ایتدیره بیلورم ؟

اوقت او کمال استهزا و استغرابله دوستنك یوزینه
باقه رق دیدی که :

— کیلیوم میلاد عیسانك اون طقوزنجی عصر
کمالات مدنیه سنده پارس کبی بر پای تختده سنك قدر
صاف و مغرور بر چوجق بولنه بیله جکنی بکا سویلمش
اولسه لر ایدی ناموسم حقیچون یمین ایدرم که اینانمز
ایدم . سن بیلیور ایسه ك زوجه لك مطلقا بیلمیدر که
بر عاشقك معشوقه سنه یازدیغی مکتوبلر قرمزی بیله
اولسه لر جیکر قانیله یازلمزلر . او مکتوبلرده نه قدر
عاشقانه مشتاقانه مأیوسانه و یا امیدوارانه سوزلر
بولنسه لر هیچ بر ایسنك حکمی یوقدر . هپسی
مطلوب حاصل اولنجه یه قدر طوغری اولوب اندن
صکره قلب قائمه لر کبی حکمدن دوشرلر . بالخصوص
اکر سن فی الواقع مادام دره و یللی یه یازمش اولدیغك
مکتوبلری بو قدر عاشقانه یازمش ایسه ك انلردخی

ایشنه مکتوبلری سزه ترك ایدیورم .

دیه کیلیوم قوجه وقالین برظرفی اوقتاولجه یصتیغی اوزرینه براقدی که . درونده برچوق مکتوبلر بولندیغی شیشمانلغندن اکلاشیلیور ایدی .

اوقتاو توالت طاقمی اوزرنده بولنسان برچالار ساعته باقدرق :

— او ! اویله‌یی کچیور . ذاتاً بوکونکی وقتم بوکونکی ایشلرمه کفایت ایتمیه‌جك ایدی . همان یرمدن فرلایوب کوزلرمك چپاقلریله پانتالونی پالتویی یاقه‌لا دیغم کبی ....

دیمه‌ی ایسه‌ده هنوز یرندن فرلامسی شویله طورسون اولجه یصتیقلر اوزرینه چیقوب اوتورمش ایکن شمدی ینه یتاغی ایچنه اینه‌رك شویله‌جه براوزاندی . کیلیوم دیدی که :

— ارتق بوکون بشقه ایشلره باقیه‌رق شو بنم ایشمی بتورملیسك ! بنی شوبلادن قورتارملیسك اوقتاو ! یك رجا ایدرم . شونی ‌ك بیوك دوستلقلردن عد ایدرم .

— ارتق اویله اوله جق . باقه‌لم الدن کلدیکی
قدر چالشه جغم . قاچ ایشی بتوره بیلور ایسه م
بتوروب بقیه سنی ده یارینه ترك ایدرم اما اوستریا
سفیرینك بالوسنده بهمه حال بولنملی یم . چونکه
سفیر حضرتلری موسیو له‌دوق ده پاریزی کلامش
دیه یارین آقشام دخی بنم ایچون بالو ویره مزلر یا ؟

« ٣ »

عالمده هیچ برشیئه اهمیت ویرمامك هرشیئی
براکلنجه اوله رق تلقی ایتمك وباخصوص تذلیلکده
صوك درجه‌یه وارمق بوپارس کبارینك جمله
احوال خصوصیه لرندن اولوب بوکون دخی اوقتاولك
بتاغندن قرلامسی بکرمی دقیقه قدر دها بتاق ایچنده
یووارلاندقدن صکره وقوعه کلمش ایسه ده اکربش
دقیقه‌ده بتاقدن اشاغی یه اینمسه « فرلادق » دنیله‌ـ
بیلور ایسه‌ده « اوقتاو ده پاریزی قاریوله‌سندن
فرلادی » دیرز .

کوزلرینك چپاقلریله اسنیه‌رك بالتوبی پانتالونی
پاقه لامسی دخی برصباح طراشی اجراسندن وصاـ

چلوینی وقولتق التلرینی و بلندن اشاغیسنی صابونلر
ایله یقامقدن و دیشلرینی اوزون اوزادی یه فرچه ـ
لامقدن وقاشلرینه بزده قادینلرك راستیق دنیلان
بویا ایله کوردکلری ایشی کورمکه مخصوص قورشون
قلملرینی کزدیردکدن و بیغلرینی بو ماده لادقدن و اللرینی
صورت مخصوصه ده بردها یقایوب طرناقلری دیبنی
و ایچنی تمیزله دکدن صکره اوچ پانتالونی درت بش یلکی
بش التی بیون باغنی کینوب طاقنوب یاقشمدقلری جهتله
تکرار چیقارمقدن و الحاصل الك نهایت صول النه
کیه جکی الدیوانی غایت طارلغندن طولایی انجق بش
دقیقه ده طاقه بیلدکدن عبارت بر سرعت و عجله
حکمنی الدی .

بو ده آز سرعتمیدر یا ؟ اصل بیوك توالتی
اوقشام اوستریا سفیرینك بالوسنه کیتمك ایچون
اجرا ایده جکی جهتله شو توالت علی العجله اجرا
اولنمش بر توالتدر . بریاندن اوقناو کیندیکی حالده
دیکر طرفدن کیلیوم ایله سوزلری دخی دوام
ایلیور ایدی . کیلیوم کاه مترسنك کندیسنه نه قدر

صداقت کوسترمش بر قادین اولدیغنی تحدیث نعمت مقامنده درمیان ایدرک قادین قسمنده صداقت عاشقانه بولنه بیلمسنه اصلا احتمال ویرمیان اوقتاوی کسولدورمکده وکاه شمدی بولمش اولدیغی قزک نعل برملك اولوب بارسك سائر هوا پرستان نسوانسه هیچ بکزمدیکی کبی بوندن صکره دخی الی آخر العمر بکزمیه جکنی تأمین ایدرك اوقتاوك نظر حیرتنی جلب ایلمکده ایدی.

اوقتاو ایسه دوستنی ارشاد ایچون قادین دنیلان مخلوق حقنده او زمانه قدر سبق ایتمش بولنان تجاربنك نتیجه سنی اکلاتمه رق ارککده اولسون قادینده اولسون صداقت عاشقانه انجق هنوز دائرهٔ مدنیته کیرمامش اولان ملتلر نزدنده بولنه بیله جکنی ونیم وحشی اولان ملتلرك ذکاری محدود قاله رق هر ایشلرنده صاغلاملقدن بشقه برشیئه مقتدر اوله میه جقلری کبی سودالرنده محبتلرنده دخی بو صاغلاملق بولنه بیلور ایسه ده انسانلر کمالات مدنیه منزل مقصودینه طوغری ایلرولهدکجه صداقت وصلاغلا

ملق دنيلار شيئي عينيله صادقدر و نلق عدايده جكلرندن تشقدمسو داده ثبات كبي شيلري ده چوجقلق عد ايده جكلريني وبالخاصه قادين قسمي كندي درجهٔ مرغوبيتي عاشقلرينك چوجقلغيله موازنه ومقايسه ايده جكندن قادين ايچون محبتده صداقت هيچ ده خيال وخاطره بيله كتورلمامك لازم كلهجكني دلي قانلي به اكلاتيور ايدي . فقط كيليومك قولاغنه كيريورمي ايدي ؟ هيهات !....

نهايت اوقتاوده پاريزي كيتوب قوشامق ايشني بتوره بيلدي . واقعا تولتنده دها ايلك چوق قصور هم ده هيچ معذور كوريله ميه جك عفو اولنه ميه جق قصور بوليور ايسهده دوستي كنديسني پك زياده تضييق ايلمديكي جهتله بوكونده شويله چوابه برحالده چيقسنده بربأس كورمدي . تمام قپودن چيقارلر ايكن خاطرينه يكيدن برشي كلمش كبي طو - رانه‌رق صوردي كه :

— بز طرفكزدن سفارتله مادام ده‌ره‌ويللي جنابلرينه كيديور ايسه‌لكده مادام جنابلرينك سرايي نره‌ده

او اديعنى بيليورز . بو دخى بعض دكلمى ؟

— بكن كون هوسمان بولوارنده بكا راست كلدرلكده بعارهكى بالمق ايچون بندن اتش ايستمامشمى ايدك ؟

— اى !

— هابابن اوزمان بوجك كرلى برقپو اوكنده طور ميور مى ايدم ؟

— اوت ! اوت !

— ايشته اوقپو مادام دهره ويلليك قپوسيدر . درخاطر ايلدك يا ؟

— تماميله ! سنى امنيتمز حريف سنى ! او زمان بز مسلك اوراده ساكن اولديغنى بكا هيچ خبر ويرمدكدى ؟

— سنك كبى قادينلر آفتنه بويله برخبر ويريلورمى ؟

— آچوجق ! اوزمان بو خبرى بكا ويرمش اولسه ايدك شمدى مادام دهره ويلليدن نصل قورتوله جغمز دبه هيچ دوشونوب طورمز ايدك . بويله

صباحلین خروسلر اوتمه‌دن کاوب بنی تعجیزه‌ده مجبور اولمز ایدك . نه ایسه اطاربله‌جق اولسه‌م بیلك قباحتك وار ایسه‌ده هپسنی چوجقلغکه حمل ایله ایشته عفو ایلدم . آدیو ! کیده‌یم ! کیده‌یم ! زیرا امکانك صوك درجه‌سنه‌قدر عجله ایتمز ایسه‌م بوکون کوریله‌جك ایشلرمك یاریسنی بیله کوره‌مم .

— الله سلامت وموفقیت ویرسون برادر !

واقعاً موسیو ده‌پاریزی عجله ایله اوچ درت آدیم آندی ایسه‌ده یالکز اوچ آدیم آته‌بیلدی . اندن صکره ایسه هرزمانکی معتادی وجهله یولدن کچن هر قادینك یوزینه برر ایکیشر دقیقه‌باقق ومغازه‌لرده کوزینه کوزل کورونن اشیایی تماشا ایچون براز توقف ایتمك کبی عجله ایشی اولان آدملرك خاطرلرینه بیله کتورمامالری لازم کلان مشغولیتلر موسیو ده پاریزینك برچوق زماننی اسراف ایتدیریورلر ایدی . نه یاپسون ؟ پارس کباری بوندن دها عجله ایش کوره‌مزلرکه ! . . . .

بزم شرق ماصاللرنده آز کیتدی اوز کیتدی

درجه‌یه دوز کیندی آلتی‌آی بردوز کیندی ارقه‌سنه باقنجه برچوالدیز بویی برکیندی » دنیلدیکی وجهله موسیو اوقتاوده‌پاریزی دخی‌آز کیدرك اوز کیدرك التی ساعت بردوز کیدرك برقاچ چوالدیز بویی یر کیده‌کیده نهایت هوسمان بولوارینه واردی . او زاقدن اولجه موسیو کیلیوم ده‌مونبر وندن سیغارەسنی یاقمش اولدیغی یری کورنجه او محله‌کی خانه‌یی تفتیش ایدرك واقعاً مبنی برخصوصی قوناق اولدیغنی اکلایه‌رق :

— حقیقت ! براصلزاده قادینك اقامتکاهی اولدیغی ایشته‌بس بللی برشیدر !

دیه مادام‌ده‌رمو یللی حقنده نظر استحسانی آچلدی . چونکه پاریسده باشلی باشنه برقوناقده اوتورمق هرکسك کاری اولمیوب زادکاندن بیله پك چوقلری بیوك کیرا اولرینك دائره‌لرنده اوتوررلرکه بوحالده باشلی‌باشنه برقوناغی اولمق انسان‌ایچون بیوجك برثروته دلالت‌ایلیان طنطنه ودبدبه‌لردن معدوددر .

اوقتاوده پاریزی قوناغـلك قپوسنده‌كی چنغراق
تلنی چكر چكمز قپـو اچلدی . قارشوسـنه تمیز پاك
برقپوجی چیقه‌رق حریفه :

— مادام دەره‌ویللی ؟

دیه سـؤال ایدنجـه قپوجی باشی ایله یوقارویه
اشارت ایدرك یانی باشنده بولنان قوردونی‌ده ایكی
دفعه چكدیكی كبی یوقارووده « چان ! چان ! » دیه
ایكی دفعه چان سسی پیـدا اولدی . بوقوناغـلك
عادتی قادین مسافر كلدكجه چاكی بردفعـه وارككك
كلدكجه ایكی دفعه اورمق ایدی .

نردبان باشـنده كندی كـوزل قیافتی كـوزل
بر خدمتجی قز اوقتاوی قارشولیه‌رق :

— افنـدم ! اسم عالیكزی نه دیه اخبـار
ایده‌یم ؟

دیوب ده اوقتادن :

— موسیوله‌دوق‌ده پاریزی !

جوابنی النجه قز یرلره قدر اكیله‌رك بویله معتبر
برمسافره كندی طرفندن عرض ایدلمسی لازم كلان

مأنوس تعظیم و احترامی بالانده اولان مادامه‌سنك
صالوننه کیرشدی . اوروپاده عادت بویله‌در . خانه
صاحب و صاحبه‌سنه عرض و استیذان ایدلدکجه
مسافرنه‌قدر معتبر اولورسه اولسون نه‌قدر تکلیفسز
بولنورسه بولنسون طوغریدن طوغری‌یه صالونه
کیری ویرمز . یعنی خانه صاحبی « آنتی‌شامبر »
دنیلان و مسافرلرك بکلمه‌سنه مخصوص اولان
بربشقه صالونده مسافرلرك براز بکلمه‌سنی رجا ایدر
ایسه مسافر وکالمارلمغه دخی حقلی اولمز . احتمال که
خانه صاحبی هنوز مسافری قبول ایده‌جك صورتده
حاضرلانمامشدر . احتمال که صالونده‌ا مسافره
کوسترمیه‌جکی بشقه برمسافری واردر .

فقط خدمجی قزلرخبر ویرمسیله مادامه‌سی
دوق حضرتلرینی اصلا بکلتمیه‌رك صالونه قبول
ایلدی . ذاتاً اوکون مادامك قبول کونی ایدی .
اوروپاده کبارلك هفته‌ده برکون قبول کونلری اولوب
اوکون هانکی مسافر کلسه قبول ایدرلر . بشقه کونلر

ایسه مکر پك مهم و پك خصوصی زیارتلر اولملی که قبول ایلسونلر .

خانه نك هر طرفی غایت مکلف دوشنمش اولدیغی کبی بالخاصه صالون کونا کون لوحه لر و کوچك هیکللر و صنایع نفیسه یه متعلق سائر قیمتلی شیلر ایله اوقدر تزیین اولنمشدر که سائر دها بیوك دها مکلف صالونلره نسبتله برنجی درجه ده عد اولنه من ایسه ده ایکنجی درجه ده اولسون مکلف صالونلردن عد اولنه بیلور .

خانه صاحبه سی مکلف بر توالت اجراسندن ماعدا ازرقمنه صافی ایپکدن برده بورنوس ایله رق بیوجك بر فوتوی صندالیه سنك اوزرینه یاصلانمش ایدی . فقط یالکز دکل ایدی . یاننده برده مسافر قادین بولنیور ایدی . صاحبهٔ خانه اکرچه پك کنج اولمیوب ایکنجی کنجلك دنیلان اوتوزدن یوقارو و فرقدن اشاغی برحالده ایسه ده غایت کوزل بر قادیندر . یانده کی مسافر دخی کندیسندن کوزل دنیلسه بجا کوریله جك کوزللردندر .

دوق ده پاریزی صالونه کیره رك اولا صاحبهٔ خانه یی ومتعاقباً مسافری پك متواضعانه برصورتله صلاملادی . اوقتاو ده پاریزی نامی پارسك کرك نام کبار وکرك پاری کبار عالملرینك کافه سنده ایشیدلمش برمشهور نام اولدیغندن صاحبهٔ خانه اوتوردیغی قولتق صندالیه سندن قالقه رق برقاچ خطوه آتمق درجه سنده مسافر معتبری قارشولادی . دیدی که :

— بوکون مسافر قبول ایتدیکم کون اولدیغی ایچون برچوق مسافرلرك تشریفلرینه منتظر اوله بیلور ایدیسه م‌ده ذات عالیلرینك تشریفلری کبی برنعمت عظمایه اصلا منتظر اولەمز ایدم . نه فوق العاده بختیارلق !

اوقتاو دکاوت وزیه‌سی حسبیله اکلادی که قادینك بوسوزی التفات وتکریم اثری اولمقدن زیاده هنوز کندیسی قابنه پروزانته ایدلمامش اولدیغی حالده بویله کویا برمعارفهٔ قدیمه‌سی وار ایمش کبی کلمی ویرمسنه بیان حیرتدر . بناءً علیه دیدی که :

— مادام! اندیشه‌كم كستاخلغك درجه‌سنی
بیلور ایسه‌م بنده اوجه معارفه‌سی بختیارلغنه نائل
اولمامش بولندیغم كبارلردن برقادینك خانه‌سنه
بو صورتله كلمش اولمقلغمه البته بلكه بیوك برسبب
اوله‌جغنی اكلارسكز. بونی سزه عرض ایده‌جك
ایسه‌م ده......

اوقت اوك بو بله سوزی یاریده براقسنده كی
معنایی دخی مسافر بولنان دیگر قادین اكلادی.
یعنی سویلیه‌جكی سوزی سویلیه‌جك ایسه‌ده
بونك ایچون اغیاردن خالی برزمان لازم اولدیغنی
تفرس ایدرك اوكون هوانك روزكارلی ویاخود
یغمورلی اولدیغنه دائر برقاچ سوز تعاطیسندن
صكره مسافر قادین قالقوب كیتمك ایستدی. صاحبهٔ
خانه بالطبع دوقدار یزی كبی بو ذاتك كندیسنه
سویلیه‌جكی سوزلرك نه اوله‌جغنی مراق ایده‌جكندن
قالقوب كیتمك ایستیان مسافری بهمه حال آلهٔ
قویمق ایچون بلكه اومقدر دوارزمه‌دی.

نهایت مسافر كیدرك صاحبهٔ خانه ایله اوقت او

ـبوریزی یالکز قالدیلر .

« ٤ »

اوقتاو او کون کندیسنی اورایه کتورمش
اولان ایشدن بلکه هم رابش و لیفنی دها یاك
صورتله تلذیه اشراب ایلدکده قاپینك نه قدر
مرتق ایتمش اولدیغی طوریله بیلدن اولان طور .
موقعدن اکلاشلدیغی کبی مسافر اولان دیکر
قادین کیدوب وقتاو ایله یالکز قالنجه « عجبا
دوقی جابلرندن هر یشیده‌جکم » دیه قاپینك مرتق
وقتده آره‌رق خطوه‌لان قلبی دخی کندیسنی
مضطرب ایتمکه باشلامشیدی . بر درجه‌ده که اوقتاو
رمسدلیه لعرزی قاپینك یانه صوقولوب ده
صوره مباشرت ایده‌جکی زمان مادامك رنکی
صاب صاری دوداقلری بم بیاض اوله .
رق کوزلری دخی اوقتاوك کوزلری ایچنه حصر
انتظار ایده‌میه‌جك صورتده تشیورلر ایمش کبی
برحاله کیرمشلر ایدی . اوقتاو دیدی که :

— بو کون قبول کونیکز اولدیغنی اکلادم .

فقط بش دقیقه جق اوله‌جق زمانکزی بنده کزه حصر ایتمکزی رجا ایدرم .

— بیورکز موسیو موبلیکز ! واقعا قبول کونم ایسه‌ده اصل مسافرلرم بولونیاوزمانی دونو. شندن صکره کلورلر . بش دقیقه دکل اندن دها پك چوق زیاده زمانکز واردر .

بو مساعده اوزرینه اوقتاور اوکسوروب صداسنی تمیزله‌دی . دیدی که :

— البته رومانلر اوقومشسکزدر مادام ! تیاترولره‌ده کیتمشسکزدر . ارت !.دکلمی؟ اوحالده حیات دنیلان شیئك نه اولدیغنی اکلامشسکزدر . باخصوص کوکل احوالنجه اولان حیات !...

مادامك مراقی دها زیاده آرتمغه باشلادی . کمال احتراز ایله دیدی که :

— اکلامیورم موسیو ! نه دیمك ایستدیککزی اکلامیورم .

واقعا مادامك مراقی دها زیاده ارتوب بوسوزی دخی کمال احتراز ایله سویلدی ایسه‌ده رنکی اولکی

رنك دكل ايدی . لطيف رينبه‌نك يوزينی استيلا
ايدرك حسننی آرتدرمش ايدی كه اووقت او بو مثللو
الو نجه اولان تبدلاتك معناسنی سائر اركككلردن زياده
اكلار . مع هذا قادينك « اكلاميورم » ديمسنه
مقابل اصلا مرامنی اكلاتمغه لزوم كورەرك ديديكه :

— بونده اكلاشلمسی لازم كله‌جك شی شودركه :
كوكلی حسيات عاشقانه ايله طوب طولی بر دلی قانلی
بولنور . انك استعداد سوداپرستيسنی بر قادينده
انبساطه كتوره‌جك بر قادينه تصادف ايدرك
سويشورلر . دنياده بونلرك شو ارتباطلرينی بوزه
بيله‌جك هيچ بر شی تصور اولنه‌مز . فقط آره‌دن
برزمان مرور ايلدكدن صكره بو قادينله اركك آره‌سنه
برده كنج قز كيرر . كنج قزك او دلی قانلی‌يه اخطار
ايلديكی شی حق سودا اولمقدن زياده وظيفهٔ ازدواج
اولور . اما كوكلی حالا قادينده بولنسون ! بو سودا
ينه او كنج قزايله ازدواج وظيفه‌سنی منع ايده‌مز .
اويله دكلمی ؟ ايشته بو حالده دلی قانلينك سوديكی
قادينه مع التشكر آديو ايدرك صكره‌دن آره‌يه كيرن

کنج قزایله ازدواج ایتمسی ده بر رومان ویا بر قوده‌دیایه سرمایه اولور .

قادین بتکرار صاب صاری کسیلدی . برشیدن خوف ایتمش کبی توکارینك اوز پرشیکی دخی کوریلیور ایدی . قادینك سو یلیه‌جکی برشی وار ایسه سویلمسی ایچون اوقناو برقاچ ثانیه سکوت ایلدی . فقط قادینده بو بت کلامین امتداد ایتدیکنی کوره‌میجه هنده کندیسی سوزه دوام ایدرك دیدیکه :

محبتك الك بسیط زمینی شو عرضی ایلمیکمدن عبارت اولدیقدن صکره بعض حوله کوزه پیدا اولان فروع ایشی اصلا تغیر ایتمز . مثلا اوولی قانلی نیچه زماندبری برلکده یاشدیغی قادینه صوك مفارقت کونی وداع قطعی‌یی اجرایه بر درلو مقتدر اوله‌مزده دوستلرندن الك سودیکی الك زیاده جدیتنه اعتماد ایلدیکی بنم کبی بر آدمی شو وظیفهٔ تشکر و وداعی اجرایه وکالت مأمور دیتیله کوندرر .

— ای ! ...

— مادام بوه ای ! .... » کلمه‌سنی کورلرینی آتش کبی پارلاته‌رق ایراد ایلدی . وقتا همان دیدی که :

— مراق بیورمیکز مادام ! احوال جهان بویله‌در . ایشته برمس ایدکرکه سز اوشایان تشکر اولان قاپانمسکز . — ودیگکز دلی قانلی سزی حقیقةً سومش وحالا ده سومکده بولنمش ایسه‌ده ایشته نیجه‌بر کنج قزی سومش اولدیغندن ....

مادامده ارتق متانت قالمدی . برشیدن الك زیاده متأثر اولان قادین نصل خلجان وهیجانله طوراته‌رق تعمر وتوبیخ بوللو سوزسویلر ایسه صاحبهٔ خانه دخی ویله طوراته‌رق دیدی که :

— اوظالم اوغدار اونانکور تأهل ایدیور ها ؟ امان یارب ! برهفته اول کورلرم سکیرمش ایدی . بکن گیجه دخی رؤیاسنی کورمشیدم . هله بوصباح قولاقلرم چیلامش ایدیلرکه ایشته بوش یره دکل ایمشلر !

— اوت مادام ! واقعا برچوق ارککلر بویله کوزلرك سکیرملرینه قولاقلرك چنلاملرینه روٴیالره فلانلره اینانمزلر ایسه‌ده بن ایناتورم ! .... فقط چاره نه ؟ او زواللی بی‌ده معذور کورکز ....

اوقتاو بو لقردیلری سویلر ایکن قادین دها حدیدانه برقاچ سوز سویلیه‌که طوراندی ایسه‌ده سویلیه‌که جسارت بوله‌میه‌رق قواتق صندالیه‌سی اوزرینه سرپیلی ویردی . عادتا کندیسندن کچمك درجه‌لرینه کلدی . الننده اینجو دانه‌سی کبی ترلر پیدا اوله‌رق امدادینه مسارعت ایدن اوقتاو قادینك الله‌ینی طوتنجه اوکوزل و بیاض اللرك بوز کبی طوکمش اولدقلرینی حس ایدرك عادتا یورکی آجیدی .

بیچاره قادین الیله شمینه‌نك اوزرینی کوستردی که اوراده برقاچ روح شیشه‌سی وار ایدی . اوقتاو قوشوب شیشه‌لری اله‌رق قادینه قوقلاتمغه باشلادی . هم بوخدمتی کورر هم‌ده حالنه شاشار ایدی . زیرا اوقتاو اوزمانه کانجه‌یه قدر برقادینك

عاشقندن آیرلدیغی ایچون بوقدر جدی اوله‌رق متأثر اوله‌بیله‌جکنه اصلا احتمال ویرمزایدی .

حالا بوکا کل برقادینک یالکز برعاشقی اوله‌جغنه‌ده احتمال ویره‌مزایدی . انک شمدی‌یه قدر اجرا ایلدیکی تتبعات وتجارب نتیجه‌سنده پیدا ایتمش اولدیغی قناعته کوره متأهل ولسان قادینلرک بیله برقاچ عاشقی بولنور . هیچ قادین قسمنک نه‌سی یالکز بردانه اولورکه عاشقی بردانه اولسون ؟ برفستان برشابقه برالماس حاصلی هرشیئک یالکز بربله اکتفا ایدن قادین وارمیدرکه عاشقلقده یالکز بردانه‌سیله اکتفا ایده‌بیلسون ؟ ایشته بواعتقادده بولنان اوقتاو بوقادیندن دخی‌ده‌یا! اوغدارینی ترکی ایلدی ؟ وارصون ترک ایلسون . بن ده اوته‌کی عاشقلرمله کوکلمی اکلندیریرم وادیسنده بر مقابله کوره‌جکنده منتظر ایکن عکسنی مشاهده ایلدیکنه استغراب ایتدی .

لکن بو قادینک تأسفلرنده جدیت قطعیه اوله‌جغنه احتمال ویره‌میورایدی . زیرا بو احتمالی

ویرمسه ایدی او زمانه قدر قادین دینیلان مخلوق
اوزرنده اجرا ایتمش اولدیغی تجربه لرك كافه سنی
ده یاقلاشدیرمش حكممزه نظراً رنانیلرك تتبعات و تدقیقاته
یكیدن باشلامق لازم كله جكدر . قاتلانیلی ایدی .
بو ایسه ممكن میدر ؟ كاقاتلانمقدن ایسه قادینك
شو تأثرلری بر تأثر جعلی اولدیغنه قناعت ایتمك دها
طوغری اولور . اوقدر اولسه بعض تجربه لرده
بونی تأیید ایدر . زیرا قادین قسمی كندیسنی موقع
مقدس معصومیتدن چاه هولناك فحشه دوشورمش
اولمسندن طولایی معذور كوسترمك ایچون دائما
كوكل مجبوریتنی ایلری یه سورر . كوكله مقاومت
ایده مدیكی ایچون بو سقوطه قاتلاندیغنی درمیان
ایدر . قادین بو ادعاده بولندیغی حالده بر عاشقی
طرفندن ترك اولنمسندن اوفتاو كبی بر ذاته قارشو
هیچ شعورسزلق كوستره بیلورمی ؟ البته كندیسنی
مادی بر آشفته نزله سندن قالدیروب یوكسلتمك
ایچون بو یولده تأثرلر تقلید ایدر طورر .

اما بو تقلیدلرده بیله شو قادینك بوز كبی تأثرلر

دوکتوری تماماً توفیق و تطبیق قبول ایتمز ایمش . ذاتاً پاریس قادینلرنده سیکر ضعف عمومی کبی بر شی دکلمیدر ؟

شو ملاحظه‌لر اونناوك ذهنندن کچدکلری آنات متعاقبه شاشه‌سنده اوقدر قادینه روح قوقلاتمق و تاریخی و نسنی دوغورمشدرق کبی تداوی بده قصور ایتمکدن مانع اوله‌مادیغی تسلیت و تداوی‌یه غیرت ایدیوردی . دیوردی که :

— دوستمك سزه نه قدر عاشق اولدیغنی بن بیلیورم مادام . واقعا شمدی‌یه قدر بالذات دوستم طرفندن سزه بر مزانته ایدلمش و خانه کزه سزلك دخی دوستکز صفتیله کلوب کیتمکده آشنا ایتمامش ایسه‌مده هر حالکزی بیلیورم . ذاتاً بر مزانته ایدلمیشم و خانه‌کزه اشیتمیشم ؛ سزلك سزده خصوصنده سائر قادینلره قیاس اولنه‌میه‌جك ایچرنده‌در . لوازم عفته سزلك قدر رعایتی اولان بر قادینك خانه‌سنه عاشقلك دوستلری ده کلمه‌مزلر . دکلمی مادام ؟ فقط سزه دیدم آ ؟ دوستم ایله احوال عاشقانه کزی تماماً ایله

بیلورم . دلی قانلی سزك ایچون چلدیرر . سزی
او یله بر محبت عادیه ایله سومش اولسه ایدی صوڭ
وداعی اجرایه دخی بالذات کندیسی کله بیلور
ایدی . دوشونکزکه بوکا مقتدر اوله مامشدر ده
بنی کوندرمشدر . بناءً علیه مفارقتکز بر مفارقت
مجبوره اولدیغندن زوالی ارقداشمی بوندن طولایی
معذور کورمکزی بن ده زیاده‌سیله رجا ایدرم .

قادین برازکندینی طوپلادی . غایت مأیوسانه
وغضوبانه بر صورتله دیدی که :

— فقط دوق حضرتلری ! عفوکزی رجا
ایدرم . بن سزك بو سویلدیککز شیئه اصلا احتمال
و یره میه جکم . بوقدر غدارلق نصل ممکن اوله
بیلور ؟ انك ایچون بنم نه بیوك فداکارلقلری اختیار
ایتمش اولدیغمی ده البته سزه سویلمشدر . البته سز
دخی بیلورسکز .

— بیلمزمی‌یم آ مادام! بیلمزمی‌یم ؟

اوقتا او بو سوزی سویلرایکن آز قالمش ایدی که
قهقهه‌سنی منع ایده‌مسون . زیرا بو فداکارلقلره دائر

بیلدیکی هیچ برشی یوق ایدی. ارقداشی کندیسنه اوبابده هیچ برخبر ویرمامش ایدی که بیلسون. فقط خبر مزکورونمك اولجه هرحاله وقوف ادعا ایتمش اولمسیله متناسب دوشمیه جکندن بو سوزی سویلمشیدی. لکن قادین الك سوزینه قولاق بیله ویرمیه‌رك ینه کندیسی سوزده دوام ایلیور ایدی. دیبور ایدی که:

— انکلده اولان مناسبتمی قوجه‌دم خبر الدیغی زمان اکر بیچاره قوجه‌جغم اوقدر تربیه‌لی برآدم اولمسه وثروتجه بکا محتاج بولنمسه ایدی اورته‌یه عظیم بررذالت چیقه‌جغنه هیچ شبهه یوق ایدی. لکن اینی اورالره وار دیرمدی. یالکز بنمله مناسبت زوجیه‌یی قطع ایتمکله اکتفا ایلدی. ولاتمز بولنسان بیناسنی ترکه مجبور اولدم. یالکز ولایتمی دکل یالکز قوجه‌می دکل حصم اقربا جمله‌یی ترکه مجبور اولدم. انك ایچون بویله هرشیئی فدا ایتدیکم حالده .....

— قادینلرك علو جوابلری ذاتاً مسلمدر مادام!

قباحت نانکورلك وفاسزلق دائما بزم ارککلرده‌در .
آه ! بورالری دوشوندکجه ارکك اولدیغمه اوتانیور .
ایسه‌م ده نه یاپه‌یم ؟ تحول نوعیت قابل دکلدرکه
قادینلغه تحویل ایده‌یم !

— هانیا دیمك ایستیورم که شاید کندیسنده
امیدلرینی یکم غدارلق یوقدر ده سز برلطیفه بولنده
ویاخود بر صورتده بویله سویلیور ایسه‌کز .....
معلوم آ ؟ دنیا بو ! چوق شیلر اولور . الك طرفندن
برکاغد بیله کتورمامش اولدیغکزدن .....

مادامك بو سوزی اوقتاوده یار بزی ایچون
مدهش برحقارت مقامنه قائم اولمزمی ؟ واقعا بر
ارقداشك مترهسنی المق ایچون دیکر ارقداشك
بویله قادیننه کیدرك « عاشقك سنی ترك ایلدی .
لکن سن پك کوزلسك . سکا جهانی عاشق اوله -
جغی کبی بن اوته‌دنبری اشتیاقکی چکیور ایدم »
کبی سوزلر سویلیه‌رك انتریقه‌لر چویردیکی نادر
دکل ایسه‌ده اوقتاوده یار بزی مقاصد هواپرستیسنی
یوروتمك ایچون بویله انتریقه‌لره تنزل ایده‌جك

طاقدن اولدیغی جهتله قادینك بو سوزندن زیاده سیله آلندی.

— مادام! طاشیدیغم الك بیوك الك شانلی شرفلی بر اسمی ایاقلر التنه آتارجه سنه بر دنائته تنزل ایده بیم ده هایدی بو یله بر خدعه کارلغی بن قبول ایده بیله یم. لکن انی هیچ اولمز ایسه سزك کبی شان نسوانیسنه رعایتکار اولان بر قادین ایچون قبول ایدوب ده صوکنی کتوره میه رك رذیل اوله جق قدر احمقلردنمی یم؟ سز بکنلمیه جك قادینلردن دکلسکز. طوغریسنی ایستر ایسه کز اعتراف ایلرم که دوستمك بختیارلغی بنده اولسه ایدی ده سزك عاشقکز بن بولنسه ایدم بر دکل قرق قز ایله ازدواجی قبول ایتمیه رك عمرمك صوك کوننه قدر سزه قول کبی ملازم اولور قالور ایدم. لکن بنی بو ایلچیلکه عاشقکز کوندردی. واقعا سزه بر وداعنامه یازوب بکا تسلیم ایتدی ایسه ده ایشته سزك کندیسنه یازمش اولدیغکز مکتوبلری بنه

سزه تسلیم ایتمك اوزره بكا ویردی . كندیسنكده
سزده اولان مكتوبلرینی اعاده ایتمكزی رجا ایلیور !

دیه ارقداشنك و یرمش اولدیغی معهود ایری
وقالین ظرفی قادینه تسلیم ایدنجه قادین كمال تهورله
ظرفی قاپدیغی كبی صالونك برطرفنه طوغری
فرلاتدی آتدی . دیدی كه :

— وای ظالم وای ! بنی یاقه‌سندن سیلكوب
آتدیغی الـو یرمیور كبی برده عمرمك الك كوزل
یادكاری اولوب قاله‌جق اولان مكتوبلریمی ده
ایستیور ها ؟ بردانه‌سنی بیله ویرمم . ذاتاً بكا
بویله عفتمی عصمتمی توجه‌می فامیلیامی فدا ایتدیر -
مش اولان شی او مكتوبلرده‌كی سوزش عاشقانه
دكلمیدر ؟ ایناندم افندم ایناندم . نه‌قدر نانكور غدار
ظالم بی‌وفا اولدیغنه تمامیله ایناندم .

دیه قادینجغز بودفعه دخی كندیسنی غائب
ایدرجه‌سنه بر ضعف وفتور ایله صندالیه‌سی
اوزرینه سرپیلی ویردی .

اوقت او خدمتجی قزی چاغرمق ایستدی

ایسه‌ده مادام اللی قالدیروب منع اشارتی و برمکله بنه واز یچمدی . شمینسه اوزرنده نه‌قدر روح شیشه‌سی وار ایسه جمله‌سنی بر بر آچوب قادینه قوقلاتیور و بریاندن دخی هب قادینك محبتی ثباتنی مدح و دوستنك وفاسزلغنی ذم ایدرك فقط تأهل کبی بر مجبوریت اوزرینه وقوعه کلان شو مفـا ـ رقتدن طولایی دوستنی معذور کورمسنی قادیندن رجا ایلیور ایدی .

روحـلرك و روحـدن زیاده قادینی تزویج ایده‌بیله‌جك اولان تسلیتکارانه سـوزلرك تأثیریله مادام تکرار کندیسنی طوپلایه‌بیله‌رك تکرار تظلمه باشلادی . دیدی‌که :

— آه موسیو ! بو ضعف و مغلوبیتم احتمالکه نظر استغرابکزی جلب ایدر . احتمالکه بر عاشقه بو قدر مجبور و مفتون اولدیغمی استهزا ایدرسکز . فقط معذور کورکز ! او سوکیلی غدارك تکلیفلرینه ابراملرینه اصرارلرینه نه‌قدر مقاومت کوستردیکمی وشان عصمتمه ولوازم عفتمه وحقوق زوجیته

خلل کتورمامك ایچون نه‌قدر متانت ایله طوراندیغمی بیلسه‌کز بنی سائر قادینلره اصلا قیاس ایده‌مزسکز. حتی کوکلم کندیسنه تمامیله میل ایتمش اولدیغی و انك حقنده‌کی عشقم بنی ده چیلدیرتمق درجه‌لره واردیرمش بولندیغی حالده بنه مقاومت ایلیور ایدم. بومقاومتلرمی حکمدن دوشورمك ایچون او یله مکتوبلر یازمشدرکه آتش ایله مملودرلر. شمدی خائن بندن او مکتوبلری ده استرداد ایتمك ایستیور. اویله‌می؟ هیهات! جانمی و یریرم‌ده انلری و یرمم.

قادینك صداقت وثبات عاشقانه‌ده بودرجه‌لره واران ادعاسی اوقتاوی زیاده‌سیله دوشوندیرمکه باشلادی. بر یاندن قادینی دیکله‌دیکی حالده دیکر طرفدن دخی کندی کندیسنه دیور ایدی‌که:

— عجایب! قادین دنبلان‌شیئی بنمی اکلایه‌مامشم؟ یوقسه بوقادین بنات نوعی میاننده برشاذ یکانه‌میدر؟ بو نه‌چیلدیره‌سی به سودا! ایشته اصل بو یله برقادینی اله کتورمك هنرعد اولنور. شمدی به

قدر طانمش اولدیغم قادینلرك مدافعه‌سی ممانعتی بوکا نسبتله عادتا برجلب بردعوت عد اولنه‌جق قدر کوشك شیلر ایدی.

قادین ایسه سوزنده حالا دوام ایدرك دیور ایدی که :

— انك ایچون هرشیئی فدا ایدرك پارسه کلدکدن صکره دخی پارسك اك کبار طاقمندن اك کوزل اك تربیه‌لی برچوق ارککلر بکا اظهار میل ورغبت ایلدیلر. بن اوخائنك خاطری ایچون هیچ برینه یوز ویرمدم. جمله‌سنی حقارتله رد ایتدم. حتی عالم ایچنه چیقمقدن واز کچدم. اصالتجه ثروتجه بنم کبیه واصل اوله‌میان قادینلر کبار عالمرنده پارل پارل پارلادقلری حالده بن شوخانه‌جکده صوقوله‌رق یالکز انك سوداسیله یاشادم. ایشته بشقه هیچ برفداکارلغم اولمسه یالکز بوفداکارلق آز فداکارلقمیدر ؟

واقعا اوقتاو قادینك بو بابده‌کی حقنی ازدل وجان تسلیم ایلدی. چونکه پارسك بتون کبار

صالونلری یری طانیدیغی حالده بوقادینی هیچ بر یرده کورمامش طانیمامش ایدی. یالکز برعاشقیله قناعت ایلدیکی حالده دخی عالم ایچنده چیقمق حق مسلم ایکن مجرد کندیسنی ارککلرك هجوم رغبتکارانه لرندن قورتارمق ایچون اختیار عزلت ایتمك پارسده یاشایان برقادینده کوریله جك احوالدنمیدر ؟

صباحلین دوستی ایله محاوره ایدر ایکن انی لزومندن فضله صافدرون بولدیغی حالده شمدی مادامی دخی اونسبتده صافدرون بولیور ایدی. لکن ایشته بوقادینه ظفریاب اولمق الك بیوك موفقیتلردن عد اولنه جغنی ده ذهننده بیولندیجه بیولتیور ایدی. کندی کندیسنه دیور ایدی که:

— یا شمدی‌یه قدر قادینلر اوزرنده اجرا ایلدیکم تتبعاتك کافه‌سنی بوشدر دیه آتملی ده یکیدن تتبعاته کیریشملی و یاخود مطلقا بوقادینه موفق اوللی!

فقط هرشیدن اول عاشقنك مفارقتندن طولایی قادینده حاصل اولان تأثر مأیوسانه‌یی دفع ایتملی!

دکلمی ؟ ایشته اوقتاو بوکا حصر نظر اهمیته لزوم کوردی . بناءً علیه اولابجه قدار بنی اوجهته صرف ایتمکه باشلادی .

« ٥ »

بو غیرت متجدده ایله اوقتاو دوستنک تأهل خصوصنده‌کی معذور بنی بحق اثبات ایچون دیدی که :

— مادام ! بیلورسکزکه عاشقکز برازمسرفجه آدمدر . اولابجه مالنی یوب بتوردکدن صکره ایجه بورجه دخی کیرمشدر . او بورجلری اوده‌مك ایچون زنکین برقز ایله تأهلدن بشقه نه‌چاره بوله‌بیلور ؟

— مالنی‌می یمشدر ؟ کیملرله یمش ؟ بنم ایله‌می ؟ الله کوسترمسون ! بکا ارەلقده برکره کتوردیکی شکرلەلر انی‌مفلس ایتمش ایسه قهقهه‌لرله کولرم . المهه‌چوق شکر عاشقمدن بر پاره ایستمکه احتیاجم اولمدقدن فضله حالا ولایتمز بولنان بریتانیاده قوجه‌م هپ بنم اراضیلری‌ی اداره ایدرك یاشامقده‌در .

— خیر افندم ! مرامی اکلاته مدم . دوستمك پاره سنی سزیدیکزده مفلس ایتدیکز دیمك ایسته میورم کندیسی اداره سنی بیلمدیکندن وذاتاً دخی پك زنکین برشی اولمدیغندن مفلس اولدی دیمك ایستیورم . اله جغی قز ایسه انی تکرار جانلاندیره جق درجه لرده زنکیندر .

— آجانم ! احتیاجی پاره یه ایدیسه تأهل ایچون برزنکین قز ارەیه جغنه بنم نه دن معاونته مراجعت ایتمدی ؟ بن انك بورجلرینی تسویه ایده مزمی ایدم ؟

— مادام ! شو نقطه اوزرنده عفو کزی رجایه مجبورم . دوستم کندی معشوقه سی ایچون هیچ بر مصرفه کیرمامکی محبتده کی خالصیته حمل ایدرك قبول ایلیه بیلور ایسه ده متره سندن کندیسی استفاده ایچون آووج اچمغی قبول ایده بیله جك درجه لرده جنابمز دکلدر .

— خیر موسیو ! بو مطالعه کزی اصلا تصدیق ایده مم . انك ایچون بنم فدا ایتمش اولدیغم شیلر

نسبتله معاونت نقدیه‌م هیچ منزله‌سنده قالور . بن اویله باغی قادینلردنمی یم که عاشقمی بن اداره ایده‌یورم دیه منت التنه الدیم ؟

— نه یابه‌لم که ارککلر قسمی بر آز عجایبدر . مادام! هله عاشقکز الک عجایب اولان ارککلردندر . نه ایسه ! اقچه ایچون سزه عدم مراجعتنی دخی ایشتدم سزک علو شانکزی وسماحت جنابکزی طانیه‌مامش اولمسنه حمل ایدکز . قناعت کتورکزکه بو آدم سزک کنفوکزلایقکز دکل ایمش . فقط شو مفارقتدن طولایی قلبکزده برعقده قالمسون . سزک کبی علوجناب اربابنه عفو یاقیشور .

— عفومی ؟ اصلا عفو ایده‌مم ! باشکزی اغریتدم موسیو ! کندی تأثراتم ایله سزیده یوردم . الکز اومکتوبلری کندیسنه کوتورکز بنم ایچون انی عفو ایتمکه وتأهلنه رخصت ویرمکه اصلا امکان یوقدر . هم خبرویرکزکه انتقامه دخی حاضر ومهیا بولنیورم . اندن بویله مفارقت بنم ایچون اواومدن بدتردر . اولومی کوزه الدیر-

دقدن صکره انك باشنه اولمدق ایشلر آچق ضروری دکلیدر ؟

— دیمك اولیورکه بنم بوکونکی سفارتمدن مطلوب اولان نتیجه حاصل اوله میه جق ؟

— او نتیجه نك نه کبی بر نتیجه اوله جغنی بیلمك بیله ایشمه کلمز ! بن کندی اراده و اختیارمله هوراسدن آیریله جغم والسلام !

— هوراسدنمی ؟

اوقتاو دها بر بوده «هوراسدنمی» سوزینی سویلدیکی زمان حال و طورینه دقت ایتمش اولسه ایدیکز قهقهه لرله کولر ایدیکز . دنیاده بوقدر قومیق طور هیچ بر کمسه ده بولنه مز . «هوراس» اسمنی ایشیدنجه او یله آلیقلاشدی که اوذکاوت وفطانت پرتو یله پرتاب اولان چهره سی بام بشقه کوب کولنج بر صورت پیدا ایلدی .

«هوراسمی» سوزی اوقتاوك اغزندن چیقدیغی زمان کوزلری مادامك کوزلری ایچروسنه دیکلمش قالمش اولدقلری کبی مادام دخی بو سؤالك

حکمنی بردنبره تقدیر ایده‌مدیکندن دوق ده پار یز-
ینك مخصاحی نه اولدیغنی صانکه کوزلرندن
اکلامغه چالیشیور ایمش کبی کندی کوزلرینی ده
اوقتاوك کوزلری ایچنه دیکمش ایدی . ایکیسی ده
بری برینه کوز دیکه‌رك برمدت باقشدیلر . ایکیسنك
ده حاللری کیتدکجه کولنج اولیور ایدی . لکن
اوقتاو تیز عقللی باشنه‌الدی . کندی کندیسنه :

— مطلقا بو قادینك بزم کیلیوم دومونبرودن
بشقه برده هوراس نامنده بر صودیکی اوملیدر
واصل محبتی‌ده بو هوراسه منحصر بولنملیدرکه
شمدی کندیسنی ترك ایدن هوراسدر ظنیله بوقدر
متأسف اولیور .

دیه‌رك قادینك اوجله هرشیئی هوراس ایچون
فدا ایتمش اولدیغی حقنده کی صداقتفروشانه
دعوالرینی استهزا ایله بیله کیرشمش ایدی .

انجق مادامك حیرتی اوقتاوك سوء ظنندن
دهاز یاده‌قوتلی چیقمغله صوردی‌که :

— هوراس دیدیکمه نه‌دن بوقدر تعجب

ایتدیکز موسیوله‌روق ؟

— شی ! مادام ! هانیا شو ! ..... شی اولدیغندن ..

— چکنمیکز افندم ! سویلیکز .

— دیمك ایسته‌یه‌جکم که موسیو هوراس بنه سزه قاله‌جقدر تأهلی ایچون رخصت ایستدیکم ذات موسیو هوراس دکل موسیو کیلیوم ده مونبروندر .

اوقتاولك اغزندن بوسوزلر چیقار چیقمز قادین اویله بر قهقهه قوپاردی که اولکی احوال مأیوسانه سیله هیچ قیاس قبول ایده‌میه‌جکندن اوقتاو عادتا قادین چیلدیرمش اولمسون دیه قورقغه‌ده باشلادی . بو قهقهه‌نك سببنی صوریور ایسه‌ده قادین قهقهه‌سنی یکوب ده سوز سویلمکه مقتدر اوبیلیورمی که حقیقت حالی ایضاح ایلیه بیلسون !

قهقهه‌لزومندن فضله اوزانوب کیدنجه اوقتاوده یاریزینك جانی صیقلمغه باشلادی . بناءً علیه بوجان صیقنتیسنی کوستره‌جك درشتانه بر طور ایله

قهقهه‌نڭ سببنی تکرار تکرار صورمغه باشلادی اوزمان قادین دیدی‌که :

— سز بورایه کیمڭ خانه‌سی دیه‌ کلدیکز موسیو!

— مادام دمره‌و یللی دکلمیسکز افندم؟

قادین تکرار قهقهه‌لره باشلادی. فقط بودفعه‌کی کوله‌سی اولکی قدر چاتلایه‌سیه‌ دکلدی. هم کوله‌رك هم ده دیدی‌که :

— موسیو ده‌پاریزی! یاکلش قپویی چالدیکز! الت طرفده‌کی خانه‌یه مراجعت ایده‌جك ایکن بنم قپومی چالدیکز.

اوقتاو بوزولمغه باشلادی. دفع محجوبیتده مدار اولمق اوزره دیدی‌که :

— مادام! قسومدیا اوینامیورز یا؟ بن قپوکزدن کیردیکم زمان مادام دمره‌و یللی اسمنی قپوجکزه ویردم ده باشیله بوقارویه چیقمقلغمه دائر ایتدیکی اشارت اوزرینه حضورکزه کلدم. ارتق بورامی مادام دمره‌و یللینڭ خانه‌سی، وسز مادام

دەرەو يللينك كنديسى اولماق ممكن ومتصورميدر؟

— بن هيچ قومديا او ينامپورم موسيو ! سزك كبى بر بيوك آدم ايله استهزا بنم حديمەدوشمامشدر . بورايه ايلك كلديككز زمان شوراده شوقنايه اوزرنده بر مادام اوطورميورمى ايدى ؟

— اوت مادام !

— ايشته اوذاتده دوستكز كيلبوم ده مونبرونك مترەسى مادام دە رەويللى در . بزم قپوجى يه انك اسمنى و بر ديككز زمان شايد انى اربيور سكز ظننه دوشمش ومادامك بوراده اولديغى قپوجينك معلومى بولنمش اولديغى ايچون سزه اواشارتى و يرمشدر . يوقسه بنم نه كيليوم ده مونبرون نامنده بر دوستم واردرونه ده بشقه بر نامده ؟ بن يالكز هوراس ايله ياشامقدەيم .

قادينك شو ايضاحاتى دوق دەپار يزى يى دوچار اولمقده بولنديغى محوبيتدن پك تيز قورتاردى . اندن صكره ايتديكى خطايه دوقك كنديسى دخى قهقهەلرايله كولمكه باشلادى . بوقهقهه

سی اثناسنده صوردی که :

— یاسزك اسمکز نه‌در مادام ؟

— بنم اسمم مادام دارژ یقوردر .

اوت ! مادام دارژ یقور کندی اسمنی طوس طوغری خبر ویرمشدر . واقعا بعض قادینلر بویله ایلك کوروشدکاری آدملره اسملرینی طوس طوغری خبر ویرمزلر ایسه‌ده او قادینلر بو احتیاط واحترازده کندیلرینی بالوجوه حقلی کوررلر . مادام دارژ یقور ایسه بر بتانیا ولایتنك الك زنکین بر جنتلمیسنك قزی اولوب قوجه‌سی موسیو دارژ یقوره یالکز اسمی بارون اولدیغی ایچون وارمش و برکره قوجه‌سنك اسمیله کندیسنی تسمیه ایتدیردکدن صکره آدینجکزی قپو ماندالی اتخاذ ایتمکده تأخر ایلیوب اوایسه یالکز لفظاً کندی زوجه‌سی اولدیغی حالده حکماً کندی زوجه‌سی اولمیان بر قادینك یاننده بولنه‌جغنه هیچ ده بولنمامغی ترجیح ایلیه‌رك زوجه‌سی بارونه کلمك ایستدیکی زمان حریف کلمامك صورتیله یاقه‌سنی قورتارمش

ایدی. بو یله برقادین ایچون اسمنی صاقلامغه نه مجبوریت کوریله بیلور.

غریبدرکه اوقتاو قادیندن شو هوراسک قاملیاسی اسمنی صوردیغی زمان قادین اواسمی تصریح ایتمامشدر. اوقتاو:

— یا اوهوراس دیدکلری بختیار هانکی هوراسدر؟

دیدیکی زمان مادام دارژیقور یالکز:

— بکاعاشق اولان هوراسدر!.

دیمکله اکتفا ایدرك اوقتاو بردها استیضاح ایلدیکی زمان دخی:

— بکا مادام اولمیان براسمی اعلانه حقم یوقدر!

دیه‌دوق جنابلرینی سکوته اجبار ایلمشدر.

عاشقنك اسمنی خبرویرمك خصوصنده مادام دارژیقورك کوستردیکی امتناعده‌کی غرابت اوقتاوك نظردقتنی آچدی. درین درین دوشونمکه باشلادی. واقعا بر ارککك ایچون مترسنك اسمنی خبرویرمامك اوقادینك شان عفتی ایچون لازم

اوله جغی تسلیم ایدیله بیلور ایسه‌ده بر قادین ایچون عاشقنك اسمنی خبر ویرمامكده بویله بر لزوم اوله‌بیله جكنی او وقت او بر درلو اكلایه‌میور ایدی . قادین عاشقنك اسمنی نه‌دن خبر ویرمسون ؟ واقعا سر عاشقانه میدانه چیقمامش اولسه كندی عیبنی ستر ایچوندر دنیله بیلور ایسه‌ده ایشته مادام دارژیقور بتون اسراربنی بر تصادف بر خطا اوزرینه بلا اختیار اوقتاوه سویلمشدر . صاقین هوراس دیدیكی ذات پس پایه چیركین زوكورت حریفك بری اولوب‌ده قادین بالاخره « یا ! بو یله براغورسز . یمی سویور ایدك ؟ بونك ایچونمی اوقدر تلاش كوستریور ایدك ؟ » دیه بر مؤاخذهٔ محقه‌یه دوچار اولمامق ایچونمی بو اسمی تصریح ایتمك ایستمسون ؟ خیر ! بو كاده احتمال ویریله‌مز . زیرا بو قدر مستثنا بر قادینك البته كندیسنه لایق اولمیه‌جق بر آدمی سومیه‌جكی دركاردر . البته هوراس دنیلان ذات سویلمكه لایقدر .

یا اویله ایسه « بنم بوقدر سودیکم هوراس ایشته فلانجه ذاتدر ! » دیه کوکسنی کره کره نیچون سویلیور ؟

اوقتاو بونده‌کی اسراری مطلقا اکلامق ایچون جبر نفس ایلدی . انسان برشیئی جدی اوله‌رق آرار ایسه مطلقا بولور . اوقتاو دخی آره‌دیغنی بولدی . کندی کندیسنه :

— بوقادین بنی کندیسنه راغب کوردی . هم مطلقا رغبتمه مواهقتله مقابله ایده‌جکدر . اوحالده هوراس دیدیکی ذاتی بن کندیمه رقیب عد ایتمیم کیدوب حریف ایله بر بلا چیقارمیم اورته‌یه بر رذالت چیقمسون دیه حریفك فامیلیاسی اسمنی خبرویرمیور .

دیدی ایسه‌ده بومطالعه‌یی بویله‌جه مادام دارژیقوره عرض ایتمك سوءادب اوله‌جغنی اکلایه‌رق بشقه درلو برصورتده آچدی . دیدی که :

— عاشقکزك اسمنی نیچون خبرویرمدیککزی

اکر لادم مادام ! نورقدیکزکه موسیو هوراس طانیدیغم بر آدم اولورسه شاید کندیسنی کورورم ده بوکونکی خطای عجیبی اکا حکایه ایدرم دیه !

مادام دارژ بقور طاتلی بر تبسمه واردی . بو تبسم اوقتاوه جسارت و یره رك سوزك بر ازدها ایلروسنه کیتدی . دیدی که :

— واقعا حقکز واردر . بن او یله بر چیکلك ایده جك اولسه م سزك کندیسنه اولان صداقتکزه ذره قدر خلل کتورمامش اولدیغکزه موسیو هوراس اذیت ایده بیلورمی ؟ کوزل قادینلره بنم نصل مفتون و مجبور اولدیغمی بهمه حال طانیه بیله جکی کبی سزك نه قدر کوزل اولدیغکزی ذاتاً تقدیر ایتمش بولندیغندن آدمجکز اصلی یوقدن او یله بر حسده دوچار اولور که بلکه ده قصقانجلغندن چاتلار . دکلمی ؟

مادام دارژ بقورك طاتلی تبسملری کیتدکجه آرتمقده و او تبسملر اوقتاوك بو سوزلرده کی حقنی تسلیم ایتمکده ایدیلر . بناء علیه اوقتاو اصرارك

ایپ اوجنی بولمش اولـدیغنه نه و بنه رك شونیده علاوه مقال ایلدی :

— حالبوكه بو مطالعه كز پك بوشدر . هیچ بن او یله اصلی بوقدن برشی اوزرینه سزك باشكزه بلالر دعـوت ایدرمی یم؟ ولـوكه اصـلی واردن اولسون ! بن قادینلر حالنی وقادینلق عالمنی پك اعلا اوكرنمش برآدم مادام ! سزك كبی برقادینك كوكل اكلندیرمك خصوصنده كی حقی نه قدر مسلم اولدیغنی تقدیر ایده مه جك افكار محـدوده ار بابندن دكلم . نیم نكه لطفـكزه نائل اولمش فرض ایدلسه م كیدوب بونی كرك عاشـقكزه كرك بشقه بریسنه اعلان ظفر و یاخود تحدیث نعمت یوللو عرض ایتمك شـویله طورسون حتی بن طوغر یدن طوغری یه سزك عاشـقكز اولسه مده سزك كو یا بكا خیانة بر كوكل اكلندیر دیككزی خبر السه م بیله هیچ ایشتما مشه دوزرم . بن محبت عالملری ایچنده ایشـته بو تربیه یی آلدم مادام !

* * *

« ٦ »

برقاچ دقیقه اولکی مادام دارژیقور ایله شمدیکی مادام دارژیقور اره‌سنده اوقدر بیوك برفرق وار درکه بر حالدن دیکر حاله تدریجاً انتقالی کورلمش اولمیوب‌ده ایکی حالی بشقه بشقه کورلمش اولسه ایدی بوقادینك هپ اوقادین اولدیغی مادتاً اکلاشیله‌مز ایدی.

اوقناو کندی عاشقنك اسمنی نه حکمته مبنی تصریح ایتمامش اولمسنی قادینه بیان ایدوب‌ده صورت کشفنی تصدیق ایدر صورتده مادام دارژیقورك طور ینه اولطیف بشاشتك وطاتلی تبسمك کلدیکنی کورنجه ارککلك شان وشرفنی بو یولده کی مظفریت قطعه‌سیله محافظه قیدینه دوشدی. لکن اوقدر دقتلی تدبیرلی اهمیتلی طوراتنه لزوم حس ایلدی که از بچق عجمیجه حرکت ایدر ایسه بالکلیه کبازه اوله‌جغنی آپ آشکاره کورییور ایدی. بناءً علیه مادام دارژیقوره بسبتون بشقه یولده چکه چالمغه لزوم کورورك

دیدی که :

— خطامزك مقدمانده سزی مأیوس و مكدر ایتمش اولدیغمدن طولایی نه قدر متأسف اولمش ایدیسه‌م خطام میدانه چیقاره‌رق عاشقكزك سزدن واز كچمامش اولدیغی تحقق ایلمسندن طولایی طورکزده پیدا اولان علایم سرور و انبساطی كورمكله ایلك تأسفلرم كاملاً سروره مبدل اولمشلردر . بختیارلغكزی تبریك ایدرم مادام ! بختیار اولكز ! دها زیاده بختیار اولكز !

مادام دارژیقور دخی شیطننده دوق ده پاریزیدن اشاغی قاله‌جق طاقمدن دكل ایدی . دلی قانانیك بو یولده چالدیغی چكه‌لردن مقصدی نه اولدیغنی اكلادیغی كبی كندیسنه نه‌قدر رغبتكارانه نظرلر فرلاتمسندن حسیات درونیه‌ده آپ آشكاره كوریبور ایدی . اما بو كوردیكی اكلادیغی شیلری اوقتاوه‌ده اكلاتورمی ؟ باخصوص كه اوقتاوی حقیقةً نوع نسوان ایچون برآفت عد اولنه‌جق داهیه‌لردن كوریبور ایدی . كندی سوكیلیسی هوراس كبی

فرق ارککی برنازونك کوزینه قویمش اولسه‌لر ارتکلك مزیانجه دیکر ترازونك کوزنده یالکز بولنان اوقتاوك جاه‌سندن دها اغر باصه‌جغنی حساب ایلیور ایدی‌ده بوحسابنك میزانی دخی دلی‌قانلیدن کتمه‌ستره‌چالیشیور ایدی . بناءً علی ذلك اوقتاوك صوك‌سوزی اوزرینه دیدی‌که:

— اوت ! دوق‌حضرتلری ! هوراسم ایله پك بختیار ایدم . فقط طوغریسنی ایسترایسه‌کز سز بوبختیارلغمی اخلال ایلدیکز . زیرا بن هوراس ایله مناسبت عاشقانه‌می هیچ برکمسه‌یه سزدیرمامشم و بوسری جهانك وقوفندن سترده موفق اولمشم اعتقاد تامنده ایدم . سز بوسره ایکیمزك‌ده اختیارمز اولمدیغی حالده وقوف پیدا ایلمش بولندیغکزدن بوند . بویله نه‌زمان هوراس ایله ملاقات ایده‌جك اولورایسه‌م دوق‌ده‌پاریزینك اسرارعاشقانه‌مزه قارشو اغیار عد اولنمق لازم کلان کوزلری بزی کوزله‌یورو مجنونیت‌عاشقانه‌مزی مؤاخذهً کولیور دیه راحتسز اولوب قاله‌جغم .

اوقت او قادینك بو سوزدن مقصدی اکر سومك سولمك دنیلان شی برجنایت ایسه کندیسی دخی بو جنایتده شریك اولینجه مطمئن اوله میه جغنی اکلا. تمقدن عبارت بولندیغنه ذهن صاردیره بلدی ایسه ده بوندن اول مادام دارژیقورده هوراسدن بشقه هیچ بر کیمسه یی دائرۀ محبتنه قبول ایتمامش و هرشیئی یالکز هوراس ایچون فدا ایلمش بولندیغنه دائر کوردیکی اطوار مدعیانه یه قارشو جرأتلیجه و جسارتلیجه بر حرکتده بولنه جق اولسه ایشی بوزه جغی خوفیله کیتدیکه تأنی و احتیاطی ارتدیریور ایدی . بو بابده نه درجه یه قدر جسارتی کوزه الدیره رق ایشی هانکی نقطه ده براقق لازمکله جکنی تعیین ایچون شویله بر تدبیر دوشوندی . دیدی که :

— مادام! سزك راحتکزی بو درجه لره قدر اخلال ایدن بنمی یم ؟

— بزه بو فنالغی بلااختیار ایتدیکز موسیو لهدوق !

— اویله ایسه اخلال ایتمش اولدیغم راحتکزی

فکرلر اکمال و تأمین ایچون بشقه بر تدبیر بوله مدیغمدن سزه عن صمیم القلب اخـوتمی عرض و تکلیف ایدیورم . قبـول بیورکز . رجا ایدرم مادام قبـول بیورکز !

— قبول ایله ایش بتەجك اولسـه مع الممنونیه قبول ایدرم .

— اویله ایسه مساعده بیورکزده بو اخوت صمیمیه ایله النکزدن بر بوسه آله یم !

دیه ذاتاً قادینـك یانی باشـنده بولنـور ایکن قوللرینی اچوب قوچاقلامغه طوراندی .

مادام دارژبقـود بر احتراز حرکتی ایتدی . لکن بوسه یی دریغ ایچـون دکل بلکه یالکز بوسهٔ برادرانه اولمسنی تأمین ایچـون او احـترازی ایتمش ایدی . احترازی دخی ارتق دارژ آمادار وجـودینی احاطه ایتمش بولنان ایکی قوللر ارەسندن کندیسنی سلکوب چیقارمق امکانی قالمامش کبی یالکز باشنی ارقه یه طوغری آتەرق کویا اوقتاوك دوداقلرندن تباعد ایلمکدن عبارت بر حرکت احترازیه ایدی .

بو احتراز حالنده :

— اما الهجغکز بوسه بوسهٔ برادرانه اوله جق! يالکز التمدن الهجقسکز !

دیمسیله فیالواقع اوقتاو دخی او مقاوله دن خارجه چیقمامق عزمنی کوستردی ایسه ده قادینك باشیله برابر آلتنی دخی ارقه طرفه طوغری آته رق اوقتاوك دوداقلریله ارهده یتشیله میه جك قدر بر مسافه حاصل اولدیغندن و مادام دارژ یقورك آلتندن زیاده کردنی و دوداقلری تمام مسافهٔ مطلوبه ده بولندیغندن اوقتاو برادرانه بوسه لری همده کمال اشتیاق و تهالکله اورالردن المغه باشلادی .

واقعا ایشی قرنداشلق حدودینك خارجنه چیقارمش اولمسی مادام دارژ یقوری فنا حالده دلکیر ایدرك بالق کبی چرپنوب کندیسنی اوقتاوك قوللری ارهسندن قورتاردی ایسه ده بو دلکیرلك دلی قانلیه همان « چیقکز موسیو ! صالوندن چیقکز ! بر دها بورایه ایاق باصمه یکز ! ..... »

امرلرینی مع التهدید و یردیره جك دلکیرلکاردن
اولدیغنی دوق ده پار بزی اکلامش ایدی . بناء
علیه اوده عذرلرینی اکا کوره عرض ایتمش
اولمق ایچون دیدی که :
— امان مادام ! الله عشقنه سودیککزك
باشی ایچون قصوریمی عفو ایدکز ! بك دوشونور
ایسه‌کز بو یاکلشلغه سبب سزك احترازکز اولدی
ایسه‌ده ایستر ایسه‌کز قصوری قباحتی جنحه‌یی
جنایتی هپ بکا عطف ایدکز . احوال عاشقانه‌
کزه وقوف پیدا ایدن آدمك دخی ایشنه بویله
سزدن بوسه‌چین اولمغه جرأتلنه‌جك درجه‌لرده
برسرباز اولدیغنی خاطره کتورکزده دینجك
تعریف بیوردیغکز راحتسزلکاره هیچ لزوم قالمیه
جغنه امنیت ایدکز . وارسون بنم ده برجنایتم
بویله طاقتفرسا برکردندن براغزدن بوسه غصبی
اولسون !
مادام دارژیقور اوقت اولك تعرض نماصبانه
سندن کندیسنی قوناردیغی زمان والوکه جعلی

اولسون برتند چهره ایله یوزینه باقمه باشلامش ایدیسه‌ده اوقتاوك شوسوزلری وبالخاصه سوزك نهایتلری بلا اختیار یوزنده تبسم علامتلری پیدا ایلمش ایدی. اوقتاو سوزینی بتوردکدن صکره دخی:

— سز حضرت حوابی اغفال ایدن شیطانه درس شیطنت ویره‌جك بر ابلیس ایمشسکز موسیو ده‌پارزی!

دینجه کوزل قادین هرنه‌قدر بوسوزی سرزنش صورتنده سویله‌مك ایستمش ایدیسه‌ده یوزنده‌کی لطیف تبسملر بونی عادتا نوازشکارانه بر صورتده سویلمش حکمنه قویمش ایدیلر.

برکره میدان ظفر بوقدر آچیلورده ارتق دوق ده‌پارزی کبی سودابازلق میدانلرینك صاحبقرانی اولان بر دلی قانلی رجعت قهقریه‌یه‌می مجبور اولور؟

اکرمهاجه باش کوسترمکمزین مادام دار- ژیقورك خانه‌سندن چیقوب کیتمش اولسه ایدی

قادین طرفندن بلکه جرأتسزلکله اتهام اولنور واتهامك دها ایلروسنه کیدلمیه بیلور ایدی . اما مهاجمه باش کوسترو بده ایلك تلاقی صفوفنده مقدمهٔ غالبیت دخی اوقتاوده یار بزی طرفنده جلوه کر اولمغه باشلادقدن صکره مادام دارژ یقورك طاتلی سرزنشلرنده جسارتنی غائب ایده جك قدر آجیلاق بولهرق « بن بو میدانك رجلی دکلم » دیه یورو یی و یره جك اولور ایسه جرأتسزلکله دکل مادنا حق و بلاهتله اتهام اولنور .

ایشته برکره شو ملاحظه یی کوزه آلان اوقتاو « یا اولوم یا ظفر » سوزینی ده اغزندن چیقارهرق واقعا مبارزات عاشقانه میداننده مادام دارژیقور دخی صاحبقراناق ادعاسیله قارشوسنده کی مبارزك هر حمله سنه مدافعه غیرتنده قصور ایتمامکه چالشدی ایسه ده ضعف نسوانیت ارککلك قوتنه قارشو نهایت تاب آور اوله مدی .

هانیا دوقده یار بزینك اوکون برچوق ایشلری وار ایدی یا ! هانیا اوکون مادام دارژیقورك

دخی مسافر قبول ایده‌جکی کون دکلمی ایدی ؟ حالبوکه تا کیجه‌نك بر ثلثنه قدر مادام دارژ یقورك خانه‌سنه قادینه‌دن ارککدن هانکی مسافر کلدی ایسه قپوجیدن :

— غایت مستعجل برایش ایچون مادام چیقمشدر .

جوابنی آلدیلر . اوقت اوده پار یزی ایسه نه دوللو ایشنی قرارلشدیره‌جغنی دوستنه کیده بیلدی نه الدیغی آتی تجربه‌یه موفق اولدی نه او اقشام یمکه دعوتلی اولدیغی قادینه کیده بیلدی نه هیچ برایش کوره بیلدی . کیجه یار یسنه ایکی ساعت قاله‌رق مادام دارژ یقورك خانه‌سندن انجق چقه بیلوب کندی خانه‌سنه جان آته‌رق اوشاقلری بری برینه قاتمق صورتیله بالو توالتنی بالایفا اوستر یا سفیرینك بالوسنه یتیشه بیلدی .

« ۷ »

پارسده بولنان دول اجنبیه سفراسنك ویردکلری بالولر حقیقةً عقللره حیرت ویره‌جك شیلردر . برقاچیوز سنه‌دنبری عموم اوروپا دیپلوماسیه‌سنك

مركزی حمنی المش بولنسان اوپای تخت جسیده بعض دولتلرك سفارتخانه‌لری جسامتجه واهمیت معماریه‌جه پارس ابنیه‌سنك برنجیلرندن عد اولندقلری کبی مفروشسات ومزینات داخلیه‌لری دخی مائد اولدقلری دولتلرك شان وناموسلرینه موافق دوشه‌جك برصورتده اولور ٠

بو سفارتخانه‌لر دولت پاره‌سیله وجوده کتورلمش شیلر اولدقلری جهتله بویله پارسك سرایلریله رقابت ایده‌جك درجه‌سنده مکلف ومزین اولملری نه درجه‌لرده مطلوب ایسه اورالرده و یریله‌جك ضیافتلرك بالولرك دخی امثالی انجق ایمپراطورسرایلرنده بولنه‌بیله‌جك درجه‌لرده مکلف اولملری طبیعیدر ٠ ذاتاً سرایلرده و بریلان بالولرده حاضر بولنه‌جق اولانلر کیملر در؟ فرانسز دولتنك وکلاسی کباری فلانی ایله برده پارسده بولنه‌جق سفرای دول اجنبیه دکلی؟ ایشته برسفیرك و یره‌جکی بالوده دخی بوجماعت بولنه‌جقدر ٠ یالکز ایمپراطوز ایله انك خاندانی بولنمیه‌جق اولورلر ایسه‌ده انلر دخی

طرفلرندن بر روکيل کوندره جکلردر .

بو سفارتخانه ده بالـو ويريله جکی زمان کيلار وسغره طـاقلرندن زياده اسـباب تنويريه يه اهميت ويريلور . لسـانلر بو تنويری « کوندوز کبی » ديه توصيف ايدرلر ايسـه ده کوندوزلرك آيدنانغی بسيط بر آيدنلق اولـوب بو مثللو تنويرات ايسـه درونده بولنانلرك کوزلرينی جداً قاشديره جق درجـه لرده قريب وبناءً عليه مشعشع اولورلر .

بالوده حاضر بولنه جق ذوات وبالخاصه قادينلر ايشته بو نور مشعشع ايچنده بشقه جه بر نور مجسم اولمق اوزره شعشعه نثار اولمق ايچون نه قدر کلفت ممکن ايسـه کوزه آلـديررلر . قادينلرك باشـلری قويومجی دکانلری کبی مجـوهراته مستغرق بولنور . هله لباسـلر اوقدر مکلف اولورلرکه زمانـنـه وزمانك مودهسـنه کوره فسـتانلرك قويروقلری سـکز اون ارشون قدر اوزانورلر کيدرلر . بوفستانلرك نه قدر دهقولته يعنی نه قدر آچيق اولدقلری انظار اهميتدن دورمی قالميدرلر ؟ دهقولته لکلرينك درجهسنی الك

کسدیرمه برصورتنده اکلانمق ایچون « وجودلرك
بلدن یوقاروسی چیرچیلاقدر ! » دیه‌جك اولور.
سه‌ق هیچ‌ده مبالغه‌یه حمل اولنه‌مز . زیرا وجودك
بلدن یوقاروسنده فستانك قماشی اوله‌رق یالکز
اوموزلر اوزرنده ایکی پارمق اکننده شریت کبی
برشی ایله برده ممه‌لر اوزرنده‌قوش یوواسی آسا
برر محفظه‌دن بشقه همان هیچ برشی یوقدر .
بو یولده کیئمش اولان قادینلرك نصل کزینه‌.
بیلدکاری و بو قادینلر ارەسنده ارککلرك نصل آدیم
آتمغه موفق اولدقلری دوشونلری ذاتاً مستغرق
حیرت ایتمکه کافی ایکن برده بوآغر البسه ایله
قادینلرك رقص ایلدکلر بنی و باخصوص قادر یل
کبی جعیتله او یناتان او بونلری او ینادقلر ینی
دوشونمليدر . حرکات مذکوره اوقدر کوچدرکه
کوچکاکلرنده‌بری بونلره آلشقین اولمیانلر ایچون
قضا و تهلکه‌سنی منع غایت مشکل اولور . الك
تحف تهلکه‌سی ایسه برقادینك فستانی قویروغنه

باصوبده « جارت » دیه انی یرتمقـدرکه بعضا تا بلی حذاسندن فستانك قوپدیغی و قادینك یالکز بیاض ژوپون ایله قالدیغی بیله نوادردن دکلدر ۰

قادین اولسون ارکك اولسون بر سفیر بالوسنه کیدلدیکی زمان توالته صوك درجه یه قدر اهمیت و یرلسنك سببی ایشته بو کلفت عمومیه‌در ۰ توالت لوازمنی اکمال ایچون اوچ درت ساعت اوغرا ـ شورلر اما اوغراشمامش اولسه‌لر اوقدر سوسلی برجمعیتك ایچنـده اولور اولمز سـوس ایله عادتا چولپه حالنـده قالورلر ۰ هم بوسوسلر بوتوالتـلر محضا کنجلك کوزللك لوازمندن دکلدرلر ۰ اختیارلر چرکینلر دخی سوسده هرزمانکی اهتمامرینك بش اون قات فوقنه چیقارلر ۰

بزم ذوق ده‌پار یزی مادام دارژ یقورك خانه ـ سندن چیقـه‌رق کندی قوناغنه کلدیکی زمان بالو وقتنه انجق ایکی ساعت قالمشیدی ۰ بو ایکی ساعت ظرفنده تکمیل توالتی اجرا ایچون بتون قوناق خلقنی بری برینه قاته‌رق اوقدر تلاشله کینمشدرکه بالو قیافتنده

اولانلرك اوستلرنده باشلرنده منديل جزودان سيغاره
قوطوسى فلان كبى شيلر بك ده بولنمامق لازم كلديكى
حالده اوقتاو ارقداشى كبليوم ده مونبرونك او صباح
كنديسنه ويرمش اولديغى معهود مكتوبلر پاكتنى ده
شاشقنلقله قوبروقلى ستريسنك قيون جيبنه قويمش
ايدى . تامربه سنه بنديكى زمان بومزعج پاكتدن
خبردار اولدى ده تبسم ايدرك ان قيوندن چيقاروب
عربه نك يان كيسه لرندن برينك ايچنه براقدى .
نيچون تبسم ايلديكنى بزدن سؤال ايتمزسكز يا؟
اوكونكى سركذشتنه محضا بومكتوب پاكتى سبب
اولورسه اوقتاو بو بلالى پاكتك بالويه كيدركن
دخى قيونده بولنمسنه كولمز اولورمى؟
اوقتاو اوستريا سفارتخانه سنه وارديغى زمان
بالويى تشكيل ايده جك مسافرلرك كافه سى كنديسندن
اول كلمش اولدقلرينى سفارتخانه او كنده وجوارنده
تراكم ايتمش اولان عربه لردن اكلامشدى . مع هذا
سفارتخانه نك بيوك زردبانندن اك صكره وياپه يالكز
چيقان كنديسى اولمدى . كندى اوكى صره مائى فستانن

كيمش و مجوهرلره غرق اولمش بر قادين كيديور ايدی كه بو قادينك كيم اولديغنی ارقه طرفندن طانيه ميان اوقتاو بر قاچ نردبانی بردن آتلايه رق قادينك اوكنی كسديرمش و يوزينی كورمش ايسه ده ينه طانيه مامش ايدی . مع هذا طانيه مديغی قادينك يوزينه اويله بر باقيش باقدی كه هر كيم كورسه بونلرك اره سنده بر معارفه موجود اولديغنی حكم ايدر ايدی .

هله اوقتاو قادينك يوزينه اوقدر دقتله باقغی متعاقب قادين خفيف بر باش اشارتيله سلام ويرنجه بونلرك اره لرنده معارفه اولديغنی نردبان اوزرنده و صالون قپوسی اوكنده بولنانلر كاملاً حكم ايلدكلری حالده اوقتاو قادينی نره ده كورمش اولديغنی بردرلو درخاطر ايده ميه رك شاشيرمش قالمش و اوشاشقينلقله برابر « كوزل بر قادينی نره ده كورمش اولسه‌ك همان طانيش كبی طوران » حكمنده اولان هوا پرستان ضرب مثلی خاطرينه كله رك درحال قادينی كمال تعظيم ايله سلاملامشدر .

اوقتاو صالونه كيرديكی زمان اركڭكدن

قادیندن و بالخاصه قادیندن اولان حضاری کاملاً بر کوزدن کچیردی . قادینلرك بر طاقمی ایله یقیندن معارفه‌سی !... اولدیغندن انلری طاتلی تبسملر ایله سلاملادیغی کبی بر طاقمی‌ده اوزاقدن طانیدیغی حالده یقیندن طانیغمه دخی کندیسنی نامزد ایتمش اولدیغندن انلری دها تعظیملی بر یولده سلاملایور ایدی . فقط کرك اوزاقدن و یقیندن طانیدیغی و کرك هنوز طانیمدیغی قادینلردن هیچ بریسنی شو زدبانندن بر الکده چیقدیغی ماتی فستانلی قدر کوزل بولیور ایدی . هله کندیسی او ماتی فستانلی‌یی طانیمدیغی حالده ماتی فستانلینك کندیسنی طانیمسی الك زیاده اوقتلوك فکر تجسسنی تحریك ایلیور ایدی .

بر آرەلق سفیر حضرتلریله مادامه‌سی حضرتلرینی کوروب عرض لازمهٔ تکریمله برابر صفا رنجخانه‌نك تزیینندن و جمعینك پارلاقلغندن طولایی تبریکلره مسارعت ایلدی . اما کوزی هپ ماتی فستانلی‌یی ارەدیغندن نهایت قادینك براوزون

قناپه اوزرینه اوتورمش اولدیغنی اوزاقدن کوردی .

اوصره‌ده یقیندن معارفه‌سی اولان قادینلرك بریسی اوقتاوك یاننه صوقوله‌رق کندیسنی لقردی‌یه طوتمق ایستدی . حتی قادین قسمنك منجسس کوزلری هرشیئی کوره‌جكلری جهتله بوقادین دخی اوقتاوك مائی فستانلی‌یه حصر نظر دقت ایلمش اولدیغنی کوردیكندن :

— اوزون قناپه اوزرینه اوزانمش اولان مائی فستانلی مزی پك اشغال ایدیور موسیو ده‌پاریزی !

دیه لطیفه‌یه دخی مائی فستانلیدن باشلامشیدی . اوقتاو برقاچ کره کوروشدیکی قادینله مناسبتی قیصه کسه‌رك یکیدن یکی‌یه یقیندن معارفه‌لر پیداسی ارزوسنده بولنمسیله اکرچه شو قادینك کندیسنی لقردی‌یه طوتمق ایستمسندن ممنون اولمدی ایسه‌ده مائی فستانلینك کیم اولدیغنی اوکره‌نه‌جك قدر اولسون بر استفاده فرصتنی

قاچیرمیه‌رق دیدی‌که :

— اوت‌مادام ! مائی فستانلی اشغال ایلیور ایسه‌ده یالکز مائی فستانی اشغال ایدرك کندی شخصی ایسه هیچ ده اشتغاله شایان برشی کورلمیور .

— براوو موسیو ده پار یزی ! حقیقت پك قدر سنج برآدمسکز . واقعا پك کوزل کینمش اما کندیسی اوسوسه لایق اوله‌جق قدر کوزل دکلدر . اویله دکلمی ؟

— یازیق اوسوسه ! یازیق اوتواله ! عجبا بو دنیا کوزلی قادینك قوجه‌سی اولان بختیار کیم اولیور ؟

— وای ! طانیمیورمیسکز ؟

— خیر !

— عجایب ! بتون دنیایی طانیدیغکز حالده بونی طانیمیه‌سکز ! باخصوص که کندیسی یاریم کباردن دکل ایسه‌ده تام کبار طاقمندن‌ده اولمیوب اوچ چاریك کبار طاقمندندر .

— بواوچ چاریك کبار تعبیرینی ده شمدی ایلك

دفعه اولمق اوزره صزدن ایشتدم .

— اوت ! موسیو دەره و یللینك قاریسیدر .

— موسیو دەره و یللینك قاریسیمی ؟ هانیا شو ! ..... شو ! .....

— مشهور بانقه‌جی احتیارك قاریسی ! اویله التمشلق بر آدم ایچون بو قادین چوقدر بیله ! اویله دکلمی ؟ فقط قادین ده بو چوقلغی بیلدیکندن قوجه‌سنك اکسیکلکنی اتمام ایده‌جك کنجلر بولمقدن عاجز دکلدر . زنکین اولدقدن صکره ! ......

قادین سوزی بر ازدها اوزاتدی ایسه ده ارتق اوقتاو ایچون اویله بیهوده بره اوزانان سوزلره قولاق ویرمك لزومی قالمامشیدی .

برکت و یرسون که اوقتاك « هانیا شو ! .. شو ! ... » دیه الت طرفنی بوله‌مدیغی تفسیری قادین اکمال ایلدی . زیرا ایشی اوقتاوك تفسیر ایتمسی لازم کلسه ایدی « بزم کیلیوم ده مونبرونك متره‌سی اولان قادینك قوجه‌سی دکلمی ؟ » دیه کتمی لازم کلان اسراری میدانه قویوویرمسنه

رمقده قالەجق ایدی ·

قادین ایله برایکی لقردی دها طعاطیسندن صکره اوقتاو کندیسنی قورتاروب طوغریجه مادام دەرەو یلاینك یاننه تقرب ایلدی · یاقلاشدقجه قادینك حسنی کندی نظر تقدیرنده آرتەرق کندی کندیسنه :

— وزم کیلیوم صحیحاً بدلاامش یا ! هیچ بویله مترەس طورور ایکن تزوج ایدیلورمی ؟

دیبور ایدی · زیرا اوقتاوك اعتقادنجه برآدم یا هر چیچکدن بال الملی و یاخود یالکز برچیچکه برونی صوقلی ایسەده او چیچك کندی زوجهٔ منکوحەسی اولماملی · تافرانسەده طلاق قانونی تأسس ایدنجەیه قدر اویله هیچ چوزولمز برباغ ایله کندیسنی برقادینه ربط ایتماملی · کیلیوم ایچون ایسه ایشته تأهل درجەسنده برمربوطیتی کوزه آلدیرمش اولدیغنه نظراً برمادموازلی تزوج ایتمکدن ایسه بومادام دەرەو یلی ایله یاشابوب کیتمك دها مرجح اولدیغنی اوقتاو اوقدر حکم ایتمکده ایدی که

اگر اواره‌لق کیلیوم کوزینه ایلشمش اولسه ایدی همان بوتوصیه‌ده بولنور ایدی.

مادام ده‌ره‌و یلایننك اوتوردیغی قنـاپه ایله دیوارك اره‌سنده تمام برآدمك کچه‌بیله‌جکی قدر کز ینتی اولدیغندن اوقتاو اورایه واروب قناپه‌نك یاصـلانمغه مخصـوص اولان ارقه‌جهتنه اللریله طیـاندی . مادام ده‌ره‌ویلایی دخی یان اوتوره‌رق تمام خصوصیجه برصورتده قونوشـه بیلمك وضعنی الدیلر . اوقتاو دیدی‌که :

— ضعف بصره‌ك کیتدکجه ارتمقده بولنمسنه هم تأسف ایده‌جکم کلیور هم ده‌سو ینه‌جکم کلیور مادام !

— نیچون ؟

— زیرا بعض چـیرکین قادینلری اوزاقـدن کوزل کبی کوریورم که ضعف بصر سـایه‌سنده بنم ایچون هرقادین کوزل اولورسه بوآز منفعتمیدر؟ فقط بعض کره‌ده معارفه‌سیله مشرف اولـدیغم کوزل قادینلری هیچ طانیه‌میورم که بوندن بیوك بر

ضررده تصور اولنمز .

— اى بله ايسه يانمه تقرب ايتميوب بنى اوزاقدن تماشا ايلمكزى رجا ايدرم موسيو ده پاريزى .

— بن سزه تملق ايتمكه چالشوب طورور ايكن سوزمك قسم اولنى كنـدى عليهكزه المكز لازم كلور مى يا ؟ ديمك اوليوركه تملقاتمى رد ايله بنى مأيوس ايتمك ايستيورسكز .

— اويله ايسه سزه خوش كورونمك ايچون سوز كزك قسم ثانيسنى قبول ايده يم . حقيقت زردبان اوزرنده بكا اويله بر نظرله باقديكزكه بنى طانيه مديغكز اكلاشيليور ايدى . اما قباحت عجبا يالكز ضعف بصرده مى ايدى ؟

— ذكاوت وفطانتكزك فوق العاده اولديغندن سزه هيچ بر يالان سويليه مامكه مجبورم . بناءً عليه طوغرى اوله رق اعتراف ايدرمكه قباحت يالكز ضعف بصرده دكلدر . قباحتك برازى ده سزده در .

— بنده ميدر ؟ عجايب ! بونه يالان طوغرى

سوز ؟ بوقدر طوغریدن خوشلانمز .

— طوغری سوز براز آجی اولورسه‌ده ینه طوغری سوزدر . طوپی سزکله برکره‌جك مشرف اولدم . آنده دخی بوزکزده اوچ قات سیاه دوواق وار ایدی .

مادام دهره‌و یللی براز محجوبیتله کوزلرینی یره ایندیردی . زیرا قارئلرمزك دخی درخاطر ایلیه‌جكلری اوزره بو سوز ایله اوقتاو کندیسنه ورسایل یانده‌کی کوچك اورمانده عاشق اولان موسیو کیلیوم ده‌مونبرون ایله برلکده کوروشمش اولدقلری کونی اخطار ایلیور ایدی . اوکون قادین کندیسنك کیم اولدیغنی اوقتاوه طانتمامق ایستمش اولدیغی حالده اوقتاوك طانیمش اولدیغنی شمدی درمیان اتمسی واقعا محجوبه‌دن براز استعجال دیمك ایدیسه‌ده اوقتاو یارینه‌قدر دوستی کیلیومی قورتارمق مجبوریتنده بولندیغنه کوره کبارلردن برکوزل قادینی بوقدر محجوب اتمکدن ایشه باشلامقده هرحالده معذور کوریلور .

مادام دهرهو یللی ارتق اوکـون اوچ‌قات سیاه‌دوواق التنده کـوردیکی قادین کنـدیسی اولدیغنی انکاره لزوم کورمدی . زیرا اکلادی‌که کیلیوم کندی اسمنی اوقتاوه خبر و برمشدر . شـو بوش بوغازلغندن طـولایی کیلیومـه برازده جانی صیقلدی ایسه‌ده بوجان صیقنتیسی اوقتاوك ایشنی تسـهیل ایده‌جـکی درکاردر . زیرا اوقتـاودخی قادینك کیلیوم علیهنده جانی صیقه‌رق اره‌لرنده‌کی رابطه‌یی قیرمغه چالشـه‌جقدر . بناءً علیه مادام دهرهو یللی :

— وای ! اوکون ورسـایلده کـوردیککز اوچ قات سـیاه دوواقلی قادین بن اولـدیغمی طانیدیکزها ؟

دیجه اوقتاو بنه طوغری‌یی سـویلمکه مجبور اولدیغـدن بحثله دیدی‌که :

— سـوزك طوغریسی اوآنده طـانیمامش ایدم . فقط التفاتکز اندامکز نظر حیرتمه چارپمش اولدیغـندن او بختیـار کیلیومه کیم اولدیغکزی

صورەش ایدمدە او سویلمشیدی ۰

— کیلیوم سویلدی ۰ او یلەمی ؟ های بوش بوغاز حریف های !

— اه مادام ! نەدیەیم ؟ دوستمی ذم ایدەجك اولسەم سوء تربیەمە حمل ایدرسکز ۰ فقط کیلیومك نەدرجەلردە صافدرون برچوجق اولدیغنی البتە سز بندن ایی طانیمشسکزدر ۰

— « صافدرون » کلمەسنی اکر « احمق » معناسنە استعمال ایدیور ایسەکز سزی تصدیق ایدرم ۰ اکر صفوت قلب صفت ممدوحەسی اولمق اوزرە ۰۰۰۰۰۰

— ذکاوتلیسکز دیەمی ؟ نەدن طرناغنە قدر ذکاوتلیسکز والسلام ۰ بنم اکلاتەمدیغم شیلری سز کندیکز اکلایورسکز ۰ فقط بعض کرە یك ذکاوتلی اولانلر یك بیوك خطالر دخی ایدرلر ۰ ایشتە سزك خطاکز دخی کوکلکزی کیلیومە قاپدیرمق اولدیغنی مطلقا تسلیم ایتملیسکز ۰

— یوق ! کیلیوم سویلیەجك دلی قانلیلردندە

دكلدر . صافدروندر اما ....

— عفو كزى رجا ايدرم مادام! سزك كبى محافظه‌شان عفنى بولنده انسانك غايت اويانق طورانمسى لازم كلان بيوك قادينلرك عاشقى يلك ذكى اولمليدر . يلك شيطان بولنمليدر . مثلا الده سزك كبى بر نعمت وارايكن انسان طوتوب ده بر قاچ بيك فرانق پاره خاطرى ايچون تأهله باشمى اورمليدر؟

مادام دهره‌ويللى براز بوزلدى . صوردى‌كه :

— واى كيليوم تأهلى ايديور؟

— سزك ايچون اوقدر آجينه‌جق بر شى دكلدر . اويله دكلمى؟ يشك الك بيوك اهميت ويريله‌جك جهتى بويله صافدرون برچوجغه بونجه عاشقانه مكتوبلر يازمش اولمكزده‌در . بركت ويرسون كه! ..

موسيو ده پاريزى بوراده سوزى مخصوصاً كسدى . شو « بركت ويرسون كه! » نك موجب اوله‌جغى مراق اوزرينه كيليومك تزوجى مسئله‌سنك اهميتنى مادام دهره‌ويللى نظرنده ايكنجى درجه‌ده براقق ايستمش ايدى .

بو حسابنده دوغری چیقدی . زیرا مادام دیدی که :

— نه یه برکت و یرسون ؟

— برکت ویرسون که سزك صافیانه خالصانه محبتكز اولان بر آدم کیلیومه یازدیغكز مکتوبلری سزه تسلیم ایتمك اوزره انك اللرندن المشدر .

قادینك یوزنده برچوق علائم غضب پیدا اولدی . دیدی که :

— وای ! بو سره اوچنجی بر آدم ده می واقف اولمش ؟ دیمك اولیورکه کیلیوم بنی عالمك لساننده داستان ایتمش .

— خیر مادام ! بر برکت ویرسون دها که اوقوردیغكز اوچنجی آدم دخی مخلصكز اوقتاو ده پاریز یدر . کیلیومك یارین نکاحی عقد اولنه جغی جهتیله دون کاغدلری بنی قارشدیردیغی زمان بن ده یاننده ایدم . « عزیزم ! مادام که مترسك ایله قطع علاقه ایدیورسك بو کاغدلرك ارتق سنده قالملری لازم کلمز » دیه جمله سنی الدم . حتی تصادفه

باقکزکه سزی بوراده کوره جکمی اوله بیلور ایمشم کبی کاغدلری ده عربه‌نك ایچنده اولدیغی حالده کتوردم .

مادام دەرەو یللیده ایجه تغیر کورولدی ایسه‌ده او تله یأس درجه‌سنده برشی دکل ایدی . دیدی‌که:

— جانم بز موسیو دەمونبرونی اولمکدن منع ایده‌جك دکل ایدك یا؟ لکن اکا لازم اولان مکتوبلری بکا کتوره‌رك برآدیو دیمك و بنده‌کی مکتوبلری ده المق ایدی .

— دەمیجك نك هانکی معنایه کوره صافدرون اولدیغنی سز کندیکز حکم ایتدیکزمی ایدی ؟ هم بوسوز ایله بنی پك مأیوس ایتمك ایستیورسکز . زیرا بن مکتوبلری قوناغکزه قدر کوتوروب یداً بید سزه تسلیم ایده‌جکم دیه سوینیورایدم .

— آ ! او تسل اولور یا؟

— هم انلری تسلیم ایدر ایدم هم ده کلیبومك سزده اولان مکتوبلری الور کندیسنه کوتورر

ایدم. یوق اکر آنك مکتو بلری نزدکزده پك قیمتلی اولوب ده و یرمك ایستمز ایسه کز او بشقه !

— نه قیمتی اوله جق ایمش ؟ زوزگلـکدن عبارت شیلر. هپسنی ازسون ازسون ده صو یینی ایچسون !

اوقتاو قادینی بو صورتده ادارۀ کلامه مجبور ایده جك یولده ایشی چو یرمش اولمسنه ممنون اولدی. اندن صکره اولانجه اقتدار ینی اوکیجه مادامك مکتو بلر ینی مطلقا بالذات مادام دەرەو یللبنك قوناغنه قدر کوتورەرك اورادن کیلیومك مکتو بلر ینی المسنه قادیندن استحصال مساعده یه چالیشیور ایدی. وقعا مادام دەرەو یللی:

— جانم! قوناق خلقندن چکنزمی یم ؟ مادام بودلی قانلی بی زەدن بولدی دیه حقمده کی نظرلر ینی بشقه لشدیرمزلرمی؟

یوللو ملاحظاتله اوقتاوی منعه چالشدی ایسه ده اوقتاو:

— افندم! قوناق خدمه سنه دیرسه کزکه

« کیلیوم دەمونبرونی بکا عبودیتدن عزل ایلدم .
بر ینەدەدوقدو پاریزی نصب ایتدم » بویلەدیرسەکز
کیلیوم ایچـون سـزك حقکزدەکی نظرلر بنی تغییر
ایتمیان قوناق خلقی بنم ایچون دە ایتمز !

دیمسیلە قادینی الزامە موفق اولمشیدی . زیرا
کیلیومك کیجە اولسـون کوندوز اولسون هر نە
زمان اولورسە اولسون مادام دە رەو یللی یی ز یارت
ایتمکـدە بولندیغی اوقتاوە معلوم اولوب قادین دە
بونی انکار ایدەمیـەجکی کبی کیلیوم کبی بر صاقد ـ
روندن دریغ ایتامش اولدیغی التفاتنی اوقتاودە
پار یزی کبی دهالیاقتلی بر ذاتدن دریغ ایتمکی حسن
تربیەسنە هیچ دە موافق بولەمامش ایدی .

« خاتمە »

او کیجە کرك اوقتاو وکرك مادام دە رەو یللی
بالودن ایرکنجە چیقدیلر . اوقتاو کندی عربە ـ
سندە بولنان مکتوبلری الوب عربەسنی قوناغـە
اعادە ایلـدی و مادام دە رەو یللینك عربەسـیلە
انك قوناغنە کیتدی . مادام دەرەو یللی کیلیومك

کاغدلری انجق ایرتسی صباح اوقتاوه تسلیم ایده‌بیلمشیدی. اوقتاو بونلری الوب کندی قوناغنه عودت ایلدی. تمام زردباندن چیقیور ایکن موسیو کیلیوم‌ده مونبرونك دخی یوقاروده اشاغی‌یه ایندیکنی کوردی.

— وای سنمیسك ؟

— وای سنمیسك ؟

سوزلرینی ایکیسی برآنده سویلیه‌رك الاله طوتشدیلر. مکر کیلیوم براز دها اول کله‌رك اوقتاوك اوکیجه قوناقده بولنمدیغنی خبرالنجه « تنبل حریف ! ینه ایشمی کورمه‌دی » دیه محزوناً عودت ایلیورایمش. بو محزونیتنی اوقتاوه‌ده اکلاتنجه اوقتاو دیدی که:

— تنبلی ؟ اما یاپدك ها ! ایش ایش اوزرینه کلور ایشلر دنیالر قدر یغیلوب بیور ایسه بن هر ایشمی تمام وقتیله یاپه‌بیلورمی‌یم ؟ سنك ایشی دون اقشام بتوره‌بیله‌جکم امیدنده ایکن انجق بوصباح بتوره‌بیلدم . ایشته باق سنك خاطرك ایچون بو

کیجه اویمه بیله کلمدم . راحت یتاغمده بیله یاتمدم . یاد ایللرده غربتلرده ایدم . نه ایسه آل مکتوبلرکی کیت نکاحکی راحت راحت قیدیر !

— نصل باری مادام دوره و یللی مفارقتمزدن طولایی فریادلر ایله فغانلر ایله سنی خیلی تعجیز ایلدیمی ؟

— خیلی تعجیز ایلدی اما فریادلرله فغانلرله دکل ! غایت ظریفانه سوزلر غایت لطیف محبتلر ایله تا شمدی یه قدر تعجیز ایلدی ! ....

— او نصل شی ؟

— نصل اوله جق ؟ اوستریا سفیرینک بالو سنده کندیسنی بولدم . سنک طرفکدن حائز اولدیغم وکالتک مقدمه سنی همان اوراجقده ایفایه باشلادم . لکن حقک اوزرمده قالمسون . اعتراف ایده یم که سنی بول بول ذم دخی ایتدم . نه صافدرونلغک قالدی نه احمقلغک نه ثباتسزلغک ! هپسنی ده مادام دوره و یللی ازدل وجان تصدیق ایلیور ایدی .

— تصدیقمی ایلیور ایدی ؟ یا هانیا دنیاده

بندن ذکی بندن فطین بندن لطیف کیمسه یوق
ایدی یا ؟

— اوزمان او یله ایدك شمدی ده بویله سك !

— امان الله عشقنه ایشی بکا برکوزل تفصیل
ایت !

— قصقانمز ایسه‌ك !

— نه سنی قصقانه‌جق ایمشم ؟

— سنك کبی چوجقلر هم برمزه‌سی ترك
ایدرلر هم ده بالاخره قصقانورلرده املك ایچون !

— یوق یوق ! چوجغم صافدرونم اما بوقدر
دکل !

— اویله ایسه قوشلق طعامی ایچون بنده
قالده سکا حکایه‌یی تفصیل ایده‌یم .

کیلیوم قوشلق طعامی ایچون اوقتاوده قالدی .
زیرا نکاح اقشام اوزری قیه‌له‌جق ایدی .
اوقتاو مادام دوره‌ویللی ایله اولان ماجرایی اکلا .
تدی . کیلیوم قصقانمیه‌جغنی وعد ایتمش ایدیسه‌ده
حقیقةً چوجقلغی حسبیله بنه قیصقانمقدن کندیسنی

منع ایده‌میور ایدی .

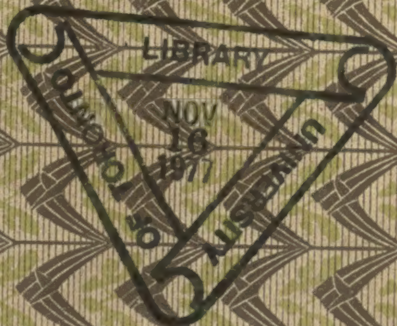
اوقتاو ایسه مادام دەرەو یللی حکایه‌سنی بتور-
دکدن صکره مادام دارژ یقور قومدیاسنی ده
اکلاتمغه باشلادی . مسئله‌یی بورایه بزم یازمش
اولدیغمز وجهله و بلکه دها زیاده اطرافیله
اکلاتدی . یالکز قادینک اسمنی تصریح ایتمدی .
کیلبوم ده مونبرون بالطبع مادام دەرەو یللی
حکایه‌سندن زیاده بو سرکذشته شاشدی .
ارقداشنه :

— قسمتایسک قسمتلی !

دینجه اوقتاو بو سوزی تصدیق ایدرك دیدی که :

— اوت دوستم ! قسمتنده اولانك دائما
قاشیغنده چیقار .

« انتها »

3 1761 05504801 1